

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-4-11

Druk nr 3939
Warszawa, 1 marca 2011 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy - Prawo atomowe
oraz o zmianie niektórych innych ustaw
z projektami aktów wykonawczych.**

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Uprzejmie informuję Pana Marszałka, że przedkładany projekt ustawy wymaga notyfikacji na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej. O terminie notyfikowania poinformuję Pana Marszałka niezwłocznie po jego dokonaniu.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Gospodarki.

Z poważaniem

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz o zmianie niektórych innych ustaw^{1),2)}

Art. 1. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a i 1b w brzmieniu:

„1a) awaria projektowa – warunki awaryjne obiektu jądrowego uwzględnione w projekcie obiektu jądrowego zgodnie z ustalonymi wymaganiami projektowania, w których uszkodzenie paliwa oraz uwolnienia substancji promieniotwórczych są utrzymywane w ustalonych granicach;

1b) awaria pozaprojektowa – warunki awaryjne obiektu jądrowego poważniejsze niż awarie projektowe, mogące prowadzić do degradacji rdzenia reaktora;”

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) bezpieczeństwo jądrowe – osiągnięcie odpowiednich warunków eksploatacji, zapobieganie awariom i łagodzenie ich skutków, czego wynikiem

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze, ustawę z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym, ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej oraz ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

²⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Rady 2009/71/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiającej wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz. Urz. UE L 172 z 02.07.2009, str. 18 oraz Dz. Urz. UE L 260 z 03.10.2009, str. 40), dyrektywy Rady 96/29/Euratom z dnia 13 maja 1996 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego (Dz. Urz. WE L 159 z 29.06.1996, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 291) oraz dyrektywy Rady 2003/122/Euratom z dnia 22 grudnia 2003 r. w sprawie kontroli wysoce radioaktywnych źródeł zamkniętych i odpadów radioaktywnych (Dz. Urz. UE L 346 z 31.12.2003, str. 57; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 694).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 583 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679.

jest ochrona pracowników i ludności przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego z obiektów jądrowych;”,

c) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) ciężka awaria – warunki awaryjne obiektu jądrowego, poważniejsze niż awarie projektowe, prowadzące do znaczącej degradacji rdzenia reaktora i mogące prowadzić do znaczących uwolnień substancji promieniotwórczych;”,

d) dotychczasową treść pkt 7a oznacza się jako pkt 7b i dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) funkcja bezpieczeństwa – funkcję, którą dla zapewnienia bezpieczeństwa wypełnia system lub element konstrukcji lub wyposażenia obiektu jądrowego;”,

e) po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:

„10a) limity i warunki eksploatacyjne – określony w zezwoleniu na wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na rozruchu lub eksploatacji obiektu jądrowego zbiór wymagań, ustalający graniczne wartości parametrów eksploatacyjnych obiektu jądrowego, wymaganą dyspozycyjność funkcjonalną i wydajność urządzeń tego obiektu oraz obsadę pracownikami;”,

f) po pkt 16 dodaje się pkt 16a w brzmieniu:

„16a) normalna eksploatacja – eksploatację obiektu jądrowego w zakresie limitów i warunków eksploatacyjnych;”,

g) pkt 17 otrzymuje brzmienie:

„17) obiekt jądrowy – elektrownię jądrową, reaktor badawczy, zakład wzbogacania izotopowego, zakład wytwarzania paliwa jądrowego, zakład przerobu wypalonego paliwa jądrowego, przechowalnik wypalonego paliwa jądrowego, a także bezpośrednio związany z którymkolwiek z tych obiektów i znajdujący się na jego terenie obiekt służący do przechowywania odpadów promieniotwórczych;”,

- h) po pkt 25 dodaje się pkt 25a w brzmieniu:
„25a) postulowane zdarzenie inicjujące – zdarzenie zidentyfikowane przy projektowaniu obiektu jądrowego jako mogące prowadzić do przewidywanego zdarzenia eksploatacyjnego lub warunków awaryjnych;”
- i) po pkt 39 dodaje się pkt 39a w brzmieniu:
„39a) przewidywane zdarzenie eksploatacyjne – proces eksploatacyjny odbiegający od normalnej eksploatacji, którego wystąpienie jest przewidywane co najmniej jeden raz podczas okresu eksploatacji obiektu jądrowego, ale który – dzięki zastosowaniu odpowiednich rozwiązań projektowych – nie spowoduje znaczącego uszkodzenia systemów lub elementów konstrukcji lub wyposażenia ważnych dla bezpieczeństwa obiektu jądrowego, a także nie doprowadzi do powstania warunków awaryjnych;”
- j) po pkt 50 dodaje się pkt 50a i 50b w brzmieniu:
„50a) warunki awaryjne – odchylenia od normalnej eksploatacji obiektu jądrowego poważniejsze niż przewidywane zdarzenia eksploatacyjne;
50b) warunki projektowe – warunki występujące przy normalnej eksploatacji obiektu jądrowego, przewidywanych zdarzeniach eksploatacyjnych i podczas awarii projektowych, uwzględnione w projekcie obiektu jądrowego, zgodnie z ustalonymi kryteriami projektowania i przy zachowawczym podejściu;”
- k) pkt 53 otrzymuje brzmienie:
„53) zagrożenie (narażenie potencjalne) – narażenie, które może nastąpić, przy czym prawdopodobieństwo jego wystąpienia może być wcześniej oszacowane;”
- l) dotychczasową treść pkt 55a oznacza się jako pkt 55b i dodaje się pkt 55a w brzmieniu:
„55a) zintegrowany system zarządzania – system zarządzania obejmujący elementy związane z bezpieczeństwem, zdrowiem, środowiskiem, zapewnieniem jakości, kwestiami ekonomicznymi oraz ochroną fizyczną, dający priorytet bezpieczeństwu jądrowemu przez zapewnienie, że wszystkie decyzje są podejmowane po analizie ich wpływu na bezpieczeństwo jądrowe,

ochronę radiologiczną, ochronę fizyczną i zabezpieczenia materiałów jądrowych;”;

2) w art. 4 w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) budowie, rozruchu, eksploatacji oraz likwidacji obiektów jądrowych,

3) budowie, eksploatacji, zamknięciu i likwidacji składowisk odpadów promieniotwórczych;”;

3) w art. 5:

a) w ust. 11 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) jednostka organizacyjna nie zastosowała się do nakazu lub zakazu, o którym mowa w art. 68 ust. 1, lub nie wykonała decyzji, o której mowa w art. 68b ust. 1.”;

b) dodaje się ust. 15 w brzmieniu:

„15. Prezes Agencji przekazuje niezwłocznie Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego kopie wydanych decyzji administracyjnych w sprawie wydania, odmowy wydania albo cofnięcia zezwolenia na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1.”;

4) w art. 5b dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Laboratoria prowadzące kontrolę informują organy nadzoru budowlanego o przekroczeniu wartości określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 6 pkt 3.”;

5) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. 1. Za przestrzeganie wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej odpowiada kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność wymagającą zezwolenia opracowuje i wdraża program zapewnienia jakości.

3. Wewnętrzny nadzór nad przestrzeganiem wymagań ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność wymagającą zezwolenia sprawuje

osoba, która posiada uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej. W jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektów jądrowych osoba posiadająca uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej sprawuje także wewnętrzny nadzór nad przestrzeganiem wymagań bezpieczeństwa jądrowego.

4. Wymaganie, o którym mowa w ust. 3, nie dotyczy jednostki organizacyjnej wykonującej działalność z aparatami rentgenowskimi do celów weterynaryjnych, pracującymi w systemie zdjęciowym, oraz jednostki organizacyjnej wykonującej działalność z urządzeniami rentgenowskimi przeznaczonymi do kontroli osób, przesyłek i bagażu.

5. Wewnętrzny nadzór nad przestrzeganiem wymagań ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych sprawuje osoba, która posiada uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej w tych pracowniach.

6. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 3 lub 5, nadaje się osobie, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) posiada co najmniej średnie wykształcenie;
- 3) zdała egzamin z zakresu odbytego szkolenia, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 12b ust. 1 lub 2;
- 4) posiada orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia, wydane w trybie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.⁴⁾);

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115,

- 5) posiada odpowiedni do typu nadanych uprawnień staż pracy w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 12b ust. 1 lub 2.

7. Z wymogu odbycia szkolenia, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, zwalnia się osoby, które:

- 1) w dniu złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu posiadały uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej i ubiegają się o uprawnienia tego samego typu lub
- 2) ukończyły w okresie ostatnich 5 lat studia wyższe na kierunkach zawierających w programach studiów zagadnienia z zakresu dozymetrii i ochrony radiologicznej wraz z zajęciami praktycznymi w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące, w minimalnym wymiarze 30 godzin wykładów i 30 godzin zajęć praktycznych, poprzedzonych wykładem i zajęciami praktycznymi z fizyki, łącznie z fizyką współczesną, lub
- 3) posiadają wykształcenie wyższe i co najmniej trzyletni staż pracy w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące nabyte w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w okresie 5 lat przed dniem złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu.

8. Z wnioskiem o nadanie uprawnień, o których mowa w ust. 3 lub 5, może wystąpić zainteresowana osoba lub kierownik jednostki organizacyjnej.

9. Uprawnienia, o których mowa w ust. 3 lub 5, nadaje się na okres 5 lat.

10. Uprawnienia, o których mowa w ust. 3, nadaje Prezes Agencji w drodze decyzji administracyjnej. W zależności od rodzaju działalności związanej z narażeniem, do której nadzorowania będzie uprawniony inspektor ochrony radiologicznej, nadaje się odpowiedni typ uprawnień inspektora ochrony radiologicznej.

11. Prezes Agencji prowadzi rejestr jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń dla osób ubiegających się o uprawnienia, o których mowa w ust. 3.

---

poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704, z 2010 r. Nr 105, poz. 655, Nr 135, poz. 912, Nr 182, poz. 1228, Nr 224, poz. 1459, Nr 249, poz. 1655 i Nr 254, poz. 1700 oraz z 2011 r. Nr 36, poz. 181.

12. Uprawnienia, o których mowa w ust. 5, nadaje Główny Inspektor Sanitarny w drodze decyzji administracyjnej. W zależności od rodzaju działalności związanej z narażeniem, do której nadzorowania będzie uprawniony inspektor ochrony radiologicznej, nadaje się odpowiedni typ uprawnień inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych.

13. Główny Inspektor Sanitarny prowadzi rejestr jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń dla osób ubiegających się o uprawnienia, o których mowa w ust. 5.

14. Rejestry, o których mowa w ust. 11 i 13, zawierają:

- 1) nazwę i adres jednostki;
- 2) adres do korespondencji, numer telefonu, faksu oraz adres poczty elektronicznej jednostki;
- 3) informacje o rodzajach szkoleń prowadzonych przez jednostkę.

15. Organ prowadzący rejestr udostępnia dane zgromadzone w rejestrach, o których mowa w ust. 11 i 13, na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej.

16. Prezes Agencji powołuje i odwołuje komisję egzaminacyjną w składzie od 12 do 14 osób spośród specjalistów z zakresu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Dwóch członków komisji egzaminacyjnej Prezes Agencji powołuje w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, a kolejnych dwóch – w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych. Do przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, przewodniczący komisji każdorazowo wyznacza skład egzaminacyjny w liczbie od 3 do 5 osób.

17. Do przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, Główny Inspektor Sanitarny powołuje i odwołuje komisję egzaminacyjną w składzie 3 osób spośród specjalistów z zakresu ochrony radiologicznej.

18. Członkom komisji egzaminacyjnej, o której mowa w ust. 16, za uczestnictwo w składzie egzaminacyjnym przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych

kosztów podróży i noclegów, według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

19. Jeżeli egzaminowanym jest żołnierz zawodowy, w pracach składu egzaminacyjnego komisji egzaminacyjnej dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień, o których mowa w ust. 3, uczestniczy członek powołany przez Prezesa Agencji w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

20. Jeżeli egzaminowanym jest funkcjonariusz służb podległych albo nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w pracach składu egzaminacyjnego komisji egzaminacyjnej dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień, o których mowa w ust. 3, uczestniczy członek powołany przez Prezesa Agencji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

21. Koszty szkolenia, przeprowadzenia egzaminu oraz wymaganych badań ponosi występujący z wnioskiem o ich nadanie.

22. Organ właściwy do nadania uprawnień, o których mowa w ust. 3 lub 5, cofa te uprawnienia osobie je posiadającej w drodze decyzji administracyjnej w przypadku:

- 1) utraty przez tę osobę pełnej zdolności do czynności prawnych;
- 2) stwierdzenia w wyniku kontroli, o której mowa w art. 63 ust. 1, niewykonywania albo nienależytego wykonywania obowiązków określonych w ustawie lub w przepisach wydanych na jej podstawie.

23. Do zakresu obowiązków inspektora ochrony radiologicznej oraz inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych należy nadzór nad przestrzeganiem przez jednostkę organizacyjną wymagań ochrony radiologicznej, w tym w szczególności:

- 1) nadzór nad przestrzeganiem prowadzenia działalności według instrukcji pracy oraz nad prowadzeniem dokumentacji dotyczącej bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w tym dotyczącej pracowników i innych osób, przebywających w jednostce w warunkach narażenia, z wyjątkiem ochrony radiologicznej pacjentów poddanych terapii i diagnostyce z wykorzystaniem promieniowania jonizującego;
- 2) nadzór nad spełnianiem warunków dopuszczających pracowników do zatrudnienia na danym stanowisku pracy, w tym dotyczących szkolenia

pracowników na stanowisku pracy w zakresie bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej;

- 3) opracowanie programu pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy i pomiarów oraz ewidencji dawek indywidualnych i przedstawienie ich do zatwierdzenia kierownikowi jednostki organizacyjnej;
- 4) dokonywanie wstępnej oceny narażenia pracowników na podstawie wyników pomiarów dawek indywidualnych lub pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy i przedstawianie jej kierownikowi jednostki organizacyjnej;
- 5) ustalanie wyposażenia jednostki organizacyjnej w środki ochrony indywidualnej, aparaturę dozymetryczną i pomiarową oraz inne wyposażenie służące do ochrony pracowników przed promieniowaniem jonizującym, a także nadzór nad działaniem aparatury dozymetrycznej, sygnalizacji ostrzegawczej i prawidłowym oznakowaniem miejsc pracy ze źródłami promieniowania jonizującego;
- 6) współpraca z zakładowymi służbami bezpieczeństwa i higieny pracy, osobami wdrażającymi program zapewnienia jakości, służbami przeciwpożarowymi i ochrony środowiska w zakresie ochrony przed promieniowaniem jonizującym;
- 7) wydawanie kierownikowi jednostki organizacyjnej opinii w zakresie ochrony przed promieniowaniem, stosownie do charakteru działalności i typu posiadanych uprawnień;
- 8) występowanie do kierownika jednostki organizacyjnej z wnioskiem o wstrzymanie prac w warunkach narażenia, gdy są naruszone warunki zezwolenia lub wymagania bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej, oraz informowanie o tym organu, który wydał zezwolenie;
- 9) nadzór nad postępowaniem wynikającym z zakładowego planu postępowania awaryjnego, jeżeli na terenie jednostki organizacyjnej zaistnieje zdarzenie radiacyjne;
- 10) nadzór nad postępowaniem ze źródłami promieniotwórczymi, materiałami jądowymi oraz odpadami promieniotwórczymi w sytuacji przekształcenia jednostki organizacyjnej lub zakończenia przez nią działalności

oraz informowanie organu, który wydał zezwolenie, o naruszeniu wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w tym zakresie.

24. Do zakresu uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych należy:

- 1) występowanie do kierownika jednostki organizacyjnej z wnioskiem o zmianę warunków pracy pracowników, w szczególności w sytuacji, gdy wyniki pomiarów dawek indywidualnych uzasadniają taki wniosek;
- 2) wydawanie kierownikowi jednostki organizacyjnej opinii, w ramach badania i sprawdzania urządzeń ochronnych i przyrządów pomiarowych, w zakresie skuteczności stosowanych środków i technik ochrony przed promieniowaniem jonizującym oraz sprawności i właściwego użytkowania przyrządów pomiarowych;
- 3) sprawdzanie kwalifikacji pracowników w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej i występowanie z wynikającymi z tego wnioskami do kierownika jednostki organizacyjnej;
- 4) występowanie do kierownika jednostki organizacyjnej z wnioskiem o wprowadzenie zmian w instrukcjach pracy, jeżeli wnioskowane zmiany nie zwiększają limitów użytkowych dawki określonych w zezwoleniu.

25. Ilekroć w ustawie jest mowa o inspektorze ochrony radiologicznej, należy przez to rozumieć osobę posiadającą uprawnienia, o których mowa w ust. 3, a także osobę posiadającą uprawnienia, o których mowa w ust. 5.”;

6) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Do pracy przy materiale jądrowym, źródle promieniowania jonizującego, odpadach promieniotwórczych lub wypalonym paliwie jądrowym, a także do pracy w obiekcie jądrowym, można dopuścić pracownika, który posiada odpowiednią do stanowiska pracy znajomość wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz niezbędne umiejętności w zakresie określonym przez programy szkoleń, o których mowa w ust. 2.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany zapewnić prowadzenie wstępnych i okresowych – nie rzadziej niż co 5 lat, a w przypadku obiektów jądrowych w terminach określonych w zezwoleniu na wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji takich obiektów – szkoleń pracowników w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, zgodnie z opracowanym przez siebie programem. Szkoleniem są również objęci pracownicy uczestniczący w transporcie materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych, odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego.

3. Szkolenia, o których mowa w ust. 2, obejmują w szczególności:

- 1) ogólne procedury ochrony radiologicznej i podejmowane środki ostrożności związane z działalnością wykonywaną przez jednostkę organizacyjną;
- 2) procedury ochrony radiologicznej i podejmowane środki ostrożności związane z konkretnym stanowiskiem pracy;
- 3) procedury wykonywania czynności roboczych na konkretnym stanowisku pracy;
- 4) informację o możliwych skutkach utraty kontroli nad materiałem jądrowym, źródłem promieniowania jonizującego lub odpadem promieniotwórczym, z którym jest wykonywana działalność;
- 5) w przypadku kobiet – także informację o konieczności niezwłocznego powiadomienia kierownika jednostki organizacyjnej o ciąży oraz informację o ryzyku skażenia promieniotwórczego dziecka karmionego piersią przez matkę, w przypadku gdy istnieje możliwość skażenia promieniotwórczego ciała matki;
- 6) w przypadku elektrowni jądrowej – szkolenia przewidujące wykonywanie czynności roboczych na symulatorach rzeczywistych urządzeń jądrowych takiej elektrowni, a w przypadku reaktora badawczego – szkolenia na specjalistycznym oprogramowaniu odwzorowującym urządzenia i działanie reaktora badawczego.”;

7) po art. 11 dodaje się art. 11a i 11b w brzmieniu:

„Art. 11a. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektów jądrowych

powołuje komisję do spraw kontroli kwalifikacji zawodowych pracowników, która w drodze egzaminu sprawdza wiedzę pracowników nabytą w trakcie szkolenia, o którym mowa w art. 11 ust. 2.

2. Do pracy w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektów jądrowych nie może zostać dopuszczona osoba, która uzyskała negatywny wynik egzaminu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 11b. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego opracowuje co najmniej raz na 3 lata krótkookresowe plany szkoleniowe pracowników oraz co najmniej raz na 10 lat długookresowe plany szkolenia pracowników.

2. Plany, o których mowa w ust. 1, zatwierdza Prezes Agencji.”;

8) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. 1. W jednostce organizacyjnej na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej może być zatrudniona wyłącznie osoba posiadająca uprawnienia do zajmowania tego stanowiska nadane przez Prezesa Agencji.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nadaje, w drodze decyzji administracyjnej, Prezes Agencji osobom, które:

- 1) posiadają pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) posiadają orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia, wydane w trybie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;
- 3) posiadają wykształcenie i staż pracy odpowiednie dla danego stanowiska;
- 4) zdały egzamin z zakresu odbytego szkolenia, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 12b.

3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nadaje się na okres 5 lat, z tym że uprawnienia dla osób, które mogą być zatrudnione na stanowiskach mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony jądrowej radiologicznej w obiektach jądrowych, nadaje się na okres 3 lat.

4. Przepisu ust. 2 pkt 4 nie stosuje się do osób, które przez ostatnie 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej i ubiegają się ponownie o uprawnienia do zatrudnienia na tym samym stanowisku lub stanowisku, dla którego jest wymagany ten sam zakres szkolenia.

5. Osoba, o której mowa w ust. 1, przedstawia corocznie kierownikowi jednostki organizacyjnej orzeczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.”;

9) po art. 12 dodaje się art. 12a – 12f w brzmieniu:

„Art. 12a. 1. Z wnioskiem o nadanie uprawnień, o których mowa w art. 12 ust. 1, występuje kierownik jednostki organizacyjnej, w której ma być zatrudniona osoba na stanowisku wymagającym posiadania takich uprawnień, lub kierownik jednostki nadrzędnej.

2. Koszty szkolenia, przeprowadzenia egzaminu oraz wymaganych badań ponosi występujący z wnioskiem o ich nadanie.

3. Prezes Agencji prowadzi rejestr jednostek uprawnionych do prowadzenia szkolenia dla osób ubiegających się o uprawnienia, o których mowa w art. 12 ust. 1.

4. Rejestr, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) nazwę i adres jednostki;
- 2) adres do korespondencji, numer telefonu, faksu oraz adres poczty elektronicznej jednostki;
- 3) informacje o rodzajach szkoleń prowadzonych przez jednostkę.

5. Prezes Agencji udostępnia dane zgromadzone w rejestrze, o którym mowa w ust. 3, na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej.

6. Prezes Agencji powołuje i odwołuje komisję egzaminacyjną w składzie od 12 do 14 osób spośród specjalistów z zakresu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Dwóch członków komisji egzaminacyjnej Prezes Agencji powołuje w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, a kolejnych dwóch – w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych. Do przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt 4, przewodniczący komisji każdorazowo wyznacza skład egzaminacyjny w liczbie od 3 do 5 osób.

7. Członkom komisji egzaminacyjnej za uczestnictwo w składzie egzaminacyjnym przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych kosztów podróży i noclegów, według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

8. Jeżeli egzaminowanym jest żołnierz zawodowy, w pracach składu egzaminacyjnego komisji egzaminacyjnej uczestniczy członek powołany przez Prezesa Agencji w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

9. Jeżeli egzaminowanym jest funkcjonariusz służb podległych albo nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w pracach składu egzaminacyjnego komisji egzaminacyjnej uczestniczy członek powołany przez Prezesa Agencji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

Art. 12b. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje stanowisk, o których mowa w art. 12 ust. 1, i szczegółowe warunki nadawania uprawnień do zajmowania tych stanowisk,
- 2) typy uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz rodzaje działalności, do których nadzorowania uprawniają, i szczegółowe warunki nadawania tych uprawnień,
- 3) tryb nadawania przez Prezesa Agencji uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz uprawnień dla osób, które mogą być zatrudnione na stanowiskach określonych w art. 12 ust. 1,
- 4) tryb pracy komisji egzaminacyjnej i składów egzaminacyjnych komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów, sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej,
- 5) wymagane zakresy szkoleń i formy organizowania szkoleń, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenie, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 7 ust. 11, oraz do rejestru, o którym mowa w art. 12a ust. 3

– mając na celu zapewnienie przestrzegania wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej, a także zapewnienie wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności osób, które nabędą uprawnienia, wysokiego poziomu prowadzonych szkoleń oraz przeprowadzenia egzaminu w sposób pozwalający

na efektywną weryfikację wiedzy i umiejętności osób ubiegających się o nadanie uprawnień.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb nadawania przez Głównego Inspektora Sanitarnego uprawnień inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych, typy tych uprawnień, rodzaje działalności, do których nadzorowania uprawniają, tryb pracy komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przeprowadzania egzaminu, sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej,
- 2) wymagany zakres szkolenia, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenie, formy przeprowadzania szkoleń, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 7 ust. 13

– mając na celu zapewnienie przestrzegania wymagań ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej oraz zapewnienie wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności osób, które nabędą uprawnienia, wysokiego poziomu prowadzonych szkoleń oraz przeprowadzenia egzaminu w sposób pozwalający na efektywną weryfikację wiedzy i umiejętności osób ubiegających się o nadanie uprawnień.

Art. 12c. 1. W jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej do wykonywania czynności, mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dopuszcza się osoby, które posiadają uprawnienia do wykonywania tych czynności. Przepisu art. 12 nie stosuje się.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, obejmują czynności bezpośrednio związane z zarządzaniem elektrownią jądrową, czynności związane z eksploatacją elektrowni jądrowej oraz czynności związane z gospodarką paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi w elektrowni jądrowej.

3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nadaje, w drodze decyzji administracyjnej, Prezes Agencji osobom, które:

- 1) posiadają pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) posiadają orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia, wydane w trybie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;
- 3) posiadają zaświadczenie o niewykazywaniu zaburzeń psychicznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535, z późn. zm.⁵⁾), oraz istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego;
- 4) posiadają wykształcenie i staż pracy niezbędny do wykonywania w elektrowni jądrowej czynności objętej uprawnieniem;
- 5) zdały egzamin z zakresu odbytego szkolenia teoretycznego i praktycznego, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 12d ust. 8.

4. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nadaje się na okres 3 lat.

5. Z wymogu odbycia szkolenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 5, zwalnia się osoby, które w dniu złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu posiadały uprawnienia do wykonywania czynności objętych wnioskiem.

6. Osoba, o której mowa w ust. 1, przedstawia corocznie kierownikowi jednostki organizacyjnej orzeczenie i zaświadczenie, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3.

Art. 12d. 1. Z wnioskiem o nadanie uprawnień do wykonywania czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej występuje kierownik jednostki organizacyjnej, w której ma być zatrudniona osoba wykonująca te czynności, lub kierownik jednostki nadrzędnej.

2. Koszty szkolenia, przeprowadzenia egzaminu oraz wymaganych badań ponosi występujący z wnioskiem o ich nadanie, który zapewnia także szkolenie praktyczne.

---

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 113, poz. 731, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268, z 2005 r. Nr 141, poz. 1183, Nr 167, poz. 1398 i Nr 175, poz. 1462, z 2007 r. Nr 112, poz. 766 i Nr 121, poz. 831, z 2008 r. Nr 180, poz. 1108, z 2009 r. Nr 76, poz. 641 i Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 107, poz. 679 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 6, poz. 19.

3. Prezes Agencji prowadzi rejestr jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń teoretycznych dla osób ubiegających się o uprawnienia, o których mowa w art. 12c ust. 1.

4. W rejestrze, o którym mowa w ust. 3, gromadzi się następujące dane:

- 1) nazwę i adres jednostki;
- 2) adres do korespondencji, numer telefonu, faksu oraz adres poczty elektronicznej jednostki;
- 3) informacje o rodzajach szkoleń prowadzonych przez jednostkę.

5. Prezes Agencji udostępnia dane zgromadzone w rejestrze, o którym mowa w ust. 3, na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej.

6. Prezes Agencji powołuje i odwołuje komisję egzaminacyjną w składzie od 12 do 14 osób spośród specjalistów z zakresu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Do przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w art. 12c ust. 3 pkt 5, przewodniczący komisji każdorazowo wyznacza skład egzaminacyjny w liczbie 5 osób.

7. Członkom komisji egzaminacyjnej za uczestnictwo w składzie egzaminacyjnym przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych kosztów podróży i noclegów, według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz czynności, o których mowa w art. 12c ust. 2,
- 2) szczegółowe warunki i tryb nadawania przez Prezesa Agencji uprawnień do wykonywania tych czynności, tryb pracy komisji egzaminacyjnej i składów egzaminacyjnych komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów, sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej,
- 3) wymagane zakresy szkoleń, w tym szkoleń praktycznych, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenia, formy organizowania szkoleń, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w ust. 3

– mając na celu osiągnięcie niezbędnego dla zapewnienia bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej poziomu umiejętności osób wykonujących czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądowej.

9. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, zakres badań psychiatrycznych i psychologicznych, koniecznych do uzyskania zaświadczenia, o którym mowa w art. 12c ust. 3 pkt 3, wykaz istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego uniemożliwiających uzyskanie uprawnień do wykonywania czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej, a także kwalifikacje lekarzy i psychologów, upoważnionych do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o nadanie uprawnień, kierując się koniecznością zapewnienia, że osoby, którym nadaje się uprawnienia, nie wykazują zaburzeń psychicznych lub istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego.

Art. 12e. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądowej zawiadamia Prezesa Agencji o wystąpieniu przerwy w wykonywaniu przez pracownika czynności objętych uprawnieniem, o którym mowa w art. 12c ust. 1, trwającej dłużej niż 6 miesięcy.

2. W przypadku wystąpienia przerwy w wykonywaniu czynności objętych uprawnieniem, o którym mowa w art. 12c ust. 1, trwającej dłużej niż:

- 1) 6 miesięcy – przed ponownym dopuszczeniem pracownika do wykonywania tych czynności kierownik jednostki organizacyjnej kieruje go do odbycia szkolenia praktycznego, o którym mowa w art. 12c ust. 3 pkt 5;
- 2) 12 miesięcy – przed ponownym dopuszczeniem pracownika do wykonywania tych czynności kierownik jednostki organizacyjnej kieruje go do odbycia szkolenia teoretycznego i praktycznego, o których mowa w art. 12c ust. 3 pkt 5.

Art. 12f. Prezes Agencji, w drodze decyzji administracyjnej, cofa uprawnienia, o których mowa w art. 12 ust. 1, oraz uprawnienia, o których mowa w art. 12c ust. 1, osobie je posiadającej w przypadku:

- 1) utraty przez tę osobę pełnej zdolności do czynności prawnych;
- 2) utraty odpowiednich warunków zdrowotnych lub psychicznych;
- 3) stwierdzenia, w wyniku kontroli prowadzonej przez organy dozoru jądrowego, wykonywania obowiązków na danym stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej albo czynności objętych uprawnieniem w sposób zagrażający bezpieczeństwu jądrowemu lub ochronie radiologicznej.”;

10) w art. 33:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. W celu zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy stosowaniu promieniowania jonizującego w warunkach normalnych i w sytuacji zdarzeń radiacyjnych minister właściwy do spraw gospodarki może udzielać dotacji celowych na wykonywanie działalności, o której mowa w ust. 2.

2. Dotacja może być przeznaczona na:

- 1) eksploatację badawczych reaktorów jądrowych;
- 2) likwidację badawczych reaktorów jądrowych;
- 3) utrzymanie i rozwój programów zapewnienia jakości związanych z wykorzystaniem przez jednostki naukowe i instytuty badawcze wiązek promieniowania jonizującego na potrzeby medyczne do celów innych niż diagnostyka i radioterapia;
- 4) zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz ochrony fizycznej obiektów jądrowych i materiałów jądrowych w jednostkach organizacyjnych działających w Otwocku-Świerku;
- 5) sporządzanie ocen oddziaływania obiektów jądrowych, miejsc wydobywania rud uranu i toru oraz składowisk odpadów

promieniotwórczych na środowisko oraz wykonywanie badań i analiz niezbędnych do sporządzenia tych ocen;

- 6) utrzymanie wzorców promieniowania jonizującego oraz utrzymanie i rozwój systemów zapewnienia jakości wzorcowania przyrządów dozymetrycznych;
- 7) akredytację laboratoriów wykonujących działalność, o której mowa w art. 21 ust. 2 oraz art. 27 ust. 2;
- 8) inwestycje służące wykonywaniu działalności, o której mowa w pkt 1 – 7.”,

b) uchyla się ust. 3,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wysokość dotacji nie może być większa niż koszty poniesione w związku z wykonywaną działalnością, pomniejszone o dochody uzyskane z tej działalności i środki pochodzące z innych źródeł, a ponadto w przypadku działalności, o której mowa w ust. 2 pkt 1, 3, 4, 6 i 7, nie może przekraczać 85 % kosztów wykonywanej działalności.”,

d) w ust. 5 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) jest organizacją badawczą w rozumieniu art. 30 pkt 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008, str. 3).”,

e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister właściwy do spraw gospodarki dokonuje oceny wniosku o udzielenie dotacji pod względem merytorycznym i finansowym, w tym analizy wpływu działalności będącej przedmiotem wniosku o udzielenie dotacji na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju.”,

f) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W przypadku złożenia niekompletnego wniosku minister właściwy do spraw gospodarki wzywa podmiot, który złożył wniosek, do uzupełnienia go w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.”,

g) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Na podstawie oceny, o której mowa w ust. 6, minister właściwy do spraw gospodarki udziela dotacji i określa jej wysokość albo odmawia jej udzielenia, o czym zawiadamia na piśmie podmiot, który złożył wniosek o udzielenie dotacji.”,

h) uchyla się ust. 11 – 20,

i) ust. 21 otrzymuje brzmienie:

„21. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór wniosku o udzielenie dotacji i termin składania wniosku oraz dokumenty, jakie należy dołączyć do wniosku,
- 2) termin zawiadomienia przez ministra właściwego do spraw gospodarki podmiotu, który złożył wniosek o udzielenie dotacji, o udzieleniu dotacji i jej wysokości albo o odmowie udzielenia dotacji,
- 3) sposób dokumentowania wykorzystania dotacji
– kierując się koniecznością zapewnienia właściwego dokumentowania przez ubiegających się o udzielenie dotacji spełniania warunków jej udzielenia oraz kontroli wykorzystania dotacji, a także prawidłowego jej rozliczenia przez wykonawcę.”;

11) art. 34 i 35 otrzymują brzmienie:

„Art. 34. Zabronione jest wykonywanie przez jednostkę organizacyjną działalności związanej z narażeniem, polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego w sytuacji, w której jednostka ta nie spełnia wymagań bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej lub zabezpieczeń materiałów jądrowych.

Art. 35. 1. Za zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądrowych odpowiada kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego.

2. Odpowiedzialność, o której mowa w ust. 1, ustaje z dniem zatwierdzenia przez Prezesa Agencji raportu z likwidacji obiektu jądrowego.

3. Niezależnie od obowiązków kierownika jednostki organizacyjnej w procesie budowy obiektu jądrowego obowiązek spełnienia wymagań bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądrowych spoczywa także na innych uczestnikach procesu inwestycyjnego, odpowiednio do zakresu ich zadań.

4. W procesie lokalizacji, projektowania, budowy, rozruchu, eksploatacji, w tym napraw i modernizacji obiektu jądrowego, a także w procesie jego likwidacji, należy stosować rozwiązania techniczne i organizacyjne, które są niezbędne do spełnienia wymagań, o których mowa w art. 9 ust. 1, na wszystkich etapach funkcjonowania obiektu jądrowego.”;

12) po art. 35 dodaje się art. 35a i 35b w brzmieniu:

„Art. 35a. 1. Każdy ma prawo do uzyskania od kierownika jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego pisemnej informacji o stanie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, jego wpływie na zdrowie ludzi i na środowisko naturalne oraz o wielkości i składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych z obiektu jądrowego do środowiska.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego zamieszcza na stronie internetowej jednostki, nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy, informację o stanie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, jego wpływie na zdrowie ludzi i na środowisko naturalne oraz o wielkości i składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych z obiektu jądrowego do środowiska.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego informuje niezwłocznie Prezesa Agencji, władze gminy, na której terenie jest zlokalizowany obiekt jądrowy, oraz władze gmin sąsiadujących z tą gminą o zdarzeniach w obiekcie jądrowym mogących spowodować lub powodujących powstanie zagrożenia.

4. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego zamieszcza na stronie internetowej jednostki organizacyjnej oraz przekazuje Prezesowi Agencji informację o zaistniałych w okresie poprzednich 12 miesięcy zdarzeniach w obiekcie jądrowym powodujących powstanie zagrożenia.

5. Prezes Agencji udostępnia na zasadach określonych w przepisach o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:

- 1) informacje o stanie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektów jądrowych, ich wpływie na zdrowie ludzi i środowisko naturalne;
- 2) informacje o wielkości i składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych z obiektów jądrowych do środowiska;
- 3) informacje o zdarzeniach w obiekcie jądrowym powodujących powstanie zagrożenia;
- 4) informacje o wydanych zezwoleniach dotyczących obiektów jądrowych;
- 5) coroczne oceny stanu bezpieczeństwa nadzorowanych obiektów jądrowych.

6. Informacje dotyczące ochrony fizycznej, zabezpieczeń materiałów jądrowych oraz informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji nie podlegają udostępnieniu.

Art. 35b. 1. Obiekt jądrowy lokalizuje się na terenie, który umożliwia zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej i ochrony fizycznej podczas rozruchu, eksploatacji i likwidacji tego obiektu, a także przeprowadzenie sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego.

2. Przed wyborem lokalizacji obiektu jądrowego inwestor przeprowadza badania i pomiary terenu, a na ich podstawie ocenę terenu przeznaczonego pod lokalizację obiektu jądrowego. Ocena ta dotyczy:

- 1) warunków sejsmicznych, tektonicznych, geologiczno-inżynierskich, hydrogeologicznych, hydrologicznych i meteorologicznych;
- 2) zdarzeń zewnętrznych będących skutkiem działalności człowieka;
- 3) zdarzeń zewnętrznych będących skutkiem działania sił przyrody;
- 4) gęstości zaludnienia i sposobu zagospodarowania terenu;

5) możliwości realizacji planów postępowania awaryjnego w sytuacji wystąpienia zdarzenia radiacyjnego.

3. Na podstawie oceny terenu przeznaczonego pod lokalizację obiektu jądrowego inwestor opracowuje raport lokalizacyjny i przedstawia go Prezesowi Agencji. Raport lokalizacyjny podlega ocenie Prezesa Agencji w toku postępowania o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres przeprowadzania oceny terenu przeznaczonego pod lokalizację obiektu jądrowego, przypadki wykluczające możliwość uznania terenu za spełniający wymogi, o których mowa w ust. 1, a także wymagania dotyczące raportu lokalizacyjnego dla obiektu jądrowego, mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej i ochrony fizycznej podczas rozruchu, eksploatacji i likwidacji tego obiektu oraz możliwość przeprowadzenia sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego, a także biorąc pod uwagę zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej wydane w tym zakresie.”;

13) po art. 36 dodaje się art. 36a – 36k w brzmieniu:

„Art. 36a. 1. Przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę inwestor obiektu jądrowego może wystąpić do Prezesa Agencji z wnioskiem o wydanie wyprzedzającej opinii dotyczącej planowanej lokalizacji obiektu jądrowego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) oznaczenie inwestora, jego siedzibę i adres;
- 2) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym;
- 3) określenie rodzaju obiektu jądrowego, którego dotyczy wniosek;
- 4) określenie granic terenu, na którym ma być zlokalizowany obiekt jądrowy.

3. Do wniosku inwestor dołącza raport lokalizacyjny.

4. Prezes Agencji wydaje opinię, o której mowa w ust. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

5. Za wydanie wyprzedzającej opinii dotyczącej planowanej lokalizacji elektrowni jądrowej inwestor wnosi opłatę w wysokości 198 000 zł na rachunek Państwowej Agencji Atomistyki. Opłata ta stanowi dochód budżetu państwa.

Art. 36b. W projekcie i procesie budowy obiektu jądrowego nie stosuje się rozwiązań i technologii, które nie zostały sprawdzone w praktyce w obiektach jądrowych lub za pomocą prób, badań oraz analiz.

Art. 36c. 1. Projekt obiektu jądrowego:

- 1) uwzględnia konieczność zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej i ochrony fizycznej podczas budowy, rozruchu, eksploatacji, w tym napraw i modernizacji, a także likwidacji tego obiektu oraz możliwość przeprowadzenia sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego;
- 2) uwzględnia sekwencję poziomów bezpieczeństwa zapewniających zapobieganie powstawaniu odchyłeń od warunków normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych, awarii przewidzianych w założeniach projektowych i wykraczających poza te założenia ciężkich awarii, a jeżeli nie uda się zapobiec tym odchyleniom, zdarzeniom czy awariom – kontrolowanie ich oraz minimalizację radiologicznych skutków awarii;
- 3) zawiera rozwiązania, które umożliwiają pewną, stabilną, łatwą i bezpieczną w zarządzaniu eksploatację obiektu jądrowego, ze szczególnym uwzględnieniem czynników związanych ze współdziałaniem człowieka i eksploatowanych systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia, w tym urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321, z późn. zm.⁶⁾).

2. W przypadku awarii ze stopieniem rdzenia reaktora projekt obiektu jądrowego zawiera rozwiązania, które, z maksymalnym prawdopodobieństwem, zapobiegają:

- 1) sekwencjom zdarzeń prowadzącym do wczesnych uwolnień substancji promieniotwórczych, rozumianym jako sytuacje, w których są wymagane

---

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1832, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 98, poz. 817 i 818, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr ..., poz. ....

działania interwencyjne poza terenem obiektu jądrowego, w przypadku braku czasu na ich przeprowadzenie;

- 2) sekwencjom zdarzeń prowadzącym do dużych uwolnień substancji promieniotwórczych, rozumianym jako sytuacje, w których są wymagane nieograniczone w przestrzeni lub czasie działania chroniące społeczeństwo.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, jakie ma uwzględniać projekt obiektu jądrowego, dla różnych rodzajów obiektów jądrowych, mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądrowych podczas rozruchu, eksploatacji i likwidacji obiektu jądrowego oraz możliwość przeprowadzenia sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego, a także biorąc pod uwagę wydane w tym zakresie zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych.

4. Systemy teleinformatyczne będące elementami teleinformatycznej infrastruktury krytycznej przeznaczonej do nadzoru przebiegu procesu technologicznego lub produkcyjnego w obiektach jądrowych projektuje się, buduje i eksploatuje w sposób odpowiadający wymogom bezpieczeństwa teleinformatycznego, określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych dla systemów i sieci teleinformatycznych służących do przetwarzania informacji niejawnych o klauzuli „tajne”. Podmiotem właściwym w sprawie akredytacji tych systemów i sieci jest Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Art. 36d. 1. Inwestor przed wystąpieniem do Prezesa Agencji z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego przeprowadza analizy bezpieczeństwa w zakresie bezpieczeństwa jądrowego, z uwzględnieniem czynnika technicznego i środowiskowego, i poddaje je weryfikacji, w której nie mogą uczestniczyć podmioty biorące udział w opracowaniu projektu obiektu jądrowego.

2. Na podstawie wyników analiz bezpieczeństwa inwestor opracowuje wstępny raport bezpieczeństwa, który przedstawia Prezesowi Agencji wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób przeprowadzania analiz bezpieczeństwa, a także zakres wstępnego raportu bezpieczeństwa, mając na uwadze, aby zakres tych analiz był odpowiedni do uzyskania informacji odnośnie do wpływu projektowanego obiektu jądrowego na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, a także biorąc pod uwagę zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych wydane w tym zakresie.

Art. 36e. Obiekt jądrowy jest budowany w sposób zapewniający bezpieczeństwo jądrowe oraz ochronę radiologiczną pracowników i ludności, zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Prezesa Agencji oraz zgodnie z wdrożonym zintegrowanym systemem zarządzania.

Art. 36f. 1. Wokół obiektu jądrowego tworzy się obszar ograniczonego użytkowania, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.⁷⁾).

2. Obszar ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego obejmuje teren, na zewnątrz którego:

- 1) w stanach eksploatacyjnych obiektu jądrowego obejmujących normalną eksploatację oraz przewidywane zdarzenia eksploatacyjne roczna dawka skuteczna (efektywna) od wszystkich dróg narażenia nie przekroczy 0,3 milisiwerta (mSv);
- 2) w razie awarii bez stopienia rdzenia roczna dawka skuteczna (efektywna) od wszystkich dróg narażenia nie przekroczy 10 milisiwertów (mSv).

3. Przy szacowaniu dawki skutecznej (efektywnej), o której mowa w ust. 2, uwzględnia się dane i informacje dotyczące:

- 1) parametrów obiektu jądrowego, w tym jego konstrukcji i stosowanych środków bezpieczeństwa, przewidywanych wartości uwolnień substancji promieniotwórczych do otoczenia w warunkach normalnej eksploatacji, w czasie przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych i w warunkach

---

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 171, poz. 1056, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 20, poz. 106, Nr 79, poz. 666, Nr 130, poz. 1070 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 21, poz. 104, Nr 28, poz. 145, Nr 40, poz. 227, Nr 76, poz. 489, Nr 119, poz. 804, Nr 152, poz. 1018 i 1019, Nr 182, poz. 1228, Nr 229, poz. 1498 i Nr 249, poz. 1657 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159.

awaryjnych oraz rodzaju materiałów jądrowych znajdujących się w obiekcie jądrowym;

- 2) lokalizacji obiektu jądrowego, w tym warunków środowiska przyrodniczego istniejącego w rejonie obiektu jądrowego, w szczególności: ukształtowania terenu, budowy geologicznej, warunków klimatycznych, z uwzględnieniem najbardziej niekorzystnych warunków meteorologicznych, hydrologicznych, zagospodarowania gruntów oraz powierzchniowych wód płynących i stojących w rejonie obiektu jądrowego;
- 3) procedur eksploatacji obiektu jądrowego w warunkach normalnych;
- 4) rozkładów dawek promieniowania jonizującego dla różnych odległości od obiektu jądrowego, odpowiadających przewidzianym w projekcie obiektu jądrowego stanom eksploatacyjnym i awaryjnym;
- 5) innych czynników mogących mieć wpływ na ocenę zagrożenia radiacyjnego na obszarze ograniczonego użytkowania.

4. Określenie granic obszaru ograniczonego użytkowania wymaga pozytywnej opinii Prezesa Agencji.

Art. 36g. 1. Ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu, wymagania techniczne dotyczące budynków oraz sposób korzystania z terenu, o których mowa w art. 135 ust. 3a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, mogą dotyczyć w szczególności wznoszenia budynków mieszkalnych, budynków zamieszkania zbiorowego oraz budynków użyteczności publicznej, a także wykonywania działalności gospodarczej niezwiązanej z działalnością obiektu jądrowego, mogącej niekorzystnie oddziaływać na obiekt jądrowy.

2. Określenie ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących budynków i sposobu korzystania z terenu, w tym ocena oddziaływania wykonywanej działalności gospodarczej na obiekt jądrowy, wymaga pozytywnej opinii Prezesa Agencji.

Art. 36h. W przypadku zmiany danych lub informacji uwzględnianych przy szacowaniu dawki skutecznej (efektywnej) granice obszaru ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego określa się ponownie.

Art. 36i. W sytuacji zdarzenia radiacyjnego, którego zasięg skutków może przekroczyć granice terenu obiektu jądrowego, zabrania się wkraczania na obszar ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego osób niebiorących udziału w działaniach mających na celu likwidację zagrożenia lub usunięcie skutków zdarzenia radiacyjnego.

Art. 36j. 1. Dla każdego systemu oraz elementu konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, mającego istotne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, w tym dla oprogramowania sterowania i kontroli, określa się klasę bezpieczeństwa – w zależności od stopnia, w jakim te systemy oraz elementy wpływają na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną obiektu jądrowego.

2. Przy określaniu klasy bezpieczeństwa uwzględnia się:

- 1) funkcję bezpieczeństwa zapewnianą lub częściowo realizowaną przez klasyfikowany system lub element konstrukcji lub wyposażenia obiektu jądrowego;
- 2) bezpośredni wpływ na ciągłość realizacji funkcji bezpieczeństwa w przypadku uszkodzenia klasyfikowanego systemu lub elementu konstrukcji lub wyposażenia w trakcie normalnej eksploatacji obiektu jądrowego, a także w czasie awarii;
- 3) możliwe wystąpienie w wyniku uszkodzenia klasyfikowanego systemu lub elementu konstrukcji lub wyposażenia postulowanego zdarzenia inicjującego mogącego doprowadzić do zagrożenia bezpieczeństwa jądrowego;
- 4) prawdopodobieństwo, że klasyfikowany system lub element konstrukcji lub wyposażenia będą niezbędne dla wykonania wymaganej funkcji bezpieczeństwa.

3. Dokumentację dotyczącą klasyfikacji bezpieczeństwa, o której mowa w ust. 1, przedstawia się do zatwierdzenia Prezesowi Agencji wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego. Dokumentacja ta zawiera w szczególności:

- 1) wykaz systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia, składających się na obiekt jądrowy;
- 2) przyporządkowanie systemów i elementów konstrukcji oraz wyposażenia obiektu jądrowego do poszczególnych klas bezpieczeństwa;

- 3) dokumentację techniczną przedstawiającą fizyczne położenie systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia w obrębie obiektu jądrowego.

Art. 36k. 1. Jednostka organizacyjna wykonująca działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego posiada zintegrowany system zarządzania.

2. Zintegrowany system zarządzania obejmuje:

- 1) politykę jakości;
- 2) program zapewnienia jakości;
- 3) opis systemu zarządzania;
- 4) opis struktury organizacyjnej;
- 5) opis odpowiedzialności, obowiązków, uprawnień i wzajemnych oddziaływań w dziedzinach zarządzania, realizacji i ocen;
- 6) opis wzajemnych oddziaływań z podmiotami zewnętrznymi;
- 7) opis procesów zachodzących w jednostce organizacyjnej wraz z informacjami pomocniczymi wyjaśniającymi, w jaki sposób dokonuje się przygotowania, przeglądu, wykonania, dokumentowania, oceny i ulepszania działalności;
- 8) przyjętą klasyfikację bezpieczeństwa systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego;
- 9) wstępny raport bezpieczeństwa lub raport bezpieczeństwa obiektu.

3. Dokumentację opisującą zintegrowany system zarządzania przedkłada się do zatwierdzenia Prezesowi Agencji wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego.

4. Wykonawcy oraz dostawcy systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, a także wykonawcy prac wykonywanych przy budowie i wyposażeniu obiektu jądrowego, posiadają wdrożone odpowiednie systemy jakości prowadzonych prac.”;

14) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. 1. Organy dozoru jądrowego oraz w zakresie swoich kompetencji inne organy, o których mowa w art. 66 ust. 3, mogą kontrolować wykonawców i dostawców systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, a także wykonawców prac prowadzonych przy budowie, wyposażeniu, rozruchu, eksploatacji i likwidacji obiektu jądrowego w zakresie systemów, elementów i prac istotnych ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną oraz bezpieczne funkcjonowanie urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym.

2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, polega na sprawdzaniu wybranych systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, gotowych oraz będących w trakcie wytwarzania, a także na sprawdzeniu prac w obiekcie jądrowym w trakcie ich wykonywania.

3. W umowach z wykonawcami i dostawcami, o których mowa w ust. 1, określa się ich szczegółowe obowiązki dotyczące umożliwienia wykonywania czynności kontrolnych przez organy dozoru jądrowego.

4. W toku kontroli, o której mowa w ust. 1, organy dozoru jądrowego mogą występować z wnioskiem o wydanie opinii do właściwych organów administracji publicznej, w szczególności Urzędu Dozoru Technicznego, oraz, jeżeli jest to podyktowane koniecznością dokonywania ocen wymagających określonej specjalistycznej wiedzy z różnych dziedzin związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa jądrowego:

- 1) laboratoriów i organizacji eksperckich autoryzowanych przez Prezesa Agencji – w przypadku kontroli wykonawców i dostawców systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia elektrowni jądrowej, a także wykonawców prac prowadzonych przy budowie, wyposażeniu i likwidacji takiej elektrowni;
- 2) biegłych, ekspertów i laboratoriów – w przypadku kontroli wykonawców i dostawców systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia innych obiektów jądrowych, a także wykonawców prac prowadzonych przy budowie, wyposażeniu i likwidacji takich obiektów.

5. W przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 1, że określony system lub element konstrukcji lub wyposażenia obiektu jądrowego może mieć negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, Prezes Agencji zakazuje jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego, zastosowania tego systemu lub elementu w obiekcie jądrowym.

6. W przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 1, że określone prace w obiekcie jądrowym są prowadzone w sposób mogący mieć negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, Prezes Agencji nakazuje jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego wstrzymanie tych prac.”;

15) po art. 37 dodaje się art. 37a – 37e w brzmieniu:

„Art. 37a. 1. Obiekt jądrowy uruchamia się i eksploatuje w sposób zapewniający bezpieczeństwo jądrowe oraz ochronę radiologiczną pracowników i ludności, zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Prezesa Agencji oraz wdrożonym w jednostce organizacyjnej zintegrowanym systemem zarządzania.

2. Rozruch obiektu jądrowego przeprowadza się zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa Agencji na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej programem rozruchu obiektu jądrowego, który obejmuje wykaz testów rozruchowych systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego oraz procedury ich wykonywania, w tym:

- 1) testy przedeksploatacyjne, w tym wymagane przepisami o dozorze technicznym;
- 2) testy załadunku paliwa i podkrytyczności;
- 3) początkowe testy krytyczności i pracy na niskiej mocy;
- 4) testy mocy.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej przedstawia na bieżąco Prezesowi Agencji wyniki testów rozruchowych obiektu jądrowego.

4. Rozruch obiektu jądrowego dokumentuje się w dokumentacji rozruchowej obiektu jądrowego.

Art. 37b. 1. Prezes Agencji wydaje decyzję o wstrzymaniu rozruchu obiektu jądrowego, w przypadku gdy wyniki testów rozruchowych obiektu jądrowego wskazują na możliwość powstania zagrożenia bezpieczeństwa jądrowego lub możliwość, że obiekt jądrowy nie będzie spełniał wymagań bezpieczeństwa jądrowego.

2. Prezes Agencji zatwierdza raport z rozruchu obiektu jądrowego przedstawiający wyniki rozruchu. Raport składa się w terminie określonym w zezwoleniu na rozruch obiektu jądrowego.

3. Prezes Agencji występuje do Rady do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej raportu, o którym mowa w ust. 2.

4. Rada do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej wydaje opinię, o której mowa w ust. 3, w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku.

Art. 37c. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji obiektu jądrowego:

- 1) prowadzi dokumentację eksploatacyjną obiektu jądrowego, w której dokumentuje na bieżąco eksploatację obiektu jądrowego;
- 2) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne, zapewniające gromadzenie i analizowanie na bieżąco parametrów pracy obiektu jądrowego istotnych dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz uwzględnianie doświadczeń eksploatacyjnych;
- 3) na bieżąco przekazuje Prezesowi Agencji informacje o parametrach pracy obiektu jądrowego istotnych dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 4) na bieżąco przekazuje Prezesowi Urzędu Dozoru Technicznego informacje o funkcjonowaniu urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym, zainstalowanych i eksploatowanych w elektrowni jądrowej.

2. Prezes Urzędu Dozoru Technicznego informuje Prezesa Agencji o niezgodnym z przepisami ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym eksploatowaniu

urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 tej ustawy.

3. Prezes Agencji może wydać nakaz zmniejszenia mocy lub wyłączenia obiektu jądrowego z eksploatacji, jeżeli z jego oceny lub z otrzymanej od Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego informacji, o której mowa w ust. 2, dotyczącej niezgodnego z przepisami ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym eksploataowania urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 tej ustawy, uzna, że dalsza eksploatacja tego obiektu zagraża bezpieczeństwu jądrowemu lub ochronie radiologicznej.

4. Ponowne zwiększenie mocy lub uruchomienie obiektu jądrowego wymaga pisemnej zgody Prezesa Agencji, wydawanej po stwierdzeniu, iż dalsza eksploatacja tego obiektu nie zagraża bezpieczeństwu jądrowemu i ochronie radiologicznej.

5. Włączenie obiektu jądrowego do eksploatacji po okresie wyłączenia dłuższym niż 12 miesięcy następuje na podstawie zezwolenia Prezesa Agencji na eksploatację obiektu jądrowego, wydanego po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego w zakresie bezpieczeństwa technicznego urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym, zainstalowanych i eksploataowanych w elektrowni jądrowej.

Art. 37d. 1. Modernizacja systemu lub elementu konstrukcji lub wyposażenia obiektu jądrowego mającego istotne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, a także każde uruchomienie reaktora po przerwie na załadunek paliwa jądrowego lub na modernizację systemu lub elementu konstrukcji lub wyposażenia obiektu jądrowego, wymaga pisemnej zgody Prezesa Agencji.

2. Naprawa i modernizacja urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym, zainstalowanych w elektrowni jądrowej wymaga uzgodnienia z Urzędem Dozoru Technicznego.

Art. 37e. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji obiektu jądrowego przeprowadza ocenę okresową bezpieczeństwa jądrowego tego obiektu, zwaną dalej „oceną okresową bezpieczeństwa”, pod względem zgodności z zezwoleniem, przepisami prawa

i normami krajowymi i międzynarodowymi, dotyczącymi standardów bezpieczeństwa jądrowego oraz bezpiecznego funkcjonowania urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych ze starzeniem się urządzeń, systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia wchodzących w skład obiektu jądrowego. W ocenie okresowej bezpieczeństwa wskazuje się także zmiany wprowadzone w obiekcie jądrowym od poprzedniej oceny okresowej bezpieczeństwa lub od rozruchu obiektu.

2. Ocena okresowa bezpieczeństwa jest przeprowadzana z częstotliwością określoną w zezwoleniu na eksploatację obiektu jądrowego, jednak nie rzadziej niż co 10 lat.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji obiektu jądrowego sporządza szczegółowy plan oceny okresowej bezpieczeństwa, który przedstawia do zatwierdzenia Prezesowi Agencji.

4. W przypadku elektrowni jądrowych przed zatwierdzeniem szczegółowego planu oceny okresowej bezpieczeństwa Prezes Agencji zasięga opinii Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego w zakresie dotyczącym bezpiecznego funkcjonowania urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym.

5. Na podstawie oceny okresowej bezpieczeństwa kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji obiektu jądrowego sporządza raport z oceny okresowej bezpieczeństwa i w terminie określonym w zezwoleniu na eksploatację obiektu jądrowego przedstawia go Prezesowi Agencji do zatwierdzenia.

6. Prezes Agencji występuje do Rady do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej raportu, o którym mowa w ust. 5.

7. Rada do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej przedstawia opinię, o której mowa w ust. 6, w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku o jej wydanie.

8. Prezes Agencji wydaje decyzję w przedmiocie zatwierdzenia raportu, o którym mowa w ust. 5, w terminie 6 miesięcy od dnia jego otrzymania.

9. W przypadku odmowy zatwierdzenia raportu, o którym mowa w ust. 5, dalsza eksploatacja obiektu jądrowego jest zabroniona od dnia wydania decyzji w tej sprawie.

10. Zakaz, o którym mowa w ust. 9, przestaje obowiązywać od dnia wydania przez Prezesa Agencji decyzji o zatwierdzeniu raportu z oceny okresowej bezpieczeństwa.

11. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres oceny okresowej bezpieczeństwa oraz zakres raportu z tej oceny dla różnych rodzajów obiektów jądrowych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia kompleksowej i wiarygodnej informacji o funkcjonowaniu systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz kierując się zaleceniami Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej i Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych, wydanymi w tym zakresie.”;

16) art. 38 otrzymuje brzmienie:

„Art. 38. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania dotyczące rozruchu i eksploatacji obiektów jądrowych, w tym w szczególności wymagania dotyczące:

- 1) limitów i warunków eksploatacyjnych obiektu jądrowego,
- 2) postępowania z paliwem jądrowym, w tym jego załadunku do obiektu jądrowego,
- 3) obowiązkowych testów rozruchowych systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego,
- 4) zawartości dokumentacji rozruchowej obiektu jądrowego oraz raportu z rozruchu obiektu jądrowego,
- 5) zawartości dokumentacji eksploatacyjnej obiektu jądrowego

– mając na celu konieczność zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz biorąc pod uwagę zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych wydane w tym zakresie.”;

17) po art. 38 dodaje się art. 38a – 38g w brzmieniu:

„Art. 38a. Obiekt jądrowy likwiduje się w sposób zapewniający bezpieczeństwo jądrowe oraz ochronę radiologiczną pracowników i ludności, zgodnie z zezwoleniem Prezesa Agencji oraz wdrożonym w jednostce organizacyjnej zintegrowanym systemem zarządzania.

Art. 38b. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę, rozruch lub eksploatację obiektu jądrowego opracowuje program likwidacji obiektu jądrowego i przedstawia go do zatwierdzenia Prezesowi Agencji wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia.

2. W toku eksploatacji obiektu jądrowego program, o którym mowa w ust. 1, podlega aktualizacji nie rzadziej niż raz na pięć lat, a w przypadku nieuwzględnionego w tym programie zakończenia eksploatacji obiektu jądrowego – niezwłocznie po zakończeniu jego eksploatacji. Zaktualizowany program likwidacji obiektu jądrowego przedstawia się do zatwierdzenia Prezesowi Agencji wraz z prognozą kosztów likwidacji obiektu jądrowego.

Art. 38c. 1. Z zakończenia likwidacji obiektu jądrowego kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na likwidacji obiektu jądrowego sporządza raport z likwidacji obiektu jądrowego, który przedstawia Prezesowi Agencji do zatwierdzenia w terminie określonym w zezwoleniu na likwidację obiektu jądrowego.

2. Za dzień zakończenia likwidacji obiektu jądrowego uznaje się dzień zatwierdzenia przez Prezesa Agencji raportu z jego likwidacji.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dla etapu likwidacji różnych rodzajów obiektów jądrowych, a także zawartość raportu z likwidacji obiektu jądrowego, biorąc pod uwagę zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych wydane w tym zakresie.

Art. 38d. 1. Na pokrycie kosztów związanych z finansowaniem końcowego postępowania z wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi oraz likwidację elektrowni jądrowej jednostka organizacyjna, która otrzymała

zezwolenie na eksploatację elektrowni jądrowej, raz na kwartał dokonuje wpłaty na wyodrębniony rachunek bankowy, zwany dalej „funduszem likwidacyjnym”.

2. Wysokość wpłaty, o której mowa w ust. 1, ustala się jako procent ceny sprzedaży każdej wyprodukowanej w elektrowni jądrowej megawatogodziny energii elektrycznej.

3. Wpłaty, o której mowa w ust. 1, dokonuje się w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po kwartale, którego opłata dotyczy. Wpłata dotyczy okresu od pierwszego dnia kwartału następującego po kwartale, w którym jednostka ta wyprodukowała pierwszą megawatogodzinę energii w danej elektrowni jądrowej, do rozpoczęcia likwidacji tej elektrowni.

4. Środki zgromadzone na funduszu likwidacyjnym przeznacza się na pokrycie kosztów końcowego postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, pochodzącymi z elektrowni jądrowej, oraz na pokrycie kosztów likwidacji tej elektrowni.

5. Kierownik jednostki organizacyjnej, która otrzymała zezwolenie na eksploatację lub likwidację elektrowni jądrowej, dokonuje wypłaty środków z funduszu likwidacyjnego po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Agencji.

6. Kierownik jednostki, która otrzymała zezwolenie na eksploatację lub likwidację elektrowni jądrowej, w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po kwartale, którego dotyczy opłata, przedstawia Prezesowi Agencji kwartalne sprawozdanie o wysokości wpłat dokonanych na fundusz likwidacyjny oraz o ilości wyprodukowanych w tym kwartale megawatogodzin energii elektrycznej.

7. W przypadku opóźnienia w dokonaniu wpłaty, o której mowa w ust. 1, trwającego co najmniej 18 miesięcy Prezes Agencji może wydać nakaz zawieszenia eksploatacji elektrowni jądrowej.

8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wpłaty na pokrycie kosztów końcowego postępowania z wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi oraz na pokrycie kosztów likwidacji elektrowni jądrowej dokonywanej przez jednostkę organizacyjną, która otrzymała zezwolenie na eksploatację elektrowni jądrowej, biorąc pod uwagę przewidywany okres eksploatacji elektrowni jądrowej, ilość wyprodukowanych przez nią odpadów

promieniotwórczych, w tym wypalonego paliwa jądrowego, koszt końcowego postępowania z tymi odpadami, a także koszt likwidacji elektrowni jądrowej.

9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór kwartalnego sprawozdania o wysokości uiszczonych wpłaty na fundusz likwidacyjny, kierując się koniecznością zapewnienia rzetelnej informacji o wysokości należnej i dokonanej wpłaty na fundusz likwidacyjny.

Art. 38e. W postępowaniach, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6, art. 37b, art. 37c ust. 3 i 4, art. 37d, art. 37e ust. 8, art. 38b ust. 2, art. 38c ust. 1 i art. 38d ust. 7, przepisu art. 31 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁸⁾) nie stosuje się.

Art. 38f. Do wydawania zezwoleń na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, stosuje się przepisy niniejszego rozdziału i rozdziału 2, z wyjątkiem art. 5 ust. 5a – 5d.

Art. 38g. 1. Zezwolenie na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, może zostać wydane jednostce organizacyjnej, która:

- 1) spełnia wymagania bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej oraz zabezpieczeń materiałów jądrowych;
- 2) posiada środki finansowe niezbędne do zapewnienia:
  - a) bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej oraz zabezpieczeń materiałów jądrowych na poszczególnych etapach działalności obiektu jądrowego, do zakończenia jego likwidacji,
  - b) w przypadku zezwolenia na budowę obiektu jądrowego – ukończenia budowy obiektu jądrowego;
- 3) zatrudnia pracowników o kwalifikacjach niezbędnych do wykonywania działalności objętej wnioskiem.

2. W celu wykazania posiadania niezbędnych środków finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, jednostka organizacyjna dołącza do wniosku:

---

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524, z 2008 r. Nr 229, poz. 1539, z 2009 r. Nr 195, poz. 1501 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 167, poz. 1131, Nr 182, poz. 1228 i Nr 254, poz. 1700 oraz z 2011 r. Nr 6, poz. 18 i Nr 34, poz. 173.

- 1) dokumenty potwierdzające ich posiadanie, a w szczególności wyciąg z rachunku bankowego, na którym zgromadzono te środki, gwarancję bankową, gwarancję ubezpieczeniową;
- 2) raport zawierający symulację niezbędnych potrzeb finansowych, wynikających z tego obowiązku.”;

18) art. 39 otrzymuje brzmienie:

„Art. 39. 1. Prezes Agencji rozpatruje wniosek o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej po uiszczeniu przez wnioskodawcę opłaty.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1, wynosi – w przypadku wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na:

- 1) budowie elektrowni jądrowej – 5 000 000 zł;
- 2) rozruchu elektrowni jądrowej – 1 900 000 zł;
- 3) eksploatacji elektrowni jądrowej – 1 900 000 zł;
- 4) likwidacji elektrowni jądrowej – 2 000 000 zł.

3. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód budżetu państwa i jest wnoszona na rachunek Państwowej Agencji Atomistyki.”;

19) po art. 39 dodaje się art. 39a – 39k w brzmieniu:

„Art. 39a. Prezes Agencji wydaje decyzję w sprawie zezwolenia:

- 1) na budowę obiektu jądrowego – w terminie 24 miesięcy,
- 2) na rozruch obiektu jądrowego – w terminie 9 miesięcy,
- 3) na eksploatację obiektu jądrowego – w terminie 6 miesięcy,
- 4) na likwidację obiektu jądrowego – w terminie 9 miesięcy

– od dnia złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami.

Art. 39b. 1. Przed złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia inwestor może zwrócić się do Prezesa Agencji z wnioskiem o wydanie ogólnej opinii dotyczącej planowanych rozwiązań organizacyjno-technicznych w przyszłej działalności oraz projektów dokumentów, które należy złożyć wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia.

2. Prezes Agencji wydaje opinię, o której mowa w ust. 1, w terminie 6 miesięcy, a w przypadkach szczególnie skomplikowanych – w terminie 9 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

Art. 39c. Do postępowania o wydanie zezwolenia nie stosuje się przepisu art. 31 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 39d. 1. Po wpłynięciu wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące polegającej na budowie obiektu jądrowego Prezes Agencji niezwłocznie ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych Prezesa Agencji treść wniosku o wydanie zezwolenia wraz ze skróconym raportem bezpieczeństwa oraz informację o:

- 1) wszczęciu postępowania w sprawie wydania zezwolenia na budowę obiektu jądrowego;
- 2) możliwości składania uwag i wniosków;
- 3) sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania;
- 4) terminie i miejscu rozprawy administracyjnej, w przypadku, o którym mowa w ust. 3.

2. Uwagi i wnioski, o których mowa w ust. 1 pkt 2, można wnosić:

- 1) pisemnie;
- 2) ustnie do protokołu;
- 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.⁹⁾).

3. Rozprawa, o której mowa w art. 89 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, jest otwarta dla społeczeństwa.

---

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 i Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, z 2006 r. Nr 145, poz. 1050, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 230 i Nr 182, poz. 1228.

4. Prezes Agencji w uzasadnieniu decyzji podaje informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały uwzględnione uwagi i wnioski, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

5. Informacje, o których mowa w ust. 1, Prezes Agencji ogłasza w prasie obejmującej swoim zasięgiem gminę, w której granicach znajduje się teren objęty wnioskiem o wydanie zezwolenia, oraz gminy sąsiadujące z tą gminą.

Art. 39e. 1. W toku oceny wniosku o wydanie zezwolenia Prezes Agencji może:

- 1) przeprowadzać kontrole w miejscu, w którym jest lub ma być wykonywana działalność objęta wnioskiem;
- 2) korzystać z pomocy:
  - a) laboratoriów i organizacji eksperckich autoryzowanych przez Prezesa Agencji – w przypadku elektrowni jądrowej,
  - b) biegłych, ekspertów i laboratoriów – w przypadku innych obiektów jądrowych;
- 3) żądać wykonania badań lub ekspertyz w celu stwierdzenia, czy są spełnione warunki bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

2. Koszty uzasadnionych czynności dokonywanych w toku oceny wniosku o wydanie zezwolenia przez laboratoria i organizacje eksperckie oraz biegłych, ekspertów i laboratoria, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz wykonania badań lub ekspertyz, o których mowa w ust. 1 pkt 3, ponosi jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o wydanie zezwolenia.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do postępowania w przedmiocie wydania wyprzedzającej opinii dotyczącej planowanej lokalizacji obiektu jądrowego, o której mowa w art. 36a, oraz do postępowania w przedmiocie ogólnej opinii dotyczącej planowanych rozwiązań organizacyjno-technicznych w przyszłej działalności, o której mowa w art. 39b.

Art. 39f. 1. Przed wydaniem zezwolenia Prezes Agencji występuje do Rady do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej projektu tego zezwolenia, przedkładając jednocześnie wniosek o wydanie zezwolenia wraz z załączonymi dokumentami.

2. Rada do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej przedstawia opinię, o której mowa w ust. 1, w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania projektu zezwolenia.

3. W terminie miesiąca od dnia otrzymania opinii Rady do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej Prezes Agencji przedstawia wnioskodawcy projekt zezwolenia.

4. W terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu zezwolenia wnioskodawca może przedstawić Prezesowi Agencji swoje uwagi do tego projektu.

Art. 39g. W zezwoleniu określa się warunki wykonywania działalności objętej tym zezwoleniem, w szczególności w zakresie:

- 1) wymogów projektowych;
- 2) obowiązków jednostki organizacyjnej w zakresie bezpieczeństwa obiektu jądrowego, urządzeń, pracowników, społeczeństwa i środowiska, w tym ochrony przed promieniowaniem;
- 3) konserwacji obiektu jądrowego;
- 4) modernizacji obiektu jądrowego;
- 5) planowania i procedur awaryjnych;
- 6) zarządzania obiektem jądrowym;
- 7) limitów i warunków eksploatacyjnych;
- 8) uprawnień pracowników obiektu jądrowego;
- 9) zgłaszania organom dozoru jądrowego przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych i warunków awaryjnych w obiekcie jądrowym;
- 10) prac i czynności w obiekcie jądrowym, których wykonywanie wymaga obecności inspektora dozoru jądrowego.

Art. 39h. 1. W przypadku stwierdzenia – w szczególności w wyniku oceny raportów z ocen okresowych – że jest to niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej lub zabezpieczeń materiałów jądrowych, Prezes Agencji może dokonać zmiany warunków wykonywania działalności objętej zezwoleniem.

2. Przepisy art. 39e i 39f stosuje się odpowiednio.

Art. 39i. 1. Przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego wnioskodawca jest obowiązany uzyskać:

- 1) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji, na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.¹⁰⁾);
- 2) opinię Komisji Europejskiej, wydaną na podstawie art. 43 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Euratom).

2. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, właściwy organ zasięga opinii Prezesa Agencji, przesyłając mu projekt decyzji oraz wniosek o wydanie decyzji wraz z załączonymi dokumentami.

Art. 39j. Przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na rozruch obiektu jądrowego wnioskodawca uzyskuje opinię Komisji Europejskiej, wydaną na podstawie art. 37 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Euratom).

Art. 39k. Wydanie zezwolenia na budowę albo likwidację obiektu jądrowego jest warunkiem uzyskania pozwolenia na budowę, użytkowanie i rozbiórkę tego obiektu, wydawanego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159).”;

20) po rozdziale 4 dodaje się rozdział 4a w brzmieniu:

„Rozdział 4a

Informacja społeczna w zakresie obiektów energetyki jądrowej

Art. 39l. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o:

- 1) obiekcie energetyki jądrowej – należy przez to rozumieć obiekt energetyki jądrowej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia ..... o przygotowaniu

---

¹⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 340, Nr 84, poz. 700 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 145, Nr 106, poz. 675, Nr 119, poz. 804, Nr 143, poz. 963 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159.

i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. Nr ..., poz....) będący równocześnie obiektem jądrowym;

2) społeczności lokalnej – należy przez to rozumieć mieszkańców:

- a) gminy lub gmin, na których terenie zrealizowana została lub realizowana będzie inwestycja w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej,
- b) gmin, których granice znajdują się w odległości nie większej niż 15 km od granic nieruchomości, na której zrealizowana została lub realizowana będzie inwestycja, o której mowa w lit. a.

Art. 39m. 1. Inwestor obiektu energetyki jądrowej, nie później niż z dniem, w którym decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu jądrowego, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia ... o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących, stała się ostateczna, tworzy Lokalne Centrum Informacyjne, zwane dalej „Lokalnym Centrum”.

2. Inwestor obiektu energetyki jądrowej, a następnie kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu energetyki jądrowej, prowadzą Lokalne Centrum do dnia zakończenia likwidacji obiektu energetyki jądrowej.

3. Do zadań Lokalnego Centrum należy w szczególności:

- 1) gromadzenie i udostępnianie bieżących informacji na temat pracy obiektu energetyki jądrowej;
- 2) gromadzenie i udostępnianie bieżących informacji na temat stanu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej wokół obiektu energetyki jądrowej;
- 3) współpraca z organami administracji, państwowymi osobami prawnymi oraz innymi jednostkami organizacyjnymi w prowadzeniu działań związanych z informacją społeczną, edukacją, popularyzacją oraz informacją naukowo-techniczną i prawną w zakresie energetyki jądrowej

oraz bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu energetyki jądrowej.

4. Informacje, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, Lokalne Centrum zamieszcza na swoich stronach internetowych oraz w wydawanym przez siebie lokalnym biuletynie informacyjnym.

5. Lokalne Centrum może być utworzone dla więcej niż jednego obiektu energetyki jądrowej, pod warunkiem że obiekty te są usytuowane w swoim bezpośrednim sąsiedztwie.

Art. 39n. 1. Społeczność lokalna może utworzyć Lokalny Komitet Informacyjny, zwany dalej „Komitetem”.

2. W skład Komitetu wchodzi:

- 1) przedstawiciele gmin wyznaczeni przez wójtów (burmistrzów, prezydentów) w liczbie nie większej niż 1 z każdej z gmin, na terenie której zlokalizowany jest obiekt energetyki jądrowej;
- 2) członkowie społeczności lokalnej, którzy łącznie spełniają następujące warunki:
  - a) ukończyli 18 lat,
  - b) korzystają z pełni praw publicznych,
  - c) złożyli zgłoszenie o udziale w pracach Komitetu w urzędzie gminy, o którym mowa w pkt 1.

3. W pracach Komitetu, z głosem doradczym, mogą uczestniczyć eksperci zewnętrzni powołani przez Komitet.

4. Do zadań Komitetu należy:

- 1) zapewnienie społecznego monitoringu realizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej oraz wykonywanej działalności związanej z narażeniem, polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji tego obiektu;
- 2) informowanie społeczności lokalnej o działalności wykonywanej z wykorzystaniem obiektu energetyki jądrowej;
- 3) reprezentowanie społeczności lokalnej wobec organów jednostki organizacyjnej realizującej inwestycję w zakresie budowy obiektu

energetyki jądrowej lub wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji tego obiektu.

5. W celu właściwego wykonywania swoich zadań Komitet może w szczególności:

- 1) każdorazowo wyznaczyć ze swego grona osoby, w liczbie nie większej niż 5, uprawnione do wstępu na teren lub do pomieszczeń obiektu energetyki jądrowej w celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 4 pkt 1;
- 2) żądać dostępu do informacji na temat realizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej lub dokumentów dotyczących działalności prowadzonej z wykorzystaniem tego obiektu, z wyłączeniem dokumentów zawierających informacje, o których mowa w art. 35a ust. 6.

6. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, nie obejmuje prawa do wejścia na teren i do pomieszczeń, do których dostęp jest niedopuszczalny ze względów bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony fizycznej.

7. Wstęp na teren lub do pomieszczeń obiektu energetyki jądrowej, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, odbywa się wyłącznie w obecności wyznaczonego pracownika jednostki organizacyjnej.

8. Obsługę administracyjno-organizacyjną komitetu oraz finansowanie jego działalności zapewnia gmina właściwa miejscowo dla obiektu energetyki jądrowej. W przypadku gdy obiekt energetyki jądrowej zlokalizowany jest na obszarze więcej niż jednej gminy, obsługę administracyjno-organizacyjną oraz finansowanie działania komitetu zapewnia gmina, na obszarze której znajduje się największa część obiektu energetyki jądrowej.

9. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady tworzenia i działania komitetów oraz współpracy komitetów z inwestorami obiektów energetyki jądrowej lub kierownikami jednostek organizacyjnych prowadzących działalność związaną z narażeniem, mając na względzie zapewnienie społeczności lokalnej możliwości pozyskiwania niezbędnych informacji o wpływie obiektu energetyki jądrowej na zdrowie ludzi i środowisko naturalne.

Art. 39o. W celu realizacji gminnej strategii informacyjnej, edukacyjnej i promocyjnej w zakresie energetyki jądrowej gmina, na terenie której jest planowana

lub realizowana inwestycja w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej lub na terenie której prowadzona jest działalność związana z narażeniem, polegająca na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji takiego obiektu, może utworzyć Gminny Punkt Informacyjny.”;

21) w art. 41 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Nadzór nad systemem ochrony fizycznej sprawuje Prezes Agencji na zasadach określonych w rozdziale 9.”;

22) po art. 41l dodaje się art. 41m w brzmieniu:

„Art. 41m. 1. Obiekty jądrowe podlegają ochronie fizycznej, nad którą nadzór sprawują Prezes Agencji oraz Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego, opracowuje i wdraża system ochrony fizycznej.

3. Prezes Agencji zatwierdza system ochrony fizycznej obiektu jądrowego po uzyskaniu pozytywnej opinii Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

4. Prezes Agencji sprawuje nadzór, o którym mowa w ust. 1, na zasadach określonych w rozdziale 9.

5. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, upoważnionemu pisemnie funkcjonariuszowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego przysługuje prawo do:

- 1) swobodnego wstępu o każdej porze do obiektów i pomieszczeń kontrolowanego obiektu jądrowego;
- 2) wglądu do dokumentów związanych z systemem ochrony fizycznej kontrolowanego obiektu jądrowego;
- 3) żądania udostępnienia do kontroli sieci lub systemów teleinformatycznych wykorzystywanych w systemie ochrony fizycznej kontrolowanego obiektu jądrowego;
- 4) przeprowadzania oględzin terenu, obiektów, pomieszczeń i urządzeń kontrolowanego obiektu jądrowego;
- 5) żądania od kierownika i pracowników kontrolowanego obiektu jądrowego udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień dotyczących aktów terroru,

dywersji, sabotażu i kradzieży oraz prób wejścia lub przebywania osób nieuprawnionych na terenie kontrolowanego obiektu jądrowego;

6) korzystania z pomocy biegłych i specjalistów;

7) wydawania pisemnych zaleceń mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.”;

23) po art. 42 dodaje się art. 42a w brzmieniu:

„Art. 42a. 1. Budynki i urządzenia niewchodzące w skład obiektu jądrowego, których uszkodzenie lub zakłócenie pracy mogłoby spowodować skutki mające istotne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, podlegają ochronie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.¹¹⁾).

2. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe wymagania, jakim powinna odpowiadać ochrona budynków i urządzeń niewchodzących w skład obiektu jądrowego, których uszkodzenie lub zakłócenie pracy mogłoby spowodować skutki mające istotne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia należytego poziomu bezpieczeństwa takich budynków i urządzeń.”;

24) w art. 53 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Do budowy i eksploatacji składowisk głębokich odpadów promieniotwórczych stosuje się przepisy działu IIIa ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.¹²⁾) dotyczące podziemnych składowisk odpadów niebezpiecznych.”;

25) po art. 55 dodaje się art. 55a w brzmieniu:

„Art. 55a. 1. Przed wyborem lokalizacji składowiska odpadów promieniotwórczych inwestor przeprowadza badania i pomiary terenu przeznaczonego pod lokalizację składowiska odpadów promieniotwórczych, a na ich podstawie – ocenę tego terenu.

---

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055 i Nr 180, poz. 1112, z 2009 r. Nr 98, poz. 817 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1496.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 133, poz. 934, Nr 170, poz. 1217, Nr 190, poz. 1399 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 21, poz. 125 i Nr 82, poz. 556, z 2008 r. Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 199, poz. 1227 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 76, poz. 489 oraz z 2011 r. Nr ... poz. ...

Ocena ta dotyczy spełniania wymagań lokalizacyjnych, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 55 pkt 2.

2. Na podstawie oceny terenu przeznaczonego pod lokalizację składowiska odpadów promieniotwórczych inwestor opracowuje raport lokalizacyjny i przedstawia go Prezesowi Agencji. Raport lokalizacyjny podlega ocenie Prezesa Agencji w toku postępowania o wydanie zezwolenia na budowę składowiska odpadów promieniotwórczych.

3. Przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę inwestor składowiska odpadów promieniotwórczych może wystąpić do Prezesa Agencji z wnioskiem o wydanie wyprzedzającej opinii dotyczącej planowanej lokalizacji składowiska odpadów promieniotwórczych.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) oznaczenie inwestora, jego siedzibę i adres;
- 2) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym;
- 3) określenie rodzaju składowiska odpadów promieniotwórczych, którego dotyczy wniosek;
- 4) określenie granic terenu, na którym ma być zlokalizowane składowisko odpadów promieniotwórczych.

5. Do wniosku inwestor dołącza raport lokalizacyjny.

6. Prezes Agencji wydaje opinię, o której mowa w ust. 3, w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku przez inwestora składowiska odpadów promieniotwórczych.”;

26) w art. 62e ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zakazany jest przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wypalonego paliwa jądrowego oraz odpadów promieniotwórczych w celu składowania, z zastrzeżeniem art. 62g.”;

27) art. 62i otrzymuje brzmienie:

„Art. 62i. Prezes Agencji niezwłocznie informuje Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Komendanta Głównego Straży Granicznej i Szefa Służby Celnej o:

- 1) wydaniu zezwolenia, o którym mowa w art. 62c ust. 1;

- 2) wydaniu zgody, o której mowa w art. 62d ust. 1;
- 3) podjęciu decyzji, o której mowa w art. 62h ust. 1.”;

28) w art. 64:

- a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) inspektorzy dozoru jądrowego:

- a) I stopnia – uprawnieni do wykonywania kontroli w jednostkach organizacyjnych wykonujących działalność związaną z narażeniem, z wyjątkiem jednostek organizacyjnych wykonujących działalność, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 lub 3,
- b) II stopnia – uprawnieni do wykonywania kontroli w jednostkach organizacyjnych wykonujących działalność związaną z narażeniem.”,

- b) w ust. 4:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wydawanie nakazów i zakazów, o których mowa w art. 68 ust. 1;”,

– uchyla się pkt 4,

- c) uchyla się ust. 5 i 6;

29) w art. 65:

- a) w ust. 1:

– pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) odbyła praktykę i zdała egzamin kwalifikacyjny na stanowisko inspektora dozoru jądrowego I lub II stopnia w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej przed komisją powołaną przez Prezesa Agencji;

4) posiada orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia, wydane w trybie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;”,

– dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) jest pracownikiem Państwowej Agencji Atomistyki.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Koszty praktyki, egzaminu oraz wymaganych badań lekarskich pokrywane są z budżetu Państwowej Agencji Atomistyki.”,

c) dodaje się ust. 3 – 11 w brzmieniu:

„3. Główny Inspektor Dozoru Jądrowego kieruje kandydata na inspektora dozoru jądrowego na praktykę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, a po jej zakończeniu stwierdza odbycie przez kandydata tej praktyki.

4. Główny Inspektor Dozoru Jądrowego może zwolnić z obowiązku odbycia praktyki – całkowicie lub częściowo – kandydata na inspektora dozoru jądrowego I stopnia, który przez ostatnie 2 lata pełnił funkcję inspektora ochrony radiologicznej lub przez ostatnie 5 lat był zatrudniony w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność wymagającą zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1.

5. Egzamin kwalifikacyjny, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, przeprowadzają komisje egzaminacyjne powołane przez Prezesa Agencji odpowiednio do przeprowadzenia egzaminu na stanowisko inspektora dozoru jądrowego I lub II stopnia.

6. Prezes Agencji powołuje i odwołuje komisje egzaminacyjne w składzie sześciuosobowym spośród specjalistów z zakresu:

- 1) technologii jądrowych;
- 2) bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 3) gospodarki materiałami jądrowymi;
- 4) postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym;
- 5) prawa atomowego.

7. Członkom komisji egzaminacyjnych za uczestnictwo w pracach komisji egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych kosztów

podróży i noclegów, według zasad określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

8. Inspektorzy dozoru jądrowego są obowiązani stale podnosić swoją wiedzę i kwalifikacje, w szczególności przez uczestnictwo w szkoleniach organizowanych lub wskazanych przez Prezesa Agencji. Koszty tych szkoleń pokrywa Prezes Agencji.

9. Inne niż Prezes Agencji organy administracji przeprowadzające kontrole w obiektach jądrowych zapewniają pracownikom wykonującym te kontrole odpowiednie szkolenia z zakresu zagadnień bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w zakresie ich właściwości i kompetencji.

10. Programy szkoleń, o których mowa w ust. 9, podlegają uzgodnieniu z Prezesem Agencji.

11. Koszty szkoleń, o których mowa w ust. 9, ponoszą organy przeprowadzające kontrolę.”;

30) po art. 65 dodaje się art. 65a w brzmieniu:

„Art. 65a. 1. Organy dozoru jądrowego przeprowadzają:

- 1) kontrole okresowe – zgodne z planem kontroli zatwierdzonym przez Prezesa Agencji lub Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego;
- 2) kontrole doraźne – przeprowadzane w przypadku wystąpienia okoliczności mających istotny wpływ na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej jednostki organizacyjnej, w której ma być przeprowadzona kontrola;
- 3) kontrole ciągłe – przeprowadzane w elektrowniach jądrowych na podstawie stałego upoważnienia.

2. Inspektorzy dozoru jądrowego prowadzą kontrole na podstawie i po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, wydanego przez Prezesa Agencji albo Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego, po okazaniu kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej albo osobie przez niego upoważnionej legitymacji służbowej wydawanej przez Prezesa Agencji.

3. W razie podejrzenia poważnego naruszenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej inspektor dozoru jądrowego może prowadzić kontrolę po okazaniu legitymacji służbowej. W takim przypadku upoważnienie do przeprowadzenia kontroli doręcza się niezwłocznie kierownikowi kontrolowanej jednostki.

4. Do przeprowadzenia kontroli okresowej i doraźnej wydaje się upoważnienie jednorazowe, a do przeprowadzania kontroli ciągłych – upoważnienie stałe, na okres nie dłuższy niż 2 lata.

5. Upoważnienie zawiera co najmniej:

- 1) wskazanie podstawy prawnej;
- 2) oznaczenie organu kontroli;
- 3) datę i miejsce wystawienia;
- 4) imię i nazwisko inspektora dozoru jądrowego uprawnionego do wykonywania kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej, a w przypadku gdy kontrolę przeprowadza więcej niż jeden inspektor dozoru jądrowego – wyznaczenie inspektora kierującego kontrolą, który podpisuje protokół kontroli;
- 5) oznaczenie kontrolowanej jednostki;
- 6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 7) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;
- 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanej jednostki;
- 10) okres, na jaki wydaje się upoważnienie stałe – w przypadku kontroli ciągłych w elektrowniach jądrowych.

6. W przypadku gdy w kontroli okresowej uczestniczy biegły lub specjalista, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli zawiera także imię i nazwisko tej osoby.

7. Inspektor dozoru jądrowego wydaje imienne upoważnienie do uczestnictwa w kontroli biegłemu lub specjaliście, o którym mowa w ust. 6.

8. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej inspektora dozoru jądrowego, mając na względzie potrzebę

zapewnienia możliwości identyfikacji osób uprawnionych do przeprowadzania kontroli.”;

31) art. 66 otrzymuje brzmienie:

„Art. 66. 1. Organy dozoru jądrowego w związku z prowadzoną kontrolą mają prawo do:

- 1) swobodnego wstępu, z niezbędnym sprzętem, o każdej porze, na teren, do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki organizacyjnej, a także do należących do niej środków transportu;
- 2) wglądu do dokumentów, ksiąg oraz innych nośników informacji należących do kontrolowanej jednostki organizacyjnej, dotyczących bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 3) żądania sporządzenia oraz wydania kopii dokumentów i nośników informacji, o których mowa w pkt 2;
- 4) sprawdzania, czy działalność kontrolowanej jednostki organizacyjnej jest wykonywana zgodnie z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz z wymaganiami i warunkami, określonymi w zezwoleniach;
- 5) przeprowadzania w zależności od potrzeb niezależnych pomiarów technicznych i dozymetrycznych;
- 6) żądania pisemnych lub ustnych informacji w sprawach objętych kontrolą oraz wzywania i przesłuchiwanie kierownika i pracowników kontrolowanej jednostki organizacyjnej, a także pracownika zewnętrznego lub praktykanta;
- 7) pobierania próbek do badań laboratoryjnych;
- 8) przeprowadzania oględzin terenu, obiektów, pomieszczeń i urządzeń kontrolowanej jednostki organizacyjnej oraz należących do niej środków transportu;
- 9) utrwalania przebiegu i wyników oględzin, o których mowa w pkt 8, za pomocą aparatury i środków technicznych służących do utrwalania obrazu i dźwięku;
- 10) zabezpieczania lub żądania zabezpieczenia dokumentów i innych dowodów;

11) w przypadku kontroli elektrowni jądowej – korzystania z pomocy autoryzowanych przez Prezesa Agencji laboratoriów i organizacji eksperckich, a w przypadku kontroli innych jednostek organizacyjnych – korzystania z pomocy biegłych i ekspertów oraz laboratoriów.

2. Kierownik kontrolowanej jednostki jest obowiązany umożliwić organom dozoru jądowego przeprowadzenie kontroli, zapewniając odpowiednie warunki do jej przeprowadzenia, a w szczególności umożliwić dokonanie czynności, o których mowa w ust. 1.

3. Koordynację w zakresie kontroli i nadzoru nad działalnością obiektów jądowych, sprawowanych przez organy dozoru jądowego oraz inne organy administracji, w zakresie ich kompetencji i właściwości, zapewnia system koordynacji kontroli i nadzoru nad obiektami jądowymi, zwany dalej „systemem koordynacji”, który tworzą Prezes Agencji w porozumieniu z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Urzędem Dozoru Technicznego, Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska, Głównym Inspektorem Sanitarnym, Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej, Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Głównym Inspektorem Pracy.

4. Koordynacja, o której mowa w ust. 3, obejmuje w szczególności:

- 1) wzajemne informowanie się organów i służb, o których mowa w ust. 3, o zamiarze przeprowadzenia kontroli w obiekcie jądowym, o przeprowadzonych kontrolach w obiektach jądowych i ich wynikach, w tym o wykrytych nieprawidłowościach, a także o podjętych w tym zakresie decyzjach i działaniach;
- 2) organizowanie wspólnych kontroli w obiektach jądowych;
- 3) informowanie Prezesa Agencji przez inne organy o zamiarze podjęcia w stosunku do jednostki organizacyjnej budującej, uruchamiającej lub eksploatującej obiekt jądowy środków nadzorczych mogących mieć istotny wpływ na stan bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej obiektu jądowego;
- 4) udostępnianie dokumentacji z kontroli na wniosek innego organu;
- 5) organizowanie wspólnych szkoleń;

- 6) wymianę doświadczeń, w szczególności w zakresie doskonalenia metod kontroli;
- 7) inicjowanie zmian w przepisach prawa w obszarze objętym koordynacją;
- 8) współpracę w zakresie przygotowywania zaleceń organizacyjno-technicznych w obszarze objętym koordynacją;
- 9) wymianę informacji w zakresie opiniowania projektów aktów normatywnych dotyczących kwestii objętych zakresem koordynacji;
- 10) wymianę informacji dotyczących stosowania przepisów regulujących kwestie objęte zakresem koordynacji.

5. Koordynacja, o której mowa w ust. 3, odbywa się na trzech poziomach:

- 1) kierowników urzędów i służb;
- 2) reprezentantów organów wyznaczonych do szczegółowych zagadnień związanych z koordynacją kontroli i nadzoru nad działalnością obiektów jądrowych;
- 3) pracowników realizujących czynności kontrolne w obiekcie jądrowym.

6. Systemem koordynacji kontroli i nadzoru nad działalnością obiektów jądrowych kieruje Prezes Agencji, który:

- 1) zapewnia bieżące funkcjonowanie systemu koordynacji;
- 2) zwołuje w zależności od potrzeb posiedzenia przedstawicieli organów współdziałających i przewodniczy tym posiedzeniom;
- 3) jeżeli zaistnieje taka potrzeba – może zapraszać do udziału w posiedzeniach, o których mowa w pkt 2, przedstawicieli innych organów i służb, a także:
  - a) laboratoriów i organizacji eksperckich autoryzowanych przez Prezesa Agencji, w przypadku gdy posiedzenie systemu ma dotyczyć elektrowni jądrowych,
  - b) biegłych, ekspertów i przedstawicieli laboratoriów, w przypadku gdy posiedzenie systemu ma dotyczyć innych obiektów jądrowych;
- 4) uwzględnia w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 110 pkt 13, informację o funkcjonowaniu systemu koordynacji, a także dane istotne dla oceny

bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dostarczone przez inne organy.

7. W ramach systemu koordynacji mogą być powoływane zespoły do spraw szczegółowych zagadnień związanych z koordynacją kontroli i nadzoru nad działalnością obiektów jądrowych, w skład których wchodzi reprezentanci wyznaczani przez kierowników organów współdziałających. Powołując zespół, wyznacza się jego kierownika, a także szczegółowy zakres działania zespołu.”;

32) po art. 66 dodaje się art. 66a w brzmieniu:

„Art. 66a. 1. Autoryzację, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 11, mogą uzyskać laboratoria i organizacje eksperckie spełniające następujące wymagania:

- 1) nie są projektantami, wytwórcami, dostawcami, instalatorami lub przedstawicielami podmiotów zaangażowanych w projektowanie, budowę lub eksploatację elektrowni jądrowej;
- 2) mają do dyspozycji niezbędny personel i odpowiednie wyposażenie umożliwiające właściwe przeprowadzenie zadań technicznych związanych z kontrolą;
- 3) pracownicy odpowiedzialni za kontrole posiadają niezbędną wiedzę i doświadczenie w przeprowadzaniu kontroli;
- 4) gwarantują bezstronne przeprowadzenie kontroli.

2. Laboratorium lub organizacja ekspercka, które chcą uzyskać autoryzację Prezesa Agencji, składają do niego wniosek o autoryzację w określonym zakresie, do którego dołączają dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów, o których mowa w ust. 1.

3. Wniosek o autoryzację lub o zmianę zakresu autoryzacji zawiera:

- 1) nazwę i adres jednostki ubiegającej się o autoryzację lub o zmianę zakresu autoryzacji, a także jej numer telefonu, numer faksu i adres poczty elektronicznej;
- 2) określenie wnioskowanego zakresu autoryzacji albo jego zmiany.

4. Prezes Agencji dokonuje autoryzacji oraz zmiany jej zakresu, a także odmawia udzielenia autoryzacji w drodze decyzji administracyjnej. W decyzji tej określa się zakres autoryzacji.

5. Przed wydaniem decyzji w zakresie autoryzacji Prezes Agencji:

- 1) ocenia dokumenty przedłożone przez wnioskodawcę;
- 2) może przeprowadzić kontrolę wstępną u wnioskodawcy w celu weryfikacji spełniania wymagań, o których mowa w ust. 1.

6. W przypadku odmowy autoryzacji w określonym zakresie jednostka może wystąpić ze zmienionym wnioskiem, zawierającym zakres autoryzacji uzgodniony z Prezesem Agencji.

7. Prezes Agencji prowadzi rejestr jednostek autoryzowanych, w którym gromadzi następujące dane:

- 1) nazwę i adres jednostki autoryzowanej oraz jej numer telefonu, numer faksu i adres poczty elektronicznej;
- 2) zakres autoryzacji jednostki organizacyjnej.

8. Prezes Agencji udostępnia dane zgromadzone w rejestrze, o którym mowa w ust. 7, na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej.”;

33) uchyla się art. 67;

34) po art. 67 dodaje się art. 67a – 67e w brzmieniu:

„Art. 67a. 1. Czynności kontrolne wykonuje się w obecności kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub osoby upoważnionej przez niego na piśmie.

2. W przypadku nieobecności kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub osoby przez niego upoważnionej albo w przypadku nieudzielenia upoważnienia, o którym mowa w ust. 1, czynności kontrolne można wykonywać w obecności innego pracownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub przywołanego świadka będącego funkcjonariuszem publicznym niezatrudnionym w Państwowej Agencji Atomistyki.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku, gdy:

- 1) istnieje podejrzenie poważnego naruszenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej;

- 2) kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej wyraził zgodę na wykonywanie czynności kontrolnych podczas jego nieobecności lub osoby przez niego upoważnionej;
- 3) inspektor dozoru jądrowego przeprowadzający kontrolę podejmie decyzję o przesłuchaniu pracownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej bez udziału innych osób w sytuacji podejrzenia naruszenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej;
- 4) prowadzona jest kontrola ciągła w elektrowni jądrowej.

Art. 67b. 1. Organ dozoru jądrowego może wydać postanowienie o nieujawnianiu tożsamości pracownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej, udzielającego istotnej pomocy lub przekazującego nieznaną wcześniej organowi dozoru jądrowego informacje, istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Postanowienie doręcza się kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, organ dozoru jądrowego udostępnia kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej protokół przesłuchania pracownika, którego dotyczy postanowienie o nieujawnianiu tożsamości, w sposób uniemożliwiający ustalenie tożsamości tego pracownika.

3. W terminie 3 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 1, kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej przysługuje zażalenie do Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego na to postanowienie.

4. Postępowanie w sprawie zażalenia, o którym mowa w ust. 3, jest prowadzone bez udziału kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej i jest objęte tajemnicą służbową.

5. W przypadku uwzględnienia zażalenia, o którym mowa w ust. 3, protokół przesłuchania pracownika podlega zniszczeniu.

Art. 67c. 1. Pobranie do badań niezbędnej liczby próbek, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 7, dokumentuje się w protokole pobrania próbek, który sporządza inspektor dozoru jądrowego. Jednocześnie pobiera się próbkę kontrolną w rozmiarze odpowiadającym rozmiarowi próbki pobranej do badań laboratoryjnych.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, sporządza się w trzech egzemplarzach, z których jeden egzemplarz przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej, drugi egzemplarz dołącza się do próbki kierowanej do badań laboratoryjnych, a trzeci – pozostawia się w dokumentacji inspektora dozoru jądrowego.

3. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej zapewnia zapakowanie próbek w sposób zapobiegający zmianom wpływającym na ich jakość.

4. Inspektor dozoru jądrowego nadzoruje czynności, o których mowa w ust. 3, i dokonuje zaplombowania próbek.

5. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej przesyła próbki do laboratorium wskazanego przez inspektora dozoru jądrowego wraz z wnioskiem inspektora dozoru jądrowego o przeprowadzenie badań i protokołem, o którym mowa w ust. 1. Próbkę kontrolną przechowuje się w kontrolowanej jednostce organizacyjnej, w warunkach uniemożliwiających zmianę jej jakości, do dnia otrzymania orzeczenia o wyniku badań laboratoryjnych.

6. Laboratorium przeprowadzające badania laboratoryjne próbek sporządza orzeczenie o wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych podczas kontroli i przekazuje orzeczenie inspektorowi dozoru jądrowego, który wystąpił z wnioskiem o ich zbadanie, oraz kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.

Art. 67d. Kontrolowana jednostka organizacyjna ponosi koszty wykonania badań laboratoryjnych oraz innych czynności wskazanych w toku kontroli przez organy dozoru jądrowego, a także opinii wydanych przez wskazane przez Prezesa Agencji laboratoria i organizacje eksperckie, jak również biegłych, ekspertów i laboratoria.

Art. 67e. 1. Inspektor dozoru jądrowego sporządza protokół kontroli, który zawiera w szczególności:

- 1) nazwę, siedzibę i adres kontrolowanej jednostki organizacyjnej;
- 2) imię i nazwisko inspektora dozoru jądrowego;
- 3) wskazanie inspektora dozoru jądrowego kierującego kontrolą;
- 4) numer i datę upoważnienia inspektora dozoru jądrowego do przeprowadzenia kontroli;

- 5) imiona i nazwiska ekspertów lub biegłych uczestniczących w kontroli oraz datę i numer upoważnienia;
- 6) imiona i nazwiska oraz stanowiska służbowe osób składających oświadczenia oraz udzielających informacji w toku kontroli;
- 7) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;
- 8) opis dokonanych czynności kontrolnych oraz ustalenie stanu faktycznego;
- 9) wzmiankę o poinformowaniu kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej o jego prawach i obowiązkach oraz pouczenie o prawie, sposobie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli;
- 10) informacje o wydanych nakazach i zakazach, o których mowa w art. 68 ust. 1;
- 11) treść zaleceń wydanych przez inspektora dozoru jądrowego;
- 12) wykaz załączników z podaniem nazwy każdego załącznika;
- 13) datę sporządzenia protokołu.

2. Protokół kontroli podpisuje inspektor dozoru jądrowego oraz kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej, a także osoba upoważniona przez kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej do reprezentowania go przy dokonywaniu czynności kontrolnych, jeżeli była obecna przy ich dokonywaniu.

3. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej może odmówić podpisania protokołu kontroli. W takim przypadku składa pisemne wyjaśnienie co do przyczyn odmowy jego podpisania. O odmowie podpisania protokołu kontroli przez kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej, przyczynie odmowy oraz o złożeniu wyjaśnień albo o odmowie ich złożenia inspektor dozoru jądrowego dokonuje wzmianki w protokole kontroli.

4. Załączniki do protokołu kontroli stanowią:

- 1) notatki służbowe z czynności mających znaczenie dla ustaleń kontroli, sporządzone przez inspektora dozoru jądrowego;
- 2) poświadczone za zgodność z oryginałem kopie decyzji mających znaczenie dla ustaleń kontroli;

- 3) dokumenty albo ich kopie poświadczone za zgodność z oryginałem lub dokumenty sporządzone przez kontrolującego poświadczone za zgodność z dokumentacją źródłową, mające znaczenie dla ustaleń kontroli;
- 4) wydane nakazy i zakazy, o których mowa w art. 68 ust. 1.
5. Protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.
6. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej może złożyć pisemne zastrzeżenia lub wyjaśnienia co do ustaleń zawartych w protokole kontroli w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu protokołu kontroli, wskazując jednocześnie stosowne wnioski dowodowe.
7. Inspektor dozoru jądrowego rozpatruje zgłoszone zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania.
8. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń inspektor dozoru jądrowego uzupełnia protokół kontroli i przedstawia go ponownie do podpisu kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.
9. Oczywiste omyłki pisarskie lub rachunkowe są prostowane przez inspektora dozoru jądrowego i parafowane na tekście protokołu. O sprostowaniu oczywistych omyłek pisarskich lub rachunkowych inspektor dozoru jądrowego informuje kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej.
10. W przypadku kontroli okresowych lub doraźnych protokół sporządza się niezwłocznie po zakończeniu kontroli, a w przypadku kontroli ciągłych – raz w miesiącu oraz niezwłocznie po stwierdzeniu nieprawidłowości istotnych dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.”;

35) art. 68 otrzymuje brzmienie:

„Art. 68. 1. W przypadku stwierdzenia w czasie kontroli bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej organy dozoru jądrowego wydają nakazy lub zakazy, które zapewnią usunięcie takiego zagrożenia, a w szczególności:

- 1) nakaz zmniejszenia mocy reaktora;
- 2) nakaz zawieszenia eksploatacji obiektu jądrowego;

- 3) nakaz wstrzymania instalowania określonych urządzeń;
- 4) nakaz wstrzymania pracy z określonym źródłem promieniowania jonizującego;
- 5) zakaz wykonywania określonych prac lub czynności.

2. Nakazy lub zakazy podlegają natychmiastowemu wykonaniu i są wydawane pisemnie, a w wyjątkowych przypadkach – ustnie, przy czym powinny być niezwłocznie potwierdzone na piśmie.

3. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej może wystąpić z wnioskiem o uchylenie lub zmianę nakazu lub zakazu, o którym mowa w ust. 1, do Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego, jeżeli nakaz lub zakaz został wydany przez inspektora dozoru jądrowego, albo do Prezesa Agencji, jeżeli został on wydany przez Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego.

4. Wystąpienie z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3, nie wstrzymuje wykonania nakazu lub zakazu, o których mowa w ust. 1.”;

36) po art. 68 dodaje się art. 68a – 68c w brzmieniu:

„Art. 68a. W przypadku stwierdzenia w czasie kontroli okoliczności mających negatywny wpływ na bezpieczeństwo jądrowe lub ochronę radiologiczną, które nie stanowią naruszenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, określonych w przepisach prawa lub w zezwoleniu, inspektor dozoru jądrowego może wydać zalecenie mające na celu poprawę stanu bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej w kontrolowanej jednostce organizacyjnej.

Art. 68b. 1. Na podstawie protokołu kontroli stwierdzającego stan faktyczny lub prawny niezgodny z warunkami określonymi w zezwoleniu lub przepisami regulującymi działalność objętą zezwoleniem Główny Inspektor Dozoru Jądrowego wydaje decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości w określonym terminie, a w szczególności:

- 1) nakaz przeprowadzenia przeglądu technicznego lub testów obiektu jądrowego lub jego części w przypadku konieczności sprawdzenia spełniania warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 2) nakaz wprowadzenia działań zapobiegawczych mających na celu redukcję narażenia oraz prowadzenia ich monitoringu;

- 3) nakaz wstrzymania prowadzenia działalności z określonymi materiałami jądrowymi, źródłami promieniowania jonizującego, odpadami promieniotwórczymi lub wypalonym paliwem jądrowym.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej, do której skierowano decyzję, jest obowiązany w wyznaczonym terminie do zawiadomienia Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego o sposobie usunięcia nieprawidłowości.

Art. 68c. Treść decyzji nadzorczych, o których mowa w art. 68 i 68b, Prezes Agencji niezwłocznie ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej, na swoich stronach podmiotowych. Ogłoszeniu nie podlegają informacje dotyczące ochrony fizycznej, zabezpieczeń materiałów jądrowych, a także informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.”;

37) art. 69 otrzymuje brzmienie:

„Art. 69. 1. Na podstawie protokołu kontroli stwierdzającego uchybienia inne niż określone w art. 68b, mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo jądrowe lub ochronę radiologiczną, Prezes Agencji lub Główny Inspektor Dozoru Jądrowego może skierować do kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej wystąpienie pokontrolne w sprawie usunięcia tych uchybień, wskazując termin ich usunięcia.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej, do którego skierowano wystąpienie pokontrolne, niezwłocznie informuje Prezesa Agencji lub Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego o usunięciu uchybień, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia ich usunięcia.”;

38) po art. 69 dodaje się art. 69a i 69b w brzmieniu:

„Art. 69a. 1. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej prowadzi i przechowuje w siedzibie jednostki książkę kontroli oraz przechowuje upoważnienia i protokoły kontroli.

2. W książce kontroli organ dozoru jądrowego dokonuje wpisów o przeprowadzonych kontrolach, uwzględniając w szczególności:

- 1) oznaczenie organu dozoru jądrowego;
- 2) oznaczenie upoważnienia do kontroli;
- 3) zakres przedmiotowy kontroli;

- 4) datę podjęcia i zakończenia kontroli;
- 5) informacje o wydanych nakazach lub zakazach, o których mowa w art. 68 ust. 1;
- 6) uzasadnienie wszczęcia kontroli bez upoważnienia.

3. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej dokonuje wpisów w książce kontroli o wykonaniu nakazów i zakazów, o których mowa w art. 68 ust. 1, decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości, zaleceń pokontrolnych oraz wpisów o uchyleniu tych nakazów, zakazów, decyzji lub zaleceń.

Art. 69b. 1. W przypadku wszczęcia kontroli kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej niezwłocznie okazuje kontrolującemu książkę kontroli.

2. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej jest zwolniony z obowiązku okazania książki kontroli, jeżeli jej okazanie jest niemożliwe ze względu na udostępnienie jej innemu organowi kontroli. W takim przypadku kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej okazuje książkę kontroli w siedzibie organu dozoru jądrowego w terminie trzech dni roboczych od dnia zwrotu tej książki przez organ kontroli.”;

39) w art. 70 uchyla się ust. 2;

40) art. 71 otrzymuje brzmienie:

„Art. 71. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczególne warunki odbywania praktyki przez kandydata na inspektora dozoru jądrowego, tryb stwierdzania odbycia tej praktyki, sposób i tryb przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego na inspektora dozoru jądrowego, szczególne zadania komisji egzaminacyjnej oraz wysokość wynagrodzenia komisji egzaminacyjnej, a także wzór zaświadczenia o zdaniu egzaminu kwalifikacyjnego na inspektora dozoru jądrowego oraz dokumenty dołączane do wniosku o powołanie na inspektora dozoru jądrowego, kierując się koniecznością zapewnienia wysokiego poziomu szkolenia kandydatów na inspektorów dozoru jądrowego oraz przeprowadzenia egzaminu w sposób pozwalający na efektywną weryfikację wiedzy tych kandydatów.”;

41) w art. 100 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) SDR – jednostkę rozrachunkową Międzynarodowego Funduszu Walutowego.”;

42) w art. 102 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Granicą odpowiedzialności osoby eksploatującej za szkodę jądrową jest kwota stanowiąca równowartość w złotych 300 000 000 SDR.”;

43) art. 103 otrzymuje brzmienie:

„Art. 103. 1. Osoba eksploatująca jest obowiązana do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za wyrządzoną szkodę jądrową.

2. W przypadku transportu materiału jądrowego z urządzenia jądrowego, osoba eksploatująca, niezależnie od obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązana do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową wyrządzoną w czasie transportu.

3. Obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, powstaje nie później niż w dniu poprzedzającym dzień rozruchu urządzenia jądrowego, a w przypadku urządzeń niewymagających rozruchu, nie później niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia eksploatacji urządzenia jądrowego.

4. Obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 2, powstaje nie później niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia transportu materiału jądrowego z urządzenia jądrowego.

5. Ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w ust. 1 i 2, jest objęta odpowiedzialność cywilna osoby eksploatującej za szkody jądrowe wyrządzone w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej. Zakład ubezpieczeń nie może umownie ograniczyć wypłaty odszkodowań.

6. Z zastrzeżeniem ust. 7 minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1 i 2, w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia, wynosi równowartość w złotych 300 000 000 SDR.

7. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia obowiązkowego:

- 1) o którym mowa w ust. 1, dla reaktora badawczego oraz dla urządzenia jądrowego, w którym jest przechowywany lub składowany materiał jądrowy pochodzący z reaktora badawczego,

- 2) o którym mowa w ust. 2, w przypadku transportu materiału jądowego pochodzącego z urządzeń jądowych, o których mowa w pkt 1

– w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia, nie może być niższa od kwoty stanowiącej równowartość w złotych 400 000 SDR, ani wyższa od kwoty stanowiącej równowartość w złotych 5 000 000 SDR.

8. W przypadku:

- 1) gdy w urządzeniu jądowym, o którym mowa w ust. 7 pkt 1, przechowywany lub składowany jest także materiał jądowy pochodzący z urządzenia jądowego innego niż urządzenie, o którym mowa w ust. 7 pkt 1,
- 2) łącznego transportu materiału jądowego pochodzącego z urządzeń jądowych, o których mowa w ust. 7 pkt 1, oraz materiału jądowego pochodzącego z innych urządzeń jądowych

– minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa odpowiednio w ust. 1 i 2, w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia, jest równa kwocie, o której mowa w ust. 6.

9. Do ustalenia równowartości w złotych podanych w ust. 6 i 7 kwot stosuje się kurs średni ogłoszony przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa ubezpieczenia została zawarta.

10. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia obowiązkowego:

- 1) o którym mowa w ust. 1 – dla urządzeń jądowych, o których mowa w ust. 7 pkt 1,
- 2) o którym mowa w ust. 2 – w przypadku transportu, o którym mowa w ust. 7 pkt 2

– w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia, biorąc pod uwagę poszczególne typy urządzeń jądowych, o których mowa w ust. 7, rodzaje działalności w nich wykonywanych, skalę potencjalnych zagrożeń, jakie niesie ze sobą ich wykorzystywanie, oraz społeczno-ekonomiczny charakter działalności osoby eksploatującej takie urządzenia.”;

44) po art. 103 dodaje się art. 103a – 103c w brzmieniu:

„Art. 103a. 1. Osoba eksploatująca urządzenie jądrowe, z którego ma zostać wysłany materiał jądrowy, jest obowiązana przekazać jednostce organizacyjnej dokonującej jego transportu wystawiony przez zakład ubezpieczeń dokument potwierdzający spełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 103 ust. 2.

2. Dokument, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę i adres siedziby zakładu ubezpieczeń;
- 2) nazwę i adres siedziby osoby eksploatującej;
- 3) wskazanie:
  - a) okresu ubezpieczenia,
  - b) wysokości sumy gwarancyjnej;
- 4) określenie materiału jądrowego, którego transport jest objęty ubezpieczeniem;
- 5) podpis osoby wystawiającej dokument, z podaniem stanowiska służbowego.

3. Do dokumentu, o którym mowa w ust. 1, dołącza się wydane przez organ dozoru jądrowego zaświadczenie, potwierdzające że osoba, o której mowa w ust. 2 pkt 2, jest osobą eksploatującą w rozumieniu art. 100 pkt 9.

Art. 103b. 1. Do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 103, są uprawnione organy dozoru jądrowego.

2. Spełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 103, ustala się na podstawie dokumentu ubezpieczenia, potwierdzającego zawarcie umowy tego ubezpieczenia, wystawionego osobie eksploatującej przez zakład ubezpieczeń.

3. Osoba eksploatująca, która nie spełniła obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 103, jest obowiązana wnieść opłatę na rzecz budżetu państwa w wysokości 20 % minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia. Wniesienie opłaty nie zwalnia z obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia.

4. Jeżeli osoba eksploatująca nie okaże dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia, o której mowa w art. 103, lub dowodu opłacenia składki

za to ubezpieczenie, organ dozoru jądrowego wzywa osobę eksploatującą, aby w terminie 30 dni:

- 1) przedstawiła dokumenty potwierdzające zawarcie umowy ubezpieczenia:
  - a) o której mowa w art. 103 ust. 1, w terminie określonym w art. 103 ust. 3,
  - b) o której mowa w art. 103 ust. 2, w terminie określonym w art. 103 ust. 4;
- 2) w razie braku dokumentów potwierdzających zawarcie umowy ubezpieczenia, uiściła opłatę, o której mowa w ust. 3, oraz okazała dokumenty potwierdzające późniejsze zawarcie umowy ubezpieczenia.

5. Opłata, o której mowa w ust. 3, podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 103c. 1. Jeżeli wypadek jądrowy, oprócz szkody w mieniu lub środowisku, wyrządził również szkodę na osobie, 10 % sumy gwarancyjnej ubezpieczenia przeznaczona jest na zabezpieczenie roszczeń z tytułu szkody jądrowej na osobie.

2. Jeżeli w okresie 5 lat od dnia wypadku jądrowego roszczenia z tytułu szkody na osobie dochodzone od osoby eksploatującej nie przewyższają łącznie sumy gwarancyjnej przeznaczonej wyłącznie na zaspokojenie takich roszczeń, pozostała część sumy gwarancyjnej będzie przeznaczona na zaspokojenie roszczeń z tytułu szkody w mieniu lub w środowisku, a także roszczeń z tytułu szkody na osobie, dochodzonych przed upływem 10 lat od dnia wypadku jądrowego.

3. Skarb Państwa gwarantuje wypłatę odszkodowania z tytułu szkody jądrowej:

- 1) do wysokości kwoty, o której mowa w art. 102 ust. 1, oraz
- 2) w zakresie, w jakim szkoda nie została zaspokojona przez zakład ubezpieczeń z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia, o której mowa w art. 103, a w przypadkach, o których mowa w art. 98 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152, z późn. zm.¹³⁾),

---

¹³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 26, poz. 225, Nr 96, poz. 959, Nr 141, poz. 1492, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2778, z 2005 r. Nr 167, poz. 1396, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119,

w zakresie, w jakim nie została zaspokojona przez zakład ubezpieczeń oraz Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.”;

45) po rozdziale 12 dodaje się rozdział 12a w brzmieniu:

„Rozdział 12a

Działania w zakresie rozwoju energetyki jądrowej

Art. 108a. W ramach wykonywania zadań związanych z wykorzystaniem energii atomowej na potrzeby społeczno-gospodarcze kraju, minister właściwy do spraw gospodarki podejmuje działania mające na celu rozwój energetyki jądrowej, w szczególności:

- 1) opracowuje projekty planów i strategii w zakresie rozwoju i funkcjonowania energetyki jądrowej w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym projekt Programu polskiej energetyki jądrowej;
- 2) koordynuje realizację planów i strategii państwa w zakresie rozwoju energetyki jądrowej i przygotowuje założenia ich zmian;
- 3) prowadzi działania związane z informacją społeczną, edukacją i popularyzacją oraz informacją naukowo-techniczną i prawną w zakresie energetyki jądrowej, z zastrzeżeniem art. 110 pkt 6;
- 4) podejmuje działania na rzecz:
  - a) zapewnienia kompetentnych kadr dla energetyki jądrowej,
  - b) rozwoju technologii jądrowych,
  - c) udziału polskiego przemysłu w realizacji zadań w zakresie energetyki jądrowej;
- 5) monitoruje rynek uranu oraz rynek usług jądrowego cyklu paliwowego.

Art. 108b. 1. Program polskiej energetyki jądrowej, zwany dalej „Programem”, określa w szczególności:

- 1) cele i zadania w zakresie rozwoju oraz funkcjonowania energetyki jądrowej w Rzeczypospolitej Polskiej;

---

z 2007 r. Nr 49, poz. 328, Nr 82, poz. 557, Nr 102, poz. 691 i Nr 133, poz. 922, z 2008 r. Nr 225, poz. 1486, z 2009 r. Nr 91, poz. 739 i Nr 97, poz. 802 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 145 i Nr 43, poz. 246.

- 2) plan prowadzenia działań związanych z informacją społeczną, edukacją oraz informacją naukowo-techniczną i prawną w zakresie energetyki jądrowej;
- 3) plan współpracy w sprawach badań naukowych w zakresie energetyki jądrowej.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, opracowuje projekt Programu we współpracy z ministrem właściwym do spraw nauki.

Art. 108c. 1. Program jest opracowywany zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju kraju i zawiera:

- 1) ocenę realizacji Programu za poprzedni okres;
- 2) część prognostyczną obejmującą okres nie krótszy niż 20 lat;
- 3) program działań wykonawczych na okres 12 lat zawierający instrumenty jego realizacji.

2. Program opracowuje się co 4 lata.

Art. 108d. 1. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, przyjmuje Program w drodze uchwały.

2. Program jest programem wieloletnim w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.¹⁴⁾).

3. Uchwałę Rady Ministrów, o której mowa w ust. 1, wraz z Programem minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 108e. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki opracowuje, co dwa lata, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku, sprawozdanie z realizacji Programu i przedkłada je Radzie Ministrów.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przyjęte przez Radę Ministrów sprawozdanie z realizacji Programu.”;

46) w art. 110:

- a) pkt 6 i 7 otrzymują brzmienie:

---

¹⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726.

„6) prowadzenie działań związanych z informacją społeczną, edukacją i popularyzacją oraz informacją naukowo-techniczną i prawną w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w tym przekazywanie ludności informacji na temat promieniowania jonizującego i jego oddziaływania na zdrowie człowieka i na środowisko oraz o możliwych do zastosowania środkach w przypadku zdarzeń radiacyjnych – z wyłączeniem promocji wykorzystania promieniowania jonizującego, a w szczególności promocji energetyki jądrowej;

7) współdziałanie z organami administracji rządowej i samorządowej w sprawach związanych z bezpieczeństwem jądrowym i ochroną radiologiczną oraz w sprawie badań naukowych w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;”;

b) pkt 9 i 10 otrzymują brzmienie:

„9) przygotowywanie opinii, w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej do projektów działań technicznych związanych z pokojowym wykorzystywaniem energii atomowej, na potrzeby organów administracji rządowej i samorządowej;

10) współpraca z właściwymi jednostkami innych państw i organizacjami międzynarodowymi w zakresie objętym ustawą;”;

47) art. 112 otrzymuje brzmienie:

„Art. 112. 1. Prezes Agencji wykonuje swoje zadania przy pomocy Państwowej Agencji Atomistyki, zwanej dalej „Agencją”.

2. Przy Prezesie Agencji działa Rada do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej, zwana dalej „Radą”, będąca organem doradczym i opiniodawczym.

3. W skład Rady Prezes Agencji powołuje przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego, sekretarza oraz nie więcej niż 7 członków, spośród specjalistów z zakresu bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej, zabezpieczeń materiałów jądrowych oraz innych specjalności istotnych ze względu na nadzór nad bezpieczeństwem jądrowym.

4. W skład Rady może zostać powołana osoba, która posiada poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „tajne”.

5. Kadencja Rady trwa 4 lata.

6. Członkom Rady przysługuje wynagrodzenie miesięczne, płatne z dołu, które ulega zmniejszeniu w przypadku nieobecności na posiedzeniach Rady – proporcjonalnie do liczby odbytych posiedzeń w danym miesiącu.

7. Członkom Rady przysługują diety oraz zwrot kosztów przejazdów, dojazdów i noclegów według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

8. Do zadań Rady należy w szczególności:

1) opiniowanie na wniosek Prezesa Agencji:

a) projektów zezwoleń na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2,

b) projektów aktów prawnych opracowywanych przez Prezesa Agencji,

c) projektów zaleceń organizacyjno-technicznych wydawanych przez Prezesa Agencji;

2) występowanie z inicjatywami dotyczącymi usprawnienia nadzoru nad wykonywaniem działalności związanej z narażeniem.

9. Obsługę administracyjną Rady zapewnia Agencja.

10. Przewodniczący Rady przekazuje Prezesowi Agencji w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku sprawozdanie z działalności Rady za rok poprzedni.

11. Prezes Agencji niezwłocznie publikuje sprawozdanie, o którym mowa w ust. 10, w Biuletynie Informacji Publicznej, na swoich stronach podmiotowych.

12. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb pracy Rady oraz wysokość wynagrodzenia przysługującego członkom Rady, mając na uwadze zakres zadań realizowanych przez Radę i efektywność jej funkcjonowania, a także mając na uwadze to, by wysokość tego wynagrodzenia nie przekraczała dwuipółkrotności kwoty bazowej dla członków korpusu służby

cywilnej, której wysokość, ustaloną według odrębnych zasad, określa ustawa budżetowa.”;

48) po art. 113 dodaje się art. 113a w brzmieniu:

„Art. 113a. 1. Prezes Agencji, nie rzadziej niż co 3 lata, przeprowadza ocenę funkcjonowania dozoru jądrowego oraz analizę obowiązującego stanu prawnego pod względem jego adekwatności do potrzeb zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

2. Prezes Agencji, nie rzadziej niż co 10 lat, poddaje funkcjonowanie krajowego systemu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w tym funkcjonowanie dozoru jądrowego, międzynarodowym przeglądom zewnętrznym.

3. Informację o wynikach oceny i analizy, o których mowa w ust. 1, oraz przeglądu, o którym mowa w ust. 2, Prezes Agencji niezwłocznie przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska i Prezesowi Rady Ministrów.

4. Informację o wynikach przeglądu, o którym mowa w ust. 2, Prezes Agencji niezwłocznie przekazuje także Komisji Europejskiej oraz właściwym organom państw członkowskich Unii Europejskiej.”;

49) art. 116 otrzymuje brzmienie:

„Art. 116. 1. Nadzór nad Zakładem oraz funkcję organu założycielskiego sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki przeprowadza kontrolę i dokonuje corocznej oceny działalności Zakładu, którą przedstawia Prezesowi Rady Ministrów do dnia 30 marca roku następnego.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki może zobowiązać dyrektora Zakładu do poprawy gospodarki Zakładu lub przedstawienia programu naprawczego i jego realizacji. Program ten podlega zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki w razie stwierdzenia, że decyzja dyrektora Zakładu jest sprzeczna z prawem, wstrzymuje jej wykonanie i zobowiązuje dyrektora do jej zmiany lub uchylecia.

5. Dyrektorowi Zakładu przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu w stosunku do decyzji podjętych przez ministra właściwego do spraw gospodarki na zasadach i w trybie określonych w przepisach o przedsiębiorstwach państwowych.”;

50) w art. 117:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dyrektora Zakładu powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw gospodarki.”,

b) uchyla się ust. 5;

51) w art. 119:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zakład otrzymuje z budżetu państwa dotację podmiotową na postępowanie z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, eksploatację przechowalników wypalonego paliwa jądrowego pochodzącego z badawczych reaktorów jądrowych, działalność w zakresie ochrony radiologicznej i ochrony Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych oraz na odbiór, transport, przetwarzanie, przechowywanie i składowanie materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych, a także innych substancji promieniotwórczych.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dyrektor Zakładu przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki rozliczenie z otrzymanej dotacji, zgodnie z przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie art. 120 ust. 2.”;

52) w art. 121 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Statut nadaje Zakładowi, w drodze zarządzenia, minister właściwy do spraw gospodarki.”;

53) w art. 123:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Za czyny, o których mowa w ust. 1, kierownikowi jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej wymierza się karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej dwustukrotności kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym popełnienie czynu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.¹⁵⁾).”

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej, która:

- 1) wykonuje tę działalność bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom,
- 2) wprowadza bez pisemnej zgody Prezesa Agencji lub wbrew jej warunkom modernizację systemu lub elementu konstrukcji lub wyposażenia elektrowni jądrowej, mającego istotne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną,
- 3) uruchamia reaktor po przerwie na załadunek paliwa jądrowego lub na modernizację systemu lub elementu konstrukcji i wyposażenia jądrowego elektrowni jądrowej bez pisemnej zgody Prezesa Agencji,
- 4) prowadzi eksploatację elektrowni jądrowej mimo odmowy zatwierdzenia przez Prezesa Agencji raportu z oceny okresowej bezpieczeństwa

– wymierza się karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej pięćsetkrotności kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym popełnienie czynu, ogłaszanego przez

---

¹⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726.

Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.¹⁶⁾) w art. 82b w ust. 1 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) składowisko podziemne odpadów promieniotwórczych.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321, z późn. zm.¹⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu, z wyłączeniem urządzeń technicznych w elektrowniach jądrowych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania tych urządzeń.

3. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, objąć przepisami ustawy urządzenia mogące stwarzać inne niż określone w art. 4 pkt 1 zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska, z wyłączeniem urządzeń w elektrowni jądrowej, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania tych urządzeń.”.

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje urządzeń technicznych lub urządzeń mogących stwarzać inne niż określone w art. 4 pkt 1 zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska, podlegające dozorowi technicznemu w elektrowni jądrowej,

---

¹⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 133, poz. 934, Nr 170, poz. 1217, Nr 190, poz. 1399 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 21, poz. 125 i Nr 82, poz. 556, z 2008 r. Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 199, poz. 1227 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 76, poz. 489.

¹⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1832, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 98, poz. 817 i 818 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278.

biorąc pod uwagę realizowane przez te urządzenia funkcje bezpieczeństwa w elektrowni jądrowej.”;

2) w art. 8 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne dozoru technicznego dla urządzeń technicznych lub urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4, w zakresie:

- 1) projektowania,
- 2) materiałów i elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji,
- 3) wytwarzania,
- 4) eksploatacji,
- 5) naprawy i modernizacji,
- 6) likwidacji

– w szczególności wymagania dotyczące konstrukcji, obliczeń wytrzymałościowych, budowy, osprzętu, oznaczeń, materiałów i elementów, zakresu badań technicznych urządzeń, materiałów i elementów, terminów badań okresowych, rodzaju dokumentacji niezbędnej do objęcia dozorem i potwierdzenia kwalifikowania oraz wykonania połączeń nierozłącznych, przeróbki plastycznej i obróbki cieplnej, kwalifikowania i wykonywania badań nieniszczących oraz obsługi i konserwacji, uwzględniając stopień zagrożenia związany z bezpiecznym funkcjonowaniem i eksploatacją tych urządzeń powodowany wpływem promieniowania jonizującego.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 i Nr 239, poz. 1593) w art. 77 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do kontroli przedsiębiorcy w zakresie przestrzegania warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.¹⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21 w ust. 2 dodaje się pkt 36 w brzmieniu:

„36) z zakresu ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm.¹⁹⁾) informacje o:

- a) wnioskach o wydanie zezwoleń i o wydanych zezwoleniach na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe,
- b) wydanych decyzjach nadzorczych, o których mowa w art. 68 i 68b ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, odnoszących się do obiektów jądrowych

– z wyłączeniem informacji dotyczących ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądrowych, a także informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.”;

2) w art. 25 w ust. 1 dodaje się pkt 9 i 10 w brzmieniu:

„9) przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, z zakresu ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe:

- a) informacje o stanie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, jego wpływie na zdrowie ludzi i na środowisko naturalne oraz o wielkości i składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych z obiektu jądrowego do środowiska, a także o nieplanowanych zdarzeniach w obiekcie jądrowym, powodujących powstanie zagrożenia,
- b) roczne oceny stanu bezpieczeństwa nadzorowanych obiektów jądrowych

---

¹⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 340, Nr 84, poz. 700 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 145, Nr 106, poz. 675, Nr 119, poz. 804, Nr 143, poz. 963 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159.

¹⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 583 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323, z 2010 r. Nr 107, poz. 679 oraz z 2011 r. Nr ..., poz. ....

– z wyłączeniem informacji dotyczących ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądrowych, a także informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji;

10) przez Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego, z zakresu ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321, z późn. zm.²⁰⁾):

- a) informacje o funkcjonowaniu urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym, zainstalowanych i eksploatowanych w elektrowni jądrowej,
- b) roczne oceny dotyczące funkcjonowania urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym, zainstalowanych i eksploatowanych w elektrowni jądrowej

– z wyłączeniem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.”;

3) w art. 70 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) organu, o którym mowa w art. 78, w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 – 3, 10 – 13, 15, 16, 18a i 19.”;

4) w art. 72 w ust. 1 dodaje się pkt 19 w brzmieniu:

„19) zezwolenia na budowę obiektu jądrowego oraz zezwolenia na budowę składowiska odpadów promieniotwórczych, wydawanych na podstawie ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe.”;

5) w art. 75 w ust. 1 w pkt 1 w lit. a dodaje się tiret szósty i siódmy w brzmieniu:

„– obiektów jądrowych,
– składowisk odpadów promieniotwórczych,”;

6) w art. 77 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

---

²⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1832, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 98, poz. 817 i 818, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr..., poz....

„2) zasięga opinii organu, o którym mowa w art. 78, w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 – 3 i 10 – 19.”.

Art. 6. Do rozliczenia i przekazywania kwot dotacji celowej, o której mowa w art. 33 ustawy zmienianej w art. 1, przyznanej przed dniem 31 grudnia 2011 r. stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 7. Do rozliczania dotacji podmiotowej, o której mowa w art. 119 ustawy zmienianej w art. 1, przyznanej przed dniem 31 grudnia 2011 r. stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 8. 1. Do postępowań w sprawie wydania zezwolenia na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do postępowań z zakresu nadzoru i kontroli, o których mowa w art. 67 ust. 4 i art. 68 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do postępowań w sprawie nadania uprawnień inspektora ochrony radiologicznej, zajmowania stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz w sprawie powoływania inspektorów dozoru jądrowego, o których mowa odpowiednio w art. 7, 12 i 65 ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 9. 1. Inspektorzy dozoru jądrowego, którzy zostali przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy powołani na inspektorów dozoru jądrowego uprawnionych do nadzorowania obiektów jądrowych oraz składowisk odpadów promieniotwórczych, stają się z dniem 1 stycznia 2012 r. inspektorami dozoru jądrowego II stopnia.

2. Inspektorzy dozoru jądrowego niewymienieni w ust. 1, którzy zostali przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy powołani na inspektorów dozoru jądrowego, stają się z dniem 1 stycznia 2012 r. inspektorami dozoru jądrowego I stopnia.

Art. 10. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 12 ust. 2 i 3, art. 33 ust. 21 oraz art. 71 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 12b ust. 1 i 2, art. 33 ust. 21

i art. 71 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 5 ust. 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 3 zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 3, nie dłużej jednak niż przez okres 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. W przypadku szkód jądrowych powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do określenia granicy odpowiedzialności osoby eksploatującej za szkodę stosuje się przepisy dotychczasowe.

4. Umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za wyrządzoną szkodę jądrową zawarte zgodnie z dotychczasowymi przepisami obowiązują do ich wygaśnięcia, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 11. 1. Kadencja Rady do spraw Atomistyki upływa z dniem 30 września 2011 r.

2. Przed upływem kadencji Rady do spraw Atomistyki jej Przewodniczący przedstawi Prezesowi Rady Ministrów, za pośrednictwem Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, sprawozdanie z działalności Rady do spraw Atomistyki za rok 2011.

3. Prezes Państwowej Agencji Atomistyki powoła przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego, sekretarza oraz członków pierwszej kadencji Rady do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej do dnia 1 stycznia 2012 r.

Art. 12. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej, która w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy eksploatuje obiekt jądrowy, w terminie do dnia 31 marca 2015 r. w odniesieniu do tego obiektu jądrowego:

- 1) dokona klasyfikacji systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego mających istotne znaczenie z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, o której mowa w art. 36j ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i przedstawi Prezesowi Państwowej Agencji Atomistyki do zatwierdzenia dokumentację zawierającą tę klasyfikację;
- 2) wdroży zintegrowany system zarządzania, o którym mowa w art. 36k ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,

i przedstawi Prezesowi Państwowej Agencji Atomistyki do zatwierdzenia dokumentację opisującą ten system;

- 3) przedstawi Prezesowi Państwowej Agencji Atomistyki do zatwierdzenia program likwidacji obiektu jądrowego wraz z prognozą kosztów likwidacji tego obiektu;
- 4) przedstawi Prezesowi Państwowej Agencji Atomistyki do zatwierdzenia raport zawierający symulację potrzeb finansowych koniecznych do spełnienia wymogu posiadania odpowiednich środków finansowych na zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądrowych przez okres działalności obiektu jądrowego, do dnia zakończenia jego likwidacji.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej, o której mowa w ust. 1, opracuje i przedstawi Prezesowi Państwowej Agencji Atomistyki do zatwierdzenia krótkookresowe i długookresowe plany szkolenia pracowników, o których mowa w art. 11b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie do dnia 31 grudnia 2011 r.

Art. 13. Do dnia 31 marca 2015 r. do obiektów jądrowych eksploatowanych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie zezwolenia Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, nie stosuje się przepisu art. 36k ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 14. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na sfinansowanie zatrudnienia dodatkowych 25 pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki na wykonywanie zadań, o których mowa w art. 108a ustawy zmienianej w art. 1, wynosi:

- 1) w 2012 r. – 1 562 tys. zł;
- 2) w 2013 r. – 2 133 tys. zł;
- 3) w 2014 r. – 2 802 tys. zł;
- 4) w 2015 r. – 3 622 tys. zł;
- 5) w 2016 r. – 3 889 tys. zł;
- 6) w 2017 r. – 3 979 tys. zł;
- 7) w 2018 r. – 4 120 tys. zł;

8) w 2019 r. – 4 262 tys. zł;

9) w 2020 r. – 4 429 tys. zł;

10) w 2021 r. – 4 566 tys. zł.

2. Maksymalny limit wydatków z budżetu jednostek samorządu terytorialnego przeznaczonych na wykonywanie zadań publicznych, o których mowa w art. 39n ust. 8 i art. 39o ustawy zmienianej w art. 1, wynosi:

1) w 2012 r. – 100 tys. zł;

2) w 2013 r. – 105 tys. zł;

3) w 2014 r. – 109 tys. zł;

4) w 2015 r. – 113 tys. zł;

5) w 2016 r. – 117 tys. zł;

6) w 2017 r. – 121 tys. zł;

7) w 2018 r. – 125 tys. zł;

8) w 2019 r. – 128 tys. zł;

9) w 2020 r. – 132 tys. zł;

10) w 2021 r. – 136 tys. zł.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdraża mechanizmy korygujące, o których mowa w ust. 4 i 5.

4. W przypadku gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65 % limitu wydatków przewidzianych na dany rok, wielkość przyznanych środków przeznaczonych na wydatki obniża się w czwartym kwartale o kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków.

5. W przypadku gdy w drugim półroczu przekroczony zostanie limit wydatków przewidzianych na dany rok, w następnym roku budżetowym kwotę środków przeznaczonych

na wydatki obniża się o różnicę pomiędzy kwotą faktycznie wydatkowanych środków w poprzednim roku budżetowym a limitem wydatków określonym na ten rok.

6. W przypadku gdy wielkość wydatków w poszczególnych miesiącach zgodna jest z planem finansowym urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki, przepisu ust. 4 nie stosuje się.

Art. 15. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na sfinansowanie zatrudnienia dodatkowych 39 pracowników Państwowej Agencji Atomistyki wynosi:

- 1) w 2012 r. – 2 821 tys. zł;
- 2) w 2013 r. – 3 879 tys. zł;
- 3) w 2014 r. – 4 794 tys. zł;
- 4) w 2015 r. – 5 270 tys. zł;
- 5) w 2016 r. – 5 507 tys. zł;
- 6) w 2017 r. – 5 750 tys. zł;
- 7) w 2018 r. – 5 997 tys. zł;
- 8) w 2019 r. – 6 249 tys. zł;
- 9) w 2020 r. – 6 505 tys. zł;
- 10) w 2021 r. – 6 765 tys. zł.

2. Prezes Państwowej Agencji Atomistyki monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdraża mechanizmy korygujące, o których mowa w ust. 3 i 4.

3. W przypadku gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65 % limitu wydatków przewidzianych na dany rok, wielkość środków przeznaczonych na wydatki, o których mowa w ust. 1, obniża się w czwartym kwartale o kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków.

4. W przypadku gdy w drugim półroczu przekroczony zostanie limit wydatków przewidzianych na dany rok, w następnym roku budżetowym wielkość środków przeznaczonych na wydatki, o których mowa w ust. 1, obniża się o różnicę pomiędzy kwotą faktycznie wydatkowanych środków w poprzednim roku budżetowym a limitem wydatków określonym na ten rok.

5. W przypadku gdy wielkość wydatków w poszczególnych miesiącach zgodna jest z planem finansowym Państwowej Agencji Atomistyki, przepisu ust. 3 nie stosuje się.

Art. 16. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wynagrodzenia dla członków Rady do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej wynosi:

- 1) w 2012 r. – 199 tys. zł;
- 2) w 2013 r. – 259 tys. zł;
- 3) w 2014 r. – 349 tys. zł;
- 4) w 2015 r. – 366 tys. zł;
- 5) w 2016 r. – 382 tys. zł;
- 6) w 2017 r. – 399 tys. zł;
- 7) w 2018 r. – 416 tys. zł;
- 8) w 2019 r. – 433 tys. zł;
- 9) w 2020 r. – 451 tys. zł;
- 10) w 2021 r. – 469 tys. zł.

2. Prezes Państwowej Agencji Atomistyki monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdraża mechanizmy korygujące, o których mowa w ust. 3 i 4.

3. W przypadku gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65 % limitu wydatków przewidzianych na dany rok, wielkość środków przeznaczonych na wydatki, o których mowa w ust. 1, obniża się w czwartym kwartale o kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków.

4. W przypadku gdy w drugim półroczu przekroczony zostanie limit wydatków przewidzianych na dany rok, w następnym roku budżetowym wielkość środków przeznaczonych na wydatki, o których mowa w ust. 1, obniża się o różnicę pomiędzy kwotą faktycznie wydatkowanych środków w poprzednim roku budżetowym a limitem wydatków określonym na ten rok.

5. W przypadku gdy wielkość wydatków w poszczególnych miesiącach zgodna jest z planem finansowym Państwowej Agencji Atomistyki, przepisu ust. 3 nie stosuje się.

Art. 17. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2011 r., z wyjątkiem przepisów art. 1 pkt 10, pkt 20, pkt 28 lit. a, pkt 29, pkt 40, pkt 45 i pkt 49 – 52, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

02/29rch

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz o zmianie niektórych innych ustaw został opracowany na podstawie założeń przyjętych przez Radę Ministrów w dniach 22 czerwca 2010 r. oraz 25 stycznia 2011 r.

Zasadniczym celem niniejszej ustawy zmieniającej ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm.) jest wdrożenie do prawa krajowego postanowień dyrektywy Rady 2009/71/EURATOM z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiającej wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz. Urz. UE L 172 z 2.7.2009 s. 18 oraz Dz. Urz. UE L 260 z 3.10.2009 s. 40). Przedmiotowa dyrektywa ustanawia system nadzoru i kontroli nad transgranicznym przemieszczaniem odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego. Dyrektywa wprowadza obowiązek ustanowienia i utrzymywania przez państwa członkowskie krajowych ram prawnych, regulacyjnych i organizacyjnych bezpieczeństwa obiektów jądrowych, które przypisują odpowiedzialność i zapewniają koordynację między właściwymi organami państwa, biorąc pod uwagę warunki krajowe. Dyrektywa wzmacnia rolę i niezależność właściwych organów regulacyjnych działających w państwach członkowskich, a także wzmacnia zasadę odpowiedzialności krajowej oraz zasadę pierwotnej odpowiedzialności posiadacza zezwolenia za bezpieczeństwo jądrowe obiektów jądrowych. Służą temu przepisy nakładające na posiadaczy zezwoleń obowiązki oceniania, weryfikacji i poprawiania bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych pod nadzorem właściwego organu regulacyjnego, ustanawiania i wdrażania systemów zarządzania dających należyte pierwszeństwo bezpieczeństwu jądrowemu, a także zapewniania i utrzymywania odpowiednich zasobów finansowych i ludzkich, z czym związane są także obowiązki wszystkich stron zapewnienia kształcenia i szkoleń personelowi odpowiedzialnemu za kwestie związane z bezpieczeństwem jądrowym obiektów jądrowych. Dyrektywa nakłada obowiązek informowania pracowników i ludności o regulacji bezpieczeństwa jądrowego. Nakłada także na państwa członkowskie obowiązki związane ze sprawozdawczością z wdrażania dyrektywy oraz z przeprowadzaniem okresowych samoocen i przeglądów zewnętrznych swoich ram krajowych i funkcjonowania właściwych organów regulacyjnych.

Stosownie do przepisu art. 10 ust. 1 przedmiotowej dyrektywy, państwa członkowskie Unii Europejskiej mają obowiązek wprowadzić w życie do dnia 22 lipca 2011 r. przepisy niezbędne do jej wykonania.

W zakresie regulowanym przez wdrażaną dyrektywę obecnie nie obowiązuje żadna dyrektywa europejska. Dyrektywa 2009/71/Euratom zawiera uregulowania korespondujące w znacznej mierze z postanowieniami Konwencji bezpieczeństwa jądrowego. Zasady bezpieczeństwa obiektów jądrowych wynikające z tej konwencji znalazły już zasadniczo odzwierciedlenie w przepisach ustawy – Prawo atomowe. Wobec powyższego można stwierdzić, iż szereg postanowień dyrektywy Rady 2009/71/Euratom nie wymaga wdrożenia do prawa polskiego, gdyż odpowiednie przepisy już istnieją. Jednakże dyrektywa zawiera też uregulowania, których wdrożenie do prawa polskiego wymaga zmiany ustawy – Prawo atomowe oraz zmiany lub wydania nowych aktów wykonawczych do tej ustawy.

Sprawy dotyczące bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych uregulowane były dotychczas w ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, a w szczególności w jej rozdziale 4 (art. 34 – 39).

Ustawa – Prawo atomowe i akty wykonawcze do tej ustawy formułują przepisy regulujące wymagania:

- 1) ochrony radiologicznej (pracowników, ludności i pacjentów);
- 2) bezpieczeństwa jądrowego i radiacyjnego, w tym:
  - bezpieczeństwa obiektów jądrowych,
  - postępowania z materiałami jądrowymi i źródłami promieniowania jonizującego,
  - dotyczące odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego,
  - związane z transportem materiałów i źródeł promieniotwórczych oraz wypalonego paliwa jądrowego i odpadów promieniotwórczych,
  - oceny sytuacji radiacyjnej i postępowania awaryjnego;
- 3) ochrony fizycznej (obiektów jądrowych i materiałów jądrowych);
- 4) nieprolifracji materiałów i technologii jądrowych (zabezpieczeń);
- 5) odpowiedzialności cywilnej za szkody jądrowe.

Ustawa ta uwzględnia szereg aktów prawa międzynarodowego oraz wspólnotowego, takich jak:

- Konwencja o wczesnym powiadamianiu o awarii jądrowej sporządzona w Wiedniu

dnia 26 września 1986 r. (Dz. U. z 1988 r. Nr 31, poz. 216) (INFCIRC/335),

- Konwencja pomocy w przypadku awarii jądrowej lub zagrożenia radiologicznego sporządzona w Wiedniu dnia 26 września 1986 r. (Dz. U. z 1988 r. Nr 31, poz. 218) (INFCIRC/336),
- Konwencja bezpieczeństwa jądrowego sporządzona w Wiedniu dnia 20 września 1994 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 42, poz. 262) (INFCIRC/449),
- Wspólna konwencja bezpieczeństwa w postępowaniu z wypalonym paliwem jądrowym i bezpieczeństwa w postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi, sporządzona w Wiedniu dnia 5 września 1997 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 202, poz. 1704) (INFCIRC/546),
- Konwencja o ochronie fizycznej materiałów jądrowych wraz z załącznikami I i II otwarta do podpisu w Wiedniu i Nowym Jorku w dniu 3 marca 1980 r. (Dz. U. z 1989 r. Nr 17, poz. 93)(INFCIRC/274/Rev.1),
- Poprawka do Konwencji o ochronie fizycznej materiałów jądrowych, przyjęta w Wiedniu dnia 8 lipca 2005 r. (GOV/INF/2005/10-GC(49)/INF/6),
- Układ o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, sporządzony w Moskwie, Waszyngtonie i Londynie dnia 1 lipca 1968 r. (Dz. U. z 1970 Nr 8, poz. 60) (INFCIRC/140) i wynikające z niego:
  - Porozumienie między Królestwem Belgii, Królestwem Danii, Republiką Federalną Niemiec, Irlandią, Republiką Włoską, Wielkim Księstwem Luksemburga, Królestwem Niderlandów, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej i Międzynarodową Agencją Energii Atomowej dotyczące wprowadzenia w życie artykułu III ustępy 1 i 4 Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, podpisane w Brukseli dnia 5 kwietnia 1973 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 218, poz. 1617),
  - Protokół dodatkowy do Porozumienia między Republiką Austrii, Królestwem Belgii, Królestwem Danii, Republiką Finlandii, Republiką Federalną Niemiec, Republiką Grecką, Irlandią, Republiką Włoską, Wielkim Księstwem Luksemburga, Królestwem Niderlandów, Republiką Portugalską, Królestwem Hiszpanii, Królestwem Szwecji, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej i Międzynarodową Agencją Energii Atomowej dotyczącego wprowadzenia w życie artykułu III

ustępy 1 i 4 Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, podpisany w Wiedniu dnia 22 września 1998 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 156, poz. 1096),

- Konwencja wiedeńska o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową sporządzona w Wiedniu dnia 21 maja 1963 r. (Dz. U. z 1990 r. Nr 63, poz. 370) (INFCIRC/500),
- Wspólny protokół dotyczący stosowania Konwencji wiedeńskiej i Konwencji paryskiej (o odpowiedzialności za szkody jądrowe) sporządzony w Wiedniu dnia 21 września 1988 r. (Dz. U. z 1994 r. Nr 129, poz. 633) (INFCIRC/402),
- Protokół zmieniający Konwencję wiedeńską o odpowiedzialności cywilnej za szkody jądrowe (INFCIRC/566) – (Dz. U. z 2011 r. Nr 4, poz. 9).

Ponadto Rzeczpospolita Polska jest stroną Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Euratom). Na jego podstawie przyjęto szereg dyrektyw, które zostały implementowane do polskiego systemu prawnego. Są to m.in.:

- dyrektywa Rady 96/29/Euratom z dnia 13 maja 1996 r. ustanawiająca podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego (Dz. Urz. WE L 159 z 29.06.1996, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 291),
- dyrektywa Rady 89/618/Euratom z dnia 27 listopada 1989 r. w sprawie informowania ogółu społeczeństwa o środkach ochrony zdrowia, które będą stosowane, oraz działaniach, jakie należy podjąć w przypadku pogotowia radiologicznego (Dz. Urz. WE L 357 z 07.12.1989, str. 31; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1, str. 366),
- dyrektywa Rady 90/641/Euratom z dnia 4 grudnia 1990 r. w sprawie praktycznej ochrony pracowników zewnętrznych, narażonych na promieniowanie jonizujące podczas pracy na terenie kontrolowanym (Dz. Urz. WE L 349 z 13.12.1990, str. 21, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 1, str. 405, z późn. zm.),
- dyrektywa Rady 97/43/Euratom z dnia 30 czerwca 1997 r. w sprawie ochrony zdrowia osób fizycznych przed niebezpieczeństwem wynikającym z promieniowania jonizującego związanego z badaniami medycznymi oraz uchylająca dyrektywę 84/466/Euratom (Dz. Urz. WE L 180 z 09.07.1997, str. 22, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 3, str. 332, z późn. zm.),
- dyrektywa Rady 2006/117/Euratom z dnia 20 listopada 2006 r. w sprawie nadzoru

i kontroli nad przemieszczaniem odpadów promieniotwórczych oraz wypalonego paliwa jądrowego (Dz. Urz. UE L 337 z 5.12.2006, str. 21),

- dyrektywa Rady 2003/122/Euratom z dnia 22 maja 2003 r. w sprawie kontroli wysoce radioaktywnych źródeł zamkniętych i odpadów radioaktywnych (Dz. Urz. UE L 346 z 31.12.2003, str. 57; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 694).

Szczególne znaczenie dla bezpieczeństwa działalności polegającej na zastosowaniu promieniowania jonizującego, jak również dla bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych ma dyrektywa Rady 96/29/Euratom, która określa m.in. dawki graniczne dla pracowników jednostek organizacyjnych prowadzących działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące i ogółu ludności, zasady zapewnienia minimalizacji narażenia na promieniowanie oraz ochrony ludności przed promieniowaniem jonizującym.

Zgodnie z definicją ustawową (art. 3 pkt 17 ustawy – Prawo atomowe) termin: „obiekt jądrowy” oznacza „obiekt lub urządzenie przeznaczone do wytwarzania, stosowania, przetwarzania, wzbogacania izotopowego, przechowywania, składowania materiału jądrowego w ilości umożliwiającej zrealizowanie samopodtrzymującej się reakcji rozszczepienia jądrowego, w szczególności elektrownie, elektrociepłownie, i ciepłownie z energetycznymi reaktorami jądrowymi oraz badawcze, doświadczalne i inne reaktory jądrowe – od rozpoczęcia budowy do zakończenia likwidacji”.

Ustawa nakłada obowiązek spełnienia wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego w okresie ustalania lokalizacji, projektowania, budowy, rozruchu i próbnej eksploatacji na inwestora i innych uczestników procesu inwestycyjnego, stosownie do zakresu ich zadań, a w okresie stałej eksploatacji lub likwidacji obiektu – na kierownika jednostki eksploatującej (art. 35 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo atomowe). W okresie od projektowania aż do zakończenia eksploatacji obiektu jądrowego należy, zgodnie z art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo atomowe, stosować rozwiązania techniczne i organizacyjne, które w świetle osiągnięć nauki i techniki są niezbędne do zapewnienia jak najmniejszego skażenia środowiska oraz narażenia ludzi na promieniowanie jonizujące, przy rozsądnym uwzględnieniu czynników ekonomicznych i społecznych.

W aktualnie obowiązującym stanie prawnym lokalizacja obiektu jądrowego może nastąpić na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. W sytuacji, gdy w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego został umieszczony

obiekt jądrowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinien być uzgodniony z Prezesem PAA w trybie określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.). Natomiast w przypadku braku planu miejscowego lokalizacja obiektu jądrowego wymaga wydania decyzji o warunkach zabudowy. Organ właściwy do wydania tej decyzji wydaje ją po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa PAA w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej (art. 36 ustawy – Prawo atomowe).

Aktualnie w Ministerstwie Infrastruktury trwają prace nad nowelizacją ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przygotowany przez Ministra Infrastruktury projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw został skierowany pod obrady Komitetu Rady Ministrów. Przedmiotowy projekt nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przewiduje lokalizację obiektów jądrowych w drodze miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo decyzji w sprawie urbanistycznego planu realizacyjnego, który zastąpi dotychczasowe decyzje o warunkach zabudowy. Po wejściu w życie projektu ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw zarówno plan miejscowy jak i decyzja w sprawie urbanistycznego planu realizacyjnego, będą wymagały uzgodnienia z Prezesem Państwowej Agencji Atomistyki w przypadku, gdy będą dotyczyły obiektów jądrowych.

Wykonywanie działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące, polegającej na budowie, rozruchu, próbnej i stałej eksploatacji oraz likwidacji obiektów jądrowych wymaga uzyskania zezwolenia w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej (art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo atomowe). Zezwolenie to wydaje Prezes PAA na wniosek inwestora (na budowę, rozruch i próbną eksploatację obiektu jądrowego) albo kierownika jednostki eksploatującej (na stałą eksploatację i likwidację obiektu jądrowego). Uzyskanie tych zezwoleń jest warunkiem uzyskania pozwolenia na budowę, użytkowanie i rozbiórkę obiektu jądrowego wydawanego na podstawie przepisów prawa budowlanego (art. 37 ustawy – Prawo atomowe).

Ustawa – Prawo atomowe w art. 38 przewiduje utworzenie wokół obiektu jądrowego obszaru ograniczonego użytkowania, o którym mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.). Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia obszaru ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego

ze wskazaniem ograniczeń w jego użytkowaniu (Dz. U. Nr 241, poz. 2094) granice tego obszaru obejmują teren, na zewnątrz którego roczna dawka skuteczna (efektywna) od wszystkich dróg narażenia nie przekracza wartości 0,3 milisiwerta (mSv).

Działalność polegająca na stosowaniu promieniowania jonizującego, w tym związana z eksploatacją obiektów jądrowych, podlega nadzorowi i kontroli ze strony organów dozoru jądrowego. Organami tymi są: inspektorzy dozoru jądrowego, Główny Inspektor Dozoru Jądrowego, jako organ wyższego stopnia w stosunku do inspektorów dozoru jądrowego oraz Prezes PAA jako naczelnny organ dozoru jądrowego. Zasady nadzoru i kontroli w zakresie przestrzegania warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej określone są w art. 63 i n. ustawy – Prawo atomowe.

Nadzorowi i kontroli na zasadach określonych w ustawie – Prawo atomowe podlegają także jednostki, na terenie których mogą znajdować się materiały jądrowe, źródła promieniotwórcze, urządzenia zawierające takie źródła, odpady promieniotwórcze lub wypalone paliwo jądrowe, chociażby nie wykonywały działalności z ich wykorzystaniem wymagającej zezwolenia albo zgłoszenia (art. 70a ustawy – Prawo atomowe).

Kontrola przez organy dozoru jądrowego działalności gospodarczej przedsiębiorcy odbywa się w pierwszej kolejności na zasadach określonych w rozdziale 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej”. Wynikają z tej ustawy istotne ograniczenia działalności kontrolnej organów dozoru jądrowego, takie jak:

- obowiązek zawiadomienia przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli (art. 79 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej),
- obowiązek dokonywania czynności kontrolnych w obecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej (art. 80 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej),
- obowiązek przeprowadzania kontroli co do zasady w siedzibie kontrolowanego lub w miejscu wykonywania działalności gospodarczej oraz w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez kontrolowanego (art. 80a ustawy o swobodzie działalności gospodarczej),
- zakaz równoczesnych kontroli (art. 82 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej),

- ograniczenie łącznego czasu trwania wszystkich kontroli w roku kalendarzowym u danego przedsiębiorcy (art. 83 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).

Inspektorzy dozoru jądrowego prowadzą kontrolę na podstawie upoważnienia wydanego przez Prezesa PAA albo Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego, lecz jeżeli istnieje zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi albo dla środowiska naturalnego mogą prowadzić kontrolę na podstawie legitymacji służbowej, a upoważnienie do przeprowadzenia kontroli doręcza się w terminie 3 dni od dnia rozpoczęcia kontroli (art. 64 ust. 5 i 6 ustawy – Prawo atomowe). W związku z prowadzoną kontrolą, w celu sprawdzenia, czy działalność jednostki organizacyjnej jest wykonywana zgodnie z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz z wymaganiami i warunkami określonymi w zezwoleniach, organy dozoru jądrowego mają prawo:

- wstępu o każdej porze do środków transportu i na teren jednostek organizacyjnych objętych kontrolą,
- wglądu do dokumentów dotyczących bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w kontrolowanej jednostce organizacyjnej,
- przeprowadzać, w zależności od potrzeb, niezależne pomiary techniczne i dozymetryczne,
- żądać pisemnych lub ustnych informacji od kierownika i pracowników jednostki organizacyjnej, jeżeli jest to niezbędne do wyjaśnienia sprawy (art. 66 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe).

Wyżej wymienione uprawnienia kontrolne organów dozoru jądrowego doznają istotnych ograniczeń w odniesieniu do kontrolowanych przedsiębiorców wykonujących działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące. Ograniczenia te zostały wprowadzone w 2008 r. nowelizacją ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Osoba przeprowadzająca kontrolę sporządza protokół podpisywany przez nią i kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej (art. 67 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe).

Organy dozoru jądrowego mogą w następstwie prowadzonej kontroli zastosować następujące środki prawne:

- polecenie doraźne wydane w czasie kontroli w celu usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;

kierownik jednostki organizacyjnej może wystąpić z wnioskiem o uchylenie lub zmianę polecenia doraźnego do Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego albo do Prezesa PAA (jeżeli polecenie zostało wydane przez Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego), co jednak nie wstrzymuje wykonanie polecenia doraźnego (art. 68 ustawy – Prawo atomowe),

- decyzja Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego nakazująca usunięcie w określonym terminie nieprawidłowości powstałych w wyniku naruszenia przepisów o bezpieczeństwie jądrowym i ochronie radiologicznej, wydane na podstawie protokołu kontroli (art. 67 ust. 4 ustawy – Prawo atomowe),
- wystąpienie pokontrolne Prezesa PAA do kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub do kierownika jednostki nadrzędnej w sprawie usunięcia stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną; w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia kierownik odpowiedniej jednostki jest obowiązany do zawiadomienia Prezesa PAA o sposobie i terminie usunięcia tych nieprawidłowości (art. 69 ustawy – Prawo atomowe).

Wykryte w trakcie kontroli dozоровej albo w inny sposób naruszenia przepisów i zasad bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, wymienione w art. 123 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe, podlegają administracyjnej karze pieniężnej w wysokości nie przekraczającej pięciokrotności kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym popełnienie czynu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o emeryturach i rentach z FUS”. Karze pieniężnej w wysokości nie przekraczającej dwukrotności kwoty przeciętnego wynagrodzenia podlega pracownik zatrudniony w obiekcie jądrowym, który nie zawiadamia kierownika jednostki organizacyjnej lub organu dozoru jądrowego o zdarzeniu lub stanie mogącym spowodować zagrożenie dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej (art. 123 ust. 2 ustawy – Prawo atomowe). Kary pieniężne na kierowników jednostek organizacyjnych eksploatujących obiekty jądrowe nakłada, w formie decyzji

administracyjnej, Główny Inspektor Dozoru Jądrowego (art. 124 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 37 ustawy – Prawo atomowe).

Niedopełnianie obowiązków związanych z zabezpieczeniami materiałów jądrowych, w tym udaremnianie lub utrudnianie przeprowadzenia kontroli działalności związanej z materiałami jądrowymi przewidzianych w rozdziale 5 ustawy – Prawo atomowe, w art. 81 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Euratom) oraz w art. 48, 71 – 73 Porozumienia dotyczącego wprowadzenia w życie artykułu III ustępy 1 i 4 Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, stanowi wykroczenie podlegające karze grzywny (art. 127b – 127d ustawy – Prawo atomowe). Karze tej podlega także niedopełnienie obowiązku przesłania Prezesowi PAA informacji o narażeniu pracownika na działanie promieniowania jonizującego potrzebnych do sporządzenia informacji o dawkach otrzymanych przez tego pracownika w roku kalendarzowym, w którym wystąpiono z wnioskiem o taką informację, oraz w okresie czterech poprzednich lat kalendarzowych (art. 127a ustawy – Prawo atomowe).

Istotnym faktem, który powinien mieć wpływ na polskie prawo atomowe jest podjęcie prac nad polskim programem energetyki jądrowej. Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2009 r. o rozpoczęciu prac nad Programem Polskiej Energetyki Jądrowej pierwszy blok elektrowni jądrowej ma zostać oddany do użytku w 2020 r. „Ramowy harmonogram działań dla energetyki jądrowej”, przyjęty przez Radę Ministrów dnia 11 sierpnia 2009 r., przewiduje przygotowanie projektów aktów prawnych niezbędnych do budowy i funkcjonowania energetyki jądrowej do 31 grudnia 2010 r. „Polityka Energetyczna Rządu do roku 2030” w załączniku 3 przewiduje między innymi przygotowanie przez Prezesa PAA projektów aktów prawnych w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej umożliwiających wdrożenie programu polskiej energetyki jądrowej na lata 2009/2010 (Działanie 3.2, pkt 2). Należy wskazać, iż stosownie do § 2 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Rządu do Spraw Polskiej Energetyki Jądrowej (Dz. U. Nr 72, poz. 622) do zadań Pełnomocnika Rządu do Spraw Polskiej Energetyki Jądrowej należy między innymi inicjowanie i prowadzenie prac związanych z przygotowaniem projektów aktów prawnych koniecznych do wdrożenia Programu. W porozumieniu zawartym pomiędzy Pełnomocnikiem Rządu i Prezesem PAA podkreślono wiodącą rolę Prezesa PAA, jako centralnego organu administracji rządowej właściwego w sprawach bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w przygotowywaniu projektów aktów prawnych regulujących kwestie

bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w odniesieniu do obiektów jądrowych. Jednocześnie istotnym jest, iż Pełnomocnik Rządu prowadzi prace nad projektami aktów prawnych niezbędnych do wdrożenia Programu Polskiej Energetyki Jądrowej w innych obszarach niż bezpieczeństwo jądrowe i ochrona radiologiczna, w tym między innymi nad projektami przepisów regulujących podejmowanie decyzji o rozwoju energetyki jądrowej w Polsce, a także proces inwestycyjny obiektów energetyki jądrowej, w tym pozyskiwania przychylności społeczności lokalnych dla takich inwestycji.

Przepisy ustawy – Prawo atomowe są dostosowane do obecnego stanu polskiego sektora jądrowego i w pełni odpowiadają potrzebom regulacji eksploatowanych obecnie w Polsce obiektów jądrowych i nadzoru nad bezpieczeństwem ich działalności. W sytuacji braku w Polsce obiektów elektrowni jądrowej nie było potrzeby szczegółowego regulowania bezpieczeństwa obiektów jądrowego tego typu obiektów jądrowych. Takie podejście jest w pełni zgodne z czwartą zasadą „Podstawowych Zasad Bezpieczeństwa” sformułowanych przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej wskazującą między innymi, że środki przeznaczone na bezpieczeństwo muszą być współmierne do wielkości zagrożeń radiacyjnych i niezbędnego zakresu ich kontroli. Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej wskazuje, iż w celu stosowania tej zasady należy uwzględniać podejście stopniowane przy dokonywaniu ocen bezpieczeństwa i wydawaniu odpowiednich przepisów prawnych dla szerokiego zakresu typów obiektów jądrowych oraz stwarzanych przez nie różnych poziomów potencjalnych zagrożeń i ryzyka.

Wyrażony w „Polityce energetycznej Polski do roku 2030” zamiar budowy w Polsce pierwszej elektrowni jądrowej rodzi szereg zagadnień związanych z bezpieczeństwem jądrowym takiego obiektu, które do tej pory nie istniały i w związku z tym nie było potrzeby ich szczegółowego uregulowania. Ustawa – Prawo atomowe, w zakresie wystarczającym dla potrzeb nadzoru nad obiektami energetyki jądrowej, kompleksowo reguluje zagadnienia ochrony radiologicznej, wymagania dotyczące postępowania z materiałami jądrowymi i źródłami promieniowania jonizującego, wymagania dotyczące odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego, monitoring radiologiczny i postępowanie awaryjne, kwestie dotyczące przemieszczania materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych, odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego, ochronę fizyczną (obiektów jądrowych i materiałów jądrowych), nieproliferaację materiałów i technologii jądrowych (zabezpieczenia), odpowiedzialność cywilną za szkody jądrowe.

Ustawa – Prawo atomowe i akty wykonawcze do niej, w brzmieniu obecnie

obowiązującym, w bardzo ograniczonym zakresie regulują wymagania bezpieczeństwa dla obiektów jądrowych. Wobec powyższego, istnieje konieczność ustanowienia przepisów krajowych określających wymagania bezpieczeństwa dla obiektów jądrowych, zwłaszcza elektrowni jądrowych, na poziomie najwyższym, jaki jest osiągalny zgodnie z przepisami i zaleceniami międzynarodowymi (Unii Europejskiej, Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych) oraz doświadczeniami płynącymi z budowy i eksploatacji obiektów jądrowych w państwach przodujących w rozwoju technologii jądrowych. Wymagania bezpieczeństwa wynikające z projektowanej ustawy zostaną tak sformułowane by zapewnić konkurencyjność technologii jądrowych, nie przesądzając na przykład jaki typ elektrowni jądrowej może zostać zbudowany w Polsce. Zarazem zapewnią one, że ewentualny inwestor będzie mógł wybierać jedynie spośród technologii najnowocześniejszych, spełniających najwyższe osiągalne wymagania bezpieczeństwa. Przepisy projektowanej ustawy formułują jednoznaczny prymat bezpieczeństwa nad innymi aspektami działalności obiektów jądrowych i to nie tylko na etapie wyboru technologii, ale także w całym procesie jej wdrożenia – nadzorowanym i kontrolowanym przez państwowy organ dozoru jądrowego, którym jest Prezes PAA. Projektowane przepisy mają zarazem zapewnić pełną transparentność dla społeczeństwa decyzji dozoru jądrowego dotyczących obiektów jądrowych, a także informacji o stanie tych obiektów, bezpieczeństwie ich eksploatacji, w tym o wszelkich czynnikach i zdarzeniach mających wpływ na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną.

Dlatego projektowana nowelizacja ustawy – Prawo atomowe powinna zawierać uregulowania dotyczące:

- 1) zasad bezpieczeństwa jądrowego;
- 2) szczegółowych wymagań bezpieczeństwa jądrowego w odniesieniu do poszczególnych etapów: lokalizacji, projektowania, budowy, rozruchu, eksploatacji i likwidacji obiektów jądrowych, ze szczególnym uwzględnieniem elektrowni jądrowej;
- 3) zasad nadawania uprawnień do wykonywania czynności istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w elektrowni jądrowej.

Ponadto w ustawie – Prawo atomowe należy dokonać zmian polegających na:

- 1) modyfikacji systemu wydawanych przez Prezesa PAA zezwoleń w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w odniesieniu do obiektów

jądrowych;

- 2) modyfikacji trybu wydawania tych zezwoleń;
- 3) wprowadzeniu obowiązku i określeniu trybu komunikowania przez Prezesa PAA społeczeństwu decyzji dozorowych dotyczących obiektów jądrowych, tak, żeby tryb podejmowania decyzji dozorowych i same decyzje, a w szczególności zezwolenia były jawne dla społeczeństwa, a dodatkowo;
- 4) zapewnieniu społeczeństwu możliwości aktywnego udziału w toczących się przed Prezesem PAA postępowaniach w sprawie wydawania zezwoleń na budowę obiektu jądrowego;
- 5) zmianie przepisów dotyczących trybu wykonywania nadzoru i kontroli przez organy dozoru jądrowego nad działalnością związaną z narażeniem na działanie promieniowania jonizującego;
- 6) zmianie katalogu środków egzekucyjnych stosowanych przez organy dozoru jądrowego w ramach nadzoru nad wykonywaniem działalności związanej z narażeniem, w szczególności w ramach nadzoru nad bezpieczeństwem obiektów jądrowych;
- 7) rozbudowaniu przepisów dotyczących systemu kształcenia ustawicznego osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo jądrowe w obiektach jądrowych;
- 8) wprowadzeniu obowiązku wykazania przez posiadaczy zezwoleń odpowiednich środków finansowych na bezpieczeństwo jądrowe obiektu jądrowego, jego zamknięcie i likwidację;
- 9) wprowadzeniu do ustawy – Prawo atomowe obowiązku poddawania się przez dozór jądrowy regularnej samoocenie oraz międzynarodowym przeglądom.

Wszystkie wyżej wymienione zmiany pozwolą na pełne wdrożenie do prawa polskiego przepisów dyrektywy Rady 2009/71/Euratom oraz pozwolą na spełnianą wymogi bezpieczeństwa jądrowego realizację programu rozwoju energetyki jądrowej w Polsce. Przedmiotowa dyrektywa w pkt 13 i 14 preambuły wskazuje na konieczność uwzględniania przy wdrażaniu dyrektywy zaleceń Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz referencyjnych poziomów bezpieczeństwa dla jądrowych reaktorów energetycznych opracowanych przez Stowarzyszenie Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych (WENRA).

Niniejszy projekt ustawy, a także projekty nowych aktów wykonawczych do ustawy – Prawo atomowe oparte są na tych dokumentach, w szczególności na następujących z nich:

- 1) „Fundamentalne Zasady Bezpieczeństwa MAEA (SF- 1)”;
- 2) „Bezpieczeństwo elektrowni jądrowych: projektowanie – wymogi MAEA Nr NS-R-1”;
- 3) „Bezpieczeństwo elektrowni jądrowych: eksploatacja – wymogi MAEA Nr NS-R-2”;
- 4) „Wymagania bezpieczeństwa dla nowych reaktorów” – WENRA RHWG 2009;
- 5) „Rozruch elektrowni jądrowych” – wymogi MAEA Nr NS-G-2.9;
- 6) „Limity i warunki eksploatacyjne oraz procedury eksploatacyjne dla elektrowni jądrowych” – wymogi MAEA Nr NS-G-2.2;
- 7) „Ocena lokalizacji obiektów jądrowych” – wymogi MAEA NS-R-3;
- 8) „Likwidacja obiektów stosujących materiały jądrowe” – wymogi MAEA WS-R-5;
- 9) „Likwidacja elektrowni jądrowych i reaktorów badawczych” – wymogi MAEA WS-G-2.1;
- 10) „Poziomy Referencyjne Bezpieczeństwa Reaktorów WENRA 2008”;
- 11) „Raport Europejskiej Grupy Dozorów Bezpieczeństwa Jądrowego 2009”;
- 12) „Rekrutacja, Kwalifikacja i Trening Personelu Elektrowni Jądrowych – Podręcznik bezpieczeństwa MAEA No NS-G-2.8”;
- 13) „Organizacja i Personel Dozoru Jądrowego dla Obiektów Jądrowych – Seria Bezpieczeństwa MAEA No. GS-G-1.1”;
- 14) „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416”;

„Normy Bezpieczeństwa MAEA – Ustanawianie Infrastruktury Bezpieczeństwa dla Krajowego Programu Energetyki Jądrowej – projekt DS. – 424”.

Projektowana nowelizacja ustawy – Prawo atomowe dotyczy również rozwoju i promocji energetyki jądrowej. Obecnie nie istnieje w Polsce wyspecjalizowana instytucja zajmująca się rozwojem i promocją energetyki jądrowej. Powodem takiej sytuacji do tej pory był brak tego rodzaju źródeł energii w naszym kraju. W perspektywie rozwoju tej gałęzi energetyki zachodzi jednak konieczność wypracowania odpowiedniego modelu

instytucjonalnego na potrzeby rozwoju i promocji energetyki jądrowej. Utworzenie rynku energii jądrowej o szacunkowej wartości ok. 100 mld zł wymaga utworzenia zaplecza eksperckiego dla właściwego wykorzystania potencjału inwestycyjnego na potrzeby rozwoju gospodarczego kraju. W związku z powyższym w projektowanej ustawie proponuje się stworzenie otoczenia instytucjonalnego przy pomocy którego zadania w tym obszarze będą wykonywane. Odpowiednie instytucje tworzone będą zarówno przez państwo, jednostki samorządu terytorialnego, jak i samego inwestora.

Podstawowy trzon regulacji w ww. zakresie zostanie zawarty w dodawanym rozdziale 4a „Informacja społeczna w zakresie obiektów energetyki jądrowej”. Proponowane regulacje będą miały bowiem zastosowanie wyłącznie do obiektów energetyki jądrowej będących równocześnie obiektami jądrowymi w rozumieniu art. 3 pkt 17 ustawy – Prawo atomowe. Nie będą miały zatem zastosowania do reaktorów badawczych, czy innych obiektów jądrowych nie prowadzących działalności na potrzeby energetyki jądrowej.

W projektowanej ustawie zakłada się także dokonanie nowelizacji przepisów regulujących cywilną odpowiedzialność za szkodę jądrową, zawartych w rozdziale 12 ustawy – Prawo atomowe.

Proponuje się rozbudowanie przepisów regulujących odpowiedzialność cywilną za szkodę zaistniałą w czasie transportu materiału jądrowego (obecnie materię tą reguluje przepis art. 101 ust. 2 ustawy, którego zakres ogranicza się jedynie do wyznaczenia podmiotowego kręgu osób ponoszących taką odpowiedzialność). Do ustawy wprowadzony więc zostanie obowiązek posiadania przez osoby eksploatujące urządzenia jądrowe dodatkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, obejmującego odpowiedzialność cywilną za szkodę jądrową wyrządzoną w czasie transportu (nowe brzmienie art. 103 ust. 2 ustawy). Istnieje także konieczność dostosowania obecnych przepisów regulujących transport materiału jądrowego do wymogów Konwencji wiedeńskiej o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową, sporządzonej w Wiedniu 21 maja 1963 r. (Dz. U. z 1990 r. Nr 63, poz. 370, z późn. zm.). Konwencja w art. III wymaga bowiem dołączenia do przemieszczanego materiału jądrowego wydanego przez ubezpieczyciela świadectwa, stwierdzającego objęcie transportu ochroną ubezpieczeniową, zawierającego dane osoby eksploatującej i ubezpieczyciela, określającego kwotę ubezpieczenia i okres jego ważności oraz wskazującego materiał jądrowy, którego transport jest objęty ochroną. Świadectwo takie, zgodnie z art. III Konwencji powinno także zawierać oświadczenie kompetentnego organu w państwie lokalizacji urządzenia jądrowego, stwierdzające, iż wymieniona w nim osoba jest

osobą eksploatującą urządzenie jądrowe. W celu implementacji ww. przepisu Konwencji proponuje się więc dodanie do ustawy – Prawo atomowe nowego przepisu art. 103a, z którego wynikał będzie obowiązek przekazania przewoźnikowi takiego świadectwa, wraz z wydanym przez organ dozoru jądrowego zaświadczeniem, potwierdzającym, że osoba w nim wymieniona jest osobą eksploatującą w rozumieniu art. 100 pkt. 9 Prawa atomowego.

Wdrażanie energetyki jądrowej jest procesem niezwykle złożonym i wieloaspektowym, a przez to długotrwałym i potrzebującym profesjonalnego wsparcia ze strony państwa na każdym etapie, w celu skoordynowania wysiłków na rzecz opracowania i prowadzenia długofalowej, spójnej polityki w zakresie energetyki jądrowej. W związku z tym konieczne jest stworzenie przez państwo kompetentnego, wyspecjalizowanego zaplecza administracyjno-eksperckiego na wzór instytucji działających w innych krajach. Zalecenia MAEA i NEA a także praktyka wielu państw (m.in. Argentyny, Chile, Francji, Japonii, Jordanii, Malezji, Rumunii, Węgier, Wielkiej Brytanii) wskazują na potrzebę utworzenia autonomicznej instytucji, której jedyną racją istnienia byłaby energetyka jądrowa. Jak pokazują doświadczenia innych państw, znajdujących się na różnych etapach rozwoju energetyki jądrowej, koordynacja działań administracji państwowej w zakresie energetyki jądrowej jest wydzielona z innych struktur ze względu na specyfikę, długofalowy i unikatowy charakter, w tym ze względu na znaczną wrażliwość społeczną tego sposobu pozyskiwania energii. Potrzeba utworzenia takiej instytucji wynika też z konieczności nałożenia na Ministra Gospodarki, jako organ odpowiedzialny za wykorzystanie energii jądrowej na społeczno gospodarcze potrzeby kraju, dodatkowych zadań związanych z rozwojem energetyki jądrowej w Polsce. Jednakże w obecnej sytuacji budżetowej wskazanym wydaje się rozwiązanie polegające na wzmocnieniu kadrowym i finansowym już istniejących struktur, tj. Departamentu Energii Jądrowej Ministerstwa Gospodarki (DEJ MG) i powrót do koncepcji stworzenia instytucji wydzielonej w bardziej sprzyjającej sytuacji finansowej państwa. Wydatki, poniesione na dodatkowe zatrudnienie w DEJ MG rekompensowane będą przez społeczne i gospodarcze (w tym finansowe) korzyści, jakie daje energetyka jądrowa. Rolą DEJ MG będzie pozyskiwanie i zarządzanie wiedzą w zakresie rozwoju i funkcjonowania energetyki jądrowej w celu optymalizacji wykorzystania tworzonego rynku energii jądrowej dla potrzeb rozwoju gospodarczego i społecznego kraju.

Przygotowując niniejszą nowelizację postanowiono ponadto dokonać innych nielicznych zmian w istniejących rozwiązaniach, potrzeba dokonania których wynika z dotychczasowej prawie 10-letniej już praktyki stosowania przepisów ustawy – Prawo atomowe.

Ponadto w toku prac w Rządowym Centrum Legislacji nad niniejszym projektem ustawy uznano, iż z uwagi na konstytucyjne wymagania części zagadnień regulowanych w dotychczasowym stanie prawnym w przepisach rangi podustawowej powinna zostać uregulowana w ustawie. W związku z powyższym zakres regulacji niniejszego projektu ustawy został rozszerzony w porównaniu z projektem założeń o kwestie dotyczące pozycji prawnej, uprawnień i obowiązków inspektorów ochrony radiologicznej, przesłanek i trybu nadawania tych uprawnień, a także uprawnień do zajmowania stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, a także uprawnień do pełnienia funkcji inspektora dozoru jądrowego. Z tego samego powodu postanowiono uregulować w ustawie – Prawo atomowe kwestie związane z tworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego, które dotąd były regulowane rozporządzeniem Ministra Środowiska wydanym na podstawie ustawy – Prawo atomowe.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy podlega obowiązkowi notyfikacji Komisji Europejskiej, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom).

Nie ma alternatywy, dla uchwalenia projektowanej ustawy, gdyż Rzeczpospolita Polska jako państwo członkowskie Unii Europejskiej ma obowiązek wdrożyć do prawa krajowego postanowienia dyrektywy Rady 2009/71/Euratom.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt założeń do projektu niniejszej ustawy został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Państwowej Agencji Atomistyki, Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Środowiska oraz Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki. Zgłoszenia zainteresowania pracami nad projektem ustawy, wniesionego w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, dokonała Electricite de France S.A. 22-30 Avenue de Wagram, Paryż, Francja.

1. Art. 1 pkt 1 lit. a projektu.

Definicje awarii projektowej i awarii pozaprojektowej dotyczą pojęć używanych głównie w przepisach regulujących wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektów jądrowych. Są one zgodne z definicjami używanymi w dokumentach

Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA).

2. Art. 1 pkt 1 lit. b projektu.

Zmiana definicji bezpieczeństwa jądrowego została podyktowana potrzebą jej dostosowania do definicji, którą posługuje się dyrektywa 2009/71/Euratom. Obecnie obowiązująca definicja, zawarta w art. 3 pkt 2 ustawy – Prawo atomowe, wskazuje, że celem podejmowania przedsięwzięć w tej dziedzinie jest zapobieganie i ograniczanie skutków niekontrolowanej samopodtrzymującej się reakcji rozszczepienia jądrowego związanej z materiałami jądrowymi. Nowa definicja kładzie nacisk na ochronę pracowników i ludności przed zagrożeniami wynikającymi z obiektów jądrowych, przez co akcentuje bliski związek problematyki bezpieczeństwa jądrowego z zagadnieniami ochrony radiologicznej.

3. Art. 1 pkt 1 lit. c projektu.

Definicja ciężkiej awarii dotyczy pojęcia używanego głównie w przepisach regulujących wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektów jądrowych. Jest ona zgodna z definicjami używanymi w dokumentach MAEA.

4. Art. 1 pkt 1 lit. d projektu.

Definicja funkcji bezpieczeństwa dotyczy pojęcia używanego głównie w przepisach regulujących wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektów jądrowych. Została ona zmodyfikowana w stosunku do definicji używanej przez MAEA, aby dostosować ją do potrzeb nowelizacji.

5. Art. 1 pkt 1 lit. e projektu.

Definicja limitów i warunków eksploatacyjnych dotyczy pojęcia używanego głównie w przepisach regulujących wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektów jądrowych. Jest ona zgodna z definicjami używanymi w dokumentach MAEA.

6. Art. 1 pkt 1 lit. f projektu.

Definicja normalnej eksploatacji dotyczy pojęcia używanego głównie w przepisach regulujących wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektów jądrowych. Jest ona zgodna z definicją używaną w dokumentach MAEA.

7. Art. 1 pkt 1 lit. g projektu.

Zmiana definicji obiektu jądrowego została podyktowana potrzebą jej dostosowania do definicji, którą posługuje się dyrektywa Rady 2009/71/Euratom. Obecnie obowiązująca definicja, zawarta w art. 3 pkt 17 ustawy – Prawo atomowe, wskazuje cechy, jakie powinny być spełnione, aby dany obiekt lub urządzenie można było zaliczyć do obiektów jądrowych,

a wyliczenie zawarte w tym przepisie ma charakter przykładowy. Nowa definicja wymienia wyczerpująco wszystkie rodzaje obiektów jądrowych. Nowym rodzajem obiektu jądrowego będzie obiekt służący do przechowywania odpadów promieniotwórczych położony na terenie innego obiektu jądrowego.

8. Art. 1 pkt 1 lit. h projektu.

Definicja postulowanego zdarzenia inicjującego dotyczy pojęcia używanego głównie w przepisach regulujących wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektów jądrowych. Jest ona zgodna z definicją używaną w dokumentach MAEA.

9. Art. 1 pkt 1 lit. i projektu.

Definicja przewidywanego zdarzenia eksploatacyjnego dotyczy pojęcia używanego głównie w przepisach regulujących wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektów jądrowych. Jest ona zgodna z definicją używaną w dokumentach MAEA.

10. Art. 1 pkt 1 lit. j projektu.

Definicje określone w projektowanych przepisach art. 3 pkt 50a i 50b ustawy – Prawo atomowe dotyczą pojęć używanych głównie w przepisach regulujących wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektów jądrowych. Definicja warunków awaryjnych jest zgodna z definicją używaną w dokumentach MAEA. Definicja warunków projektowych została zmodyfikowana w stosunku do używanej przez MAEA, aby dostosować ją do potrzeb nowelizacji.

11. Art. 1 pkt 1 lit. k projektu.

Postanowiono ograniczyć definicję zagrożenia (narażenia potencjalnego) zawartą w art. 3 pkt 53 ustawy – Prawo atomowe. Zmiana ta ma na celu dostosowanie tej definicji do definicji narażenia potencjalnego zawartej w art. 1 dyrektywy Rady 96/29/Euratom z dnia 13 maja 1996 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego. Obecna definicja zakłada, że wielkość tego narażenia może być zawczasu oszacowana, co nie odpowiada wymaganiu dyrektywy Rady 96/29/Euratom.

12. Art. 1 pkt 1 lit. l projektu.

W art. 3 ustawy – Prawo atomowe proponuje się zastąpić dotychczasową treść pkt 55a (definicja źródła niekontrolowanego, która zostanie przeniesiona do nowego pkt 55b), definicją zintegrowanego systemu zarządzania. Wprowadzenie tej definicji jest konieczne

dla wdrożenia do prawa krajowego art. 6 ust. 4 dyrektywy 2009/71/Euratom. Wdrożenie zintegrowanych systemów zarządzania będzie wymagane od jednostek organizacyjnych ubiegających się o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego oraz jednostek organizacyjnych wykonujących taką działalność (zgodnie z art. 1 pkt 13 projektu wprowadzającym art. 36k do ustawy – Prawo atomowe).

13. Art. 1 pkt 2 projektu.

Istnienia systemu reglamentacji działalności obiektów jądrowych z punktu widzenia bezpieczeństwa wymagają postanowienia art. 4 ust. 1 lit. b dyrektywy Rady 2009/71/Euratom. W dotychczasowym art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo atomowe proponuje się zniesienie obowiązku uzyskiwania zezwolenia w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej na próbną eksploatację obiektu jądrowego. Z przeprowadzonych analiz wynika, iż czynności związane z tą fazą działalności obiektu jądrowego powinny być objęte zezwoleniem na rozruch obiektu jądrowego. Ich wynik ma być przedstawiony w raporcie z rozruchu, zatwierdzanym przez Prezesa PAA, co będzie warunkiem wydania zezwolenia na eksploatację obiektu jądrowego. W związku z tą zmianą zrezygnowano też z używania pojęć „stała eksploatacja” oraz „zezwolenie na stałą eksploatację” i zastąpiono je nazwami, odpowiednio: „eksploatacja” oraz „zezwolenie na eksploatację”. Nie jest to sprzeczne z dyrektywą Rady 2009/71/Euratom, gdyż jej przepisy nie przewidują odrębnego zezwolenia na próbną eksploatację obiektu jądrowego.

Wykreślenia z art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo atomowe postanowień dotyczących zezwolenia na budowę, eksploatację, zamknięcie i likwidację przechowalników wypalonego paliwa jądrowego dokonano ze względu na to, że zostały one objęte nową definicją obiektu jądrowego. Podobnie postąpiono w przypadku odpowiednich zezwoleń dotyczących składowisk wypalonego paliwa jądrowego ze względu na to, że wypalone paliwo jądrowe przeznaczone do składowania jest odpadem promieniotwórczym wysokoaktywnym i składa się je w składowiskach odpadów. Dotychczas obowiązująca ustawa – Prawo atomowe nie określa żadnych wymagań dla składowisk wypalonego paliwa jądrowego, natomiast przepisy wydane na podstawie art. 55 ustawy określają szczegółowe wymagania jakie muszą spełniać składowiska odpadów promieniotwórczych, przy czym tak kształtują te wymagania, że mają one zastosowanie także do składowania wypalonego paliwa jądrowego w składowiskach odpadów promieniotwórczych. Dotychczasowe brzmienie art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo atomowe było więc przejawem niekonsekwencji ustawodawcy.

14. Art. 1 pkt 3 projektu.

Wprowadzenie obowiązku niezwłocznego przekazywania przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego kopii wydanych decyzji administracyjnych w przedmiocie wydania, odmowy wydania albo cofnięcia zezwolenia na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe jest podyktowane tym, iż Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego będąc organem właściwym w sprawach wykonywania Międzynarodowej konwencji w sprawie zwalczania aktów terroryzmu jądrowego, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 13 kwietnia 2005 r. powinien dla skutecznego realizowania obowiązków wynikających z przedmiotowej konwencji posiadać wiedzę odnośnie tego jakie jednostki organizacyjne wykonują na terenie Rzeczypospolitej Polskiej działalność związaną z narażeniem na działanie promieniowania jonizującego, w szczególności z obiektami jądrowymi, materiałami jądrowymi oraz źródłami promieniotwórczymi, a także, jaki jest zakres tej działalności.

15. Art. 1 pkt 4 projektu.

W związku z potrzebami koordynacji działań organów administracji proponuje się dodać w art. 5b ustawy – Prawo atomowe regulującym kwestię kontroli zawartości naturalnych izotopów promieniotwórczych w surowcach i materiałach przeznaczonych na pobyt ludzi i inwentarza żywego, a także w odpadach przemysłowych stosowanych w budownictwie, nowego ust. 3 stanowiącego, iż laboratoria prowadzące kontrolę informują organy nadzoru budowlanego o przekroczeniu dopuszczalnych wartości określonych w przepisach wykonawczych. Projektowana zmiana wzmocni możliwość egzekucji przestrzegania przepisów dotyczących maksymalnej dopuszczalnej zawartości naturalnych izotopów promieniotwórczych we wskazanych surowcach i materiałach.

16. Art. 1 pkt 5 projektu.

Proponowana zmiana art. 7 ustawy – Prawo atomowe ma na celu kompleksowe uregulowanie pozycji inspektora ochrony radiologicznej. W dotychczasowym stanie prawnym część istotnych przepisów w tym zakresie znalazła się w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz inspektorów ochrony radiologicznej (Dz. U. Nr 21, poz. 173), a część w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2006 r. w sprawie nadawania uprawnień inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie w celach medycznych (Dz. U. Nr 239, poz.

1737). W związku z powyższym na etapie opracowywania przez Rządowe Centrum Legislacji projektu niniejszej ustawy postanowiono te że postanowienia ww. aktów wykonawczych, które powinny być zawarte w przepisach rangi ustawowej przenieść do ustawy – Prawo atomowe.

W związku ze zmianą definicji bezpieczeństwa jądrowego należało zmienić przepis art. 7 ust. 3 ustawy – Prawo atomowe. W jednostkach organizacyjnych innych niż wykonujących działalność polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektów jądrowych wewnętrzny nadzór sprawowany przez osobę posiadającą uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej nie powinien obejmować przestrzegania wymagań bezpieczeństwa jądrowego. Wyróżnienie w art. 7 ust. 5 ustawy – Prawo atomowe (w nowym brzmieniu) inspektorów ochrony radiologicznej dla pracowni stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych podyktowane zostało odmiennościami polegającymi m.in. na nadawaniu tych uprawnień przez Głównego Inspektora Sanitarnego według odrębnej procedury.

W nowym brzmieniu art. 7 ust. 6 i 7 ustawy – Prawo atomowe doprecyzowano warunki nadawania uprawnień, zaakcentowano konieczność odbycia szkolenia określonego w przepisach wykonawczych. Wprowadzone w ust. 7 wyjątki od tego obowiązku zostały przeniesione z § 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie stanowisk. Przesądzono jednoznacznie, iż orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia powinny być wydawane w trybie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.) (ust. 6 pkt 4). W ust. 6 pkt 5 podkreślono, iż wymagany staż pracy w warunkach narażenia powinien być odpowiedni do typu nadanych uprawnień. Postanowienia zawarte w pozostałych ustępach projektowanego art. 7 ustawy – Prawo atomowe w zasadzie powtarzają rozwiązania wynikające z obowiązujących dotychczas ww. aktów wykonawczych do ustawy – Prawo atomowe. Projektowany przepis wdraża do prawa krajowego postanowienia art. 23 ust. 1. Art. 38 ust. 3 i 4 oraz art. 47 ust. 2 dyrektywy Rady 96/29/Euratom z dnia 13 maja 1996 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego.

17. Art. 1 pkt 6 projektu.

W art. 11 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe uzupełniono listę osób, które mogą być dopuszczone do pracy pod warunkiem posiadania odpowiedniej do stanowiska pracy

znajomości przepisów z zakresu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz niezbędnych umiejętności o pracowników obiektów jądrowych. Ta kategoria pracowników, choć ich do ich obowiązków mogą należeć czynności przy materiałach jądrowych, źródłach promieniowania jonizującego, odpadach promieniotwórczych, czy wypalonym paliwie jądrowym, może także obejmować osoby niewykonujące takich czynności. Obiekty jądrowe stanowią tak złożone struktury i związane jest z nimi tak duże ryzyko, że wszyscy ich pracownicy powinni mieć wiedzę i umiejętności potrzebne do zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Ponadto w tym przepisie doprecyzowano, że wskazane wskazana w nim wiedza i umiejętności powinna być określona przez odpowiednie programy szkoleń.

Proponuje się zróżnicować w okresie czasu odstępy między obowiązkowymi okresowymi szkoleniami w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej pracowników jednostki organizacyjnej. W przypadku obiektów jądrowych szkolenia takie powinny się odbywać z częstotliwością określoną w zezwoleniu na wykonywanie działalności związanej z narażeniem polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego. Obecnie, zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy – Prawo atomowe, we wszystkich jednostkach organizacyjnych prowadzących działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące powinny one się odbywać nie rzadziej niż co 5 lat. Z punktu widzenia konieczności zapewnienia kształcenia i szkoleń personelowi odpowiedzialnemu za kwestie związane z bezpieczeństwem jądrowym obiektów jądrowych w celu utrzymania i dalszego rozwijania wiedzy fachowej i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa jądrowego, wynikającej z art. 7 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom, może to być zbyt długi okres. Zmiany w zakresie bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych powinny jak najszybciej znajdować odzwierciedlenie w szkoleniu pracowników. Ewentualna większa częstotliwość szkoleń, dostosowana do warunków danego obiektu jądrowego, pozwoli także na lepsze utrwalenie niezbędnej wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych.

Postanowiono rozszerzyć przykładowy katalog tematów szkoleń, zamieszczony w art. 11 ust. 2a ustawy – Prawo atomowe (w nowym brzmieniu – art. 11 ust. 3 tej ustawy) o procedury wykonywania czynności roboczych na konkretnym stanowisku pracy. Takie przeszkolenie może zapewnić dalsze zwiększenie bezpieczeństwa pracy w jednostce organizacyjnej. Ponadto umieszczono w tym katalogu obowiązek szkolenia pracowników elektrowni jądrowej w wykonywaniu czynności roboczych na symulatorach rzeczywistych

urządzeń takiej elektrowni, natomiast w przypadku reaktora badawczego – szkolenia pracowników na specjalistycznym oprogramowaniu odwzorowującym urządzenia i działanie reaktora badawczego. Tego rodzaju szkolenia w odniesieniu do elektrowni jądrowych są powszechnie stosowaną na świecie praktyką, zalecaną m.in. przez Stowarzyszenie Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych (WENRA) w opracowanych przez tę organizację poziomach referencyjnych bezpieczeństwa reaktorów. Przyczyniają się one do zwiększenia bezpieczeństwa obiektów jądrowych bez zakłócenia ich normalnej eksploatacji. Określonych specjalistycznych czynności w obiekcie jądrowym nie da się bezpiecznie wykonać bez wcześniejszego szkolenia na symulatorze.

Proponuje się zrezygnować z zatwierdzania przez organ, który wydał zezwolenie w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, programów wspomnianych szkoleń pracowników, sporządzanych przez kierownika jednostki organizacyjnej działającej na podstawie tego zezwolenia poprzez wykreślenie obecnego art. 11 ust. 3 ustawy – Prawo atomowe. Uznano, iż nie wpływa to na poziom merytoryczny przeprowadzanych szkoleń, a tym samym nie ma wpływu na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

Wszystkie powyższe zmiany pozwolą na implementowanie art. 7 dyrektywy 2009/71/Euratom. Zarazem art. 11 ustawy – Prawo atomowe dokonuje wdrożenia do prawa polskiego wymagań art. 22 dyrektywy Rady 96/29/Euratom.

18. Art. 1 pkt 7 projektu.

W nowym art. 11a ustawy – Prawo atomowe proponuje się, aby przeprowadzanie weryfikacji wiedzy pracowników jednostek organizacyjnych wykonujących działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektów jądrowych, nabytej w trakcie szkoleń, przeprowadzała komisja do spraw kontroli kwalifikacji zawodowych pracowników. Weryfikacja ta powinna następować w drodze egzaminu, którego wynik będzie miał decydujący wpływ na decyzję o dopuszczeniu danego pracownika do pracy w jednostce organizacyjnej. Komisje takie powinny być powoływane przez kierowników tych jednostek organizacyjnych, zgodnie z fundamentalną zasadą odpowiedzialności kierowników jednostek za bezpieczeństwo prowadzonej działalności i działać zgodnie z przyjętymi w danej jednostce regułami.

W przypadku jednostki organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego Prezes PAA będzie zatwierdzał krótkookresowe i długookresowe plany w zakresie potrzeb szkoleniowych pracowników, o których mowa w nowym art. 11b ustawy – Prawo atomowe. Plany te, obejmujące

maksymalnie odpowiednio okresy trzyletnie i dziesięcioletnie, pozwolą na ciągłe podnoszenie wiedzy i umiejętności pracowników obiektu jądrowego. Zatwierdzanie tych planów pozwoli z kolei Prezesowi PAA na właściwe sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem jądrowym obiektu jądrowego. Przedmiotowy przepis ma na celu wdrożenie do prawa polskiego postanowień art. 7 dyrektywy 2009/71/Euratom.

19. Art. 1 pkt 8 projektu.

Proponowana zmiana art. 12 ustawy – Prawo atomowe ma na celu kompleksowe uregulowanie związanych z uprawnieniami do pracy na stanowiskach mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. W dotychczasowym stanie prawnym część istotnych przepisów w tym zakresie znalazła się w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz inspektorów ochrony radiologicznej zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie stanowisk”.

W nowym brzmieniu art. 12 ust. 2 i 4 ustawy – Prawo atomowe doprecyzowano warunki, jakie należy spełniać, aby uzyskać uprawnienia do zajmowania stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, które dotychczas były zamieszczone w § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie stanowisk. Wprowadzono wymóg posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych, co jest związane z ponoszoną przez te osoby odpowiedzialnością za zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Zaakcentowano konieczność odbycia szkolenia określonego szczegółowo w przepisach wykonawczych. Wprowadzony w ust. 4 wyjątek od tego obowiązku został przeniesiony z § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie stanowisk. Przesądzono jednoznacznie, iż orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia powinny być wydawane w trybie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 Kodeksu pracy (ust. 2 pkt 2). W ust. 2 pkt 3 podkreślono, iż wymagane wykształcenie i staż pracy w warunkach narażenia powinny być odpowiednie dla danego stanowiska.

Zmiany powyższe te pozwolą na pełniejszą implementację art. 7 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom w odniesieniu do stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w obiektach jądrowych.

Część przepisów z art. 12 ustawy – Prawo atomowe wyodrębniono i przeniesiono do nowych art. 12a i 12b tej ustawy. Miało to na celu uzyskanie większej przejrzystości przepisów.

20. Art. 1 pkt 9 projektu.

Treść proponowanych nowych przepisów art. 12a ust. 1 – 3 ustawy – Prawo atomowe odpowiada co do zasady treści dotychczasowych przepisów art. 12 ust. 1a – 1c tej ustawy. Proponowane zmiany w tych przepisach polegają na:

- a) doprecyzowaniu, jakie koszty ponosi występujący o nadanie uprawnień do zajmowania stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej – w dotychczasowym art. 12 ust. 1b ustawy – Prawo atomowe jest mowa ogólnie o „kosztach uzyskania uprawnień”, co pozwala na różne interpretacje tego pojęcia,
- b) przesądzeniu, że Prezes PAA prowadzi rejestr jednostek uprawnionych do prowadzenia szkolenia.

W obecnym stanie prawnym zostały określone, z uwzględnieniem istniejących na terenie Polski obiektów jądrowych, stanowiska mające istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, które mogą być zajmowane wyłącznie przez osoby posiadające uprawnienia nadane przez Prezesa PAA. Załącznik nr 1 do rozporządzenia w sprawie stanowisk określa stanowiska mające istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, wymagane kwalifikacje zawodowe oraz zakres szkolenia i egzaminu, dla osób, które ubiegają się o uprawnienia umożliwiające zatrudnienie na tych stanowiskach, w tym także stanowiska niezbędne w istniejących w Polsce obiektach jądrowych. W momencie wybudowania nowego obiektu jądrowego, takiego jak elektrownia jądrowa, konieczne byłoby określenie wymagań dla szeregu nowych stanowisk wymagających szczególnych uprawnień. Nie wydaje się to możliwe na obecnym etapie. O ile stosunkowo łatwa okazała się typizacja stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w stosunkowo nielicznych i nie rodzących w tym zakresie trudności obiektach jądrowych aktualnie eksploatowanych w Polsce, o tyle jest to bardzo trudne w odniesieniu do projektowanej elektrowni jądrowej, z uwagi na fakt, iż nie jest znany ani jej typ, ani rodzaj technologii, ani też dostawca tej elektrowni.

W wyniku analizy przepisów krajów, w których są eksploatowane elektrownie jądrowe, uznano, iż właściwsze będzie zastosowanie rozwiązań wzorowanych na modelu istniejącym w Republice Czeskiej, przewidującym powiązanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną w elektrowni jądrowej z wykonywaniem

konkretnych czynności, a nie zajmowaniem określonego stanowiska roboczego. Najważniejsze czynności z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego powinny być wykonywane przez osoby posiadające uprawnienia nadane przez państwowy organ dozoru jądrowego, natomiast sytuacja pozostałych pracowników elektrowni jądrowej powinna być kształtowana na podstawie ogólnych przepisów dotyczących pracowników innych obiektów jądrowych. W związku z tym proponuje się zamieścić w art. 12c ust. 1 ustawy – Prawo atomowe zastrzeżenie, iż przepisu art. 12 ustawy – Prawo atomowe nie stosuje się do jednostek organizacyjnych wykonujących działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej. Jednocześnie proponuje się wprowadzenie do ustawy – Prawo atomowe zasady, iż w takich jednostkach czynności mające istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające uprawnienia do wykonywania tych czynności nadane przez Prezesa PAA, odrębne od uprawnień, o których mowa w art. 12 ustawy – Prawo atomowe. Wiąże się z tym konieczność określenia katalogu tych czynności. Proponuje się, aby w ustawie – Prawo atomowe wymienić ogólne kategorie tych czynności (w art. 12c ust. 2), natomiast szczegółową ich listę zamieścić w rozporządzeniu wykonawczym, o którym mowa w projektowanym art. 12d ust. 8 ustawy – Prawo atomowe. Pozwoli to na dostosowanie tej listy do warunków i potrzeb, jakie powstaną w momencie podjęcia decyzji o typie budowanych w Polsce elektrowni i rodzaju zastosowanej technologii.

Warunki, jakie powinny spełniać osoby, którym będą nadawane uprawnienia do wykonywania czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w elektrowni jądrowej, wymienione w projektowanym art. 12c ust. 3 ustawy – Prawo atomowe, są podobne do analogicznych wymagań dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień do zajmowania stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w innych jednostkach organizacyjnych. Dodatkowym wymaganiem jest posiadanie zaświadczenia o niewykazywaniu zaburzeń psychicznych oraz istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego. Warunek ten wprowadzono ze względu na to, że na pracownikach wykonujących w elektrowni jądrowej czynności wymagające uzyskania uprawnień spoczywa szczególnie duża odpowiedzialność za przestrzeganie wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. W sytuacjach awaryjnych powinni się oni wykazywać się odpornością na stres i zdolnością do podejmowania szybkich i racjonalnych decyzji. Z tych też względów w projektowanym art. 12c ust. 6 ustawy – Prawo atomowe wprowadza się obowiązek przedstawiania corocznie kierownikowi jednostki organizacyjnej orzeczenia

lekarskiego o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia oraz zaświadczenia o niewykazywaniu zaburzeń psychicznych oraz istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego. Wprowadzenie tych obowiązków pracownika pozwoli kierownikowi jednostki organizacyjnej na ocenę, czy stan zdrowia fizycznego i stan psychiczny pracownika pozwalają na wykonywanie określonych czynności. Przepis ten wymusza poddawanie się przez takiego pracownika corocznym badaniom okresowym, podobnie jak to jest w przypadku pracowników kategorii A (art. 30 ust. 2 ustawy – Prawo atomowe). Jest to korzystne zarówno z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego obiektu jądrowego, jak i ochrony radiologicznej pracownika.

Wyjątek od obowiązku ukończenia odpowiedniego szkolenia teoretycznego i praktycznego wprowadzany w art. 12c ust. 5 ustawy – Prawo atomowe w brzmieniu ustalonym w niniejszym projekcie dotyczy sytuacji ponownego ubiegania się o uzyskanie uprawnień. Pracownik będzie musiał składać wniosek o dopuszczenie do egzaminu jeszcze przed upływem okresu, na który poprzednio uzyskał takie same uprawnienia. Dzięki temu ulegną skróceniu do minimum ewentualne okresy, w których dany pracownik nie będzie mógł kontynuować wykonywania czynności objętych wnioskiem.

Trzyletni okres ważności uprawnień (art. 12c ust. 4 ustawy – Prawo atomowe w brzmieniu ustalonym w niniejszym projekcie) wprowadzono z tych samych względów, które wzięto pod uwagę w przypadku uprawnień do zajmowania stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w obiektach jądrowych (art. 12 ust. 1d ustawy – Prawo atomowe w brzmieniu dotychczasowym). Ograniczenie terminu, na który nadaje się uprawnienie jest uzasadnione specyfiką nadawanych uprawnień. Czynności te powinny być wykonywane przez osoby, których bardzo wysoka wiedza specjalistyczna oraz doświadczenie zawodowe gwarantują wykonywanie zadań w sposób zapewniający bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną. W przeciwnym razie konsekwencje ewentualnego błędu mogą odczuć nie tylko inni pracownicy elektrowni jądrowej, ale też całe społeczeństwo. Zarówno dynamiczny postęp w zakresie środków ochrony pracowników i ludności przed promieniowaniem jonizującym, postęp nauki i techniki w dziedzinie atomistyki jak i dynamiczne zmiany w zakresie przepisów i zaleceń międzynarodowych w zakresie tej ochrony (zwłaszcza wydawanych przez Międzynarodową Komisję Ochrony przed Promieniowaniem) uzasadniają konieczność ciągłego dokształcania i okresowej weryfikacji wiedzy tych osób.

Rozwiązania zamieszczone w art. 12d ust. 1 – 5 ustawy – Prawo atomowe

w brzmieniu ustalonym w niniejszym projekcie, dotyczące podmiotu, który będzie mógł wystąpić z wnioskiem o nadanie uprawnień do wykonywania czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, ponoszenia kosztów związanych z tym postępowaniem, prowadzenia rejestru jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń teoretycznych oraz zawartości tego rejestru, a także udostępniania danych z tego rejestru w Biuletynie Informacji Publicznej wzorowane są na przepisach art. 12a ustawy – Prawo atomowe w brzmieniu ustalonym w niniejszym projekcie, dotyczących uprawnień do zajmowania stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Dodatkowo przesądono, że szkolenie praktyczne pracowników powinno być zapewniane przez występującego z wnioskiem o nadanie uprawnień. W związku z tym rejestr, prowadzony przez Prezesa PAA na podstawie art. art. 12d ust. 3 ustawy – Prawo atomowe w brzmieniu ustalonym w niniejszym projekcie, będzie ograniczał się do jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń teoretycznych. Wymaganie prowadzenia przez Prezesa PAA także rejestru jednostek prowadzących szkolenie praktyczne nie wydaje się zatem racjonalne.

Nieco inaczej rozwiązano kwestie związane z pracą komisji egzaminacyjnej (art. 12d ust. 6 i 7 ustawy – Prawo atomowe w brzmieniu ustalonym w niniejszym projekcie). Związane jest to z tym, że nie ma potrzeby powoływania członków tej komisji w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej ani z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, jako że w elektrowni jądrowej nie pracują zwykle funkcjonariusze z resortów podległych tym ministrom.

Projektowany przepis art. 12d ust. 8 ustawy – Prawo atomowe zawiera upoważnienie dla Rady Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia:

- 1) wykazu czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej;
- 2) szczegółowych warunków i trybu nadawania przez Prezesa PAA uprawnień, trybu pracy komisji egzaminacyjnej, sposobu i trybu przygotowania i przeprowadzania egzaminów, sposobu wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokości oraz wysokości wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej;
- 3) wymaganych zakresów szkoleń, w tym szkoleń praktycznych, warunków, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenia, form organizowania

szkoleń, a także trybu uzyskiwania wpływu do rejestru jednostek przeprowadzających szkolenie.

Projektowany art. 12d ust. 9 ustawy – Prawo atomowe zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw zdrowia do określenia w drodze rozporządzenia zakresu badań psychiatrycznych i psychologicznych, koniecznych do uzyskania zaświadczenia o niewykazywaniu zaburzeń psychicznych i istotnych zaburzeń funkcjonowania, a także kwalifikacje lekarzy i psychologów upoważnionych do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o nadanie uprawnień, kierując się koniecznością zapewnienia, że osoby, którym nadaje się uprawnienia, nie wykazują zaburzeń psychicznych lub istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego.

Sprawy przekazane do uregulowania w drodze wydania wyżej wymienionych aktów wykonawczych mają charakter techniczny i w związku z tym nie należą do materii ustawowej.

W nowym art. 12e ustawy – Prawo atomowe proponuje się uregulować sposób ponownego dopuszczenia pracownika do wykonywania wybranych czynności mających istotne znaczenie dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, do zajmowania którego pracownik uzyskał uprawnienia, w przypadku wystąpienia dłuższej niż 6 albo 12 miesięcy przerwy w wykonywaniu tych czynności. Uznano, iż powinno to być możliwe, w zależności od długości przerwy, odpowiednio po odbyciu przez pracownika dodatkowego szkolenia praktycznego albo po odbyciu szkolenia teoretycznego i praktycznego, na zasadach wynikających z przepisów o nadawaniu wymaganych uprawnień. Kierownik elektrowni jądrowej będzie miał obowiązek informowania Prezesa PAA o każdej takiej przerwie, co pozwoli na sprawniejsze wykonywanie nadzoru nad przestrzeganiem obowiązku kierowania pracownika do odbycia odpowiedniego szkolenia.

W nowym art. 12f ust. 1 ustawy – Prawo atomowe proponuje się wprowadzenie obowiązku cofnięcia przez Prezesa PAA w drodze decyzji administracyjnej uprawnień do zatrudnienia na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz uprawnień do wykonywania w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej z powodu:

- 1) utraty pełnej zdolności do czynności prawnych; lub
- 2) utraty posiadania odpowiednich warunków zdrowotnych lub psychicznych; lub

- 3) stwierdzenia, w wyniku kontroli prowadzonej w ramach działalności organów dozoru jądrowego, wykonywania przez pracownika czynności wchodzących w zakres danego stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej albo czynności objętych uprawnieniem w sposób zagrażający bezpieczeństwu jądrowemu lub ochronie radiologicznej.

Powyższa kompetencja Prezesa PAA ma istotne znaczenie dla zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Wystąpienie okoliczności wymienionych w tym przepisie może bowiem powodować, że pracownik nie będzie w stanie wykonywać swoich obowiązków właściwie, co przekłada się bezpośrednio na poziom bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w danej jednostce organizacyjnej.

Rozwiązania powyższe mają na celu zapewnienie utrzymywania i ciągłego rozwijania wiedzy i umiejętności pracowników elektrowni jądrowych, zgodnie z art. 7 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom.

21. Art. 1 pkt 10 lit. a projektu.

Projektowana zmiana art. 33 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo atomowe związana jest z przekazaniem kompetencji do udzielania dotacji ministrowi właściwemu do spraw gospodarki. W projektowanym przepisie art. 33 ust. 2 ustawy – Prawo atomowe w porównaniu z obowiązującym stanem prawnym zaproponowano usunięcie z listy rodzajów działalności, które mogą zostać dofinansowane w drodze tej dotacji wykonywanie działalności takiej, jak:

- 1) wykonywanie pomiarów mocy dawki promieniowania jonizującego lub skażeń promieniotwórczych kraju (art. 33 ust. 2 pkt 7 ustawy – Prawo atomowe w dotychczasowym brzmieniu);
- 2) tworzenie i wykorzystywanie modeli obliczeniowych służących do oceny sytuacji radiacyjnej, niezbędnych do podjęcia odpowiednich działań w kraju na wypadek zdarzeń radiacyjnych, oraz tworzenie modeli niezbędnych do przeprowadzania analiz służących uzasadnianiu wprowadzenia działań interwencyjnych (art. 33 ust. 2 pkt 8 ustawy – Prawo atomowe w dotychczasowym brzmieniu);
- 3) eksploatacja przechowalników wypalonego paliwa jądrowego pochodzącego z badawczych reaktorów jądrowych (art. 33 ust. 2 pkt 3 ustawy – Prawo atomowe w dotychczasowym brzmieniu);

- 4) działalność w zakresie ochrony radiologicznej i ochrony Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych (art. 33 ust. 2 pkt 5 in fine ustawy – Prawo atomowe w dotychczasowym brzmieniu).

Rodzaje działalności wymienione w pkt i. oraz ii., jako istotne dla funkcjonowania dozoru jądrowego zostaną objęte bezpośrednim finansowaniem z budżetu państwa część 68 – Państwowa Agencja Atomistyki w ramach usług zamawianych dla Państwowej Agencji Atomistyki. Działalności wymienione w pkt iii. oraz iv. dotyczą tylko jednego podmiotu – państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej – Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych, którego działalność jest w dużej mierze finansowana z budżetu państwa w drodze dotacji podmiotowej, o której mowa w art. 119 ustawy – Prawo atomowe. Wobec powyższego, z uwagi na konieczność usunięcia wszelkich wątpliwości co do zgodności finansowania niektórych aspektów działalności Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych z dotacji celowej, o której mowa w art. 33 ustawy – Prawo atomowe, z unijnymi zasadami udzielania pomocy publicznej, proponuje się, żeby te obszary działalności ZUOP, które dotychczas były finansowane z dotacji celowej zostały od 2012 r. objęte finansowaniem z dotacji podmiotowej, o której mowa w art. 119 ustawy – Prawo atomowe.

22. Art. 1 pkt 10 lit. b projektu.

Art. 33 ust. 3 ustawy – Prawo atomowe w dotychczasowym brzmieniu przewiduje, że dotacji udziela Prezes PAA ze środków przewidzianych na ten cel w ustawie budżetowej. Obecny stan prawny jest niezgodny z zasadą niezależności dozoru jądrowego, wynikającą m.in. z art. 5 ust. 2 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom oraz art. 8 ust. 2 Konwencji bezpieczeństwa jądrowego. Organ dozoru jądrowego, jakim jest Prezes PAA, nie powinien dofinansowywać działalności związanej z wykorzystaniem promieniowania jonizującego, gdyż stawia to pod znakiem zapytania jego niezależność w regulacyjnym procesie decyzyjnym. Kierownik jednostki organizacyjnej prowadzącej tę działalność, odpowiedzialny za przestrzeganie wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w swojej jednostce, powinien zatem zapewnić środki finansowe na ten cel. Nie powinien jednak ich otrzymywać za pośrednictwem organu dozoru jądrowego, gdyż w ten sposób czyni się ten organ odpowiedzialnym nie za nadzór nad wypełnianiem przez jednostkę organizacyjną wymagań bezpieczeństwa, lecz za bezpieczeństwo tej jednostki. Proponuje się, aby obowiązki związane z udzielaniem dotacji przejął minister właściwy do spraw gospodarki, jako że do niego należą, zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 4 września 1997 r.

o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.), sprawy działalności związanej z wykorzystaniem energii atomowej na potrzeby społeczno-ekonomiczne kraju. Poza tym dotychczasowymi beneficjentami tej dotacji były w przeważającej mierze jednostki nadzorowane przez ministra właściwego do spraw gospodarki, tj. przede wszystkim Instytut Energii Atomowej POLATOM. W związku z tym, iż proponuje się wprowadzenie do ust. 1 postanowienia, iż dotacji udziela minister właściwy do spraw gospodarki należy uchylić ust. 3.

23. Art. 1 pkt 10 lit. c projektu.

Zmiana ust. 4 w art. 33 ustawy – Prawo atomowe jest logiczną konsekwencją zmiany ust. 2 tego artykułu.

24. Art. 1 pkt 10 lit. d projektu.

Dla zapewnienia usunięcia wszelkich wątpliwości odnośnie zgodności dotacji celowej z art. 33 ustawy – Prawo atomowe z unijnymi zasadami udzielania pomocy publicznej, proponuje się dodanie w art. 33 ust. 5 ustawy – Prawo atomowe pkt 6 stanowiącego, iż dotacja ta może być udzielona jedynie podmiotowi, który jest organizacją badawczą w rozumieniu art. 30 pkt 1 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008 r., str. 3). Stosownie do wyżej wymienionego przepisu określenie „organizacja badawcza” oznacza podmiot (prawa publicznego lub prywatnego) taki jak wyższa uczelnia czy instytut naukowo-badawczy, niezależnie od jego statusu prawnego lub sposobu finansowania, którego głównym celem jest prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych oraz rozpowszechnianie ich wyników poprzez działalność dydaktyczną, publikacje lub transfer technologii, której wszystkie zyski są reinwestowane w działalność badawczą, rozpowszechnianie jej wyników lub dydaktykę, a przedsiębiorstwa mogące wywierać wpływ na taką organizację w roli, na przykład, jej udziałowców/akcjonariuszy czy członków nie mają preferencyjnego dostępu do potencjału badawczego tej organizacji ani do wyników prowadzonych przez nią badań. Ponadto, wprowadzenie ograniczenia katalogu potencjalnych beneficjentów dotacji celowej, o której mowa w art. 33 ustawy – Prawo atomowe, usunie potencjalną możliwość przyznania tej dotacji podmiotowi, któremu nie powinna zostać przyznana dotacja z uwagi na unijne ograniczenia udzielania pomocy publicznej (potencjalną możliwość, gdyż w praktyce do sytuacji udzielenia dotacji takiemu podmiotowi dotąd nie doszło).

25. Art. 1 pkt 10 lit. e projektu.

Zmiana w art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo atomowe polega na zastąpieniu wyrazów „Prezes Agencji” wyrazami: „minister właściwy do spraw gospodarki” z powodu przejścia przez ten ostatni organ obowiązków związanych z udzielaniem dotacji.

26. Art. 1 pkt 10 lit. f projektu.

Zmiana w art. 33 ust. 8 ustawy – Prawo atomowe polega na zastąpieniu wyrazów „Prezes Agencji” wyrazami: „minister właściwy do spraw gospodarki” z powodu przejścia przez ten ostatni organ obowiązków związanych z udzielaniem dotacji.

27. Art. 1 pkt 10 lit. g projektu.

Zmiany w art. 33 ust. 10 i 11 ustawy – Prawo atomowe polegają na zastąpieniu wyrazów „Prezes Agencji” oraz „Prezesem Agencji” wyrazami, odpowiednio: „minister właściwy do spraw gospodarki” oraz „ministrem właściwym do spraw gospodarki” z powodu przejścia przez ten ostatni organ obowiązków związanych z udzielaniem dotacji.

28. Art. 1 pkt 10 lit. h projektu.

Uchylenie przepisów art. 33 ust. 11 – 20 ustawy – Prawo atomowe jest związane z koniecznością dostosowania brzmienia tej ustawy do postanowień obowiązującej od 1 stycznia 2010 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.).

29. Art. 1 pkt 10 lit. i projektu.

Zmiana art. 33 ust. 21 ustawy – Prawo atomowe polega na zastąpieniu wyrazów „Prezes Agencji” wyrazami „minister właściwy do spraw gospodarki” z powodu przejścia przez ministra właściwego do spraw gospodarki obowiązków związanych z udzielaniem dotacji, a także na ograniczeniu zakresu upoważnienia ustawowego do wydania aktu wykonawczego spowodowanym zmianą opisaną w pkt 28 niniejszego uzasadnienia. Zmiana art. 33 ust. 21 ustawy – Prawo atomowe powoduje, że konieczne będzie wydanie nowego rozporządzenia wykonawczego na jego podstawie.

30. Art. 1 pkt 11 – 19 projektu – ogólnie.

Projekt przewiduje całkowicie nowe, znacznie rozszerzone brzmienie przepisów zawartych w rozdziale 4 ustawy – Prawo atomowe, regulującym kwestie obiektów jądrowych. Ustawa – Prawo atomowe i akty wykonawcze do niej, w brzmieniu obecnie obowiązującym, w bardzo ograniczonym zakresie regulują wymagania bezpieczeństwa dla obiektów jądrowych. Dyrektywa Rady 2009/71/Euratom w pkt 13 i 14 preambuły wskazuje

na konieczność uwzględniania przy wdrażaniu dyrektywy zaleceń Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz referencyjnych poziomów bezpieczeństwa dla jądrowych reaktorów energetycznych opracowanych przez Stowarzyszenie Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych. Wobec powyższego, istnieje konieczność ustanowienia przepisów krajowych określających wymagania bezpieczeństwa dla obiektów jądrowych, zwłaszcza elektrowni jądrowych, na poziomie najwyższym, jaki jest osiągalny zgodnie z przepisami i zaleceniami międzynarodowymi oraz doświadczeniami płynącymi z budowy i eksploatacji obiektów jądrowych w państwach przodujących w rozwoju technologii jądrowych. Wymagania bezpieczeństwa wynikające z projektu ustawy zostały tak sformułowane by zapewnić konkurencyjność technologii jądrowych, nie przesadzając na przykład jaki typ elektrowni jądrowej może zostać zbudowany w Polsce. Zarazem zapewnią one, że ewentualny inwestor będzie mógł wybierać jedynie spośród technologii najnowocześniejszych, spełniających najwyższe osiągalne wymagania bezpieczeństwa. Przepisy projektu formułują jednoznaczny prymat bezpieczeństwa nad innymi aspektami działalności obiektów jądrowych i to nie tylko na etapie wyboru technologii, ale także w całym procesie jej wdrożenia – nadzorowanym i kontrolowanym przez państwowy organ dozoru jądrowego, którym jest Prezes PAA. Projektowane przepisy mają zarazem zapewnić pełną transparentność dla społeczeństwa decyzji dozoru jądrowego dotyczących obiektów jądrowych, a także informacji o stanie tych obiektów, bezpieczeństwie ich eksploatacji, w tym o wszelkich czynnikach i zdarzeniach mających wpływ na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną.

31. Art. 1 pkt 11 projektu.

W zmienianym art. 34 ustawy – Prawo atomowe proponuje się zawrzeć zasadę, iż wykonywanie działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące, polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego jest zabronione w sytuacji, w której jednostka ta nie spełnia wymagań bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej lub zabezpieczeń materiałów jądrowych. Jest to wykonanie zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej do określenia krajowych ram prawnych w zakresie krajowych wymogów bezpieczeństwa jądrowego (art. 4 ust. 1 lit. a dyrektywy Rady 2009/71/Euratom). Uzależnienie możliwości wykonywania działalności z obiektami jądrowymi od spełnienia wymagań szeroko pojętego bezpieczeństwa wynika z postanowień zarówno dyrektywy Rady 2009/71/Euratom, zwłaszcza art. 5 ust. 3 lit. a oraz b dyrektywy, jak i Konwencji bezpieczeństwa jądrowego.

Zgodnie z obecnie obowiązującym przepisem art. 35 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe obowiązek spełnienia wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz ochrony fizycznej obiektu jądrowego, a także budynków i urządzeń niewchodzących w skład obiektu jądrowego, których uszkodzenie lub zakłócenie pracy mogłoby spowodować skutki istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, spoczywa w okresie ustalania lokalizacji, projektowania, budowy, rozruchu i próbnej eksploatacji na inwestorze. W okresie stałej eksploatacji lub likwidacji obiektu ta odpowiedzialność spoczywa z kolei na kierowniku jednostki eksploatującej. W projekcie nowelizacji proponuje się przeformułować te przepisy w taki sposób, aby określić w art. 35 ustawy – Prawo atomowe, że za zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i, co jest nowym rozwiązaniem, zabezpieczeń materiałów jądrowych odpowiada kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na wykonywanie działalności polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego. Ponadto proponuje się podkreślić w art. 35 ust. 2 ustawy – Prawo atomowe, że odpowiedzialność ta ustaje z dniem zatwierdzenia przez Prezesa PAA protokołu z likwidacji obiektu jądrowego, co ma zapobiec sytuacji braku osoby odpowiedzialnej za zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego, np. gdy zezwolenie na wykonywanie odpowiedniej działalności dotyczącej obiektu jądrowego zostało cofnięte albo wygasło wcześniej.

Takie ujęcie będzie zgodne z zasadą pierwotnej odpowiedzialności posiadacza zezwolenia za bezpieczeństwo jądrowe obiektu jądrowego, wynikającą z art. 6 ust. 1 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom, art. 9 Konwencji bezpieczeństwa jądrowego oraz pierwszej z 10 podstawowych zasad bezpieczeństwa określonych przez MAEA w dokumencie „Fundamentalne Zasady Bezpieczeństwa (SF-1)”. Powyższe regulacje znajdują pełne uzasadnienie także w postanowieniach innych dokumentów MAEA. MAEA w dokumencie „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416”, stwierdza w pkt 2.17, iż główna odpowiedzialność za bezpieczeństwo spoczywa na osobie lub organizacji odpowiedzialnej za obiekt i działania powodujące powstanie zagrożeń radiacyjnych, a przestrzeganie przepisów i wymogów nakładanych przez urząd dozorowy nie zwalnia osoby lub organizacji odpowiedzialnej za dowolny obiekt jądrowy i działalność jądrową z podstawowej odpowiedzialności za bezpieczeństwo. Osoba lub organizacja odpowiedzialna za dowolny obiekt jądrowy i działalność jądrową powinna wykazać, w sposób zadowalający urząd dozoru, że odpowiedzialność ta była i będzie ponoszona. W pkt 2.36 ww. dokumentu stwierdzono, iż obowiązkiem wnioskodawcy lub posiadacza zezwolenia powinno być:

- 1) przygotowanie i przedłożenie urzędowi dozoru kompleksowego wniosku, który wykazuje, że bezpieczeństwu jądrowemu nadano należyty priorytet, co oznacza, że poziom bezpieczeństwa jest tak wysoki, jak to jest rozsądnie osiągalne, i będzie utrzymywany przez cały okres istnienia obiektu jądrowego;
- 2) wypełnianie odpowiedzialności za bezpieczeństwo obiektu jądrowego do czasu jego zwolnienia przez urząd dozoru z kontroli dozorowej.

W art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo atomowe w brzmieniu ustalonym projektowaną ustawą proponuje się rozszerzyć zakres wymagań, jakie powinni spełniać inni uczestnicy procesu inwestycyjnego niezależnie od obowiązków kierownika jednostki organizacyjnej w procesie budowy obiektu jądrowego o obowiązek spełniania wymagań zabezpieczeń materiałów jądrowych, obok spełniania wymagań bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej i ochrony fizycznej. Zapewni to spójność z postanowieniami art. 35 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe.

Projektowany art. 35 ust. 4 ustawy – Prawo atomowe zawiera zmodyfikowane postanowienia umieszczone w art. 35 ust. 3 tej ustawy w dotychczasowym brzmieniu. Obecnie obowiązek stosowania rozwiązań technicznych i organizacyjnych, które w świetle osiągnięć nauki i techniki są niezbędne do tego, aby narażenie na promieniowanie jonizujące osób przebywających w obiekcie lub innych osób i skażenie środowiska było możliwie jak najmniejsze przy rozsądnym uwzględnieniu czynników ekonomicznych oraz społecznych i nie przekraczało dawek granicznych określonych w odrębnych przepisach ma zastosowanie w procesie projektowania, budowy, rozruchu i eksploatacji obiektu jądrowego. Proponuje się sformułować inaczej cel jego wprowadzenia, wiążąc go z zasadą optymalizacji wyrażoną w art. 9 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe, która kładzie nacisk na zminimalizowanie liczby osób narażonych na otrzymanie dużych dawek promieniowania jonizującego. Proponowana zmiana doprowadzi także do stosowania zasady wyrażonej w nowym art. 35 ust. 4 ustawy – Prawo atomowe na wszystkich etapach funkcjonowania obiektu jądrowego, również w procesie jego lokalizacji, napraw i modernizacji oraz likwidacji.

32. Art. 1 pkt 12 projektu.

Zgodnie z art. 8 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom Rzeczpospolita Polska powinna zapewnić, aby informacje związane z regulacją bezpieczeństwa jądrowego, w tym dotyczące zakresu kompetencji dozoru jądrowego, były publicznie udostępniane pracownikom i ludności.

W związku z tym proponuje się określić w projektowanym art. 35a ustawy – Prawo atomowe zasadę, iż każdy ma prawo do uzyskania od kierownika jednostki organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego pisemnej informacji o stanie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, jego wpływie na zdrowie ludzi i na środowisko naturalne oraz o wielkości i składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych z obiektu jądrowego do środowiska (ust. 1). Informacje dotyczące wymienionych spraw kierownik jednostki organizacyjnej powinien umieszczać na stronie internetowej jednostki co najmniej raz na 12 miesięcy (ust. 2). Ponadto powinien on także niezwłocznie informować Prezesa PAA, władze gminy, na której terenie jest zlokalizowany obiekt jądrowy, a także gmin sąsiednich o zdarzeniach w obiekcie jądrowym mogących spowodować lub powodujących powstanie zagrożenia oraz zamieszczać na stronie internetowej jednostki organizacyjnej informacje o zaistniałych w okresie poprzednich 12 miesięcy zdarzeniach w obiekcie jądrowym powodujących powstanie zagrożenia. Powyższe informacje kierownik takiej jednostki również powinien przekazywać Prezesowi PAA (ust. 3 i 4).

Proponuje się ponadto, aby Prezes PAA udostępniał na zasadach określonych w przepisach o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko informacje o stanie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektów jądrowych, ich wpływie na zdrowie ludzi i na środowisko naturalne oraz o wielkości i składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych z obiektów jądrowych do środowiska, informacje o zdarzeniach w obiekcie jądrowym powodujących powstanie zagrożenia, a także informacje o wydanych zezwoleniach dotyczących obiektów jądrowych oraz coroczne oceny stanu bezpieczeństwa nadzorowanych obiektów jądrowych (ust. 5). Nie powinny natomiast podlegać udostępnieniu informacje dotyczące ochrony fizycznej, zabezpieczeń materiałów jądrowych, a także informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (ust. 6).

Powyższe propozycje mają na celu uczynienie kwestii bezpieczeństwa obiektów jądrowych przejrzystymi dla społeczeństwa. Na obowiązek zapewnienia takiej przejrzystości zwraca uwagę w pkt 2.18 dokument „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416”. Z kolei w pkt 2.42 tego dokumentu MAEA wskazuje, iż przy zapewnieniu poszanowania wrażliwości zabezpieczeń i

poufnych informacji komercyjnych, w całym cyklu życia obiektu jądrowego proces uczestnictwa społecznego, w tym udział zainteresowanych grup lokalnych, krajowych i międzynarodowych, powinien być otwarty, przejrzysty, dobrze opisany i zrównoważony. Urząd dozoru lub posiadacz zezwolenia powinni zapewnić łatwy dostęp do właściwych i kompleksowych informacji dotyczących bezpieczeństwa oraz procesu licencjonowania i licencjonowanej działalności. Informacje te powinny być zamieszczone w łatwo dostępnym miejscu, takim jak: internet, media, itp.

Od czasu zaniechania budowy elektrowni jądrowej w Żarnowcu przepisy polskiego prawa nie regulowały wyboru lokalizacji dla potrzeb obiektów jądrowych z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego. W sytuacji wznowienia prac nad programem polskiej energetyki jądrowej oraz w świetle art. 4 ust. 1 lit. a dyrektywy Rady 2009/71/Euratom należy przyjąć przepisy określające wymogi bezpieczeństwa jądrowego także dla tego etapu procesu inwestycyjnego.

Projektowany art. 35b ust. 1 ustawy – Prawo atomowe stanowi zasadę, iż obiekt jądrowy lokalizuje się na terenie, który umożliwi zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej podczas rozruchu, eksploatacji i likwidacji tego obiektu, a także przeprowadzenie sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego.

Projektowany art. 35b ust. 2 ustawy – Prawo atomowe przewiduje, zgodnie z zasadą spoczywania odpowiedzialności za bezpieczeństwo jądrowe obiektu jądrowego na posiadaczu zezwolenia, wynikającą z art. 6 ust. 1 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom, że inwestor obiektu jądrowego, jako przyszły posiadacz zezwolenia, sam przeprowadza ocenę terenu przeznaczonego pod lokalizację obiektu jądrowego. Ocena ta powinna poprzedzać wybór lokalizacji obiektu jądrowego i powinna obejmować aspekty szczegółowo wymienione w tym przepisie. Zakres oceny terenu przeznaczonego pod lokalizację obiektu jądrowego określono z uwzględnieniem dziedzin istotnych dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego obiektu oraz właściwej ochrony radiologicznej ludności i środowiska, a zatem takich, z których podlegają ocenie czynniki określone w zależności od rodzaju lokalizacji jako niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w danej lokalizacji. Tematycznie usystematyzowano je według pokrewnych dziedzin i zagadnień, opierając się na międzynarodowych standardach udoskonalanych od wielu lat przez doświadczenia płynące z krajów korzystających z energii jądrowej, proponowane przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej w wytycznych „Ocena lokalizacji obiektów jądrowych” – MAEA NS-R-3.

Zgodnie z projektowanym art. 35b ust. 3 ustawy – Prawo atomowe na podstawie oceny terenu przeznaczonego pod lokalizację obiektu jądrowego inwestor powinien opracowywać raport lokalizacyjny, którego szczegółową zawartość określi rozporządzenie wykonawcze. Raport lokalizacyjny będzie podlegać ocenie przez Prezesa PAA w toku postępowania o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego. Odpowiednia analiza terenu przeznaczonego pod budowę obiektu jądrowego jest niezwykle istotna z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego obiektu przez cały okres jego funkcjonowania.

33. Art. 1 pkt 13 projektu.

Projektowany art. 36a ustawy – Prawo atomowe wprowadza możliwość wystąpienia inwestora obiektu jądrowego do Prezesa PAA z wnioskiem o wydanie wyprzedzającej opinii odnośnie planowanej lokalizacji obiektu jądrowego. Wniosek ten, do którego będzie dołączany raport lokalizacyjny powinien zawierać wymienione w ust. 2 tego artykułu dane niezbędne do zidentyfikowania inwestora, rodzaju obiektu jądrowego, którego dotyczy wniosek oraz terenu, na którym ma on być zlokalizowany. Projektowane przepisy dotyczące oceny lokalizacji obiektu jądrowego z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej są zgodne z zaleceniami MAEA wynikającymi z pkt 3.2 i n. dokumentu „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416”.

Wprowadzenie w projektowanym art. 36a ust. 4 dłuższego niż wynikający z Kodeksu postępowania administracyjnego terminu na wydanie przez Prezesa PAA opinii w przedmiocie wyrażenia zgody jest uzasadnione ze względu na specyficzną tematykę, jaką jest bezpieczeństwo jądrowe i ochrona radiologiczna obiektów jądrowych i związaną z tym czasochłonność wydawania takiej opinii. Proponuje się, aby ten termin wynosił 3 miesiące od dnia złożenia wniosku. Za wydanie wyprzedzającej opinii lokalizacyjnej dotyczącej elektrowni jądrowej planuje się pobierać od wnioskodawcy opłatę w wysokości 198 000 zł. Opłata ta, wpłacana na rachunek PAA, będzie stanowić dochód budżetu państwa. Wysokość opłaty uwzględni szacowane koszty wydania takiej opinii.

W projekcie i procesie budowy obiektu jądrowego, zgodnie z projektowanym art. 36b ustawą ustawy – Prawo atomowe, nie będą mogły być stosowane rozwiązania i technologie, które nie zostały sprawdzone w praktyce, w obiektach jądrowych lub za pomocą prób, badań oraz analiz. Powyższe wymaganie jest zgodne z postanowieniami art. 18 Konwencji bezpieczeństwa jądrowego. Dla uzyskania odpowiedniego stopnia pewności bezpieczeństwa

jądrowego w elektrowniach jądrowych, przewiduje się nowelizację ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o dozorze technicznym”, i włączenie Urzędu Dozoru Technicznego jako jednostki wyspecjalizowanej w sprawach określonych przepisami o dozorze technicznym, tj. projektowania, wytwarzania, eksploatacji, napraw i modernizacji urządzeń technicznych. Dzięki takim rozwiązaniom będzie można osiągać bezpieczeństwo podczas budowy oraz przyszłej eksploatacji obiektów jądrowych wskutek stosowania sprawdzonych metod i procedur kontroli związanych z projektowaniem i budową takich obiektów. Projekt obiektu jądrowego powinien zawierać rozwiązania, które umożliwiają pewną, stabilną, łatwą i bezpieczną w zarządzaniu eksploatację obiektu jądrowego, ze szczególnym uwzględnieniem czynników związanych ze współdziałaniem człowieka i eksploatowanych systemów oraz elementów wyposażenia, w tym urządzeń technicznych (powyższe wymaganie jest zgodne z art. 18 Konwencji bezpieczeństwa jądrowego).

Zgodnie z projektowanym art. 36c ustawy – Prawo atomowe projekt obiektu jądrowego powinien uwzględniać konieczność zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej i ochrony fizycznej podczas budowy, rozruchu, eksploatacji, w tym napraw i modernizacji, a także likwidacji tego obiektu oraz możliwość przeprowadzenia sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego. Powinien także uwzględniać sekwencję poziomów bezpieczeństwa zapewniających zapobieganie powstawaniu odchyłeń od warunków normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych, awarii przewidzianych w założeniach projektowych i wykraczających poza te założenia ciężkich awarii, a jeżeli nie uda się zapobiec tym odchyleniom, zdarzeniom czy awariom – kontrolowanie ich oraz minimalizację radiologicznych skutków awarii.

Wymagania odnośnie projektu obiektu jądrowego, zamieszczone w projektowanym art. 36c ust. 1 i 2 ustawy – Prawo atomowe dotyczą tak zwanej „obrony w głąb”. Zasadą obrony w głąb jest zapewnienie kompensacji możliwych awarii urządzeń i błędów ludzkich. Przy tworzeniu systemu obrony w głąb uznaje się, że nie można w pełni ufać żadnemu pojedynczemu elementowi wynikającemu z projektu, konserwacji lub eksploatacji elektrowni jądrowej. Obrona w głąb zapewnia rezerwowanie układów z „aktywnymi” systemami bezpieczeństwa, tak by w razie uszkodzenia jednego podukładu istniały inne, mogące wypełnić potrzebne funkcje bezpieczeństwa.

W projektowanym art. 36c ust. 3 ustawy – Prawo atomowe zamieszczono delegację

dla Rady Ministrów do określenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, jakie ma uwzględniać projekt obiektu jądrowego. Są to zagadnienia o charakterze technicznym, niewymagające uregulowania ustawowego.

Zamieszczenie w projektowanym art. 36c ust. 4 ustawy – Prawo atomowe wymagań dotyczących sposobu projektowania, budowania i eksploataowania systemów teleinformatycznych będących elementami teleinformatycznej infrastruktury krytycznej przeznaczonej do nadzoru przebiegu procesu technologicznego lub produkcyjnego w obiektach jądrowych ma na celu zapewnienie ich ochrony przed dostępem osób nieuprawnionych, mogących wykorzystać te sieci w sposób zagrażający nie tylko bezpieczeństwu jądrowemu obiektu jądrowego, ale także całego kraju – w szczególności dokonując ataków terrorystycznych i cyberterrorystycznych. Wskazanie Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego jako podmiotu akredytującego te systemy i sieci pozwoli na objęcie infrastruktury krytycznej obiektów jądrowych nadzorem wyspecjalizowanej służby właściwej w zakresie przeciwdziałania terroryzmowi.

Projektowany art. 36d ustawy – Prawo atomowe nakłada na inwestora obowiązki związane z przeprowadzaniem i weryfikacją, przed wystąpieniem do Prezesa PAA z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego, analiz bezpieczeństwa w zakresie bezpieczeństwa jądrowego oraz sporządzaniem na ich podstawie wstępnego raportu bezpieczeństwa. Otrzymanie tego raportu wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego pozwoli Prezesowi PAA na przeprowadzenie weryfikacji analiz przedstawionych we wstępnym raporcie bezpieczeństwa w celu stwierdzenia, czy inwestor właściwie ocenił bezpieczeństwo i w sposób dostateczny wykazał, że spełnione są wszystkie prawne wymagania. Wymagania odnośnie wspomnianych analiz bezpieczeństwa oraz zawartość wstępnego raportu bezpieczeństwa postanowiono pozostawić do określenia w rozporządzeniu Rady Ministrów, ze względu na techniczny charakter tych kwestii.

Powyższe zasady wynikają z art. 18 Konwencji Bezpieczeństwa Jądrowego, która ustanowiła szeroko przyjęte w świecie standardy bezpieczeństwa obiektów jądrowych oraz z postanowień normy bezpieczeństwa Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej dotyczącej wymogów dla etapu projektowania elektrowni jądrowych „Bezpieczeństwo elektrowni jądrowych: projektowanie – wymogi MAEA Nr NS-R-1”. Wynikają one także z pkt 3.22 – 3.24 dokumentu „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416”.

W projektowanym art. 36e ustawy – Prawo atomowe wyrażono zasadę, zgodnie

z którą obiekt jądrowy powinien być budowany w sposób zapewniający bezpieczeństwo jądrowe oraz ochronę radiologiczną pracowników i ludności, zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Prezesa PAA oraz z wdrożonym przez inwestora zintegrowanym systemem zarządzania spełniającym wymagania określone w ustawie – Prawo atomowe (projektowany art. 36k ustawy – Prawo atomowe). Przepis ten wynika z postanowień art. 6 ust. 4 Dyrektywy 2009/71/Euratom.

W projektowanym art. 36f ust. 1 ustawy – Prawo atomowe zrezygnowano z wymieniania organu, który tworzy wokół obiektu jądrowego obszar ograniczonego użytkowania, odsyłając w tym zakresie do przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Pozwoli to uniknąć ewentualnej konieczności nowelizacji ustawy – Prawo atomowe w przypadku zmiany organu właściwego w tej sprawie.

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia obszaru ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego ze wskazaniem ograniczeń w jego użytkowaniu określono dodatkowe wskazówki odnośnie utworzenia tego obszaru oraz ograniczenia w wykonywaniu prawa własności do nieruchomości znajdujących się na obszarze ograniczonego użytkowania. Z uwagi na fakt, iż powyższe kwestie stanowią materię wymagającą regulacji przepisami rangi ustawowej proponuje się uregulować kwestię tworzenia obszaru ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego w ustawie – Prawo atomowe.

Proponuje się zatem ustanowić w ustawie – Prawo atomowe nie tylko obowiązek utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego, ale też wskazać, że kryterium tworzenia tego obszaru stanowi wielkość rocznej dawki skutecznej (efektywnej) od wszystkich źródeł narażenia, w zależności od występowania normalnej eksploatacji, przewidywanych stanów eksploatacyjnych, czy też awarii bez stopienia rdzenia reaktora (projektowany art. 36f ust. 2 ustawy – Prawo atomowe). Ponadto ustawa określi, jakie dane i informacje uwzględnia się przy szacowaniu tej dawki (projektowany art. 36f ust. 3 ustawy – Prawo atomowe). Te przepisy stanowią powtórzenie postanowień wyżej wymienionego rozporządzenia Ministra Środowiska z drobnymi modyfikacjami.

Prezes PAA, jako organ właściwy w sprawach nadzoru nad bezpieczeństwem obiektów jądrowych powinien mieć możliwość wypowiedzenia się w kwestii utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania. W związku z tym w projektowanym art. 36f ust. 4 ustawy – Prawo atomowe postanowiono, że określenie granic tego obszaru wymaga uzyskania pozytywnej opinii Prezesa PAA.

Projektowany art. 36g ustawy – Prawo atomowe przewiduje otwarty katalog ograniczeń w zakresie przeznaczania terenu, wymagań technicznych dotyczących budynków oraz sposobu korzystania z terenu, jakie mogą być określone dla obszaru ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego na podstawie wyników postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko lub analizy porealizacyjnej albo przeglądu ekologicznego (art. 135 ust. 3a ustawy – Prawo ochrony środowiska). Jest to wskazówka dla organu określającego te ograniczenia, ale także dla organów przeprowadzających wspomniane postępowania. Również w tym przypadku uznano, że Prezes PAA, jako organ właściwy w sprawach bezpieczeństwa jądrowego, powinien wyrazić pozytywną opinię w tej sprawie. Utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania ma na celu nie tylko ochronę społeczeństwa przed skutkami ewentualnych awarii w obiekcie jądrowym, ale też możliwość zapewnienia sprawnego postępowania awaryjnego w razie wystąpienia takich awarii, a przede wszystkim ochronę obiektu jądrowego, zwłaszcza elektrowni jądrowej, przed niekorzystnymi czynnikami zewnętrznymi znajdującymi się w bliskim sąsiedztwie obiektu jądrowego mogącymi zagrażać bezpieczeństwu obiektu jądrowego (np. przed zbudowaniem i uruchomieniem w sąsiedztwie obiektu jądrowego zakładu produkującego materiały wybuchowe). W dokumencie „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416” Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej wskazuje w pkt 3.10, iż przez cały czas istnienia obiektu jądrowego należy kontrolować sposób wykorzystania gruntów wokół granicy obiektu pod kątem działalności lub zmian, które mogą wpływać na bezpieczeństwo.

Projektowany art. 36h ustawy – Prawo atomowe przewiduje konieczność ponownego ustalenia obszaru ograniczonego użytkowania w przypadku zmiany danych lub informacji uwzględnianych przy szacowaniu dawki skutecznej (efektywnej). W takiej sytuacji dawka zwykle ulega zmianie, co powoduje konieczność dostosowania granic obszaru ograniczonego użytkowania.

W projektowanym art. 36i ustawy – Prawo atomowe wprowadza się zakaz wkraczania na obszar ograniczonego użytkowania osób niebiorących udziału w działaniach mających na celu likwidację zagrożenia lub usunięcie skutków zdarzenia radiacyjnego, którego zasięg skutków może przekroczyć granice terenu obiektu jądrowego. Jest to powodowane zarówno względami ochrony ludności przed skutkami promieniowania jonizującego, jak również potrzebą sprawnego przeprowadzenia wymienionych w tym przepisie działań.

W projektowanym art. 36j ustawy – Prawo atomowe proponuje się, aby dla każdego systemu oraz elementu konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego mającego istotne znaczenie z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w tym dla oprogramowania sterowania i kontroli, określana była klasa bezpieczeństwa, w zależności od stopnia w jakim te systemy oraz elementy wpływają na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną obiektu jądrowego. Uznano, iż nie ma konieczności umieszczania w ustawie – Prawo atomowe podziału na poszczególne klasy bezpieczeństwa, tym bardziej, iż podział ten zależy także od zastosowanej technologii obiektu jądrowego. Za wystarczające uznano określenie wytycznych dokonywania klasyfikacji systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego. Klasyfikacja powinna szczególnie być oparta na metodach deterministycznych, uzupełnionych tam gdzie to ma zastosowanie, metodami probabilistycznymi i inżynierskim osądem, biorąc pod uwagę w szczególności czynniki wymienione w projektowanym art. 36j ust. 2 ustawy – Prawo atomowe.

Dokumentacja zawierająca opisaną powyżej klasyfikację bezpieczeństwa systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego powinna obejmować w szczególności dokumenty wymienione w projektowanym art. 36j ust. 3 ustawy – Prawo atomowe. Zgodnie z tym przepisem dokumentacja ta powinna być przedkładana do zatwierdzenia Prezesowi PAA wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego.

Konieczność wprowadzenia klasyfikacji systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektów jądrowych, z punktu widzenia ich znaczenia dla bezpieczeństwa jądrowego, wynika z ogólnoswiatowej praktyki w tej dziedzinie. Znalazło to odzwierciedlenie m.in. w opublikowanych przez WENRA referencyjnych poziomach bezpieczeństwa. Wprowadzenie takiej klasyfikacji pozwala na optymalizację działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego poprzez dobieranie odpowiednich środków w zależności od znaczenia danego elementu obiektu jądrowego z punktu widzenia bezpieczeństwa.

Ustanowienie w projektowanym art. 36k ustawy – Prawo atomowe obowiązku wdrożenia zintegrowanego systemu zarządzania w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego stanowi wypełnienie zobowiązania wynikającego z art. 6 ust. 4 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom, zgodnie z którym istniejące ramy krajowe muszą wymagać od posiadaczy

zezwoleń ustanawiania wdrażania systemów zarządzania dających należyte pierwszeństwo bezpieczeństwu jądrowemu. Proponuje się zatem, aby zintegrowany system zarządzania był opisywany w dokumentacji obejmującej elementy wymienione w projektowanym art. 36k ust. 2 ustawy – Prawo atomowe. Dokumenty te będą opisywać wszystkie elementy zintegrowanego systemu zarządzania, o których wspomina definicja zamieszczona w projektowanym art. 3 pkt 55a ustawy – Prawo atomowe.

W celu zapewnienia możliwości regularnej weryfikacji zintegrowanego systemu zarządzania przez właściwy organ regulacyjny, co także wynika z art. 6 ust. 4 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom, dokumentacja opisująca ten system powinna być przedkładana do zatwierdzenia Prezesowi PAA wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego. Posiadanie przez jednostkę wykonującą działalność polegającą na budowie, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego wdrożonego zintegrowanego systemu zarządzania jest jednym z referencyjnych poziomów bezpieczeństwa opublikowanych przez WENRA.

Wymaganie posiadania odpowiednich systemów jakości prowadzonych prac określone w projektowanym art. 36k ust. 4 ustawy – Prawo atomowe, wprowadzono ze względu na to, że systemami zarządzania powinny być objęte nie tylko działania bezpośrednio podejmowane przez posiadacza zezwolenia, ale także istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej działania, podejmowane przez wykonawców oraz dostawców systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, a także wykonawców prac wykonywanych przy budowie i wyposażeniu obiektu jądrowego. Działania te mają bowiem istotny wpływ na funkcjonowanie obiektu jądrowego i jego poszczególnych elementów.

34. Art. 1 pkt 14 projektu.

W projektowanym art. 37 ustawy – Prawo atomowe wyposażono organy dozoru jądrowego w uprawnienia kontrolne w celu zapewnienia zgodności prac prowadzonych w procesie budowy obiektu jądrowego z zezwoleniem na budowę. Kontrola ta będzie obejmować wykonawców oraz dostawców systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, a także wykonawców prac wykonywanych przy budowie, wyposażeniu i likwidacji obiektu jądrowego w zakresie systemów, elementów i prac istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz bezpiecznego funkcjonowania urządzeń technicznych. Kontrola ta powinna polegać na sprawdzaniu wybranych systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego,

gotowych oraz będących w trakcie wytwarzania, a także na sprawdzeniu prac w obiekcie jądrowym w trakcie ich wykonywania. Jednostka organizacyjna wykonująca działalność polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego powinna zapewniać organom dozoru jądrowego możliwość prowadzenia takiej kontroli. Proponuje się, aby następowało to w szczególności poprzez odpowiednie postanowienia umów zawieranych z dostawcami i wykonawcami (projektowany art. 37 ust. 3 ustawy – Prawo atomowe). Przepis ten projektuje takie uprawnienia kontrolne także dla innych organów, o których mowa w art. 66 ust. 3 ustawy – Prawo atomowe, uczestniczących w nadzorze nad działalnością obiektów jądrowych.

W projektowanym art. 37 ust. 4 ustawy – Prawo atomowe przewidziano możliwość wspomagania organów dozoru jądrowego w toku przeprowadzanych kontroli przez inne właściwe organy administracji publicznej, w szczególności przez Urząd Dozoru Technicznego lub, jeśli jest to podyktowane koniecznością dokonywania ocen wymagających określonej specjalistycznej wiedzy z różnych dziedzin związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa jądrowego, przez biegłych, ekspertów i laboratoria, a w przypadku elektrowni jądrowej – przez niezależne i bezstronne laboratoria i organizacje eksperckie, autoryzowane przez Prezesa PAA na zasadach określonych w projektowanym art. 66a ustawy – Prawo atomowe.

W przedmiotowym projekcie proponuje się przyznać Prezesowi PAA następujące środki nadzoru wobec jednostki organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego:

- 1) zakaz zastosowania określonego systemu lub elementu konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego – jeżeli w toku kontroli stwierdzono, że może on mieć negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego (projektowany art. 37 ust. 5 ustawy – Prawo atomowe);
- 2) nakaz wstrzymania określonych prac w obiekcie jądrowym – w przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli, iż są one prowadzone w sposób mogący mieć negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego (projektowany art. 37 ust. 6 ustawy – Prawo atomowe).

Kontrolowanie przez dozór jądrowy dostawców i wykonawców elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa, a także wykonawców prac wykonywanych przy budowie i wyposażeniu obiektu jądrowego, jest istotnym elementem zapewnienia bezpieczeństwa obiektu jądrowego. Wyraźnie wskazuje

to Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej w pkt. 2.25, 3.18, 3.31, 3.36 oraz 3.37 dokumentu „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416”. Działalność kontrolna dozoru jądrowego i jego działanie na rzecz koordynacji z odpowiednimi organami i instytucjami państwa w celu wypełnienia postanowień art. 4 ust. 1 dyrektywy 2009/71/WE jest szczególnie istotna w przypadku kraju rozpoczynającego program energetyki jądrowej. Nadzór nad przestrzeganiem odpowiednio wysokich standardów jakościowych przyczyni się do wytworzenia infrastruktury kultury bezpieczeństwa jądrowego.

35. Art. 1 pkt 15 projektu.

W projektowanym art. 37a ust. 1 ustawy – Prawo atomowe zapisano ogólną zasadę, iż obiekt jądrowy uruchamia się i eksploatuje w sposób zapewniający bezpieczeństwo jądrowe oraz ochronę radiologiczną pracowników i ludności, zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Prezesa Agencji oraz wdrożonym w jednostce organizacyjnej zintegrowanym systemem zarządzania. Rozruch obiektu jądrowego będzie przeprowadzany zgodnie z programem rozruchu obiektu jądrowego – dokumentem obejmującym w szczególności wykaz testów rozruchowych elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego oraz procedury ich wykonywania, określone w projektowanym art. 37a ust. 2 ustawy – Prawo atomowe. Dla zapewnienia możliwości sprawowania nadzoru nad procesem rozruchu obiektu jądrowego wprowadzono obowiązek przedstawiania na bieżąco Prezesowi PAA wyników testów rozruchowych (projektowany art. 37a ust. 3 ustawy – Prawo atomowe) oraz sporządzania dokumentacji rozruchowej obiektu jądrowego (projektowany art. 37a ust. 4 ustawy – Prawo atomowe).

W projektowanym art. 37b ustawy – Prawo atomowe wprowadzono następujące uprawnienia dozоровe Prezesa PAA związane z etapem rozruchu obiektu jądrowego:

- 1) wydanie decyzji o wstrzymaniu rozruchu obiektu jądrowego w przypadku, gdy wyniki testów rozruchowych obiektu jądrowego wskazują na możliwość powstania zagrożenia lub na możliwość nie spełniania przez obiekt jądrowy wymagań bezpieczeństwa jądrowego; aby wydanie takiej decyzji było możliwe, kierownik jednostki organizacyjnej powinien być obciążony obowiązkiem bieżącego przedstawiania Prezesowi PAA wyników testów rozruchowych;
- 2) zatwierdzanie raportu z rozruchu obiektu jądrowego, przedstawiającego wyniki rozruchu, składanego w terminie określonym w zezwoleniu na rozruch obiektu jądrowego.

;

W toku analizy raportu z rozruchu Prezes PAA będzie musiał wystąpić do Rady do Spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej o wydanie opinii na temat tego dokumentu. Opinia ta powinna być wydana w terminie 1 miesiąca od dnia otrzymania wniosku przez Radę do Spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej.

Powyższe wymagania dotyczące etapu rozruchu obiektu jądrowego oparto na podstawowych poziomach bezpieczeństwa WENRA oraz na postanowieniach pkt 3.42 – 3.52 dokumentu „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416”.

Wymagania bezpieczeństwa dla etapu rozruchu i eksploatacji różnych rodzajów obiektów jądrowych zostaną określone w rozporządzeniu Rady Ministrów, o którym mowa w art. 38 ustawy – Prawo atomowe.

Eksploatacja obiektu powinna być dokumentowana w sposób ciągły. Aby ten cel został osiągnięty zawarto w projektowanym art. 37c ust. 1 ustawy – Prawo atomowe obowiązek prowadzenia dokumentacji eksploatacyjnej obiektu jądrowego oraz przekazywania Prezesowi PAA bieżącej informacji o parametrach pracy obiektu jądrowego istotnych dla bezpieczeństwa, a Prezesowi Urzędu Dozoru Technicznego o bezpieczeństwie funkcjonowania określonych urządzeń technicznych zainstalowanych i eksploatowanych w elektrowni jądrowej. Pozwoli to – wraz z wynikającym z projektowanego art. 37c ust. 2 ustawy – Prawo atomowe obowiązkiem informowania Prezesa PAA przez Prezesa UDT o niezgodnym z przepisami ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym eksploatowaniu urządzeń technicznych – na bieżące kontrolowanie stanu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, a także bezpieczeństwa funkcjonowania urządzeń technicznych. W projektowanym art. 37c ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo atomowe wprowadzono także obowiązek kierownika jednostki organizacyjnej eksploatującej obiekt jądrowy, polegający na wprowadzaniu rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapewniających gromadzenie i analizowanie na bieżąco parametrów pracy obiektu jądrowego istotnych dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz uwzględnianie doświadczeń eksploatacyjnych. Stanowi to wykonanie zobowiązania wynikającego z art. 6 ust. 2 dyrektywy 2009/71/Euratom oraz art. 19 Konwencji bezpieczeństwa jądrowego.

Wymienione w projektowanych przepisach art. 37c ust. 3 – 5 oraz art. 37d ust. 1 ustawy – Prawo atomowe uprawnienia Prezesa PAA do:

- wydania nakazu zmniejszenia mocy lub wyłączenia obiektu jądrowego z eksploatacji,
- wydania pisemnej zgody na ponowne zwiększenie mocy lub uruchomienie obiektu jądrowego,
- wydania zezwolenia na eksploatację po okresie wyłączenia obiektu jądrowego dłuższym niż 12 miesięcy oraz
- wyrażania pisemnej zgody na modernizację systemu lub elementu konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, istotnego z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej, jak też uruchomienie reaktora po przerwie na załadunek paliwa jądrowego lub na modernizację systemu lub elementu konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego,

będą stanowiły, rozszerzone wobec przewidzianych w art. 39 ustawy – Prawo atomowe (w dotychczasowym brzmieniu), środki egzekwowania przepisów bezpieczeństwa jądrowego, zgodnie z art. 5 ust. 3 lit. d dyrektywy Rady 2009/71/Euratom i są zgodne z referencyjnymi poziomami bezpieczeństwa oraz z dokumentem „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416” pkt. 3.59, 3.62, 3.74 – 3.78.

Obowiązek uzyskania przez Prezesa PAA pozytywnej opinii Prezesa UDT w zakresie bezpieczeństwa technicznego określonych urządzeń zainstalowanych i eksploatowanych w elektrowni jądrowej przed wydaniem zezwolenia na eksploatację po ponownym włączeniu obiektu jądrowego do eksploatacji (projektowany art. 36c ust. 5 ustawy – Prawo atomowe), jak również obowiązek uzgodnienia z organem właściwej jednostki dozoru technicznego naprawy i modernizacji takich urządzeń zapewnią zwiększenie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w trakcie przeprowadzania tych operacji.

Obowiązek regularnego oceniania i weryfikowania oraz stałego poprawiania bezpieczeństwa jądrowego obiektów nakłada art. 6 ust. 2 i 3 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom. Realizacja tego zadania będzie zapewniona poprzez prowadzenie przez posiadaczy zezwoleń okresowych ocen bezpieczeństwa, wprowadzanych przez projektowany art. 37e ustawy – Prawo atomowe, które będą następnie dokumentowane i przedstawiane Prezesowi PAA w formie raportu. Wprowadzone wymogi odnośnie treści tych ocen i raportów oraz postępowania w tych sprawach są zgodne z wytycznymi MAEA „Periodic Safety Review of Nuclear Power Plants Safety Guide, IAEA Safety Standards Series

No. NS G-2.10” oraz pkt. 3.64 – 3.73 dokumentu „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416”) oraz z referencyjnymi poziomami bezpieczeństwa WENRA. Określanie przez Prezesa PAA w zezwoleniu na eksploatację częstotliwości przeprowadzania ocen okresowych bezpieczeństwa (projektowany art. 37e ust. 2 ustawy – Prawo atomowe) oraz zatwierdzanie sporządzanego przez kierownika jednostki organizacyjnej eksploatującej obiekt jądrowy szczegółowego planu oceny okresowej bezpieczeństwa (projektowany art. 37e ust. 3 ustawy – Prawo atomowe) pozwoli na zróżnicowanie tych ocen w zależności od konkretnych okoliczności i potrzeb. W przypadku elektrowni jądrowych, dodatkowym sposobem zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego będzie opiniowanie szczegółowego planu oceny okresowej bezpieczeństwa przez Prezesa UDT, którego dotyczy projektowany art. 37e ust. 4 ustawy – Prawo atomowe.

Przewidziany w projektowanym art. 37e ust. 8 ustawy – Prawo atomowe sześciomiesięczny termin na zatwierdzenie przez Prezesa PAA raportu z okresowej oceny bezpieczeństwa pozwoli na dokonanie szczegółowej analizy raportu z oceny okresowej, w tym na wyrażenie przez Radę do Spraw Bezpieczeństwa Jądrowego opinii dotyczącej tego raportu (projektowany art. 37e ust. 6 i 7 ustawy – Prawo atomowe).

Zakaz eksploatacji obiektu jądrowego z powodu decyzji Prezesa PAA o odmowie zatwierdzenia raportu z oceny okresowej (projektowany art. 37e ust. 9 ustawy – Prawo atomowe) ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Przewiduje się, że odmowa zatwierdzenia raportu będzie wyrażana w przypadku stwierdzenia takich uchybień w toku procesu okresowej oceny bezpieczeństwa, które nie pozwolą na stwierdzenie, że dalsza eksploatacja obiektu jądrowego będzie bezpieczna. Po stwierdzeniu usunięcia uchybień Prezes PAA będzie mógł zatwierdzić raport z oceny okresowej bezpieczeństwa, co automatycznie spowoduje, że zakaz eksploatacji obiektu jądrowego przestanie obowiązywać (projektowany art. 37e ust. 10 ustawy – Prawo atomowe).

Pozostawienie do uregulowania przez Radę Ministrów, w drodze rozporządzenia, zakresu oceny okresowej bezpieczeństwa oraz zakresu raportu z tej oceny dla różnych rodzajów obiektów jądrowych (projektowany art. 37e ust. 11 ustawy – Prawo atomowe) spowodowane jest technicznym charakterem tych kwestii, pozostającym poza materiałą ustawową.

36. Art. 1 pkt 16 projektu.

W art. 38 ustawy – Prawo atomowe w brzmieniu nadawanym projektem postanowiono przekazać do uregulowania w akcie wykonawczym do ustawy szczegółowe wymagania

dotyczące rozruchu i eksploatacji obiektów jądrowych. Są to kwestie o charakterze technicznym, które powinny zostać opracowane na podstawie zaleceń Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych.

37. Art. 1 pkt 17 projektu.

Stworzenie ram prawnych regulujących bezpieczeństwo jądrowe obiektu na etapie likwidacji jest konieczne w związku z art. 3 pkt 4 oraz art. 4 ust. 1 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom. W związku z tym dla etapu likwidacji obiektu jądrowego proponuje się zawrzeć w projektowanym art. 38a ustawy – Prawo atomowe zasadę, zgodnie z którą obiekt likwiduje się w sposób zapewniający bezpieczeństwo jądrowe oraz ochronę radiologiczną pracowników i ludności, zgodnie z wdrożonym w jednostce organizacyjnej zintegrowanym systemem zarządzania. Naczelna zasada mówiąca o prowadzeniu likwidacji obiektu jądrowego, w tym postępowania z odpadami promieniotwórczymi oraz wypalonym paliwem jądrowym, w sposób uwzględniający bezpieczeństwo przyszłych pokoleń jest realizacją art. 1 pkt ii, art. 4 (pkt vi i vii) oraz art. 11 (pkt vi i vii) Wspólnej konwencji bezpieczeństwa w postępowaniu z wypalonym paliwem jądrowym i bezpieczeństwa w postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi.

W projektowanym art. 38b ust. 1 ustawy – Prawo atomowe wprowadzono obowiązek opracowywania przez kierownika jednostki organizacyjnej ubiegającej się o wydanie zezwolenia na działalność obejmującą obiekt jądrowy i przedstawiania Prezesowi PAA do zatwierdzenia programu likwidacji obiektu jądrowego już na etapie składania wniosku o wydanie zezwolenia na budowę, rozruch lub eksploatację obiektu jądrowego. Zgodnie z wytycznymi Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej przedstawionymi w dokumencie „Likwidacja elektrowni jądrowych i reaktorów badawczych” – wymogi MAEA WS-G-2.1 plany dotyczące strategii likwidacji obiektu jądrowego powinny być opracowywane już na etapie budowy obiektu, a następnie systematycznie aktualizowane w trakcie eksploatacji obiektu. W projektowanym art. 38b ust. 2 ustawy – Prawo atomowe wprowadzono zatem obowiązek aktualizacji programu likwidacji obiektu jądrowego i przedstawiania go Prezesowi PAA do zatwierdzania nie rzadziej niż raz na pięć lat, a w przypadku nieuwzględnionego w nim zakończenia eksploatacji – niezwłocznie po tym fakcie. Wraz ze zaktualizowanym programem likwidacji Prezes PAA będzie otrzymywał prognozę kosztów likwidacji obiektu jądrowego. Zgodnie z projektowanym art. 38c ustawy – Prawo atomowe po zakończeniu likwidacji obiektu jądrowego kierownik jednostki

organizacyjnej posiadający zezwolenie na jego likwidację powinien, w terminie określonym w zezwoleniu na likwidację obiektu jądrowego, przedstawić Prezesowi PAA do zatwierdzenia raport z likwidacji obiektu jądrowego. Jako formalny termin zlikwidowania obiektu jądrowego proponuje się uznać dzień zatwierdzenia przez Prezesa PAA raportu z likwidacji tego obiektu. Wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dla etapu likwidacji różnych rodzajów obiektów jądrowych oraz zawartość raportu z likwidacji obiektu jądrowego postanowiono przekazać do uregulowania w akcie wykonawczym do ustawy ze względu na techniczny charakter tych kwestii.

Zgodnie z art. 6 ust. 5 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom Rzeczpospolita Polska powinna zapewnić, aby istniejące ramy krajowe wymagały od posiadaczy zezwoleń zapewniania i utrzymywania odpowiednich zasobów finansowych w celu wypełniania ich obowiązków związanych z bezpieczeństwem jądrowym obiektu jądrowego. W związku z tym proponuje się wprowadzić w projektowanym art. 38d ustawy – Prawo atomowe system finansowania końcowego postępowania z wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi oraz likwidacji elektrowni jądrowej.

Na pokrycie kosztów z tym związanych jednostka organizacyjna, która otrzymała zezwolenie na eksploatację elektrowni jądrowej, będzie obowiązana do systematycznego co kwartał dokonywania wpłaty na wyodrębniony rachunek bankowy, zwany „funduszem likwidacyjnym”. Wysokość tej opłaty powinna zostać określona, w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, o którym mowa w projektowanym art. 38d ust. 8 ustawy – Prawo atomowe, jako procent ceny sprzedaży każdej wyprodukowanej w elektrowni jądrowej megawatogodziny energii elektrycznej. Określając wysokość wpłaty na fundusz likwidacyjny Rada Ministrów powinna brać pod uwagę przewidywane: okres eksploatacji elektrowni jądrowej, ilość wyprodukowanych w niej odpadów promieniotwórczych, w tym wypalonego paliwa jądrowego, koszt końcowego postępowania z tymi odpadami, a także koszt likwidacji elektrowni jądrowej. Środki zgromadzone na funduszu likwidacyjnym będą mogły być przeznaczone wyłącznie na pokrycie kosztów końcowego postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym pochodzącymi z elektrowni jądrowej oraz na pokrycie kosztów likwidacji tej elektrowni. Wpłata środków z funduszu likwidacyjnego będzie mogła w związku z tym nastąpić wyłącznie po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa PAA. W celu umożliwienia sprawowania przez Prezesa PAA nadzoru nad wykonywaniem przez jednostkę organizacyjną eksploatującą lub likwidującą elektrownię jądrową obowiązku dokonywania wpłat na fundusz likwidacyjny, kierownik tej jednostki

będzie przedstawiał Prezesowi PAA kwartalne sprawozdania o wysokości należnej opłaty na fundusz likwidacyjny, sporządzane według wzoru określonego w rozporządzeniu, o którym mowa w projektowanym art. 38d ust. 9 ustawy – Prawo atomowe. W razie stwierdzenia opóźnienia w dokonaniu wpłaty na fundusz likwidacyjny trwającego co najmniej 18 miesięcy Prezes PAA będzie mógł wydać nakaz zawieszenia eksploatacji elektrowni.

Projektowany obowiązek wnoszenia opłaty na fundusz likwidacyjny jest realizacją wynikającej ze Wspólnej konwencji bezpieczeństwa w postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi i bezpieczeństwa w postępowaniu z wypalonym paliwem jądrowym zasady „zanieczyszczający płaci”. Jest też zgodny z zaleceniem Komisji Europejskiej z dnia 24 października 2006 r. w sprawie zarządzania zasobami finansowymi przeznaczonymi na likwidację instalacji jądrowych, zużytego paliwa i odpadów radioaktywnych (Dz. Urz. UE L 330 z 18.11.2006, s. 31).

W praktyce obowiązek wnoszenia projektowanej opłaty na fundusz likwidacyjny będzie obciążał elektrownię jądrową dopiero od momentu uruchomienia produkcji i sprzedaży energii elektrycznej wyprodukowanej w tej elektrowni, a więc biorąc pod uwagę przyjęty przez Radę Ministrów harmonogram wdrażania Programu Polskiej Energetyki Jądrowej – najwcześniej od roku 2020. Jednakże już teraz obowiązek dokonywania takich wpłat powinien zostać umieszczony w ustawie – Prawo atomowe, z dwóch powodów:

- 1) żeby inwestor elektrowni jądrowej wiedział o tym obowiązku i uwzględnił go w biznesplanie całego przedsięwzięcia; a także
- 2) żeby wskazać społeczeństwu, że koszty postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, a także koszty likwidacji elektrowni nie będą obciążały przyszłych pokoleń, a zostaną poniesione przez właściciela elektrowni jądrowej.

Określając wysokość wpłaty na fundusz likwidacyjny Rada Ministrów powinna brać pod uwagę przewidywane: okres eksploatacji obiektu jądrowego, ilość wyprodukowanych przez ten obiekt odpadów promieniotwórczych, w tym wypalonego paliwa jądrowego, koszt końcowego postępowania z tymi odpadami, a także koszt likwidacji obiektu jądrowego.

W projektowanym art. 38e ustawy – Prawo atomowe proponuje się, aby przepisów art. 31 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) nie stosować do wskazanych w tym przepisie postępowań prowadzonych przed organami dozoru jądrowego, z uwagi na fakt, iż wskazane postępowania dotyczą kwestii ściśle dozorowych związanych z wydawaniem decyzji

mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej przy wydawaniu, których bardzo istotne znaczenie ma czynnik czasu, gdyż wpływa na skuteczność zabezpieczenia społeczeństwa i środowiska przed ewentualnymi nieprawidłowościami w obiektach jądrowych.

W projektowanym art. 38f ustawy – Prawo atomowe proponuje się wyraźnie uregulować, iż do wydawania zezwoleń na wykonywanie działalności polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji oraz likwidacji obiektów jądrowych stosuje się przepisy rozdziału 2 i 4 tej ustawy, z wyjątkiem art. 5 ust. 5a – 5d, określających specyficzne warunki wydania zezwolenia na wykonywanie działalności ze źródłem wysokoaktywnym, nie mające zastosowania do obiektów jądrowych.

Warunki ubiegania się o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z obiektem jądrowym, takie jak spełnianie przez jednostkę organizacyjną wymagań bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej oraz zabezpieczeń materiałów jądrowych, posiadanie niezbędnych środków finansowych na ten cel i na ukończenie budowy obiektu jądrowego, a także zatrudnianie wykwalifikowanych pracowników zostały zamieszczone w projektowanym art. 38g ust. 1 ustawy – Prawo atomowe. Mają one na celu wdrożenie do prawa polskiego przepisów art. 6 ust. 5 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom. Są one zgodne z zaleceniami MAEA wynikającymi z pkt 2.36 dokumentu „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416” stanowiącego, że obowiązkiem wnioskodawcy lub posiadacza zezwolenia powinno być wykazanie się posiadaniem odpowiednich środków finansowych (np. na pokrycie, w zależności od krajowego ustawodawstwa i obowiązujących przepisów: opłat dozorowych, ubezpieczenia od odpowiedzialności za szkody, funduszy na etapy budowy, eksploatacji, konserwacji i likwidacji, zatrudnienie odpowiedniej liczby pracowników oraz kompetencji w zakresie projektowania, budowy, rozruchu, eksploatacji i konserwacji obiektu jądrowego), a także wykazanie się posiadaniem środków na bezpieczną budowę, konserwację, eksploatację i likwidację obiektu jądrowego oraz zapewnienie, że wymogi dozorowe i normy bezpieczeństwa są, i nadal będą przestrzegane. Posiadanie odpowiednich środków powinno zostać udowodnione przez jednostkę organizacyjną składającą wniosek o udzielenie zezwolenia, zatem w projektowanym art. 38h ust. 2 ustawy – Prawo atomowe wprowadzono obowiązek dołączenia do wniosku dokumentów to potwierdzających, którymi mogą być np. wyciąg z rachunku bankowego, na którym zgromadzono te środki, gwarancja bankowa, gwarancja ubezpieczeniowa itp. Wyliczenie

zawarte w tym zakresie w projekcie ustawy ma charakter przykładowy. Dodatkowo jednostka organizacyjna obowiązana będzie do przedstawienia raportu zawierającego symulację niezbędnych potrzeb finansowych.

38. Art. 1 pkt 18 projektu.

W art. 39 ustawy – Prawo atomowe, któremu przedmiotowy projekt ustawy nadaje nowe brzmienie, uzależniono rozpatrzenie przez Prezesa PAA wniosku o wydanie zezwolenia od uiszczenia przez wnioskodawcę odpowiedniej opłaty. Proces rozpatrywania wniosków o wydanie zezwoleń dotyczących aspektów bezpieczeństwa poszczególnych etapów procesu inwestycyjnego i działalności elektrowni jądrowych jest bardzo czasochłonny i kosztowny. W proces ten zaangażowanych będzie przez wiele miesięcy od kilkunastu do kilkudziesięciu inspektorów dozoru jądrowego i innych pracowników PAA. Wyliczając wysokość projektowanej opłaty ograniczono się jedynie do ustalenia kosztów osobowych. Uzasadnione jest, że w tym przypadku wnioskodawca, któremu zależy na uzyskaniu zezwolenia na wykonywanie działalności będzie kompensował budżetowi państwa te wydatki. W pkt 2.18 dokumentu „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416” Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej wyraźnie wskazuje, iż w systemie prawnym dotyczącym licencjonowania elektrowni jądrowych należy wyraźnie określić wydatki związane z procesem licencjonowania oraz kto będzie nimi obciążony. Państwowa Agencja Atomistyki jest jednostką budżetową, więc powyższa opłata powinna stanowić dochód budżetu państwa.

39. Art. 1 pkt 19 projektu.

Do wydawania zezwoleń na budowę, rozruch, eksploatację i likwidację obiektu jądrowego nie mogą mieć zastosowania ogólne terminy załatwiania spraw wynikające z Kodeksu postępowania administracyjnego. Potrzeba ich wydłużenia w projektowanym art. 39a ustawy – Prawo atomowe wynika z konieczności analizy dużej ilości dokumentacji oraz konieczności przeprowadzenia analiz i badań weryfikacyjnych. Określając terminy przyjęto założenie niezwłocznego przystąpienia do znaczącego wzmocnienia kadrowego i kompetencyjnego Państwowej Agencji Atomistyki. Tytułem przykładu należy podać, iż w innych krajach termin wydania zezwolenia na budowę elektrowni jądrowej wynosi najczęściej ok. 2 – 3 lat. Oczywiście wydaje się, iż w przypadku wydawania zezwoleń dotyczących pierwszej elektrowni jądrowej proces ten będzie trwał dłużej niż w odniesieniu do zezwoleń na następne elektrownie jądrowe.

W projektowanym art. 39b ustawy – Prawo atomowe stworzono możliwość zwrócenia się przed wystąpieniem o wydanie zezwolenia do Prezesa PAA o wydanie ogólnej opinii odnośnie planowanych rozwiązań organizacyjno-technicznych dotyczących przyszłej działalności, w tym o opinię dotyczącą projektów dokumentów, które należy złożyć wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia. Prezes PAA będzie miał na wydanie opinii w takim przypadku 6 miesięcy, a w przypadkach szczególnie skomplikowanych – 9 miesięcy od dnia złożenia wniosku przez podmiot zamierzający ubiegać się o wydanie zezwolenia. Przepis ten wydaje się być istotną pomocą dla inwestora obiektu jądrowego, który jeszcze zanim wystąpi z wnioskiem o wydanie zezwolenia będzie mógł uzyskać opinię dozoru jądrowego odnośnie zgodności określonych rozwiązań z wymaganiami bezpieczeństwa obiektów jądrowych.

W projektowanym art. 39c ustawy – Prawo atomowe wyłączono możliwość stosowania przepisów art. 31 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego, dotyczącego zawiadamiania z urzędu przez organ administracji publicznej organizacji społecznych o postępowaniu wszczętym w sprawie dotyczącej innej osoby, z uwagi na fakt wprowadzenia niniejszą ustawą nowych przepisów dotyczących udziału społeczeństwa w procesie wydawania zezwoleń.

W celu wypełnienia wymagań art. 8 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom dotyczących informowania ludności o sprawach związanych z regulacją bezpieczeństwa jądrowego należy wprowadzić do ustawy – Prawo atomowe odrębny tryb udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności polegającej na budowie obiektu jądrowego. W aktualnym stanie prawnym przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.) zapewniają udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji dotyczącej obiektu jądrowego. Wydaje się, iż na podobnych zasadach należy zapewnić dostęp społeczeństwa do udziału w postępowaniu w sprawie zezwolenia w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej na budowę obiektu jądrowego, gdyż to dopiero w tym postępowaniu zostanie przedstawiony konkretny szczegółowy projekt obiektu jądrowego.

Zgodnie z projektowanym art. 39d ust. 1 ustawy – Prawo atomowe w przypadku wpłynięcia wniosku o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego Prezes PAA będzie musiał niezwłocznie ogłosić w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych

Prezesa Agencji treść wniosku o wydanie zezwolenia wraz ze skróconym raportem bezpieczeństwa oraz informację o:

- 1) wszczęciu postępowania w przedmiocie wydania zezwolenia;
- 2) możliwości składania uwag i wniosków;
- 3) sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania;
- 4) terminie i miejscu rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa jeżeli ma być ona przeprowadzona.

Informacje, o których mowa w pkt 1- 4, Prezes Agencji będzie musiał ogłosić także w prasie obejmującej swoim zasięgiem gminę w której granicach znajduje się teren objęty wnioskiem o wydanie zezwolenia oraz gminy sąsiednie (projektowany art. 39d ust. 5 ustawy – Prawo atomowe), co powinno pozwolić na zapoznanie się z nimi jak najszerszemu kręgowi osób.

W projektowanym art. 39d ust. 2 ustawy – Prawo atomowe przewiduje się dopuszczenie możliwości wnoszenia uwag i wniosków nie tylko w formie pisemnej, czy też ustnie do protokołu, lecz także za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.). Przeznaczony na to termin 21 dni od dnia ogłoszenia o wpłynięciu wniosku wydaje się być wystarczający, aby wszyscy zainteresowani mogli się wypowiedzieć na jego temat.

W projektowanym art. 39d ust. 3 ustawy – Prawo atomowe przesądzono, że ewentualna rozprawa administracyjna w sprawie wydania zezwolenia na budowę obiektu jądrowego musi być otwarta dla społeczeństwa. Oznacza to, że Prezes PAA nie tylko powinien pisemnie wezwać lub zawiadomić o rozprawie strony, świadków, biegłych oraz inne osoby, organy i organizacje na podstawie art. 91 § 2 w związku z art. 90 Kodeksu postępowania administracyjnego, ale także ogłosić o terminie, miejscu i przedmiocie rozprawy w taki sposób, aby każdy mógł wziąć w niej udział.

W uzasadnieniu wydanej decyzji, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, Prezes PAA będzie musiał podawać informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w postępowaniu.

W pkt 2.18 dokumentu „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania

obiektów jądrowych – projekt DS – 416” Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej wskazuje, iż należy ustanowić wyraźne warunki uczestnictwa społeczeństwa w procesie licencjonowania obiektów jądrowych. Z kolei w pkt 2.40 wyżej wymienionego dokumentu wskazuje się, iż podczas pewnych etapów procesu licencjonowania obiektu jądrowego należy dać społeczeństwu okazje do przedstawienia swoich poglądów. Przejrzystość wraz z udziałem i zaangażowaniem społeczeństwa w proces dozorowy wzmacnia wiarygodność urzędu dozorowego i zwiększa zaufanie lokalnej ludności do reżimu dozoru jądrowego. Przy zapewnieniu poszanowania wrażliwości zabezpieczeń i poufnych informacji komercyjnych, w całym cyklu życia obiektu jądrowego proces uczestnictwa społecznego, w tym udział zainteresowanych grup lokalnych, krajowych i międzynarodowych, powinien być otwarty, przejrzysty, dobrze opisany i zrównoważony.

Zgodnie z projektowanym art. 39e ust. 1 ustawy – Prawo atomowe w toku oceny wniosku o wydanie zezwolenia Prezes PAA będzie uprawniony do:

- 1) prowadzenia kontroli w miejscu, w którym jest lub ma być wykonywana działalność objęta wnioskiem;
- 2) korzystania z pomocy biegłych, ekspertów i laboratoriów, a w przypadku elektrowni jądrowej – laboratoriów i organizacji eksperckich autoryzowanych przez Prezesa PAA na zasadach określonych w projektowanym art. 66a ustawy – Prawo atomowe;
- 3) żądania wykonania na koszt wnioskodawcy badań lub ekspertyz w celu stwierdzenia spełniania warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

Powyższe uprawnienia dozoru jądrowego są niezbędne dla zapewniania możliwości wykonywania jego zadań związanych z oceną bezpieczeństwa obiektu, którego dotyczy wniosek o wydanie zezwolenia.

W projektowanym art. 39e ust. 2 przesądzono, że koszty czynności wykonywanych w toku oceny wniosków o wydanie zezwolenia przez podmioty wspomagające Prezesa PAA oraz badań lub ekspertyz przeprowadzanych na jego żądanie ponosi jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o wydanie zezwolenia. Opłaty za rozpatrzenie wniosku o wydanie zezwolenia zostały skalkulowane bez uwzględnienia tych kosztów, gdyż od konkretnego przypadku będzie uzależniona konieczność ich ponoszenia. Poza tym nie można z góry ustalić jakie to byłyby koszty. Koszty czynności wykonywanych w toku oceny wniosków o wydanie zezwolenia przez biegłych, ekspertów, laboratoria i organizacje eksperckie stanowią koszty

postępowania w rozumieniu działu IX Kodeksu postępowania administracyjnego.

Przepisy projektowanego art. 39e ust. 1 i 2 będą stosowane odpowiednio do postępowania w przedmiocie wydania wyprzedzającej opinii odnośnie planowanej lokalizacji obiektu jądrowego, o której mowa w projektowanym art. 36a ustawy – Prawo atomowe oraz do postępowania w przedmiocie ogólnej opinii odnośnie planowanych rozwiązań organizacyjno-technicznych dotyczących przyszłej działalności obejmującej obiekt jądrowy, o której mowa w projektowanym art. 39b ustawy – Prawo atomowe. Przygotowywanie tych opinii może również powodować konieczność skorzystania ze specjalistycznej wiedzy innych podmiotów niż Prezes PAA.

Przewidziana w projektowanym art. 39f ust. 1 i 2 ustawy – Prawo atomowe procedura opiniowania projektu zezwolenia przez Radę do Spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej jest kolejnym środkiem pozwalającym Prezesowi PAA na właściwą ocenę bezpieczeństwa jądrowego związanego z działalnością dotyczącą obiektu jądrowego.

Przewidziany w projektowanym art. 39f ust. 3 ustawy – Prawo atomowe obowiązek przedstawiania wnioskodawcy projektu zezwolenia ma na celu zapewnienie mu możliwości zapoznania się ze stanowiskiem Prezesa PAA i uniknięcia ewentualnego zaskoczenia treścią wydanej decyzji, a także stworzenie warunków do współpracy pomiędzy wnioskodawcą i organem dozoru jądrowego w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego. Uprawnienie wnioskodawcy do zgłoszenia uwag do projektu zezwolenia, przewidziane w projektowanym art. 39f ust. 4 ustawy – Prawo atomowe, umożliwi Prezesowi PAA poznanie stanowiska strony w sprawie tego projektu, co może mieć wpływ na projekt zezwolenia. Nie powinno to jednak stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa jądrowego obiektu jądrowego.

Projektowany art. 39g ustawy – Prawo atomowe stanowi, że w zezwoleniu na prowadzenie działalności polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji oraz likwidacji obiektów jądrowych muszą zostać określone warunki wykonywania działalności. Jest to przepis szczególny w stosunku do art. 5 ust. 7b ustawy – Prawo atomowe, który pozwala na nieokreślanie warunków wykonywania działalności związanej z narażeniem, jeżeli nie jest to niezbędne. Dokument Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416” w pkt 2.18 wskazuje, iż dozór jądrowy powinien włączać do zezwolenia takie warunki, jakie uzna za właściwe. W związku z tym wymienione w tym przepisie warunki nie stanowią zamkniętego katalogu. Inne przepisy projektowanej ustawy wymieniają ponadto wiele innych

elementów zezwolenia, takich jak np. określenie częstotliwości przeprowadzania okresowych szkoleń pracowników (projektowany art. 11 ust. 2 ustawy – Prawo atomowe) i ocen okresowych bezpieczeństwa (projektowany art. 37e ustawy – Prawo atomowe), czy też terminów składania raportu z rozruchu obiektu jądrowego (projektowany art. 37b ust. 2 ustawy – Prawo atomowe) i raportu z likwidacji obiektu jądrowego (projektowany art. 38c ust. 1 ustawy – Prawo atomowe). Zakres warunków wykonywania działalności objętej zezwoleniem uwzględnia najważniejsze z punktu bezpieczeństwa jądrowego przejawy tej działalności.

W proponowanym art. 39h ustawy – Prawo atomowe przyznano Prezesowi PAA uprawnienie do dokonania z urzędu zmiany warunków wykonywania działalności obejmującej obiekt jądrowy określonych w zezwoleniu, w sytuacji stwierdzenia, w szczególności w wyniku oceny raportów z ocen okresowych, iż jest to niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej lub zabezpieczeń materiałów jądrowych. Do postępowania w takiej sprawie przepisy ustawy – Prawo atomowe dotyczące opiniowania projektu zezwolenia przez Radę do Spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej oraz udostępniania tego projektu wnioskodawcy będą stosowane odpowiednio. Wspomniany dokument Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416” w pkt 2.26 stanowi, że system dozorowy powinien także umożliwiać urzędowi dozoru podejmowanie decyzji dozorowych i wydawanie, poprawianie, zawieszanie lub cofanie zezwoleń, warunków lub upoważnień.

Projektowany art. 39i ustawy – Prawo atomowe reguluje kwestię umiejscowienia wydawania zezwoleń w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej wśród innych procedur związanych z budową obiektu jądrowego. Uznano, iż wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego powinno być poprzedzone uzyskaniem przez wnioskodawcę:

- 1) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji zgodnie z przepisami działu V rozdz. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz
- 2) opinii Komisji Europejskiej wydanej na podstawie art. 43 Traktatu Euratom.

Wprowadzenie obowiązku uprzedniego uzyskania przez wnioskodawcę decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga zmiany art. 72 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz

o ocenach oddziaływania na środowisko, wymieniającego szereg decyzji, których uzyskanie musi być poprzedzone wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Uznano, że nie jest wystarczające, jeżeli wydanie tej decyzji będzie poprzedzać uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę (art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko), gdyż zezwolenie na budowę obiektu jądrowego jest warunkiem uzyskania pozwolenia na budowę (projektowany art. 39k ustawy – Prawo atomowe). Wydaje się, że sekwencja: decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach – zezwolenie na budowę obiektu jądrowego – pozwolenie na budowę jest uzasadniona i pozwoli na w miarę sprawne przeprowadzenie procesu inwestycyjnego.

Zgodnie z art. 80 ust. 1 w związku z art. 59 ust. 1 pkt 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę wyniki uzyskanych ustaleń i opinii, ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa oraz wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone. W celu uwzględnienia wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej przez decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji polegającej na budowie obiektu jądrowego, projektowany art. 39i ust. 2 ustawy – Prawo atomowe przewiduje, że organ właściwy do wydania tej decyzji powinien zasięgnąć opinii Prezesa PAA, przesyłając mu projekt decyzji, a także wniosek o wydanie decyzji wraz z wymaganymi dokumentami.

Opinia, o której mowa w art. 43 Traktatu Euratom, dotyczy stanowiska Komisji Europejskiej odnośnie planowanych projektów inwestycyjnych dotyczących nowych instalacji lub wymiany, czy też przebudowy istniejących. Rozporządzenie Rady (Euratom) Nr 2587/1999 z dnia 2 grudnia 1999 r. określające projekty inwestycyjne przekazywane Komisji zgodnie z art. 41 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Dz. Urz. UE L 315 z 09.12.1999, str. 1) wymienia między innymi reaktory jądrowe wszystkich typów i wszystkich zastosowań, jako podlegające procedurze wynikającej z art. 41 – 44 Traktatu Euratom.

Projektowany art. 39j ustawy – Prawo atomowe przewiduje z kolei, że warunkiem wystąpienia z wnioskiem o wydanie zezwolenia na rozruch obiektu jądrowego będzie

uzyskanie przez wnioskodawcę opinii Komisji Europejskiej wydanej na podstawie art. 37 Traktatu Euratom. Przepis art. 37 Traktatu Euratom stanowi, iż Komisja Europejska wydaje w terminie 6 miesięcy opinię odnośnie przedstawionego jej przez państwo członkowskie planu składowania odpadów radioaktywnych w dowolnej formie, tak, aby umożliwić ustalenie, czy realizacja tego planu może spowodować promieniotwórcze skażenie wód, gleby lub powietrza w innym państwie członkowskim UE. Przepis ten dotyczy też planu budowy elektrowni jądrowej, gdyż z jej działalnością wiąże się przechowywanie odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego.

Projektowany art. 39k ustawy – Prawo atomowe przewiduje, że wydane przez Prezesa PAA zezwolenie na budowę albo likwidację obiektu jądrowego będzie z kolei warunkiem uzyskania pozwolenia na, odpowiednio,: budowę, użytkowanie i rozbiórkę tego obiektu, wydawanego na podstawie przepisów prawa budowlanego. Jest to uzasadnione tym, iż wymienione pozwolenia są podstawowymi decyzjami wydawanymi w procesie budowy czy też rozbiórki obiektu budowlanego i nie powinny być wydawane bez uwzględnienia kwestii bezpieczeństwa jądrowego związanych z budową albo rozbiórką obiektu jądrowego.

40. Art. 1 pkt 20 projektu.

Zgodnie z dodawanym art. 39m każdy inwestor zobowiązany będzie do utworzenia przy obiekcie energetyki jądrowej, będącym jednocześnie obiektem jądrowym, najpóźniej z dniem uzyskania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej w rozumieniu przepisów ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie budowy obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących, Lokalnego Centrum Informacyjnego. Lokalne Centrum ma funkcjonować do czasu zakończenia likwidacji obiektu energetyki jądrowej.

Koszty funkcjonowania Lokalnego Centrum obciążać będą inwestora, a następnie jednostkę organizacyjną prowadzącą działalność w zakresie rozruchu, eksploatacji lub likwidacji takiego obiektu jądrowego.

Zgodnie z dodawanym art. 39m ust. 5 dopuszczalne będzie prowadzenie jednego Lokalnego Centrum dla więcej niż jednego obiektu energetyki jądrowej pod warunkiem, że obiekty te będą znajdować się w swoim bezpośrednim sąsiedztwie. Rozwiązanie takie pozwoli na zrationalizowanie kosztów ponoszonych przez inwestorów oraz jednostki organizacyjne prowadzące działalność związaną z narażeniem jak również zoptymalizowanie dostępu obywateli do informacji dotyczących obiektów energetyki jądrowej działających

w jednej lokalizacji.

Do zadań Lokalnego Centrum zdefiniowanych w dodawanym art. 39m ust. 3 będzie należała w szczególności publikacja bieżących informacji na temat pracy OEJ oraz stanu bezpieczeństwa i ochrony radiologicznej wokół OEJ, jak również współpraca z organami administracji, państwowymi osobami prawnymi oraz innymi jednostkami organizacyjnymi, w prowadzeniu działań związanych z informacją społeczną, edukacją, popularyzacją oraz informacją naukowo – techniczną i prawną w zakresie energetyki jądrowej oraz bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu energetyki jądrowej.

Lokalne Centrum wydawać będzie lokalny biuletyn informacyjny, jak również publikować będzie gromadzone dane i informacje na swojej stronie internetowej.

Proponowane rozwiązania w zakresie Lokalnego Centrum nie uchybiają obowiązkowi wynikającemu z dodawanego art. 35a ustawy. Każda zainteresowana osoba będzie zatem mogła uzyskać informacje o bezpieczeństwie jądrowym obiektu energetyki jądrowej bądź to w drodze zapytania skierowanego do kierownika jednostki prowadzącej działalność związaną z narażeniem w trybie art. 35a, bądź to w Lokalnym Centrum.

W celu zapewnienia właściwego poziomu wiedzy na temat realizacji inwestycji oraz bieżącej eksploatacji obiektu energetyki jądrowej będącego jednocześnie obiektem jądrowym, społeczność lokalna, będzie mogła powołać Lokalny Komitet Informacyjny, którego zakres zadań, uprawnień i skład reguluje dodawany art. 39n.

Zgodnie z dodawanym art. 39l pkt 2 społeczność lokalną stanowią będą mieszkańcy gminy lub gmin, na terenie których zrealizowana została lub realizowana będzie inwestycja w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej, oraz gmin, których granice znajdują się w odległości nie większej niż 15 km od granic nieruchomości na której zrealizowana została lub realizowana będzie ww. inwestycja.

W skład komitetu będą wchodzić:

- 1) przedstawiciele władz samorządowych społeczności lokalnej (po 1 osobie z każdej gminy, na terenie której zlokalizowany jest obiekt energetyki jądrowej lub jego część);
- 2) przedstawiciele społeczności lokalnej (dowolna ilość).

Członkowie Komitetu, będący przedstawicielami władz samorządowych, będą wyznaczani przez wójtów/burmistrzów/prezydentów miast właściwych miejscowo

dla lokalizacji obiektu lub jego części. Każdy z członków społeczności lokalnej będący osobą pełnoletnią i posiadający pełnię praw publicznych może zgłosić swój akces do Komitetu. Zgłoszenie następuje w siedzibie właściwego urzędu gminy.

W skład Komitetu nie będą zatem wchodzić przedstawiciele władz samorządowych tych gmin, które jedynie sąsiadują z gminami na terenie których zlokalizowany został obiekt energetyki jądrowej.

Do zadań Komitetu będzie należało:

- 1) zapewnienie monitoringu społecznego działalności obiektu energetyki jądrowej;
- 2) informowanie społeczności lokalnej o działalności obiektu energetyki jądrowej;
- 3) reprezentowanie społeczności lokalnej w kontaktach z organami inwestora lub jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność związaną z rozruchem, eksploatacją lub likwidacją obiektu energetyki jądrowej.

W celu właściwego realizowania swoich zadań Komitet będzie posiadał następujące kompetencje:

- 1) wyznaczenie ze swego grona osób, każdorazowo w liczbie nie większej niż 5, uprawnionych do wstępu na teren obiektu energetyki jądrowej oraz do jego pomieszczeń w towarzystwie wyznaczonego przez inwestora/operatora pracownika tego obiektu. Uprawnienie to nie obejmuje wstępu do pomieszczeń, do których dostęp osób postronnych jest niemożliwy ze względów bezpieczeństwa;
- 2) prawo do wglądu do dokumentów obiektu energetyki jądrowej, z wyjątkiem dokumentów zawierających tajemnice prawnie chronione oraz informacje wrażliwe, w tym dokumentów dotyczących ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądrowych;
- 3) prawo do powoływania ekspertów zewnętrznych, którzy na zlecenie LKI będą uczestniczyć w pracach Komitetu w charakterze doradców, bez prawa głosu;
- 4) prawo do domagania się od inwestora lub jednostki prowadzącej działalność związaną z narażeniem, wyjaśnień w interesujących Komitet kwestiach.

Obsługę administracyjno-organizacyjną Komitetu oraz finansowanie jego działalności zapewnia gmina właściwa miejscowo dla lokalizacji obiektu energetyki jądrowej. W przypadku, gdy obiekt ten zlokalizowany jest na obszarze więcej niż jednej gminy obsługę administracyjno-organizacyjną oraz finansowanie działalności Komitetu zapewnia gmina,

na obszarze której znajduje się największa jego część.

W ust. 9 dodawanego art. 39n zawarto upoważnienie dla ministra właściwego do spraw gospodarki do wydania rozporządzenia określającego szczegółowe zasady tworzenia i działania Komitetów.

Ponadto zgodnie z dodawanym art. 39o rada gminy, na terenie której planowana będzie budowa, będzie budowany lub będzie funkcjonował obiekt energetyki jądrowej będący równocześnie obiektem jądrowym, będzie miała prawo do utworzenia Gminnego Punktu Informacyjnego w którym będzie realizowała gminną strategię informacyjną, edukacyjną i promocyjną w zakresie energetyki jądrowej.

W ustawie nie przewiduje się bardziej szczegółowej regulacji dotyczącej ww. punktu informacyjnego z uwagi na fakt, że rada gminy tworząc go, zdefiniuje w całości jego zadania, kompetencje oraz określi miejsce w strukturze gminy.

Rozwiązania projektowane w niniejszej zmianie są zgodne z zaleceniami wynikającymi z pkt 2.18 i 2.42 dokumentu „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416”.

41. Art. 1 pkt 21 projektu.

Projektowana zmiana art. 41 ust. 3 ustawy – Prawo atomowe ma na celu zapewnienie spójności uregulowań dotyczących nadzoru nad ochroną fizyczną materiałów jądrowych oraz przewidzianych w projektowanym art. 41m ustawy – Prawo atomowe uregulowań dotyczących nadzoru nad ochroną fizyczną obiektów jądrowych. Jednocześnie projektowane rozwiązanie pozwoli na usunięcie wątpliwości interpretacyjnych istniejących w tym zakresie w dotychczasowym stanie prawnym.

42. Art. 1 pkt 22 projektu.

Projektowany art. 41m ustawy – Prawo atomowe zawiera rozszerzone względem art. 34 ustawy – Prawo atomowe w dotychczasowym brzmieniu postanowienia dotyczące ochrony fizycznej obiektów jądrowych. Przyznanie Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego nadzoru nad ochroną fizyczną obiektów obok Prezesa PAA nastąpiło ze względu na to, że monitorowanie systemu ochrony fizycznej obiektów jądrowych powinno być prowadzone także przez organ właściwy w zakresie przeciwdziałania terroryzmowi oraz zapobiegania proliferacji materiałów jądrowych. W tym zakresie Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego powinna także posiadać uprawnienia do kontroli ochrony fizycznej w obiektach jądrowych. Obowiązek opracowywania i wdrażania systemu ochrony fizycznej w jednostce

organizacyjnej prowadzącej działalność polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego oraz zatwierdzania go przez Prezesa PAA wprowadzono na wzór rozwiązań zastosowanych w art. 41 ust. 2 ustawy – Prawo atomowe. Dodatkowo przyznano Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego kompetencję do opiniowania tego systemu, również ze względu na zapobieganie terroryzmowi i proliferacji materiałów jądrowych.

43. Art. 1 pkt 23 projektu.

Projektowany art. 42a ust. 1 ustawy – Prawo atomowe odpowiada swoim brzmieniem dotychczasowemu art. 34 ust. 2 ustawy – Prawo atomowe, a przeniesienie tej regulacji do rozdziału 4a ustawy wynika z rozwiązań systematyzacyjnych ustawy – Prawo atomowe. W projektowanym art. 42a ust. 2 art. 42a ustawy – Prawo atomowe proponuje się fakultatywne upoważnienie dla Rady Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia dodatkowych wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona budynków i urządzeń nie wchodzących w skład obiektu jądrowego, których uszkodzenie lub zakłócenie pracy mogłoby spowodować skutki istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. W przypadku zaistnienia w przyszłości takiej potrzeby Rada Ministrów będzie mogła wprowadzić w zakresie ochrony takich budynków i urządzeń dalej idące wymagania niż wynikające z ustawy o ochronie osób i mienia.

44. Art. 1 pkt 24 projektu.

Z uwagi na specyfikę głębokich składowisk odpadów promieniotwórczych, do budowy i eksploatacji których stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.) dotyczące składowania odpadów w górotworze, w projektowanym art. 53 ust. 1a ustawy – Prawo atomowe zamieszczono regulację zawartą obecnie w § 43 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2002 r. w sprawie odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego (Dz. U. Nr 230, poz. 1925), stanowiącą, iż do budowy i eksploatacji składowiska głębokiego odpadów promieniotwórczych stosuje się przepisy prawa geologicznego i górniczego dotyczące składowania odpadów w górotworze doprecyzowując odesłanie w tym zakresie do przepisów dotyczących podziemnych składowisk odpadów niebezpiecznych. W związku z tym przedmiotowy projekt ustawy dokonuje także odpowiednich zmian w ustawie – Prawo geologiczne i górnicze. Propozycje te zapewnią wewnętrzną spójność systemu prawa.

45. Art. 1 pkt 25 projektu.

Zgodnie z projektowanym art. 55a ust. 1 ustawy – Prawo atomowe wybór z punktu widzenia bezpieczeństwa lokalizacji składowiska odpadów promieniotwórczych powinna poprzedzać, dla rozpatrywanych obszarów lokalizacji, ocena spełniania wymagań lokalizacyjnych określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 55 ustawy – Prawo atomowe, przeprowadzana przez inwestora na podstawie własnych badań i pomiarów terenu przeznaczonego pod lokalizację składowiska odpadów promieniotwórczych. Wyniki oceny terenu przeznaczonego pod lokalizację składowiska odpadów promieniotwórczych inwestor powinien opracowywać w formie raportu lokalizacyjnego. Raport lokalizacyjny będzie podlegał ocenie Prezesa PAA przeprowadzanej w toku postępowania o wydanie zezwolenia na budowę składowiska odpadów promieniotwórczych (projektowany art. 55a ust. 1 ustawy – Prawo atomowe). Podobnie jak w przypadku obiektu jądrowego, inwestor składowiska odpadów promieniotwórczych będzie miał możliwość wystąpienia do Prezesa PAA z wnioskiem o wydanie wyprzedzającej opinii odnośnie planowanej lokalizacji składowiska odpadów promieniotwórczych. Wniosek o wydanie tej opinii powinien zawierać wymienione w projektowanym art. 55a ust. 4 ustawy – Prawo atomowe dane niezbędne do zidentyfikowania inwestora, rodzaju składowiska odpadów promieniotwórczych, którego dotyczy wniosek oraz terenu, na którym ma on być zlokalizowany. Do wniosku o wydanie wyprzedzającej opinii inwestor powinien dołączyć raport lokalizacyjny. Proponuje się, aby Prezes PAA wydawał tę opinię w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

Omówione powyżej zmiany ustawy – Prawo atomowe w zakresie składowania odpadów promieniotwórczych nie są bezpośrednio związane z problematyką bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych. Dyrektywa Rady 2009/71/Euratom w punkcie 12 preambuły wyraźnie jednak podkreśla, iż mimo tego, że dyrektywa ta dotyczy przede wszystkim bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych, ważne jest również zapewnienie bezpiecznej gospodarki wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi, w tym w obiektach do ich przechowywania i składowania.

46. Art. 1 pkt 26 projektu.

Obowiązująca ustawa – Prawo atomowe nie formułuje zakazu przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu składowania odpadów promieniotwórczych pochodzących z zagranicy. Ustawa ta określa jednak bardzo restrykcyjne przesłanki udzielania przez Prezesa PAA odpowiednio zezwolenia albo zgody na taki przywóz, w praktyce wykluczające w aktualnych realiach możliwość uzyskania takiego zezwolenia albo zgody, z uwagi na brak

możliwości technicznych i organizacyjnych składowania w Polsce odpadów promieniotwórczych pochodzących z zagranicy bez uszczerbku dla możliwości składowania odpadów promieniotwórczych powstałych w Polsce (art. 62c ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo atomowe). Zgodnie z obowiązującą ustawą – Prawo atomowe jedynym podmiotem uprawnionym do prowadzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności w zakresie składowania odpadów promieniotwórczych jest państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych (ZUOP). ZUOP eksploatuje jedyne w Polsce składowisko odpadów promieniotwórczych w Różanie, którego możliwości eksploatacyjne wyczerpują się. W przyszłości konieczne będzie zatem zbudowanie w Polsce nowego składowiska odpadów promieniotwórczych. Po ewentualnym zbudowaniu w Polsce nowego składowiska mogą powstać techniczne i organizacyjne możliwości składowania w nim odpadów promieniotwórczych pochodzących z zagranicy bez uszczerbku dla możliwości składowania odpadów promieniotwórczych powstałych w Polsce, wobec czego mogłaby odpaść jedna z przesłanek odmowy wydania przez Prezesa PAA zezwolenia lub zgody na przywóz do Rzeczypospolitej Polskiej z zagranicy odpadów promieniotwórczych w celu składowania (brak technicznych lub organizacyjnych możliwości składowania).

Dlatego istnieje konieczność wprowadzenia w zmienianym przedmiotowym projektem ustawy art. 62e ust. 2 ustawy – Prawo atomowe ustawowego zakazu sprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu składowania odpadów promieniotwórczych powstałych za granicą. Zakaz taki funkcjonuje w większości państwa europejskich, między innymi we Francji, Finlandii, Czechach i ma istotne znaczenie społeczne. Zakaz ten oparty jest na powszechnie przyjętym w świecie założeniu, iż za gospodarkę odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, w tym za ich składowanie powinno odpowiadać państwo, na terenie którego zostały one wytworzone. Istnieje więc potrzeba ustawowego zagwarantowania, że Rzeczpospolita Polska nie stanie się docelowym miejscem przeznaczenia dla odpadów promieniotwórczych powstałych za granicą.

Wprowadzenie projektowanego zakazu będzie zgodne z przepisami dyrektywy Rady 2006/117/EURATOM z dnia 20 listopada 2006 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad przemieszczaniem odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego. Zgodnie z pkt 7 preambuły do dyrektywy 2006/117/Euratom żaden przepis przedmiotowej dyrektywy nie powinien oznaczać, że państwo członkowskie przeznaczenia ma obowiązek przyjmować przemieszczane odpady promieniotwórcze i wypalone paliwo jądrowe

przeznaczone do końcowego przetwarzania lub składowania, z wyjątkiem przemieszczeń zwrotnych. Projektowane rozszerzenie zakazu wynikającego z art. 62e ust. 2 ustawy – Prawo atomowe nie narusza więc postanowień dyrektywy 2006/117/Euratom.

47. Art. 1 pkt 27 projektu.

W art. 62i ustawy – Prawo atomowe rozszerzono katalogu organów, które Prezes Państwowej Agencji Atomistyki niezwłocznie informuje o wydaniu zezwolenia albo zgody na transgraniczne przemieszczenie odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego oraz o podjęciu decyzji o przerwaniu transgranicznego przemieszczenia odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego w przypadku naruszenia warunków jego przeprowadzenia określonych w przepisach prawa, zezwoleniu lub zgodzie o Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Powody tej zmiany są analogiczne jak w przypadku wprowadzenia projektowanego art. 5 pkt 15 ustawy – Prawo atomowe.

48. Art. 1 pkt 28 – 40 (ogólnie).

Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. c oraz d dyrektywy Rady 2009/71/Euratom krajowe ramy prawne, regulacyjne i organizacyjne bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych mają określać zakres odpowiedzialności za przyjęcie systemu nadzoru nad bezpieczeństwem jądrowym oraz za działania na rzecz egzekwowania przepisów. W Polsce takie przepisy już istnieją – tej tematyki dotyczy rozdział 9 ustawy – Prawo atomowe, zatytułowany: „Nadzór i kontrola w zakresie przestrzegania warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej”. Istnieje jednak potrzeba wprowadzenia zmian tych przepisów, podyktowana zarówno koniecznością przygotowania się do wykonywania zadań wynikających z rozwoju energetyki jądrowej w Polsce, jak i doświadczeniami wyniesionymi z dotychczasowej działalności inspekcyjno-kontrolnej prowadzonej przez dozór jądrowy. Ulepszanie ram krajowych w tym zakresie jest także obowiązkiem państw członkowskich wynikającym z art. 4 ust. 2 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom.

49. Art. 1 pkt 28 lit. a projektu.

W zmienianym art. 64 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo atomowe wprowadza się dwustopniowy podział inspektorów dozoru jądrowego według kryterium zakresu ich uprawnień kontrolnych na inspektorów I stopnia i inspektorów II stopnia. Klasyfikacja ta nawiązuje z pewnymi modyfikacjami do obecnie stosowanego w rozporządzeniu Rady

Ministrów z dnia 6 sierpnia 2002 r. w sprawie inspektorów dozoru jądrowego (Dz. U. Nr 137, poz. 1154) podziału na:

- inspektorów uprawnionych do sprawowania kontroli w jednostkach wykonujących działalność w obiektach jądrowych, jednostkach organizacyjnych zajmujących się wytwarzaniem i przerobem paliwa jądrowego, przetwarzaniem odpadów promieniotwórczych, przechowywaniem lub składowaniem odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego oraz transportem paliwa jądrowego po odbyciu praktyki i zaliczeniu egzaminu kwalifikacyjnego stopnia drugiego; obecnie będą to inspektorzy II stopnia (bez uprawnień do kontroli jednostek zajmujących się transportem paliwa jądrowego), oraz
- inspektorów uprawnionych do sprawowania kontroli w innych jednostkach organizacyjnych wykonujących działalność związaną z narażeniem po odbyciu praktyki i zdaniu egzaminu stopnia pierwszego; obecnie będą to inspektorzy I stopnia (z dodatkowymi uprawnieniami do kontroli jednostek zajmujących się transportem paliwa jądrowego).

Wprowadzenie tego podziału do tekstu ustawy – Prawo atomowe wynika z tego, iż jest to materia, która nie powinna być regulowana w akcie rangi podstawowej. Poza tym wprowadzana zmiana pozwoli na uproszczenie stosowanej terminologii.

50. Art. 1 pkt 28 lit. b projektu.

Uchylenie art. 64 ust. 4 pkt 4 ustawy – Prawo atomowe jest konsekwencją rezygnacji z obowiązku uzyskiwania zatwierdzenia programów szkoleń pracowników. Zmiana pkt 3 wynika ze zmiany brzmienia art. 68 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe.

51. Art. 1 pkt 28 lit. c projektu.

Uchylenie art. 64 ust. 5 i 6 ustawy – Prawo atomowe wiąże się z przeniesieniem treści tych przepisów do nowego art. 65a tej ustawy.

52. Art. 1 pkt 29 lit. a tiret pierwsze projektu.

Zmiana art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo atomowe jest konsekwencją wprowadzenia podziału inspektorów dozoru jądrowego na inspektorów I i II stopnia.

W art. 65 ust. 1 pkt 4 ustawy – Prawo atomowe przesądzono jednoznacznie,

iż orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia powinny być wydawane w trybie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 Kodeksu pracy.

53. Art. 1 pkt 29 lit. a tiret drugie projektu.

W projektowanym art. 65 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo atomowe wprowadzono wymóg zatrudnienia w PAA, jako niezbędną przesłankę uzyskania uprawnień inspektora ochrony radiologicznej. PAA jest urzędem obsługującym naczelny organ dozoru jądrowego (Prezesa PAA), w związku z tym uzasadnione jest, aby inspektorzy, jako organy dozoru jądrowego, byli zatrudnieni w tym urzędzie. W obecnej praktyce nie ma zresztą inspektorów dozoru jądrowego niezatrudnionych w PAA.

54. Art. 1 pkt 29 lit. b projektu.

Obecnie przepis art. 65 ust. 2 ustawy – Prawo atomowe dotyczy jedynie części kosztów egzaminu kwalifikacyjnego na stanowisko inspektora dozoru jądrowego – kosztów związanych z pracą komisji przeprowadzającej ten egzamin. W związku z przesądzeniem, że inspektor dozoru jądrowego musi być pracownikiem PAA przepis ten zmieniono poprzez wskazanie, że koszty jego praktyki, egzaminu oraz wymaganych badań lekarskich pokrywane są z budżetu PAA. Pracodawca nie powinien obciążać swojego pracownika kosztami przygotowania do wykonywania zawodu.

55. Art. 1 pkt 29 lit. c projektu.

Istniejące ramy krajowe powinny, zgodnie z art. 7 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom, wymagać od wszystkich stron zapewnienia szkoleń ich personelowi odpowiedzialnemu za kwestie związane z bezpieczeństwem jądrowym obiektów jądrowych. W związku z tym wprowadzono do art. 65 ustawy – Prawo atomowe nowe ust. 3 – 8 dotyczące odbywania praktyki przez kandydatów na inspektorów dozoru jądrowego, powoływania komisji przeprowadzających egzamin kwalifikacyjny, obowiązku ciągłego podnoszenia kwalifikacji przez inspektorów dozoru jądrowego oraz zapewniania szkoleń pracownikom innych niż Prezes PAA organów administracji przeprowadzających kontrole w obiektach jądrowych. Dotyczą one przeważnie kwestii nieuregulowanych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 sierpnia 2002 r. w sprawie inspektorów dozoru jądrowego, z wyjątkiem projektowanych przepisów art. 65 ust. 5 i 6 ustawy – Prawo atomowe, które odpowiadają odpowiednio przepisom § 8 ust. 1 i 3 rozporządzenia. Przeniesienie ich treści do tekstu ustawy – Prawo atomowe wynika z tego, iż są to przepisy o charakterze podstawowym dla tematyki przeprowadzania egzaminów kwalifikacyjnych. Jednocześnie przepisy

te wprowadzają pewne modyfikacje w stosunku do ich poprzedników, związane z wprowadzeniem klasyfikacji inspektorów dozoru jądrowego w art. 64 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo atomowe oraz potrzebą rozszerzenia składu komisji egzaminacyjnych o specjalistów z zakresu postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, a także z zakresu prawa atomowego. Nowym rozwiązaniem dotyczącym komisji przeprowadzających egzaminy kwalifikacyjne jest z kolei przyznanie za uczestnictwo w ich pracach wynagrodzenia oraz zwrotu poniesionych kosztów podróży i noclegów. Uznano, że powinno to się odbywać na zasadach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju. Przepis ten jest wzorowany na § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie stanowisk, zawierającym podobne rozwiązanie w stosunku do członków komisji przeprowadzających egzaminy dla osób, które ubiegają się o uprawnienia umożliwiające zatrudnienie na stanowiskach mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz o uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej.

Projektowane przepisy art. 65 ust. 3 i 4 ustawy – Prawo atomowe dotyczą kompetencji Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego, który jako organ zgłaszający Prezesowi PAA wnioski o powołanie inspektorów dozoru jądrowego powinien mieć także kompetencję do kierowania pracowników PAA na praktyki, stwierdzenia odbycia tej praktyki, a także zwalniania z obowiązku odbycia praktyki. W tym ostatnim przypadku uznano, iż kandydat na stanowisko inspektora dozoru jądrowego I stopnia, który przez dłuższy czas pełnił funkcję inspektora ochrony radiologicznej lub był zatrudniony w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność wymagającą zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe, powinien z reguły mieć wystarczające doświadczenie, aby przystąpić do egzaminu kwalifikacyjnego bez odbycia praktyki. W każdym takim przypadku ocena tych okoliczności będzie jednak należała do Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego.

Projektowane przepisy art. 65 ust. 8 – 11 nakładają na Prezesa PAA oraz na inne organy administracji przeprowadzających kontrole w obiektach jądrowych obowiązek zapewniania (organizowania lub wskazywania), na własny koszt, odpowiednich szkoleń. Szkolenia te powinny mieć na celu zapewnienie inspektorom dozoru jądrowego możliwości spełniania obowiązku stałego podnoszenia swojej wiedzy i kwalifikacji. W przypadku pracowników innych organów przeprowadzających kontrole szkolenia powinny dotyczyć

zagadnień bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w zakresie ich właściwości i kompetencji, a ich programy powinny być uzgadniane z Prezesem PAA.

56. Art. 1 pkt 30 projektu.

W związku z potrzebą zapewnienia nadzoru nad przestrzeganiem przepisów i zasad bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w większej ilości obiektów jądrowych niż ma to miejsce obecnie w projektowanym art. 65a ust. 1 ustawy – Prawo atomowe wprowadza się, zgodnie z wytycznymi MAEA (SAFETY GUIDE No. GS-G-1.3) oraz przy uwzględnieniu doświadczeń i praktyki dozorowej krajów z funkcjonującym programem energetyki jądrowej, trzy podstawowe typy inspekcji dozorowych: kontrole okresowe, kontrole doraźne oraz kontrole ciągłe. Ten ostatni rodzaj kontroli wykonywany będzie jedynie w stosunku do elektrowni jądrowych. Jest to nowe rozwiązanie w warunkach polskich, ale stosuje się je w wielu krajach. Pozwoli ono na bieżącą ocenę stanu bezpieczeństwa jądrowego elektrowni, co może mieć duże znaczenie w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.

Ze względu na specyfikę dziedziny jaką jest nadzór nad bezpieczeństwem jądrowym i ochroną radiologiczną, skalę potencjalnych zagrożeń do jakich może doprowadzić nieprzestrzeganie wymogów bezpieczeństwa oraz w celu zapewnienia organom dozoru jądrowego uprawnień wymaganych przez art. 5 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom projektowana ustawa wprowadza szereg postanowień dotyczących trybu prowadzenia kontroli. Obecnie inspektor dozoru jądrowego może prowadzić kontrolę na podstawie upoważnienia wydanego przez Prezesa PAA lub Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego, a w wyjątkowych sytuacjach (istnienie zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi albo dla środowiska) na podstawie legitymacji służbowej, ale upoważnienie do przeprowadzenia kontroli należy w takim przypadku doręczyć kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej w terminie 3 dni od rozpoczęcia kontroli (art. 64 ust. 5 i 6 ustawy – Prawo atomowe). W projektowanym art. 65a ust. 2 ustawy – Prawo atomowe utrzymuje się zasadę, iż czynności kontrolne mogą być wykonywane przez inspektora dozoru jądrowego po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz dodatkowo wprowadza wymóg okazania kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej albo osobie przez niego upoważnionej legitymacji służbowej. Na podstawie samej legitymacji inspektor dozoru jądrowego będzie mógł prowadzić kontrolę w sytuacji podejrzenia poważnego naruszenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony

radiologicznej, a upoważnienie do przeprowadzenia kontroli będzie należało doręczyć kierownikowi kontrolowanej jednostki niezwłocznie (projektowany art. 65a ust. 3 ustawy – Prawo atomowe). Omówione uprawnienia są szersze niż dotychczasowe, jednak w większości przypadków naruszenie wymagań bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej może powodować skutki, o jakich mowa w dotychczasowym art. 65 ust. 6 ustawy – Prawo atomowe. Kontrole dozоровe, a w szczególności kontrole doraźne, powinny być przeprowadzane w celu uniknięcia wystąpienia zagrożeń dla ludzi i środowiska, a nie tylko w przypadku wystąpienia takich zagrożeń.

W projektowanym art. 65a ust. 4 ustawy – Prawo atomowe ustalono, że upoważnienie do przeprowadzenia kontroli ciągłych w elektrowniach jądrowych, w odróżnieniu od upoważnień do przeprowadzania pozostałych typów inspekcji, będzie mieć charakter stały i powinno być wydawane na okres nie dłuższy niż 2 lata. Takie rozwiązanie jest uzasadnione specyfiką tego rodzaju kontroli.

W projektowanym art. 65a ust. 5 ustawy – Prawo atomowe określono minimalną treść upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

Na wypadek, gdy w kontroli okresowej przewidziany jest udział biegłego lub specjalisty, projektowane przepisy art. 65a ust. 6 i 7 ustawy – Prawo atomowe stanowią, że upoważnienie do przeprowadzenia kontroli powinno także zawierać imię i nazwisko tej osoby, która powinna także uzyskiwać imienne upoważnienie do brania udziału w kontroli, wydane przez inspektora dozoru jądrowego. Pozwoli to na zapobieżenie przypadkom niewpuszczenia tych osób na teren kontrolowanej jednostki organizacyjnej.

W projektowanym art. 65a ust. 8 ustawy – Prawo atomowe zamieszczono upoważnienie dla ministra właściwego do spraw środowiska do określenia wzoru legitymacji służbowej inspektora dozoru jądrowego w drodze rozporządzenia, ze względu na techniczny charakter tej kwestii.

57. Art. 1 pkt 31 projektu.

Zgodnie z art. 5 ust. 3 lit. c i d dyrektywy Rady 2009/71/Euratom Prezes PAA jako właściwy organ regulacyjny powinien posiadać uprawnienia i zasoby umożliwiające zweryfikowanie, poprzez oceny i inspekcje, spełniania przez posiadaczy zezwoleń krajowych wymogów bezpieczeństwa jądrowego określonych w stosownych przepisach oraz warunkach zezwolenia. Prezes PAA musi być również wyposażony w uprawnienia umożliwiające przeprowadzenie działań na rzecz egzekwowania przepisów, w tym zawieszenia eksploatacji obiektu jądrowego. Z tego powodu w przedmiotowym projekcie ustawy rozbudowano katalog

uprawnień organów dozoru jądrowego w związku z prowadzoną kontrolą, określony w art. 66 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe. Nowymi uprawnieniami przewidzianymi w projekcie są:

- swobodne wnoszenie niezbędnego sprzętu na teren, do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki organizacyjnej, a także należących do niej środków transportu,
- wgląd do ksiąg oraz innych nośników informacji, należących do kontrolowanej jednostki organizacyjnej, dotyczących bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej,
- żądanie sporządzenia oraz wydania kopii dokumentów i nośników informacji należących do kontrolowanej jednostki organizacyjnej, dotyczących bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej,
- wzywanie i przesłuchiwanie kierownika i pracowników kontrolowanej jednostki organizacyjnej, a także pracowników zewnętrznych lub praktykantów,
- pobieranie próbek do badań laboratoryjnych,
- przeprowadzanie oględzin terenu, obiektów, pomieszczeń i urządzeń kontrolowanej jednostki organizacyjnej oraz należących do niej środków transportu,
- utrwalanie przebiegu i wyników oględzin za pomocą aparatury i środków technicznych służących do utrwalania obrazu i dźwięku,
- zabezpieczanie lub żądanie zabezpieczenia dokumentów i innych dowodów,
- w przypadku kontroli elektrowni jądrowej – korzystanie z pomocy autoryzowanych przez Prezesa Agencji laboratoriów i organizacji eksperckich, a w przypadku kontroli innych jednostek organizacyjnych – korzystanie z pomocy biegłych i ekspertów oraz laboratoriów.

Z ustawy – Prawo atomowe usunięto wzmiankę o korzystaniu przez organy dozoru jądrowego w związku z wykonywaniem czynności kontrolnych z ochrony przewidzianej w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) dla funkcjonariuszy publicznych, jako że osoby wykonujące te funkcje są funkcjonariuszami publicznymi w rozumieniu art. 115 § 13 pkt 4 Kodeksu karnego i nie jest potrzebna dodatkowa wzmianka o przysługującej im ochronie. W to miejsce w art. 66 ust. 2 ustawy –

Prawo atomowe zamieszczono przeniesiony z uchylanego art. 67 ust. 1 tej ustawy obowiązek kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej umożliwienia organom dozoru jądrowego przeprowadzenie kontroli i zapewnienia odpowiednich warunków do jej przeprowadzenia.

Z przepisu art. 4 ust. 1 dyrektywy 2009/71/Euratom wynika, iż państwa członkowskie UE powinny utrzymywać krajowe ramy prawne, organizacyjne i regulacyjne bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych, które między innymi powinny zapewniać koordynację między właściwymi organami państwa. Obiekty jądrowe podlegają nadzorowi i kontroli w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej sprawowanemu przez organy dozoru jądrowego. Nie należy jednak zapominać o tym, iż obiekty jądrowe podlegają też kontroli i nadzorowi w zakresie niejądrowych, można rzec „konwencjonalnych” aspektów swojej działalności.

Przy wykonywaniu nadzoru i kontroli w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektów jądrowych organy dozoru jądrowego współdziałają z innymi organami administracji z uwzględnieniem właściwości i kompetencji tych organów, w szczególności z Urzędem Dozoru Technicznego w zakresie bezpieczeństwa technicznego urządzeń technicznych zainstalowanych i funkcjonujących w obiektach jądrowych, Państwową Strażą Pożarną, organami inspekcji ochrony środowiska, organami nadzoru budowlanego, organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Państwowej Inspekcji Pracy. W związku ze złożonością kontroli zwłaszcza w elektrowniach jądrowych w projektowanych przepisach art. 66 ust. 3 – 7 ustawy – Prawo atomowe zamieszczono postanowienia odnoszące się do określenia zasad koordynacji i współpracy różnych organów administracji w zakresie kontroli działalności związanej z narażeniem na działanie promieniowania jonizującego z uwzględnieniem właściwości i kompetencji tych organów. Przepisy te tworzą system koordynacji kontroli i nadzoru nad obiektami jądrowymi, zwany dalej „systemem koordynacji”. Wymiana informacji pomiędzy organami i służbami zaangażowanymi w kontrolę i nadzór nad działalnością jednostek organizacyjnych prowadzących działalność związaną z budową, rozruchem, eksploatacją oraz likwidacją obiektów jądrowych, organizowanie wspólnych kontroli i szkoleń, współpraca w zakresie tworzenia i opiniowania aktów prawnych oraz zaleceń technicznych i inne działania podejmowane w ramach systemu koordynacji mogą przynosić korzyści nie tylko zaangażowanym organom i służbom na wszystkich poziomach określonych w projektowanym art. 66 ust. 5 ustawy – Prawo atomowe, ale także kontrolowanym jednostkom organizacyjnym, np. poprzez unikanie nakładania się kontroli przeprowadzanych przez różne inspekcje. Istotne jest to,

że projektowany system koordynacji w żaden sposób nie uszczupli uprawnień organów objętych koordynacją wynikających z przepisów ustrojowych kształtujących ich sytuację prawną.

Powierzenie kierowania systemem koordynacji Prezesowi PAA wynika z faktu, że jest on centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. W związku z tym w projektowanym art. 66 ust. 6 ustawy – Prawo atomowe wyposażono go w szereg niezbędnych do kierowania systemem koordynacji uprawnień, wśród których jest m.in. możliwość zwoływania posiedzeń przedstawicieli organów współdziałających oraz zapraszania na te posiedzenia przedstawicieli innych organów i służb, a także laboratoriów, organizacji eksperckich, biegłych i ekspertów, którzy mogą służyć pomocą i przyczyniać się do zwiększenia efektywności systemu koordynacji. Temu ostatniemu celowi służyć mogą także powoływane zgodnie z projektowanym art. 66 ust. 7 ustawy – Prawo atomowe zespoły do spraw szczegółowych zagadnień związanych z koordynacją kontroli i nadzoru nad działalnością obiektów jądrowych.

58. Art. 1 pkt 32 projektu.

W projektowanym art. 66a ustawy – Prawo atomowe uregulowano procedurę udzielania przez Prezesa PAA autoryzacji laboratoriów i organizacji eksperckich, z których pomocy będą mogły korzystać organy dozoru jądrowego w trakcie przeprowadzania kontroli elektrowni jądrowej. Warunki, które powinny spełniać te laboratoria i organizacje eksperckie zostały określone w taki sposób, aby zapewnić niezależność autoryzowanych jednostek od podmiotów zaangażowanych w projektowanie, budowę lub eksploatację elektrowni jądrowej, a także wysoki poziom wykonywanych w trakcie kontroli czynności. Autoryzacja w określonym zakresie będzie przeprowadzana jedynie na wniosek zainteresowanego laboratorium lub organizacji eksperckiej. Prezes PAA będzie dokonywał autoryzacji oraz zmiany jej zakresu w drodze decyzji administracyjnej, mając możliwość nie tylko oceny wniosku i dokumentów przedłożonych przez wykonawcę, ale także przeprowadzenia kontroli wstępnej u wnioskodawcy w celu weryfikacji spełniania wymaganych warunków. Odmowa autoryzacji w określonym zakresie nie będzie oznaczać, że Prezes PAA nie będzie w ogóle współpracował z danym laboratorium, czy organizacją ekspercką. W projektowanym art. 66a ust. 6 ustawy – Prawo atomowe przewidziano możliwość uzgodnienia z wnioskodawcą innego zakresu autoryzacji niż określony we wniosku i ponownego wszczęcia procedury autoryzacji. Autoryzowane jednostki będą wpisywane do prowadzonego przez Prezesa PAA

rejestr, a dane z tego rejestru będą udostępniane za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej. Dzięki temu zapewniona będzie jawność i przejrzystość procesu autoryzacji i kontroli. Z art. 5 ust. 2 dyrektywy 2009/71/Euratom wynika, iż właściwy organ regulacyjny w sprawach bezpieczeństwa jądrowego powinien być operacyjnie oddzielony od innych organów lub organizacji zaangażowanych w promowanie lub wykorzystanie energii jądrowej, w tym produkcję energii elektrycznej, w celu zapewnienia jego faktycznej niezależności w regulacyjnym procesie decyzyjnym. Wobec powyższego istotne jest, żeby laboratoria i organizacje eksperckie wspierające organ regulacyjny (w Polsce – Prezesa PAA) w wykonywaniu nadzoru i kontroli nad elektrowniami jądrowymi były niezależne od podmiotów zaangażowanych w projektowanie, budowę lub eksploatację elektrowni jądrowej. Stąd projektowane rozwiązania.

59. Art. 1 pkt 33 projektu.

Przepisy nawiązujące do zakresu uchylanego art. 67 ust. 1, 3 i 4 ustawy – Prawo atomowe zostały zamieszczone w projektowanych przepisach, odpowiednio: art. 66 ust. 2, 67e ust. 2 i 68b ust. 1 tej ustawy. Nie zdecydowano się utrzymać przepisu art. 67 ust. 2 ustawy – Prawo atomowe, zobowiązującego pracowników kontrolowanej jednostki organizacyjnej do udzielania pisemnych lub ustnych wyjaśnień w sprawach dotyczących przedmiotu kontroli. Uznano, że wystarczające będzie przyznanie organom dozoru jądrowego uprawnienia do żądania takich wyjaśnień, wynikającego z projektowanego art. 66 ust. 1 pkt 6 ustawy – Prawo atomowe.

60. Art. 1 pkt 34 projektu.

W projektowanym art. 67a ustawy – Prawo atomowe wprowadzono zasadę dokonywania czynności kontrolnych w obecności kierownika jednostki organizacyjnej lub osoby przez niego upoważnionej oraz wyjątki od niej. Rozwiązania te przyjęto na wzór art. 80 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, z modyfikacjami wynikającymi ze specyfiki dozoru jądrowego. Modyfikacje te dotyczą głównie przypadków, w których czynności kontrolne można wykonywać bez żadnej asysty. W przypadku, gdy inspektor dozoru jądrowego przeprowadzający kontrolę zadecyduje o przesłuchaniu pracownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej bez udziału innych osób, wprowadzenie wyjątku od tej zasady jest oczywiste. Wystąpienie podejrzenia poważnego naruszenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej wymaga szybkiej weryfikacji ze względu na związane z tym niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia lub środowiska

i nie zawsze jest możliwe znalezienie osoby mogącej pełnić rolę świadka czynności kontrolnych. Zgoda kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej na wykonywanie czynności kontrolnych podczas nieobecności jego lub osoby przez niego upoważnionej stanowi ułatwienie nie tylko dla organu dozoru jądrowego, ale także dla pracowników kontrolowanej jednostki, którzy nie będą w ten sposób odrywani od wykonywania swoich obowiązków. Prowadzenie kontroli ciągłej w elektrowni jądrowej w obecności kierownika jednostki eksploatującej lub osoby przez niego wyznaczonej byłoby bardzo uciążliwe dla tej jednostki i w praktyce mogłoby wymagać zatrudnienia osoby, której głównym zadaniem byłoby asystowanie inspektorowi dozoru jądrowego przy wykonywaniu czynności kontrolnych.

Projektowany art. 67b ustawy Prawo atomowe wprowadzono w celu zapewnienia możliwości zachowania w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości pracownika w przypadku, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że udzielenie organom dozoru jądrowego informacji w sprawach objętych kontrolą przez tę osobę mogłoby ją narazić na jakikolwiek uszczerbek lub zarzut z powodu udzielenia tej informacji. W takich przypadkach inspektor dozoru jądrowego powinien mieć możliwość wydania postanowienia o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości tego pracownika. Okoliczności te powinny pozostać wyłącznie do wiadomości organów dozoru jądrowego. Protokół przesłuchania pracownika, którego ma dotyczyć to postanowienie będzie mógł być udostępniany kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej tylko w sposób uniemożliwiający ujawnienie okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości tego pracownika. Kierownikowi kontrolowanej jednostki przyznano prawo do wniesienia zażalenia do Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego na postanowienie w sprawie zachowania w tajemnicy okoliczności pozwalających na ujawnienie tożsamości pracownika udzielającego informacji. Trzydniowy termin na złożenie tego zażalenia pozwoli na szybkie rozstrzygnięcie sprawy. Postępowanie dotyczące zażalenia, ze względu na charakter sprawy, powinno się toczyć bez udziału kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej oraz być objęte tajemnicą służbową. W razie uwzględnienia zażalenia protokół przesłuchania pracownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej powinien podlegać zniszczeniu.

Wytyczne Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej dotyczące prowadzenia kontroli dozorowych w obiektach jądrowych zawarte w dokumencie. „Regulatory Inspection of Nuclear Facilities and Enforcement by the Regulatory Body, SAFETY GUIDE No. GS-G-

1.3” jako jedną z istotnych technik prowadzenia kontroli podają prowadzenie niezależnych pomiarów i testów. Projektowany art. 67c ustawy – Prawo atomowe zawiera kompletny mechanizm umożliwiający pobieranie próbek w celu prowadzenia pomiarów. Przewidywane jest wykorzystywanie zewnętrznych ekspertów i laboratoriów pomiarowych w celu rozszerzenia możliwości technicznych dozoru jądrowego. Przyjęto zasadę, iż próbki do badań powinno się pobierać w ilości niezbędnej do przeprowadzenia właściwego badania laboratoryjnego, bez wskazywania konkretnych liczb, bowiem zależy to od konkretnego przypadku. Proponuje się, aby udokumentowanie tej czynności następowało w protokole pobrania próbek sporządzanym przez inspektora dozoru jądrowego. Protokół powinien być sporządzany w trzech egzemplarzach, z których jeden będzie pozostawiany kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej, drugi będzie dołączany do próbki kierowanej do badań, natomiast trzeci będzie pozostawiany w dokumentacji inspektora dozoru jądrowego. Zapakowanie próbek w sposób zapobiegający zmianom wpływającym na ich jakość będzie należało do obowiązków kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej ze względu na to, że jednostki wykonujące działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące posiadają odpowiedni sprzęt i przeszkolonych pracowników. Ze względu na konieczność zapobiegania niedozwolonej manipulacji przy próbkach projektowane przepisy przewidują, że czynność pakowania próbek powinna odbywać się pod nadzorem inspektora dozoru jądrowego, który powinien dokonać zaplombowania tych próbek. Przesłanie próbek wraz z protokołem ich pobrania oraz sporządzonym przez inspektora dozoru jądrowego wnioskiem o przeprowadzenie badań do wskazanego przez inspektora dozoru jądrowego laboratorium powinno należeć do obowiązków jednostki organizacyjnej, w której te próbki zostały pobrane. Równocześnie z pobraniem próbki do badań trzeba będzie zapakować i opieczetować oraz pozostawić na przechowanie w kontrolowanej jednostce organizacyjnej w warunkach uniemożliwiających zmianę jakości, próbkę kontrolną – w ilości odpowiadającej ilości próbki pobranej do badań. Próbkę kontrolną powinna być przechowywana w kontrolowanej jednostce organizacyjnej do dnia otrzymania orzeczenia o wyniku badań. Po przeprowadzeniu badań laboratorium przeprowadzające badania laboratoryjne powinno sporządzać orzeczenie o wyniku badań próbek pobranych podczas kontroli przez inspektora dozoru jądrowego i przekazywać to orzeczenie inspektorowi dozoru jądrowego, który wystąpił z wnioskiem oraz kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.

Projektowany art. 67 d ustawy – Prawo atomowe przewiduje, że koszty badań laboratoryjnych oraz innych czynności wskazanych przez organy dozoru jądrowego, a także

opinii wydanych przez autoryzowane przez Prezesa PAA laboratoria i organizacje eksperckie (w przypadku kontroli elektrowni jądrowych) oraz biegłych, ekspertów lub laboratoria (w przypadku kontroli innych jednostek organizacyjnych) powinna ponosić kontrolowana jednostka organizacyjna.

Projektowany art. 67e ustawy – Prawo atomowe zawiera zmodyfikowane i rozbudowane przepisy dotyczące protokolowania czynności kontrolnych, które w obecnym stanie prawnym ograniczone są do wskazania osób sporządzających i podpisujących protokół z kontroli (art. 67 ust. 3 ustawy – Prawo atomowe). Jako osobę obowiązaną do sporządzenia protokołu kontroli z dokonanych czynności wskazuje się inspektora dozoru jądrowego, co jest określeniem bardziej precyzyjnym od obecnie stosowanego („osoba przeprowadzająca kontrolę”). Wprowadzono także otwartą listę zawartości protokołu oraz określono załączniki do protokołu, co ma na celu zapobieganie dowolności treści zamieszczanych w tych dokumentach i pozwoli na dokonanie właściwej oceny wyników kontroli.

Oprócz inspektora dozoru jądrowego przeprowadzającego kontrolę oraz kierownika kontrolowanej jednostki, jak to jest przewidziane w dotychczas obowiązującym art. 67 ust. 3 ustawy – Prawo atomowe, protokół kontroli będzie podpisywać osoba upoważniona przez kierownika kontrolowanej jednostki do reprezentowania go przy dokonywaniu czynności kontrolnych, jeżeli faktycznie była obecna przy dokonywaniu tych czynności. Wynika to z faktu wykonywania przez tę osobę w postępowaniu kontrolnym funkcji pełnomocnika kierownika jednostki.

Zgodnie z projektowanymi przepisami protokół z kontroli będzie sporządzany w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden będzie przekazywany kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.

Projektowana ustawa wprowadza do ustawy – Prawo atomowe przepisy zapewniające możliwość kwestionowania przez kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej ustaleń zawartych w protokole kontroli w postaci:

- odmowy podpisania protokołu – jednakże w takim wypadku będzie on musiał złożyć pisemne wyjaśnienie co do przyczyn odmowy; inspektor dozoru jądrowego będzie musiał dokonać o tym wzmianki w protokole kontroli,
- złożenia, w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu protokołu, pisemnych zastrzeżeń lub wyjaśnień wraz ze stosownymi wnioskami

dowodowymi.

Wprowadzono także procedurę rozpatrywania zgłoszonych zastrzeżeń przez inspektora dozoru jądrowego, która w przypadku uwzględnienia zastrzeżeń może doprowadzić do uzupełnienia protokołu z kontroli i przedstawienia go ponownie do podpisu.

W projektowanym art. 67e ust. 9 ustawy – Prawo atomowe określono także zasady prostowania przez inspektora dozoru jądrowego oczywistych pomyłek pisarskich lub rachunkowych, co w obecnym stanie prawnym nie jest uregulowane.

W związku z wprowadzeniem trzech typów inspekcji dozorowych w projektowanym art. 67e ust. 10 zróżnicowano terminy sporządzania protokołów kontroli. Protokołu kontroli ciągłej nie można sporządzać po zakończeniu kontroli, co wynika z istoty tego rodzaju kontroli. Z tego powodu uznano, że w przypadku takiej kontroli protokół powinien być sporządzany co do zasady nie rzadziej niż raz na miesiąc, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości – niezwłocznie po tym stwierdzeniu.

61. Art. 1 pkt 35 projektu.

W obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 68 ustawy – Prawo atomowe w razie stwierdzenia w czasie kontroli jakiegokolwiek zagrożenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, organy dozoru jądrowego wydają polecenia doraźne zawierające nakazy lub zakazy określonych działań. Ustawa nie określa, jaką treść mogą mieć te polecenia. Projektowana ustawa zmienia brzmienie art. 68 ustawy – Prawo atomowe w celu doprecyzowania zawartych w nim postanowień. Zrezygnowano z posługiwania się pojęciem „polecenia doraźne” oraz przesądzono, że określone nakazy lub zakazy mogą być wydane tylko w razie stwierdzenia w czasie kontroli bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej i tylko w celu usunięcia takiego zagrożenia. Lista takich nakazów i zakazów obejmuje:

- 1) nakaz zmniejszenia mocy reaktora;
- 2) nakaz zawieszenia eksploatacji określonego obiektu jądrowego (taki środek nadzorczy jest wymieniony w art. 5 ust. 3 d dyrektywy Rady 2009/71/Euratom);
- 3) nakaz wstrzymania instalowania określonych urządzeń;
- 4) nakaz wstrzymania pracy z określonym źródłem promieniowania jonizującego;
- 5) zakaz wykonywania określonych prac lub czynności.

Wyliczenie to nie wyczerpuje jednak wszystkich możliwych nakazów i zakazów,

stanowi jedynie wskazówkę dla organów dozoru jądrowego, które mogą wydać inne polecenia, w zależności od sytuacji.

62. Art. 1 pkt 36 projektu.

W projektowanym art. 68a ustawy – Prawo atomowe wprowadzono możliwość zareagowania na stwierdzone w czasie kontroli okoliczności, które nie stanowią naruszenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej określonych w przepisach prawa czy w zezwoleniu, ale mają negatywny wpływ na bezpieczeństwo jądrowe lub ochronę radiologiczną. W takim wypadku inspektor dozoru jądrowego będzie mógł wydać zalecenie mające na celu poprawę stanu bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej w kontrolowanej jednostce organizacyjnej. Będzie to instrument o charakterze niewiążącym, zatem niewykonanie zaleceń przez kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej nie będzie pociągać za sobą żadnych sankcji.

W projektowanym art. 68b ust. 1 ustawy – Prawo atomowe uregulowano wydawanie przez Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego decyzji nakazującej usunięcie w określonym terminie nieprawidłowości stwierdzonych w protokole z przeprowadzonej kontroli (dotychczasowy art. 67 ust. 4 ustawy – Prawo atomowe). Przesłanką wydania tej decyzji będzie stwierdzenie stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z warunkami określonymi w zezwoleniu lub przepisami regulującymi działalność objętą zezwoleniem. Obecnie taką przesłanką jest stwierdzenie naruszenia przepisów o bezpieczeństwie jądrowym i ochronie radiologicznej, w szczególności brak zezwolenia lub odstępstwo od określonych w nim wymagań i warunków. Nowe określenie podstawy wydawania decyzji jest bardziej precyzyjne. W przepisie tym określono również przykładowe nakazy, jakie taka decyzja może zawierać, takie jak:

- 1) nakaz przeprowadzenia przeglądu technicznego lub testów obiektu jądrowego lub jego części w przypadku konieczności sprawdzenia spełniania przez nie warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej,;
- 2) nakaz wprowadzenia działań zapobiegawczych mających na celu redukcję narażenia oraz prowadzenia ich monitoringu,;
- 3) nakaz wstrzymania prowadzenia działalności z określonymi materiałami jądrowymi, źródłami promieniowania jonizującego, odpadami promieniotwórczymi lub wypalonym paliwem jądrowym.

Projektowany przepis pozwoli na implementowanie przepisu art. 5 ust. 3 lit. d dyrektywy 2009/71/Euratom.

Projektowany art. 68b ust. 2 ustawy – Prawo atomowe nakłada na kierownika jednostki, do której skierowano decyzję, obowiązek zawiadomienia, w wyznaczonym terminie, Prezesa PAA o sposobie usunięcia nieprawidłowości. Jest to środek dyscyplinujący, jak również podstawa do podjęcia ewentualnych dalszych kroków przez organy dozoru jądrowego.

Zgodnie z projektowanym art. 68c ustawy – Prawo atomowe treść decyzji nadzorczych organów dozoru jądrowego, o których mowa w art. 68 i 68b tej ustawy, Prezes PAA będzie niezwłocznie umieszczał w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych Prezesa Agencji. Ogłoszeniu nie będą podlegać informacje dotyczące ochrony fizycznej, zabezpieczeń materiałów jądrowych, a także informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Przepis ten implementuje art. 8 Dyrektywy 2009/71/Euratom.

63. Art. 1 pkt 37 projektu.

Nowe brzmienie zostało nadane art. 69 ustawy – Prawo atomowe w celu odmiennego niż w aktualnym stanie prawnym uregulowania kwestii wystąpienia pokontrolnego. Obecnie wystąpienie pokontrolne może być skierowane do kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub kierownika jednostki nadrzędnej tylko przez Prezesa PAA, w razie stwierdzenia w czasie kontroli nieprawidłowości mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną. Kierownik jednostki organizacyjnej, do którego zostało skierowane wystąpienie pokontrolne, jest obowiązany zawiadomić Prezesa PAA, w terminie 30 dni od dnia otrzymania tego wystąpienia, o terminie i sposobie usunięcia nieprawidłowości. Sformułowanie to nie jest wystarczająco precyzyjne. Powstają wątpliwości, czy uchybienia powinny być usunięte w tym trzydziestodniowym terminie, czy też wystarczy, że w tym terminie zostanie wybrana koncepcja usunięcia nieprawidłowości, która może być zrealizowana już po jego upływie. Po wejściu w życie projektowanej ustawy uprawnienie do kierowania wystąpień pokontrolnych będzie przysługiwało także Głównemu Inspektorowi Dozoru Jądrowego jako organu naczelnego dozoru jądrowego. Podstawą do podjęcia tego kroku powinny być ustalenia protokołu kontroli stwierdzającego wystąpienie uchybień innych niż uzasadniające wydanie decyzji nakazującej usunięcie nieprawidłowości. Określanie w wystąpieniu pokontrolnym terminu do usunięcia uchybień zostało przewidziane w celu nadania wystąpieniu pokontrolnemu bardziej dyscyplinującego charakteru. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej będzie miał obowiązek usunięcia uchybień we wskazanym terminie. Termin ten może być różny w zależności od okoliczności, zatem

zrezygnowano z określenia jego długości w ustawie, pozostawiając to do uznania właściwego organu dozoru jądrowego. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej będzie musiał poinformować o usunięciu uchybień Prezesa PAA lub Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia ich usunięcia.

64. Art. 1 pkt 38 projektu.

W projektowanych art. 69a i 69b ustawy – Prawo atomowe wprowadzono obowiązek prowadzenia i przechowywania przez kontrolowaną jednostkę organizacyjną w swojej siedzibie książki kontroli, jak również upoważnień i protokołów kontroli. Rozwiązanie to zostało oparte na analogicznych postanowieniach ustawy o swobodzie działalności gospodarczej dotyczących kontroli przedsiębiorcy. Odrębne uregulowanie tej kwestii w ustawie – Prawo atomowe jest potrzebne ze względu na projektowane uniezależnienie kontroli i nadzoru prowadzonych na podstawie tej ustawy od przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

65. Art. 1 pkt 39 projektu.

Projektowane uchylenie art. 70 ust. 2 ustawy – Prawo atomowe jest spowodowane potrzebą zapewnienia prowadzenia ściślejszej i bardziej efektywnej kontroli działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące. Ograniczenia działalności kontrolnej organów dozoru jądrowego wynikające z przepisów rozdziału 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, w szczególności obowiązek uprzedniego zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli, zasada ograniczenia ilości równoczesnych kontroli, czy też ograniczenie czasu trwania wszystkich kontroli w ciągu roku u jednego przedsiębiorcy, mogą powodować pogorszenie stanu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, co jest niedopuszczalne w świetle art. 1 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom.

Już w 2009 r., pierwszym roku obowiązywania art. 70 ust. 2 ustawy – Prawo atomowe, zaobserwowano wzrost o $\frac{1}{4}$ liczby przekroczeń dawek granicznych promieniowania jonizującego otrzymanych przez pracowników pracujących w warunkach narażenia, co może być związane z zaniedbywaniem obowiązków w zakresie ochrony radiologicznej w jednostkach organizacyjnych, spowodowane tym, że kierownicy tych jednostek nie muszą się obawiać niezapowiedzianych kontroli, a także ukrywaniem uchybień przed zapowiedzianą kontrolą prowadzoną przez organy dozoru jądrowego. Jednocześnie w związku z koniecznością każdorazowego informowania o zamiarze przeprowadzenia kontroli z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym spadła liczba kontroli.

Zamiast stosowania do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy zasady

pierwszeństwa przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej projektowana ustawa przewiduje powrót do stanu poprzedniego, czyli stosowania w postępowaniu w sprawach nadzoru i kontroli w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej przede wszystkim przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego i ustawy – Prawo atomowe. Tym niemniej, proponowane zmiany przepisów rozdziału 9 ustawy – Prawo atomowe regulują wiele spraw na wzór przepisów rozdziału 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Z tym będzie się też wiązała konieczność nowelizacji ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Utrzymanie dotychczasowego stanu prawnego przewidującego w zakresie kontroli przedsiębiorcy prymat przepisów o swobodzie działalności gospodarczej nad przepisami ustawy – Prawo atomowe uniemożliwi nadzór ze strony organów dozoru jądrowego nad budową i eksploatacją elektrowni jądrowej. Przepisy dyrektywy Rady 2009/71/Euratom w art. 5 ust. 3 jednoznacznie zobowiązują państwa członkowskie Unii Europejskiej do zapewnienia organowi dozoru jądrowego uprawnień oraz zasobów ludzkich i finansowych niezbędnych do wypełniania jego obowiązków związanych z ramami krajowymi opisanymi w art. 4 ust. 1, z należyтым uwzględnieniem priorytetowego znaczenia bezpieczeństwa. Te uprawnienia i zasoby powinny umożliwiać:

- 1) wymaganie od posiadacza zezwolenia zgodności z krajowymi wymogami bezpieczeństwa jądrowego i warunkami stosownego zezwolenia;
- 2) wymaganie wykazania tej zgodności, w tym z wymogami określonymi w art. 6 ust. 2–5;
- 3) zweryfikowanie tej zgodności przez oceny i inspekcje regulacyjne; oraz
- 4) przeprowadzanie działań na rzecz egzekwowania przepisów, w tym zawieszenia eksploatacji obiektu jądrowego zgodnie z warunkami określonymi w ramach krajowych.

Powyższe wymagania wynikają też z Konwencji bezpieczeństwa jądrowego oraz Wspólnej konwencji bezpieczeństwa w postępowaniu z wypalonym paliwem jądrowym oraz odpadami promieniotwórczymi oraz z zaleceń Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej. W pkt 2.19 dokumentu „Normy Bezpieczeństwa MAEA – Proces licencjonowania obiektów jądrowych – projekt DS – 416” Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej wyraźnie wskazuje, iż system ustawodawczy i dozorowy ma zapewnić prawo niezakłóconego dostępu pracowników dozoru do dowolnego obiektu, dowolnej działalności i dokumentów związanych z bezpieczeństwem lub koniecznych do wydania zezwolenia

lub upoważnienia.

66. Art. 1 pkt 40 projektu.

Ustawa – Prawo atomowe nie określa obecnie szczegółowych zadań i trybu wykonywania zadań z zakresu nadzoru i kontroli, pozostawiając uregulowanie tych kwestii do uznania Rady Ministrów, która może wydać odpowiednie rozporządzenie (art. 71 pkt 1 ustawy – Prawo atomowe). Taki akt prawny nie został dotychczas wydany. Przedmiotowy projekt ustawy wprowadza do ustawy – Prawo atomowe odpowiednie przepisy regulujące te zagadnienia. W związku z tym należy usunąć z ustawy – Prawo atomowe przewidziane w jej art. 71 pkt 1 upoważnienie do wydania ww. rozporządzenia.

W art. 71 ustawy – Prawo atomowe rozbudowano upoważnienie dla Rady Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych kwestii związanych z uzyskiwaniem uprawnień inspektora dozoru jądrowego, jako mających charakter techniczny. Większość z tych kwestii jest już uregulowanych w obecnie obowiązującym rozporządzeniu w sprawie inspektorów dozoru jądrowego, jednak dotychczasowe upoważnienie zawarte w art. 71 pkt 2 ustawy – Prawo atomowe nie zostało sformułowane dość precyzyjnie. Dodano również wytyczne, które powinny zostać wzięte pod uwagę przy wydawaniu rozporządzenia.

67. Art. 1 pkt 41 projektu.

W art. 100 pkt 10 usunięto odwołanie do nieobowiązującej ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. – Prawo dewizowe (zmiana w art. 100 pkt 10), wprowadzając właściwą definicję pojęcia SDR jako jednostki rozliczeniowej Międzynarodowego Funduszu Walutowego.

68. Art. 1 pkt 42 projektu.

Na mocy Protokołu zmieniającego Konwencję Wiedeńską o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową, sporządzonego w Wiedniu 12 września 1997 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 4, poz. 9) podwyższeniu uległ limit odpowiedzialności osoby eksploatującej urządzenie jądrowe za szkodę jądrową – dotychczasowy limit 150 mln SDR zwiększony został do kwoty 300 mln SDR. W celu dostosowania ustawy do wymogów zmienionej w ten sposób Konwencji konieczne jest więc zwiększenie przewidzianego w art. 102 ust. 1 Prawa atomowego limitu odpowiedzialności osoby eksploatującej za szkodę jądrową do kwoty 300 mln SDR.

69. Art. 1 pkt 43 projektu.

W projektowanych przepisach proponuje się także, aby regulacje dotyczące określenia

zakresu obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej oraz momentu powstania obowiązku ubezpieczenia osoby eksploatującej urządzenie jądrowe zamieszczone były w ustawie, a nie tak jak obecnie, w przepisach wydanych na podstawie art. 103 ust. 4 ustawy (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby eksploatującej urządzenie jądrowe – Dz.U. Nr 94, poz. 909). W projektowanych przepisach, podobnie jak w obowiązującym rozporządzeniu wskazano, iż obowiązek ubezpieczenia powstaje nie później niż na dzień przed rozpoczęciem eksploatacji urządzenia jądrowego, oraz uzupełniono dotychczasowe regulacje o wskazanie momentu powstania tego obowiązku w przypadku urządzeń wymagających rozruchu oraz w odniesieniu do transportu materiału jądrowego (stosownie do art. 103 ust. 3 i 4 ustawy ma być to odpowiednio: dzień poprzedzający dzień rozruchu takiego urządzenia oraz dzień poprzedzający rozpoczęcie takiego transportu).

Szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby eksploatującej urządzenie jądrowe, regulowany obecnie w/w rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 2004 r., ulegnie w projektowanych przepisach modyfikacjom. Obecne regulacje z tego zakresu są bowiem częściowo niezgodne z postanowieniami ustawy – Prawo atomowe i Konwencji wiedeńskiej, a częściowo powtarzają przepisy ustawowe (przykładowo w § 2 ust. 2 w/w rozporządzenia wyłącza się odpowiedzialność ubezpieczyciela w przypadku szkód powstałych w wyniku aktu terroru – czego nie przewiduje Konwencja Wiedeńska). Regulacje zawarte w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 2004 r. zostaną więc zastąpione przez przepis ustawowy, który wskazywał będzie, iż ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej osoby eksploatującej jest objęta jej odpowiedzialność cywilna za szkody jądrowe wyrządzone w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej, bez możliwości umownego ograniczenia przez zakład ubezpieczeń wypłaty odszkodowań (nowe brzmienie art. 103 ust. 5 ustawy).

Wysokość minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby eksploatującej urządzenie jądrowe jest w obecnym stanie prawnym w całości regulowana w akcie wykonawczym (w w/w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 2004 r.). W projektowanych przepisach proponuje się odejście od tej zasady. W celu zapewnienia osobom eksploatującym urządzenia jądrowe wykorzystywane dla celów energetyki jądrowej odpowiedniego poziomu pewności prawnej co do wysokości wymaganych od nich sum gwarancyjnych ubezpieczenia (których wysokość wpływa na koszt

ubezpieczenia i tym samym również na koszt prowadzonej przez nie działalności gospodarczej) zasadne jest bowiem, aby wysokość ta wynikała wprost z przepisów ustawy. W tym celu w projektowanym art. 103 ust. 6 ustawy określono dla takich podmiotów wysokość minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową – na kwotę równą 300 mln SDR, a zatem na kwotę, która równa będzie limitowi odpowiedzialności osoby eksploatującej za szkodę jądrową, określone w art. 102 ust. 1 ustawy. Natomiast w odniesieniu do urządzeń jądrowych służących jedynie do działalności badawczej (reaktor badawczy, urządzenie, w którym przechowywany jest materiał jądrowy pochodzący z reaktora badawczego) oraz w odniesieniu do transportu materiałów jądrowych wykorzystywanych wyłącznie dla celów badawczych, zaproponowano, aby wysokość minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia regulowana była w przepisach wykonawczych do ustawy, a ustawa określała jedynie jej minimalną i maksymalną wysokość – w przedziale od 400 tys. do 5 mln SDR (art. 103 ust. 7- – 10).

70. Art. 1 pkt 44 projektu.

W związku z przeniesieniem do ustawy regulacji dotyczących szczegółowego zakresu obowiązkowego ubezpieczenia, określenia momentu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz wysokości sum gwarancyjnych, w ustawie dokonano także stosownych zmian legislacyjnych. Z dotychczasowego przepisu art. 103 wydzielono do odrębnych artykułów regulacje związane z kontrolą spełnienia obowiązku ubezpieczenia i opłatami nakładanymi za jego niespełnienie (nowy art. 103b) oraz z zasadami odpowiedzialności gwarancyjnej Skarbu Państwa i podziału sumy gwarancyjnej ubezpieczenia (nowy art. 103c.). Przyjęto przy tym, iż wykonywana przez organy dozoru jądrowego kontrola obejmowała będzie także spełnienie obowiązku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę w transporcie materiałów jądrowych, oraz iż niespełnienie także i tego obowiązku wiązać się będzie z koniecznością wniesienia opłat na rzecz budżetu państwa. Jednocześnie zaproponowano modyfikację reguł gwarancyjnej odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkodę jądrową – tak, aby reguły te ograniczały taką odpowiedzialność jedynie do zakresu wymaganego przez art. VII Konwencji Wiedeńskiej w brzmieniu nadanym przez Protokół zmieniający z dnia 12 września 1997 r. Skarb Państwa ponosił więc będzie odpowiedzialność gwarancyjną jedynie w przypadku, gdy szkoda jądrowa nie będzie mogła zostać zaspokojona przez zakład ubezpieczeń z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia, oraz w przypadku gdy na skutek niewypłacalności zakładu ubezpieczeń szkoda nie zostanie zaspokojona przez zakład ubezpieczeń i Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny. W żadnym jednak razie odpowiedzialność gwarancyjna Skarbu

Państwa za szkodę jądrową nie będzie przewyższać określonej w art. 102 ust. 1 Prawa atomowego granicznej kwoty odpowiedzialności osoby eksploatującej, tj. kwoty 300 mln SDR (nowy art. 103c ust. 3).

71. Art. 1 pkt 45 projektu.

W dodawanym rozdziale 12a, w art. 108a-108e, proponuje się określenie zadań Ministra Gospodarki związanych z rozwojem energetyki jądrowej w Polsce, w tym określenie zasad opracowywania, przyjmowania oraz realizacji Programu polskiej energetyki jądrowej.

Do zadań tych należeć będzie w szczególności:

- 1) opracowywanie projektów planów i strategii w zakresie rozwoju i funkcjonowania energetyki jądrowej w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym projekt Programu polskiej energetyki jądrowej;
- 2) koordynacja realizacji planów i strategii państwa w zakresie rozwoju energetyki jądrowej i przygotowuje przygotowywanie założenia założeń ich zmian;
- 3) prowadzenie działań związanych z informacją społeczną, edukacją i popularyzacją oraz informacją naukowo-techniczną i prawną w zakresie energetyki jądrowej, z zastrzeżeniem art. 110 pkt 6;
- 4) podejmowanie działań na rzecz:
  - a) zapewnienia kompetentnych kadr dla energetyki jądrowej,
  - b) rozwoju technologii jądrowych,
  - c) udziału polskiego przemysłu w realizacji zadań w zakresie energetyki jądrowej;
- 5) monitorowanie rynku uranu oraz rynku usług jądrowego cyklu paliwowego.

Program polskiej energetyki jądrowej (dalej: Program PEJ) będzie opracowywany, a następnie cyklicznie aktualizowany przez ministra właściwego do spraw gospodarki. W zakresie planu współpracy w sprawach badań naukowych minister właściwy do spraw gospodarki będzie opracowywał projekt Programu PEJ we współpracy z ministrem właściwym do spraw nauki. Program PEJ w szczególności będzie określać:

- 1) cele w zakresie rozwoju energetyki jądrowej w Polsce;
- 2) zadania w zakresie rozwoju energetyki jądrowej w Polsce;

- 3) plan prowadzenia działań związanych z informacją społeczną, edukacją i popularyzacją oraz informacją naukową, techniczną i prawną w zakresie energetyki jądrowej;
- 4) plan współpracy w sprawach badań naukowych w dziedzinie energetyki jądrowej.

Ponadto program PEJ będzie zawierać:

- 1) ocenę realizacji Programu PEJ za poprzedni okres;
- 2) część prognostyczną obejmującą okres nie krótszy niż 20 lat;
- 3) program działań wykonawczych na okres 12 lat zawierający instrumenty jego realizacji.

Program będzie opracowywany co 4 lata, równocześnie z opracowywaniem nowej polityki energetycznej państwa, z uwagi na fakt, że oba te dokumenty muszą być ze sobą spójne, zapewniając tym samym właściwie realizowanie polityki państwa w obszarze energetyki.

Program PEJ będzie programem wieloletnim w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, co zapewni finansowanie przedsięwzięć i zadań państwa w nim określonych. Rada Ministrów, działając na wniosek ministra właściwego ds. gospodarki, będzie przyjmować Program PEJ w drodze uchwały. Uchwała Rady Ministrów o przyjęciu Programu PEJ wraz z programem będzie ogłaszana w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Organem odpowiedzialnym za koordynację realizacji Programu PEJ będzie minister właściwy do spraw gospodarki.

Minister właściwy do spraw gospodarki będzie opracowywał co dwa lata, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku, sprawozdanie z realizacji Programu PEJ, ogłaszane następnie w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

72. Art. 1 pkt 46 lit. a projektu.

Projektowana zmiana brzmienia art. 110 pkt 6 ustawy – Prawo atomowe polega na wskazaniu, że działania Prezesa PAA wymienione w tym przepisie nie mogą być podejmowane w celu promocji wykorzystania promieniowania jonizującego, a w szczególności promocji energetyki jądrowej. Te sprawy należą, zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, do ministra właściwego do spraw gospodarki.

Przepisy art. 5 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom podkreślają zasadę niezależności

właściwego organu regulacyjnego w zakresie bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych. Powinien on być w szczególności operacyjnie oddzielony od innych organów lub organizacji zaangażowanych w promowanie lub wykorzystywanie energii jądrowej w celu zapewnienia jego faktycznej niezależności w regulacyjnym procesie decyzyjnym. Prezes PAA, będący takim organem w Polsce, powinien być więc zwolniony z odpowiedzialności za działania niezwiązane z regulacją działalności polegającej na pokojowym wykorzystywaniu energii jądrowej.

73. Art. 1 pkt 46 lit. b projektu.

W art. 110 pkt 7 ustawy – Prawo atomowe w brzmieniu nadawanym przedmiotowym projektem ustawy zaznaczono, że współpraca Prezesa PAA z organami administracji rządowej i samorządowej w sprawach badań naukowych powinna dotyczyć jedynie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, nie zaś atomistyki, która obejmuje swoim zakresem szereg zagadnień związanych także z promowaniem lub wykorzystywaniem energii jądrowej.

74. Art. 1 pkt 46 lit. c projektu.

W art. 110 pkt 9 ustawy – Prawo atomowe w brzmieniu nadawanym przedmiotowym projektem ustawy zaznaczono, że opinie do projektów działań technicznych związanych z pokojowym wykorzystywaniem energii atomowej mogą być przygotowywane przez Prezesa PAA jedynie w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, co pozwoli na unikanie poruszania przez Prezesa PAA kwestii związanych z promowaniem lub wykorzystywaniem energii jądrowej.

Z art. 110 pkt 10 ustawy – Prawo atomowe w brzmieniu nadawanym przedmiotowym projektem ustawy usunięto wzmiankę dotyczącą wspomagania kontaktów polskich jednostek naukowych i przemysłowych z organizacjami międzynarodowymi. Nie jest to zadanie związane bezpośrednio z bezpieczeństwem jądrowym, czy też z ochroną radiologiczną.

75. Art. 1 pkt 47 projektu.

W celu wykonywania swoich zadań Prezes PAA powinien mieć zapewnione wsparcie eksperckie. Obecnie taką funkcję pełni Rada do Spraw Atomistyki. W związku z polskim programem energetyki jądrowej i wynikającą z tego faktu zmianą priorytetów działalności Prezesa PAA należy także zmienić profil jego organu opiniodawczo-doradczego. Przepisy art. 112 ust. 2 – 11 ustawy – Prawo atomowe w brzmieniu nadawanym przedmiotowym projektem ustawy regulują sprawy związane z tworzeniem i funkcjonowaniem Rady do Spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej (zwanej dalej: „Radą”),

będącej działającym przy Prezesie PAA organem doradczym i opiniodawczym, w miejsce dotychczasowej Rady do Spraw Atomistyki.

W skład Rady Prezes PAA będzie powoływał przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego, sekretarza oraz nie więcej niż 7 członków. Kadencja Rady będzie trwać cztery lata. W skład Rady będą powoływani wybitni uczeni i praktycy z zakresu bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej oraz zabezpieczeń materiałów jądrowych. Z uwagi na charakter spraw, którymi będzie się zajmować Rada, jej członkiem może być wyłącznie osoba, która posiada poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „tajne”, określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

Członkom Rady będzie przysługiwało wynagrodzenie miesięczne za udział w pracach Rady, płatne z dołu w wysokości określonej w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw środowiska. Rada składać się będzie z wybitnych specjalistów w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Nie jest wykluczone, że w jej skład wejdą także eksperci zagraniczni posiadający doświadczenie w procesie wydawania decyzji dozorowych dotyczących elektrowni jądrowych. Proponowany sposób skorzystania z opinii wybitnych fachowców jest rozwiązaniem tańszym niż ich zatrudnienie w strukturach urzędu administracji, tym bardziej, że zatrudnienie takie byłoby najczęściej niemożliwe ze względu na fakt zaangażowania tych ekspertów w wiele innych projektów i ich brak zgody na związanie się umową o pracę (nawet w części etatu z PAA).

Za nieobecność na posiedzeniach członkom Rady wynagrodzenie miesięczne będzie zmniejszane, proporcjonalnie do liczby odbytych posiedzeń Rady w danym miesiącu. Wydatki na diety oraz zwrot kosztów podróży i zakwaterowania członków Rady będą pokrywane na zasadach określonych w przepisach dotyczących wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w rządowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej, wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

Do zadań Rady będzie należeć w szczególności:

- 1) opiniowanie, na wniosek Prezesa PAA, projektów zezwoleń na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo atomowe, projektów aktów prawnych przygotowywanych przez Prezesa PAA, projektów zaleceń organizacyjno-technicznych wydawanych przez Prezesa PAA;
- 2) występowanie z inicjatywami dotyczącymi usprawnienia nadzoru

nad wykonywaniem działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące.

Przewodniczący Rady będzie miał obowiązek przekazywania Prezesowi PAA, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, sprawozdania z działalności Rady za rok poprzedni. Sprawozdanie to będzie zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych Prezesa PAA. Będzie to urzeczywistnienie zasady informowania ludności w zakresie kompetencji właściwego organu regulacyjnego, wynikającej z art. 8 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom.

Organizacja i tryb pracy Rady oraz wysokość wynagrodzenia przysługującego członkom Rady zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw środowiska, o którym mowa w projektowanym art. 112 ust. 12 ustawy – Prawa atomowego. Jednocześnie proponuje się w wytycznych do wydania ww. rozporządzenia określić górną granicę wynagrodzenia przysługującego członkom Rady.

76. Art. 1 pkt 48 projektu.

Zgodnie z projektowanym art. 113a ust. 1 ustawy – Prawo atomowe Prezes Agencji będzie przeprowadzał co najmniej raz na 3 lata ocenę funkcjonowania dozoru jądrowego oraz analizę obowiązującego stanu prawnego pod kątem jego adekwatności do potrzeb zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

Pozwoli to na przygotowywanie sprawozdań dla Komisji Europejskiej z wdrażania dyrektywy Rady 2009/71/Euratom na podstawie art. 9 ust. 1 tej dyrektywy, a także umożliwi wdrożenie art. 4 ust. 2 dyrektywy.

Aby wykonać obowiązki nałożone na Rzeczpospolitą Polską w art. 9 ust. 3 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom, w projektowanym art. 113a ust. 2 ustawy – Prawo atomowe nakłada się na Prezesa PAA obowiązek poddawania, nie rzadziej niż raz na 10 lat, funkcjonowania krajowego systemu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w tym funkcjonowania dozoru jądrowego, międzynarodowym przeglądom zewnętrznym. Wyniki tych przeglądów Prezes PAA będzie niezwłocznie przekazywał ministrowi właściwemu do spraw środowiska, Prezesowi Rady Ministrów, Komisji Europejskiej oraz właściwym organom państw członkowskich Unii Europejskiej.

77. Art. 1 pkt 49 projektu.

Projektowana ustawa zmienia art. 116 ustawy – Prawo atomowe w ten sposób,

że nadzór oraz funkcję organu założycielskiego w stosunku do państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych (ZUOP) przejmie minister właściwy do spraw gospodarki.

Stosownie do art. 116 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe w obecnie obowiązującym brzmieniu nadzór nad ZUOP oraz funkcję jego organu założycielskiego sprawuje minister właściwy do spraw Skarbu Państwa. Wskazane rozwiązanie jest przejawem niekonsekwencji ustawodawcy, gdyż zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej do ministra właściwego do spraw gospodarki należą sprawy działalności związanej z wykorzystaniem energii atomowej na potrzeby społeczno-gospodarcze kraju. Nieodłącznym elementem tej działalności są kwestie prowadzenia gospodarki odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym. Zresztą minister właściwy do spraw gospodarki prowadzi prace związane z opracowaniem koncepcji gospodarowania w Polsce odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, czego wyrazem jest zarządzenie nr 24 Ministra Gospodarki z dnia 27 sierpnia 2009 r. w sprawie utworzenia Zespołu do opracowania projektu Krajowego planu postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym.

78. Art. 1 pkt 50 lit. a projektu.

Zmiana art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo atomowe jest konsekwencją przekazania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki nadzoru nad ZUOP oraz funkcji organu założycielskiego tego przedsiębiorstwa.

79. Art. 1 pkt 50 lit. b projektu.

Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 981, z późn. zm.), przedsiębiorstwo państwowe podlega obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego. Dane dotyczące pełnomocników przedsiębiorstw państwowych są zamieszczane w dziale 2 rejestru przedsiębiorców, co wynika z art. 39 pkt 3a ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186, z późn. zm.). Art. 117 ust. 5 ustawy – Prawo atomowe odnosi się zatem do dawnego stanu prawnego. Z tego powodu projektowana ustawa przewiduje usunięcie tego przepisu.

80. Art. 1 pkt 51 lit. a projektu.

W art. 119 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe rozszerzono zakres zadań, na które ZUOP otrzymuje dofinansowanie z dotacji podmiotowej, o eksploatację przechowalników wypalonego paliwa jądrowego pochodzącego z badawczych reaktorów jądrowych oraz

działalność w zakresie ochrony radiologicznej i ochrony Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych. Jest to związane z planowanym zaprzestaniem finansowania działalności ZUOP środkami z dotacji celowej, o której mowa w art. 33 ustawy – Prawo atomowe.

Przejęcie przez ministra właściwego do spraw gospodarki nadzoru oraz funkcji organu założycielskiego w stosunku do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych nie spowoduje dodatkowych kosztów dla budżetu państwa. Od 2012 r. środki na dotację podmiotową dla ZUOP powinny być zapewnione w budżecie państwa w części 20 – Gospodarka, a nie jak dotąd w części, której dysponentem jest Minister Skarbu Państwa.

81. Art. 1 pkt 51 lit. b projektu.

Uchylenie ust. 2 w dotychczasowym art. 119 ustawy – Prawo atomowe jest związane z koniecznością dostosowania brzmienia tej ustawy do postanowień obowiązującej od 1 stycznia 2010 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

82. Art. 1 pkt 51 lit. c projektu.

Zmiana art. 119 ust. 2 i 3 ustawy – Prawo atomowe jest konsekwencją przekazania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki nadzoru nad ZUOP oraz funkcji organu założycielskiego tego przedsiębiorstwa.

83. Art. 1 pkt 52 projektu.

Zmiana art. 121 ust. 3 ustawy – Prawo atomowe jest konsekwencją przekazania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki nadzoru nad ZUOP oraz funkcji organu założycielskiego tego przedsiębiorstwa.

84. Art. 1 pkt 53 projektu.

Działalność związana z wytwarzaniem energii elektrycznej w elektrowni jądrowej wiąże się z występowaniem poważnych zagrożeń dla życia i zdrowia ludzkiego, jak również dla środowiska. W związku z tym odpowiedzialność obciążająca kierownika jednostki organizacyjnej wykonującej taką działalność powinna znaleźć odzwierciedlenie w wysokości kar pieniężnych wymierzanych za naruszanie przepisów i zasad bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Proponuje się zatem, aby wysokość kar pieniężnych wymierzanych na podstawie art. 123 ustawy – Prawo atomowe kierownikowi jednostki organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji

elektrowni jądrowej wynosiła maksymalnie dwustukrotność kwoty przeciętnego wynagrodzenia, o której mowa w art. 123 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe.

Proponuje się też, żeby w razie określonych naruszeń przepisów przez jednostkę organizacyjną organizacyjną wykonującą działalność polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego administracyjna kara pieniężna mogła być nakładana nie na kierownika jednostki a na sama jednostkę organizacyjną.

Naruszeniami tymi byłyby:

- 1) wykonywanie działalności określonej w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo atomowe, bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom;
- 2) wprowadzanie bez pisemnej zgody Prezesa Agencji albo wbrew jej warunkom modernizacji systemu lub elementu konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 3) uruchomienie bez pisemnej zgody Prezesa Agencji reaktora po przerwie na załadunek paliwa jądrowego lub na modernizację systemu lub elementu konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego;
- 4) prowadzenie eksploatacji obiektu jądrowego pomimo wydania przez Prezesa Agencji decyzji o niezatwierdzeniu raportu z oceny okresowej bezpieczeństwa.

Wymierzana kara pieniężna nie powinna przekraczać pięćsetkrotności kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym popełnienie czynu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Projektowany przepis wdraża do prawa polskiego postanowienia art. 4 ust. 1 lit. d oraz art. 5 ust. 3 lit. d dyrektywy 2009/71/Euratom.

85. Art. 2 projektu.

W ustawie Prawo geologiczne i górnicze proponuje się wprowadzić do – określonego w art. 82b ust. 1 – katalogu typów podziemnych składowisk odpadów odrębnego typu podziemnego składowiska odpadów – składowiska podziemnego odpadów promieniotwórczych. W konsekwencji powyższej zmiany konieczne będzie określenie w rozporządzeniu szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać taki typ składowisk podziemnych (art. 82b ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze). Propozycje te zapewnią wewnętrzną spójność systemu prawa.

86. Art. 3 projektu.

Proponowane zmiany ustawy o dozorze technicznym są niezbędne dla pełnego wdrożenia do prawa polskiego postanowień art. 4 ust. 1 lit. a dyrektywy 2009/71/Euratom w zakresie dotyczącym wymagań, jakie powinny spełniać urządzenia techniczne i inne urządzenia podlegające dozorowi technicznemu w elektrowniach jądrowych.

87. Art. 4 projektu.

Proponuje się poprzez dodanie ust. 1a do art. 77 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej wyłączyć stosowanie tej ustawy do kontroli przedsiębiorcy w zakresie przestrzegania warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

Uzasadnieniem tej zmiany jest konieczność zapewnienia jak najwyższego poziomu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej poprzez zapewnienie skutecznego nadzoru nad działalnością związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące wymagającą zezwolenia albo zgłoszenia. Należyte uwzględnienie znaczenia bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych ma pierwszeństwo przed wszelkimi innymi aspektami takiej działalności i organy dozoru powinny mieć zapewnione uprawnienia niezbędne do wypełniania obowiązków związanych z działalnością kontrolną, co wynika z art. 5 ust. 3 lit. c dyrektywy Rady 2009/71/Euratom. Przepisy rozdziału 9 w brzmieniu nadanym przez projektowaną ustawę powinny wystarczyć do przeprowadzania kontroli przez organy dozoru jądrowego z uwzględnieniem wszelkich praw kontrolowanych jednostek organizacyjnych. Dodatkowe uzasadnienie proponowanej zmiany zostało zawarte w pkt 64 niniejszego uzasadnienia.

88. Art. 5 projektu.

Projektowane zmiany ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przedstawione w art. 3 w pkt 1 i 2 projektu ustawy mają na celu zapewnienie transparentności procesu reglamentacji działalności związanej z obiektami jądrowymi oraz transparentności regulacji bezpieczeństwa jądrowego takich obiektów, czego wymaga art. 8 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom. Projektowana zmiana ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przedstawiona w art. 3 pkt 3, 4 i 6 projektu ustawy jest konsekwencją sformułowanej propozycji uregulowania w rozdziale 4 ustawy – Prawo atomowe, że jednym z warunków wydania zezwolenia na budowę obiektu jądrowego jest wcześniejsze uzyskanie przez wnioskodawcę decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji zgodnie z przepisami o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,

udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zmiana proponowana w art. 3 pkt 5 projektu ustawy będzie skutkować przeniesieniem kompetencji do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji polegającej na budowie obiektów jądrowych oraz składowisk odpadów promieniotwórczych na regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

W dotychczasowym stanie prawnym wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w odniesieniu m.in. do obiektów jądrowych.

89. Art. 6 – 7 projektu ustawy.

Przedmiotowe przepisy wprowadzają regulacje dotyczące rozliczania dotacji celowej i podmiotowej. Zgodnie z art. 10 ust. 1 dyrektywy Rady 2009/71/Euratom projektowana ustawa powinna wejść w życie nie później niż w dniu 22 lipca 2011 r. Dla projektowanej ustawy proponuje się jako termin jej wejścia w życie dzień 1 lipca 2011 r. Wyjątkiem powinny być przepisy wprowadzające zmianę art. 33 ustawy Prawo atomowe (dotacja celowa) oraz przepisy wprowadzające zmianę art. 116 – 117, 119 i 121 ustawy – Prawo atomowe (nadzór nad Zakładem Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych oraz dotacja podmiotowa dla tego zakładu), które powinny wejść w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. z powodu rocznego cyklu przyznawania i rozliczania dotacji i związanej z tym konieczności odpowiedniego ujęcia wydatków na ten cel w ustawie budżetowej. Także od 1 stycznia 2012 r. powinny wejść w życie zmiany dotyczące inspektorów dozoru jądrowego.

90. Art. 8 projektu ustawy.

Projektowane przepisy przejściowe mają na celu uregulowanie sposobu zakończenia będących w toku postępowań wszczętych na podstawie ustawy – Prawo atomowe w brzmieniu aktualnie obowiązującym.

91. Art. 9 projektu ustawy.

Projektowany przepis reguluje sytuację prawną inspektorów dozoru jądrowego powołanych do pełnienia tej funkcji przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy. Konieczność zamieszczenia w ustawie przedmiotowego przepisu wynika z tego, iż przedmiotowy projekt ustawy wprowadza po raz pierwszy w przepisie rangi ustawowej podział inspektorów dozoru jądrowego na kategorie I oraz II. Podział taki do tej pory wynikał jedynie z przepisu rangi podustawowej.

92. Art. 10 ust. 1 i 2 projektu ustawy.

Proponuje się utrzymanie mocy obowiązującej przepisów wykonawczych wydanych na podstawie:

- 1) art. 12 ust. 2 i 3, art. 33 ust. 21 oraz art. 71 pkt 2 ustawy – Prawo atomowe do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 12 b ust. 1 i 2, art. 33 ust. 21 i art. 71 ustawy – Prawo atomowe w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą nie dłużej jednak niż przez okres 18 miesięcy od dnia wejścia w życie nowelizacji;
- 2) art. 5 ust. 2 i 3 ustawy o dozorze technicznym do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 2 i 3 ustawy o dozorze technicznym w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą nie dłużej jednak niż przez okres 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Zapobiegnie to, w przypadku opóźnienia w wydaniu nowych przepisów wykonawczych powstaniu luki prawnej w powyższym zakresie.

93. Art. 10 ust. 3 i 4 projektu ustawy.

W przepisach przejściowych z zakresu odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową przyjęto zasadę, iż w przypadku szkód jądrowych powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy do określenia granicy odpowiedzialności osoby eksploatującej za szkodę stosowane będą przepisy dotychczasowe. Umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za wyrządzoną szkodę jądrową zawarte zgodnie z dotychczasowymi przepisami, pomimo iż postanowienia w nich zawarte nie będą odpowiadać przepisom nowym, pozostaną zaś dla stron wiążące do czasu ich wygaśnięcia, jednak nie dłużej niż przez okres niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

94. Art. 11 projektu ustawy.

Projektowany przepis dostosowujący reguluje kwestię zakończenia działalności przez likwidowaną likwidowaną niniejszą ustawą Radę do Spraw Atomistyki oraz rozpoczęcia działalności przez powoływaną niniejszą ustawą Radę do Spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej.

95. Art. 12 i 13 projektu ustawy.

Projektowane przepisy wprowadzają obowiązek dostosowania się jednostek organizacyjnych eksploatujących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy obiekty jądrowe do wskazanych w tych przepisach wymagań wprowadzanych tą ustawą zasadniczo w terminie

do dnia 31 marca 2015 r. Okres prawie 4 lat od wejścia w życie projektowanej ustawy nowelizacyjnej powinien być wystarczający na dostosowanie dotychczas eksploatowanych obiektów jądrowych do powyższych wymagań.

96. Art. 14- – 16 projektu ustawy.

Przepisy art. 16 – 18 określają reguły wydatkowe, o których mowa w art. 50 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz.1240, z późn. zm.)

97. Art. 17 projektu ustawy.

Przepis ten wskazuje termin wejścia w życie przepisów projektowanej ustawy.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują projektowane regulacje.

- a) W zakresie wdrożenia dyrektywy Rady 2009/71/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiającej wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz. Urz. L 172 z 02.07.2009, str. 18 i n. oraz Dz. Urz. L 260 z 03.10.2009 str. 40)

Ustawa będzie oddziaływać przede wszystkim na podmioty zamierzające budować i eksploatować obiekty jądrowe, w tym w szczególności na podmioty zamierzające wybudować i eksploatować elektrownię jądrową (w tym między innymi na Polską Grupę Energetyczną wskazaną w uchwale Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2009 roku jako podmiot odpowiedzialny za budowę pierwszej polskiej elektrowni jądrowej), a także na podmioty projektujące obiekty jądrowe i elementy ich wyposażenia oraz uczestniczące w budowie i likwidacji takich obiektów.

W ograniczonym zakresie ustawa wpłynie na podmioty dotychczas eksploatujące oraz likwidujące obiekty jądrowe na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, gdyż projekt przewiduje wyłączenie w stosunku do nich części wymagań, jakie będą musiały spełnić nowo budowane i eksploatowane obiekty jądrowe, a na dostosowanie się do innych wyznacza stosunkowo długi, bo prawie czteroletni okres przejściowy, co jest zgodne z zasadą stopniowanego podejścia sformułowaną przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej. Zgodnie z czwartą zasadą „Podstawowych Zasad Bezpieczeństwa” sformułowanych przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej środki przeznaczone na bezpieczeństwo muszą być współmierne do wielkości zagrożeń radiacyjnych i niezbędnego zakresu ich kontroli. Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej wskazuje, iż w celu stosowania tej zasady należy uwzględnić podejście stopniowane przy dokonywaniu ocen bezpieczeństwa i wydawaniu odpowiednich przepisów prawnych dla szerokiego zakresu typów obiektów jądrowych oraz stwarzanych przez nie różnych poziomów potencjalnych zagrożeń i ryzyka.

Projektowana ustawa będzie w istotny sposób oddziaływać na Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki (Prezes PAA), będącego centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, oraz na pozostałe organy dozoru jądrowego (tj. Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego i inspektorów dozoru jądrowego) wprowadzając szereg nowych obowiązków

dla tych organów, a także w istotny sposób zmieniając katalog środków prawnych, którymi mogą się posługiwać w ramach nadzoru nad działalnością związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące i w ramach kontroli tej działalności, zwłaszcza kontroli obiektów jądrowych.

Ustawa będzie również oddziaływać na ministra właściwego do spraw gospodarki, gdyż do jego kompetencji należy prowadzenie działalności związanej z wykorzystaniem energii atomowej na potrzeby społeczno – gospodarcze kraju, a projektowane przepisy ustanawiają krajowe ramy prawne w zakresie bezpieczeństwa wykorzystania tej energii. Dodatkowo należy wskazać, iż projektowana regulacja ma bezpośredni wpływ na jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane przez Ministra Gospodarki takie jak Urząd Dozoru Technicznego, Instytut Energii Atomowej „Polatom”. Istotnym elementem w jakim projektowana regulacja wpływa na ministra właściwego do spraw gospodarki jest przekazanie mu zadania udzielania dotacji celowej przeznaczonej na zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej przy stosowaniu promieniowania jonizującego, a także powierzenie mu zadania sprawowania nadzoru i funkcji organu założycielskiego w stosunku do państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej – Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych. W związku z przekazaniem ww. zadań ustawa będzie też oddziaływać w stosunku do ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, który przestanie sprawować nadzór i funkcję organu założycielskiego w stosunku do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych.

Pośrednio ustawa będzie oddziaływać na całe społeczeństwo, poprzez zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, poprzez wprowadzenie do prawa polskiego szczegółowych wymagań bezpieczeństwa dla obiektów jądrowych, w szczególności dla elektrowni jądrowych, a także ustanowienie silnego, niezależnego w swych decyzjach nadzoru nad bezpieczeństwem tych obiektów sprawowanego przez Prezesa PAA i inne organy dozoru jądrowego.

Tworząc niezbędną infrastrukturę prawną i organizacyjną w zakresie bezpieczeństwa budowy, eksploatacji i likwidacji obiektów jądrowych, w tym elektrowni jądrowych ustawa będzie pośrednio oddziaływać także na Pełnomocnika Rządu do Spraw Polskiej Energetyki Jądrowej, powołanego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 maja 2009 roku (Dz. U. Nr 72, poz. 622).

W zakresie odnoszącym się do wymagań, jakie należy spełnić, żeby uzyskać uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej oraz wymagań, jakie należy spełnić, żeby

uzyskać uprawnienia do pracy na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej niniejszy projekt ustawy oddziałuje na kandydatów zamierzających ubiegać się o uzyskanie takich uprawnień, a także na jednostki prowadzące szkolenia takich kandydatów

- b) W zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową, Programu polskiej energetyki jądrowej oraz informacji społecznej w zakresie obiektów energetyki jądrowej

Proponowane przepisy będą również oddziaływać na:

- 1) przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie budowy, a następnie rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu energetyki jądrowej;
- 2) jednostki samorządu terytorialnego, na terenie których zlokalizowany zostanie obiekt energetyki jądrowej oraz mieszkańców gmin stanowiących społeczność lokalną w rozumieniu projektowanej ustawy;
- 3) osoby eksploatujące urządzenia jądrowe;
- 4) zakłady ubezpieczeń udzielające osobom eksploatującym urządzenia jądrowe ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji.

- a) W zakresie wdrożenia dyrektywy Rady 2009/71/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiającej wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz. Urz. L 172 z 02.07.2009, str. 18 i n. oraz Dz. Urz. L 260 z 03.10.2009 str. 40)

W ramach uzgodnień społecznych projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe został skierowany do konsultacji do następujących podmiotów:

- 1) Rada do Spraw Atomistyki, ul. Radzikowskiego 152, 30-342 Kraków,
- 2) Polskie Towarzystwo Nukleoniczne, ul. Dorodna 16, 03-195 Warszawa,
- 3) Stowarzyszenie Inspektorów Ochrony Radiologicznej, ul. Garbary 15, Poznań,
- 4) Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Komitet Energetyki Jądrowej SEP, ul. Świętokrzyska 14, 00 – 050 Warszawa,
- 5) Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej, ul Konwaliowa 7, 01-194 Warszawa,
- 6) Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych, 05-400 Otwock-Świerk,

- 7) Instytut Problemów Jądrowych, 05-400 Otwock-Świerk,
- 8) Instytut Fizyki Jądrowej – PAN, ul. Radzikowskiego 152, 31-342 Kraków,
- 9) Instytut Energii Atomowej POLATOM, 05-400 Otwock-Świerk,
- 10) Polska Grupa Energetyczna PGE, ul. Mysia 2, 00-496 Warszawa,
- 11) Stowarzyszenie Ekologów na Rzecz Energii Nuklearnej – SEREN Polska ul. Świętokrzyska 14, 00 – 050 Warszawa,
- 12) Instytut Na Rzecz Ekorozwoju, ul. Nabelaka 15 lok. 1, 00 – 743 Warszawa,
- 13) Polski Klub Ekologiczny, ul. Sławkowska 26A, 31 – 014 Kraków,
- 14) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych, ul. Klonowa 6, 00-591 Warszawa,
- 15) Konfederacja Pracodawców Polskich, ul. Brukselska 7, 03-973 Warszawa,
- 16) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, ul. Wały Piastowskie 24, 80-855 Gdańsk,
- 17) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa,
- 18) Business Center Club, ul. Plac Żelaznej Bramy 10, 00-136 Warszawa,
- 19) Związek Rzemiosła Polskiego, skr. poczt. 54, 00-952 Warszawa
- 20) Forum Związków Zawodowych, Plac Teatralny 4, 85-069 Bydgoszcz,
- 21) Rada Krajowa Federacji Konsumentów, Al. Stanów Zjednoczonych 53, 04-028 Warszawa,
- 22) Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu. ul. Poleczki 21, 02-822 Warszawa.

Projekt założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz o zmianie niektórych innych ustaw został także umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Środowiska, Biuletynie Informacji Publicznej Państwowej Agencji Atomistyki oraz na stronie internetowej Państwowej Agencji Atomistyki. W toku uzgodnień społecznych projektu założeń uwagi do projektu zgłosiły jedynie: Komisja Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej Rady do Spraw Atomistyki, Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych, Stowarzyszenie Ekologów na Rzecz Energii Nuklearnej – SEREN Polska.

Uwzględniono większość uwag zgłoszonych przez Stowarzyszenie Ekologów na

Rzecz Energii Nuklearnej – SEREN Polska, a także część uwag zgłoszonych przez Komisję Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej Rady do Spraw Atomistyki oraz Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych. Nie uwzględniono uwag zgłoszonych przez Komisję Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej Rady do Spraw Atomistyki kwestionujących projekt wprowadzenia obowiązku konsultowania przez Prezesa PAA z Radą Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej projektów zezwoleń dotyczących obiektów jądrowych oraz niektórych innych decyzji dozorowych. Projektowany model funkcjonowania dozoru jądrowego zakłada istnienie ciała opiniodawczo – doradczego doradzającego Prezesowi PAA we wszystkich kwestiach, z którymi Prezes PAA zwróci się do tego ciała, ale określone najważniejsze decyzje powinien obowiązkowo poddać zaopiniowaniu przez rzeczoną Radę. Uwzględniono propozycję zgłoszoną przez Komisję Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej Rady do Spraw Atomistyki wprowadzenia całkowitego zakazu przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu składowania odpadów promieniotwórczych pochodzących z zagranicy. Nie uwzględniono uwagi proponującej, żeby wysokość opłaty za rozpatrzenie wniosku w sprawie wydania zezwolenia dotyczącego elektrowni jądrowej była określona w przepisach rangi podstawowej. Zdaniem projektodawców byłoby to niezgodne z art. 217 Konstytucji RP. Uwzględniono uwagę kwestionującą zbyt daleko idące ograniczenia wykorzystania obszaru ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego. Uwzględniono uwagę Komisji i ZUOP dotyczącą trybu pobierania próbek do badań w toku kontroli realizowanej przez organy dozoru jądrowego w jednostkach wykonujących działalność związaną z narażeniem.

W toku konferencji uzgodnieniowej projektu założeń partnerzy społeczni uczestniczący w tej konferencji uznali projekt założeń za uzgodniony.

W dniu 28 kwietnia 2010 roku projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz o zmianie niektórych innych ustaw został uzgodniony z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

- b) W zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową, Programu polskiej energetyki jądrowej oraz informacji społecznej w zakresie obiektów energetyki jądrowej

Postanowienia z zakresu cywilnej odpowiedzialności za szkodę jądrową zostały poddane konsultacjom w ramach konsultacji społecznych projektu założeń projektu ustawy o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową; projekt założeń skierowano do następujących podmiotów:

- 1) Biuro Wspierania Lobbyingu Ekologicznego, ul. Raszyńska 32/44, IX klatka 00-277 Warszawa,
- 2) Business Center Club, ul. Plac Żelaznej Bramy 10, 00-136 Warszawa,
- 3) Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej, ul. Konwaliowa 7, 01-194 Warszawa,
- 4) Centrum Europejskie Zrównoważonego Rozwoju, ul. Kołłątaja, 21, 50-006 Wrocław,
- 5) Centrum Prawa Ekologicznego, ul. Uniwersytecka 1, 50-951 Wrocław,
- 6) Fundacja Greenpeace Polska, ul. Lirowa 13, 02-387 Warszawa,
- 7) Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych, ul. Czysta 17/4, 31-121 Kraków,
- 8) Instytut Chemii i Techniki Jądrowej, ul. Dorodna 16, 03-195 Warszawa,
- 9) Instytut Energii Atomowej POLATOM, 05-400 Otwock-Świerk,
- 10) Instytut Fizyki Jądrowej – PAN, ul. Radzikowskiego 152, 31-342 Kraków,
- 11) Instytut Fizyki Plazmy i Laserowej Mikrosyntezy, ul. Hery 23, 01-497 Warszawa,
- 12) Instytut Na Rzecz Ekorozwoju, ul. Nabelaka 15 lok. 1, 00 – 743 Warszawa,
- 13) Instytut Ochrony Środowiska, ul. Krucza 5/11d, 00-548 Warszawa,
- 14) Instytut Problemów Jądrowych, 05-400 Otwock-Świerk,
- 15) Instytut Sobieskiego, ul. Nowy Świat 27, 00-029 Warszawa,
- 16) Instytut Studiów Energetycznych, ul. Śniadeckich 17, 00-654 Warszawa,
- 17) Komisja BJIOR Rady ds. Atomistyki, ul. Radzikowskiego 152, 30-342 Kraków,
- 18) Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A., ul. Mokotowska 35, 00-560 Warszawa,
- 19) Liga Ochrony Przyrody, ul. Tamka 37/2, 00 – 355 Warszawa,
- 20) Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”, l. Zielona 27, 90 – 001 Łódź,

- 21) Polska Grupa Energetyczna PGE, ul. Mysia 2, 00-496 Warszawa,
- 22) Polskie Towarzystwo Badań Radiacyjnych, ul. Chocimska 24, 00-791 Warszawa,
- 23) Polskie Towarzystwo Nukleoniczne, ul. Dorodna 16, 03-195 Warszawa,
- 24) Polski Klub Ekologiczny, ul. Sławkowska 26A, 31 – 014 Kraków,
- 25) Rada do spraw Atomistyki, ul. Dorodna 16, 03-195 Warszawa,
- 26) Społeczny Instytut Ekologiczny, ul. Raszyńska 32/44, 02-026 Warszawa,
- 27) Stowarzyszenie Ekologiczne Ekounia, ul. Białoskórnicza 26, 50-134 Wrocław,
- 28) Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne Klub Gaja, ul. Parkowa 10, 43-365 Wilkowice,
- 29) Stowarzyszenie Ekologów na Rzecz Energii Nuklearnej – SEREN Polska ul. Świętokrzyska 14, 00 – 050 Warszawa,
- 30) Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Komitet Energetyki Jądrowej SEP, ul. Świętokrzyska 14, 00 – 050 Warszawa,
- 31) Stowarzyszenie Inspektorów Ochrony Radiologicznej, ul. Garbary 15, Poznań,
- 32) Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, ul. Jasna 17, 43-360 Bystra,
- 33) Stowarzyszenie Wiejskie Zielona Przestrzeń, Grabowo 55, 78-425 Biały Bór,
- 34) Towarzystwo na rzecz Ziemi, ul. Leszczyńskiej 7, 32-600 Oświęcim,
- 35) Towarzystwo Przyrodnicze "Bocian", ul. W. Jagiełły 10/308, 08 – 110 Siedlce,
- 36) WWF Polska, ul. Wiśniowa 38, 02-520 Warszawa,
- 37) Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych, 05-400 Otwock-Świerk,
- 38) Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, ul. Sławkowska 26A, 31 – 014 Kraków.

Żaden z ww. podmiotów nie zgłosił uwag do projektu założeń.

Projektowane przepisy z zakresu kwestii związanych z informacją społeczną zostały poddane konsultacjom w ramach konsultacji społecznych projektu założeń projektu ustawy o energetyce jądrowej. Projekt założeń skierowano do niżej wymienionych podmiotów. Uwagi przez nie zgłoszone umieszczone zostały w Biuletynie Informacji

Publicznej Ministerstwa Gospodarki.

- 1) Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., ul. Wołoska 7, 02-675 Warszawa,
- 2) Agencja Rynku Energii S.A., 00-950 Warszawa 1, skr, poczt. 143,
- 3) Biuro Wspierania Lobbyingu Ekologicznego, ul. Raszyńska 32/44, IX klatka 00-277 Warszawa,
- 4) Business Center Club, ul. Plac Żelaznej Bramy 10, 00-136 Warszawa,
- 5) Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej, ul Konwaliowa 7, 01-194 Warszawa,
- 6) Centrum Europejskie Zrównoważonego Rozwoju, ul. Kołłątaja, 21, 50-006 Wrocław,
- 7) Centrum Prawa Ekologicznego, ul. Uniwersytecka 1, 50-951 Wrocław,
- 8) Federacja Pracodawców i Przedsiębiorców Przemysłu Budowlanego RP, ul. Franciszkańska 4a lok. 46, 00-214 Warszawa,
- 9) Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP, ul. Mikołajska 4, 31-027 Kraków,
- 10) Federacja Związków Pracodawców Energetyki Polskiej, ul. Wadowicka 14, 30-415 Kraków,
- 11) Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu, ul. Poleczki 21, 02-822 Warszawa,
- 12) Forum Związków Zawodowych, Plac Teatralny 4, 85-069 Bydgoszcz,
- 13) Fundacja Greenpeace Polska, ul. Lirowa 13, 02-387 Warszawa,
- 14) Fundacja Instytut Globalizacji, ul. Opawska 1/4, 44-100 Gliwice,
- 15) Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii, ul. Wierzbowa 11, 40-169 Katowice,
- 16) Fundacja Poszanowania Energii, ul. Filtrowa 1, 00-611 Warszawa,
- 17) Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych, ul. Czysta 17/4, 31-121 Kraków,
- 18) Fundacja Wszechnicy Budowlanej, ul. Mokotowska 4/6, 00-641 Warszawa,
- 19) Geodezyjna Izba Gospodarcza, ul. Czackiego 3/5, 00-043 Warszawa,
- 20) Instytut Chemii i Techniki Jądrowej, Dorodna 16, 03-195 Warszawa,
- 21) Instytut Energetyki, ul. Mory 8, 01-330 Warszawa,

- 22) Instytut Energii Atomowej POLATOM, 05-400 Otwock-Świerk,
- 23) Instytut Fizyki Jądrowej – PAN, ul. Radzikowskiego 152, 31-342 Kraków,
- 24) Instytut Fizyki Plazmy i Laserowej Mikrosyntezy, ul. Hery 23, 01-497 Warszawa,
- 25) Instytut Na Rzecz Ekorozwoju, ul. Nabelaka 15 lok. 1, 00 – 743 Warszawa,
- 26) Instytut Ochrony Środowiska, ul. Krucza 5/11d, 00-548 Warszawa,
- 27) Instytut Problemów Jądrowych, 05-400 Otwock-Świerk,
- 28) Instytut Sobieskiego, ul. Nowy Świat 27, 00-029 Warszawa,
- 29) Instytut Studiów Energetycznych, ul. Śniadeckich 17, 00-654 Warszawa,
- 30) Instytut Techniki Budowlanej, ul. Filtrowa 1, 00-611 Warszawa,
- 31) Izba Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, ul. Foksal 2, 00-360 Warszawa,
- 32) Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii, ul. Poleczki 21, 02-822 Warszawa,
- 33) Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie, ul. Migdałowa 4, lok. 22, 02-796 Warszawa,
- 34) Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska, ul. Krucza 6/14, 00-950 Warszawa,
- 35) Izba Projektowania Budowlanego, ul. Śliska 52, 00-826 Warszawa,
- 36) Komisja BJiOR Rady ds. Atomistyki, ul. Radzikowskiego 152, 30-342 Kraków,
- 37) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, ul. Wały Piastowskie 24, 80-855 Gdańsk,
- 38) Komitet Problemów Energetyki PAN, ul. Jaškowa Dolina 31, 80-286 Gdańsk,
- 39) Konfederacja Budownictwa i Nieruchomości, Al. Jerozolimskie 29 lok. 3, 00-508 Warszawa,
- 40) Konferencja Inwestorów, Pl. Inwalidów 10, 01-552 Warszawa,
- 41) Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A., ul. Mokotowska 35, 00-560 Warszawa,
- 42) Krajowa Izba Architektów, ul. Foksal 2, 00-360 Warszawa,
- 43) Krajowa Izba Gospodarcza, ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa,

- 44) Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa, ul. Świętokrzyska 14A, 00-050 Warszawa,
- 45) Krajowa Izba Urbanistów, Pl. Defilad 1, skr.pocz.44, 00-901 Warszawa,
- 46) Krajowy Związek Sołtysów, ul. Kopernika 36/40 pok. 417, 00-924 Warszawa,
- 47) Korporacja Przedsiębiorców Budowlanych "Uni-Bud", Al. Jana Pawła II 70, lok. 100, 00-175 Warszawa,
- 48) Liga Ochrony Przyrody, ul. Tamka 37/2, 00 – 355 Warszawa,
- 49) Marszałek Województwa Dolnośląskiego, Wybrzeże J. Słowackiego 12-14, 50-411 Wrocław,
- 50) Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Plac Teatralny 2, 87-100 Toruń,
- 51) Marszałek Województwa Lubelskiego, ul. Spokojna 4, 20-914 Lublin,
- 52) Marszałek Województwa Lubuskiego, ul. Podgórna 7, 65 – 057 Zielona Góra,
- 53) Marszałek Województwa Łódzkiego, al. Piłsudskiego 8, 90-051 Łódź,
- 54) Marszałek Województwa Małopolskiego, ul. Raławicka 56, 30-017 Kraków,
- 55) Marszałek Województwa Mazowieckiego, ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa,
- 56) Marszałek Województwa Opolskiego, ul. Piastowska 14, 45-082 Opole,
- 57) Marszałek Województwa Podkarpackiego, ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów,
- 58) Marszałek Województwa Podlaskiego, ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 1, 15-888 Białystok,
- 59) Marszałek Województwa Pomorskiego, ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk,
- 60) Marszałek Województwa Śląskiego, ul. Ligonia 46, 40-037 Katowice,
- 61) Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce,
- 62) Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, ul. Emilii Plater 1, 10 – 562 Olsztyn,
- 63) Marszałek Województwa Wielkopolskiego, al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań,
- 64) Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, ul. Korsarzy 34,

- 70-540 Szczecin,
- 65) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa,
  - 66) Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”, ul. Zielona 27, 90 – 001 Łódź,
  - 67) Polska Grupa Energetyczna PGE, ul. Mysia 2, 00-496 Warszawa,
  - 68) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych, ul. Klonowa 6, 00-591 Warszawa,
  - 69) Polskie Towarzystwo Badań Radiacyjnych, ul. Chocimska 24, 00-791 Warszawa,
  - 70) Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych, ul. Krucza 6/14, 00-950 Warszawa,
  - 71) Polskie Towarzystwo Nukleoniczne, ul. Dorodna 16, 03-195 Warszawa,
  - 72) Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej, ul. Wołyńska 22;, 60 – 637 Poznań,
  - 73) Polski Klub Ekologiczny, ul. Sławkowska 26A, 31 – 014 Kraków,
  - 74) Polski Komitet Energii Elektrycznej, Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa,
  - 75) Polski Związek Działkowców, ul. Towarowa 7a, 00- 839 Warszawa,
  - 76) Polski Związek Firm Deweloperskich, ul. Kielecka 44, 02-530 Warszawa,
  - 77) Polski Związek Inżynierów i Techników Budowlanych, ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa,
  - 78) Polski Związek Pracodawców Budownictwa, ul. Marszałkowska 82, 00-517 Warszawa,
  - 79) Pracodawcy RP, ul. Brukselska 7, 03-973 Warszawa,
  - 80) Rada do spraw Atomistyki, ul. Dorodna 16 , 03-195 Warszawa,
  - 81) Rada Krajowa Federacji Konsumentów, Al. Stanów Zjednoczonych 53, 04-028 Warszawa,
  - 82) Społeczna Rada Narodowego Programu Redukcji Emisji, ul. Znanięckiego 2/44, 03-980 Warszawa,
  - 83) Społeczny Instytut Ekologiczny, ul. Raszyńska 32/44, 02-026 Warszawa,
  - 84) Stowarzyszenie Architektów Polskich, ul. Foksal 2, 00-360 Warszawa,
  - 85) Stowarzyszenie Ekologiczne Ekounia, ul. Białoskórnicza 26, 50-134 Wrocław,

- 86) Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne Klub Gaja, ul. Parkowa 10, 43-365 Wilkowice,
- 87) Stowarzyszenie Ekologów na Rzecz Energii Nuklearnej – SEREN Polska, ul. Świętokrzyska 14, 00 – 050 Warszawa,
- 88) Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Komitet Energetyki Jądrowej SEP, ul. Świętokrzyska 14, 00 – 050 Warszawa,
- 89) Stowarzyszenie Inspektorów Ochrony Radiologicznej, ul. Garbary 15, Poznań,
- 90) Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, ul. Jasna 17, 43-360 Bystra,
- 91) Stowarzyszenie Wiejskie Zielona Przestrzeń, Grabowo 55, 78-425 Biały Bór,
- 92) Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie, ul. Krucza 6/14, skr. poczt. 184, 00-950 Warszawa,
- 93) Towarzystwo na rzecz Ziemi, ul. Leszczyńskiej 7, 32-600 Oświęcim,
- 94) Towarzystwo Obrotu Energią, ul. Czackiego 7/9/11, 00-043 Warszawa,
- 95) Towarzystwo Przyrodnicze "Bocian", ul. W. Jagiełły 10/308, 08 – 110 Siedlce,
- 96) Towarzystwo Urbanistów Polskich, Plac Zamkowy 10, 00-277 Warszawa,
- 97) Wojewoda Dolnośląski, pl. Powstańców Warszawy 1, 50-951 Wrocław,
- 98) Wojewoda Kujawsko-Pomorski, ul. Jagiellońska 3, 85-950 Bydgoszcz,
- 99) Wojewoda Lubelski, ul. Spokojna 4, 20-914 Lublin,
- 100) Wojewoda Lubuski, ul. Jagiellończyka 8, 66-400 Gorzów Wielkopolski,
- 101) Wojewoda Łódzki, ul. Piotrkowska 104, 90-926 Łódź,
- 102) Wojewoda Małopolski, ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków,
- 103) Wojewoda Mazowiecki, Pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa,
- 104) Wojewoda Opolski, ul. Piastowska 14, 45-082 Opole,
- 105) Wojewoda Podkarpacki, ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów,
- 106) Wojewoda Podlaski, ul. Mickiewicza 3, 15-213 Białystok,
- 107) Wojewoda Pomorski, ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk,
- 108) Wojewoda Śląski, ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice,
- 109) Wojewoda Świętokrzyski, al. IX wieków Kielc, 25-526 Kielce,
- 110) Wojewoda Warmińsko-Mazurski, al. Piłsudskiego 7/9, 10-575 Olsztyn,

- 111) Wojewoda Wielkopolski, al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań,
- 112) Wojewoda Zachodniopomorski, Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin,
- 113) WWF Polska, ul. Wiśniowa 38, 02-520 Warszawa,
- 114) Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych, 05-400 Otwock-Świerk,
- 115) Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, ul. Kantaka 4, 61-812 Poznań,
- 116) Związek Miast Polskich, ul. Robocza 46 A, 61-517 Poznań,
- 117) Związek Powiatów Polskich, Plac Defilad 1, 00-901 Warszawa,
- 118) Związek Rzemiosła Polskiego, skr. poczt. 54, 00-952 Warszawa,
- 119) Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, ul. Sławkowska 26A, 31 – 014 Kraków,
- 120) Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej, ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa,
- 121) Związek Zawodowy Budowlani, ul. Mokotowska 4/6, 00-641 Warszawa.

Projekty założeń zostały także umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki. Uwagi zostały zgłoszone jedynie przez Instytut Fizyki Jądrowej oraz Izbę Projektowania Budowlanego i dotyczyły wątpliwości obu podmiotów odnośnie do funkcji i pozycji Lokalnych Komitetów Informacyjnych (LKI) oraz Gminnych Punktów Informacyjnych (GPI). Uwagi uwzględniono poprzez doprecyzowanie zapisów dotyczących Lokalnych Komitetów Informacyjnych oraz Gminnych Punktów Informacyjnych.

Ponadto na etapie prac nad projektami założeń zainteresowanie pracami nad nimi w trybie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, ze późn. zm.) zgłosiła Electricite de France S.A. 22-30 Avenue de Wagram, Paryż, Francja (EDF S.A.) . Uwagi zgłoszone przez EDF S.A. zostały częściowo uwzględnione w niniejszym projekcie ustawy.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.
  - a) W zakresie wdrożenia dyrektywy Rady 2009/71/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiającej wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz. Urz. L 172 z 02.07.2009, str. 18 i n. oraz Dz. Urz. L 260 z 03.10.2009 str. 40)

Uchwalenie ustawy spowoduje:

1. Dodatkowe wydatki budżetu państwa, na które złożą się:

- 1) Konieczność zwiększenia liczby etatów w Państwowej Agencji Atomistyki o 39, w tym 17 inspektorów dozoru jądrowego, 13 pracowników dokonujących analiz dokumentacji bezpieczeństwa oraz 9 prawników lub specjalistów w zakresie prawa administracyjnego.

Liczba 39 nowych etatów nie jest przypadkowa, ale wynika z przeprowadzonych przez Państwową Agencję Atomistyki analiz pracochłonności procesu licencjonowania obiektów jądrowych oraz porównań stanu kadr (liczebności) podobnych urzędów działających w innych krajach z liczebnością personelu w Państwowej Agencji Atomistyki. Należy także zwrócić uwagę na fakt, że największe koszty ponosi się przy budowie pierwszej elektrowni jądrowej. Koszty te wynikają z konieczności dysponowania specjalistami w wielu dziedzinach, konieczności szkoleń pierwotnych i powtarzalnych. Ponadto liczebność pracowników urzędu dozоровego nie rośnie proporcjonalnie do zainstalowanej mocy energii elektrycznej wytwarzanej w elektrowniach jądrowych.

Przykłady z innych państw europejskich:

- a) Republika Francuska: niezależny od rządu organ dozoru jądrowego *Authorité de Sûreté Nucléaire (ASN)* odpowiedzialny tylko przed Parlamentem. ASN ma 11 placówek regionalnych w postaci wydziałów bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w regionalnych zarządach ds. zagrożeń przemysłowych i ochrony środowiska. W końcu 2006 roku ASN zatrudniał ponad 400 osób i nadal zwiększa stan zatrudnienia w tempie około 20 nowych etatów rocznie.
- b) Republika Czeska: Utworzony w 1995 roku Państwowy Urząd Bezpieczeństwa Jądrowego (*SUJB*) jest centralnym organem administracji państwowej nie podlegającym żadnemu z ministerstw. *SUJB* za swoją działalność odpowiada bezpośrednio przed Radą Ministrów. Swoje zadania dozоровe *SUJB* wykonuje przy pomocy około 200

osobowego zespołu pracowników, z których około 2/3 jest inspektorami dozoru bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej. Roczny budżet SUJB wynosi ok. 12,5 mln euro (wg danych z 2005 roku).

- c) Republika Finlandii: Urząd Bezpieczeństwa Jądowego (STUK) w końcu 2004 roku zatrudnił 315 pracowników; spośród nich znakomita większość (ponad 250) wykonywała zadania merytoryczne w tym – ponad 100 osób – zadania polegające na analizach i ocenie bezpieczeństwa związanych z licencjonowaniem obiektów i działalności oraz inspekcjach.

Wymienione urzędy dozоровe różnią się między sobą zakresem zadań, liczbą organizacji wsparcia technicznego i zakresem usług świadczonych na rzecz urzędów przez te organizacje, niemniej z powyższego wynika, że w warunkach polskich urząd dozоровy liczący ok. 120 osób to bardzo oszczędne rozwiązanie.

Konieczne jest przyjęcie już w 2011 roku do pracy w Państwowej Agencji Atomistyki 23 osób – osoby te należy poddać długotrwałemu, intensywnemu i specjalistycznemu szkoleniu. Dopiero po 3 – 5 latach osoby te będą mogły wykonywać zadania inspektorów dozoru jądowego albo uczestniczyć jako samodzielni specjaliści w pracach analitycznych. Jeśli wymienione nabory a następnie szkolenia nie rozpoczną się w 2011 roku to dozór jądowy nie będzie miał odpowiednich kadr do wywiązania się z zadań związanych z licencjonowaniem elektrowni jądowej, a zatem nierealne będzie rozpoczęcie eksploatacji elektrowni jądowej w 2020 roku (choć cel taki został sformułowany w przyjętej przez rząd „Polityce energetycznej Polski do roku 2030”).

Skrótowy zakres prac urzędu dozоровego związany jedynie z wykonywaniem tzw. przeglądu i oceny dokumentacji bezpieczeństwa elektrowni jądowej (bez działalności inspekcyjnej na etapie lokalizacji, budowy, rozruchu i eksploatacji elektrowni jądowej) według Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej obejmuje następujące zadania:

- I. Przed wydaniem zezwolenia na budowę elektrowni jądrowej, urząd dozorowy dokonuje przeglądu i oceny:
  - 1) kompetencji i zdolności wnioskodawcy lub posiadacza zezwolenia do spełnienia warunków wydania pozwolenia lub zezwolenia;
  - 2) charakterystyk lokalizacji, dla potwierdzenia akceptowalności lokalizacji stowarzyszonych danych wykorzystanych w projekcie proponowanego obiektu;
  - 3) podstawowego projektu proponowanego obiektu dla potwierdzenia, że może on spełnić wymogi bezpieczeństwa;
  - 4) organizacji zapewnienia jakości i programów wnioskodawcy/posiadacza zezwolenia oraz dostawców;
  - 5) istotnych dla bezpieczeństwa cech projektowych związanych z ochroną fizyczną;
  - 6) planów lub programów badawczych i rozwojowych, związanych z wykazaniem cech projektu oraz
  - 7) rozwiązań dotyczących likwidacji oraz postępowania z odpadami promieniotwórczymi.
- II. Podczas budowy elektrowni jądrowej urząd dozorowy dokonuje przeglądu i oceny:
  - 1) w trybie systematycznym – rozwoju projektu obiektu przedstawionego w dokumentacji bezpieczeństwa przedłożonej przez wnioskodawcę lub posiadacza zezwolenia zgodnie z uzgodnionym programem oraz
  - 2) postępu programów badawczych i rozwojowych związanych z wykazywaniem cech projektu.
- III. Przed rozpoczęciem rozruchu elektrowni jądrowej urząd dozorowy dokonuje przeglądu i oceny programu rozruchu oraz – w razie potrzeby – ustala punkty zatrzymania dla dokonania przeglądu i oceny.
- IV. Przed zgodą na załadunek paliwa lub osiągnięciem pierwszej

krytyczności, urząd dozorowy przeprowadza przegląd i ocenę:

- 1) projektu obiektu w stanie „jak zbudowany”;
- 2) wyników niejądrowych testów rozruchu;
- 3) ograniczeń i warunków eksploatacyjnych podczas rozruchu;
- 4) przygotowania ochrony radiologicznej;
- 5) adekwatności instrukcji i procedur operacyjnych, zwłaszcza głównych procedur administracyjnych, ogólnych procedur operacyjnych i awaryjnych procedur operacyjnych;
- 6) systemów dokumentowania i raportowania;
- 7) rozwiązań zapewniających szkolenie i kwalifikacje personelu obiektu, włącznie z poziomem obsady stanowisk i przydatnością do wykonywania obowiązków;
- 8) organizacji i programu zapewnienia jakości dla eksploatacji;
- 9) przygotowania awaryjnego na terenie obiektu i poza terenem obiektu;
- 10) rozwiązania rozwiązań dotyczących rachunkowości materiałów jądrowych i promieniotwórczych;
- 11) adekwatności ważnych dla bezpieczeństwa rozwiązań ochrony fizycznej;
- 12) rozwiązań dotyczących okresowych badań, konserwacji, inspekcji, kontroli modyfikacji oraz nadzoru.

V. Przed wydaniem zezwolenia na rutynową eksploatację przy pełnym poziomie mocy urząd dozorowy przeprowadza przegląd i ocenę:

- 1) wyników testów rozruchowych;
- 2) ograniczeń i warunków dla eksploatacji.

VI. Podczas eksploatacji obiektu, z uwagi na informacje zwrotne z eksploatacji, postęp w technologii reaktorowej lub modyfikacje

proponowane przez użytkownika lub nowe wymogi dozоровe, może zająć konieczność wprowadzenia zmian w ograniczeniach i warunkach eksploatacyjnych, lub dokonania znaczących zmian istotnych dla bezpieczeństwa. Przed zatwierdzeniem takich proponowanych zmian lub modyfikacji, urząd dozоровy dokonuje ich przeglądu i oceny.

- VII. Podczas eksploatacji elektrowni jądrowej urząd dozоровy może żądać przeprowadzenia okresowego przeglądu bezpieczeństwa. W takich przypadkach urząd dozоровy najpierw dokonuje przeglądu i oceny strategii użytkowników oraz czynników bezpieczeństwa, jakie należy poddać ocenie. Następnie urząd dozоровy dokonuje przeglądu i oceny ukończonego okresowego przeglądu bezpieczeństwa.
- VIII. Przed wydaniem zezwolenia na likwidację elektrowni jądrowej urząd dozоровy dokonuje przeglądu i oceny procedur proponowanych dla wykazania bezpieczeństwa jądrowego i radiacyjnego, a także bezpiecznego postępowania z odpadami promieniotwórczymi.

Przedstawiony zakres nowych zadań Państwowej Agencji Atomistyki w pełni uzasadnia więc postulat zapewnienia środków za zatrudnienie 39 nowych pracowników.

Dotychczas Państwowa Agencja Atomistyki zatrudnia 5 osób z wykształceniem prawniczym (4,5 etatu), które zapewniają pełną obsługę prawną Państwowej Agencji Atomistyki (łącznie z wdrażaniem prawa UE, opracowywaniem projektów nowych regulacji prawnych, a także częściowym prowadzeniem postępowań o udzielenie zamówień publicznych). Są to wyłącznie pracownicy Departamentu Prawnego Państwowej Agencji Atomistyki. Dla prawidłowego funkcjonowania urzędu, zwłaszcza w kontekście nowych zadań związanych z nadzorem nad energetyką jądrową niezbędne jest zatrudnienie prawników także w departamentach merytorycznych, zwłaszcza tych, które prowadzą lub będą prowadzić postępowania administracyjne. Konieczne jest także wzmocnienie kadrowe Departamentu Prawnego.

Szacowane wydatki związane z ww. pracownikami wyniosą (w cenach roku 2010):

- na wynagrodzenia wraz z pochodnymi 6 200 zł miesięcznie na osobę;
- na zorganizowanie i utrzymanie miejsca pracy 2 000 zł miesięcznie na stanowisko (bez uwzględnienia zwiększonych opłat czynszowych).

Przy założeniu, że konieczna do prowadzenia działalności dozorowej dodatkowa – w stosunku do obecnej będącej w dyspozycji Państwowej Agencji Atomistyki – powierzchnia biurowa będzie dostępna od początku roku 2011 niezbędne w kolejnych latach środki będą kształtować się następująco:

Rok budżetowy	Liczba nowych pracowników	Koszty osobowe	Koszty utworzenia i utrzymania nowych miejsc pracy	Wydatki jednorazowe	Ogółem
1	2	3	4	5	6
2011	23	1 711 200	552 000	288 000	2 551 200
2012	8	595 200	192 000		787 200
2013	6	446 400	144 000		590 400
2014	2	148 800	48 000		196 800
Razem	39	2 901 600	936 000	288 000	4 125 600

W następnych latach koszty wynikające ze zwiększonej liczby etatów będą kształtować się na poziomie roku 2014.

Niski (poniżej średniej) miesięczny koszt brutto wynajmu powierzchni biurowej w Warszawie wynosi 15 euro (1 euro = 4 zł) – 60 zł/ m²

Koszty eksploatacyjne -15 zł/ m²

Koszty roczne wynoszą – 270 000 zł (większość ofert przewiduje jeszcze wzrost tych kosztów o ok. 5 % ze względu na używalność powierzchni wspólnej; plus miejsca parkingowe) – razem przyjęto 288 000 zł.

- 2) koszty funkcjonowania nowotworzonej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej:

Rada Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej rozpocznie swoją działalność 1 stycznia 2012 roku a jej liczebność i związane z działalnością koszty będą kształtować się następująco (przyjęto obowiązującą w 2010 roku wysokość kwoty bazowej):

L.p.	Rok	Liczba członków Rady	Koszty
1	2012	Przewodniczący – 1 Zastępca przewodniczącego – 1 Członkowie – 3	180 178,92 zł
2	2013	Przewodniczący – 1 Zastępca przewodniczącego – 1 Członkowie – 5	222 573,96 zł
3	2014 i następne	Przewodniczący – 1 Zastępca przewodniczącego – 1 Członkowie – 8	286 166,42 zł

- 3) koszty utworzenia w Ministerstwie Gospodarki jednego stanowiska pracy zajmującego się prowadzeniem postępowań w sprawie udzielania dotacji celowej, o której mowa w art. 33 ustawy – Prawo atomowe – 90 000 zł rocznie począwszy od 2012 roku.

2. Dodatkowe wpływy do budżetu państwa w zł z tytułu:

- 1) wydawania przez Prezesa PAA wyprzedzającej opinii lokalizacyjnej dotyczącej lokalizacji elektrowni jądrowej – 198 000 zł za jedną wydaną opinię lokalizacyjną;
- 2) rozpoznawania przez Prezesa PAA wniosków o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności polegającej na:
  - a) budowie elektrowni jądrowej – w wysokości 5 000 000 zł za jeden wniosek,
  - b) rozruchu elektrowni jądrowej – w wysokości 1 900 000 zł za jeden wniosek,
  - c) eksploatacji elektrowni jądrowej – w wysokości 1 900 000 zł za jeden wniosek,
  - d) likwidacji elektrowni jądrowej – w wysokości 2 000 000 zł za jeden wniosek;
- 3) ewentualnych administracyjnych kar pieniężnych nakładanych w nowych wysokościach za naruszenia związane z działalnością obiektu jądrowego.

W części dotyczącej zmiany organu właściwego w sprawach udzielania dotacji na wykonywanie działalności mającej istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej – odnośnie wysokości wydatków budżetowych projektowane zmiany nie będą miały wpływu na sektor finansów publicznych. Zmianie

ulegnie alokacja środków w częściach budżetowych, których dysponentami są Prezes PAA i minister właściwy do spraw gospodarki. Do części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki w roku budżetowym 2013 zostaną przekazane środki finansowe z części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki w wysokości udzielonych przez Prezesa PAA w roku 2012 dotacji dla działalności przewidzianych w projekcie ustawy do dofinansowywania w drodze dotacji celowej przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

- b) W zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową, Programu polskiej energetyki jądrowej oraz informacji społecznej w zakresie obiektów energetyki jądrowej.

Utworzenie Lokalnego Komitetu Informacyjnego oraz Gminnego Centrum Informacyjnego wywoływać będzie skutki finansowe dla jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodnie z szacunkami Ministerstwa Gospodarki, projektowana ustawa spowoduje konieczność poniesienia przez sektor finansów publicznych do roku 2021 wydatków w wysokości ok. 35,4 mln zł. Wydatki te będą przeznaczone na wzmocnienie kadrowe i kompetencyjne Departamentu Energii Jądrowej w Ministerstwie Gospodarki (DEJ MG) z uwagi na konieczność zatrudnienia docelowo 25 nowych osób.

Biorąc pod uwagę obecne uwarunkowania budżetowe, proponuje się, aby wzmocnienie kadrowe DEJ MG rozpocząć z początkiem 2012 r.

W art. 16 projektu ustawy zawarte zostały rozwiązania dotyczące tzw. reguły wydatkowej o której mowa w art. 50 ust. 1a i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zawierające mechanizm ograniczający wydatki z budżetu państwa przeznaczone na wykonywanie zadań publicznych przez Ministra Gospodarki, do wielkości wynikających z tego przepisu.

Przewidywane koszty zwiększenia obsady kadrowej w Departamencie Energii Jądrowej

(punkt startowy zatrudnienie w DEJ 11 osób)

	Etap I	Koszty (tys.)
11.	<p>Zatrudnienie w DEJ 20 osób – 2012 rok (wzrost o 9 osób) <u>koszty osob.:</u> 9 osób x 7,0 tys. zł. x 12 mies. = 756 <u>koszty wyposażenia</u> 9 osób x 10 tys. zł. =90, <u>Utrzymanie miejsca pracy</u> 9 osób x 2,0 tys. zł. x 12 mies. = 216, <u>Inne koszty :</u> 500</p>	1.562
2.	<p>Zatrudnienie w DEJ 25 osób – 2013 rok (wzrost o 5 osób) <u>koszty osob.:</u> 14 osób x 7,2 tys. zł. x 12 mies. = 1.210 <u>koszty wyposażenia</u> 5 osób x 10,4 tys. zł. =52 <u>Utrzymanie miejsca pracy</u> 14 osób x 2,1 tys. zł. x 12 mies. = 353 <u>Inne koszty :</u> 518</p>	2.133
3.	<p>Zatrudnienie w DEJ 30 osób – 2014 rok (wzrost o 5 osób) <u>koszty osob.:</u> 19 osób x 7,5 tys. zł. x 12 mies. = 1.710 <u>koszty wyposażenia</u> 5 osób x 10,8 tys. zł. =54 <u>Utrzymanie miejsca pracy</u> 19osób x 2,2 tys. zł. x 12 mies. = 502 <u>Inne koszty :</u> 536</p>	2.802
4.	<p>Zatrudnienie w DEJ 36 osób – 2015 rok <u>koszty osob.:</u> 25 osób x 7,7 tys. zł. x 12 mies. = 2.310 <u>koszty wyposażenia</u> 6 osób x 11,2 tys. zł. =67 <u>Utrzymanie miejsca pracy</u> 25osób x 2,3 tys. zł. x 12 mies. = 690 <u>Inne koszty :</u> 555</p>	3.622
5.	<p>Funkcjonowanie DEJ 36 osób – 2016 <u>koszty osob.:</u> 25 osób x 8,0 tys. zł. x 12 mies. = 2.400 <u>Utrzymanie miejsca pracy</u> 25 osób x 2,4 tys. zł. x 12 mies. = 720, <u>Inne koszty :</u> 714</p>	3.889
6.	<p>Funkcjonowanie DEJ 36 osób – 2017 <u>koszty osob.:</u> 25 osób x 8,3 tys. zł. x 12 mies. = 2.490 <u>Utrzymanie miejsca pracy</u> 25 osób x 2,5</p>	3.979

7.	tys. zł. x 12 mies. = 750, <u>Inne koszty :739</u> Funkcjonowanie DEJ 36 osób – 2018 <u>koszty osob.:</u> 25 osób x 8,6 tys. zł. x 12 mies. = 2.580 <u>Utrzymanie miejsca pracy</u> 25 osób x 2,6 tys. zł. x 12 mies. = 776	4.120
8.	<u>Inne koszty :764</u> Funkcjonowanie DEJ 36 osób – 2019 <u>koszty osob.:</u> 25 osób x 8,9 tys. zł. x 12 mies. = 2.670 <u>Utrzymanie miejsca pracy</u> 25 osób x 2,7 tys. zł. x 12 mies. = 802	4.262
9.	<u>Inne koszty :790</u> Funkcjonowanie DEJ 36 osób – 2020 <u>koszty osob.:</u> 25 osób x 9,2 tys. zł. x 12 mies. = 2.760 <u>Utrzymanie miejsca pracy</u> 25 osób x 2,8 tys. zł. x 12 mies. = 840	4.429
10.	<u>Inne koszty :829</u> Funkcjonowanie DEJ 36 osób – 2021	
		4.566
		Razem do końca 2021 r. tys. zł
	Funkcjonowanie Departamentu Energii Jądrowej Docelowe zatrudnienie do maks. 36 osób (wzrost zatrudnienia o 25 osób)	35.364 (całość z budżetu państwa)

Wprowadzenie proponowanych zmian w zakresie reguł odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową nie wywoła bezpośrednich skutków finansowych w postaci zwiększenia wydatków bądź zmniejszenia dochodów budżetu państwa i jednostek sektora finansów publicznych. Skutki takie mogą powstać dopiero w przypadku wystąpienia, w wyniku wypadku jądrowego, szkody jądrowej w rozmiarze, który nie będzie mógł zostać pokryty przez zakład ubezpieczeń oraz Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.

Po stronie budżetów jednostek samorządu terytorialnego powstaną koszty z tytułu funkcjonowania Lokalnych Komitetów Informacyjnych i Gminnych Punktów Informacyjnych. Koszty te oszacowano na kwotę ok. 100 tys. zł w pierwszym roku obowiązywania ustawy i skorygowano w pozostałych dziewięciu latach o wskaźniki makroekonomiczne zawarte w wytycznych Ministra Finansów wydanych na podstawie

art. 50a ustawy o finansach publicznych.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

- a) W zakresie wdrożenia dyrektywy Rady 2009/71/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiającej wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz. Urz. L 172 z 02.07.2009, str. 18 i n. oraz Dz. Urz. L 260 z 03.10.2009 str. 40)

Uchwalenie ustawy nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy. Natomiast wprowadzane projektowaną ustawą ramy prawne bezpieczeństwa budowy i eksploatacji obiektów jądrowych, w szczególności elektrowni jądrowych pozwolą inwestorom na budowę takich obiektów, co w efekcie przełoży się na stworzenie nowych miejsc pracy.

- b) W zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową, Programu polskiej energetyki jądrowej oraz informacji społecznej w zakresie obiektów energetyki jądrowej.

W wyniku uchwalenia ustawy, w związku z wymogiem utworzenia Lokalnych Centrów Informacyjnych zajdzie konieczność zatrudnienia odpowiedniego personelu. Ponadto w związku ze wzmocnieniem kadrowym DEJ MG do roku 2015 zostanie utworzone 25 nowych miejsc pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorców, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

- a) W zakresie wdrożenia dyrektywy Rady 2009/71/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiającej wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz. Urz. L 172 z 02.07.2009, str. 18 i n. oraz Dz. Urz. L 260 z 03.10.2009 str. 40)

Uchwalenie ustawy będzie miało wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Dostosowanie wymagań polskiego prawa atomowego w zakresie bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych, w tym elektrowni jądrowych, do najwyższego poziomu zalecanego przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej i obowiązującego w państwach, w których od lat funkcjonuje sektor energetyki jądrowej zwiększy konkurencyjność polskiej gospodarki i umożliwi rozwój przedsiębiorczości. Projektowane rozwiązania gwarantują stabilność rozwiązań prawnych w tym zakresie, co będzie miało istotne znaczenie z punktu widzenia pewności inwestowania.

Wzmocnienie uprawnień nadzorczych Prezesa PAA i innych organów dozoru jądrowego będzie miało pozytywny wpływ na sytuację przedsiębiorców wykonujących działalność związaną z narażeniem. Kontrole dozоровe ograniczają się jedynie do specyficznych aspektów działalności kontrolowanych przedsiębiorców – bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, są krótkotrwałe (jedynie w elektrowniach jądrowych projektowane są kontrole ciągłe), nie angażują co do zasady innych niż inspektor ochrony radiologicznej pracowników kontrolowanego przedsiębiorcy. Natomiast pomagają przedsiębiorcy utrzymać odpowiedni poziom bezpieczeństwa pracowników i osób postronnych, co chroni go przed ewentualną odpowiedzialnością z tytułu wypadków związanych ze stosowaniem promieniowania jonizującego.

Projektowane regulacje będą miały wpływ finansowy na funkcjonowanie jednostek organizacyjnych dotychczas eksploatujących obiekty jądrowe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, to jest na Instytut Energii Atomowej „Polatom” oraz na Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych. Dodatkowe wydatki wymienionych jednostek organizacyjnych będą związane z z projektowanymi wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, takimi jak zapewnienie przejrzystości dla społeczeństwa kwestii związanych z bezpieczeństwem obiektów jądrowych, posiadanie udokumentowanego i wdrożonego zintegrowanego systemu zarządzania, przeprowadzanie okresowych ocen bezpieczeństwa. Koszty te zostaną pokryte ze środków własnych ww. jednostek organizacyjnych. Projektowany długi okres przejściowy wprowadzenia tych wymagań (4 lata) pozwoli tym jednostkom na przygotowanie się organizacyjne i finansowe do ich wprowadzenia.

- b) W zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową, Programu polskiej energetyki jądrowej oraz informacji społecznej w zakresie obiektów energetyki jądrowej.

Projektowana ustawa będzie miała pośredni wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

Po pierwsze jako element systemu ochrony przed negatywnymi skutkami działalności w zakresie energetyki jądrowej może przyczynić się do wzrostu społecznej akceptacji przemysłu jądrowego. To może przełożyć się w przyszłości na wzrost poziomu społecznej aprobaty dla rozwoju tej gałęzi gospodarki.

Po drugie, konieczność zapewnienia przez eksploatującego obiekt jądrowy zabezpieczenia finansowego w postaci ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej

o wyższym niż dotychczasowy limicie może skutkować pozytywnymi zmianami na rynku usług finansowych, a pośrednio także na całym rynku kapitałowym.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

- a) W zakresie wdrożenia dyrektywy Rady 2009/71/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiającej wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz. Urz. L 172 z 02.07.2009, str. 18 i n. oraz Dz. Urz. L 260 z 03.10.2009 str. 40)

Uchwalenie ustawy nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny. Natomiast wprowadzane projektowaną ustawą ramy prawne bezpieczeństwa budowy i eksploatacji obiektów jądrowych w szczególności elektrowni jądrowych, oraz wzmocniony nadzór nad bezpieczeństwem takich obiektów wykonywany przez Prezesa PAA i inne organy dozoru jądrowego – pozwolą inwestorom na budowę takich obiektów, co w efekcie przełoży się na rozwój regionów, w których takie obiekty powstaną. Z drugiej strony projektowane ramy bezpieczeństwa obiektów jądrowych zagwarantują, że obiekt nie będzie w negatywny sposób oddziaływał na ludzi i na środowisko naturalne. Temu samemu celowi służy także projektowane utworzenie funduszu likwidacyjnego na pokrycie kosztów postępowania z odpadami promieniotwórczymi, w tym z wypalonym paliwem jądrowym z elektrowni jądrowych, a tworzonym z wpłat pobieranych od wyprodukowanej w elektrowni jądrowej energii elektrycznej (zgodnie z zasadą – zanieczyszczający płaci).

- b) W zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową, Programu polskiej energetyki jądrowej oraz informacji społecznej w zakresie obiektów energetyki jądrowej.

Nie przewiduje się bezpośredniego wpływu nowej ustawy na sytuację regionów i rozwój regionalny.

7. Wskazanie źródeł finansowania

W zakresie wdrożenia dyrektywy Rady 2009/71/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiającej wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz. Urz. L 172 z 02.07.2009, str. 18 i n. oraz Dz. Urz. L 260 z 03.10.2009 str. 40)

1. Projektowana ustawa będzie wywoływać skutki finansowe przede wszystkim dla jednostek organizacyjnych, które postanowią wybudować, eksploatować

a w końcu poddać procesowi likwidacji obiekt jądrowy, zwłaszcza elektrownię jądrową. Skutki te będą związane z koniecznością spełnienia wymagań bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądrowych. Ich wysokość jest trudna do oszacowania, gdyż zależy od typu obiektu jądrowego, z którym dana jednostka organizacyjna będzie chciała wykonywać działalność oraz od warunków specyficznych dla wybranej lokalizacji.

Dodatkowe koszty będą dotyczyły jednostki zamierzającej wykonywać działalność z obiektem jądrowym będącym elektrownią jądrową i będą to koszty:

- 1) opłaty za rozpatrzenie przez Prezesa PAA wniosków o wydawanie wskazanych w ustawie – Prawo atomowe zezwoleń i opinii;
- 2) opłat wnoszonych na fundusz likwidacyjny obiektu jądrowego, przeznaczonych na sfinansowanie kosztów postępowania z odpadami promieniotwórczymi, w tym z wypalonym paliwem jądrowym, powstałymi w elektrowni jądrowej, a także na pokrycie kosztów likwidacji elektrowni jądrowej po zakończeniu przez nią działalności.

Wszystkie wymienione koszty będzie musiała ponieść jednostka organizacyjna chcąca wykonywać, czy też wykonująca działalność związaną z obiektem jądrowym i będzie musiała znaleźć źródła ich sfinansowania. Kosztów tych nie da się jednak uniknąć, gdyż zgodnie z przepisami dyrektywy Rady 2009/71/Euratom, przepisami Konwencji bezpieczeństwa jądrowego, jak i zaleceniami Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, w szczególności „Podstawowymi Zasadami Bezpieczeństwa” priorytetem w działalności obiektu jądrowego musi być bezpieczeństwo jego eksploatacji, a odpowiedzialnym za bezpieczeństwo jest kierownik obiektu jądrowego. Koszty zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądrowych muszą być niezbędnym elementem biznes planu elektrowni jądrowej. Należy wskazać, że eksploatacja elektrowni jądrowej jest działalnością bardzo dochodową. Koszt wybudowania elektrowni jądrowej obejmuje również koszt spełnienia wymagań bezpieczeństwa. Według ocen Agencji Rynku Energii koszty kapitałowe elektrowni uwzględniające koszt samej elektrowni oraz wykup ziemi, budynki administracyjne/pomocnicze, prace terenowe, zarządzanie projektem, uzyskiwanie niezbędnych zezwoleń itd., ale bez uwzględnienia kwestii związanych z inflacją, wahaniami cen materiałów/siły roboczej itp. wahają się pomiędzy 2500 euro, a 4000 euro na kilowat mocy elektrowni.

Projektowany obowiązek wnoszenia opłaty za rozpatrzenie wniosku o wydanie zezwolenia na budowę, rozruch, eksploatację lub likwidację elektrowni jądrowej podyktowany jest ogromnymi kosztami, jakie wiążą się z rozpatrzeniem takiego wniosku przez Prezesa PAA.

W proces ten zaangażowanych będzie przez wiele miesięcy od kilkunastu do kilkudziesięciu inspektorów dozoru jądrowego i innych pracowników Państwowej Agencji Atomistyki. Państwowa Agencja Atomistyki jest jednostką budżetową, więc powyższa opłata powinna stanowić dochód budżetu państwa. Wyliczając wysokość projektowanej opłaty ograniczono się jedynie do ustalenia kosztów osobowych. Powyższe uzasadnienie ma też zastosowanie do projektowanej opłaty za wydanie przez Prezesa PAA wyprzedzającej opinii odnośnie lokalizacji elektrowni jądrowej.

Projektowany obowiązek wnoszenia przez jednostkę organizacyjną eksploatującą elektrownię jądrową opłaty na fundusz likwidacyjny przeznaczonej na pokrycie kosztów postępowania z odpadami promieniotwórczymi, w tym wypalonym paliwem jądrowym oraz na pokrycie kosztów likwidacji elektrowni jądrowej jest realizacją wynikającą ze Wspólnej konwencji bezpieczeństwa w postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi i bezpieczeństwa w postępowaniu z wypalonym paliwem jądrowym zasady „zanieczyszczający płaci”. Jest też zgodny z zaleceniem Komisji z dnia 24 października 2006 roku w sprawie zarządzania zasobami finansowymi przeznaczonymi na likwidację instalacji jądrowych, zużytego paliwa i odpadów radioaktywnych (Dz. Urz. UE L 330 z 18.11.2006, s. 31). Według danych podawanych przez Agencję Energii Nuklearnej NEA/OECD („Nuclear Energy Outlook 2008”, NEA No. 6348) roczna eksploatacja lekkowodnego reaktora jądrowego daje w rezultacie wypalone paliwo o zawartości 30 do 50 tHM na 1 GWe (gigawat elektryczny) mocy bloku. Ta sama publikacja powołując się na badania Komisji Europejskiej przeprowadzone w 2006 roku koszt składowania 1 tHM szacuje na 300 000 do 600 000 euro. Rozwiązania techniczne (np. wyższy dozwolony poziom wypalenia paliwa) stosowane w reaktorach generacji III/III+, których budowa jest planowana w Polsce, powodują, że roczna praca reaktora o mocy 1 GWe skutkuje wygenerowaniem około 20-30 tHM odpadów.

Koszty likwidacji elektrowni jądrowych w dużym stopniu zależą od przyjętych w danym kraju rozwiązań prawnych, strategii odnośnie likwidacji obiektów jądrowych

i gospodarki odpadami promieniotwórczymi, a także posiadanej infrastruktury technologicznej w tej dziedzinie. Jednak badania przeprowadzone przez NEA w 2003 roku pokazały, że średni koszt likwidacji reaktora chłodzonego wodą mieści się w granicach od 300 do 450 mln USD / 1 GWe (wg wartości z 2001 roku). W przedziale tym mieszczą się koszty likwidacji reaktorów ciśnieniowych (PWR, WWER), wrzących (BWR) oraz chłodzonych ciężką wodą (PHWR).

Środki na powyższe cele muszą zostać zgromadzone na funduszu likwidacyjnym elektrowni jądrowej.

2. Projektowana ustawa spowoduje też skutki finansowe dla budżetu państwa związane z koniecznością sfinansowania pełnego dostosowania Państwowej Agencji Atomistyki do pełnienia funkcji dozoru jądrowego nad energetyką jądrową oraz związane z koniecznością finansowania poszerzonych zadań Państwowej Agencji Atomistyki, a także koszty związane z funkcjonowaniem nowo tworzonej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej.

Na ten cel muszą zostać zaplanowane dodatkowe środki w budżecie państwa w części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki.

Z drugiej strony wprowadzenie opłat za rozpatrzenie wniosku o wydanie zezwolenia oraz opłaty za wydanie wyprzedzającej opinii lokalizacyjnej spowoduje dodatkowe wpływy do budżetu państwa.

Skutki finansowe dla budżetu państwa zostaną także spowodowane utworzeniem Rady do Spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej, będącej organem opiniodawczym i doradczym Prezesa PAA w sprawach bezpieczeństwa obiektów jądrowych. Zadania nakładane na przedmiotową Radę projektowaną ustawą, w tym opiniowanie projektów zezwoleń dotyczących obiektów jądrowych, a także opiniowanie projektów decyzji nadzorczych Prezesa PAA, uzasadniają przyznanie członkom Rady wynagrodzenia miesięcznego. Na ten cel muszą zostać zaplanowane dodatkowe środki w budżecie państwa w części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki.

Powierzenie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki zadań związanych z udzieleniem dotacji na zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej przy stosowaniu promieniowania jonizującego, o której mowa w art. 33 ustawy – Prawo atomowe spowoduje dodatkowe koszty dla budżetu państwa w wysokości 90 000 złotych rocznie, począwszy od 2012 roku. Koszty te wynikną z konieczności zatrudnienia w Ministerstwie Gospodarki 1 pracownika, który zajmie się

prowadzeniem postępowań dotyczących udzielania tej dotacji. O wskazaną kwotę będą musiały ulec zwiększeniu od 2012 roku wydatki budżetu państwa w części 20 – Gospodarka. Wydatki te nie mogą zostać przeniesione z części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki, gdyż, nie wszystkie zadania dotowane dotąd na podstawie art. 33 ustawy – Prawo atomowe zostaną przekazane ministrowi właściwemu do spraw gospodarki. Część zadań objętych w aktualnie obowiązującym stanie prawnym tą dotacją będzie w przyszłości finansowana z budżetu Państwowej Agencji Atomistyki w trybie usług zamawianych, niezbędnych do wykonywania zadań dozoru jądrowego. Ponadto pracownicy zajmujący się w Państwowej Agencji Atomistyki kwestiami udzielania dotacji celowej, o której mowa w art. 33 ustawy – Prawo atomowe wykonują też szereg innych zadań, wobec czego nie jest możliwa w tym przypadku likwidacja stanowisk pracy i przeniesienie środków do części 20 budżetu państwa – Gospodarka.

Powierzenie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki nadzoru oraz funkcji organu założycielskiego w stosunku do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych nie spowoduje dodatkowych kosztów dla budżetu państwa. Natomiast od 2012 roku środki na dotację podmiotową dla Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych powinny być zapewnione w budżecie państwa w części 20 – Gospodarka, a nie jak dotąd w części, której dysponentem jest Minister Skarbu Państwa.

8. Korzyści społeczne.

Projektowana ustawa wraz z projektowanymi aktami wykonawczymi do ustawy – Prawo atomowe określi szczegółowe wymagania dotyczące bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych, w tym elektrowni jądrowych w zakresie ich lokalizacji, projektowania, budowy, rozruchu, eksploatacji i likwidacji. Ustawa wprowadza też rozwiązania pozwalające na sprawowanie nowoczesnego i skutecznego nadzoru ze strony organów państwa (organów dozoru jądrowego) nad obiektami jądrowymi. W efekcie wpłynie pozytywnie na poziom bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, a tym samym na bezpieczeństwo społeczeństwa i środowiska.

02_08zb

ZGŁOSZENIE
ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM - ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH*

Założenia projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe

(tytuł projektu - zgodnie z jego treścią udostępnioną w Biuletynie Informacji Publicznej lub informacją zamieszczoną w programie prac legislacyjnych)

A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM

1. Nazwa/imię i nazwisko**
Electricité de France S.A

2. Siedziba/miejsce zamieszkania**
22-30 Avenue de Wagram, Paryż, Francja

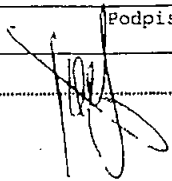
3. Adres do korespondencji i adres e-mail
Electricité de France S.A
22-30 Avenue de Wagram, Paris, France ; jacques.sacreste@edf.fr; nathalie.beauzemont@edf.fr
oraz
EDF Polska Sp. z o.o. , Nowy świat 19, 00-029 Warszawa; alicja.szymanowska@edf.pl;
Szymon.czechowski@edf.pl

B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU WYMENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM

Lp.	Imię i nazwisko	Adres miejsca zameldowania na pobyt stały
1	Jacques Sacreste,	adres miejsca pracy : Tour EDF, 20 place de la Défense, 92 050 Paris La Défense cedex - France jacques.sacreste@edf.fr
2	Alicja Szymanowska	, alicja.szymanowska@edf.pl
3	Yves Giraud	adres miejsca pracy : EDF SA, Site Cap Ampère, 1 place Pleyel, 93 282 Saint Denis cedex - France yves.giraud@edf
4	Mark Vyvyan-Robinson	adres miejsca pracy : EDF SA, Site Cap Ampère, 1 place Pleyel, 93 282 Saint Denis cedex - France mark.vyvyan-robinson@edf.fr
5	Antoine Bizet	adres miejsca pracy :EDF SA, Site Cap Ampère, 1 place Pleyel, 93 282 Saint Denis cedex - France antoine.bizet@edf.fr
6	Philippe Hervé-du-Penhoat	adres miejsca pracy : EDF SA, 22-30 avenue de Wagram, 75 382 Paris cedex 08 philippe.herve-du-penhoat@edf.fr
7	Nathalie Beauzemont	adres miejsca pracy : EDF SA, Tour EDF, 20 place de la Défense, 92 050 Paris La Défense cedex - France nathalie.beauzemont@edf.fr

	Jerzy Baehr	j.baehr@wkb.com.pl
9	Maciej Szambelanczyk	m.szambelanczyk@wkb.com.pl
10	Krzysztof Wilbik	Krzysztof.Wilbik@everen.pl.fr
11	Françoise Bidard	adres miejsca pracy : Site Cap Ampère, 1 place Pleyel, 93 282 Saint Denis cedex - France francoise.bidard@edf.fr
12	Szymon Czechowski	Szymon.czechowski@edf.pl
13	François Driesen	adres miejsca pracy : EDF SA, Tour EDF, 20 place de la Défense, 92 050 Paris La Défense cedex francois.driesen@edf.fr
14	Stéphane Schwartz	adres miejsca pracy : EDF SA, Tour EDF, 20 place de la Défense, 92 050 Paris La Défense cedex stephane.schwartz@edf.fr
15	Rafał Przystański	r.przystanski@wkb.com.pl
16	Jakub Pokrzywniak	j.pokrzywniak@wkb.com.pl
C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM INTERESU BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY		
Zgodnie z tabelą stanowiącą Załącznik nr 3		

D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY		
1	Wypis z Rejestru Handlowego dla Electricité de France S.A wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski	
2	Pełnomocnictwo dla panów Gérarda Wolfa i Jacques Sacreste wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski	
3	Postulaty EDF i ich uzasadnienie (tabela) w wersji polskiej i angielskiej	
4		
5		
6		
7		
8		
E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmiany danych** zgłoszenia dokonanego dnia ..... (podać datę z części F poprzedniego zgłoszenia)		
F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE		
Imię i nazwisko	Data	Podpis
Jacques Sacreste	27.01.2011	

Art.	Temat	Postulat EDF i jego uzasadnienie
1.	Komisja Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej (KBjIOR)	<p>Program Energetyki Jądrowej (Program) nie wyjaśnia dlaczego Komisja Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej (KBjIOR) ma być ustanowiona dopiero w 2014r. Nie jest również jasne jakie będą istotne różnice pomiędzy Państwową Agencją Atomistyki (PAA) - po wdrożeniu zmian do Prawa Atomowego (Ustawa) w 2011r. - a KBjIOR. Jeżeli różnica w kompetencjach będzie istotna, to może to opóźnić podejmowanie przed rokiem 2014r. istotnych działań i decyzji dotyczących decyzji o wskazaniu lokalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji, decyzji środowiskowych i zatwierdzenia wstępnego raportu bezpieczeństwa. Rozpoczęcie działalności przez KBjIOR w trakcie procedury wydawania zezwoleń wprowadza ryzyko zmiany punktu widzenia lub praktyki działania przez poszczególne organy w sposób, który będzie miał wpływ na rozwój projektów jądrowych.</p> <p>Biorąc powyższe pod uwagę, należy postulować, aby ustanowienie KBjIOR nastąpiło już w omawianej nowelizacji Ustawy (nawet gdyby KBjIOR miała rozpocząć swoją działalność później niż w roku 2011). Takie rozwiązanie zagwarantuje inwestorom jasną i rzetelną informację o planowanych zmianach w otoczeniu legislacyjnym, które mają nastąpić w najbliższej przyszłości (takich jak m.in. zakres kompetencji KBjIOR). Należy również postulować, aby w Ustawie wprowadzić przepisy przejściowe, które regulowałyby sposób „przejścia” od decyzji i działań podejmowanych przez PAA do kompetencji KBjIOR. Jest kwestią kluczową zagwarantowanie, aby decyzje wydawane przez PAA nie były zmieniane lub w inny sposób kwestionowane w przyszłości przez KBjIOR.</p>
2.	Urząd Dozoru Technicznego	<p>W świetle proponowanej nowelizacji, w pewnych wypadkach, konieczne jest uzyskanie pozytywnej decyzji lub opinii Urzędu Dozoru Technicznego (UDT), zanim Prezes PPA wyda swoją decyzję (np. art. 37c ust. 5 czy art. 37d ust. 2 Ustawy). Nowelizacja wskazuje również, iż Rada Ministrów określać będzie typy urządzeń, które mają podlegać kontroli UDT.</p> <p>W świetle powyższego należy zatem dojść do wniosku, że dwa organy administracji będą wykonywały swoje uprawnienia w odniesieniu do obiektów jądrowych (przy czym konkretna rola UDT zostanie określona dopiero w przyszłości). W celu zagwarantowania, iż PAA będzie wykonywało swoje zadania w sposób efektywny należy zapewnić, aby tylko jeden organ administracji był odpowiedzialny za kwestie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Ten postulat oczywiście nie stoi w sprzeczności z możliwością konsultowania przez PAA określonych zagadnień m.in. z UDT. Należy postulować, aby obiekty jądrowe zostały wyłączone z zakresu normowania ustawy z dnia 20 grudnia 2000r. o dozorcze technicznym a pełna odpowiedzialność za kontrolę nad bezpieczeństwem obiektów jądrowych była przyporządkowana PAA. Jest kwestią niewątpliwą, iż technologia jądrowa pozostaje obecnie poza zakresem odpowiedzialności i kompetencji UDT. W konsekwencji będzie wymagało wielu wysiłków i nakładów, aby wyposażyć UDT w wymaganą wiedzę i środki. Z tej perspektywy wydaje się bardziej pragmatyczne, aby omawiane kompetencje alokować w PAA (skoro zadania te i tak będą rozwijane od podstaw).</p>

Art.	Temat	Postulat EDF i jego uzasadnienie
3.	Prace przygotowawcze 1 pkt 1g (art. 3 pkt 17 Ustawy)	<p>Sytuacja, w której dwa różne organy są odpowiedzialne za nadzór nad tymi samymi zadaniami nie jest optymalna. Może to bowiem powodować wątpliwości odnośnie do zakresu kompetencji każdego z tych organów.</p> <p>Zgodnie z Ustawą konieczne jest uzyskanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego (art. 4 ust. 2 Ustawy). Tymczasem opracowywane przez Ministerstwo Skarbu Państwa założenia projektu ustawy o przygotowywaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz obiektów towarzyszących (Założenia MSP) zakładają możliwość wystąpienia przez inwestora o pozwolenie na budowę tych prac przygotowawczych, które nie odnoszą się do kwestii związanych z bezpieczeństwem jądrowym i które nie wymagają nadzoru i monitoringu PAA (a zatem prac prowadzonych przed uzyskaniem zezwolenia na budowę od PAA).</p> <p>W kontekście powyższego, jest kwestią kluczową, aby Ustawa była spójna z Założeniami MSP. Istotne jest zagwarantowanie, aby prace przygotowawcze, które nie odnoszą się do kwestii związanych z bezpieczeństwem jądrowym, mogły być wykonywane przed wydaniem przez Prezesa PAA zezwolenia na budowę obiektu jądrowego. W przeciwnym wypadku propozycje ujęte w Założeniach MSP (zakładające przyspieszenie inwestycji) zostaną zniweczone a sam proces inwestycyjny może ulec opóźnieniu.</p>
4.	Rozruch i eksploatacja elektrowni jądrowej	<p>Ustawa nie precyzuje w jaki sposób elektrownia jądrowa ma funkcjonować po zakończeniu okresu rozruchu, a jeszcze przed uzyskaniem zezwolenia na jej eksploatację. Zgodnie z proponowanym art. 39a pkt 3) Ustawy, Prezes PAA będzie miał 9 miesięcy na wydanie zezwolenia na eksploatację. Może to prowadzić do istotnych wątpliwości natury praktycznej (elektrownia jądrowa będzie już funkcjonować po rozruchu, a będzie utrudnione i kosztowne wstrzymać jej działanie; z drugiej strony operator nie będzie miał prawa prowadzić eksploatacji bez posiadania stosownego zezwolenia). Jest pożądanym, aby zagadnienie to zostało uregulowane w Ustawie.</p>
5.	Inspektor ochrony radiologicznej	<p>Zgodnie z art. 7 ust. 3 Ustawy wewnętrzny nadzór nad przestrzeganiem wymagań ochrony radiologicznej może sprawować wyłącznie osoba, która posiada uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej. Takie zezwolenie może być wydane jedynie osobie, która odbyła odpowiednio szkolenie i zdała egzamin (w sposób uregulowany w art. 12 b Ustawy). Uzasadnienie do Ustawy wskazuje, że to postanowienie stanowi transpozycję art. 38 ust. 3 i 38 ust. 3 Dyrektywy 96/29/Euratom. Należy jednak zauważyć, iż zgodnie z tą Dyrektywą "każde Państwo Członkowskie podejmuje konieczne działania w celu uznania, o ile to właściwe, zdolności (...) wykwalifikowanych ekspertów". Na podstawie tego postanowienia Dyrektywy należy postuluować, aby Ustawa dawała możliwość uznania przez Prezesa PAA kwalifikacji ekspertów z innych państw. Takie podejście jest spójne z unijną zasadą swobodnego przepływu osób i unijnymi przepisami dotyczącymi uznawania kwalifikacji. Wymaga podkreślenia, że Standardy Bezpieczeństwa ("Safety Standards") Międzynarodowej Agencji Energetyki Atomowej (<i>Recruitment, Qualification and Training of Personnel for Nuclear Power Plants</i>) nie zakazują</p>

Art.	Temat	Postulat EDF i jego uzasadnienie
6.	Inspektor Ochrony Radiologicznej	<p>uznawania kwalifikacji ekspertów z innych państw.</p> <p>Niezależnie od powyższego, jest kwestią niezwykle istotną przyjęcie regulacji, zgodnie z którą doświadczenie zdobyte przez określony czas przy eksploatacji elektrowni jądrowej będzie uznawane za równoznaczne z odbyciem stosownych szkoleń i egzaminów przewidzianych w Ustawie. Jest pożądaną, aby Polska mogła w pełni wykorzystać doświadczenia ekspertów w dziedzinie energetyki jądrowej z innych państw (państw z wieloletnią praktyką w wykorzystywaniu energetyki jądrowej), mając na uwadze, że w niektórych państwach zakres niezbędnych zezwoleń może nie być w pełni spójny z polskim systemem prawnym.</p> <p>Projekt Ustawy przewiduje, iż w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektów jądrowych, wewnętrzny nadzór nad przestrzeganiem wymagań bezpieczeństwa jądrowego powinna także sprawować osoba posiadająca uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej.</p> <p>Pojęcie „wewnętrznego nadzoru” wymaga wyjaśnienia. Może ono bowiem budzić wątpliwości co do tego, czy należy je odnosić do wszystkich osób sprawujących funkcje zarządzające w obiekcie jądrowym. Ta wątpliwość pojawia się w związku z faktem, iż zgodnie z art. 12b ust. 1 pkt 2 Ustawy przewiduje się kilka typów uprawnień Inspektora ochrony radiologicznej.</p> <p>Niezależnie od powyższego, należy rekomendować, aby w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektów jądrowych (art. 7 ust. 3 Ustawy), wewnętrzny nadzór nad przestrzeganiem wymagań bezpieczeństwa jądrowego mógł być sprawowany nie tylko przez osobę posiadającą uprawnienia Inspektora Ochrony Radiologicznej. Należy zauważyć, iż przepisy wspólnotowe (włączając Dyrektywę 96/29/Euratom) nie stawia wymogu, aby łączyć zadania związane z ochroną radiologiczną i bezpieczeństwem jądrowym. W wielu państwach posiadających rozległe doświadczenia w energetyce jądrowej zadania te mogą być wykonywane przez różne osoby. Obowiązek wykonywania tych obowiązków przez te same osoby może znacznie utrudnić uznanie kwalifikacji zagranicznych ekspertów (gdyż niektórzy z nich mogą np. posiadać jedynie uprawnienia w zakresie ochrony radiologicznej).</p> <p>Ustawa przewiduje system nadawania uprawnień dla osób wykonujące czynności mające istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w drodze decyzji administracyjnej Prezesa PAA. Takie rozwiązanie może potencjalnie wpłynąć na trudności w procesie zarządzania obiektem jądrowym. Należy zauważyć, że to operator obiektu jądrowego jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo jądrowe i z tego względu PAA nie powinna przejmować tej odpowiedzialności na siebie. Ustawa powinna jedynie definiować cele związane z bezpieczeństwem jądrowym i ochroną radiologiczną. Z drugiej strony działanie PAA powinno ograniczać się do odpowiedzialności za weryfikowanie procedur zaproponowanych przez operatora.</p>
7.	Uprawnienia dla Inspektorów Ochrony Radiologicznej i czynności mające istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej	
1 pkt 5) (art. 7.10 Ustawy)		
1 pkt 9) (art. 12c.3 Ustawy)		

8.	Art.	Temat	Postulat EDF i jego uzasadnienie
	1 pkt 9) (art. 12c.2 Ustawy)	Stanowiska mające istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej	<p>Art. 12c. ust. 1 Ustawy przewiduje, że w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej do wykonywania czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dopuszcza się osoby, które posiadają uprawnienie do wykonywania tych czynności.</p> <p>Prezes PAA, zgodnie z art. 12c ust. 3 może wydać takie uprawnienie tym osobom, które zdały egzamin. Należy postulować, aby Ustawa dawała możliwość uznania przez Prezesa PAA kwalifikacji ekspertów z innych państw. Takie podejście jest spójne z unijną zasadą swobodnego przepływu osób i unijnymi przepisami dotyczącymi uznawania kwalifikacji. Wymaga podkreślenia, że Standardy Bezpieczeństwa ('Safety Standards') Międzynarodowej Agencji Energetyki Atomowej (<i>Recruitment, Qualification and Training of Personnel for Nuclear Power Plants</i>) nie zakazują uznawania kwalifikacji ekspertów z innych państw. Co więcej standardy MAEA podkreślają, że osoby zarządzające elektrownią jądrową powinny posiadać rozległe doświadczenie w kluczowych obszarach jej działalności (minimum 5-letnie doświadczenie). Taki zakres doświadczeń może być osiągnięty poprzez zatrudnianie (przynajmniej częściowo) specjalistów z innych państw. Z tego względu należy postulować wdrożenie mechanizmów umożliwiających uznawanie wiedzy i doświadczeń ekspertów w dziedzinie energetyki jądrowej. Ustawa powinna pozwalać, aby eksperci z innych państw mogli uzyskać uznanie swoich kwalifikacji przez Prezesa PAA. Należy również zauważyć, że zgodnie ze standardami MAEA praktyczne doświadczenie zdobyte przy eksploatacji elektrowni jądrowej jest bardziej wartościowe od odbytych szkoleń.</p> <p>Niezależnie od powyższego, jest kwestią niezwykle istotną przyjęcie regulacji, zgodnie z którą doświadczenie zdobyte przez określony czas przy eksploatacji elektrowni jądrowej będzie uznawane za równoznaczne z odbyciem na podstawie Ustawy stosownych szkoleń i zdaniem egzaminów. Jest pożądaną, aby Polska mogła w pełni wykorzystać doświadczenia ekspertów w dziedzinie energetyki jądrowej z innych państw (państw z wieloletnią praktyką w wykorzystywaniu energetyki jądrowej), mając na uwadze, że w niektórych państwach zakres niezbędnych zezwoleń może nie być w pełni spójny z polskim systemem prawnym.</p>
9.	1 pkt 9) (Art. 12b.1 Ustawy)	Rozporządzenie Rady Ministrów określające wymagane zakresy szkoleń i tryb wydawania uprawnień	<p>Artykuł 12b ust. 1 w zw. z art. 12d ust. 8 Ustawy przyznaje Radzie Ministrów kompetencje do wydania rozporządzeń określających typy stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, typy uprawnień do wykonywania stanowiska inspektora ochrony radiologicznej, proces wydawania uprawnień, zakres szkoleń i wymagania stawiane osobom ubiegającym się o uprawnienia.</p> <p>Należy postulować, aby zarządzanie kwalifikacjami i kompetencjami personelu elektrowni jądrowej pozostawały w zakresie odpowiedzialności operatora. Operator jest najwłaściwszym podmiotem do określenia, jakie szkolenia są wymagane i czego wymagać od swojego personelu. Nie jest</p>

Art.	Temat	Postulat EDF i jego uzasadnienie
		<p>praktycznym rozwiązaniem, aby to Rada Ministrów określała wymagania odnoszące się do zakresu szkolenia lub definiowała listę osób wymagających takiego szkolenia.</p> <p>Przepisy prawa powinny określać jedynie cele szkolenia, a operatorowi powinno się pozostawić zaproponowanie zakresu szkoleń, który podlegać będzie weryfikacji PAA. Należy postuluować zaniechanie wprowadzania niezależnych komisji egzaminacyjnych i zewnętrznych egzaminów.</p> <p>Ponadto art. 12b ust. 1 pkt 1) powinien określać w odniesieniu do jakiego typu stanowisk (uregulowanych w art. 12 ust. 1 i 12 ust. 3) uprawnienia są wydawane na 5 lat, a w odniesieniu do jakich na 3 lata.</p>
10	Ustanie odpowiedzialności	<p>Zgodnie z Ustawą ustanie odpowiedzialności za zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego ustaje z dniem zatwierdzenia przez Prezesa PAA „protokołu likwidacji obiektu jądrowego”. Nie wiadomo co zawierać ma ten protokół. W szczególności relacja pomiędzy „protokołem likwidacji obiektu jądrowego” i raportem z likwidacji (uregulowanym w art. 38c Ustawy) wymaga rozstrzygnięcia.</p> <p>Należy postuluować, aby ustanie odpowiedzialności następowało w momencie, w którym Prezes PAA potwierdzi, że likwidacja obiektu jądrowego się zakończyła, iż że obiekt nie stanowi już ryzyka dla bezpieczeństwa jądrowego lub środowiska.</p>
11	Obowiązki uczestników procesu inwestycyjnego	<p>Zgodnie z art. 35 ust. 3 niezależnie od obowiązków kierownika jednostki organizacyjnej w procesie budowy obiektu jądrowego obowiązek spełnienia wymagań bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów spoczywa także na „innych uczestnikach procesu inwestycyjnego”, odpowiednio do ich zadań. To postanowienie (pojęcie uczestników i zakres ich obowiązków) wymaga doprecyzowania (być może w rozporządzeniu wykonawczym).</p>
12	Przekazywanie informacji osobom trzecim	<p>Obowiązek nałożony przez art. 35a ust. 1 Ustawy wydaje się być zbyt daleko idący. Jest oczywiste, że opinia publiczna powinna być w pełni informowana o wszelkich aspektach bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Jednakże zadanie przekazywania informacji opinii publicznej powinno obciążać PAA. Należy zauważyć, że art. 8 Dyrektywy 2009/71/Euratom nie nakłada obowiązków informacyjnych na operatora elektrowni jądrowej. Zgodnie ze standardami MAEA (<i>Safety standards - Licensing Process for Nuclear Installations</i>) odpowiedzialność za przekazywanie informacji nie musi obciążać operatora (organ dozoru może być odpowiedzialny za funkcje informacyjne). Co więcej, z punktu widzenia opinii publicznej informacje przekazane przez PAA będą uznawane za znacznie bardziej wiarygodne niż informacje prezentowane przez prywatnego inwestora.</p>
13	Opinia wyprzedająca oraz raport lokalizacyjny dotyczący potencjalnej lokalizacji obiektu	<p>Założenia MSP przewidują dwa etapy w procesie inwestycyjnym związanym z budową elektrowni jądrowej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Decyzję o wskazaniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej 2) Decyzję o lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej, w celu uzyskania

Art.	Temat jądrowego	Postulat EDF i jego uzasadnienie
		<p>której konieczne jest przedłożenie raportu lokalizacyjnego wraz z wyprzedzającą opinią Prezesa PAA w sprawie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Należy zaznaczyć, że ten raport może być przygotowany na podstawie pełnej analizy planowanej lokalizacji.</p> <p>Proponowana nowelizacja w art. 35b ust. 3 Ustawy przewiduje etap, w którym na podstawie oceny terenu przeznaczzonego pod lokalizację obiektu jądrowego inwestor opracowuje raport lokalizacyjny. Raport ten podlega ocenie Prezesa PAA w toku postępowania o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego. Wymaga potwierdzenia, że raport lokalizacyjny (przewidziany w art. 35b ust. 3 Ustawy) to ten sam raport lokalizacyjny, o którym mowa w Założeniach MSP (wymagany w celu uzyskania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej).</p> <p>Ustawa oraz Założenia MSP winny być spójne. Zgodnie z art. 35b ust. 2 Ustawy przed wyborem lokalizacji obiektu jądrowego, inwestor przeprowadza badania i pomiary terenu, po czym opracowuje raport lokalizacyjny, będący przedmiotem oceny Prezesa PAA na etapie uzyskiwania zezwolenia na budowę. Z drugiej strony jedna z funkcji raportu lokalizacyjnego (zapewne ten sam) będzie wymagany znacznie wcześniej w toku procesu inwestycyjnego – na etapie występowania o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej.</p> <p>Art. 36a Ustawy przewiduje uprawnienie inwestora do wystąpienia z wnioskiem o wydanie wyprzedzającej opinii dotyczącej planowanej lokalizacji obiektu jądrowego. Zakres i procedura wydawania wyprzedzającej opinii wymaga doprecyzowania. Nie jest jasne, co taka opinia powinna zawierać i jaka jest jej rola w procesie inwestycyjnym. Z tego względu trudno przewidzieć w jakim zakresie opinia ta będzie miała pozytywny wpływ na postępowanie w przedmiocie wydania zezwolenia na budowę (w szczególności w zakresie przyspieszenia postępowania). Co więcej wymaga podkreślenia, iż zgodnie z Założeniami MSP „wyprzedzająca opinia będzie wiążąca dla Prezesa PAA, inwestora oraz innych organów wydających rozstrzygnięcia w toku realizacji inwestycji, o ile nie ulegnie zmianie stan faktyczny istniejący w dniu jej wydania”. Postulat ten nie znajduje odzwierciedlenia w projekcie zmian do Ustawy. Należy postulować, aby Ustawa doprecyzowała, iż opinia wyprzedzająca ma charakter wiążący.</p> <p>Ustawa przyznaje Radzie Ministrów prawo wskazania w rozporządzeniu kryteriów, które wykluczają daną lokalizację, jako nie spełniającą wymagań określonych w art. 36b ust. 1 (tj. bezpieczeństwo jądrowe, ochrona radiologiczna, etc...).</p> <p>Jest kwestią kluczową, aby powyższe rozporządzenie było przygotowane jak najszybciej. Z powodu jego braku potencjalni inwestorzy nie mogą wszcząć badań i podjąć się wyboru potencjalnych lokalizacji. Co więcej, strategiczna ocena oddziaływania na środowisko nie będzie mogła być zakończona bez tego rozporządzenia.</p>
14	Rozporządzenie Rady Ministrów, kryteria dla raportu lokalizacyjnego	1 pkt 12 (art. 35b ust. 4 Ustawy)

15	Art.	Temat	Postulat EDF i jego uzasadnienie
	1 pkt 13) (Art. 36c ust. 3 Ustawy)	Podstawowe wymogi odnoszące się do bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej	<p>Polski Rząd oraz organ dozoru jądrowego powinny sprecyzować podstawowe wymogi w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Program odnosi się do technologii jądrowej III (III+) generacji oraz wymogów określonych w europejskich European Utility Requirements i amerykańskim Utility Requirements Document. Należy zgodzić się co do zasady z tymi z założeniami, jednak powyższe pojęcia i dokumenty nie mogą stanowić wyłącznej podstawy prawnej do określenia polskich, minimalnych wymogów w zakresie bezpieczeństwa. Polska powinna wprowadzić rozwiązania normalatywne w zakresie kluczowych wymogów bezpieczeństwa, takich, jak np. ochrona przed skutkami katastrofy dużego samolotu cywilnego, co może mieć znaczący wpływ na wybór technologii. Zaproponowane zmiany do Ustawy mają odniesienie do pewnych podstawowych wymagań w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, które mają zostać określone w przyszłości w drodze rozporządzenia. W celu zakończenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, pozwalającej określić inwestorowi listę potencjalnych technologii możliwych do zastosowania w Polsce, należy zdefiniować podstawowe wymagania w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w trakcie I Etapu Programu.</p>
16	1 pkt 13 (art. 36d ust. 2 Ustawy)	Zezwolenie na budowę	<p>Wymaga wyjaśnienia, czy "zezwolenie na budowę" (o którym mowa w art. 36d ust. 2) oznacza to samo co "zezwolenie na wykonywanie działalności polegającej na budowie" (o którym mowa w art. 36k ust. 3). Nie jest to jasne.</p>
17	1 pkt 13) (art. 36k Ustawy)	Zintegrowany system zarządzania	<p>Zgodnie z art. 36 jednostka organizacyjna wykonująca działalność polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego posiada zintegrowany system zarządzania. System ten obejmuje m.in. wstępny raport bezpieczeństwa oraz raport bezpieczeństwa obiektu. Należy zauważyć, że raport bezpieczeństwa obiektu jest wymagany na etapie otrzymania zezwolenia na eksploatację obiektu; wcześniej jedynie wstępny raport bezpieczeństwa jest dostępny. Tymczasem zintegrowany system zarządzania jest już wymagany na etapie uzyskiwania zezwolenia na budowę. Należy rekomendować zmianę art. 36k ust. 2 pkt 1 w taki sposób, iż „wstępny raport bezpieczeństwa lub raport bezpieczeństwa obiektu” powinien być wymagany.</p>
18	1 pkt 13 (art. 36c Ustawy) 1 pkt 19 (39a Ustawy)	Czas trwania postępowania administracyjnych	<p>Ponadto należy doprecyzować różnicę pomiędzy wstępnym raportem bezpieczeństwa a raportem bezpieczeństwa. Kwestia ta nie jest wystarczająco doprecyzowana w Ustawie.</p> <p>Zgodnie z projektem Ustawy ocena proponowanej przez inwestora technologii ma zostać przeprowadzona w toku postępowania o wydanie zezwolenia na budowę elektrowni jądrowej, a zezwolenie takie ma być wydane w terminie 24 miesięcy od dnia złożenia stosownego wniosku. W celu uruchomienia w Polsce pierwszej elektrowni jądrowej w roku 2020, niezwykle ważne jest, by organ dozoru jądrowego skorzystał w najlepszy możliwy sposób z istniejących ocen bezpieczeństwa dostępnych technologii jądrowych, przeprowadzonych przez bardziej doświadczone organy bezpieczeństwa jądrowego w innych krajach. W konsekwencji jest pożądane, aby na wczesnym etapie</p>

Art.	Temat	Postulat EDF i jego uzasadnienie
		<p>procesu inwestycyjnego, przed złożeniem wniosku o zezwolenie na budowę, wprowadzić odrębną procedurę wstępnej oceny projektu reaktora. Taka ocena powinna zostać ograniczona do weryfikacji prac już przeprowadzonych przez organy dozoru w innych państwach (co pozwoliłoby ograniczyć czas trwania procedur do kilku miesięcy). Podejście to pozwoliłoby jednocześnie ograniczyć procedurę wydawania zezwolenia na budowę jedynie do aspektów ściśle związanych z konkretną lokalizacją i wydanie skrócić cały proces (do mniej niż 24 miesięcy). Warto odnotować, że zgodnie z pkt 3.42 standardów bezpieczeństwa MAEA (Safety standards - Licensing Process for Nuclear Installations) „organ dozoru powinien, jeżeli to konieczne, współpracować i wymieniać informacje oraz doświadczenia uzyskane w wyniku badań bezpieczeństwa, ocen i inspekcji z organami dozoru z tych państw, które posiadają doświadczenie w licencjonowaniu obiektów o tej samej konstrukcji”.</p> <p>Jeżeli decyzją PAA będzie przeprowadzenie pełnej oceny projektu elektrowni jądrowej (w ramach postępowania o wydanie zezwolenia na budowę), to postępowanie takie może trwać wiele lat (znacznie dłużej niż proponowane 24 miesiące), co uczyni termin 2020 niemożliwym do osiągnięcia.</p> <p>Należy podkreślić, iż zgodnie z Załoženiami MSP, wraz z wnioskiem o wydanie decyzji zasadniczej, inwestor powinien przedłożyć ogólny opis technologii jądrowych możliwych do implementacji, co do których Prezes PAA wydał opinię, iż spełniają wymagania obowiązujące w jednym z krajów OECD (opinia Prezesa PAA będzie się opierać na dokumencie potwierdzających spełnienie tych wymagań wydanym zgodnie z prawem danego kraju OECD w ciągu ostatnich 10 lat). Należy postulować, aby projekt nowelizacji Ustawy odzwierciedlał propozycje zawarte w tym zakresie w Załoženiach MSP.</p>
19	Stożenie szczegółowości	<p>Artykuły 36, 37 i 38 Ustawy zawierają wiele szczegółowych wymagań odnoszących się do projektu obiektu jądrowego, treści zintegrowanego systemu zarządzania, zawartości dokumentów dotyczących bezpieczeństwa etc... Zaproponowane w nowelizacji Ustawy wymagania wydają się zbyt szczegółowe i powinny zostać raczej zastąpione przez bardziej ogólne wytyczne i zasady. Implementacja zasad powinna zostać ujęta w przyszłych regulacjach wydawanych przez PAA lub w drodze rozporządzeń Rady Ministrów. Wysoki poziom szczegółowości w Ustawie może prowadzić w przyszłości do trudności w przypadku wdrożenia koniecznych zmian, a ponadto może doprowadzić do sytuacji, w której kwestie o istotnym znaczeniu nie będą podlegały należytej uwadze na etapie prac parlamentarnych.</p>
20	Umowy z dostawcami i wykonawcami	<p>Art. 37 Ustawy przewiduje, że w umowach z dostawcami i wykonawcami określa się ich szczegółowe obowiązki dotyczące umożliwienia wykonywania czynności kontrolnych przez organy dozoru jądrowego. Należy postulować, aby Ustawa przyznawała PAA prawo wykonywania swoich kompetencji kontrolnych bezpośrednio w odniesieniu do dostawców i wykonawców zamiast nakładać na inwestora obowiązek zagwarantowania PAA tych kompetencji na podstawie postanowień</p>

Art.	Temat	Postulat EDF i jego uzasadnienie
		<p>umownych.. Obowiązki wynikające wprost z Ustawy stanowią dalej idącą gwarancję bezpieczeństwa jądrowego niż obowiązki nałożone na podstawie umów.</p> <p>Należy zauważyć, iż najprawdopodobniej wiele dostaw i usług będzie świadczonych przez kontrahentów zagranicznych. Ustawa powinna precyzować w jaki sposób w takim wypadku uprawnienia kontrolne powinny być wykonywane.</p>
21	<p>Kontrola PAA nad procesem rozruchu</p>	<p>Zgodnie z projektem, Prezes PAA może wydać decyzję o wstrzymaniu rozruchu obiektu jądrowego w przypadku gdy wyniki testów rozruchowych obiektu wskazują na możliwość powstania zagrożenia bezpieczeństwa jądrowego lub możliwość, że obiekt jądrowy nie będzie spełniał wymagań bezpieczeństwa jądrowego.</p> <p>Należy rekomendować, aby kompetencja do wstrzymania rozruchu została ograniczona do ryzyk związanych z bezpieczeństwem jądrowym i ochroną środowiska, jednakże nie do wszystkich potencjalnych ryzyk. Ustawa powinna wskazywać jednoznacznie przypadki dla możliwych wstrzymań. Obecny projekt może prowadzić do automatycznego wstrzymania rozruchu w przypadku jakichkolwiek zdarzeń w obiekcie. Należy zatem rekomendować zastąpienie słów „wydaje decyzję” słowami „może wydać decyzję” oraz usunąć odniesienie do „możliwości” wystąpienia określonych zdarzeń.</p>
22	<p>Monitoring funkcjonowania obiektu</p>	<p>Art. 37c Ustawy przewiduje, że kierownik jednostki organizacyjnej na bieżąco przekazuje Prezesowi UDT oraz Prezesowi PAA informacje o parametrach operacyjnych obiektu jądrowego, które mają znaczenie dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Informacje te są przekazywane „na bieżąco”.</p> <p>Obowiązek „bieżącego” przekazywania informacji, w toku normalnej pracy obiektu i w sytuacji, gdy nie występują żadne niepokojące zdarzenia niesie ryzyko „rozmycia” odpowiedzialności operatora. Nie leży bowiem w zakresie odpowiedzialności PAA, aby monitorować „na bieżąco” parametry lub decyzje operacyjne. Jeżeli PAA ma zostać zaangażowana w bieżące funkcjonowanie obiektu jądrowego, to istnieje ryzyko, że organ ten będzie mniej efektywny w wykonywaniu swoich podstawowych zadań (tj. monitorowaniu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz przestrzegania prawa).</p> <p>Należy postulować, aby obowiązek przekazywania informacji „na bieżąco” został zastąpiony obowiązkiem okresowego przekazywania danych (w cyklach np. kwartalnych).</p> <p>Niezależnie od powyższego, PAA powinna mieć dostęp do tych informacji, które są jej niezbędne do wykonywania jej kompetencji, w szczególności w przypadku wystąpienia zdarzeń wykraczających poza</p>

Art.	Temat	Postulat EDF i jego uzasadnienie
		<p>normalną pracę obiektu.</p> <p>Ponownie należy również postulować, aby to PAA obejmowało zakresem swoich kompetencji wszelkie zagadnienia związane z bezpieczeństwem jądrowym i ochroną radiologiczną. Nie ma uzasadnienia ku temu, aby część tych kompetencji została przyznana Urzędowi Dozoru Technicznego.</p>
23	Zgoda PAA na modernizację obiektu	<p>Jak wskazano powyżej, należy postulować, aby wszelkie kompetencje techniczne zostały ulokowane w ramach PAA (bez angażowania Urzędu Dozoru Technicznego). Gdyby jednak postulat ten nie został uwzględniony, należy wyjaśnić który podmiot (inwestor czy PAA) ma prowadzić uzgodnienia z UDT zgodnie z art. 37d ust. 2. Jest pożądanym, aby obowiązek prowadzenia takich uzgodnień dotyczył PAA.</p>
24	Zatwierdzenie raportu z okresowej oceny bezpieczeństwa	<p>Zgodnie z art. 37e ust. 9 w przypadku odmowy zatwierdzenia raportu z okresowej oceny bezpieczeństwa, eksploatacja obiektu jądrowego jest zabroniona od dnia wydania decyzji w tej sprawie.</p> <p>Stwierdzenie "od dnia wydania decyzji" wymaga doprecyzowania. Nie jest jasne, czy odnosi się ono do wydania decyzji ostatecznej. Ponadto zasadniczo decyzja wywiera skutek prawny od dnia w którym została doręczona adresatowi (a nie "od wydania"). Należy również postulować, aby przed wydaniem decyzji odmawiającej zatwierdzenia raportu, Prezes PAA przeprowadzał uprzednie konsultacje z operatorem (aby umożliwić mu dostosowanie raportu do wymogów PAA).</p>
25	Rozporządzenie Rady Ministrów odnośnie do rozruchu i eksploatacji	<p>Art. 38 Ustawy przewiduje, iż Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania dotyczące rozruchu i eksploatacji obiektów jądrowych, w szczególności wymagania dotyczące limitów i warunków eksploatacyjnych, postępowania z paliwem jądrowym, obowiązkowych testów rozruchowych, zawartości dokumentacji rozruchowej, etc.</p> <p>Jako, że treść rozporządzenia nie została udostępniona do konsultacji zakres wymagań wynikających z omawianego postanowienia nie jest jasny. Jak już wskazano powyżej Regulamin Sejmu wymaga, aby projekt ustawy przygotowywanej przez Rząd zawierał od razu projekty rozporządzeń, które mają zostać wydane na jej podstawie (projekty rozporządzeń powinny zostać przedstawione Parlamentowi). Należy zatem postulować, aby przedstawić projekt rozporządzenia do publicznej konsultacji. Tylko takie podejście może pozwolić na pełną ocenę planowanego odczucia regulacyjnego. Treść tego rozporządzenia może mieć również istotny wpływ na wybór technologii i plan elektrowni jądrowej i z tego względu omawiane wymagania nie powinny podlegać zmianom dokonywanym ad-hoc. Co więcej wymagania te powinny być udostępnione do konsultacji już na etapie I realizacji Programu.</p> <p>Ponadto wydaje się, że dane na takim poziomie szczegółowości powinny być przygotowywane przez</p>

Art.	Temat	Postulat EDF i jego uzasadnienie
		<p>samego operatora na etapie występowania o zezwolenie i podlegać weryfikacji PAA. Nie jest rozwiązaniem praktycznym, aby to Rada Ministrów określała te wymogi o charakterze operacyjnym. Należy rekomendować, aby obowiązki odnoszące się do eksploatacji obiektu znajdowały oparcie w wytycznych MAEA i WENRA.</p>
26	Fundusz likwidacyjny	<p>Należy jednoznacznie przesądzić, czy zasady likwidacji elektrowni jądrowej oraz kwestie związane z funduszem likwidacyjnym mają zostać uregulowane w Założeniach MSP czy też w Ustawie. Niezależnie od powyższego zakres obowiązków inwestora związany z utworzeniem funduszu likwidacyjnego musi być bardzo precyzyjny, jako że inwestor musi opracować z góry plany (finansowe i technologiczne) związane z likwidacją obiektu, zarządzaniem odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym. Z tego punktu widzenia należy postulować znacznie bardziej precyzyjne ustawowe określenie mechanizmu obliczania planowanych wpłat na fundusz likwidacyjny oraz sposób funkcjonowania funduszu. Pozostawienie decyzji w tej mierze Radzie Ministrów może stworzyć sytuację braku stabilności otoczenia regulacyjnego dla inwestora.</p> <p>W oparciu o propozycję nowelizacji można zakładać, iż to operator będzie zobowiązany (i uprawniony) do wyodrębnienia swojego własnego rachunku i do niezależnego zarządzania środkami zgromadzonymi w ramach funduszu likwidacyjnego. Jednakże kwestia ta wymaga wyraźnego doprecyzowania w Ustawie, w szczególności w zakresie podmiotu uprawnionego do podejmowania decyzji związanych z inwestowaniem środków zgromadzonych w funduszu.</p> <p>Niezależnie od powyższego, należy postulować aby inne koszty (inne niż koszty składowania wypalonego paliwa jądrowego oraz innych długo żywotnych odpadów, które należy składować w głębokich składowiskach) stanowiły część kosztów operacyjnych operatora. Oznacza to, iż te koszty operacyjne powinny pozostać poza zakresem funduszu likwidacyjnego (obecne brzmienie art. 38d ust. 1 nie przesądza tej kwestii).</p>
27	Modyfikacja regulacji postępowania administracyjnego	<p>Art. 31 kodeksu postępowania administracyjnego (odnoszący się do udziału organizacji społecznych w postępowaniu) powinien zostać wyłączony w odniesieniu do wszystkich postępowań dotyczących elektrowni jądrowej (włączając zezwolenia na budowę, rozruch, eksploatację i likwidację elektrowni jądrowej). Przepisy prawa przysługują osobom trzecim pełny dostęp do tych postępowań a mechanizmy publicznych konsultacji zapewniają zainteresowanym podmiotom wystarczający poziom zaangażowania. Z drugiej strony przykład pozwolenia na budowę pokazuje, że udział organizacji społecznych w tego rodzaju postępowaniach może stwarzać okazję nie tylko do wzięcia udziału zainteresowanych podmiotów lecz również do nadużywania tego prawa.</p> <p>Także inne zmiany i ułatwienia (które zastosowane już zostały przez ustawodawcę np. w przypadku</p>

Art.	Temat	Postulat EDF i jego uzasadnienie
		<p>ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie budowy terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu) powinny zostać wprowadzone. Obejmują one m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie czasu wydania orzeczenia przez sąd do 30 dni (30 dni na rozpatrzenie sprawy przez sąd administracyjny, 2 miesiące przez Naczelny Sąd Administracyjny); - ograniczenie czasu przekazywania spraw pomiędzy sądami (akta powinny być przekazywana w terminie 15 dni od wniesienia skargi); - odwołanie od decyzji administracyjnej powinno być uzasadnione przez odwołującego się (zgodnie z ogólną zasadą prawa administracyjnego uzasadnienie nie jest wymagane). <p>Powyzsze ułatwienia powinny odnosić się do wszystkich decyzji administracyjnych wydawanych w toku inwestycji.</p>
28	Możliwości finansowe	<p>Zgodnie z art. 38g ust. 1 Ustawy inwestor musi wykazać m.in., że posiada środki finansowe niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. W świetle art. 38g ust. 2 Ustawy w celu wykazania posiadania niezbędnych środków finansowych, inwestor powinien dołączyć do wniosku (występując o zezwolenie na budowę) dokumenty potwierdzające posiadanie tych środków, w szczególności wyciąg z rachunku bankowego, gwarancję bankową lub gwarancję ubezpieczeniową.</p> <p>Jest racjonalne, że tylko wiarygodni inwestorzy powinni mieć możliwość składania wniosków o wydanie zezwolenia na budowę. Jednakże omawiany wymóg powinien zostać wdrożony w taki sposób, aby nie nakładać nadmiernych i przedwczesnych oraz uciążliwych obciążeń finansowych na inwestorów. Jeżeli inwestor będzie zmuszony umieścić środki finansowe na rachunku bankowym lub przedłożyć gwarancję bankową (ubezpieczeniową) już na etapie wniosku o zezwolenie na budowę to koszt finansowania będzie nie tylko uciążliwy lecz spowoduje, że inwestowanie w energetykę jądrową w Polsce stanie się niemożliwe. Koszty inwestycji w projekt jądrowy są znaczne, przy czym koszty te ponoszone są w długim okresie procesu inwestycyjnego. Różnica czasowa pomiędzy złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia na budowę a datą poniesienia określonych kosztów może wynosić nawet do 7 lat. Koszt zapewnienia finansowania 7 lat przed realnym wydatkowaniem środków może uczynić projekt nierentownym. Jednakże należy uściślić, że inwestor będzie zobowiązany do zamknięcia finansowania przed rozpoczęciem budowy.</p> <p>Ponadto nie ma praktycznego uzasadnienia z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego, aby uzasadnić omawianą propozycję. Nie ma bowiem ryzyka dla bezpieczeństwa jądrowego przed pierwszym zaladunkiem paliwa jądrowego. Do tego momentu powinna być ryzykiem inwestora (i jego dostawców) kwestia czy inwestor posiada możliwości finansowe niezbędne do zakończenia budowy elektrowni jądrowej.</p>

Art.	Temat	Postulat EDF i jego uzasadnienie
29	Doświadczenie inwestora 1 pkt 17) (38g Ustawy)	<p>Rekomendowane rozwiązanie powinno ograniczać się do nalożenia na inwestora obowiązku wykazania sposobu pozyskania finansowania zamiast wykazywania posiadania już istniejących środków. Jest to normalna praktyka w innych krajach, na przykład we Francji, wymagane jest tylko przedstawienie rocznych sprawozdań finansowych inwestora za okres ostatnich trzech lat obrotowych. Ponadto ministerstwo, np. Ministerstwo Gospodarki byłoby bardziej właściwym organem do oceny możliwości finansowych niż PAA.</p> <p>Elektrownia jądrowa jest inwestycją odznaczającą się dużą specyfiką. Z tego względu i biorąc pod uwagę kwestię bezpieczeństwa jądrowego należy postulować, aby potencjalny inwestor, albo członek konsorcjum inwestorów, musiał wykazać nie tylko posiadanie odpowiednich środków finansowych, lecz także doświadczenie w energetyce jądrowej.</p> <p>Jako że wielu inwestorów działa poprzez różnego rodzaju spółki celowe, doświadczenie podmiotów powiązanych kapitałowo z inwestorem (doświadczenie znaczących udziałowców inwestora lub ich spółek zależnych) powinno być uznane za wystarczające.</p> <p>Obowiązek zatrudniania pracowników o kwalifikacjach niezbędnych do prowadzenia działalności objętej wnioskiem (art. 38g ust. 1 pkt 3) powinien zostać zastąpiony obowiązkiem wykazania, że inwestor będzie miał dostęp do takiego personelu (będzie mógł zatrudnić stosowne osoby).</p>
30	Ogólna opinia 1 pkt 19) (Art. 39b Ustawy)	<p>Przed złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia inwestor będzie mógł zwrócić się do Prezesa PAA z wnioskiem o wydanie ogólnej opinii dotyczącej planowanych rozwiązań organizacyjno-technicznych w przyszłej działalności oraz projektów dokumentów, które należy złożyć wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia. Jeżeli taka możliwość ma mieć istotne znaczenie dla inwestora to opinia (która nie jest wiążąca) powinna zostać zastąpiona przez swego rodzaju decyzję zasadniczą, wstępną lub promesę.</p>
31	Otwarta rozprawa administracyjna 1 pkt 19) (art. 39d ust. 3 Ustawy)	<p>Zwazwszy na to, że udział społeczeństwa w inwestycji jest należycie zagwarantowany (w szczególności poprzez wymogi wynikające z prawa ochrony środowiska) nie wydaje się praktycznym rozwiązaniem wprowadzanie Instytucji wielokrotnych otwartych rozpraw administracyjnych w toku procesu wydania zezwolen przez PAA. Zgodnie z art. 39d Ustawy, Prezes PAA przeprowadza rozprawę administracyjną otwartą dla społeczeństwa po wpłynięciu każdego wniosku o wydanie zezwolenia. Co więcej, mechanizmy prawne przewidziane w art. 39d ust. 1 pkt 2 oraz 39d ust. 4 Ustawy zapewniają należyte gwarancje dla opinii publicznej (prawo składania uwag i wniosków oraz obowiązek ciążący na Prezesie PAA, aby w uzasadnieniu decyzji wskazał, w jaki sposób uwagi i wnioski społeczeństwa zostały uwzględnione). Ponieważ, że odrębne zezwolenie jest wymagane na budowę,</p>

Art.	Temat	Postulat EDF i jego uzasadnienie
		<p>rozruch i eksploatację obiektu jądrowego takie obowiązki mogą być uciążliwe dla PAA i powodować ryzyko przedłużenia procedury wydawania zezwoleń. Ponadto, ze względu na techniczny charakter wniosków, takie otwarte dla społeczeństwa rozprawy administracyjne mogą nie być przydatne dla ogółu społeczeństwa, jak również mogą nie stanowić najlepszej drogi do wykazania jawności procedury wydawania zezwoleń.</p> <p>Niezależnie od powyższego rola społeczeństwa w 'otwartych rozprawach' (ich prawa i obowiązki) nie są jasne.</p>
32	Koszty postępowania administracyjnego	<p>Ustawa zakłada, że inwestor powinien ponieść koszty oceny wniosku o zezwolenie na budowę przez laboratoria, organizacje eksperckie oraz biegłych. Należy zauważyć, iż całościowe koszty ekspertów zatrudnionych w ramach postępowania administracyjnego mogą być znaczne a – z drugiej strony – będą pozostawały poza kontrolą inwestora. Z tego względu należy postuluwać, aby koszty te ponosiła jedynie PAA w ramach opłat za wydaną zezwolenia.</p> <p>Jest kwestią oczywistą, iż PAA nie jest w stanie obecnie oszacować wysokości omawianych kosztów. Z tego względu opłaty za wydanie zezwoleń, o których mowa w art. 39 Ustawy nie powinny być stałe, lecz powinny być aktualizowane przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia, jeżeli okaże się to niezbędne. W takim wypadku PAA mogłaby występować do Rady Ministrów o aktualizację opłat w momencie, gdyby zakres niezbędnych prac został bardziej doprecyzowany. Jest jednak kwestią kluczową, aby opłaty ponoszone przez inwestorów były im znane z góry (przed wystąpieniem o zezwolenie) i obejmowały wszystkie koszty związane z postępowaniem administracyjnym.</p> <p>Zgodnie z uzasadnieniem nowelizacji opłata za zezwolenie na budowę ma obejmować koszty związane z oceną wniosku. Z tego względu wnioskodawca nie powinien być zobowiązany do ponoszenia dodatkowych kosztów, o których mowa w art. 39e ust. 2. Koszty te powinny być już ujęte we wstępnej opłacie płaconej przez inwestora z góry.</p> <p>Należy zauważyć, że np. Prawo energetyczne nie nakłada żadnych dodatkowych kosztów na przedsiębiorstwa energetyczne poza opłatami koncesyjnymi (których wysokość jest znana z góry).</p>
33	Opinia nt. projektu zezwolenia	<p>Wymaga potwierdzenia w Ustawie, że termin przewidziany w art. 39f na opinię projektu zezwolenia zawiera się w terminach określonych w art. 39a Ustawy. Kwestia ta nie została jednoznacznie przesądzona.</p>
34	Warunki wykonywania działalności	<p>Warunki wykonywania działalności przez operatora powinny wynikać z przepisów prawa. Jest kwestią kluczową, aby inwestorzy poruszali się w stabilnym otoczeniu regulacyjnym. Z tego względu warunki wykonywania działalności nie powinny być określane w sposób dyskrecyjny przez Prezesa PAA.</p>
35	Możliwość zmiany warunków wykonywania działalności objętej zezwoleniem	<p>Ustawa przewiduje, że Prezes PAA będzie miał prawo zmienić warunki wykonywania działalności objętej zezwoleniem w przypadku stwierdzenia, że jest to niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej lub zabezpieczeń materiałów jądrowych. Wymaga uregulowania, iż żadne zmiany w warunkach wykonywania działalności nie mogą być</p>

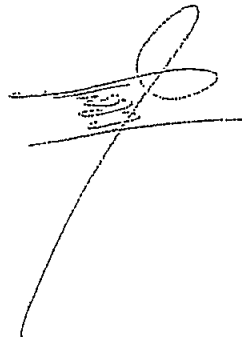
Art.	Temat	Postulat EDF i jego uzasadnienie
36	Decyzja środowiskowa 1 pkt 19) (art. 39i Ustawy)	Jednostronne wprowadzone bez procedur konsultacji z inwestorem. Nadto wszelkie zmiany powinny być uzasadnione. Zgodnie z Ustawą uzyskanie decyzji środowiskowej powinno stanowić przesłankę wydania zezwolenia na budowę obiektu jądrowego. Decyzja środowiskowa, zgodnie z Ustawą, powinna zostać uzyskana przed wystąpieniem ze stosownym wnioskiem do Prezesa PAA o wydanie zezwolenia na budowę. Proponowane rozwiązanie może być uznane za nie będące w pełni spójne z unijnymi i polskimi regulacjami dotyczącymi oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Należy zauważyć, że zgodnie z przepisami unijnymi, decyzja środowiskowa powinna zostać uzyskana przed „decyzją lokalizacyjną” (<i>development consent</i>), rozumianą jako wczesna zgoda na konkretną inwestycję w konkretnej lokalizacji, która jest wcześniejsza od zezwolenia na budowę wydawanego przez Prezesa PAA. Z tego względu należy rekomendować wykreślenie art. 39i ust. 1 pkt 1. W efekcie ogólne zasady oceny oddziaływania na środowisko będą miały zastosowanie. Stosowne zmiany w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko będą również konieczne.
37	Zezwolenia PAA	Zgodnie z Ustawą wydanie zezwolenia na budowę albo likwidację obiektu jądrowego jest warunkiem uzyskania pozwolenia na budowę, użytkowanie i rozbiórkę tego obiektu. Wynika z tego zatem, że zezwolenie na eksploatację obiektu wydane przez PAA powinno stanowić przesłankę do wydania pozwolenia na użytkowanie przez organy administracji budowlanej. Obecnie nie jest jasne które zezwolenie Prezesa PAA powinno stanowić przesłankę do wydania pozwolenia na użytkowanie.
38	Koszty kontroli PAA	Ustawa przewiduje, że operator powinien ponieść koszty badań laboratoryjnych oraz innych czynności wskazanych w toku kontroli a także koszty laboratoriów, organizacji eksperckich i biegłych. Należy zauważyć, iż całociowe koszty ekspertów zatrudnionych w ramach postępowania administracyjnego mogą być znaczne a – z drugiej strony – będą pozostawały poza kontrolą inwestora. Z tego względu należy postuluwać, aby koszty te ponosiła jedynie PAA w ramach opłat za wydane zezwolenia. Jest kwestią kluczową, aby opłaty ponoszone przez inwestorów były im znane z góry (przed wystąpieniem o zezwolenie) i obejmowały wszystkie koszty związane z postępowaniem administracyjnym i przyszłymi relacjami z PAA.
39	Protokół pokontrolny	Zgodnie z art. 67e ust. 6 Ustawy operator jest uprawniony do wniesienia zastrzeżeń lub wyjaśnień do ustaleń zawartych w protokole kontroli w terminie 7 dni. Zważywszy na to, że zagadnienia objęte tym protokołem mogą w praktyce być niezwykle złożone, należy postuluwać wydłużenie terminu na zgłaszanie zastrzeżeń do co najmniej 30 dni.

40	Obecne brzmienie art. 36 ust. 1 Ustawy	Zgodnie z tą normą organ właściwy do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu przeznaczzonego pod budowę obiektu jądrowego na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wydaje tę decyzję po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa PAA w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Brzmienie tego przepisu nie jest spójne w Założeniach MSP, zważywszy, że założenia te zakładają wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej.
----	---	---

Director of Development Projects Department

EDF SA

Jacques Sacreste

TABELA ZBIEŻNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz o zmianie niektórych innych ustaw, stanowiącej transpozycję Dyrektywy Rady 2009/71/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiającej wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO/WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH	Dyrektywa Rady 2009/71/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiająca wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz. U. L 172 z 02.07.2009, str. 18 i n. oraz Dz. U. L 260 z 03.10.2009 str. 40)

PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ

Lp.	Jedn. red.	Treść przepisu UE	Koni eczno ść wdro żenia T/N	Jedn. red.	Treść przepisu/ów projektu	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów poza minimalne wymogi prawa UE
1.	Art. 1	<p>Cel e Celami niniejszej dyrektywy są:</p> <p>a) ustanowienie ram wspólnotowych w celu utrzymania ciągłej poprawy i promowania bezpieczeństwa</p>	N			

		<p>jądrowego i jego regulacji;</p> <p>b) zapewnienie wprowadzenia przez państwa członkowskie odpowiednich rozwiązań krajowych zapewniających wysoki poziom bezpieczeństwa jądrowego, aby chronić pracowników i ludność przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego z obiektów jądrowych.</p>				
2.	Art. 2	<p>Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do wszelkich cywilnych obiektów jądrowych działających na mocy zezwolenia określonego w art. 3 ust. 4 na wszystkich etapach objętych tym zezwoleniem.</p> <p>Niniejsza dyrektywa nie uniemożliwia państwom członkowskim przyjmowania bardziej restrykcyjnych środków bezpieczeństwa w zakresie objętym niniejszą dyrektywą, zgodnie z prawem wspólnotowym.</p> <p>Niniejsza dyrektywa uzupełnia podstawowe normy, o których mowa w art. 30 Traktatu, w zakresie bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych, oraz pozostaje bez uszczerbku dla dyrektywy 96/29/Euratom.</p>	N			
3.	Art. 3 pkt 1	Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:	T	Art. 1 pkt 1 lit. g	Art. 1. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 3:	

		<p>1) "obiekty jądrowe" oznaczają:</p> <p>a) zakład wzbogacania, zakład produkcji paliwa jądrowego, elektrownię jądrową, zakład przetwarzania, reaktor badawczy, obiekty służące do przechowywania wypalonego paliwa;</p> <p>b) obiekty służące do przechowywania odpadów promieniotwórczych znajdujące się w tym samym miejscu i bezpośrednio związane z obiektami jądrowymi wymienionymi w lit. a);</p>			<p>g) pkt 17 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„17) obiekt jądrowy – elektrownię jądrową, reaktor badawczy, zakład wzbogacania izotopowego, zakład wytwarzania paliwa jądrowego, zakład przerobu wypalonego paliwa jądrowego, przechowalnik wypalonego paliwa jądrowego, a także bezpośrednio związany z którymkolwiek z tych obiektów i znajdujący się na jego terenie obiekt służący do przechowywania odpadów promieniotwórczych;”</p>	
4.	Art. 3 pkt 2	<p>2) "bezpieczeństwo jądrowe" oznacza osiągnięcie odpowiednich warunków eksploatacji, zapobieganie awariom i łagodzenie ich skutków, czego wynikiem jest ochrona pracowników i ludności przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego z obiektów jądrowych;</p>	T	Art. 1 pkt 1 lit. b	<p>b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„2) bezpieczeństwo jądrowe – osiągnięcie odpowiednich warunków eksploatacji, zapobieganie awariom i łagodzenie ich skutków, czego wynikiem jest ochrona pracowników i ludności przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego z obiektów jądrowych;”</p>	
5.	Art. 3 pkt 3	<p>3) "właściwy organ regulacyjny" oznacza organ lub system organów wyznaczonych w państwie członkowskim w dziedzinie regulacji bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych, o czym mowa w art. 5;</p>	N			
6.	Art. 3 pkt 4	<p>4) "zezwolenie" oznacza każdy dokument wydany na mocy jurysdykcji państwa</p>	N			

		członkowskiego w celu przyznania odpowiedzialności za lokalizację, projektowanie, budowę, rozruch i eksploatację lub likwidację obiektów jądrowych;				
7.	Art. 3 pkt 5	5) „posiadacz zezwolenia” oznacza osobę prawną lub fizyczną odpowiedzialną za całość obiektu jądrowego na podstawie zezwolenia.	N			
8.	Art. 4 ust. 1 lit. a	Państwa członkowskie ustanawiają i utrzymują krajowe ramy prawne, regulacyjne i organizacyjne (dalej zwane "ramami krajowymi") bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych, które przypisują odpowiedzialność i zapewniają koordynację między właściwymi organami państwa. Ramy krajowe określają zakresy odpowiedzialności za: a) przyjęcie krajowych wymogów bezpieczeństwa jądrowego. W gestii państw członkowskich pozostaje określanie sposobu ich przyjmowania oraz instrumentów ich realizacji;	T	Art. 1 pkt 11 – 15, 17, 21 - 23	11) art. 34 i 35 otrzymują brzmienie: „Art. 34. Zabronione jest wykonywanie przez jednostkę organizacyjną działalności związanej z narażeniem polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego w sytuacji, w której jednostka ta nie spełnia wymagań bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej lub zabezpieczeń materiałów jądrowych. Art. 35. 1. Za zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądrowych odpowiada kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego. 2. Odpowiedzialność, o której mowa w ust. 1, ustaje z dniem zatwierdzenia przez Prezesa Agencji raportu z likwidacji obiektu jądrowego. 3. Niezależnie od obowiązków kierownika jednostki organizacyjnej w procesie budowy obiektu jądrowego obowiązek spełnienia wymagań bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i	

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2004 r. 96, poz. 959, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1832, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 98, poz. 817 i 818 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr... , poz....

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 171, poz. 1056, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 20, poz. 106, Nr 79, poz. 666, Nr 130, poz. 1070 i Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010 r. Nr 21, poz. 104, Nr 28, poz. 145, Nr 40, poz. 227, Nr 76, poz. 489, Nr 119, poz. 804, Nr 152, poz. 1018 i 1019, Nr 182, poz. 1228, Nr 229, poz. 1498 i Nr 249, poz. 1657.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524, z 2008 r. Nr 229, poz. 1539, z 2009 r. Nr 195, poz. 1501 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 167, poz. 1131, Nr 182, poz. 1228 i Nr 254, poz. 1700 oraz z 2011 r. Nr 6, poz. 18.

				<p>zabezpieczeń materiałów jądrowych spoczywa także na innych uczestnikach procesu inwestycyjnego, odpowiednio do zakresu ich zadań.</p> <p>4. W procesie lokalizacji, projektowania, budowy, rozruchu, eksploatacji, w tym napraw i modernizacji obiektu jądrowego, a także w procesie jego likwidacji należy stosować rozwiązania techniczne i organizacyjne, które są niezbędne do spełnienia wymagań, o których mowa w art. 9 ust. 1, na wszystkich etapach funkcjonowania obiektu jądrowego.”;</p> <p>12) po art. 35 dodaje się art. 35a – 35b w brzmieniu:</p> <p>„Art. 35a. 1. Każdy ma prawo do uzyskania od kierownika jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego pisemnej informacji o stanie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, jego wpływie na zdrowie ludzi i na środowisko naturalne oraz o wielkości i składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych z obiektu jądrowego do środowiska.</p> <p>2. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego zamieszcza na stronie internetowej jednostki, nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy, informację o stanie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, jego wpływie na zdrowie ludzi i na środowisko naturalne oraz o wielkości i składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych z obiektu jądrowego do środowiska.</p> <p>3. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego informuje niezwłocznie Prezesa Agencji, władze gminy, na której terenie jest zlokalizowany obiekt jądrowy, oraz władze gmin sąsiadujących z tą gminą o zdarzeniach w obiekcie jądrowym mogących spowodować lub powodujących powstanie zagrożenia.</p> <p>4. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego zamieszcza na stronie internetowej jednostki organizacyjnej oraz przekazuje Prezesowi Agencji informację o zaistniałych w okresie poprzednich 12 miesięcy zdarzeniach w obiekcie jądrowym powodujących powstanie zagrożenia.</p> <p>5. Prezes Agencji udostępnia na zasadach określonych w przepisach o</p>
--	--	--	--	---

				<p>udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) informacje o stanie bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej obiektów jądowych, ich wpływie na zdrowie ludzi i środowisko naturalne; 2) informacje o wielkości i składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych z obiektów jądowych do środowiska; 3) informacje o zdarzeniach w obiekcie jądowym powodujących powstanie zagrożenia; 4) informacje o wydanych zezwoleniach dotyczących obiektów jądowych; 5) coroczne oceny stanu bezpieczeństwa nadzorowanych obiektów jądowych. <p>6. Informacje dotyczące ochrony fizycznej, zabezpieczeń materiałów jądowych oraz informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji nie podlegają udostępnieniu.</p> <p>Art. 35b. 1. Obiekt jądowy lokalizuje się na terenie, który umożliwia zapewnienie bezpieczeństwa jądowego, ochrony radiologicznej i ochrony fizycznej podczas rozruchu, eksploatacji i likwidacji tego obiektu, a także przeprowadzenie sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego.</p> <p>2. Przed wyborem lokalizacji obiektu jądowego inwestor przeprowadza badania i pomiary terenu, a na ich podstawie ocenę terenu przeznaczoną pod lokalizację obiektu jądowego. Ocena ta dotyczy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) warunków sejsmicznych, tektonicznych, geologiczno-inżynierskich, hydrogeologicznych, hydrologicznych i meteorologicznych; 2) zdarzeń zewnętrznych będących skutkiem działalności człowieka; 3) zdarzeń zewnętrznych będących skutkiem działania sił przyrody ;
--	--	--	--	---

					<p>4) gęstości zaludnienia i sposobu zagospodarowania terenu;</p> <p>5) możliwości realizacji planów postępowania awaryjnego w sytuacji wystąpienia zdarzenia radiacyjnego.</p> <p>3. Na podstawie oceny terenu przeznaczanego pod lokalizację obiektu jądrowego inwestor opracowuje raport lokalizacyjny i przedstawia go Prezesowi Agencji. Raport lokalizacyjny podlega ocenie Prezesa Agencji w toku postępowania o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego.</p> <p>4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres przeprowadzania oceny terenu przeznaczanego pod lokalizację obiektu jądrowego, przypadki wykluczające możliwość uznania terenu za spełniający wymogi, o których mowa w ust. 1, a także wymagania dotyczące raportu lokalizacyjnego dla obiektu jądrowego, mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej i ochrony fizycznej podczas rozruchu, eksploatacji i likwidacji tego obiektu oraz możliwość przeprowadzenia sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego, a także biorąc pod uwagę zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej wydane w tym zakresie.”;</p> <p>13) po art. 36 dodaje się art. 36a – 36k w brzmieniu: „Art. 36a. 1. Przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę inwestor obiektu jądrowego może wystąpić do Prezesa Agencji z wnioskiem o wydanie wyprzedzającej opinii dotyczącej planowanej lokalizacji obiektu jądrowego.</p> <p>2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oznaczenie inwestora, jego siedzibę i adres; 2) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym; 3) określenie rodzaju obiektu jądrowego, którego dotyczy wniosek; 4) określenie granic terenu, na którym ma być zlokalizowany obiekt jądrowy. <p>3. Do wniosku inwestor dołącza raport lokalizacyjny.</p> <p>4. Prezes Agencji wydaje opinię, o której mowa w ust. 1, w terminie 3</p>
--	--	--	--	--	---

				<p>miesiący od dnia złożenia wniosku.</p> <p>5. Za wydanie wyprzedzającej opinii dotyczącej planowanej lokalizacji elektrowni jądrowej inwestor wnosi opłatę w wysokości 198 000 zł na rachunek Państwowej Agencji Atomistyki. Opłata ta stanowi dochód budżetu państwa.</p> <p>Art. 36b. W projekcie i procesie budowy obiektu jądrowego nie stosuje się rozwiązań i technologii, które nie zostały sprawdzone w praktyce w obiektach jądrowych lub za pomocą prób, badań oraz analiz.</p> <p>Art. 36c. 1. Projekt obiektu jądrowego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uwzględnia konieczność zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej i ochrony fizycznej podczas budowy, rozruchu, eksploatacji, w tym napraw i modernizacji, a także likwidacji tego obiektu oraz możliwość przeprowadzenia sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego; 2) uwzględnia sekwencję poziomów bezpieczeństwa zapewniających zapobieganie powstawaniu odchylenia od warunków normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych, awarii przewidzianych w założeniach projektowych i wykraczających poza te założenia ciężkich awarii, a jeżeli nie uda się zapobiec tym odchyleniom, zdarzeniom czy awariom – kontrolowanie ich oraz minimalizację radiologicznych skutków awarii; 3) zawiera rozwiązania, które umożliwiają pewną, stabilną, łatwą i bezpieczną w zarządzaniu eksploatację obiektu jądrowego, ze szczególnym uwzględnieniem czynników związanych ze współdziałaniem człowieka i eksploatowanych systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia, w tym urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321, z późn. zm.⁶⁾). <p>2. W przypadku awarii ze stopieniem rdzenia reaktora projekt obiektu jądrowego zawiera rozwiązania, które, z maksymalnym prawdopodobieństwem, zapobiegają:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sekwencjom zdarzeń prowadzącym do wczesnych uwolnień
--	--	--	--	---

					<p>substancji promieniotwórczych, rozumianym jako sytuacje, w których wymagane są działania interwencyjne poza terenem obiektu jądrowego, w przypadku braku czasu na ich przeprowadzenie;</p> <p>2) sekwencjom zdarzeń prowadzącym do dużych uwolnień substancji promieniotwórczych, rozumianym jako sytuacje, w których wymagane są nieograniczone w przestrzeni lub czasie działania chroniące społeczeństwo.</p> <p>3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, jakie ma uwzględniać projekt obiektu jądrowego, dla różnych rodzajów obiektów jądrowych, mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądrowych podczas rozruchu, eksploatacji i likwidacji obiektu jądrowego oraz możliwość przeprowadzenia sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego, a także biorąc pod uwagę wydane w tym zakresie zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych.</p> <p>4. Systemy teleinformatyczne będące elementami teleinformatycznej infrastruktury krytycznej przeznaczonej do nadzoru przebiegu procesu technologicznego lub produkcyjnego w obiektach jądrowych projektuje się, buduje i eksploatuje w sposób odpowiadający wymogom bezpieczeństwa teleinformatycznego, określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych dla systemów i sieci teleinformatycznych służących do przetwarzania informacji niejawnych o klauzuli „tajne”. Podmiotem właściwym w sprawie akredytacji tych systemów i sieci jest Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego.</p> <p>Art. 36d. 1. Inwestor przed wystąpieniem do Prezesa Agencji z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego przeprowadza analizy bezpieczeństwa w zakresie bezpieczeństwa jądrowego, z uwzględnieniem czynnika technicznego i środowiskowego, i poddaje je weryfikacji, w której nie mogą uczestniczyć podmioty biorące udział w opracowaniu projektu obiektu jądrowego.</p> <p>2. Na podstawie wyników analiz bezpieczeństwa inwestor opracowuje wstępny raport bezpieczeństwa, który przedstawia Prezesowi Agencji wraz</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę.</p> <p>3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób przeprowadzania analiz bezpieczeństwa, a także zakres wstępnego raportu bezpieczeństwa, mając na uwadze, aby zakres tych analiz był odpowiedni do uzyskania informacji odnośnie wpływu projektowanego obiektu jądrowego na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, a także biorąc pod uwagę zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych wydane w tym zakresie.</p> <p>Art. 36e. Obiekt jądrowy jest budowany w sposób zapewniający bezpieczeństwo jądrowe oraz ochronę radiologiczną pracowników i ludności, zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Prezesa Agencji oraz zgodnie z wdrożonym zintegrowanym systemem zarządzania.</p> <p>Art. 36f. 1. Wokół obiektu jądrowego tworzy się obszar ograniczonego użytkowania, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.⁷⁾).</p> <p>2. Obszar ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego obejmuje teren, na zewnątrz którego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w stanach eksploatacyjnych obiektu jądrowego obejmujących normalną eksploatację oraz przewidywane zdarzenia eksploatacyjne roczna dawka skuteczna (efektywna) od wszystkich dróg narażenia nie przekroczy 0,3 milisiwerta (mSv); 2) w razie awarii bez stopienia rdzenia roczna dawka skuteczna (efektywna) od wszystkich dróg narażenia nie przekroczy 10 milisiwertów (mSv). <p>3. Przy szacowaniu dawki skutecznej (efektywnej), o której mowa w ust. 2, uwzględnia się dane i informacje dotyczące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) parametrów obiektu jądrowego, w tym jego konstrukcji i stosowanych środków bezpieczeństwa, przewidywanych wartości uwolnień substancji promieniotwórczych do otoczenia w warunkach normalnej eksploatacji, w czasie przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych i w warunkach awaryjnych oraz rodzaju materiałów jądrowych znajdujących się w obiekcie
--	--	--	--	--	--

					<p>jądrowym;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) lokalizacji obiektu jądrowego, w tym warunków środowiska przyrodniczego istniejącego w rejonie obiektu jądrowego, w szczególności: ukształtowania terenu, budowy geologicznej, warunków klimatycznych, z uwzględnieniem najbardziej niekorzystnych warunków meteorologicznych, hydrologicznych, zagospodarowania gruntów oraz powierzchniowych wód płynących i stojących w rejonie obiektu jądrowego; 3) procedur eksploatacji obiektu jądrowego w warunkach normalnych; 4) rozkładów dawek promieniowania jonizującego dla różnych odległości od obiektu jądrowego, odpowiadających przewidzianym w projekcie obiektu jądrowego stanom eksploatacyjnym i awaryjnym; 5) innych czynników mogących mieć wpływ na ocenę zagrożenia radiacyjnego na obszarze ograniczonego użytkowania. <p>4. Określenie granic obszaru ograniczonego użytkowania wymaga pozytywnej opinii Prezesa Agencji.</p> <p>Art. 36g. 1. Ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu, wymagania techniczne dotyczące budynków oraz sposób korzystania z terenu, o których mowa w art. 135 ust. 3a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, mogą dotyczyć w szczególności wznoszenia budynków mieszkalnych, budynków zamieszkania zbiorowego oraz budynków użyteczności publicznej, a także wykonywania działalności gospodarczej niezwiązanej z działalnością obiektu jądrowego, mogącej niekorzystnie oddziaływać na obiekt jądrowy.</p> <p>2. Określenie ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących budynków i sposobu korzystania z terenu, w tym ocena oddziaływania wykonywanej działalności gospodarczej na obiekt jądrowy, wymaga pozytywnej opinii Prezesa Agencji.</p> <p>Art. 36h. W przypadku zmiany danych lub informacji uwzględnianych przy szacowaniu dawki skutecznej (efektywnej) granice obszaru ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego określa się ponownie.</p>
--	--	--	--	--	---

				<p>Art. 36i. W sytuacji zdarzenia radiacyjnego, którego zasięg skutków może przekroczyć granice terenu obiektu jądrowego, zabrania się wkraczania na obszar ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego osób niebiorących udziału w działaniach mających na celu likwidację zagrożenia lub usunięcie skutków zdarzenia radiacyjnego.</p> <p>Art. 36j. 1. Dla każdego systemu oraz elementu konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, mającego istotne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, w tym dla oprogramowania sterowania i kontroli, określa się klasę bezpieczeństwa - w zależności od stopnia, w jakim te systemy oraz elementy wpływają na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną obiektu jądrowego.</p> <p>2. Przy określaniu klasy bezpieczeństwa uwzględnia się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) funkcję bezpieczeństwa zapewnianą lub częściowo realizowaną przez klasyfikowany system lub element konstrukcji lub wyposażenia obiektu jądrowego; 2) bezpośredni wpływ na ciągłość realizacji funkcji bezpieczeństwa w przypadku uszkodzenia klasyfikowanego systemu lub elementu konstrukcji lub wyposażenia w trakcie normalnej eksploatacji obiektu jądrowego, a także w czasie awarii; 3) możliwe wystąpienie w wyniku uszkodzenia klasyfikowanego systemu lub elementu konstrukcji lub wyposażenia postulowanego zdarzenia inicjującego mogącego doprowadzić do zagrożenia bezpieczeństwa jądrowego; 4) prawdopodobieństwo, że klasyfikowany system lub element konstrukcji lub wyposażenia będą niezbędne dla wykonania wymaganej funkcji bezpieczeństwa. <p>3. Dokumentację dotyczącą klasyfikacji bezpieczeństwa, o której mowa w ust. 1, przedstawia się do zatwierdzenia Prezesowi Agencji wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego. Dokumentacja ta zawiera w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykaz systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia, składających się na obiekt jądrowy; 2) przyporządkowanie systemów i elementów konstrukcji oraz wyposażenia obiektu jądrowego do poszczególnych klas
--	--	--	--	--

					<p>bezpieczeństwa;</p> <p>3) dokumentację techniczną przedstawiającą fizyczne położenie systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia w obrębie obiektu jądrowego.</p> <p>Art. 36k. 1. Jednostka organizacyjna wykonująca działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego posiada zintegrowany system zarządzania.</p> <p>2. Zintegrowany system zarządzania obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) politykę jakości; 2) program zapewnienia jakości; 3) opis systemu zarządzania; 4) opis struktury organizacyjnej; 5) opis odpowiedzialności, obowiązków, uprawnień i wzajemnych oddziaływań w dziedzinach zarządzania, realizacji i ocen; 6) opis wzajemnych oddziaływań z podmiotami zewnętrznymi; 7) opis procesów zachodzących w jednostce organizacyjnej wraz z informacjami pomocniczymi wyjaśniającymi, w jaki sposób dokonuje się przygotowania, przeglądu, wykonania, dokumentowania, oceny i ulepszania działalności; 8) przyjętą klasyfikację bezpieczeństwa systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego; 9) wstępny raport bezpieczeństwa oraz lub raport bezpieczeństwa obiektu. <p>3. Dokumentację opisującą zintegrowany system zarządzania przedkłada się do zatwierdzenia Prezesowi Agencji wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego.</p> <p>4. Wykonawcy oraz dostawcy systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, a także wykonawcy prac wykonywanych przy budowie i wyposażeniu obiektu jądrowego posiadają wdrożone odpowiednie systemy jakości prowadzonych prac.”;</p>	
--	--	--	--	--	---	--

				<p>14) art. 37 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 37. 1. Organy dozoru jądrowego oraz w zakresie swoich kompetencji inne organy, o których mowa w art. 66 ust. 3, mogą kontrolować wykonawców i dostawców systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, a także wykonawców prac prowadzonych przy budowie, wyposażeniu, rozruchu, eksploatacji i likwidacji obiektu jądrowego w zakresie systemów, elementów i prac istotnych ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną oraz bezpieczne funkcjonowanie urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym.</p> <p>2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, polega na sprawdzaniu wybranych systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, gotowych oraz będących w trakcie wytwarzania, a także na sprawdzeniu prac w obiekcie jądrowym w trakcie ich wykonywania.</p> <p>3. W umowach z wykonawcami i dostawcami, o których mowa w ust. 1, określa się ich szczegółowe obowiązki dotyczące umożliwienia wykonywania czynności kontrolnych przez organy dozoru jądrowego .</p> <p>4. W toku kontroli, o której mowa w ust. 1, organy dozoru jądrowego mogą występować z wnioskiem o wydanie opinii do właściwych organów administracji publicznej, w szczególności Urzędu Dozoru Technicznego, oraz, jeśli jest to podyktowane koniecznością dokonywania ocen wymagających określonej specjalistycznej wiedzy z różnych dziedzin związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa jądrowego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) laboratoriów i organizacji eksperckich autoryzowanych przez Prezesa Agencji - w przypadku kontroli wykonawców i dostawców systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia elektrowni jądrowej, a także wykonawców prac prowadzonych przy budowie, wyposażeniu i likwidacji takiej elektrowni; 2) biegłych, ekspertów i laboratoriów - w przypadku kontroli wykonawców i dostawców systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia innych obiektów jądrowych, a także wykonawców prac prowadzonych przy budowie, wyposażeniu i likwidacji takich obiektów. <p>5. W przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 1, że określony system lub element konstrukcji lub wyposażenia obiektu</p>
--	--	--	--	---

				<p>jądrowego może mieć negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, Prezes Agencji zakazuje jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego, zastosowania tego systemu lub elementu w obiekcie jądrowym.</p> <p>6. W przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 1, że określone prace w obiekcie jądrowym są prowadzone w sposób mogący mieć negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, Prezes Agencji nakazuje jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego wstrzymanie tych prac.”;</p> <p>15) po art. 37 dodaje się art. 37 a – 37e w brzmieniu:</p> <p>„Art. 37a. 1. Obiekt jądrowy uruchamia się i eksploatuje w sposób zapewniający bezpieczeństwo jądrowe oraz ochronę radiologiczną pracowników i ludności, zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Prezesa Agencji oraz wdrożonym w jednostce organizacyjnej zintegrowanym systemem zarządzania.</p> <p>2. Rozruch obiektu jądrowego przeprowadza się zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa Agencji na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej programem rozruchu obiektu jądrowego, który obejmuje wykaz testów rozruchowych systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego oraz procedury ich wykonywania, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) testy przedeksploatacyjne, w tym wymagane przepisami o dozorcze technicznym; 2) testy załadunku paliwa i podkrytyczności; 3) początkowe testy krytyczności i pracy na niskiej mocy; 4) testy mocy. <p>3. Kierownik jednostki organizacyjnej przedstawia na bieżąco Prezesowi Agencji wyniki testów rozruchowych obiektu jądrowego.</p> <p>4. Rozruch obiektu jądrowego dokumentuje się w dokumentacji rozruchowej obiektu jądrowego.</p> <p>Art. 37b. 1. Prezes Agencji wydaje decyzję o wstrzymaniu rozruchu obiektu</p>
--	--	--	--	--

					<p>jądrowego, w przypadku gdy wyniki testów rozruchowych obiektu jądrowego wskazują na możliwość powstania zagrożenia bezpieczeństwa jądrowego lub możliwość, że obiekt jądrowy nie będzie spełniał wymagań bezpieczeństwa jądrowego.</p> <p>2. Prezes Agencji zatwierdza raport z rozruchu obiektu jądrowego przedstawiający wyniki rozruchu. Raport składa się w terminie określonym w zezwoleniu na rozruch obiektu jądrowego.</p> <p>3. Prezes Agencji występuje do Rady do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej raportu, o którym mowa w ust. 2.</p> <p>4. Rada do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej wydaje opinię, o której mowa w ust. 3, w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku.</p> <p>Art. 37c. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji obiektu jądrowego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prowadzi dokumentację eksploatacyjną obiektu jądrowego, w której dokumentuje na bieżąco eksploatację obiektu jądrowego; 2) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne, zapewniające gromadzenie i analizowanie na bieżąco parametrów pracy obiektu jądrowego istotnych dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz uwzględnianie doświadczeń eksploatacyjnych; 3) na bieżąco przekazuje Prezesowi Agencji informacje o parametrach pracy obiektu jądrowego istotnych dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej; 4) na bieżąco przekazuje Prezesowi Urzędu Dozoru Technicznego informacje o funkcjonowaniu urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym, zainstalowanych i eksploatowanych w elektrowni jądrowej. <p>2. Prezes Urzędu Dozoru Technicznego informuje Prezesa Agencji o niezgodnym z przepisami ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym eksploatowaniu urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 tej ustawy.</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>3. Prezes Agencji może wydać nakaz zmniejszenia mocy lub wyłączenia obiektu jądrowego z eksploatacji, jeżeli z jego oceny lub z otrzymanej od Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego informacji, o której mowa w ust. 2, dotyczącej niezgodnego z przepisami ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym eksploataowania urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 tej ustawy, uzna, że dalsza eksploatacja tego obiektu zagraża bezpieczeństwu jądrowemu lub ochronie radiologicznej.</p> <p>4. Ponowne zwiększenie mocy lub uruchomienie obiektu jądrowego wymaga pisemnej zgody Prezesa Agencji, wydawanej po stwierdzeniu, iż dalsza eksploatacja tego obiektu nie zagraża bezpieczeństwu jądrowemu i ochronie radiologicznej.</p> <p>5. Włączenie obiektu jądrowego do eksploatacji po okresie wyłączenia dłuższym niż 12 miesięcy następuje na podstawie zezwolenia Prezesa Agencji na eksploatację obiektu jądrowego, wydanego po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego w zakresie bezpieczeństwa technicznego urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, zainstalowanych i eksploatowanych w elektrowni jądrowej.</p> <p>Art. 37d. 1. Modernizacja systemu lub elementu konstrukcji lub wyposażenia obiektu jądrowego mającego istotne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, a także każde uruchomienie reaktora po przerwie na załadunek paliwa jądrowego lub na modernizację systemu lub elementu konstrukcji lub wyposażenia obiektu jądrowego wymaga pisemnej zgody Prezesa Agencji.</p> <p>2. Naprawa i modernizacja urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, zainstalowanych w elektrowni jądrowej wymaga uzgodnienia z organem właściwej jednostki dozoru technicznego.</p> <p>Art. 37e. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji obiektu jądrowego przeprowadza ocenę okresową bezpieczeństwa jądrowego tego obiektu, zwaną dalej „oceną okresową bezpieczeństwa”, pod względem zgodności z zezwoleniem, przepisami prawa i normami krajowymi i</p>
--	--	--	--	--	--

				<p>międzynarodowymi, dotyczącymi standardów bezpieczeństwa jądrowego oraz bezpiecznego funkcjonowania urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych ze starzeniem się urządzeń, systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia wchodzących w skład obiektu jądrowego. W ocenie okresowej bezpieczeństwa wskazuje się także zmiany wprowadzone w obiekcie jądrowym od poprzedniej oceny okresowej bezpieczeństwa lub od rozruchu obiektu.</p> <p>2. Ocena okresowa bezpieczeństwa przeprowadzana jest z częstotliwością określoną w zezwoleniu na eksploatację obiektu jądrowego, jednak nie rzadziej niż co 10 lat.</p> <p>3. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji obiektu jądrowego sporządza szczegółowy plan oceny okresowej bezpieczeństwa, który przedstawia do zatwierdzenia Prezesowi Agencji.</p> <p>4. W przypadku elektrowni jądrowych przed zatwierdzeniem szczegółowego planu oceny okresowej bezpieczeństwa Prezes Agencji zasięga opinii Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego w zakresie dotyczącym bezpiecznego funkcjonowania urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym.</p> <p>5. Na podstawie oceny okresowej bezpieczeństwa kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji obiektu jądrowego sporządza raport z oceny okresowej bezpieczeństwa i w terminie określonym w zezwoleniu na eksploatację obiektu jądrowego przedstawia go Prezesowi Agencji do zatwierdzenia.</p> <p>6. Prezes Agencji występuje do Rady do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej raportu, o którym mowa w ust. 5.</p> <p>7. Rada do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej przedstawia opinię, o której mowa w ust. 6, w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku o jej wydanie.</p> <p>8. Prezes Agencji wydaje decyzję w przedmiocie zatwierdzenia raportu, o którym mowa w ust. 5, w terminie 6 miesięcy od dnia jego otrzymania.</p>
--	--	--	--	---

				<p>9. W przypadku odmowy zatwierdzenia raportu, o którym mowa w ust. 5, dalsza eksploatacja obiektu jądrowego jest zabroniona od dnia wydania decyzji w tej sprawie.</p> <p>10. Zakaz, o którym mowa w ust. 9, przestaje obowiązywać od dnia wydania przez Prezesa Agencji decyzji o zatwierdzeniu raportu z oceny okresowej bezpieczeństwa.</p> <p>11. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres oceny okresowej bezpieczeństwa oraz zakres raportu z tej oceny dla różnych rodzajów obiektów jądrowych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia kompleksowej i wiarygodnej informacji o funkcjonowaniu systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz kierując się zaleceniami Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej i Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych, wydanymi w tym zakresie.”;</p> <p>17) po art. 38 dodaje się art. 38a – 38h w brzmieniu:</p> <p>„Art. 38a. Obiekt jądrowy likwiduje się w sposób zapewniający bezpieczeństwo jądrowe oraz ochronę radiologiczną pracowników i ludności, zgodnie z zezwoleniem Prezesa Agencji oraz wdrożonym w jednostce organizacyjnej zintegrowanym systemem zarządzania.</p> <p>Art. 38b. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę, rozruch lub eksploatację obiektu jądrowego opracowuje program likwidacji obiektu jądrowego i przedstawia go do zatwierdzenia Prezesowi Agencji wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia.</p> <p>2. W toku eksploatacji obiektu jądrowego program, o którym mowa w ust. 1, podlega aktualizacji nie rzadziej niż raz na pięć lat, a w przypadku nieuwzględnionego w tym programie zakończenia eksploatacji obiektu jądrowego - niezwłocznie po zakończeniu jego eksploatacji. Zaktualizowany program likwidacji obiektu jądrowego przedstawia się do zatwierdzenia Prezesowi Agencji wraz z prognozą kosztów likwidacji obiektu jądrowego.</p> <p>Art. 38c. 1. Z zakończenia likwidacji obiektu jądrowego kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na likwidacji obiektu jądrowego sporządza raport z likwidacji</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>objektu jądrowego, który przedstawia Prezesowi Agencji do zatwierdzenia w terminie określonym w zezwoleniu na likwidację obiektu jądrowego.</p> <p>2. Za dzień zakończenia likwidacji obiektu jądrowego uznaje się dzień zatwierdzenia przez Prezesa Agencji raportu z jego likwidacji.</p> <p>3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dla etapu likwidacji różnych rodzajów obiektów jądrowych, a także zawartość raportu z likwidacji obiektu jądrowego, biorąc pod uwagę zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych wydane w tym zakresie.</p> <p>Art. 38d. 1. Na pokrycie kosztów związanych z finansowaniem końcowego postępowania z wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi oraz likwidację elektrowni jądrowej jednostka organizacyjna, która otrzymała zezwolenie na eksploatację elektrowni jądrowej, raz na kwartał dokonuje wpłaty na wyodrębniony rachunek bankowy, zwany dalej „funduszem likwidacyjnym”.</p> <p>2. Wysokość wpłaty, o której mowa w ust. 1, ustala się jako procent ceny sprzedaży każdej wyprodukowanej w elektrowni jądrowej megawatogodziny energii elektrycznej.</p> <p>3. Wpłaty, o której mowa w ust. 1, dokonuje się w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po kwartale, którego opłata dotyczy. Wpłata dotyczy okresu od pierwszego dnia kwartału następującego po kwartale, w którym jednostka ta wyprodukowała pierwszą megawatogodzinę energii w danej elektrowni jądrowej, do rozpoczęcia likwidacji tej elektrowni.</p> <p>4. Środki zgromadzone na funduszu likwidacyjnym przeznacza się na pokrycie kosztów końcowego postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, pochodzącymi z elektrowni jądrowej, oraz na pokrycie kosztów likwidacji tej elektrowni.</p> <p>5. Kierownik jednostki organizacyjnej, która otrzymała zezwolenie na eksploatację lub likwidację elektrowni jądrowej, dokonuje wypłaty środków z funduszu likwidacyjnego po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Agencji.</p> <p>6. Kierownik jednostki, która otrzymała zezwolenie na eksploatację lub</p>
--	--	--	--	--

					<p>likwidację elektrowni jądrowej, w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po kwartale, którego dotyczy opłata, przedstawia Prezesowi Agencji kwartalne sprawozdanie o wysokości wpłat dokonanych na fundusz likwidacyjny oraz o ilości wyprodukowanych w tym kwartale megawatogodzin energii elektrycznej.</p> <p>7. W przypadku opóźnienia w dokonaniu wpłaty, o której mowa w ust. 1, trwającego co najmniej 18 miesięcy Prezes Agencji może wydać nakaz zawieszenia eksploatacji elektrowni jądrowej.</p> <p>8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wpłaty na pokrycie kosztów końcowego postępowania z wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi oraz na pokrycie kosztów likwidacji elektrowni jądrowej dokonywanej przez jednostkę organizacyjną, która otrzymała zezwolenie na eksploatację elektrowni jądrowej, biorąc pod uwagę przewidywany okres eksploatacji elektrowni jądrowej, ilość wyprodukowanych przez nią odpadów promieniotwórczych, w tym wypalonego paliwa jądrowego, koszt końcowego postępowania z tymi odpadami, a także koszt likwidacji elektrowni jądrowej.</p> <p>9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór kwartalnego sprawozdania o wysokości uiszczonych wpłat na fundusz likwidacyjny, kierując się koniecznością zapewnienia rzetelnej informacji o wysokości należnej i dokonanej wpłaty na fundusz likwidacyjny.</p> <p>Art. 38e. W postępowaniach, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6, art. 37b, art. 37c ust. 3 i 4, art. 37d, art. 37e ust. 8, art. 38b ust. 2, art. 38c ust. 1 i art. 38d ust. 7, przepisu art. 31 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁸⁾) nie stosuje się.</p> <p>Art. 38f. Do wydawania zezwoleń na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, stosuje się przepisy niniejszego rozdziału i rozdziału 2, z wyjątkiem art. 5 ust. 5a – 5d.</p> <p>Art. 38g.1. Zezwolenie na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, może zostać wydane jednostce organizacyjnej, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) spełnia wymagania bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej oraz zabezpieczeń materiałów jądrowych; 	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>2) posiada środki finansowe niezbędne do zapewnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej oraz zabezpieczeń materiałów jądrowych na poszczególnych etapach działalności obiektu jądrowego, do zakończenia jego likwidacji, b) w przypadku zezwolenia na budowę obiektu jądrowego – ukończenia budowy obiektu jądrowego; <p>3) zatrudnia pracowników o kwalifikacjach niezbędnych do wykonywania działalności objętej wnioskiem.</p> <p>2. W celu wykazania posiadania niezbędnych środków finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, jednostka organizacyjna dołącza do wniosku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dokumenty potwierdzające ich posiadanie, a w szczególności wyciąg z rachunku bankowego, na którym zgromadzono te środki, gwarancję bankową, gwarancję ubezpieczeniową; 2) raport zawierający symulację niezbędnych potrzeb finansowych, wynikających z tego obowiązku.”; <p>21) w art. 41 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Nadzór nad systemem ochrony fizycznej sprawuje Prezes Agencji na zasadach określonych w rozdziale 9.”;</p> <p>22) dodaje się art. 41m w brzmieniu: „Art. 41m. 1. Obiekty jądrowe podlegają ochronie fizycznej, nad którą nadzór sprawują Prezes Agencji oraz Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego. 2. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego opracowuje i wdraża system ochrony fizycznej. 3. Prezes Agencji zatwierdza system ochrony fizycznej obiektu jądrowego po uzyskaniu pozytywnej opinii Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. 4. Prezes Agencji sprawuje nadzór, o którym mowa w ust. 1, na zasadach określonych w rozdziale 9. 5. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego przysługuje prawo do: 1) swobodnego wstępu o każdej porze do obiektów i pomieszczeń kontrolowanego obiektu jądrowego; 2) wglądu do dokumentów związanych z systemem ochrony fizycznej kontrolowanego obiektu jądrowego;</p>	
--	--	--	--	--	--	--

				<p>3) żądania udostępnienia do kontroli sieci lub systemów teleinformatycznych wykorzystywanych w systemie ochrony fizycznej kontrolowanego obiektu jądrowego;</p> <p>4) przeprowadzania oględzin terenu, obiektów, pomieszczeń i urządzeń kontrolowanego obiektu jądrowego;</p> <p>5) żądania od kierownika i pracowników kontrolowanego obiektu jądrowego udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień dotyczących aktów terroru, dywersji, sabotażu i kradzieży oraz prób wejścia lub przebywania osób nieuprawnionych na terenie kontrolowanego obiektu jądrowego;</p> <p>6) korzystania z pomocy biegłych i specjalistów;</p> <p>7) wydawania pisemnych zaleceń mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.”;</p> <p>23) po art. 42 dodaje się art. 42a w brzmieniu: „Art. 42a. 1. Budynek i urządzenia niewchodzące w skład obiektu jądrowego, których uszkodzenie lub zakłócenie pracy mogłoby spowodować skutki istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa obiektu jądrowego i ochrony radiologicznej, podlegają ochronie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia. 2. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe wymagania jakim powinna odpowiadać ochrona budynków i urządzeń niewchodzących w skład obiektu jądrowego, których uszkodzenie lub zakłócenie pracy mogłoby spowodować skutki istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa obiektu jądrowego i ochrony radiologicznej, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia należytego poziomu bezpieczeństwa takich budynków i urządzeń.”;</p>	
9.	Art. 4 ust. 1 lit. b	b) zapewnienie systemu wydawania zezwoleń i zakazu eksploatacji obiektów jądrowych bez zezwolenia;	T	<p>Art. 1 pkt 2 i 17 – 19 oraz 53</p> <p>Art. 1 pkt 17 jw. w lp. 8 od projektowanego art. 38f ustawy – Prawo atomowe.</p> <p>24) w art. 4 w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie: „ 2) budowie, rozruchu, eksploatacji oraz likwidacji obiektów jądrowych; 3) budowie, eksploatacji, zamknięciu i likwidacji składowisk odpadów promieniotwórczych;”;</p> <p>18) art. 39 otrzymuje brzmienie: „Art. 39. 1. Prezes Agencji rozpatruje wniosek o wydanie zezwolenia na</p>	

					<p>wykonywanie działalności polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej po uiszczeniu przez wnioskodawcę opłaty.</p> <p>2. Opłata, o której mowa w ust. 1, wynosi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 5 000 000 zł – w przypadku wniosku o wydanie zezwolenia na budowę elektrowni jądrowej; 2) 1 900 000 zł – w przypadku wniosku o wydanie zezwolenia na rozruch elektrowni jądrowej; 3) 1 900 000zł - w przypadku wniosku o wydanie zezwolenia na eksploatację elektrowni jądrowej; 4) 2 000 000 zł - w przypadku wniosku o wydanie zezwolenia na likwidację elektrowni jądrowej. <p>3. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód budżetu państwa i jest wnoszona na rachunek Państwowej Agencji Atomistyki.”;</p> <p>19) po art. 39 dodaje się art. 39a – 39k w brzmieniu:</p> <p>„Art. 39a. Prezes Agencji wydaje decyzję w przedmiocie zezwolenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) na budowę obiektu jądrowego – w terminie 24 miesięcy, 2) na rozruch obiektu jądrowego – w terminie 9 miesięcy, 3) na eksploatację obiektu jądrowego – w terminie 6 miesięcy, 4) na likwidację obiektu jądrowego – w terminie 9 miesięcy <p>- od dnia złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami.</p> <p>Art. 39b. 1. Przed złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia inwestor może zwrócić się do Prezesa Agencji z wnioskiem o wydanie ogólnej opinii dotyczącej planowanych rozwiązań organizacyjno – technicznych w przyszłej działalności oraz projektów dokumentów, które należy złożyć wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia.</p> <p>2. Prezes Agencji wydaje opinię, o której mowa w ust. 1, w terminie 6 miesięcy, a w przypadkach szczególnie skomplikowanych – w terminie 9 miesięcy od dnia złożenia wniosku.</p> <p>Art. 39c. Do postępowania o wydanie zezwolenia nie stosuje się przepisu art. 31 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.</p> <p>Art. 39d. 1. Po wpłynięciu wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące, polegającej na budowie obiektu jądrowego Prezes Agencji niezwłocznie</p>
--	--	--	--	--	--

				<p>ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych Prezesa Agencji treść wniosku o wydanie zezwolenia wraz ze skróconym raportem bezpieczeństwa oraz informację o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wszczęciu postępowania w przedmiocie wydania zezwolenia na budowę obiektu jądrowego; 2) możliwości składania uwag i wniosków; 3) sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania; 4) terminie i miejscu rozprawy administracyjnej, w przypadku, o którym mowa w ust. 3. <p>2. Uwagi i wnioski, o których mowa w ust. 1 pkt 2, można wnosić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pisemnie; 2) ustnie do protokołu; 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.). <p>3. Rozprawa, o której mowa w art. 89 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, jest otwarta dla społeczeństwa.</p> <p>4. Prezes Agencji w uzasadnieniu decyzji podaje informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały uwzględnione uwagi i wnioski, o których mowa w ust. 1 pkt 2.</p> <p>5. Informacje, o których mowa w ust. 1, Prezes Agencji ogłasza w prasie obejmującej swoim zasięgiem gminę, w której granicach znajduje się teren objęty wnioskiem o wydanie zezwolenia oraz gminy sąsiadujące z tą gminą.</p> <p>Art. 39e. 1. W toku oceny wniosku o wydanie zezwolenia Prezes Agencji może:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przeprowadzać kontrole w miejscu, w którym jest lub ma być wykonywana działalność objęta wnioskiem; 2) korzystać z pomocy: <ol style="list-style-type: none"> a) laboratoriów i organizacji eksperckich autoryzowanych przez Prezesa Agencji - w przypadku elektrowni jądrowej; b) biegłych, ekspertów i laboratoriów - w przypadku innych obiektów jądrowych; 3) żądać wykonania badań lub ekspertyz w celu stwierdzenia czy spełnione są warunki bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. <p>2. Uzasadnione koszty czynności dokonywanych w toku oceny wniosku o</p>
--	--	--	--	---

				<p>wydanie zezwolenia przez laboratoria i organizacje eksperckie oraz bieglych, ekspertow i laboratoria , o ktorych mowa w ust. 1 pkt 2, oraz wykonania badan lub ekspertyz, o ktorych mowa w ust. 1 pkt 3, ponosi jednostka organizacyjna wystepujaca z wnioskiem o wydanie zezwolenia.</p> <p>3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje sie odpowiednio do postepowania w przedmiocie wydania wyprzedzajacej opinii dotyczacej planowanej lokalizacji obiektu jadowego, o ktorej mowa w art. 36a oraz do postepowania w przedmiocie ogólnej opinii dotyczacej planowanych rozwiązani organizacyjno – technicznych w przyszłej działalności, o ktorej mowa w art. 39b.</p> <p>Art. 39f. 1. Przed wydaniem zezwolenia Prezes Agencji wystepuje do Rady do Spraw Bezpieczenstwa Jadowego i Ochrony Radiologicznej z wnioskiem o wydanie opinii dotyczacej projektu tego zezwolenia, przedkladajac jednoczesnie wniosek o wydanie zezwolenia wraz z zalaczonymi dokumentami.</p> <p>2. Rada do Spraw Bezpieczenstwa Jadowego i Ochrony Radiologicznej przedstawia opinie, o ktorej mowa w ust. 1, w terminie 2 miesiacy od dnia otrzymania projektu zezwolenia.</p> <p>3. W terminie miesiaca od dnia otrzymania opinii Rady do Spraw Bezpieczenstwa Jadowego i Ochrony Radiologicznej Prezes Agencji przedstawia wnioskodawcy projekt zezwolenia.</p> <p>4. W terminie miesiaca od dnia otrzymania projektu zezwolenia wnioskodawca moze przedstawic Prezesowi Agencji swoje uwagi do tego projektu.</p> <p>Art. 39g. W zezwoleniu określa sie warunki wykonywania działalności objetej tym zezwoleniem, w szczegolności w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wymogów projektowych; 2) obowiazków jednostki organizacyjnej w zakresie bezpieczenstwa obiektu, urzadzni, pracownikow, społeczenstwa i srodowiska, w tym ochrony przed promieniowaniem; 3) konserwacji obiektu jadowego; 4) modernizacji obiektu jadowego; 5) planowania i procedur awaryjnych; 6) zarzadzania obiektem jadowym; 7) limitów i warunków eksploatacyjnych; 8) uprawnień pracownikow obiektu jadowego; 9) zgłaszania organom dozoru jadowego przewidywanych zdarzeń 	
--	--	--	--	--	--

				<p>eksploatacyjnych i warunków awaryjnych w obiekcie jądrowym;</p> <p>10) prac i czynności w obiekcie jądrowym, których wykonywanie wymaga obecności inspektora dozoru jądrowego.</p> <p>Art. 39h. 1. W przypadku stwierdzenia – w szczególności w wyniku oceny raportów z ocen okresowych – że jest to niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej lub zabezpieczeń materiałów jądrowych Prezes Agencji może dokonać zmiany warunków wykonywania działalności objętej zezwoleniem.</p> <p>2. Przepisy art. 39e i 39f stosuje się odpowiednio.</p> <p>Art. 39i. 1. Przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego wnioskodawca jest obowiązany uzyskać:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji, na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; 2) opinię Komisji Europejskiej, wydaną na podstawie art. 43 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Euroatom). <p>2. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, właściwy organ zasięga opinii Prezesa Agencji, przesyłając mu projekt decyzji oraz wniosek o wydanie decyzji wraz z załączonymi dokumentami.</p> <p>Art. 39j. Przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na rozruch obiektu jądrowego wnioskodawca uzyskuje opinię Komisji Europejskiej, wydaną na podstawie art. 37 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Euroatom).</p> <p>Art. 39k. Wydanie zezwolenia na budowę albo likwidację elektrowni jądrowej jest warunkiem uzyskania pozwolenia na budowę, użytkowanie i rozbiórkę tego obiektu, wydawanego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.);</p> <p>54) w art. 123:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
--	--	--	--	--

					<p>„1a. Za czyny, o których mowa w ust. 1, kierownikowi jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej wymierza się karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej dwustukrotności kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym popełnienie czynu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.¹⁷⁾).”</p> <p>b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:</p> <p>„3. Jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykonuje tę działalność bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom, 2) wprowadza bez pisemnej zgody Prezesa Agencji lub wbrew jej warunkom modernizację systemu lub elementu konstrukcji lub wyposażenia elektrowni jądrowej, mającego istotne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, 3) uruchamia reaktor po przerwie na załadunek paliwa jądrowego lub na modernizację systemu lub elementu konstrukcji i wyposażenia jądrowego elektrowni jądrowej bez pisemnej zgody Prezesa Agencji, 4) prowadzi eksploatację elektrowni jądrowej mimo odmowy zatwierdzenia przez Prezesa Agencji raportu z oceny okresowej bezpieczeństwa <p>- wymierza się karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej</p>
--	--	--	--	--	---

¹⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365 i Nr 257, poz. 1726.

					<p>pięsetkrotności kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym popełnienie czynu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”.</p>	
10.	Art. 4 ust. 1 lit. c	c) zapewnienie systemu nadzoru nad bezpieczeństwem jądrowym;	T	Art. 1 pkt 28 lit. c, pkt 30, 31, 33, 34 i 39	<p>28) w art. 64: c) uchyla się ust. 5 i 6;</p> <p>30) po art. 65 dodaje się art. 65a w brzmieniu: „Art. 65a. 1. Organy dozoru jądrowego przeprowadzają: 1) kontrole okresowe – zgodne z planem kontroli zatwierdzonym przez Prezesa Agencji lub Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego; 2) kontrole doraźne – przeprowadzane w przypadku wystąpienia okoliczności mających istotny wpływ na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej jednostki organizacyjnej, w której ma być przeprowadzona kontrola; 3) kontrole ciągłe – przeprowadzane w elektrowniach jądrowych na podstawie stałego upoważnienia. 2. Inspektorzy dozoru jądrowego prowadzą kontrole na podstawie i po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, wydanego przez Prezesa Agencji albo Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego, po okazaniu kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej albo osobie przez niego upoważnionej legitymacji służbowej, wydawanej przez Prezesa Agencji. 3. W razie podejrzenia poważnego naruszenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej inspektor dozoru jądrowego może prowadzić kontrolę po okazaniu legitymacji służbowej. W takim przypadku upoważnienie do przeprowadzenia kontroli doręcza się niezwłocznie kierownikowi kontrolowanej jednostki. 4. Do przeprowadzenia kontroli okresowej i doraźnej wydaje się upoważnienie jednorazowe, a do przeprowadzania kontroli ciągłych – upoważnienie stałe, na okres nie dłuższy niż 2 lata. 5. Upoważnienie zawiera co najmniej: 1) wskazanie podstawy prawnej; 2) oznaczenie organu kontroli;</p>	

				<p>3) datę i miejsce wystawienia;</p> <p>4) imię i nazwisko inspektora dozoru jądrowego uprawnionego do wykonywania kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej, a w przypadku gdy kontrolę przeprowadza więcej niż jeden inspektor dozoru jądrowego – wyznaczenie inspektora kierującego kontrolą, który podpisuje protokół kontroli;</p> <p>5) oznaczenie kontrolowanej jednostki;</p> <p>6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli;</p> <p>7) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;</p> <p>8) podpis osoby udzielającej upoważnienia;</p> <p>9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanej jednostki;</p> <p>10) okres na jaki wydaje się upoważnienie stałe – w przypadku kontroli ciągłych w elektrowniach jądrowych.</p> <p>6. W przypadku gdy w kontroli okresowej uczestniczy biegły lub specjalista upoważnienie do przeprowadzenia kontroli zawiera także imię i nazwisko tej osoby.</p> <p>7. Inspektor dozoru jądrowego wydaje imienne upoważnienie do uczestnictwa w kontroli biegłemu lub specjaliście, o którym mowa w ust. 6.</p> <p>8. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej inspektora dozoru jądrowego, mając na względzie potrzebę zapewnienia możliwości identyfikacji osób uprawnionych do przeprowadzania kontroli.”;</p> <p>31) art. 66 otrzymuje brzmienie: „Art. 66.1. Organy dozoru jądrowego, w związku z prowadzoną kontrolą mają prawo do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) swobodnego wstępu, z niezbędnym sprzętem, o każdej porze, na teren, do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki organizacyjnej, a także do należących do niej środków transportu; 2) wglądu do dokumentów, ksiąg oraz innych nośników informacji, należących do kontrolowanej jednostki organizacyjnej, dotyczących bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej; 3) żądania sporządzenia oraz wydania kopii dokumentów i nośników informacji, o których mowa w pkt 2; 4) sprawdzania czy działalność kontrolowanej jednostki organizacyjnej jest wykonywana zgodnie z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz z wymaganiami i warunkami, określonymi w zezwoleniach;
--	--	--	--	---

					<p>5) przeprowadzania w zależności od potrzeb niezależnych pomiarów technicznych i dozymetrycznych;</p> <p>6) żądania pisemnych lub ustnych informacji w sprawach objętych kontrolą oraz wzywania i przesłuchiwanie kierownika i pracowników kontrolowanej jednostki organizacyjnej, a także pracownika zewnętrznego lub praktykanta;</p> <p>7) pobierania próbek do badań laboratoryjnych;</p> <p>8) przeprowadzania oględzin terenu, obiektów, pomieszczeń i urządzeń kontrolowanej jednostki organizacyjnej oraz należących do niej środków transportu;</p> <p>9) utrwalania przebiegu i wyników oględzin, o których mowa w pkt 8, za pomocą aparatury i środków technicznych służących do utrwalania obrazu i dźwięku;</p> <p>10) zabezpieczania lub żądania zabezpieczenia dokumentów i innych dowodów;</p> <p>11) w przypadku kontroli elektrowni jądrowej – korzystania z pomocy autoryzowanych przez Prezesa Agencji laboratoriów i organizacji eksperckich, a w przypadku kontroli innych jednostek organizacyjnych – korzystania z pomocy biegłych i ekspertów oraz laboratoriów.</p> <p>2. Kierownik kontrolowanej jednostki jest obowiązany umożliwić organom dozoru jądrowego przeprowadzenie kontroli, zapewniając odpowiednie warunki do jej przeprowadzenia, a w szczególności umożliwić dokonanie czynności, o których mowa w ust. 1.</p> <p>3. Koordynację w zakresie kontroli i nadzoru nad działalnością obiektów jądrowych, sprawowanej przez organy dozoru jądrowego oraz inne organy administracji, w zakresie ich kompetencji i właściwości, zapewnia system koordynacji kontroli i nadzoru nad obiektami jądrowymi, zwany dalej „systemem koordynacji”, który tworzą Prezes Agencji, Urząd Dozoru Technicznego, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Główny Inspektor Sanitarny, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, Główny Inspektor Pracy.</p> <p>4. Koordynacja, o której mowa w ust. 3, obejmuje w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wzajemne informowanie się organów i służb, o których mowa w ust. 3, o zamiarze przeprowadzenia kontroli w obiekcie jądrowym, o przeprowadzonych kontrolach w obiektach jądrowych i ich wynikach, w tym o wykrytych nieprawidłowościach, a także o podjętych w tym zakresie decyzjach i działaniach; 2) organizowanie wspólnych kontroli w obiektach jądrowych; 	
--	--	--	--	--	--	--

					<ol style="list-style-type: none"> 3) informowanie Prezesa Agencji przez inne organy o zamiarze podjęcia w stosunku do jednostki organizacyjnej budującej, uruchamiającej lub eksploatującej obiekt jądrowy środków nadzorczych mogących mieć istotny wpływ na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego; 4) udostępnianie dokumentacji z kontroli na wniosek innego organu; 5) organizowanie wspólnych szkoleń; 6) wymianę doświadczeń w szczególności w zakresie doskonalenia metod kontroli; 7) inicjowanie zmian w przepisach prawa w obszarze objętym koordynacją; 8) współpracę w zakresie przygotowywania zaleceń organizacyjno – technicznych w obszarze objętym koordynacją; 9) wymianę informacji w zakresie opiniowania projektów aktów normatywnych dotyczących kwestii objętych zakresem koordynacji; 10) wymianę informacji dotyczących stosowania przepisów regulujących kwestie objęte zakresem koordynacji. <p>5. Koordynacja, o której mowa w ust. 3, odbywa się na trzech poziomach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowników urzędów i służb; 2) reprezentantów organów wyznaczonych do szczegółowych zagadnień związanych z koordynacją kontroli i nadzoru nad działalnością obiektów jądrowych; 3) pracowników realizujących czynności kontrolne w obiekcie jądrowym. <p>6. Systemem koordynacji kontroli i nadzoru nad działalnością obiektów jądrowych kieruje Prezes Agencji, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zapewnia bieżącą funkcjonowanie systemu koordynacji; 2) zwołuje w zależności od potrzeb posiedzenia przedstawicieli organów współdziałających i przewodniczy tym posiedzeniom; 3) jeżeli zaistnieje taka potrzeba - może zapraszać do udziału w posiedzeniach, o których mowa w pkt 2, przedstawicieli innych organów i służb, a także: <ol style="list-style-type: none"> a) laboratoriów i organizacji eksperckich autoryzowanych przez Prezesa Agencji w przypadku, gdy posiedzenie systemu ma dotyczyć elektrowni jądrowych, b) biegłych, ekspertów i przedstawicieli laboratoriów w przypadku, gdy posiedzenie systemu ma dotyczyć innych
--	--	--	--	--	---

				<p>objektów jądrowych;</p> <p>4) uwzględnia w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 110 pkt 13, informację o funkcjonowaniu systemu koordynacji, a także dane istotne dla oceny bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dostarczone przez inne organy.</p> <p>7. W ramach systemu koordynacji mogą być powoływane zespoły do spraw szczegółowych zagadnień związanych z koordynacją kontroli i nadzoru nad działalnością obiektów jądrowych, w skład których wchodzi reprezentanci wyznaczeni przez kierowników organów współdziałających. Powołując zespół wyznacza się jego kierownika, a także szczegółowy zakres działania zespołu.”;</p> <p>33) uchyla się art. 67;</p> <p>34) po art. 67 dodaje się art. 67a - 67e w brzmieniu:</p> <p>„Art. 67a. 1. Czynności kontrolne wykonuje się w obecności kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub osoby upoważnionej przez niego na piśmie.</p> <p>2. W przypadku nieobecności kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub osoby przez niego upoważnionej albo w przypadku nie udzielenia upoważnienia, o którym mowa w ust. 1, czynności kontrolne można wykonywać w obecności innego pracownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub przywołanego świadka, będącego funkcjonariuszem publicznym, niezatrudnionym w Państwowej Agencji Atomistyki.</p> <p>3. Przepisu ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku gdy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) istnieje podejrzenie poważnego naruszenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej; 2) kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej wyraził zgodę na wykonywanie czynności kontrolnych podczas nieobecności jego lub osoby przez niego upoważnionej; 3) inspektor dozoru jądrowego przeprowadzający kontrolę podejmie decyzję o przesłuchaniu pracownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej bez udziału innych osób w sytuacji podejrzenia naruszenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej; 4) prowadzona jest kontrola ciągła w elektrowni jądrowej. <p>Art. 67b. 1. Organ dozoru jądrowego może wydać postanowienie o nieujawnianiu tożsamości pracownika kontrolowanej jednostki</p>
--	--	--	--	--

				<p>organizacyjnej udzielającego istotnej pomocy lub przekazującego nieznaną wcześniej organowi dozoru jądrowego informacje, istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Postanowienie doręcza się kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.</p> <p>2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, organ dozoru jądrowego udostępnia kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej protokół przesłuchania pracownika, którego dotyczy postanowienie o nieujawnianiu tożsamości, w sposób uniemożliwiający ustalenie tożsamości tego pracownika.</p> <p>3. W terminie 3 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 1, kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej przysługuje zażalenie do Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego na to postanowienie.</p> <p>4. Postępowanie w sprawie zażalenia, o którym mowa w ust. 3, jest prowadzone bez udziału kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej i jest objęte tajemnicą służbową.</p> <p>5. W przypadku uwzględnienia zażalenia, o którym mowa w ust. 3, protokół przesłuchania pracownika podlega zniszczeniu.</p> <p>Art. 67c. 1. Pobranie do badań niezbędnej ilości próbek, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 7, dokumentuje się w protokole pobrania próbek, który sporządza inspektor dozoru jądrowego. Jednocześnie pobiera się próbkę kontrolną w rozmiarze odpowiadającym rozmiarowi próbki pobranej do badań laboratoryjnych.</p> <p>2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, sporządza się w trzech egzemplarzach, z których jeden egzemplarz przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej, drugi egzemplarz dołącza się do próbki kierowanej do badań laboratoryjnych, a trzeci – pozostawia się w dokumentacji inspektora dozoru jądrowego.</p> <p>3. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej zapewnia zapakowanie próbek w sposób zapobiegający zmianom wpływającym na ich jakość.</p> <p>4. Inspektor dozoru jądrowego nadzoruje czynności, o których mowa w ust. 3, i dokonuje zaplombowania próbek.</p> <p>5. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej przesyła próbki do laboratorium wskazanego przez inspektora dozoru jądrowego wraz z wnioskiem inspektora dozoru jądrowego o przeprowadzenie badań i protokołem, o którym mowa w ust. 2. Próbkę kontrolną przechowuje się w kontrolowanej jednostce organizacyjnej, w warunkach uniemożliwiających</p>
--	--	--	--	--

				<p>zmianę jej jakości, do dnia otrzymania orzeczenia o wyniku badań laboratoryjnych.</p> <p>6. Laboratorium przeprowadzające badania laboratoryjne próbek sporządza orzeczenie o wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych podczas kontroli i przekazuje orzeczenie inspektorowi dozoru jądrowego, który wystąpił z wnioskiem o ich zbadanie, oraz kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.</p> <p>Art. 67d. Kontrolowana jednostka organizacyjna ponosi koszty wykonania badań laboratoryjnych oraz innych czynności wskazanych w toku kontroli przez organy dozoru jądrowego, a także opinii wydanych przez wskazane przez Prezesa Agencji laboratoria i organizacje eksperckie, a także biegłych, ekspertów i laboratoria.</p> <p>Art. 67e. 1. Inspektor dozoru jądrowego sporządza protokół kontroli, który zawiera w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nazwę, siedzibę i adres kontrolowanej jednostki organizacyjnej; 2) imię i nazwisko inspektora dozoru jądrowego; 3) wskazanie inspektora dozoru jądrowego, kierującego kontrolą; 4) numer i datę upoważnienia inspektora dozoru jądrowego do przeprowadzenia kontroli; 5) imiona i nazwiska ekspertów lub biegłych uczestniczących w kontroli oraz datę i numer upoważnienia; 6) imiona i nazwiska oraz stanowiska służbowe osób składających oświadczenia oraz udzielających informacji w toku kontroli; 7) określenie przedmiotu i zakresu kontroli; 8) opis dokonanych czynności kontrolnych oraz ustalenie stanu faktycznego; 9) wzmiankę o poinformowaniu kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej o jego prawach i obowiązkach oraz pouczenie o prawie, sposobie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli; 10) informacje o wydanych nakazach i zakazach, o których mowa w art. 68 ust.1; 11) treść zaleceń wydanych przez inspektora dozoru jądrowego; 12) wykaz załączników z podaniem nazwy każdego załącznika; 13) datę sporządzenia protokołu. <p>2. Protokół kontroli podpisuje inspektor dozoru jądrowego oraz kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej, a także osoba upoważniona przez</p>
--	--	--	--	---

				<p>kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej do reprezentowania go przy dokonywaniu czynności kontrolnych, jeżeli była obecna przy ich dokonywaniu.</p> <p>3. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej może odmówić podpisania protokołu kontroli. W takim przypadku składa pisemne wyjaśnienie co do przyczyn odmowy jego podpisania. O odmowie podpisania protokołu kontroli przez kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej, przyczynie odmowy oraz o złożeniu wyjaśnień albo o odmowie ich złożenia inspektor dozoru jądrowego dokonuje wzmianki w protokole kontroli.</p> <p>4. Załączniki do protokołu kontroli stanowią:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) notatki służbowe z czynności mających znaczenie dla ustaleń kontroli, sporządzone przez inspektora dozoru jądrowego; 2) poświadczone za zgodność z oryginałem kopie decyzji, mających znaczenie dla ustaleń kontroli; 3) dokumenty albo ich kopie poświadczone za zgodność z oryginałem, lub dokumenty sporządzone przez kontrolującego poświadczone za zgodność z dokumentacją źródłową, mające znaczenie dla ustaleń kontroli; 4) wydane nakazy i zakazy, o których mowa w art. 68 ust.1. <p>5. Protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.</p> <p>6. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej może złożyć pisemne zastrzeżenia lub wyjaśnienia co do ustaleń zawartych w protokole kontroli w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu protokołu kontroli, wskazując jednocześnie stosowne wnioski dowodowe.</p> <p>7. Inspektor dozoru jądrowego rozpatruje zgłoszone zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania.</p> <p>8. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń inspektor dozoru jądrowego uzupełnia protokół kontroli i przedstawia go ponownie do podpisu kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.</p> <p>9. Oczywiste omyłki pisarskie lub rachunkowe są prostowane przez inspektora dozoru jądrowego i parafowane na tekście protokołu. O sprostowaniu oczywistych omyłek pisarskich lub rachunkowych inspektor dozoru jądrowego informuje kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej.</p> <p>10. W przypadku kontroli okresowych lub doraźnych protokół sporządza się</p>	
--	--	--	--	---	--

					niezwłocznie po zakończeniu kontroli, a w przypadku kontroli ciągłych – raz w miesiącu oraz niezwłocznie po stwierdzeniu nieprawidłowości istotnych dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.”;	
					39) w art. 70 uchyla się ust. 2;	
11.	Art. 4 ust. 1 lit. d	d) działania na rzecz egzekwowania przepisów, w tym zawieszenie eksploatacji oraz zmianę lub cofnięcie zezwolenia.	T	Art. 1 pkt 35 – 38 i 53	<p>35) art. 68 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 68. 1. W przypadku stwierdzenia w czasie kontroli bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej organy dozoru jądrowego wydają nakazy lub zakazy które zapewnią usunięcie takiego zagrożenia, a w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nakaz zmniejszenia mocy reaktora; 2) nakaz zawieszenia eksploatacji obiektu jądrowego; 3) nakaz wstrzymania instalowania określonych urządzeń; 4) nakaz wstrzymania pracy z określonym źródłem promieniowania jonizującego; 5) zakaz wykonywania określonych prac lub czynności. <p>2. Nakazy lub zakazy podlegają natychmiastowemu wykonaniu i są wydawane pisemnie, a w wyjątkowych przypadkach – ustnie, przy czym powinny być niezwłocznie potwierdzone na piśmie.</p> <p>3. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej może wystąpić z wnioskiem o uchylenie lub zmianę nakazu lub zakazu, o którym mowa w ust. 1, do Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego, jeżeli nakaz lub zakaz został wydany przez inspektora dozoru jądrowego, albo do Prezesa Agencji, jeżeli został on wydany przez Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego.</p> <p>4. Wystąpienie z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3, nie wstrzymuje wykonania nakazu lub zakazu, o którym mowa w ust. 1.”;</p> <p>36) po art. 68 dodaje się art. 68a – 68c w brzmieniu:</p> <p>„Art. 68a. W przypadku stwierdzenia w czasie kontroli okoliczności mających negatywny wpływ na bezpieczeństwo jądrowe lub ochronę radiologiczną, które nie stanowią naruszenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, określonych w przepisach prawa lub w zezwoleniu, inspektor dozoru jądrowego może wydać zalecenie mające na celu poprawę stanu bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej w kontrolowanej jednostce organizacyjnej.</p> <p>Art. 68b. 1. Na podstawie protokołu kontroli stwierdzającego stan faktyczny lub prawny niezgodny z warunkami określonymi w zezwoleniu lub przepisami regulującymi działalność objętą zezwoleniem Główny Inspektor</p>	

					<p>Dozoru Jądrowego wydaje decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości w określonym terminie, aw szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nakaz przeprowadzenia przeglądu technicznego lub testów obiektu jądrowego lub jego części w przypadku konieczności sprawdzenia spełniania warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej; 2) nakaz wprowadzenia działań zapobiegawczych, mających na celu redukcję narażenia oraz prowadzenia ich monitoringu; 3) nakaz wstrzymania prowadzenia działalności z określonymi materiałami jądrowymi, źródłami promieniowania jonizującego, odpadami promieniotwórczymi lub wypalonym paliwem jądrowym. <p>2. Kierownik jednostki organizacyjnej, do której skierowano decyzję, jest obowiązany w wyznaczonym terminie do zawiadomienia Prezesa Agencji o sposobie usunięcia nieprawidłowości.</p> <p>Art. 68c. Treść decyzji nadzorczych, o których mowa w art. 68 i 68b, Prezes Agencji niezwłocznie ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej, na swoich stronach podmiotowych. Ogłoszeniu nie podlegają informacje dotyczące ochrony fizycznej, zabezpieczeń materiałów jądrowych, a także informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.”;</p> <p>37) art. 69 otrzymuje brzmienie: „Art. 69. 1. Na podstawie protokołu kontroli stwierdzającego uchybienia inne niż określone w art. 68b, mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo jądrowe lub ochronę radiologiczną Prezes Agencji lub Główny Inspektor Dozoru Jądrowego może skierować do kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej wystąpienie pokontrolne w sprawie usunięcia tych uchybień, wskazując termin ich usunięcia. 2. Kierownik jednostki organizacyjnej, do którego skierowano wystąpienie pokontrolne, niezwłocznie informuje Prezesa Agencji lub Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego o usunięciu uchybień, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia ich usunięcia.”;</p> <p>38) po art. 69 dodaje się art. 69a i 69b w brzmieniu: „Art. 69a. 1. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej prowadzi i przechowuje w siedzibie jednostki książkę kontroli oraz przechowuje upoważnienia i protokoły kontroli.</p>
--	--	--	--	--	--

				<p>2. W książce kontroli organ dozoru jądowego dokonuje wpisów o przeprowadzonych kontrolach, uwzględniając w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oznaczenie organu dozoru jądowego; 2) oznaczenie upoważnienia do kontroli; 3) zakres przedmiotowy kontroli; 4) datę podjęcia i zakończenia kontroli; 5) informacje o wydanych nakazach lub zakazach, o których mowa w art. 68 ust.1; 6) uzasadnienie wszczęcia kontroli bez upoważnienia. <p>3. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej dokonuje wpisów w książce kontroli o wykonaniu nakazów i zakazów, o których mowa w art. 68 ust. 1, decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości, zaleceń pokontrolnych oraz wpisów o uchyleniu tych nakazów, zakazów, decyzji lub zaleceń.</p> <p>Art. 69b. 1. W przypadku wszczęcia kontroli kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej niezwłocznie okazuje kontrolującemu książkę kontroli.</p> <p>2. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej jest zwolniony z obowiązku okazania książki kontroli jeżeli jej okazanie jest niemożliwe ze względu na udostępnienie jej innemu organowi kontroli. W takim przypadku kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej okazuje książkę kontroli w siedzibie organu dozoru jądowego w terminie trzech dni roboczych od dnia zwrotu tej książki przez organ dozoru jądowego.”;</p> <p>54) w art. 123:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Za czyny, o których mowa w ust. 1, kierownikowi jednostki organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądowej wymierza się karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej dwustukrotności kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym popełnienie czynu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.)”; b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Jednostce organizacyjnej, wykonującej działalność polegającą na
--	--	--	--	--

					<p>budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykonuje tę działalność bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom; 2) wprowadza bez pisemnej zgody Prezesa Agencji lub wbrew jej warunkom modernizację systemu lub elementu konstrukcji i wyposażenia elektrowni jądrowej istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej; 3) uruchamia reaktor po przerwie na załadunek paliwa jądrowego lub na modernizację systemu lub elementu konstrukcji i wyposażenia jądrowego elektrowni jądrowej bez pisemnej zgody Prezesa Agencji; 4) prowadzi eksploatację elektrowni jądrowej mimo odmowy zatwierdzenia przez Prezesa Agencji raportu z oceny okresowej bezpieczeństwa <p>- wymierza się karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej pięćsetkrotności kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym popełnienie czynu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.).”</p>	
12.	Art. 4 ust. 2	Państwa członkowskie zapewniają, aby ramy krajowe były utrzymywane i ulepszone z odpowiednim uwzględnieniem doświadczeń z eksploatacji, wniosków z analiz bezpieczeństwa przygotowywanych dla eksploatowanych obiektów jądrowych, rozwoju technologii i wyników badań nad bezpieczeństwem, gdy są dostępne i stosowne do potrzeb.	T	Art. 1 pkt 13, 15 i 48	<p>Art. 1 pkt 13 i 15 jw. w lp. 8.</p> <p>48) po art. 113 dodaje się art. 113a w brzmieniu: „art.113a. 1. Prezes Agencji nie rzadziej niż co 3 lata przeprowadza ocenę funkcjonowania dozoru jądrowego oraz analizę obowiązującego stanu prawnego, pod kątem jego adekwatności do potrzeb zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. 2. Prezes Agencji nie rzadziej niż co 10 lat poddaje funkcjonowanie krajowego systemu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w tym funkcjonowania dozoru jądrowego, międzynarodowym przeglądom zewnętrznym. 3. Informację o wynikach oceny i analizy, o których mowa w ust. 1, oraz przeglądu, o którym mowa w ust. 2, Prezes Agencji niezwłocznie przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska i Prezesowi Rady Ministrów. 4. Informację o wynikach przeglądu, o którym mowa w ust. 2, Prezes Agencji niezwłocznie przekazuje także Komisji Europejskiej oraz</p>	

					właściwym organom Państw Członkowskich Unii Europejskiej.”;	
13.	Art. 5 ust. 1	Państwa członkowskie ustanawiają i utrzymują właściwy organ regulacyjny w zakresie bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych.	T	Art. 1 pkt 28 lit. c, pkt 30, 31, 33 i 39	Jw. w lp. 10.	
14.	Art. 5 ust. 2	Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ regulacyjny był operacyjnie oddzielony od innych organów lub organizacji zaangażowanych w promowanie lub wykorzystywanie energii jądrowej, w tym w produkcję energii elektrycznej, w celu zapewnienia jego faktycznej niezależności w regulacyjnym procesie decyzyjnym.	T	Art. 1 pkt 10, 46 i 47	10) w art. 33 wprowadza się następujące zmiany: a) ust. 1 - 2 otrzymują brzmienie: „1. W celu zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy stosowaniu promieniowania jonizującego w warunkach normalnych i w sytuacji zdarzeń radiacyjnych minister właściwy do spraw gospodarki może udzielać dotacji celowych na wykonywanie działalności, o której mowa w ust. 2. 2. Dotacja może być przeznaczona na: 1) eksploatację badawczych reaktorów jądrowych; 2) likwidację badawczych reaktorów jądrowych; 3) utrzymanie i rozwój programów zapewnienia jakości związanych z wykorzystaniem przez jednostki naukowe i instytuty badawcze oraz państwowe instytuty badawcze wiązek promieniowania jonizującego na potrzeby medyczne do celów innych niż diagnostyka i radioterapia; 4) zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz ochrony fizycznej obiektów jądrowych i materiałów jądrowych w jednostkach organizacyjnych działających w Otwocku-Świerku; 5) sporządzanie ocen oddziaływania obiektów jądrowych, miejsc wydobywania rud uranu i toru oraz składowisk odpadów promieniotwórczych na środowisko oraz wykonywanie badań i analiz niezbędnych do sporządzenia tych ocen; 6) utrzymanie wzorców promieniowania jonizującego oraz utrzymanie i rozwój systemów zapewnienia jakości wzorcowania przyrządów dozymetrycznych; 7) akredytację laboratoriów wykonujących działalność, o której mowa w art. 21 ust. 2 oraz w art. 27 ust. 2; 8) inwestycje służące wykonywaniu działalności, o której mowa w pkt 1-7. b) uchyla się ust. 3,	

					<p>c) ustęp 4 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„4. Wysokość dotacji nie może być większa niż koszty poniesione w związku z wykonywaną działalnością, pomniejszone o dochody uzyskane z tej działalności i środki pochodzące z innych źródeł, a ponadto w przypadku działalności, o której mowa w ust. 2 pkt 1, 3, 4, 6 i 7, nie może przekraczać 85% kosztów wykonywanej działalności.”</p> <p>d) w ust. 5 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:</p> <p>„6) jest organizacją badawczą w rozumieniu art. 30 pkt 1 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008 r., str. 3).”</p> <p>e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„6. Minister właściwy do spraw gospodarki dokonuje oceny wniosku o udzielenie dotacji pod względem merytorycznym i finansowym, w tym analizy wpływu działalności będącej przedmiotem wniosku o udzielenie dotacji na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju.”</p> <p>f) ust. 8 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„8. W przypadku złożenia niekompletnego wniosku minister właściwy do spraw gospodarki wzywa podmiot, który złożył wniosek do uzupełnienia go w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.”</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>g) ust. 10 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„10. Na podstawie oceny, o której mowa w ust. 6, minister właściwy do spraw gospodarki udziela dotacji i określa jej wysokość albo odmawia jej udzielenia, o czym zawiadamia na piśmie podmiot, który złożył wniosek o udzielenie dotacji.”,</p> <p>h) uchyla się ust. 11 – 20,</p> <p>i) ust. 21 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„21. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wzór wniosku o udzielenie dotacji i termin składania wniosku oraz dokumenty, jakie należy dołączyć do wniosku, 2) termin zawiadomienia przez ministra właściwego do spraw gospodarki podmiotu, który złożył wniosek o udzielenie dotacji, o udzieleniu dotacji i jej wysokości albo o odmowie udzielenia dotacji, 3) sposób dokumentowania wykorzystania dotacji, <p>- kierując się koniecznością zapewnienia właściwego dokumentowania przez ubiegających się o udzielenie dotacji spełniania warunków jej udzielenia oraz kontroli wykorzystania dotacji, a także prawidłowego jej rozliczenia przez wykonawcę.”.</p> <p>46) w art. 110:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) pkt 6 otrzymuje brzmienie: <ol style="list-style-type: none"> „6) prowadzenie działań związanych z informacją społeczną, edukacją i popularyzacją oraz informacją naukowo-techniczną i prawną w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w tym przekazywanie ludności informacji na
--	--	--	--	--	---

				<p>temat promieniowania jonizującego i jego oddziaływania na zdrowie człowieka i na środowisko oraz o możliwych do zastosowania środkach w przypadku zdarzeń radiacyjnych – z wyłączeniem promocji wykorzystania promieniowania jonizującego, a w szczególności promocji energetyki jądowej;”,</p> <p>b) pkt 7 otrzymuje brzmienie: „7) współdziałanie z organami administracji rządowej i samorządowej w sprawach związanych z bezpieczeństwem jądowym i ochroną radiologiczną oraz w sprawie badań naukowych w dziedzinie bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej;”,</p> <p>c) pkt 9 i 10 otrzymują brzmienie: „9) przygotowywanie opinii w zakresie bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej do projektów działań technicznych związanych z pokojowym wykorzystywaniem energii atomowej na potrzeby organów administracji rządowej i samorządowej; 10) współpraca z właściwymi jednostkami innych państw i organizacjami międzynarodowymi w zakresie objętym ustawą;”,</p> <p>47) art. 112 otrzymuje brzmienie: „Art. 112. 1. Prezes Agencji wykonuje swoje zadania przy pomocy Państwowej Agencji Atomistyki, zwanej dalej „Agencją”. 2. Przy Prezesie Agencji działa Rada do Spraw Bezpieczeństwa Jądowego i Ochrony Radiologicznej, zwana dalej „Radą”, będąca organem doradczym i opiniodawczym. 3. W skład Rady Prezes Agencji powołuje przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego, sekretarza oraz nie więcej niż 7 członków, spośród specjalistów z zakresu bezpieczeństwa jądowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej, zabezpieczeń materiałów jądowych oraz innych specjalności istotnych ze względu na nadzór nad bezpieczeństwem jądowym. 4. W skład Rady może zostać powołana osoba, która posiada poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą "tajne". 5. Kadencja Rady trwa 4 lata. 6. Członkom Rady przysługuje wynagrodzenie miesięczne, płatne z dołu, które ulega zmniejszeniu w przypadku nieobecności na posiedzeniach Rady – proporcjonalnie do liczby odbytych posiedzeń w danym miesiącu. 7. Członkom Rady przysługują diety oraz zwrot kosztów przejazdów, dojazdów i noclegów według zasad określonych w przepisach wydanych na</p>
--	--	--	--	---

					<p>podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.</p> <p>8. Do zadań Rady należy w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opiniowanie na wniosek Prezesa Agencji: <ol style="list-style-type: none"> a) projektów zezwoleń na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, b) projektów aktów prawnych opracowywanych przez Prezesa Agencji, c) projektów zaleceń organizacyjno – technicznych wydawanych przez Prezesa Agencji; 2) występowanie z inicjatywami dotyczącymi usprawnienia nadzoru nad wykonywaniem działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące. <p>9. Obsługę administracyjną Rady zapewnia Agencja.</p> <p>10. Przewodniczący Rady przekazuje Prezesowi Agencji w terminie do dnia 30 stycznia każdego roku sprawozdanie z działalności Rady za rok poprzedni.</p> <p>11. Prezes Agencji niezwłocznie publikuje sprawozdanie, o którym mowa w ust. 10, w Biuletynie Informacji Publicznej, na swoich stronach podmiotowych.</p> <p>12. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb pracy Rady, oraz wysokość wynagrodzenia przysługującego członkom Rady, mając na uwadze zakres zadań realizowanych przez Radę i efektywność jej funkcjonowania, a także mając na uwadze to, by wysokość tego wynagrodzenia nie przekraczała dwuipółkrotności kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej, której wysokość, ustaloną według odrębnych zasad, określa ustawa budżetowa.”;</p>	
15.	Art. 5 ust. 3	Państwa członkowskie zapewniają właściwemu organowi regulacyjnemu uprawnienia oraz zasoby ludzkie i finansowe niezbędne do wypełniania jego obowiązków związanych z ramami krajowymi opisanymi w art. 4 ust. 1, z należyтым uwzględnieniem priorytetowego znaczenia bezpieczeństwa. Obejmuje to uprawnienia i zasoby umożliwiające:	T	Art. 1 pkt 13 – 15, 28 lit. c, pkt 29, 30, 31, 33 i 39, art. 2	<p>Art. 1 pkt 28 lit. c, pkt 30, 31, 33 i 39 jw. lp. 10.</p> <p>Art. 1 pkt 13 – 15 jw. w lp. 8.</p> <p>Art. 2. W ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.) w art. 77 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do kontroli przedsiębiorcy w zakresie przestrzegania warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.”.</p>	

		<p>a) wymaganie od posiadacza zezwolenia zgodności z krajowymi wymogami bezpieczeństwa jądowego i warunkami stosownego zezwolenia;</p> <p>b) wymaganie wykazania tej zgodności, w tym z wymogami art. 6 ust. 2–5;</p> <p>c) zweryfikowanie tej zgodności przez oceny i inspekcje regulacyjne; oraz</p> <p>d) przeprowadzanie działań na rzecz egzekwowania przepisów, w tym zawieszenia eksploatacji obiektu jądowego zgodnie z warunkami określonymi w ramach krajowych, o których mowa w art. 4 ust. 1.</p>				
16.	Art. 6 ust. 1	Państwa członkowskie zapewniają, aby pierwotna odpowiedzialność za bezpieczeństwo jądowe obiektów jądowych spoczywała na posiadaczu zezwolenia. Odpowiedzialność ta nie może być delegowana.	T	Art. 1 pkt 11	Art. 1 pkt 11 jw. w lp. 8.	
17.	Art. 6 ust. 2	Państwa członkowskie zapewniają, aby zgodnie z istniejącymi ramami krajowymi posiadacze zezwoleń, pod nadzorem właściwego organu regulacyjnego, regularnie oceniali i weryfikowali oraz stale poprawiali, w rozsądnym zakresie, bezpieczeństwo jądowe obiektów jądowych w sposób systematyczny i możliwy do	T	Art. 1 pkt 15	Art. 1 pkt 15 jw. w lp. 8.	

		zweryfikowania.				
18.	Art. 6 ust. 3	Oceny, o których mowa w ust. 2, obejmują weryfikację, czy istnieją środki ochrony przed awariami i łagodzenia ich skutków, w tym sprawdzanie fizycznych barier i administracyjnych procedur ochrony wprowadzonych przez posiadaczy zezwoleń, które musiałyby nie spełnić swoich funkcji, aby pracownicy i ludność zostali w znaczącym stopniu narażeni na promieniowanie jonizujące.	T	Art. 1 pkt 15	Jw.	
19.	Art. 6 ust. 4	Państwa członkowskie zapewniają, aby istniejące ramy krajowe wymagały od posiadaczy zezwoleń ustanawiania i wdrażania systemów zarządzania dających należyte pierwszeństwo bezpieczeństwu jądrowemu i aby systemy te były regularnie weryfikowane przez właściwy organ regulacyjny.	T	Art. 1 pkt 1 lit. 1, art. 1 pkt 13	Art. 1 pkt 13 jw. w lp. 8. 1) dotychczasową treść pkt 55a oznacza się jako 55b i dodaje się pkt 55a w brzmieniu: „55a) zintegrowany system zarządzania – system zarządzania, obejmujący elementy związane z bezpieczeństwem, zdrowiem, środowiskiem, zapewnieniem jakości, kwestiami ekonomicznymi oraz ochroną fizyczną, dający priorytet bezpieczeństwu jądrowemu poprzez zapewnienie, że wszystkie decyzje podejmowane są po analizie ich wpływu na bezpieczeństwo jądrowe, ochronę radiologiczną, ochronę fizyczną i zabezpieczenia materiałów jądrowych;”;	
20.	Art. 6 ust. 5	Państwa członkowskie zapewniają, aby istniejące ramy krajowe wymagały od posiadaczy zezwoleń zapewniania i utrzymywania odpowiednich zasobów finansowych i ludzkich w celu wypełniania ich obowiązków związanych z bezpieczeństwem jądrowym obiektu jądrowego, określonych w ust. 1–4.	T	Art. 1 pkt 8, 9 i 17	Art. 1 pkt 17 jw. w lp. 8. 8) art. 12 otrzymuje brzmienie: „art. 12. 1. W jednostce organizacyjnej na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej może być zatrudniona wyłącznie osoba posiadająca uprawnienia do zajmowania tego stanowiska nadane przez Prezesa Agencji. 2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nadaje, w drodze decyzji administracyjnej, Prezes Agencji osobom, które: 1) posiadają pełną zdolność do czynności prawnych; 2) posiadają orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia, wydane w trybie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy; 3) posiadają wykształcenie i staż pracy odpowiednie dla danego stanowiska;	

					<p>4) zdały egzamin z zakresu odbytego szkolenia, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 12b.</p> <p>3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nadaje się na okres 5 lat, z tym że uprawnienia dla osób, które mogą być zatrudnione na stanowiskach mających istotne znaczenie z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony jądrowej w obiektach jądrowych, nadaje się na okres 3 lat.</p> <p>4. Przepisu ust. 2 pkt 4 nie stosuje się do osób, które przez ostatnie 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej i ubiegają się ponownie o uprawnienia do zatrudnienia na tym samym stanowisku lub stanowisku dla którego wymagany jest ten sam zakres szkolenia.</p> <p>5. Osoba, o której mowa w ust. 1, przedstawia corocznie kierownikowi jednostki organizacyjnej orzeczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.”;</p> <p>9) po art. 12 dodaje się art. 12a - 12f w brzmieniu:</p> <p>„Art. 12a. 1. Z wnioskiem o nadanie uprawnień, o których mowa w art. 12 ust. 1, występuje kierownik jednostki organizacyjnej, w której ma być zatrudniona osoba na stanowisku wymagającym uprawnień, lub kierownik jednostki nadrzędnej.</p> <p>2. Koszty szkolenia, przeprowadzenia egzaminu oraz wymaganych badań ponosi występujący z wnioskiem o ich nadanie.</p> <p>3. Prezes Agencji prowadzi rejestr jednostek uprawnionych do prowadzenia szkolenia dla osób ubiegających się o uprawnienia, o których mowa w art. 12 ust. 1.</p> <p>4. Rejestr, o którym mowa w ust. 3, zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nazwę i adres jednostki; 2) adres do korespondencji, numer telefonu, faxu oraz adres poczty elektronicznej jednostki; 3) informacje o rodzajach szkoleń prowadzonych przez jednostkę. <p>5. Prezes Agencji udostępnia dane zgromadzone w rejestrze, o którym mowa w ust. 3, na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej.</p> <p>6. Prezes Agencji powołuje i odwołuje komisję egzaminacyjną w składzie od 12 do 14 osób, spośród specjalistów z zakresu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Dwóch członków komisji egzaminacyjnej Prezes Agencji powołuje w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, a kolejnych dwóch w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych. Do przeprowadzenia egzaminu, o</p>
--	--	--	--	--	---

				<p>którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt 4, przewodniczący komisji każdorazowo wyznacza skład egzaminacyjny w liczbie od 3 do 5 osób.</p> <p>7. Członkom komisji egzaminacyjnej za uczestnictwo w składzie egzaminacyjnym przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych kosztów podróży i noclegów, według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 775 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm).</p> <p>8. Jeżeli egzaminowanym jest żołnierz zawodowy w pracach składu egzaminacyjnego komisji egzaminacyjnej uczestniczy członek powołany przez Prezesa Agencji w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.</p> <p>9. Jeżeli egzaminowanym jest funkcjonariusz służb podległych albo nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w pracach składu egzaminacyjnego komisji egzaminacyjnej uczestniczy członek powołany przez Prezesa Agencji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.</p> <p>Art. 12b. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rodzaje stanowisk, o których mowa w art. 12 ust. 1 i szczegółowe warunki nadawania uprawnień do zajmowania tych stanowisk, 2) typy uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz rodzaje działalności, do których nadzorowania uprawniają i szczegółowe warunki nadawania tych uprawnień, 3) tryb nadawania przez Prezesa Agencji uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz uprawnień dla osób, które mogą być zatrudnione na stanowiskach określonych w art. 12 ust. 1, 4) tryb pracy komisji egzaminacyjnej i składów egzaminacyjnych komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów, sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej, 5) wymagane zakresy szkoleń i formy organizowania szkoleń, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenie, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 7 ust. 11, oraz do rejestru, o którym mowa w art. 12a ust. 3 <p>- mając na celu zapewnienie przestrzegania wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej, a także zapewnienie wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności osób, które nabeżdżą uprawnienia, wysokiego poziomu prowadzonych szkoleń oraz</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>przeprowadzenia egzaminu w sposób pozwalający na efektywną weryfikację wiedzy i umiejętności osób ubiegających się o nadanie uprawnień.</p> <p>2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) szczegółowe warunki i tryb nadawania przez Głównego Inspektora Sanitarnego uprawnień inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych, typy tych uprawnień, rodzaje działalności, do których nadzorowania uprawniają, tryb pracy komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przeprowadzania egzaminu, sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej, 2) wymagany zakres szkolenia, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenie i formy przeprowadzania szkoleń, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 7 ust. 13 <p>- mając na celu zapewnienie przestrzegania wymagań ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej oraz zapewnienie wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności osób, które nabędą uprawnienia, wysokiego poziomu prowadzonych szkoleń oraz przeprowadzenia egzaminu w sposób pozwalający na efektywną weryfikację wiedzy i umiejętności osób ubiegających się o nadanie uprawnień.</p> <p>Art. 12c. 1. W jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej, do wykonywania czynności, mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dopuszcza się osoby, które posiadają uprawnienia do wykonywania tych czynności. Przepisu art. 12 nie stosuje się.</p> <p>2. Czynności, o których w ust. 1, obejmują czynności bezpośrednio związane z zarządzaniem elektrownią jądrową, czynności związane z eksploatacją elektrowni jądrowej oraz czynności związane z gospodarką paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi w elektrowni jądrowej.</p> <p>3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nadaje, w drodze decyzji administracyjnej, Prezes Agencji, osobom, które:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiadają pełną zdolność do czynności prawnych; 2) posiadają orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w
--	--	--	--	--

				<p>warunkach narażenia, wydane w trybie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;</p> <p>3) posiadają zaświadczenie o niewykazywaniu zaburzeń psychicznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535, z późn. zm.) oraz istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego;</p> <p>4) posiadają wykształcenie i staż pracy niezbędny do wykonywania w elektrowni jądrowej czynności objętej uprawnieniem;</p> <p>5) zdały egzamin z zakresu odbytego szkolenia teoretycznego i praktycznego, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 12d ust. 8.</p> <p>4. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nadaje się na okres 3 lat.</p> <p>5. Z wymogu odbycia szkolenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 5, zwalnia się osoby, które w dniu złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu posiadały uprawnienia do wykonywania czynności objętych wnioskiem.</p> <p>6. Osoba, o której mowa w ust. 1, przedstawia corocznie kierownikowi jednostki organizacyjnej orzeczenie i zaświadczenie, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3.</p> <p>Art. 12d. 1. Z wnioskiem o nadanie uprawnień do wykonywania czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej występuje kierownik jednostki organizacyjnej, w której ma być zatrudniona osoba wykonująca te czynności lub kierownik jednostki nadrzędnej.</p> <p>2. Koszty szkolenia, przeprowadzenia egzaminu oraz wymaganych badań ponosi występujący z wnioskiem o ich nadanie, który zapewnia także szkolenie praktyczne.</p> <p>3. Prezes Agencji prowadzi rejestr jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń teoretycznych dla osób ubiegających się o uprawnienia, o których mowa w art. 12c ust. 1.</p> <p>4. W rejestrze, o którym mowa w ust. 3, gromadzi się następujące dane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nazwę i adres jednostki; 2) adres do korespondencji, numer telefonu, faxu oraz adresu poczty elektronicznej jednostki; 3) informacje o rodzajach szkoleń prowadzonych przez jednostkę. <p>5. Prezes Agencji udostępnia dane zgromadzone w rejestrze, o którym</p>
--	--	--	--	---

				<p>mowa w ust. 3, na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej.</p> <p>6. Prezes Agencji powołuje i odwołuje komisję egzaminacyjną w składzie od 12 do 14 osób, spośród specjalistów z zakresu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Do przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w art. 12c ust. 2 pkt 5, przewodniczący komisji każdorazowo wyznacza skład egzaminacyjny w liczbie 5 osób.</p> <p>7. Członkom komisji egzaminacyjnej za uczestnictwo w składzie egzaminacyjnym przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych kosztów podróży i noclegów, według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 775 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm2)).</p> <p>8. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykaz czynności, o których mowa w art. 12c ust. 2, 2) szczegółowe warunki i tryb nadawania przez Prezesa Agencji uprawnień do wykonywania tych czynności, tryb pracy komisji egzaminacyjnej i składów egzaminacyjnych komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów, sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej, 3) wymagane zakresy szkoleń, w tym szkoleń praktycznych, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenia i formy organizowania szkoleń, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w ust. 3 <p>- mając na celu osiągnięcie niezbędnego dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej poziomu umiejętności osób wykonujących czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej.</p> <p>11. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, zakres badań psychiatrycznych i psychologicznych, koniecznych do uzyskania zaświadczenia, o którym mowa w art. 12c ust. 3 pkt 3, wykaz istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego uniemożliwiających uzyskanie uprawnień do wykonywania czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, a także kwalifikacje lekarzy i psychologów, upoważnionych do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o nadanie uprawnień kierując się koniecznością</p>	
--	--	--	--	---	--

					<p>zapewnienia, że osoby, którym nadaje się uprawnienia nie wykazują zaburzeń psychicznych lub istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego.</p> <p>Art. 12e. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej zawiadamia Prezesa Agencji o wystąpieniu przerwy w wykonywaniu przez pracownika czynności objętych uprawnieniem, o którym mowa w art. 12c ust. 1, trwającej dłużej niż 6 miesięcy.</p> <p>2. W przypadku wystąpienia przerwy w wykonywaniu czynności, objętych uprawnieniem, o którym mowa w art. 12c ust. 1, trwającej dłużej niż:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 6 miesięcy – przed ponownym dopuszczeniem pracownika do wykonywania tych czynności kierownik jednostki organizacyjnej kieruje go do odbycia szkolenia praktycznego, o którym mowa w art. 12c ust. 3 pkt 5; 2) 12 miesięcy – przed ponownym dopuszczeniem pracownika do wykonywania tych czynności kierownik jednostki organizacyjnej kieruje go do odbycia szkolenia teoretycznego i praktycznego, o których mowa w art. 12c ust. 3 pkt 5. <p>Art. 12f. Prezes Agencji, w drodze decyzji administracyjnej, cofa uprawnienia, o których mowa w art. 12 ust. 1, oraz uprawnienia, o których mowa w art. 12c ust. 1, osobie je posiadającej, w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) utraty przez tę osobę pełnej zdolności do czynności prawnych; 2) utraty odpowiednich warunków zdrowotnych lub psychicznych; 3) stwierdzenia, w wyniku kontroli prowadzonej przez organy dozoru jądrowego, wykonywania obowiązków na danym stanowisku, mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej albo czynności objętych uprawnieniem, w sposób zagrażający bezpieczeństwu jądrowemu lub ochronie radiologicznej.” 	
21.	Art. 7	Państwa członkowskie zapewniają, aby istniejące ramy krajowe wymagały od wszystkich stron zapewnienia kształcenia i szkoleń ich personelowi odpowiedzialnemu za kwestie związane z bezpieczeństwem jądrowym obiektów jądrowych, w	T	Art. 1 pkt 6 i 29 lit. c	6) art. 11 otrzymuje brzmienie: „art. 11. 1. Do pracy przy materiale jądrowym, źródle promieniowania jonizującego, odpadach promieniotwórczych lub wypalonym paliwie jądrowym, a także do pracy w obiekcie jądrowym można dopuścić pracownika, który posiada odpowiednią do stanowiska pracy znajomość wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz niezbędne umiejętności w zakresie określonym przez programy szkoleń, o których mowa w ust. 2.	

		<p>celu utrzymania i dalszego rozwijania wiedzy fachowej i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa jądrowego.</p>		<p>2. Kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany zapewnić prowadzenie wstępnych i okresowych – nie rzadziej niż co 5 lat, a w przypadku obiektów jądrowych w terminach określonych w zezwoleniu na wykonywanie działalności związanej z narażeniem polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji takich obiektów – szkoleń pracowników w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, zgodnie z opracowanym przez siebie programem. Szkoleniem objęci są również pracownicy uczestniczący w transporcie materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych, odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego.</p> <p>3. Szkolenia, o których mowa w ust. 2, obejmują w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ogólne procedury ochrony radiologicznej i podejmowane środki ostrożności związane z działalnością wykonywaną przez jednostkę organizacyjną; 2) procedury ochrony radiologicznej i podejmowane środki ostrożności związane z konkretnym stanowiskiem pracy; 3) procedury wykonywania czynności roboczych na konkretnym stanowisku pracy; 4) informację o możliwych skutkach utraty kontroli nad materiałem jądrowym, źródłem promieniowania jonizującego lub odpadem promieniotwórczym z którym jest wykonywana działalność; 5) w przypadku kobiet – także informację o konieczności niezwłocznego powiadomienia kierownika jednostki organizacyjnej o ciąży oraz informację o ryzyku skażenia promieniotwórczego dziecka karmionego piersią przez matkę w przypadku gdy istnieje możliwość skażenia promieniotwórczego ciała matki; 6) w przypadku elektrowni jądrowej - szkolenia przewidujące wykonywanie czynności roboczych na symulatorach rzeczywistych urządzeń jądrowych takiej elektrowni, a w przypadku reaktora badawczego – szkolenia na specjalistycznym oprogramowaniu odwzorowującym urządzenia i działanie reaktora badawczego.”; <p>29) w art. 65:</p> <ol style="list-style-type: none"> c) po ust. 2 dodaje się ust. 3 – 8 w brzmieniu: „3. Główny Inspektor Dozoru Jądrowego kieruje kandydata na inspektora dozoru jądrowego na praktykę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, a po jej zakończeniu stwierdza odbycie przez kandydata tej 	
--	--	--	--	---	--

					<p>praktyki.</p> <p>4. Główny Inspektor Dozoru Jądrowego może zwolnić z obowiązku odbycia praktyki - całkowicie lub częściowo - kandydata na inspektora dozoru jądrowego I stopnia, który przez ostatnie 2 lata pełnił funkcję inspektora ochrony radiologicznej lub przez ostatnie 5 lat był zatrudniony w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność wymagającą zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1.</p> <p>5. Egzamin kwalifikacyjny, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, przeprowadzają komisje egzaminacyjne powołane przez Prezesa Agencji odpowiednio do przeprowadzenia egzaminu na stanowisko inspektora dozoru jądrowego I lub II stopnia.</p> <p>6. Prezes Agencji powołuje i odwołuje komisje egzaminacyjne w składzie sześciuosobowym spośród specjalistów z zakresu: technologii jądrowych; bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej; gospodarki materiałami jądrowymi; postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym; prawa atomowego.</p> <p>7. Członkom komisji egzaminacyjnych za uczestnictwo w pracach komisji egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych kosztów przejazdów i dojazdów i noclegów, według zasad określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.</p> <p>8. Inspektorzy dozoru jądrowego są obowiązani stale podnosić swoją wiedzę i kwalifikacje, w szczególności poprzez uczestnictwo w szkoleniach organizowanych lub wskazanych przez Prezesa Agencji. Koszty tych szkoleń pokrywa Prezes Agencji.</p> <p>9. Inne niż Prezes Agencji organy administracji przeprowadzające kontrole w obiektach jądrowych zapewniają pracownikom wykonującym te kontrole odpowiednie szkolenia z zakresu zagadnień bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w zakresie ich właściwości i kompetencji.</p> <p>10. Programy szkoleń, o których mowa w ust. 9, podlegają uzgodnieniu z Prezesem Agencji.</p> <p>11. Koszty szkoleń, o których mowa w ust. 9, ponoszą organy</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					przeprowadzające kontrolę.”;	
22.	Art. 8	Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje związane z regulacją bezpieczeństwa jądowego były udostępniane pracownikom i ludności. Obowiązek ten obejmuje zapewnienie, aby właściwy organ regulacyjny informował ludność w zakresie swoich kompetencji. Informacje mają być udostępniane publicznie zgodnie z przepisami krajowymi i zobowiązaniami międzynarodowymi, pod warunkiem że nie narusza to innych interesów, takich jak – między innymi – tych związanych z bezpieczeństwem, uznanych w przepisach krajowych lub w zobowiązaniach międzynarodowych.	T	Art. 1 pkt 12, 19, 36 i 46 oraz art. 5 pkt 1 i 2	Art. 1 pkt 12 jw. w lp. 8, pkt 19 jw. w lp. 9, 36 jw. w lp. 11, 46 jw. w lp. 14, Art. 5. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 21 w ust. 2 dodaje się pkt 36 w brzmieniu: „36) z zakresu ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm.) informacje o: a) wnioskach o wydanie zezwoleń i o wydanych zezwoleniach na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, b) wydanych decyzjach nadzorczych, o których mowa w art. 68 i 68b ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, odnoszących się do obiektów jądowych - z wyłączeniem informacji dotyczących ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądowych, a także informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.”; 2) w art. 25 w ust. 1 dodaje się pkt 9 i 10 w brzmieniu: „9) przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, z zakresu ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe: a) informacje o stanie bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej obiektu jądowego, jego wpływie na zdrowie ludzi i na środowisko naturalne oraz o wielkości i składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych z obiektu jądowego do środowiska, a także o nieplanowanych zdarzeniach w obiekcie jądowym, powodujących powstanie zagrożenia, b) roczne oceny stanu bezpieczeństwa nadzorowanych obiektów jądowych - z wyłączeniem informacji dotyczących ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądowych, a także informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji; 10) przez Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego, z zakresu ustawy z dnia 20 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321, z późn. zm.): a) informacje o stanie bezpiecznego funkcjonowania urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na	

					<p>podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym zainstalowanych i eksploatowanych w elektrowni jądrowej,</p> <p>b) roczne oceny stanu bezpieczeństwa funkcjonowania urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym zainstalowanych i eksploatowanych w elektrowni jądrowej</p> <p>- z wyłączeniem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.”;</p>	
23.	Art. 9 ust. 1	Państwa członkowskie składają Komisji sprawozdanie z wdrażania niniejszej dyrektywy po raz pierwszy do dnia 22 lipca 2014 r., a następnie co trzy lata, wykorzystując cykle przeglądów i sprawozdawczości w ramach Konwencji bezpieczeństwa jądrowego.	N			
24.	Art. 9 ust. 2	Na podstawie sprawozdań państw członkowskich Komisja przedstawia Radzie i Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie z postępów we wdrażaniu niniejszej dyrektywy.	N			
25.	Art. 9 ust. 3	Państwa członkowskie przynajmniej co dziesięć lat przeprowadzają okresowe samooceny swoich ram krajowych i właściwych organów regulacyjnych oraz organizują międzynarodowy przegląd zewnętrzny odpowiednich części swoich ram krajowych lub organów, w celu ciągłej poprawy bezpieczeństwa jądrowego. Wyniki wszelkich zewnętrznych przeglądów przekazywane są państwom członkowskim i	T	Art. 1 pkt 48	Art. 1 pkt 48 jw. w lp. 12.	

		Komisji, gdy tylko są dostępne.				
26.	Art. 10 ust. 1	Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 22 lipca 2011 r. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.	T	Art. 17	Art. 17. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2011 r., z wyjątkiem przepisów art. 1 pkt 10, pkt 20, pkt 28 lit. a, pkt 29, pkt 40, pkt 45 i pkt 49 - 53, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.	

TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO/WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH	Dyrektywa Rady 96/29/Euratom z dnia 13 maja 1996 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego (Dz. Urz. WE L 159 z 29.06.1996, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 291);
---	---

PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ

Lp.	Jedn. red.	Treść przepisu UE	Koni eczno ść wdro żenia T/N	Jedn. red.	Treść przepisu/ów projektu	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów poza minimalne wymogi prawa UE
1.	Art. 1	<i>Potencjalne narażenie:</i> narażenie, którego pojawienie się nie jest pewne, ale prawdopodobne, które można określić wcześniej.	T	Art. 1 pkt 1 lit. k	W art. 3 pkt 53 otrzymuje brzmienie: „53) zagrożenie (narażenie potencjalne) – narażenie, które może nastąpić, przy czym prawdopodobieństwo jego wystąpienia może być wcześniej oszacowane;”	
2.	Art. 1 oraz art. 38 ust. 3 czwarte tiret	<i>Wykwalifikowani eksperci:</i> Osoby posiadające wiedzę i wykszolenie potrzebne do przeprowadzenia testów fizycznych, technicznych lub radiochemicznych umożliwiających ocenę dawek oraz doradztwa w celu zapewnienia skutecznej ochrony osób oraz prawidłowej obsługi sprzętu ochronnego, których zdolność do działania jako	T	Art. 1 pkt 5 oraz pkt 9 w zakresie dotyczącym nowego art. 12b ustawy – Prawo atomowe	Art. 7 otrzymuje brzmienie: „art. 7. 1. Za przestrzeganie wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej odpowiada kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem. 2. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność wymagającą zezwolenia opracowuje i wdraża program zapewnienia jakości. 3. Wewnętrzny nadzór nad przestrzeganiem wymagań ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność	

		<p>wykwalifikowanych ekspertów uznały właściwe władze. Wykwalifikowany ekspert może ponosić odpowiedzialność za aspekty techniczne zadań związanych z ochroną przed promieniowaniem pracowników oraz członków społeczeństwa.</p> <p>Każde Państwo Członkowskie podejmuje konieczne działania w celu uznania, o ile to właściwe, zdolności:</p> <p>— .....</p> <p>— wykwalifikowanych ekspertów.</p> <p>W tym celu każde Państwo Członkowskie zapewnia zorganizowanie szkolenia dla tych specjalistów.</p>		<p>wymagającą zezwolenia sprawuje osoba, która posiada uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej. W jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektów jądrowych osoba posiadająca uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej sprawuje także wewnętrzny nadzór nad przestrzeganiem wymagań bezpieczeństwa jądrowego.</p> <p>4. Wymaganie, o którym mowa w ust. 3, nie dotyczy jednostki organizacyjnej wykonującej działalność z aparatami rentgenowskimi do celów weterynaryjnych, pracującymi w systemie zdjęciowym oraz jednostki organizacyjnej wykonującej działalność z urządzeniami rentgenowskimi przeznaczonymi do kontroli osób, przesyłek i bagażu.</p> <p>5. Wewnętrzny nadzór nad przestrzeganiem wymagań ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych sprawuje osoba, która posiada uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej w tych pracowniach.</p> <p>6. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 3 lub 5, nadaje się osobie, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych; 2) posiada co najmniej średnie wykształcenie; 3) zdała egzamin z zakresu odbytego szkolenia, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 12b ust. 1 lub 2; 4) posiada orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia, wydane w trybie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy; 5) posiada odpowiedni do typu nadanych uprawnień staż pracy w 	
--	--	---	--	---	--

					<p>warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 12b ust. 1 lub 2.</p> <p>7. Z wymogu odbycia szkolenia, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, zwalnia się osoby, które:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w dniu złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu posiadały uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej i ubiegają się o uprawnienia tego samego typu lub 2) ukończyły w okresie ostatnich 5 lat studia wyższe na kierunkach zawierających w programach studiów zagadnienia z zakresu dozymetrii i ochrony radiologicznej wraz zajęciami praktycznymi w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące, w minimalnym wymiarze 30 godzin wykładów i 30 godzin zajęć praktycznych, poprzedzonych wykładem i zajęciami praktycznymi z fizyki, łącznie z fizyką współczesną, lub 3) posiadają wykształcenie wyższe i co najmniej trzyletni staż pracy w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące nabyte w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w okresie 5 lat przed dniem złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu. <p>8. Z wnioskiem o nadanie uprawnień, o których mowa w ust. 3 lub 5, może wystąpić zainteresowana osoba lub kierownik jednostki organizacyjnej.</p> <p>9. Uprawnienia, o których mowa w ust. 3 lub 5, nadaje się na okres 5 lat.</p> <p>10. Uprawnienia, o których mowa w ust. 3, nadaje Prezes Agencji w drodze decyzji administracyjnej. W zależności od rodzaju działalności związanej z narażeniem, do której nadzorowania uprawniony będzie inspektor ochrony radiologicznej, nadaje się odpowiedni typ uprawnień inspektora ochrony radiologicznej.</p> <p>11. Prezes Agencji prowadzi rejestr jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń dla osób ubiegających się o uprawnienia, o których mowa w ust. 3.</p> <p>12. Uprawnienia, o których mowa w ust. 5, nadaje Główny Inspektor Sanitarny w drodze decyzji administracyjnej. W zależności od rodzaju działalności związanej z narażeniem, do której nadzorowania uprawniony będzie inspektor ochrony radiologicznej, nadaje się odpowiedni typ uprawnień inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii</p>	
--	--	--	--	--	---	--

				<p>zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych.</p> <p>13. Główny Inspektor Sanitarny prowadzi rejestr jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń dla osób ubiegających się o uprawnienia, o których mowa w ust. 5.</p> <p>14. Rejestry, o których mowa w ust. 11 i 13, zawierają:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nazwę i adres jednostki; 2) adres do korespondencji, numer telefonu, faxu oraz adres poczty elektronicznej jednostki; 3) informacje o rodzajach szkoleń prowadzonych przez jednostkę. <p>15. Organ prowadzący rejestr udostępnia dane zgromadzone w rejestrach, o których mowa w ust. 11 i 13, na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej.</p> <p>16. Prezes Agencji powołuje i odwołuje komisję egzaminacyjną w składzie od 12 do 14 osób, spośród specjalistów z zakresu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Dwóch członków komisji egzaminacyjnej Prezes Agencji powołuje w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, a kolejnych dwóch – w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych. Do przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, przewodniczący komisji każdorazowo wyznacza skład egzaminacyjny w liczbie od 3 do 5 osób.</p> <p>17. Do przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, Główny Inspektor Sanitarny powołuje i odwołuje komisję egzaminacyjną w składzie 3 osób, spośród specjalistów z zakresu ochrony radiologicznej.</p> <p>18. Członkom komisji egzaminacyjnej, o której mowa w ust. 16, za w uczestnictwo w składzie egzaminacyjnym przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych kosztów podróży i noclegów, według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm).</p> <p>19. Jeżeli egzaminowanym jest żołnierz zawodowy, w pracach składu egzaminacyjnego komisji egzaminacyjnej dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień, o których mowa w ust. 3, uczestniczy członek powołany przez Prezesa Agencji w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.</p> <p>20. Jeżeli egzaminowanym jest funkcjonariusz służb podległych albo nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w</p>	
--	--	--	--	---	--

					<p>pracach składu egzaminacyjnego komisji egzaminacyjnej dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień, o których mowa w ust. 3, uczestniczy członek powołany przez Prezesa Agencji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.</p> <p>21. Koszty szkolenia, przeprowadzenia egzaminu oraz wymaganych badań ponosi występujący z wnioskiem o ich nadanie.</p> <p>22. Organ właściwy do nadania uprawnień, o których mowa w ust. 3 lub 5, cofa te uprawnienia osobie je posiadającej w drodze decyzji administracyjnej w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) utraty przez tę osobę pełnej zdolności do czynności prawnych; 2) stwierdzenia w wyniku kontroli, o której mowa w art. 63 ust. 1, niewykonywania albo nienależytego wykonywania obowiązków określonych w ustawie lub w przepisach wydanych na jej podstawie. <p>23. Do zakresu obowiązków inspektora ochrony radiologicznej oraz inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowej należy nadzór nad przestrzeganiem przez jednostkę organizacyjną wymagań ochrony radiologicznej, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nadzór nad przestrzeganiem prowadzenia działalności według instrukcji pracy oraz nad prowadzeniem dokumentacji dotyczącej bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w tym dotyczącej pracowników i innych osób, przebywających w jednostce w warunkach narażenia, z wyjątkiem ochrony radiologicznej pacjentów poddanych terapii i diagnostyce z wykorzystaniem promieniowania jonizującego; 2) nadzór nad spełnianiem warunków dopuszczających pracowników do zatrudnienia na danym stanowisku pracy, w tym dotyczących szkolenia pracowników na stanowisku pracy w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej; 3) opracowanie programu pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy i pomiarów oraz ewidencji dawek indywidualnych i przedstawienie ich do zatwierdzenia kierownikowi jednostki organizacyjnej; 4) dokonywanie wstępnej oceny narażenia pracowników na podstawie wyników pomiarów dawek indywidualnych lub pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy i przedstawianie jej 	
--	--	--	--	--	---	--

				<p>kierownikowi jednostki organizacyjnej;</p> <p>5) ustalanie wyposażenia jednostki organizacyjnej w środki ochrony indywidualnej, aparaturę dozymetryczną i pomiarową oraz inne wyposażenie służące do ochrony pracowników przed promieniowaniem jonizującym, a także nadzór nad działaniem aparatury dozymetrycznej, sygnalizacji ostrzegawczej i prawidłowym oznakowaniem miejsc pracy ze źródłami promieniowania jonizującego;</p> <p>6) współpraca z zakładowymi służbami bezpieczeństwa i higieny pracy, osobami wdrażającymi program zapewnienia jakości, służbami przeciwpożarowymi i ochrony środowiska w zakresie ochrony przed promieniowaniem jonizującym;</p> <p>7) wydawanie kierownikowi jednostki organizacyjnej opinii w zakresie ochrony przed promieniowaniem, stosownie do charakteru działalności i typu posiadanych uprawnień;</p> <p>8) występowanie do kierownika jednostki organizacyjnej z wnioskiem o wstrzymanie prac w warunkach narażenia, gdy są naruszone warunki zezwolenia lub wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz informowanie o tym organu, który wydał zezwolenie;</p> <p>9) nadzór nad postępowaniem wynikającym z zakładowego planu postępowania awaryjnego, jeżeli na terenie jednostki organizacyjnej zaistnieje zdarzenie radiacyjne;</p> <p>10) nadzór nad postępowaniem ze źródłami promieniotwórczymi, materiałami jądrowymi oraz odpadami promieniotwórczymi w sytuacji przekształcenia jednostki organizacyjnej lub zakończenia przez nią działalności oraz informowanie organu, który wydał zezwolenie, o naruszeniu wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w tym zakresie.</p> <p>24. Do zakresu uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowej należy:</p> <p>1) występowanie do kierownika jednostki organizacyjnej z wnioskiem o zmianę warunków pracy pracowników, w szczególności w sytuacji, gdy wyniki pomiarów dawek indywidualnych uzasadniają taki wniosek;</p> <p>2) wydawanie kierownikowi jednostki organizacyjnej opinii, w</p>
--	--	--	--	--

				<p>ramach badania i sprawdzania urządzeń ochronnych i przyrządów pomiarowych, w zakresie skuteczności stosowanych środków i technik ochrony przed promieniowaniem jonizującym oraz sprawności i właściwego użytkowania przyrządów pomiarowych;</p> <p>3) sprawdzanie kwalifikacji pracowników w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej i występowanie z wynikającymi z tego wnioskami do kierownika jednostki organizacyjnej;</p> <p>4) występowanie do kierownika jednostki organizacyjnej z wnioskiem o wprowadzenie zmian w instrukcjach pracy, jeżeli wnioskowane zmiany nie zwiększają limitów użytkowych dawki określonych w zezwoleniu.</p> <p>25. Ilekroć w ustawie jest mowa o inspektorze ochrony radiologicznej należy przez to rozumieć osobę posiadającą uprawnienia, o których mowa w ust. 3, a także osobę posiadającą uprawnienia, o których mowa w ust. 5.”;</p> <p>Art. 12b. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:</p> <p>1) rodzaje stanowisk, o których mowa w art. 12 ust. 1 i szczegółowe warunki nadawania uprawnień do zajmowania tych stanowisk,</p> <p>2) typy uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz rodzaje działalności, do których nadzorowania uprawniają i szczegółowe warunki nadawania tych uprawnień,</p> <p>3) tryb nadawania przez Prezesa Agencji uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz uprawnień dla osób, które mogą być zatrudnione na stanowiskach określonych w art. 12 ust. 1,</p> <p>4) tryb pracy komisji egzaminacyjnej i składów egzaminacyjnych komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów, sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej,</p> <p>5) wymagane zakresy szkoleń i formy organizowania szkoleń, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenie, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 7 ust. 11, oraz do rejestru, o którym mowa w art. 12a ust. 3</p> <p>- mając na celu zapewnienie przestrzegania wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej, a także zapewnienie wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności osób, które nabędą uprawnienia, wysokiego poziomu prowadzonych szkoleń oraz</p>	
--	--	--	--	--	--

					<p>przeprowadzenia egzaminu w sposób pozwalający na efektywną weryfikację wiedzy i umiejętności osób ubiegających się o nadanie uprawnień.</p> <p>2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) szczegółowe warunki i tryb nadawania przez Głównego Inspektora Sanitarnego uprawnień inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych, typy tych uprawnień, rodzaje działalności, do których nadzorowania uprawniają, tryb pracy komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przeprowadzania egzaminu, sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej, 2) wymagany zakres szkolenia, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenie i formy przeprowadzania szkoleń, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 7 ust. 13 <p>- mając na celu zapewnienie przestrzegania wymagań ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej oraz zapewnienie wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności osób, które nabeżdą uprawnienia, wysokiego poziomu prowadzonych szkoleń oraz przeprowadzenia egzaminu w sposób pozwalający na efektywną weryfikację wiedzy i umiejętności osób ubiegających się o nadanie uprawnień.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO/WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH	Dyrektywa Rady 2003/122/Euratom z dnia 22 grudnia 2003 r. w sprawie kontroli wysoce radioaktywnych źródeł zamkniętych i odpadów radioaktywnych (Dz. Urz. UE L 346 z 31.12.2003, str. 57; DZ. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 7, str. 694).
---	---

PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ

Lp.	Jedn. red.	Treść przepisu UE	Koni eczno ść wdro żenia T/N	Jedn. red.	Treść przepisu/ów projektu	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów poza minimalne wymogi prawa UE
1.	Art. 2 lit. b	„wysoce radioaktywne źródło zamknięte”, zwane dalej „źródłem”, oznacza źródło zamknięte zawierającą nuklid, którego stopień radioaktywności w momencie jej wytwarzania lub, jeśli nie jest to wówczas wiadome, w momencie pierwszego wprowadzenia do obrotu jest równe lub przekracza poziom radioaktywności określony w załączniku I;	T	Art. 1 pkt 1 lit. I	l) dotychczasową treść pkt 55a oznacza się jako 55b...	

POZOSTAŁE PRZEPISY PROJEKTU

Jedn. red.	Treść przepisu projektu krajowego	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu
<p>Art. 1 pkt 3 – projektowany art. 5 ust. 15 ustawy – Prawo atomowe</p>	<p>w art. 5 po ust. 14 dodaje się ust. 15 w brzmieniu:</p> <p>„15. Prezes Agencji przekazuje niezwłocznie Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego kopie wydanych decyzji administracyjnych w sprawie wydania, odmowy wydania albo cofnięcia zezwolenia na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1.”;</p>	<p>Wprowadzenie obowiązku niezwłocznego przekazywania przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego kopii wydanych decyzji administracyjnych w przedmiocie wydania, odmowy wydania albo cofnięcia zezwolenia na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe jest podyktowane tym, iż Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego będąc organem właściwym w sprawach wykonywania <i>Międzynarodowej konwencji w sprawie zwalczania aktów terroryzmu jądrowego, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 13 kwietnia 2005 r.</i> powinien dla skutecznego realizowania obowiązków wynikających z przedmiotowej konwencji posiadać wiedzę odnośnie tego jakie jednostki organizacyjne wykonują na terenie Rzeczypospolitej Polskiej działalność związaną z narażeniem na działanie promieniowania jonizującego, w szczególności z obiektami jądrowymi, materiałami jądrowymi oraz źródłami promieniotwórczymi, a także, jaki jest zakres tej działalności.</p>
<p>Art. 1 pkt 4 – projektowany art. 5b ust. 3 ustawy – Prawo atomowe</p>	<p>w art. 5b dodaje się ust. 3 w brzmieniu:</p> <p>„3. Laboratoria prowadzące kontrolę informują organy nadzoru budowlanego o przekroczeniu wartości określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 6 pkt 3.”;</p>	<p>W związku z potrzebami koordynacji działań organów administracji proponuje się dodać w art. 5b ustawy - Prawo atomowe regulującym kwestię kontroli zawartości naturalnych izotopów promieniotwórczych w surowcach i materiałach przeznaczonych na pobyt ludzi i inwentarza żywego, a także w odpadach przemysłowych stosowanych w budownictwie, nowego ust. 3 stanowiącego, iż laboratoria prowadzące kontrolę informują organy nadzoru budowlanego o przekroczeniu dopuszczalnych wartości określonych w przepisach wykonawczych. Projektowana zmiana wzmocni możliwość egzekucji przestrzegania przepisów dotyczących maksymalnej dopuszczalnej zawartości naturalnych izotopów promieniotwórczych we wskazanych surowcach i materiałach.</p>
<p>Art. 1 pkt 24 i 25 – projektowane art. 53 ust. 1a i art. 55a ustawy – Prawo atomowe</p>	<p>w art. 53 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:</p> <p>„1a. Do budowy i eksploatacji składowisk głębokich odpadów promieniotwórczych stosuje się przepisy działu IIIa ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.)”;</p> <p>po art. 55 dodaje się art. 55a w brzmieniu:</p>	<p>Nie mają bezpośrednio dostosowawczego charakteru postanowienia art. 1 pkt 23 i 24 projektu ustawy projektującego zmiany odnośnie lokalizacji i budowy składowisk odpadów promieniotwórczych, jednakże dyrektywa Rady 2009/71/Euratom w punkcie 12 preambuły wyraźnie podkreśla, iż mimo tego, że dyrektywa ta dotyczy przede wszystkim bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych, ważne jest również zapewnienie bezpiecznej gospodarki wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi, w tym w obiektach do ich przechowywania i składowania.</p>

<p>„art. 55a. 1. Przed wyborem lokalizacji składowiska odpadów promieniotwórczych inwestor przeprowadza badania i pomiary terenu przeznaczonego pod lokalizację składowiska odpadów promieniotwórczych, a na ich podstawie ocenę tego terenu. Ocena ta dotyczy spełniania wymagań lokalizacyjnych, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 55 pkt 2.</p> <p>2. Na podstawie oceny terenu przeznaczonego pod lokalizację składowiska odpadów promieniotwórczych inwestor opracowuje raport lokalizacyjny i przedstawia go Prezesowi Agencji. Raport lokalizacyjny podlega ocenie Prezesa Agencji w toku postępowania o wydanie zezwolenia na budowę składowiska odpadów promieniotwórczych.</p> <p>3. Przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę inwestor składowiska odpadów promieniotwórczych może wystąpić do Prezesa Agencji z wnioskiem o wydanie wyprzedzającej opinii dotyczącej planowanej lokalizacji składowiska odpadów promieniotwórczych.</p> <p>4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oznaczenie inwestora, jego siedzibę i adres; 2) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym; 3) określenie rodzaju składowiska odpadów promieniotwórczych, którego dotyczy wniosek; 4) określenie granic terenu, na którym ma być zlokalizowane składowisko odpadów promieniotwórczych. <p>5. Do wniosku inwestor dołącza raport lokalizacyjny.</p> <p>6. Prezes Agencji wydaje opinię, o której mowa w ust. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku przez inwestora składowiska odpadów promieniotwórczych.”;</p>	
---	--

<p>Art. 1 pkt 26 – projektowany art. 62e ust. 2 ustawy – Prawo atomowe</p>	<p>w art. 62e ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Zakazany jest przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wypalonego paliwa jądrowego oraz odpadów promieniotwórczych w celu składowania, z zastrzeżeniem art. 62g.”;</p>	<p>Obowiązująca ustawa - Prawo atomowe nie formułuje zakazu przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu składowania odpadów promieniotwórczych pochodzących z zagranicy. Ustawa ta określa jednak bardzo restrykcyjne przesłanki udzielania przez Prezesa PAA odpowiednio zezwolenia albo zgody na taki przywóz, w praktyce wykluczające w aktualnych realiach możliwość uzyskania takiego zezwolenia albo zgody, z uwagi na brak możliwości technicznych i organizacyjnych składowania w Polsce odpadów promieniotwórczych pochodzących z zagranicy bez uszczerbku dla możliwości składowania odpadów promieniotwórczych powstałych w Polsce (art. 62c ust. 2 pkt 4 ustawy - Prawo atomowe). Zgodnie z obowiązującą ustawą – Prawo atomowe jedynym podmiotem uprawnionym do prowadzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności w zakresie składowania odpadów promieniotwórczych jest państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych (ZUOP). ZUOP eksploatuje jedyne w Polsce składowisko odpadów promieniotwórczych w Róźnie, którego możliwości eksploatacyjne wyczerpują się. W przyszłości konieczne będzie zatem zbudowanie w Polsce nowego składowiska odpadów promieniotwórczych. Po ewentualnym zbudowaniu w Polsce nowego składowiska mogą powstać techniczne i organizacyjne możliwości składowania w nim odpadów promieniotwórczych pochodzących z zagranicy bez uszczerbku dla możliwości składowania odpadów promieniotwórczych powstałych w Polsce, wobec czego mogłaby odpaść jedna z przesłanek odmowy wydania przez Prezesa PAA zezwolenia lub zgody na przywóz do Rzeczypospolitej Polskiej z zagranicy odpadów promieniotwórczych w celu składowania (brak technicznych lub organizacyjnych możliwości składowania).</p> <p>Dlatego istnieje konieczność wprowadzenia w zmienianym przedmiotowym projekcie ustawy art. 62e ust. 2 ustawy – Prawo atomowe ustawowego zakazu sprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu składowania odpadów promieniotwórczych powstałych za granicą. Zakaz taki funkcjonuje w większości państwa europejskich, między innymi we Francji, Finlandii, Czechach i ma istotne znaczenie społeczne. Zakaz ten oparty jest na powszechnie przyjętym w świecie założeniu, iż za gospodarkę odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, w tym za ich składowanie powinno odpowiadać państwo na terenie którego zostały one wytworzone. Istnieje więc potrzeba ustawowego zagwarantowania, że Rzeczpospolita Polska nie stanie się docelowym miejscem przeznaczenia dla odpadów promieniotwórczych powstałych za granicą. Wprowadzenie projektowanego zakazu będzie zgodne z przepisami dyrektywy Rady 2006/117/EURATOM z dnia 20 listopada 2006 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad przemieszczaniem odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego (Dz. Urz. UE L 337 z 05.12.2006, s. 21).</p> <p>Zgodnie z pkt 7 preambuły do dyrektywy 2006/117/Euratom żaden przepis przedmiotowej dyrektywy nie powinien oznaczać, że państwo członkowskie przeznaczenia ma obowiązek przyjmować przemieszczane odpady promieniotwórcze i wypalone paliwo jądrowe przeznaczone do końcowego przetworzenia lub składowania, z wyjątkiem przemieszczeń zwrotnych. Projektowane rozszerzenie zakazu wynikającego</p>

		z art. 62e ust. 2 ustawy - Prawo atomowe nie narusza więc postanowień dyrektywy 2006/117/Euratom.
Art. 1 pkt 27 – projektowany art. 62i ustawy – Prawo atomowe	art. 62i otrzymuje brzmienie: „art. 62i. Prezes Agencji niezwłocznie informuje Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Komendanta Głównego Straży Granicznej i Szefa Służby Celnej o: 1) wydaniu zezwolenia, o którym mowa w art. 62c ust. 1; 2) wydaniu zgody, o której mowa w art. 62d ust. 1; podjęciu decyzji, o której mowa w art. 62h ust. 1.”;	W art. 62i ustawy – Prawo atomowe rozszerzono katalogu organów, które Prezes Państwowej Agencji Atomistyki niezwłocznie informuje o wydaniu zezwolenia albo zgody na transgraniczne przemieszczenie odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego oraz o podjęciu decyzji o przerwaniu transgranicznego przemieszczenia odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego w przypadku naruszenia warunków jego przeprowadzenia określonych w przepisach prawa, zezwoleniu lub zgodzie o Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Powody tej zmiany są analogiczne jak w przypadku wprowadzenia projektowanego art. 5 pkt 15 ustawy – Prawo atomowe.
Art. 1 pkt 45 – projektowane art. 108a – 108d ustawy – Prawo atomowe	1) po rozdziale 12 dodaje się rozdział 12a w brzmieniu: Rozdział 12a Działania w zakresie rozwoju energetyki jądrowej Art. 108a. W ramach wykonywania zadań związanych z wykorzystaniem energii atomowej na potrzeby społeczno-gospodarcze kraju, minister właściwy do spraw gospodarki podejmuje działania mające na celu rozwój energetyki jądrowej,	Program PEJ będzie programem wieloletnim w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, co zapewni finansowanie przedsięwzięć i zadań Państwa w nim określonym. Rada Ministrów, działając na wniosek ministra właściwego ds. gospodarki, będzie przyjmować Program PEJ w drodze uchwały. Uchwała Rady Ministrów o przyjęciu Programu PEJ wraz z programem będzie ogłaszana w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726.

	<p>w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opracowuje projekty planów i strategii w zakresie rozwoju i funkcjonowania energetyki jądrowej w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym projekt Programu polskiej energetyki jądrowej; 2) koordynuje realizację planów i strategii państwa w zakresie rozwoju energetyki jądrowej i przygotowuje założenia ich zmian; 3) prowadzi działania związane z informacją społeczną, edukacją i popularyzacją oraz informacją naukowo-techniczną i prawną w zakresie energetyki jądrowej, z zastrzeżeniem art. 110 pkt 6; 4) podejmuje działania na rzecz:<ol style="list-style-type: none"> a) zapewnienia kompetentnych kadr dla energetyki jądrowej, b) rozwoju technologii	
--	--	--

	<p>jądrowych,</p> <p>c) udziału polskiego przemysłu w realizacji zadań w zakresie energetyki jądrowej;</p> <p>5) monitoruje rynek uranu oraz rynek usług jądrowego cyklu paliwowego.</p> <p>Art. 108b. 1. Program polskiej energetyki jądrowej, zwany dalej „Programem”, określa w szczególności:</p> <p>1) cele i zadania w zakresie rozwoju oraz funkcjonowania energetyki jądrowej w Rzeczypospolitej Polskiej;</p> <p>2) plan prowadzenia działań związanych z informacją społeczną, edukacją oraz informacją naukowo-techniczną i prawną w zakresie energetyki jądrowej;</p> <p>3) plan współpracy w sprawach badań naukowych w zakresie</p>	
--	---	--

	<p>energetyki jądrowej.</p> <p>2. Minister właściwy do spraw gospodarki w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, opracowuje projekt Programu we współpracy z ministrem właściwym do spraw nauki.</p> <p>Art. 108c. 1. Program jest opracowywany zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju kraju i zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ocenę realizacji Programu za poprzedni okres; 2) część progностyczną obejmującą okres nie krótszy niż 20 lat; 3) program działań wykonawczych na okres 12 lat zawierający instrumenty jego realizacji. <p>2. Program opracowuje się co 4 lata.</p> <p>Art. 108d. 1. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, przyjmuje Program w drodze uchwały.</p> <p>2. Program jest programem wieloletnim w</p>	
--	---	--

	<p>rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.¹⁾).</p> <p>3. Uchwałę Rady Ministrów, o której mowa w ust. 1, wraz z Programem minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.</p> <p>Art. 108e. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki opracowuje, co dwa lata, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku, sprawozdanie z realizacji Programu i przedkłada je Radzie Ministrów.</p> <p>2. Minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przyjęte przez Radę Ministrów sprawozdanie z realizacji Programu.</p>	
Art. 1 pkt 50 - 53	<p>art. 116 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„art. 116. 1. Nadzór nad Zakładem oraz funkcję organu założycielskiego sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki.</p> <p>2. Minister właściwy do spraw gospodarki przeprowadza kontrolę i dokonuje corocznej oceny działalności Zakładu, którą przedstawia Prezesowi Rady Ministrów do dnia 30 marca roku następnego.</p> <p>3. Minister właściwy do spraw gospodarki może powołać komisję w celu zbadania gospodarki Zakładu i sformułowania wniosków wynikających z oceny z tej gospodarki.</p>	<p>Projektowana ustawa zmienia art. 116 ustawy – Prawo atomowe w ten sposób, że nadzór oraz funkcja organu założycielskiego w stosunku do państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych (ZUOP) przejmie minister właściwy do spraw gospodarki.</p> <p>Stosownie do art. 116 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe w obecnie obowiązującym brzmieniu nadzór nad ZUOP oraz funkcję jego organu założycielskiego sprawuje minister właściwy do spraw Skarbu Państwa. Wskazane rozwiązanie jest przejawem niekonsekwencji ustawodawcy, gdyż zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.) do ministra właściwego do spraw gospodarki należą sprawy działalności związanej z wykorzystaniem energii atomowej na potrzeby społeczno-gospodarcze kraju. Nieodłącznym elementem tej działalności są kwestie prowadzenia gospodarki odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym. Zresztą minister właściwy do spraw gospodarki prowadzi prace związane z opracowaniem koncepcji gospodarowania w Polsce odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, czego wyrazem jest zarządzenie nr 24 Ministra Gospodarki z dnia 27 sierpnia 2009</p>

<p>4. Na podstawie wniosków komisji minister właściwy do spraw gospodarki może zobowiązać dyrektora Zakładu do poprawy gospodarki Zakładu lub przedstawienia programu naprawczego i jego realizacji. Program ten podlega zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw gospodarki.</p> <p>5. Minister właściwy do spraw gospodarki w razie stwierdzenia, że decyzja dyrektora Zakładu jest sprzeczna z prawem wstrzymuje jej wykonanie i zobowiązuje dyrektora do jej zmiany lub uchylecia.</p> <p>6. Dyrektorowi Zakładu przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu w stosunku do decyzji podjętych przez ministra właściwego do spraw gospodarki na zasadach i w trybie określonych w przepisach o przedsiębiorstwach państwowych.”;</p> <p>w art. 117:</p> <p style="padding-left: 40px;">i. ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Dyrektora Zakładu powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw gospodarki.”;</p> <p style="padding-left: 40px;">ii. uchyla się ust. 5;</p> <p>w art. 119:</p> <p style="padding-left: 40px;">a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Zakład otrzymuje z budżetu państwa dotację podmiotową na postępowanie z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, eksploatację przechowalników wypalonego paliwa jądrowego pochodzącego z badawczych reaktorów jądrowych, działalność w zakresie ochrony radiologicznej i ochrony Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych oraz na odbiór, transport, przetwarzanie, przechowywanie i składowanie materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych, a także innych substancji promieniotwórczych.”;</p> <p style="padding-left: 40px;">b) uchyla się ust. 2</p>	<p>r. w sprawie utworzenia Zespołu do opracowania projektu Krajowego planu postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym.</p> <p>Zmiana art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo atomowe jest konsekwencją przekazania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki nadzoru nad ZUOP oraz funkcji organu założycielskiego tego przedsiębiorstwa.</p> <p>W art. 119 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe rozszerzono zakres zadań, na które ZUOP otrzymuje dofinansowanie z dotacji podmiotowej, o eksploatację przechowalników wypalonego paliwa jądrowego pochodzącego z badawczych reaktorów jądrowych oraz działalność w zakresie ochrony radiologicznej i ochrony Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych. Jest to związane z planowanym zaprzestaniem finansowania działalności ZUOP środkami z dotacji celowej, o której mowa w art. 33 ustawy – Prawo atomowe.</p> <p>Przejęcie przez ministra właściwego do spraw gospodarki nadzoru oraz funkcji organu założycielskiego w stosunku do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych nie spowoduje dodatkowych kosztów dla budżetu państwa. Od 2012 r. środki na dotację podmiotową dla ZUOP powinny być zapewnione w budżecie państwa w części 20 – Gospodarka, a nie jak dotąd w części, której dysponentem jest Minister Skarbu Państwa.</p> <p>Zmiana art. 119 ust. 2 i 3 ustawy – Prawo atomowe jest konsekwencją przekazania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki nadzoru nad ZUOP oraz funkcji organu założycielskiego tego przedsiębiorstwa.</p> <p>Zmiana art. 121 ust. 3 ustawy – Prawo atomowe jest konsekwencją przekazania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki nadzoru nad ZUOP oraz funkcji organu.</p>
---	---

	<p>c) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Dyrektor Zakładu przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki rozliczenie z otrzymanej dotacji, zgodnie z przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie art. 120 ust. 2.”; na podstawie art. 120 ust. 2.”;</p> <p>w art. 121 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Statut nadaje Zakładowi, w drodze zarządzenia, minister właściwy do spraw gospodarki.”;</p>	
--	---	--

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa, 28 lutego 2011 r.

DPUE-920-557-11/MN/6110
SM-397

dot.: RM-10-4-11 z dnia 25.02.2011 r.

Pan Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

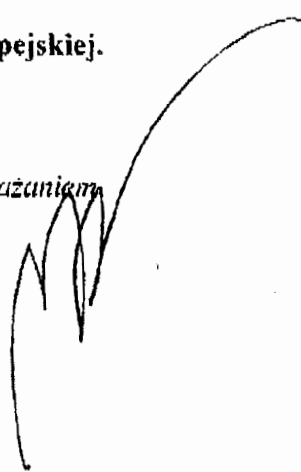
opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz o zmianie niektórych innych ustaw wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz o zmianie niektórych innych ustaw (pismo znak RM-10-4-11 z dnia 25 lutego 2011 r.), pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Do wiadomości:

Pan Waldemar Pawlak
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Gospodarki

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-4-11

Druk nr 3939 cz. 2

Warszawa, 1 marca 2011 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy - Prawo atomowe oraz
o zmianie niektórych innych ustaw z
projektami aktów wykonawczych.**

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Uprzejmie informuję Pana Marszałka, że przedkładany projekt ustawy wymaga notyfikacji na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej. O terminie notyfikowania poinformuję Pana Marszałka niezwłocznie po jego dokonaniu.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Gospodarki.

Z poważaniem

**Rozporządzenie Rady Ministrów
z dnia.....
w sprawie stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa
jądrowego i ochrony radiologicznej oraz inspektorów ochrony radiologicznej**

Na podstawie art. 12b ust.1 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje stanowisk, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe, zwanej dalej „ustawą”, oraz szczegółowe warunki nadawania uprawnień do zajmowania tych stanowisk;
- 2) typy uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz rodzaje działalności, do których nadzorowania uprawniają, a także szczegółowe warunki nadawania tych uprawnień;
- 3) tryb nadawania przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz uprawnień dla osób, które mogą być zatrudnione na stanowiskach określonych w art. 12 ust. 1 ustawy;
- 4) tryb pracy komisji egzaminacyjnej i składów egzaminacyjnych komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów, sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej;
- 5) wymagane zakresy szkoleń i formy organizowania szkoleń, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenie, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 7 ust. 10 ustawy, oraz do rejestru, o którym mowa w art. 12a ust. 3 ustawy.

§ 2. Rodzaje stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej i szczegółowe warunki nadawania uprawnień do zajmowania tych stanowisk określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Typy uprawnień inspektora ochrony radiologicznej, rodzaje działalności, do których nadzorowania uprawniają oraz szczegółowe warunki nadawania uprawnień inspektora ochrony radiologicznej określonego typu określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 583 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679.

§ 4. 1. Zakresy szkoleń dla osób, które ubiegają się o uprawnienia umożliwiające zatrudnienie na stanowiskach mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz o uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej, określają odpowiednio załączniki nr 3 i 4 do rozporządzenia.

2. Szkolenie, o którym mowa w art. 7 pkt 10 lub art. 12a ust. 3 ustawy mogą przeprowadzać jednostki, które:

- 1) dysponują kadrami wykładowców, którzy posiadają wyższe wykształcenie, odznaczają się wiedzą i doświadczeniem zawodowym w dziedzinie podstaw technologii jądrowych oraz bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, zgodnie z zakresem prowadzonych szkoleń;
- 2) posiadają obiekty, urządzenia i wyposażenie umożliwiające prowadzenie ćwiczeń praktycznych objętych tematyką szkolenia lub zapewniają do nich dostęp;
- 3) opracują szczegółowe programy szkoleń odpowiadające zakresom szkoleń, o których mowa w ust. 1;
- 4) prowadzą dzienniki zajęć zawierające tematykę i czas trwania poszczególnych zajęć oraz spis osób biorących udział w szkoleniach i przechowują je co najmniej przez 5 lat od dnia zakończenia szkolenia.

3. Wpis jednostki przeprowadzającej szkolenie do rejestru prowadzonego przez Prezesa Agencji następuje na wniosek kierownika jednostki przeprowadzającej szkolenie, po stwierdzeniu przez Prezesa Agencji spełnienia warunków, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3 i zobowiązaniu się wnioskodawcy do spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 4.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 3, kierownik jednostki przeprowadzającej szkolenie załącza dokumenty i informacje potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, oraz programy szkoleń, o których mowa w ust. 2 pkt 3.

5. Kierownikowi jednostki przeprowadzającej szkolenie, która została wpisana do rejestru, Prezes Agencji wydaje zaświadczenie o uzyskaniu wpisu do rejestru.

6. Szkolenie przeprowadza się w formie wykładów, ćwiczeń obliczeniowych, ćwiczeń laboratoryjnych lub szkolenia na stanowisku pracy, w zależności od zakresu szkolenia.

7. Przed rozpoczęciem szkolenia:

- 1) osoba, która ubiega się o uprawnienia umożliwiające zatrudnienie na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, przedstawia kierownikowi jednostki przeprowadzającej szkolenie orzeczenie lekarskie, o którym mowa w art. 12. ust. 2 pkt 2 ustawy;
- 2) osoba, która ubiega się o uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej, przedstawia kierownikowi jednostki przeprowadzającej szkolenie orzeczenie lekarskie o którym mowa w art. 7 ust. 6 pkt 5 ustawy.

8. Kierownik jednostki przeprowadzającej szkolenie wydaje osobie, która odbyła szkolenie, dokument potwierdzający jego odbycie.

§ 5.

1. Osoba, która odbyła szkolenie zdaje egzamin przed właściwą komisją egzaminacyjną.
2. Kierownik jednostki przeprowadzającej szkolenie zawiadamia przewodniczącego właściwej komisji egzaminacyjnej o zamiarze przeprowadzenia szkolenia najpóźniej na 30 dni przed jego rozpoczęciem.
3. Egzamin, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza się nie później niż 30 dni po zakończeniu szkolenia.

§ 6. 1. Wniosek o dopuszczenie do egzaminu wraz z dokumentami potwierdzającymi spełnienie warunków dopuszczenia do egzaminu bez szkolenia jest składany do Prezesa Agencji, który sprawdza, czy składający wniosek spełnia te warunki, i dopuszcza albo nie dopuszcza go do egzaminu.

2. O dopuszczeniu albo o niedopuszczeniu do egzaminu bez szkolenia Prezes Agencji zawiadamia składającego wniosek w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, podając, w przypadku dopuszczenia do egzaminu, termin i miejsce egzaminu.

§ 7. 1. Osoba, która nie przystąpiła do egzaminu w wyznaczonym przez Prezesa Agencji terminie albo nie przystąpiła do egzaminu, o którym mowa w § 5, może w terminie 1 miesiąca od dnia tego egzaminu wystąpić do Prezesa Agencji o wyznaczenie nowego terminu egzaminu, a jeżeli osoba ta uiściła opłatę za egzamin, to opłata podlega zaliczeniu na poczet egzaminu wyznaczonego w innym terminie.

2. Wystąpienie z wnioskiem o wyznaczenie nowego terminu egzaminu może być dokonane nie więcej niż dwa razy.

§ 8. 1. Egzaminy przeprowadzają:

- 1) komisja egzaminacyjna właściwa dla uprawnień umożliwiających zatrudnienie na stanowiskach mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 2) komisja egzaminacyjna właściwa dla uprawnień inspektora ochrony radiologicznej.

2. Komisje egzaminacyjne:

- 1) przygotowują pytania egzaminacyjne uwzględniające zakresy szkoleń, o których mowa w § 4 ust. 1;
- 2) przeprowadzają egzaminy;
- 3) oceniają pisemną i ustną część egzaminu.

3. Komisja egzaminacyjna podejmuje decyzje zwykłą większością głosów członków składu egzaminacyjnego przeprowadzającego egzamin. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego składu egzaminacyjnego.

4. Z egzaminu komisja egzaminacyjna sporządza protokół, który zawiera:

- 1) wskazanie komisji zgodnie z ust.1;
- 2) numer protokołu i datę jego sporządzenia;
- 3) nazwisko, imię, datę i miejsce urodzenia oraz numer PESEL osoby zdającej;
- 4) tematy części problemowej (obliczeniowej) egzaminu pisemnego i jego wyniki;
- 5) treść pytań egzaminu ustnego i liczbę punktów uzyskanych przez osobę zdającą za odpowiedź na każde z pytań;
- 6) informację, czy osoba zdająca zdała egzamin, czy go nie zdała;
- 7) imiona, nazwiska i podpisy przewodniczącego i członków składu egzaminacyjnego.

§ 9. 1. Egzamin obejmuje zagadnienia z zakresu określonego dla danego rodzaju szkolenia, zgodnie z § 4 ust. 1.

2. Egzamin składa się z części pisemnej, obejmującej test złożony z 30 pytań i 3 zadania obliczeniowe lub pytania problemowe, oraz z części ustnej obejmującej 5 pytań.

3. Pisemna część egzaminu trwa 120 minut.

4. Za pisemną część egzaminu komisja egzaminacyjna przyznaje:

- 1) 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź na pytanie z testu;
- 2) od 0 do 10 pkt za każde zadanie obliczeniowe lub pytanie problemowe.

5. Warunkiem dopuszczenia do części ustnej egzaminu jest uzyskanie co najmniej 40 pkt z pisemnej części egzaminu, w tym co najmniej 20 pkt z testu i co najmniej 20 pkt z zadań obliczeniowych lub pytań problemowych.

6. Za ustną część egzaminu komisja egzaminacyjna przyznaje od 0 do 5 pkt za każde pytanie.

7. Egzamin uważa się za zdany, jeżeli osoba zdająca uzyska co najmniej 15 pkt z egzaminu ustnego.

8. Osoba, która nie zdała egzaminu, może w terminie do 6 miesięcy od dnia egzaminu wystąpić z wnioskiem do Prezesa Agencji o wyznaczenie terminu ponownego egzaminu.

9. Osobie, która zdała egzamin, komisja egzaminacyjna wydaje dokument potwierdzający zdanie egzaminu.

§ 10.

1. Opłata za egzamin wynosi:
  - 1) 400 zł za egzamin na uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej;
  - 2) 300 zł za egzamin na uprawnienia do zajmowania stanowiska istotnego dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.
2. Opłatę, o której mowa w ust. 1, wnosi się na konto Państwowej Agencji Atomistyki, a dowód wniesienia opłaty osoba zdająca egzamin przedstawia komisji egzaminacyjnej przed rozpoczęciem egzaminu.
3. Niewykorzystana opłata za egzamin może zostać zwrócona wyłącznie na pisemny wniosek wpłacającego złożony do Prezesa Agencji przed końcem bieżącego roku budżetowego. Po tym terminie niewykorzystana opłata staje się dochodem budżetu Państwa.
4. Kwota opłaty za egzamin oraz numer konta, o którym mowa w ust. 2, są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych Prezesa Agencji.

§ 11. Wynagrodzenie członka komisji egzaminacyjnej uczestniczącego w składzie egzaminacyjnym przeprowadzającym egzamin wynosi 30 zł za każdą osobę przystępującą do egzaminu.

§ 12. 1. Wniosek do Prezesa Agencji o nadanie uprawnień zawiera:

- 1) imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz numer PESEL osoby ubiegającej się o nadanie uprawnień;
  - 2) informację o rodzaju i typie uprawnień, o które ubiega się ta osoba;
  - 3) adres do korespondencji;
  - 4) informacje o przebiegu pracy zawodowej tej osoby.
2. Występujący z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, dołącza do niego następujące dokumenty dotyczące osoby, która ubiega się o nadanie uprawnień:
- 1) dokument stwierdzający zdanie egzaminu;
  - 2) orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące, a w przypadku uprawnień umożliwiających zatrudnienie na stanowiskach mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, także o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pracy na stanowisku objętym uprawnieniem, o które ubiega się ta osoba;
  - 3) odpisy dyplomów lub świadectw potwierdzających posiadane wykształcenie;
  - 4) dokumenty potwierdzające posiadanie wymaganego stażu pracy w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące;

- 5) oświadczenie o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych.
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie 6 miesięcy od dnia przeprowadzenia egzaminu.
4. W przypadku osób, dopuszczonych do egzaminu bez wymaganego szkolenia, nie jest wymagane załączanie do wniosku o nadanie uprawnień dokumentów załączonych do wniosku o dopuszczenie do egzaminu.
5. Osoby, które w dniu składania wniosku o dopuszczenie do egzaminu posiadały ważne uprawnienia:
- 1) umożliwiające zatrudnienie na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej i ubiegają się o uprawnienia do zatrudnienia na takim samym stanowisku,
  - 2) inspektora ochrony radiologicznej i ubiegają się o uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej tego samego typu
- zwalnia się z obowiązku załączenia do wniosku o nadanie uprawnień dokumentów określonych w ust. 2 pkt 3 i 4.

§ 13.

1. Uprawnienia do zajmowania stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego uprawniają do zajmowania takiego stanowiska tylko w jednostce organizacyjnej imiennie wskazanej w uprawnieniu.
2. Uprawnienia do zajmowania stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce nie wykonującej działalności polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego nadane w trybie określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz inspektorów ochrony radiologicznej (Dz. U. nr 21 poz. 173) uprawniają do zajmowania stanowiska wskazanego w uprawnieniu na terenie całego kraju.
3. Uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej typu IOR-0 nadane w trybie określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów, o którym mowa w ust. 2 odpowiadają uprawnieniom określonym w niniejszym rozporządzeniu jako IOR-1Z.

§ 14. Traci moc Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz inspektorów ochrony radiologicznej (Dz. U. nr 21 poz. 173).

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z upływem 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

ZALĄCZNIK Nr 1

**RODZAJE STANOWISK MAJĄCYCH ISTOTNE ZNACZENIE
DLA ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA JĄDROWEGO I OCHRONY
RADIOLOGICZNEJ, WYMAGANE WYKSZTAŁCENIE I STAŻ PRACY ORAZ
WYMAGANY ZAKRES SZKOLENIA
DLA OSÓB, KTÓRE UBIEGAJĄ SIĘ O UPRAWNIENIA
UMOŻLIWIAJĄCE ZATRUDNIENIE NA TYCH STANOWISKACH**

Lp.	Stanowisko	Wykształcenie		Staż pracy (w latach) w warunkach narażenia	Zakres szkolenia
		Wyższe, specjalność	Średnie, specjalność		
1	2	3	4	5	6
1	Operator reaktora badawczego	fizyk, chemik, elektryk, elektronik, mechanik informatyk i pokrewne	nukleonik, energetyk, elektryk, elektronik, elektromechanik i pokrewne	2 w jednostce eksploatującej reaktor	R-O
2	Dozymetrysta reaktora badawczego	fizyk, chemik, elektryk, elektronik, mechanik, informatyk i pokrewne	Elektronik, chemik, elektromechanik, nukleonik	1 w pracowni lub zakładzie dozymetrii w jednostce eksploatującej reaktor	R-D
3	Starszy dozymetrysta reaktora badawczego	fizyk, chemik, elektryk, elektronik, mechanik, informatyk i pokrewne	-	2 na stanowisku dozymetrysty reaktora	R-D
4	Kierownik zmiany reaktora badawczego	fizyk, chemik, elektryk, elektronik, mechanik, informatyk i pokrewne	energetyk, elektryk, mechanik elektromechanik, elektronik, nukleonik	z wykształceniem wyższym – 1 z wykształceniem średnim – 3 na stanowisku operatora reaktora	R-OK
5	Kierownik reaktora badawczego	fizyk, chemik, elektryk, elektronik, mechanik,	-	1 na stanowisku kierownika zmiany reaktora	R-OK

		informatyk i pokrewne			
6	Zastępca dyrektora do spraw bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej posiadającej badawczy reaktor jądowy	fizyk, chemik, elektryk, elektronik, mechanik, informatyk i pokrewne	-	1 na stanowisku kierownika reaktora	R-OK. + R-D
7	Specjalista do spraw ewidencji materiałów jądowych	dowolne	dowolne	1 w jednostce posiadającej materiały jądowe	S-E
8	Operator przechowalnika wypalonego paliwa jądowego	fizyk, chemik, elektryk, elektronik, mechanik, informatyk i pokrewne	elektryk, chemik, mechanik, nukleonik	1 w jednostce eksploatującej przechowalnik wypalonego paliwa jądowego	S-O
9	Kierownik składowiska odpadów promieniotwórczych	fizyk, chemik, elektryk, elektronik, mechanik, informatyk i pokrewne	elektryk, chemik, mechanik, nukleonik	z wykształceniem wyższym – 1 z wykształceniem średnim – 3 w składowisku lub zakładzie unieszkodliwiania odpadów promieniotwórczych	S-O
10	Kierownik zakładu unieszkodliwiania odpadów promieniotwórczych	fizyk, chemik, elektryk, elektronik, mechanik, informatyk i pokrewne	-	3 w składowisku lub zakładzie unieszkodliwiania odpadów promieniotwórczych	S-O
11	Operator akceleratora stosowanego do celów innych niż medyczne z wyłączeniem akceleratorów stosowanych do kontroli pojazdów na	fizyk, chemik, informatyk, dowolne techniczne, dowolne przyrodnicze	elektryk, elektronik, mechanik, nukleonik i pokrewne	z wykształceniem wyższym – 0 z wykształceniem średnim – 1 w pracowni akceleratorowej	A-A

	przejściach granicznych				
12	Operator akceleratora stosowanego do kontroli pojazdów na przejściach granicznych	dowolne	dowolne	0	A-A
13	Operator akceleratora stosowanego do celów medycznych oraz urządzeń do teleradioterapii	fizyk, chemik, biolog, dowolne medyczne, dowolne techniczne	elektryk, elektronik, mechanik, medyczne, nukleonik	z wykształceniem wyższym – 0 z wykształceniem średnim – 1 w pracowni akceleratorowej	S-A
14	Operator urządzeń do brachyterapii ze źródłami promieniotwórczymi	fizyk, chemik, biolog, dowolne medyczne, dowolne techniczne	elektryk, elektronik, mechanik, medyczne, nukleonik	z wykształceniem wyższym – 0 z wykształceniem średnim – 1 w pracowni radioterapeutycznej ze źródłami promieniotwórczymi	S-Z

**TYPY UPRAWNIENÍ INSPEKTORA OCHRONY RADIOLOGICZNEJ,
RODZAJE DZIAŁALNOŚCI DO NADZOROWANIA KTÓRYCH UPRAWNIAJĄ
ORAZ STAŻ PRACY W WARUNKACH NARAŻENIA NA
PROMIENIOWANIE JONIZUJĄCE
NIEZBĘDNY DO UZYSKANIA UPRAWNIENÍ**

Lp.	Typ uprawnień	Rodzaje działalności, do nadzorowania której inspektor uzyskuje uprawnienie	Staż pracy w warunkach narażenia (w latach)	
			Wykształcenie średnie	Wykształcenie wyższe
1	2	3	4	5
1	IOR-1Z	Przechowywanie, transport, obrót i stosowanie zamkniętych źródeł promieniotwórczych oraz instalowanie, stosowanie i obsługa urządzeń zawierających źródła promieniotwórcze o aktywności mniejszej niż wartość P2, o której mowa w załączniku nr 2 do ustawy.	1	0
2	IOR-1R	Uruchamianie i stosowanie urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące do celów innych niż medyczne, wraz z uruchamianiem pracowni, w których mają być one stosowane, w tym pracowni, w których mają być stosowane aparaty rentgenowskie.	1	0
3	IOR-1	Działalności, do nadzorowania których uprawnione są osoby posiadające uprawnienia typu IOR-1Z i IOR-1R. Wytwarzanie, przetwarzanie, przechowywanie, składowanie, transport lub stosowanie materiałów jądrowych, źródeł i odpadów promieniotwórczych oraz obrót nimi, z wyłączeniem stosowania źródeł promieniotwórczych w celach medycznych. Produkowanie, instalowanie, stosowanie i obsługa urządzeń zawierających źródła promieniotwórcze oraz obrót tymi urządzeniami z wyłączeniem urządzeń zawierających źródła promieniotwórcze stosowanych w celach medycznych. Budowa, eksploatacja, zamknięcie i likwidacja składowisk odpadów promieniotwórczych. Zamierzone dodawanie substancji promieniotwórczych w procesie produkcyjnym wyrobów powszechnego użytku i wyrobów medycznych, obrót tymi wyrobami i artykułami oraz przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywóz z tego terytorium wyrobów powszechnego użytku i wyrobów medycznych, do których	3	1

		dodano substancje promieniotwórcze.		
4	IOR-2	Działalności, do nadzorowania których uprawnione są osoby posiadające uprawnienia typu IOR-1. Przetwarzanie, przechowywanie, składowanie i transport wypalonego paliwa jądrowego oraz wzbogacanie izotopowe. Budowa, rozruch, próbna i stała eksploatacja obiektów jądrowych oraz składowisk wypalonego paliwa jądrowego, a także budowa i eksploatacja przechowalników wypalonego paliwa jądrowego.	4	2
5	IOR-3	Działalności, do nadzorowania których uprawnione są osoby posiadające uprawnienia typu IOR-1. Stosowanie źródeł promieniotwórczych w celach medycznych, produkowanie instalowanie, stosowanie i obsługa w celach medycznych urządzeń zawierających źródła promieniotwórcze, obrót tymi urządzeniami oraz uruchamianie i stosowanie urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące w celach medycznych, a także uruchamianie pracowni, w których mają być stosowane takie źródła i urządzenia, z wyłączeniem aparatów rentgenowskich do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii schorzeń nienowotworowych oraz pracowni stosujących takie aparaty. Zamierzone podawanie substancji promieniotwórczych ludziom i zwierzętom w celach medycznej lub weterynaryjnej diagnostyki, leczenia lub badań naukowych.	4	2

**ZAKRESY SZKOLEŃ DLA OSÓB, KTÓRE UBIEGAJĄ SIĘ O
UPRAWNIENIA UMOŻLIWIAJĄCE ZATRUDNIENIE NA STANOWISKACH
MAJĄCYCH ISTOTNE ZNACZENIE DLA ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA
JĄDROWEGO I OCHRONY RADIOLOGICZNEJ**

1. Szkolenie typu A-A

Tematy wykładów:

- Podstawowe wiadomości z zakresu fizyki współczesnej (min. 1 godzina)
- Oddziaływanie promieniowania z materią (min. 1 godzina)
- Biologiczne skutki promieniowania jonizującego (min. 1 godzina)
- Zasady fizyki akceleratorów (min. 1 godzina)
- Zasady pomiarów promieniowania X i gamma, detektory, podstawowe wielkości dozymetryczne i jednostki (min. 3 godziny)
- Zasady ochrony radiologicznej (min. 1 godzina)
- Ustawa - Prawo atomowe i akty wykonawcze do niej (min. 1 godzina)
- Program bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w pracowni akceleratorowej (min. 1 godzina)
- Zasady postępowania w sytuacjach zdarzeń radiacyjnych (min. 1 godzina)

Analiza dokumentacji techniczno-technologicznej akceleratora i źródeł promieniowania jonizującego oraz stosowanych w pracowni procedur, wraz ze szkoleniem stanowiskowym.

2. Szkolenie typu S-A

Tematy wykładów jak w szkoleniu typu A-A oraz:

- Zasady bezpiecznej pracy w pracowni akceleratorowej i teleradioterapeutycznej (min. 2 godziny)
- Zasady ochrony radiologicznej pacjentów (min. 2 godziny)
- Program bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w pracowni akceleratorowej i teleradioterapeutycznej (min. 4 godziny)

Analiza dokumentacji techniczno-technologicznej akceleratora i urządzeń do teleradioterapii oraz stosowanych w pracowni procedur, wraz ze szkoleniem stanowiskowym.

3. Szkolenie typu S-Z

Tematy wykładów jak w szkoleniu typu A-A, z wyłączeniem zasad fizyki akceleratorów oraz:

- Zasady bezpiecznej pracy w pracowni brachyterapii (min. 2 godziny)
- Zasady ochrony radiologicznej pacjentów (min. 2 godziny)
- Program bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w pracowni brachyterapii (min. 4 godziny)
- Podstawowe wiadomości z zakresu budowy oraz zasady działania urządzeń do brachyterapii (min. 2 godziny)

4. Szkolenie typu S-E

Tematy wykładów:

- Podstawowe wiadomości z zakresu fizyki współczesnej (min. 1 godzina)
- Oddziaływanie promieniowania z materią (min. 1 godzina)
- Biologiczne skutki promieniowania jonizującego (min. 1 godzina)
- Detekcja promieniowania jonizującego (min. 2 godziny)
- Podstawowe wielkości dozymetrii promieniowania jonizującego, jednostki (min. 2 godziny)
- Zasady ochrony radiologicznej (min. 4 godziny)
- Zagadnienie krytyczności i współczynnika mnożenia (min. 4 godziny)
- Ustawa - Prawo atomowe i akty wykonawcze do niej (min. 2 godziny)
- Konwencje i umowy międzynarodowe w zakresie zabezpieczeń materiałów jądrowych (min. 2 godziny)
- Zasady i metody ewidencji i rachunkowości materiałów jądrowych (min. 2 godziny)
- Zasady i metody ochrony fizycznej obiektów i materiałów jądrowych (min. 2 godziny)
- Źródła zagrożenia radiacyjnego w wypalonych elementach paliwowych (min. 1 godzina)
- Raporty bezpieczeństwa przechowalników wypalonego paliwa jądrowego (min. 1 godzina)

5. Szkolenie typu S-O

Tematy wykładów jak w szkoleniu typu S-E oraz:

- Zasady bezpiecznej pracy z zamkniętymi źródłami promieniotwórczymi, urządzeniami zawierającymi takie źródła, otwartymi źródłami promieniotwórczymi, w pracowni i poza pracownią (min. 4 godziny)
- Zasady postępowania z odpadami promieniotwórczymi - metody przerobu i kondycjonowania, transport, składowanie (min. 4 godziny)
- Zasady pomiarów mocy dawki i skażeń promieniotwórczych (min. 2 godziny)
- Organizacja ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej, obowiązki i uprawnienia kierownika jednostki, inspektora ochrony radiologicznej, pracowników (min. 2 godziny)
- Przygotowanie dokumentów w jednostce organizacyjnej: regulamin pracy, technologiczne instrukcje pracy, rejestry dawek, rejestry źródeł, zakładowy plan postępowania awaryjnego (min. 2 godziny)

Analiza dokumentacji techniczno-technologicznej, łącznie z planami postępowania awaryjnego, składowiska odpadów lub przechowalnika wypalonego paliwa jądrowego.

6. Szkolenie typu R-O

Tematy wykładów jak w szkoleniu typu S-E oraz:

- Podstawy fizyki jądrowej i reaktorowej (min. 6 godzin)
- Charakterystyki fizyczne i cieplne reaktora (min. 2 godziny)
- Detekcja promieniowania jonizującego - uzupełnienie (min. 2 godziny)
- System barier powstrzymujących rozprzestrzenianie się produktów rozszczepienia (min. 2 godziny)
- Źródła zagrożenia w jądrowym reaktorze badawczym (min. 2 godziny)
- Podstawy zagadnień dozymetrii reaktorowej (min. 4 godziny)
- Gospodarka odpadami promieniotwórczymi i paliwem jądrowym (min. 2 godziny)
- Awarie w badawczych reaktorach jądrowych (min. 4 godziny)
- Zasady zapewnienia jakości w eksploatacji jądrowych reaktorów badawczych (min. 4 godziny)
- Wymiana ciepła w reaktorze (min. 4 godziny)
- Naświetlanie materiału tarczowego oraz ewidencja i kontrola ruchu źródeł promieniotwórczych (min. 2 godz.)
- Limity operacyjne w reaktorze badawczym (min. 1 godzina)

Analiza dokumentacji techniczno-technologicznej (w tym raportu bezpieczeństwa) reaktora badawczego, ze szczególnym uwzględnieniem następujących tematów:

- Budowa bloku reaktora
- Obiegi chłodzenia: pierwotny i wtórny
- Awaryjne układy chłodzenia
- Układ wentylacji
- Układy sterowania, zabezpieczeń i kontroli technologicznej
- Układ zasilania elektrycznego
- Standardowe i awaryjne procedury pracy jądrowego reaktora badawczego
- Charakterystyka i budowa układów kontroli dozymetrycznej
- Napromienianie w reaktorze
- Zagadnienia chemiczne
- Komory gorące i ekspedycja izotopów
- Plany postępowania awaryjnego

Ćwiczenia z zakresu fizyki reaktorowej, obejmujące w szczególności kalibrację prętów regulacyjnych, metody sterowania reaktorem, pomiary efektów reaktywnościowych, gęstości strumienia neutronów i dawek, kontrolę stanu elementów paliwowych w reaktorze, kontrolę uwolnień z reaktora badawczego.

Szkolenie stanowiskowe na pracującym reaktorze według programu indywidualnego przygotowanego przez kierownika jednostki w poszczególnych zespołach służb eksploatacyjnych i pracowni reaktora.

7. Szkolenie typu R-OK

Tematy wykładów jak w szkoleniu typu R-O oraz:

- Fizyka reaktorowa - uzupełnienie (min. 4 godziny)
- Planowanie awaryjne (min. 5 godzin)
- Określanie narażenia radiacyjnego w obiekcie reaktora badawczego (min. 2 godziny)

Analiza dokumentacji techniczno-technologicznej reaktora, szczególnie w zakresie procedur eksploatacyjnych, postępowania awaryjnego i ochrony fizycznej reaktora.

8. Szkolenie typu R-D

Tematy wykładów jak w szkoleniu typu S-E oraz:

- Podstawy fizyki jądrowej i reaktorowej (min. 4 godziny)
- Charakterystyka i budowa układów kontroli dozymetrycznej (min. 6 godzin)
- Układy wentylacji (min. 2 godziny)
- Układy sterowania, zabezpieczeń i kontroli technologicznej (min. 2 godziny)
- Komory gorące i ekspedycja izotopów (min. 4 godziny)
- Napromienianie w reaktorze (min. 2 godziny)
- Metodyka obliczania osłon dla promieniowania mieszanego neutronów i promieniowania gamma (1 godzina)
- Kontrola narażenia indywidualnego od skażeń promieniotwórczych (powierzchniowych i przestrzennych) (min. 1 godzina)

Analiza dokumentacji techniczno-technologicznej (w tym raportu bezpieczeństwa) reaktora badawczego, ze szczególnym uwzględnieniem następujących tematów:

- Układ wentylacji
- Układy sterowania, zabezpieczeń i kontroli technologicznej
- Standardowe i awaryjne procedury pracy jądrowego reaktora badawczego
- Charakterystyka i budowa układów kontroli dozymetrycznej
- Napromienianie w reaktorze
- Zagadnienia chemiczne
- Komory gorące i ekspedycja izotopów
- Plany postępowania awaryjnego

Ćwiczenia z zakresu fizyki reaktorowej, obejmujące w szczególności kalibrację prętów regulacyjnych, metody sterowania reaktorem, pomiary efektów reaktywnościowych, gęstości strumienia neutronów i dawek, pomiar i ocenę skażeń osobistych.

Szkolenie stanowiskowe na pracującym reaktorze, w szczególności w pracowni dozymetrycznej, według programu indywidualnego przygotowanego przez kierownika jednostki.

**ZAKRESY SZKOLEŃ DLA OSÓB, KTÓRE UBIEGAJĄ SIĘ O
UPRAWNIENIA INSPEKTORA OCHRONY RADIOLOGICZNEJ**

1. Typ IOR-1Z

Tematy wykładów (min. 30 godzin):

- Wybrane podstawowe zagadnienia z fizyki atomowej i jądrowej; rozpady promieniotwórcze,
- Naturalne i sztuczne izotopy promieniotwórcze,
- Oddziaływanie promieniowania z materią,
- Biologiczne skutki promieniowania jonizującego,
- Detektory promieniowania jonizującego,
- Podstawowe wielkości dozymetrii promieniowania jonizującego, jednostki,
- Przyrządy dozymetryczne,
- Podstawowe zasady ochrony radiologicznej, w tym uzasadnianie, optymalizacja, ograniczanie narażenia,
- Ustawa - Prawo atomowe i akty wykonawcze do niej, podstawowe przepisy międzynarodowe w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w tym przepisy Unii europejskiej,
- Zezwolenia na działalność w warunkach narażenia, zgłaszanie takiej działalności, wyłączenia, uprawnienia inspektorów dozoru jądrowego,
- Zasady bezpiecznej pracy z zamkniętymi źródłami promieniotwórczymi w pracowniach i poza pracowniami,
- Transport materiałów promieniotwórczych,
- Pomiary mocy dawki i skażeń promieniotwórczych,
- Kontrola narażenia pracowników i osób z ogółu ludności, w tym od promieniowania naturalnego,
- Kontrola szczelności i ewidencja zamkniętych źródeł promieniotwórczych,
- Ogólne informacje o postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi,
- Podstawowe zasady transportu źródeł i odpadów promieniotwórczych,
- Organizacja ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej, obowiązki i uprawnienia kierownika jednostki, inspektora ochrony radiologicznej i pracowników (w tym pracowników zewnętrznych), prace w warunkach narażenia na wzmożone promieniowanie naturalne,
- Przygotowanie dokumentów w jednostce organizacyjnej: regulamin pracy, technologiczne instrukcje pracy, rejestry dawek, rejestry źródeł, plan postępowania awaryjnego,
- Podstawowe zagadnienia z zakresu prawa pracy.

Ćwiczenia obliczeniowe (nim. 4 godziny)

Obliczanie zmiany aktywności w czasie, obliczanie dawek, obliczanie osłon, optymalizacja warunków pracy w warunkach narażenia, ocena dawek indywidualnych na podstawie

dozymetrycznych pomiarów w środowisku pracy, oszacowanie dopuszczalnego czasu przebywania w pomieszczeniu o podwyższonym promieniowaniu.

Ćwiczenia laboratoryjne (min. 4 godziny)

Dobór parametrów przyrządu dozymetrycznego, pomiary mocy dawki, wykreślanie izodoz, pomiary skażeń promieniotwórczych.

2. Typ IOR-1R

Tematy wykładów (min. 20 godzin):

- Wybrane podstawowe zagadnienia z fizyki atomowej i jądrowej;
- Oddziaływanie promieniowania z materią,
- Biologiczne skutki promieniowania jonizującego,
- Detektory promieniowania jonizującego,
- Podstawowe wielkości dozymetrii promieniowania jonizującego, jednostki,
- Przyrządy dozymetryczne,
- Podstawowe zasady ochrony radiologicznej, w tym uzasadnianie, optymalizacja, ograniczanie narażenia,
- Ustawa - Prawo atomowe i akty wykonawcze do niej, podstawowe przepisy międzynarodowe w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w tym przepisy Unii europejskiej,
- Zezwolenia na działalność w warunkach narażenia, zgłaszanie takiej działalności, wyłączenia, uprawnienia inspektorów dozoru jądrowego,
- Zasady bezpiecznej pracy z urządzeniami wytwarzającymi promieniowanie jonizujące, w pracowniach i poza pracowniami,
- Pomiary mocy dawki,
- Kontrola narażenia pracowników i osób z ogółu ludności,
- Podstawy fizyki i techniki lamp rentgenowskich
- Zasady bezpiecznej pracy w pracowniach rentgenowskich
- Organizacja ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej, obowiązki i uprawnienia kierownika jednostki, inspektora ochrony radiologicznej i pracowników (w tym pracowników zewnętrznych), prace w warunkach narażenia na wzmożone promieniowanie naturalne,
- Przygotowanie dokumentów w jednostce organizacyjnej: regulamin pracy, instrukcje pracy, rejestry dawek, plan postępowania awaryjnego,
- Podstawowe zagadnienia z zakresu prawa pracy.

Ćwiczenia obliczeniowe (min. 3 godziny):

Obliczanie dawek, obliczanie osłon, optymalizacja warunków pracy w warunkach narażenia, ocena dawek indywidualnych na podstawie dozymetrycznych pomiarów w środowisku pracy, oszacowanie dopuszczalnego czasu przebywania w pomieszczeniu o podwyższonym promieniowaniu

Ćwiczenia laboratoryjne (min. 3 godzin): dobór parametrów przyrządu dozymetrycznego, pomiary widma promieniowania X, pomiary mocy dawki, wykreślanie izodoz.

3. Typ IOR-1

Tematy jak w szkoleniach typu IOR-1Z i IOR-1R oraz (łącznie min. 60 godzin):

- Podstawy fizyki i techniki lamp rentgenowskich i akceleratorów
- Działalność zawodowa i działania interwencyjne, włącznie z promieniowaniem naturalnym, zwłaszcza radonu
- Zasady bezpiecznej pracy z otwartymi źródłami promieniotwórczymi i urządzeniami wytwarzającymi promieniowanie jonizujące w pracowniach i poza pracowniami, kontrola uwolnień, limity użytkowe (ograniczniki) dawek
- Zasady pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy, wytyczanie granic terenów kontrolowanych i nadzorowanych, dekontaminacja powierzchni roboczych sprzętu, skażeń osobistych, ocena narażenia osób z ogółu ludności, pojęcie grup odniesienia
- Zasady bezpiecznej pracy w pracowniach rentgenowskich i akceleratorowych
- Opisy znanych zdarzeń radiacyjnych przy stosowaniu urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące
- Skażenia wewnętrzne
- Identyfikacja substancji promieniotwórczych i materiałów jądrowych
- Postępowanie z odpadami promieniotwórczymi
- Przykłady typowych zastosowań technik jądrowych oraz związane z nimi potencjalne zagrożenie.

Ćwiczenia obliczeniowe

Jak w szkoleniu typu IOR-1Z oraz (łącznie min. 8 godzin)

Obliczanie osłon, ocena wewnętrznego skażenia organizmu, oszacowanie dopuszczalnego czasu przebywania w pomieszczeniu o podwyższonym promieniowaniu, ocena dawki dla grupy odniesienia.

Ćwiczenia laboratoryjne

Jak w szkoleniu typu IOR-1Z oraz (łącznie min. 8 godzin)

Pomiary widma promieniowania gamma, pomiary strumienia neutronów, wykreślanie izodoz, pomiary skażeń promieniotwórczych.

2. Typ IOR-2

Tematy wykładów:

Tematy jak w szkoleniu typu IOR-1 oraz (łącznie min. 84 godziny):

- Podstawy fizyki reakcji rozszczepienia, fizyki reaktorowej i wymiany ciepła w reaktorach jądrowych
- Elementy fizyki i chemii cyklu paliwa jądrowego
- Zasady bezpiecznej gospodarki odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem

- Składowiska odpadów promieniotwórczych oraz przechowalniki i składowiska wypalonego paliwa jądrowego
- Źródła zagrożenia w reaktorze jądrowym pochodzące z rdzenia reaktora, obiegów chłodzenia, układów filtracji wody i powietrza, wypalonego paliwa, materiałów naświetlonych i odpadów promieniotwórczych
- Zagadnienia dozymetrii reaktorowej
- Ocena zagrożenia w obiekcie jądrowym i okolicy (eksploatacja normalna i sytuacje awaryjne)
- Potencjalne awarie w obiektach jądrowych (reaktorach badawczych i elektrowniach jądrowych)
- Plany postępowania awaryjnego w wybranych obiektach jądrowych
- Zasady ochrony fizycznej i ewidencji materiałów jądrowych

Ćwiczenia obliczeniowe

Jak w szkoleniu typu IOR-1 oraz (łącznie min 12 godzin):

- Oszacowanie aktywności naświetlanego materiału tarczowego
- Oszacowanie współczynnika mnożenia wypalonego paliwa w basenie przechowawczym

Ćwiczenia laboratoryjne

Jak w szkoleniu typu IOR-1 oraz (łącznie min. 12 godzin):

- Ustawianie progów ostrzegawczych i awaryjnych w systemie zabezpieczeń
- Pomiar i ocena skażeń osobistych
- Wyznaczanie map pól promieniowania i skażeń powierzchni w pomieszczeniu technologicznym

3. Typu IOR-3

Tematy wykładów:

Tematy jak w szkoleniu typu IOR-1 oraz (łącznie min. 72 godziny):

- Podstawy wykorzystania promieniowania jonizującego w diagnostyce i terapii medycznej, rodzaje procedur w teleradioterapii i brachyterapii, potencjalne zagrożenia
- Podstawowe zasady ochrony radiologicznej pacjentów
- Zadania inspektorów ochrony radiologicznej w placówkach służby zdrowia, zasady współpracy z operatorem urządzeń, fizykiem medycznym i z lekarzem
- Opis znanych zdarzeń radiacyjnych w postępowaniu medycznym z wykorzystaniem źródeł promieniowania jonizującego

Ćwiczenia obliczeniowe:

Jak w szkoleniu typu IOR-1 oraz (łącznie min. 12 godzin):

Obliczanie mocy dawki i dawki, w tym od promieniowania rozproszonego, osłon i czasu pracy w typowych pracowniach radioterapeutycznych, obliczanie aktywności i stężeń

izotopów promieniotwórczych w organizmie i w odpadach dla typowych procedur medycyny nuklearnej

Ćwiczenia laboratoryjne:

Jak w szkoleniu typu IOR-1.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 12b ust. 1 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 z późn. zm.).

Do tej pory w zakresie uregulowanym niniejszym projektem rozporządzenia obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r w sprawie stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz inspektorów ochrony radiologicznej (Dz. U nr 21 poz. 173).

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

Ocena skutków budżetowych regulacji.

Na wysokość dochodów budżetu z tytułu przeprowadzania egzaminów na uprawnienia do zajmowania stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej mają wpływ: wysokość opłaty za egzamin oraz koszty przeprowadzania egzaminów. Opłata za egzamin, ustalona rozporządzeniem jako 30% najniższego wynagrodzenia, wynosiła w dniu wejścia w życie rozporządzenia (w styczniu 2005 r.) 254,70 zł. Wraz ze wzrostem podstawy do obliczania opłaty za egzamin, opłata ta wzrosła do 395,10 zł w 2010 roku. Koszty przeprowadzania egzaminów wzrosły w tym czasie bardzo nieznacznie i ciągle układają się poniżej 200 zł od osoby (180 zł w 2009 roku). Dalszy wzrost opłaty za egzamin wydaje się więc nieuzasadniony, a utrzymanie jej na poziomie 400 zł (dla kandydatów na inspektorów ochrony radiologicznej) zapewni, że przez co najmniej kilka najbliższych lat ponad 50% tej kwoty będzie zasilać budżet. Przyjmując określony powyżej koszt jednostkowy egzaminu, wystarczającą nadwyżkę wpływów nad kosztami zapewni także niższa opłata, wynosząca 300 zł, proponowana dla osób ubiegających się o uprawnienia do zajmowania stanowisk istotnych dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Ustalenie niższej opłaty egzaminacyjnej dla tej kategorii uprawnień uzasadnione jest faktem, że właśnie w jednostkach finansowanych z budżetu, tj. szpitalach onkologicznych i izbach celnych, lokuje się prawie 91% stanowisk istotnych dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, a koszty egzaminów pokrywają pracodawcy. Kolejne 8% to stanowiska w jednostkach naukowo-badawczych, także dotowanych przez budżet i zaledwie ok. 1,4% stanowisk znajduje się w jednostkach komercyjnych. Odmienna jest sytuacja w przypadku inspektorów ochrony radiologicznej. Są to stanowiska rozproszone po różnych rodzajach jednostek organizacyjnych, z czego większość to jednostki typowo komercyjne.

Oszacowanie wpływów.

W latach 2006 – 2009 przeciętna liczba zdających wynosiła:

- 380 osób/rok ubiegających się o uprawnienia do zajmowania stanowisk istotnych dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz
- 355 osób/rok ubiegających się o uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej.

Przyjmując powyższe liczby, przewiduje się, że wpływy do budżetu z tytułu opłat egzaminacyjnych wyniosą:

$$380 \text{ osób/rok} \times 300 \text{ zł/osobę} + 355 \text{ osób/rok} \times 400 \text{ zł/osobę} = 114\,000 + 142\,000 = \mathbf{256\,000 \text{ zł/rok}}$$

Oszacowanie kosztów.

Propozycja ustalenia wynagrodzenia członka komisji egzaminacyjnej jako jednej stawki, 30 zł za każdą egzaminowaną osobę, niezależnie od wyników egzaminu, nie powinna mieć wpływu na wzrost kosztów przeprowadzania egzaminów, natomiast znacznie uprości proces planowania, czyniąc go niezależnym od liczby egzaminów w roku budżetowym. Wynagrodzenie członka komisji będzie zależeć jedynie od liczby egzaminowanych osób. Przyjmując niezmienny koszt jednostkowy egzaminu 180 zł/osobę, szacunkowe przeciętne koszty wyniosą:

$$(380 \text{ osób/rok} + 355 \text{ osób/rok}) \times 180 \text{ zł/osobę} = 132\,300 \text{ zł/rok} \approx \mathbf{132\,000 \text{ zł/rok}}$$

Ostatecznie przewidywany dochód budżetu wyniesie: 123 000 zł/rok.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia .....

w sprawie czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej

Na podstawie art. 12d ust. 8 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr.42, poz. 276 z późn. zm.¹⁾) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wykaz czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej;
- 2) szczegółowe warunki i tryb nadawania przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki uprawnień do wykonywania czynności, o których mowa w pkt. 1;
- 3) tryb pracy komisji egzaminacyjnej i składów egzaminacyjnych komisji egzaminacyjnej oraz sposób i tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów;
- 4) sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej;
- 5) wymagany zakres szkolenia, w tym szkolenia praktycznego oraz formy organizowania szkoleń;
- 6) warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenie oraz tryb uzyskiwania przez te jednostki wpisu do rejestru jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń teoretycznych.

§ 2. Wykaz czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej oraz szczegółowe warunki dotyczące wykształcenia i stażu pracy, wymagane dla nabycia uprawnień do wykonywania tych czynności określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3.

1. Wniosek do Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki o nadanie uprawnień zawiera:
  - 1) imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz numer PESEL osoby, która ubiega się o nadanie uprawnień;
  - 2) informację o rodzaju czynności, które osoba ta będzie wykonywała;
  - 3) informacje o przebiegu pracy zawodowej tej osoby oraz jej adres do korespondencji.
2. Występujący z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, dołącza do niego następujące dokumenty dotyczące osoby, której mają być nadane uprawnienia:
  - 1) dokument stwierdzający zdanie egzaminów, teoretycznego i praktycznego, wymaganych dla uzyskania określonych uprawnień;

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 583 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679.

- 2) orzeczenia lekarskie o posiadaniu warunków zdrowotnych i psychologicznych, o których mowa w art. 12c ust. 3 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”;
  - 3) odpisy dyplomów lub/i świadectw potwierdzających posiadane wykształcenie;
  - 4) dokumenty potwierdzające wymagany staż pracy i odbyte praktyki;
  - 5) oświadczenie o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych;
  - 6) oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, o której mowa w przepisach o ochronie danych osobowych.
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się nie później niż 30 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu.

§ 4.

1. Komisja egzaminacyjna:
  - 1) ustala listę osób dopuszczonych do egzaminu;
  - 2) przygotowuje testy i zadania egzaminacyjne, o których mowa w § 7 ust. 1 oraz pytania i opis sekwencji czynności, o których mowa w § 9 ust. 4 pkt 2 i 3;
  - 3) ustala datę egzaminu i skład egzaminacyjny dla jego przeprowadzenia;
  - 4) rozpatruje odwołania, o których mowa w § 8 ust. 2.
2. Komisja egzaminacyjna i skład egzaminacyjny podejmują decyzje zwykłą większością głosów. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub składu egzaminacyjnego.

§ 5.

1. Osoba przystępująca do egzaminu powinna wcześniej ukończyć:
  - 1) szkolenie teoretyczne przeprowadzone przez uprawnioną jednostkę, o której mowa w art. 12d ust. 3 ustawy;
  - 2) szkolenie praktyczne, w tym trening na odpowiednich symulatorach elektrowni jądrowej (pełnowymiarowy symulator jądrowego bloku energetycznego, symulator ciepłno-przepływowy, symulatory częściowe układów lub urządzeń elektrowni jądrowej, EJ) – w zakresie przewidzianym w programie szkolenia na dane stanowisko.
2. Do szkolenia praktycznego może być dopuszczona osoba spełniająca warunki, o których mowa w art. 12c ust. 3 pkt. 2) i 3) ustawy.
3. Kierownicy jednostek szkoleniowych, o których mowa w ust. 1 pkt. 1) i 2) wydają zaświadczenia ukończenia szkoleń.
4. Zaświadczenie kierownika jednostki szkoleniowej przeprowadzającej szkolenie praktyczne zawiera: zakres praktyki, stopień opanowania przez osobę szkoloną poszczególnych zagadnień wraz z uwagami o naturze popełnianych błędów oraz ogólną ocenę przebiegu szkolenia. Negatywna ocena kierownika jednostki szkoleniowej przeprowadzającej szkolenie praktyczne oznacza, że osoba szkolona wykazuje brak stosownych umiejętności, a sposoby wykonywania przez nią zadań stwarzać mogą bezpośrednie zagrożenie lub przesłanki dla zagrożenia spowodowania awarii.

§ 6.

1. Wniosek o przeprowadzenie egzaminu składa wnioskujący o nadanie uprawnień przedstawiając wykaz osób, rodzaje uprawnień oraz terminy zakończenia szkoleń, o

których mowa w § 5 ust. 1. Do wniosku dołącza się dokument poświadczający wniesienie opłat, o których mowa w § 11 ust. 1.

2. Egzamin składa się z części teoretycznej oraz części praktycznej i obejmuje zagadnienia z zakresu szkoleń teoretycznego i praktycznego, przewidzianych dla danych czynności.
3. Termin egzaminu powinien być ustalony nie później niż 2 tygodnie od daty zakończenia szkoleń, o których mowa w § 5 ust. 1.
4. Osoby przystępujące do egzaminu przedstawiają Sekretarzowi komisji zaświadczenia o ukończeniu szkoleń, o których mowa w § 5 ust. 3.
5. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny ze szkolenia praktycznego.

§ 7.

1. Egzamin teoretyczny ma charakter pisemny i polega na:
  - 1) rozwiązaniu testu złożonego z 30 pytań;
  - 2) wykonaniu 3 zadań obliczeniowych i/lub problemowych, z zakresu wiedzy wymaganej dla uzyskania określonych uprawnień.
2. Osoby przystępujące do egzaminu teoretycznego otrzymują materiały i testy egzaminacyjne opatrzone pieczęcią Komisji egzaminacyjnej i tylko takie dokumenty są uwzględniane.
3. Egzamin teoretyczny trwa 3 godziny, w tym:
  - 1) rozwiązywanie testu – 1 godzina;
  - 2) wykonanie zadań obliczeniowych i/lub zadań problemowych – 2 godziny.
4. 1) Każde pytanie testu oceniane jest według następujących zasad:
  - a) odpowiedź prawidłowa – 1 punkt,
  - b) odpowiedź nieprawidłowa lub brak odpowiedzi – 0 punktów.
- 2) Wykonanie każdego z zadań, o których mowa w ust. 1 pkt. 2 oceniane jest w skali od 0 do 5 punktów.
5. Warunkiem zaliczenia egzaminu teoretycznego jest uzyskanie co najmniej 30 punktów, w tym co najmniej 10 punktów za zadania, o których mowa w ust. 1 pkt. 2.
6. Sekretarz Komisji sporządza protokół egzaminu teoretycznego, który zawiera:
  - 1) numer i datę sporządzenia protokołu;
  - 2) datę przeprowadzenia egzaminu;
  - 3) imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz numer PESEL osoby zdającej;
  - 4) arkusz pytań testowych i ich ocenę punktową;
  - 5) tematy zadań i liczbę punktów uzyskanych za ich rozwiązanie;
  - 6) informację, czy osoba zdająca zdała/nie zdała egzamin teoretyczny;
  - 7) imiona, nazwiska i podpisy przewodniczącego i członków składu egzaminacyjnego.
7. Wykaz osób, które zdały egzamin teoretyczny jest niezwłocznie ogłaszany i przekazywany wnioskującemu o nadanie uprawnień.

§ 8.

1. Osoba zdająca egzamin teoretyczny ma prawo wglądu do swoich materiałów egzaminacyjnych, po ogłoszeniu wyników.
2. Osoba, która nie uzyskała liczby punktów wystarczającej do zdania egzaminu teoretycznego może, w terminie 3 dni od dnia ogłoszenia wyników, zwrócić się z pisemnym wnioskiem do przewodniczącego Komisji egzaminacyjnej o dokonanie ponownej oceny swoich materiałów egzaminacyjnych przedstawiając stosowane uzasadnienie.

§ 9.

1. Egzamin praktyczny przeprowadzany jest nie wcześniej niż 7 dni od dnia ogłoszenia wyników egzaminu teoretycznego.
2. Do egzaminu praktycznego dopuszczone są tylko osoby, które zdały egzamin teoretyczny.
3. Egzamin praktyczny polega na:
  - 1) zapoznaniu się składu egzaminacyjnego z ocenami zawartymi w zaświadczeniach ukończenia szkoleń, o których mowa w § 5 ust. 3;
  - 2) rozwiązaniu przez osobę egzaminowaną dwóch zadań problemowych z zakresu praktyki wykonywania czynności objętych uprawnieniem lub
  - 3) w przypadku ubiegania się o uprawnienia „Dozór ruchu” i „Sterowanie” (symbole, odpowiednio D i S) – przeprowadzeniu przez osobę egzaminowaną wybranej sekwencji czynności na pełnowymiarowym symulatorze bloku EJ, w obecności instruktora prowadzącego szkolenie praktyczne;
  - 4) analizie przez członków składu egzaminacyjnego i instruktora wykonania zadania, o którym mowa w pkt 3.
4. Sekretarz Komisji sporządza protokół egzaminu praktycznego, który zawiera:
  - 1) numer i datę sporządzenia protokołu;
  - 2) datę przeprowadzenia egzaminu;
  - 3) imię, nazwisko, data i miejsce urodzenia oraz numer PESEL osoby zdającej;
  - 4) treści pytań, o których mowa w ust. 4 pkt. 2 i oceny odpowiedzi;
  - 5) opis wykonanej przez osobę zdającą egzamin sekwencji czynności, o której mowa w ust. 4 pkt. 3 i jej ocenę;
  - 6) informację, czy osoba zdająca zdała/nie zdała egzamin praktyczny;
  - 7) imiona, nazwiska i podpisy przewodniczącego i członków składu egzaminacyjnego;
  - 8) protokół egzaminu teoretycznego;
  - 9) zaświadczenia ukończenia szkoleń, o których mowa w § 5 ust. 3.
5. Wykaz osób, które zdały egzamin praktyczny jest niezwłocznie ogłaszany i przekazywany wnioskującemu o nadanie uprawnień.
6. Osobie, która zdała egzamin praktyczny wydaje się dokument potwierdzający zdanie egzaminu wymaganego dla uzyskania określonych uprawnień.

§ 10. Osoba, która nie została dopuszczona do egzaminu teoretycznego lub nie zdała egzaminu może do niego przystąpić nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy, pod

warunkiem ponownego odbycia szkoleń, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt. 1 i 2; § 5 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 11.

1. Opłata za egzamin wynosi .....
2. Opłatę, o której mowa w ust. 1, wnosi się na konto dochodów Państwowej Agencji Atomistyki.
3. Kwota opłaty za egzamin oraz numer konta, o którym mowa w ust. 2, są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki.
4. Opłata egzaminacyjna podlega zwrotowi tylko w przypadku rezygnacji lub nieprzystąpienia do egzaminu pod warunkiem powiadomienia o tym Komisji egzaminacyjnej w terminie 2 tygodni przed ustaloną datą egzaminu teoretycznego.

§ 12. Wynagrodzenie członka komisji egzaminacyjnej uczestniczącego w składzie egzaminacyjnym przeprowadzającym egzamin wynosi:

- 1) .....zł za udział w przeprowadzeniu egzaminu teoretycznego;
- 2) .....zł za każdą osobę zdającą, która przystąpiła do egzaminu praktycznego;
- 3) .....zł dodatkowo za każdą osobę ubiegającą się o uprawnienia „Dozór ruchu” i „Sterowanie” (symbole, odpowiednio D i S).

§ 13.

1. Szkolenia dla osób, które ubiegają się o uprawnienia umożliwiające wykonywanie czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w elektrowni jądrowej powinny zapewnić, w szczególności realizację następujących celów:
  - 1) poznanie podstaw teoretycznych i zasad funkcjonowania elektrowni jądrowej ze szczególnym uwzględnieniem jądrowego układu wytwarzania pary oraz układów konwersji energii wraz z ich układami pomocniczymi;
  - 2) poznanie przepisów i zasad ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego w elektrowni jądrowej ze szczególnym uwzględnieniem czynności, jakie ta osoba będzie wykonywała;
  - 3) poznanie przepisów i zasad dotyczących powstawania i postępowania z odpadami promieniotwórczymi, w tym zasad gospodarki paliwem jądrowym;
  - 4) zaznajomienie się z zagrożeniami jakie mogą wystąpić w elektrowni jądrowej zwłaszcza przy wykonywaniu czynności objętych uprawnieniem;
  - 5) nabycie umiejętności wykonywania objętych uprawnieniem czynności w sposób bezpieczny dla siebie i innych osób oraz postępowania w sytuacjach awaryjnych, w tym udzielania pomocy osobom poszkodowanym.
2. Szkolenie jest prowadzone w następujących formach:
  - a) szkolenie teoretyczne: wykład, ćwiczenia obliczeniowe, warsztaty,
  - b) szkolenie praktyczne: praca na symulatorach sterowni EJ i urządzeń, praca na modelach urządzeń, praktyka, dublowanie.
3. Zakresy szkoleń określa załącznik nr 2.

§ 14. Szkolenia teoretyczne mogą przeprowadzać jednostki, które:

- 1) posiadają obiekty, urządzenia i wyposażenie umożliwiające prowadzenie zajęć teoretycznych objętych tematyką szkolenia lub zapewniają do nich dostęp, a w szczególności komputerów z odpowiednim oprogramowaniem, makiet i modeli urządzeń elektrowni, materiałów piśmiennych (książki, skrypty, instrukcje obsługi) i elektronicznych (np. pakiety multimedialne);
- 2) dysponują kadrami wykładowców i instruktorów, którzy posiadają wykształcenie wyższe i odznaczają się wiedzą i doświadczeniem, a także umiejętnościami dydaktycznymi, zgodnie z zakresem prowadzonych zajęć w dziedzinach:
  - a) fizyki, zagadnień ciepłno-przepływowych i technologii jądrowych,
  - b) bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej,
  - c) zarządzania ryzykiem,
  - d) organizacji pracy,
  - e) podstaw kształcenia dorosłych,
- 3) opracują szczegółowe programy szkoleń odpowiadające zakresom szkoleń dla uprawnień wymienionych w załącznikach nr 1 i 2 i uzyskują ich zatwierdzenie przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki;
- 4) prowadzą dzienniki zajęć zawierające tematykę i czas trwania poszczególnych zajęć oraz spis osób biorących udział w szkoleniach i przechowują je przez co najmniej 5 lat od dnia zakończenia szkolenia.

§ 15.

1. Jednostka prowadząca szkolenia praktyczne powinna posiadać obiekty, urządzenia i wyposażenie umożliwiające prowadzenie ćwiczeń praktycznych objętych tematyką szkolenia, a w szczególności symulatory rzeczywistych urządzeń elektrowni jądrowej z pełnym oprogramowaniem, pozwalającym na trenowanie wykonywania czynności w warunkach normalnego użytkowania elektrowni i w sytuacjach awaryjnych.
2. Testy referencyjne symulatorów, o których mowa w ust. 1 wykonuje się u dostawcy reaktora jądrowego i producentów układów i urządzeń elektrowni jądrowej w okresach nie dłuższych niż 12 miesięcy, a ich wyniki przedkłada Prezesowi Państwowej Agencji Atomistyki.
3. Obiekty i materiały szkoleniowe powinny być aktualizowane stosownie do zmian wprowadzanych w elektrowni jądrowej oraz doświadczeń z eksploatacji analogicznych lub podobnych bloków, układów i urządzeń.
4. Instruktorzy prowadzący szkolenia praktyczne powinni posiadać kwalifikacje określone w § 14 pkt. 2, stosownie do zakresu prowadzonych zajęć, i brać udział w szkoleniach okresowych organizowanych przez dostawcę reaktora jądrowego i producentów układów i urządzeń elektrowni jądrowej przynajmniej co 2 lata.

§ 16.

1. Wniosek do Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki o wpis do rejestru jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń teoretycznych zawiera informacje potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w § 14, a w szczególności:

- 1) opis obiektów, urządzeń i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia szkoleń, które jednostka szkoląca posiada, lub do których ma dostęp z określeniem warunków dostępu;
  - 2) szczegółowe programy szkoleń, o których mowa w § 14 pkt. 3;
  - 3) listę wykładowców i instruktorów z podaniem ich kwalifikacji i zajęć, które będą prowadzili.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, sporządza kierownik jednostki szkolącej.
  3. Prezes Państwowej Agencji Atomistyki zatwierdza programy szkoleń i dokonuje wpisu jednostki przeprowadzającej szkolenia do rejestru, o którym mowa w art. 12d ust. 3 ustawy, po stwierdzeniu spełniania przez nią warunków, o których mowa w § 14.
  4. Kierownikowi jednostki przeprowadzającej szkolenie teoretyczne, która została wpisana do rejestru, Prezes Państwowej Agencji Atomistyki wydaje zaświadczenie o uzyskaniu wpisu do rejestru.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia ..... (Dz. U. Nr ..., poz. ....)

Załącznik nr 1

Wykaz czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej oraz szczegółowe warunki dotyczące wykształcenia i stażu pracy wymagane dla nabycia uprawnień do wykonywania tych czynności.

Rodzaj uprawnień		Lista czynności <i>jedna lub więcej</i>	Kwalifikacje	
Nazwa	Symbol		Wykształcenie i uprawnienia <i>jeden z kierunków /specjalności; uprawnienia</i>	Staż pracy <i>co najmniej</i>
Zarządzanie	Z	Zarządzanie elektrownią jądrową lub jednostką nadrzędną w zakresie elektrowni jądrowych	wyższe magisterskie techniczne: zarządzanie, zarządzanie i inżynieria produkcji, energetyka, elektrotechnika, mechanika i budowa maszyn, fizyka techniczna /aparatura kontrolno-pomiarowa	6 lat w energetyce, w tym 3 lata na stanowisku kierowniczym
Dozór ruchu	D	Kierowanie i nadzorowanie pracy EJ na zmianie roboczej	wyższe magisterskie techniczne: energetyka, elektrotechnika, mechanika i budowa maszyn, fizyka techniczna /aparatura kontrolno-pomiarowa; uprawnienia S i E	2 lata na stanowisku kierowniczym w eksploatacji (ruchu) w EJ, w tym 6 miesięcy przy sterowaniu reaktorem jądrowym

Sterowanie	S	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sterowanie reaktorem jądrowym i blokiem energetycznym 2) Operacje z paliwem jądrowym w reaktorze jądrowym i w basenie przeładunkowym paliwa 	<p>wyższe licencjackie techniczne: energetyka, elektrotechnika, mechanika i budowa maszyn, fizyka techniczna, elektronika i telekomunikacja /aparatura kontrolno-pomiarowa</p>	<p>2 lata w energetyce, w tym 1 rok w EJ przy sterowaniu reaktorem jądrowym</p>
Kierowanie eksploatacją (ruchem)	E	<ol style="list-style-type: none"> 1) Nadzór nad planowaniem produkcji w EJ 2) Opracowywanie procedur i instrukcji eksploatacyjnych (ruchowych) w EJ 3) Kierowanie i nadzorowanie prac eksploatacyjnych w EJ 4) Opracowywanie raportów ruchowych pracy układów technologicznych i urządzeń w EJ 5) Koordynowanie i nadzorowanie szkoleń personelu eksploatacji EJ 6) Koordynowanie i nadzorowanie gospodarki wodnej, chemicznej i odpadami promieniotwórczymi w EJ 	<p>wyższe magisterskie techniczne: energetyka, elektrotechnika, mechanika i budowa maszyn, fizyka techniczna, elektronika i telekomunikacja /aparatura kontrolno-pomiarowa</p>	<p>2 lata w energetyce, w tym 6 miesięcy w EJ na stanowisku związanym z eksploatacją (ruchem)</p>

Załącznik nr 2

Zakresy szkoleń dla osób, które ubiegają się o nabycie uprawnień do wykonywania czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej (według rodzajów uprawnień podanych w Załączniku nr 1).

Rodzaj uprawnień		Zakres szkoleń	
Nazwa	Symbol	Szkolenie teoretyczne	Szkolenie praktyczne
Zarządzenie	Z	1) Zintegrowany system zarządzania w EJ 2) Podejmowanie decyzji w warunkach EJ 3) Przywództwo i praca zespołowa w warunkach EJ <i>oraz, w odpowiednim zakresie, tematy przewidziane dla uprawnień E</i>	Podejmowanie decyzji w warunkach EJ
Dozór ruchu	D	1) Limity, warunki eksploatacyjne i wymagania dozoru jądrowego 2) Reżimy normalnej pracy reaktora jądrowego i bloku energetycznego 3) Badania i próby eksploatacyjne i prewencyjne układów i urządzeń EJ 4) Wyniki analiz bezpieczeństwa dla stanów zakłóceń i awarii 5) Ocena natury i stanu odchylenia od stanu normalnego EJ oraz reagowanie	Praktyka i praca pod nadzorem w EJ, w sterowni reaktora jądrowego

Sterowanie	S	<ol style="list-style-type: none"> 1) Elementy fizyki i techniki reaktorowej 2) Wytwarzanie energii w EJ 3) Gospodarowanie paliwem jądrowym <i>oraz, w zakresie odpowiednim do wykonywanych czynności</i> 1) Limity, warunki eksploatacyjne i wymagania dozoru jądrowego 2) Reżimy normalnej pracy reaktora jądrowego i bloku energetycznego 3) Badania i próby eksploatacyjne i prewencyjne układów i urządzeń EJ 4) Wyniki analiz bezpieczeństwa dla stanów zakłóceń i awarii 5) Ocena natury i stanu odchylenia od stanu normalnego EJ oraz reagowanie 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sterowanie reaktorem jądrowym w sytuacji normalnej, na pełnowymiarowym symulatorze sterowni EJ 2) Sytuacja zakłóceń i stanów awaryjnych, na pełnowymiarowym symulatorze sterowni EJ <i>oraz</i> 3) Praktyka i praca pod nadzorem w EJ, w sterowni reaktora jądrowego
Kierowanie eksploatacją (ruchem)	E	<p style="text-align: center;"><i>jak dla uprawnień D oraz</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Podstawy zarządzania w energetyce 2) Podejmowanie decyzji w warunkach EJ 3) Przywództwo i praca zespołowa w warunkach EJ 4) Wymagania dozoru jądrowego w eksploatacji EJ 5) Organizacja bezpiecznej pracy 	Praktyka i praca pod nadzorem w EJ, przy eksploatacji (ruchu)

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie czynności mających istotne znaczenie dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej jest wykonaniem upoważnienia ustawowego zawartego w art. 12d ust. 8 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia określa:

- 1) czynności mające istotne znaczenie dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej,
- 2) szczegółowe warunki i tryb nadawania przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki uprawnień do wykonywania czynności, o których mowa w pkt. 1,
- 3) tryb pracy komisji egzaminacyjnej i składów egzaminacyjnych komisji egzaminacyjnej oraz sposób i tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów,
- 4) sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej,
- 5) wymagany zakres szkolenia, w tym szkolenia praktycznego oraz formy organizowania szkoleń,
- 6) warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenie oraz tryb uzyskiwania przez te jednostki wpisu do rejestru jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń teoretycznych.

Do czynności mających istotne znaczenie dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej zostały zaliczone:

- 1) kierowanie elektrownią jądrową lub jednostką nadrzędną w zakresie elektrowni jądrowych – uprawnienia Z,
- 2) kierowanie i nadzorowanie pracy elektrowni jądrowej na zmianie roboczej - uprawnienia D,
- 3) sterowanie reaktorem jądrowym i blokiem energetycznym, w tym operacje z paliwem jądrowym w reaktorze jądrowym i w basenie przeładunkowym – uprawnienia S,
- 4) kierowanie i nadzorowanie eksploatacji (ruchu) elektrowni jądrowej – uprawnienia E.

Lista czynności, a także wymagania kwalifikacyjne (wykształcenie i posiadane uprawnienia, staż pracy) wymagane dla uzyskania uprawnień do wykonywania tych czynności przedstawione są w załączniku nr 1 do projektu rozporządzenia. Wszystkie osoby ubiegające się o uzyskanie uprawnień do wykonywania tych czynności muszą mieć odpowiedni staż pracy w energetyce i w elektrowni jądrowej, a osoby wykonujące czynności związane z kierowaniem i nadzorowaniem pracy elektrowni jądrowej na zmianie roboczej – także uprawnienia do sterowania reaktorem jądrowym i blokiem energetycznym (S) i uprawnienia do kierowania eksploatacją (E).

Cele i formy szkoleń ujęte są w § 13, a wymagane zakresy szkoleń teoretycznych i praktycznych – w załączniku nr 2 do projektu rozporządzenia. Osoba kończąca szkolenie uzyskuje zaświadczenie o ukończeniu szkolenia teoretycznego i zaświadczenie o ukończeniu

szkolenia praktycznego. Zawartość zaświadczenia kierownika jednostki przeprowadzającej szkolenie praktyczne określa szczegółowo § 5 ust.4.

W § 14 i § 15 określono warunki, jakie muszą spełniać jednostki prowadzące szkolenia teoretyczne i szkolenia praktyczne dla osób ubiegających się o uzyskanie uprawnień. Określono także wymagania dotyczące wykładowców i instruktorów. Przyjęto, że instruktorzy prowadzący zajęcia praktyczne muszą posiadać nadane im przez Prezesa PAA uprawnienia przynajmniej w takim zakresie, w jakim szkolą uczestników zajęć. Muszą także brać udział w szkoleniach okresowych organizowanych przynajmniej co 2 lata przez dostawcę reaktora jądrowego i producentów układów i urządzeń elektrowni jądrowej. Na jednostkę prowadzącą szkolenia praktyczne nałożono obowiązek przeprowadzania okresowych testów referencyjnych symulatorów rzeczywistych urządzeń elektrowni jądrowej, przeprowadzanych u dostawcy reaktora jądrowego oraz producentów układów i urządzeń elektrowni jądrowej, a także aktualizowania urządzeń i materiałów szkoleniowych stosownie do zmian wprowadzanych w elektrowni jądrowej oraz doświadczeń z eksploatacji analogicznych lub podobnych bloków, układów i urządzeń.

Tryb uzyskiwania wpisu do rejestru jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń teoretycznych, w tym zawartość wniosku do Prezesa PAA o dokonanie wpisu do rejestru, określa § 16 projektu rozporządzenia.

Tryb pracy komisji egzaminacyjnej i składów egzaminacyjnych komisji egzaminacyjnej oraz sposób i tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów określają §§ 4 i 6 – 9. Do egzaminów dopuszczane są tylko te osoby, które otrzymały pozytywną ocenę kierownika jednostki przeprowadzającej szkolenie praktyczne (§ 6 ust. 5). Egzamin składa się z części teoretycznej i części praktycznej. Warunkiem dopuszczenia do części praktycznej egzaminu jest zdanie egzaminu teoretycznego. Egzamin teoretyczny ma charakter pisemny i składa się z 30 zadań testowych oraz 3 zadań obliczeniowych lub problemowych z zakresu wiedzy wymaganej dla uzyskania określonych uprawnień. Określono zasady punktowania i minimalną liczbę punktów wymaganą do zaliczenia egzaminu teoretycznego. Wyniki egzaminu teoretycznego ogłaszane są niezwłocznie. Osoba, która nie uzyskała liczby punktów wystarczającej do zaliczenia egzaminu teoretycznego może, w terminie 3 dni od dnia ogłoszenia wyników, zwrócić się z pisemnym wnioskiem do przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej o dokonanie ponownej oceny swoich materiałów egzaminacyjnych przedstawiając stosowne uzasadnienie. Włączenie procedury odwoławczej powoduje, że egzamin praktyczny może odbyć się nie wcześniej niż 7 dni od ogłoszenia wyników egzaminu teoretycznego.

Egzamin praktyczny polega na zapoznaniu się składu egzaminacyjnego z ocenami zawartymi w zaświadczeniu kierownika jednostki przeprowadzającej szkolenie praktyczne, odpowiedzi osoby egzaminowanej na dwa pytania dotyczące czynności objętych uprawnieniem, a przypadku czynności objętych uprawnieniami typu S i D – przeprowadzenie wybranej sekwencji na pełnowymiarowym symulatorze bloku elektrowni jądrowej. Przyjęto, że w egzaminie praktycznym bierze udział instruktor, który prowadził szkolenie praktyczne z osobą egzaminowaną.

Możliwość powtórnego zdawania egzaminu określono w § 10 – wymagane jest ponowne odbycie szkoleń i przystąpienie do egzaminu nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy.

Sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej określono w § 11 i 12. Wynagrodzenie członków komisji egzaminacyjnej zróżnicowano w zależności od rodzaju nadawanych uprawnień.

Do tej pory w zakresie regulowanym niniejszym projektem rozporządzenia nie obowiązywały w Rzeczypospolitej Polskiej żadne przepisy szczegółowe.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia .....

w sprawie dotacji celowej udzielanej w celu zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy stosowaniu promieniowania jonizującego

Na podstawie art. 33 ust. 21 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wzór wniosku o udzielenie dotacji i termin jego składania oraz dokumenty, jakie należy dołączyć do wniosku;
- 2) termin zawiadomienia przez ministra właściwego do spraw gospodarki podmiotu, który złożył wniosek o udzielenie dotacji, o udzieleniu dotacji i jej wysokości albo o odmowie udzielenia dotacji;
- 3) sposób dokumentowania wykorzystania dotacji;
- 4) wzory raportów kwartalnych i końcowych z wykonywania działalności, na którą została udzielona dotacja, oraz terminy składania tych raportów ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe;
- 2) wnioskodawcy – rozumie się przez to ubiegającego się o udzielenie dotacji;
- 3) wykonawcy – rozumie się przez to wnioskodawcę, któremu minister właściwy do spraw gospodarki udzielił dotacji na wykonywanie działalności będącej przedmiotem wniosku.

§ 3.1. Wnioskodawca składa wniosek o udzielenie dotacji do ministra właściwego do spraw gospodarki w terminie od dnia 1 marca do dnia 31 marca roku poprzedzającego rok kalendarzowy, którego wniosek dotyczy.

2. Wzór wniosku o udzielenie dotacji określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.
3. Do wniosku o udzielenie dotacji na dofinansowanie inwestycji budowlanej wnioskodawca dołącza dodatkowo:
  - 1) dokument stwierdzający prawo do dysponowania nieruchomością na cel budowlany;
  - 2) kopię decyzji o pozwoleniu na budowę, o ile jest ona wymagana zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623).

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 583 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679.

- § 4.1. O udzieleniu dotacji i jej wysokości albo o odmowie jej udzielenia minister właściwy do spraw gospodarki zawiadamia wnioskodawcę na piśmie w terminie do dnia 15 listopada roku, w którym wniosek został złożony.
2. Odmowa udzielenia dotacji wymaga uzasadnienia.

- § 5. W celu dokumentowania wykorzystania dotacji wykonawca prowadzi:
- 1) ewidencję księgową w sposób umożliwiający rozliczenie kosztów i ustalenie dochodów związanych z działalnością, na wykonywanie której została udzielona dotacja;
  - 2) wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków.

- § 6. 1. Wykonawca dokumentuje wykorzystanie dotacji, składając ministrowi właściwemu do spraw gospodarki raporty kwartalne i końcowe z wykonywania działalności, których wzory określają załączniki nr 2 i 3 do rozporządzenia.
2. Raporty kwartalne wykonawca składa ministrowi właściwemu do spraw gospodarki w terminie jednego miesiąca od zakończenia każdego kwartału.
  3. Raport końcowy wykonawca składa ministrowi właściwemu do spraw gospodarki w terminie jednego miesiąca od zakończenia umowy.
  4. Jeżeli termin złożenia raportu końcowego pokrywa się z terminem złożenia raportu kwartalnego, wykonawca składa raport końcowy.

§ 7. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie dotacji celowej udzielanej w celu zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy stosowaniu promieniowania jonizującego (Dz. U. Nr 251, poz. 1849).

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

Prezes Rady Ministrów

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia .....

Załącznik nr 1

WZÓR

Część A: Dotyczy dotacji udzielanej na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 33 ust. 2 pkt 1-10 ustawy

.....
(nazwa i adres wnioskodawcy)

.....
(miejsowość, data)

Minister Gospodarki

WNIOSEK

o udzielenie dotacji celowej w roku .....

Zgodnie z art. 33 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia .....2000 r. - *Prawo atomowe (Dz. U. Nr ....., poz. ....)* wnoszę o udzielenie dotacji na: wykonywanie działalności pn.:

.....,
.....,

o której mowa w art. 33 ust. 2 pkt ..... ustawy w kwocie ..... tys. zł (słownie złotych .....).

.....
(podpis i pieczęć wnioskodawcy)

Do wniosku załączam:

- I. Część opisową;
- II. Plan zadaniowo-finansowy wykonywania działalności w roku ..... ;
- III. Plan dochodów uzyskanych w wyniku wykonywania działalności w roku ..... i środki pochodzące z innych źródeł;
- IV. Harmonogram wydatków na wykonywanie działalności w roku ..... .

I. Część opisowa:

1. Informacje o wnioskodawcy:

- 1) *potencjał techniczny, a w szczególności sprzęt, aparatura oraz infrastruktura techniczna umożliwiające prawidłowe wykonywanie działalności będącej przedmiotem wniosku,*
- 2) *źródła przychodu umożliwiające współfinansowanie działalności będącej przedmiotem wniosku,*
- 3) *kwalifikacje i doświadczenie pracowników niezbędnych do wykonywania działalności będącej przedmiotem wniosku, a także ich uprawnienia, o ile są one wymagane.*

1. Opis i terminy realizacji poszczególnych zadań wchodzących w zakres działalności będącej przedmiotem wniosku.

2. Opis prac planowanych do wykonania w ramach usług obcych, wraz z uzasadnieniem.

3. Opis wpływu działalności na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną kraju.

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

.....
(podpis i pieczęć wnioskodawcy)

II. Plan zadaniowo-finansowy wykonywania w roku ..... działalności pn.: .....

II. 1. Dane dotyczące kosztów realizacji zadań wchodzących w zakres działalności

w tys. zł

wyszczególnienie	liczba osób realizujących zadanie w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy	koszty realizacji zadań:											
		z tego finansowane:			koszty bezpośrednie							koszty pośrednie	
		ogółem	z dotacji	z dochodów i środków pochodzących z innych źródeł	w tym:							ogółem:	w tym:
					wynagrodzenia i składki naliczane od wynagrodzeń	materiały	energia	usługi obce	inne koszty bezpośrednie	amortyzacja*)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Zadanie nr 1:													
Zadanie nr 2:													
<i>itd.</i>													
RAZEM													

*) O ile amortyzacja rozliczana jest w kosztach pośrednich (jeżeli nie, to powinna być wyszczególniona jako składnik kosztów bezpośrednich).

.....
(podpis i pieczęć wnioskodawcy)

II.2. Materiały przewidziane do zakupu na potrzeby realizacji w roku ..... zadań wchodzących w zakres działalności pn.: .....

Wyszczególnienie		Koszty w tys. zł
<i>1</i>		<i>2</i>
Zadanie 1.	1.	
	2.	
	Razem	
Zadanie 2	1.	
	2.	
	Razem	
<i>itd.</i>	1.	
	2.	
	Razem	
OGÓŁEM		

.....
(podpis i pieczęć wnioskodawcy)

II.3. Prace planowane do wykonania w ramach usług obcych na potrzeby realizacji w roku ..... zadań wchodzących w zakres działalności pn.: .....

Wyszczególnienie		Koszty w tys. zł
<i>1</i>		<i>2</i>
Zadanie 1.	1.	
	2.	
	Razem	
Zadanie 2	1.	
	2.	
	Razem	
<i>itd.</i>	1.	
	2.	
	Razem	
OGÓŁEM		

.....
(podpis i pieczęć wnioskodawcy)

**II.4. Inne koszty bezpośrednie przewidziane na potrzeby realizacji w roku .....
zadań wchodzących w zakres działalności pn.: .....**

Wyszczególnienie		Koszty w tys. zł
<i>1</i>		<i>2</i>
Zadanie 1.	1.	
	2.	
	Razem	
Zadanie 2	1.	
	2.	
	Razem	
<i>itd.</i>	1.	
	2.	
	Razem	
OGÓŁEM		

.....
(podpis i pieczęć wnioskodawcy)

**III. Plan dochodów uzyskanych w wyniku wykonywania w roku ..... działalności
pn.: .....oraz środki pochodzące z innych źródeł**

Lp.	Wyszczególnienie tytułów dochodów oraz tytułów innych źródeł pochodzenia środków	Kwota w tys. zł
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1.		
2.		
<i>itd.</i>		
Razem		

.....
(podpis i pieczęć wnioskodawcy)

IV. Harmonogram wydatków na wykonywanie w roku ..... działalności pn.: .....

Miesiąc:	Finansowanie w tys. zł:		
	ogółem	dotacja	dochody i środki pochodzące z innych źródeł
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
styczeń			
luty			
marzec			
kwiecień			
maj			
czerwiec			
lipiec			
sierpień			
wrzesień			
październik			
listopad			
grudzień			
RAZEM			

.....
(podpis i pieczęć wnioskodawcy)

*Część B: Dotyczy dotacji udzielanej na realizację inwestycji, o której mowa
w art. 33 ust. 2 pkt 11 ustawy*

.....
(nazwa i adres wnioskodawcy)

.....
(miejsowość, data)

Minister Gospodarki

WNIOSEK

o udzielenie dotacji celowej w roku .....

Zgodnie z art. 33 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia .....2000 r. - *Prawo atomowe* (Dz. U. Nr ....., poz. ....) wnoszę o udzielenie dotacji na realizację inwestycji pn.:

.....,
.....,

o której mowa w art. 33 ust. 2 pkt 8, wchodzącej w zakres działalności, o której mowa w art. 33 ust. 2 pkt ..... ustawy w kwocie ..... tys. zł (słownie złotych .....).

.....
(podpis i pieczęć wnioskodawcy)

Do wniosku załączam:

- I. Część opisową;
- II. Harmonogram realizacji inwestycji w roku ..... ;
- III. Harmonogram finansowania inwestycji w roku .... .

I. Część opisowa:

2. Informacje o wnioskodawcy:

- 1) *potencjał techniczny, a w szczególności sprzęt, aparatura oraz infrastruktura techniczna umożliwiające realizację inwestycji będącej przedmiotem wniosku,*
- 2) *źródła przychodu umożliwiające współfinansowanie inwestycji będącej przedmiotem wniosku,*
- 3) *kwalifikacje i doświadczenie pracowników niezbędnych do realizację inwestycji będącej przedmiotem wniosku, a także ich uprawnienia, o ile są one wymagane.*

2. Uzasadnienie.

3. Zakres rzeczowy inwestycji.

4. Wartość kosztorysowa inwestycji (w tys. zł).

5. Data rozpoczęcia inwestycji.

6. Data zakończenia inwestycji.

7. ^{*)} Zakładany wstępnie ^{**)} lub uaktualniony ^{***)} harmonogram wydatków na realizację inwestycji w poszczególnych latach (w tys. zł).

8. Data osiągnięcia zdolności projektowych.

9. Planowane efekty rzeczowe realizacji inwestycji.

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

.....
(podpis i pieczęć wnioskodawcy)

---

^{*)} Dotyczy inwestycji realizowanych w okresie dłuższym niż 1 rok.
^{**)} Dotyczy inwestycji rozpoczynanych.
^{***)} Dotyczy inwestycji kontynuowanych.

II. Harmonogram realizacji w roku ..... inwestycji pn.: .....

Lp.	Wyszczególnienie ^{*)}	Termin		Koszty w tys. zł:		
		rozpo- częcia	zakoń- czenia	ogółem	źródła finansowania	
					dotacja	dochody i środki pochodzące z innych źródeł
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
1						
2						
....						
<i>itd</i>						
Razem						

^{*)} Obejmuje zadania składające się na inwestycję budowlaną (zgodnie z dokumentacją inwestycji) lub specyfikację zakupów.

.....
(podpis i pieczęć wnioskodawcy)

III. Harmonogram finansowania w roku ..... inwestycji pn.: .....

Miesiąc:	Finansowanie w tys. zł:		
	ogółem	dotacja	dochody i środki pochodzące z innych źródeł
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
styczeń			
luty			
marzec			
kwiecień			
maj			
czerwiec			
lipiec			
sierpień			
wrzesień			
październik			
listopad			
grudzień			
RAZEM			

.....
(podpis i pieczęć wnioskodawcy)

WZÓR

Część A: Dotyczy raportu kwartalnego z wykonywanie działalności, o której mowa
w art. 33 ust. 2 pkt 1-7 ustawy

.....
(miejsowość, data)

.....
(nazwa i adres Wykonawcy)

RAPORT KWARTALNY

**z wykonywania w okresie .... - .... kw. roku ..... działalności mającej na celu
zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy
stosowaniu promieniowania jonizującego w ramach umowy nr .....
pn.: .....**

.....
autor (autorzy) raportu:

II.

Część finansowa

II.1. Rozliczenie wydatków poniesionych na wykonywanie w okresie ... - ... kw. roku ..... działalności pn.: ..... w ramach umowy nr .....

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w tys. zł:		
		ogółem	dotacja	dochody i środki pochodzące z innych źródeł
1	2	3	4	5
1.	Kwoty ujęte w harmonogramie w okresie sprawozdawczym			
2.	Dotacja otrzymana oraz środki pochodzące z dochodów i innych źródeł uzyskane w okresie sprawozdawczym			
3.	Dotacja oraz środki pochodzące z dochodów i innych źródeł wydatkowane w okresie sprawozdawczym			
4.	Różnice pomiędzy kwotami ujętymi w harmonogramie, a dotacją otrzymaną i środkami pochodzącymi z dochodów oraz innych źródeł uzyskanymi w okresie sprawozdawczym (1 - 2)*			
5.	Różnice pomiędzy dotacją otrzymaną i środkami pochodzącymi z dochodów oraz innych źródeł uzyskanymi a wydatkowanymi w okresie sprawozdawczym (2 - 3)*			

*) Podać przyczyny powstania ew. różnic

.....
(podpis i pieczęć Wykonawcy)

II.2. Rozliczenie kosztów realizacji w okresie ..... - ..... kw. roku ..... zadań w ramach działalności pn.: ..... wykonywanej w ramach umowy nr.....

Wyszczególnienie		Koszty w tys. zł:					
		plan:			wykonanie		
		ogółem	dotacja	docho- dy i środki pochodzące z in- nych źródeł	ogółem	dotacja	docho- dy i środki pochodzące z in- nych źródeł
1	2	3	4	5	6	7	8
Zadanie 1.	..... (tytuł zadania)						
Zadanie 2.	..... (tytuł zadania)						
<i>itd.</i>							
Razem							

Wyjaśnienia ew. różnic między dochodami oraz środkami pochodzącymi z innych źródeł: planowanymi i rzeczywiście wydatkowanymi na wykonywanie działalności w okresie sprawozdawczym.

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

.....
(podpis i pieczęć Wykonawcy)

III. Rozliczenie dochodów uzyskanych w wyniku wykonywania w okresie ..... - .... kw. roku ..... działalności pn.: ..... w ramach umowy nr ..... oraz środków pochodzących z innych źródeł

Lp.	Wyszczególnienie tytułów dochodów oraz tytułów innych źródeł pochodzenia środków	Kwota w tys. zł	
		plan	wykonanie
1	2	3	4
1.			
2.			
<i>itd.</i>			
	Ogółem		

Wyjaśnienia ew. różnic między dochodami oraz środkami pochodzącymi z innych źródeł: planowanymi i rzeczywiście wydatkowanymi na wykonywanie działalności w okresie sprawozdawczym.

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

.....
(podpis i pieczęć Wykonawcy)

**Część B: Dotyczy raportu końcowego z wykonywanie działalności, o której mowa
w art. 33 ust. 2 pkt 1- 7 ustawy**

.....
(Nazwa i adres Wykonawcy)

.....
(miejsowość, dnia)

RAPORT KOŃCOWY

**z wykonywania w roku ..... działalności mającej na celu zapewnienie bez-
pieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy stosowaniu pro-
mieniowania jonizującego w ramach umowy nr ..... pn.:**

.....
.....

.....
(Autor/Autorzy raportu)

I. Część opisowa

**Opis realizacji poszczególnych zadań, wchodzących w zakres działalności,
w okresie realizacji umowy wraz z określeniem stopnia ich wykonania .**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(podpis i pieczęć Wykonawcy)

II. Część finansowa

II.1. Rozliczenie kosztów realizacji w roku ..... umowy nr .....

pn.: .....

Lp.	Wyszczególnienie	kwoty wynikające z harmonogramu w tys. zł		
		ogółem	dotacja	dochody lub środki pochodzą- ce z innych źródeł
1	2	3	4	5
1.	Kwoty ujęte w harmonogramie w okresie sprawozdawczym			
2.	Dotacja otrzymana i dochody oraz środki pochodzące z innych źródeł uzyskane w okresie sprawozdawczym			
3.	Dotacja i dochody oraz środki pochodzące z innych źródeł wydatkowane w okresie sprawozdawczym			
4.	Różnice pomiędzy kwotami ujętymi w harmonogramie w okresie sprawozdawczym a dotacją otrzymaną i uzyskanymi dochodami oraz środkami pochodzącymi z innych źródeł (1 - 2)*			
5.	Różnice pomiędzy dotacją otrzymaną i uzyskanymi dochodami oraz środkami pochodzącymi z innych źródeł a dotacją i dochodami oraz środkami pochodzącymi z innych źródeł wydatkowanymi w okresie sprawozdawczym (2 - 3)*			

*) Podać przyczyny powstania ew. różnic

.....
(podpis i pieczęć Wykonawcy)

II.2. Rozliczenie kosztów realizacji w roku ..... zadań w ramach działalności pn.: ..... wykonywanej w ramach umowy .....

Wyszczególnienie		Koszty w tys. zł:					
		plan:			wykonanie		
		ogółem	dotacja	docho- dy i środki pochodzące z in- nych źródeł	ogółem	dotacja	docho- dy i środki pochodzące z in- nych źródeł
1	2	3	4	5	6	7	8
Zadanie 1.	..... (tytuł zadania)						
Zadanie 2.	..... (tytuł zadania)						
<i>itd.</i>							
Razem							

Wyjaśnienia ew. różnic między planowanymi a rzeczywiście poniesionymi kosztami realizacji poszczególnych zadań oraz ich wpływ na wykonanie działalności.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
(podpis i pieczęć Wykonawcy)

II.3. Rozliczenie kosztów realizacji w roku ..... zadań w ramach działalności pn.: ..... wykonywanej w ramach umowy .....

lp	Liczba osób realizujących zadanie w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy ^{*)}		Razem		Koszty bezpośrednie												Koszty pośrednie			
					ogółem		wynagrodzenia i składki naliczane od wynagrodzeń ^{*)}		materiały ^{*)}		energia ^{*)}		usługi obce ^{*)}		inne koszty bezpośrednie ^{*)}		ogółem		w tym:	
																			amortyzacja ^{*) **)}	
plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1.																				
2.																				
itd.																				
RA-ZEM																				

*) Podać przyczyny powstania ew. różnic.

***) O ile amortyzacja rozliczana jest w kosztach pośrednich (jeżeli nie, to winna być wyszczególniona jako składnik kosztów bezpośrednich)

.....
(podpis i pieczęć Wykonawcy)

**II.4. Rozliczenie kosztów materiałów zakupionych na potrzeby realizacji
w roku ..... zadań w ramach umowy ..... pn.: .....**

Wyszczególnienie		Koszty w tys. zł ^{*)}	
		plan	wykonanie
1	2	3	4
Zadanie 1.	1.		
	2.		
	<i>itd.</i>		
	Razem		
Zadanie 2.	1.		
	2.		
	<i>itd.</i>		
	Razem		
<i>itd.</i>	1.		
	2.		
	<i>itd.</i>		
	Razem		
OGÓŁEM			

*) Podać przyczyny powstania ew. różnic.

.....
(podpis i pieczęć Wykonawcy)

II.5. Rozliczenie prac wykonanych w ramach usług obcych na potrzeby realizacji w roku ..... zadań w ramach umowy ..... pn.: .....

Wyszczególnienie		Koszty w tys. zł *)	
		plan	wykonanie
1	2	3	4
Zadanie 1.	1.		
	2.		
	<i>itd.</i>		
	Razem		
Zadanie 2	1.		
	2.		
	<i>itd.</i>		
	Razem		
<i>itd.</i>	1.		
	2.		
	<i>itd.</i>		
	Razem		
OGÓŁEM			

*) *Podać przyczyny powstania ew. różnic.*

.....
(podpis i pieczęć Wykonawcy)

II.6. Rozliczenie innych kosztów bezpośrednich poniesionych na potrzeby realizacji w roku ..... zadań w ramach umowy ..... pn.: .....

Wyszczególnienie		Koszty w tys. zł *)	
		plan	wykonanie
1	2	3	4
Zadanie 1.	1.		
	2.		
	<i>itd.</i>		
	Razem		
Zadanie 2	1.		
	2.		
	<i>itd.</i>		
	Razem		
<i>itd.</i>	1.		
	2.		
	<i>itd.</i>		
	Razem		
OGÓŁEM			

*) Podać przyczyny powstania ew.różnic.

.....
(podpis i pieczęć Wykonawcy)

II.7. Rozliczenie dochodów uzyskanych w wyniku wykonywania w roku ..... działalności pn.: ..... w ramach umowy ..... oraz środków pochodzących z innych źródeł

Lp.	Wyszczególnienie tytułów dochodów oraz tytułów innych źródeł pochodzenia środków	Kwota w tys. zł	
		plan	wykonanie
1	2	3	4
1.			
2.			
<i>itd.</i>			
	Ogółem		

Wyjaśnienia ew. różnic między dochodami oraz środkami pochodzącymi z innych źródeł: planowanymi i rzeczywiście wydatkowanymi oraz ich wpływ na wykonanie działalności w okresie sprawozdawczym.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
(podpis i pieczęć Wykonawcy)

W Z Ó R

.....
(nazwa i adres Inwestora)

.....
(miejsowość, data)

RAPORT KWARTALNY/KOŃCOWY¹⁾

z realizacji w okresie .... - .... kw. roku / w roku .....²⁾ inwestycji służącej działalności mającej na celu zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy stosowaniu promieniowania jonizującego w ramach umowy nr ..... pn.: .....

.....
Autor (Autorzy) raportu:

---

²⁾ Niepotrzebne pominąć

I. Część opisowa

1. Opis realizacji poszczególnych zadań/zakupów¹⁾ w okresie sprawozdawczym wraz z określeniem stanu zaawansowania.
2. Opis²⁾ ew. zdarzeń mogących być przyczyną zmian terminów lub zakresów realizacji poszczególnych zadań/zakupów¹⁾ lub inwestycji jako całości oraz działaniach podjętych celem likwidacji ich skutków.
3. Wykaz załączników:
  - wykaz i kopie faktur,
  - wykaz i kopie druków OT (lub OTC),
  - protokoły przyjęcia urządzeń/obiektów przez użytkownika,
  - inne.

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

....., ...

.....
(podpis i pieczęć inwestora)

---

¹⁾ Niepotrzebne pominąć

²⁾ Dotyczy raportu kwartalnego.

II. Część finansowa

II.1. Rozliczenie wydatków poniesionych na realizację w okresie .... - .... kw. roku / w roku .....¹⁾ inwestycji pn.: ..... w ramach umowy nr .....

Lp	Wyszczególnienie	Kwoty wynikające z harmonogramu w tys. zł		
		ogółem	dotacja	dochody lub środki pochodzące z innych źródeł
1	2	3	4	5
1.	Kwoty ujęte w harmonogramie w okresie sprawozdawczym			
2.	Dotacja otrzymana i dochody oraz środki pochodzące z innych źródeł uzyskane w okresie sprawozdawczym			
3.	Dotacja i dochody oraz środki pochodzące z innych źródeł wydatkowane w okresie sprawozdawczym			
4.	Różnice pomiędzy kwotami ujętymi w harmonogramie w okresie sprawozdawczym a dotacją otrzymaną i uzyskanymi dochodami oraz środkami pochodzącymi z innych źródeł (1 - 2) ²⁾			
5.	Różnice pomiędzy dotacją otrzymaną i uzyskanymi dochodami oraz środkami pochodzącymi z innych źródeł, a dotacją i dochodami oraz środkami pochodzącymi z innych źródeł wydatkowanymi w okresie sprawozdawczym (2 - 3) ²⁾			

.....
 .....

.....
 (podpis i pieczęć inwestora)

¹⁾ Niepotrzebne pominąć.

²⁾ Podać przyczynę powstania ew. różnic.

2. Rozliczenie kosztów realizacji w okresie .... - .... kw. roku / w roku .....¹⁾ zadań/zakupów¹⁾ w ramach inwestycji pn.: ..... objętej umową nr .....

Lp.	Wyszczególnienie	Koszty w tys. zł:					
		plan:			wykonanie:		
		ogółem	źródła finansowania		ogółem	źródła finansowania	
			dotacja	dochody lub inne źródła finansowania		dotacja	dochody lub inne źródła finansowania
1	2	3	4	5	6	7	8
1.							
2.							
<i>itd.</i>							
RAZEM							

Wyjaśnienia ew. różnic między planowanymi i rzeczywiście poniesionymi kosztami realizacji poszczególnych zadań/zakupów¹⁾ oraz inwestycji jako całości.

.....,
 .....
 .....
 .....

.....
 (podpis i pieczęć inwestora)

¹⁾ Niepotrzebne pominąć

Uzasadnienie

Przedstawiony projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 33 ust. 12 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm).

Do tej pory w zakresie regulowanym niniejszym projektem rozporządzenia obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie dotacji celowej udzielanej w celu zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy stosowaniu promieniowania jonizującego (Dz. U. Nr 251, poz. 1849) .

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia .....

w sprawie szczegółowego zakresu przeprowadzania oceny terenu przeznaczanego pod lokalizację obiektu jądrowego, oraz w sprawie wymagań dotyczących raportu lokalizacyjnego dla obiektu jądrowego

Na podstawie art. 35b ust. 4 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) regionie lokalizacji – rozumie się przez to teren wokół granic planowanego miejsca posadowienia obiektu jądrowego:
  - a) o promieniu 30 km – jeżeli na terenie tym nie występują ani nie mogą potencjalnie występować szkody górnicze,
  - b) o promieniu 50 km – jeżeli na terenie tym występują lub potencjalnie mogą występować szkody górnicze;
- 2) obszarze lokalizacji – rozumie się przez to teren o promieniu 5 km wokół granic planowanego miejsca posadowienia obiektu jądrowego, a w uzasadnionych przypadkach związanych z budową podłoża o istotnym znaczeniu dla jego stateczności podczas i po posadowieniu obiektu – powiększony w stopniu pozwalającym na uzyskanie wyczerpujących danych i ocen odnośnie stateczności podłoża;
- 3) granicach planowanego miejsca posadowienia obiektu jądrowego – obszar wytyczony okręgiem o promieniu równym odległości od środka terenu przeznaczanego pod zabudowę do najdalej wysuniętego punktu nieruchomości tak, by okrąg ten zawierał w sobie cały teren nieruchomości przeznaczony na posadowienie obiektu jądrowego;
- 4) uskoku aktywnym – rozumie się przez to uskok lub strukturę uskokową, co do którego lub której stwierdzono na podstawie przeprowadzonych studiów literaturowych i badań terenowych aktywność w ciągu ostatnich 10 000 lat, która przy wystąpieniu w okresie funkcjonowania obiektu jądrowego mogłaby spowodować zagrożenie jego bezpieczeństwa.

§ 2. Szczegółowy zakres przeprowadzania oceny terenu przeznaczanego pod lokalizację obiektu jądrowego obejmuje:

- 1) z zakresu sejsmiki i tektoniki:
  - a) dane dotyczące przeszłej i obecnej naturalnej i indukowanej sejsmiczności regionu lokalizacji obiektu jądrowego, pochodzące z:
    - dostępnych źródeł informacji historycznych i archiwalnych, przeprowadzonych badań terenowych w regionie lokalizacji,
    - monitoringu sejsmicznego prowadzonego w obszarze lokalizacji w okresie minimum 5 lat przed rozpoczęciem budowy,
  - b) ocenę prawdopodobieństwa wystąpień wstrząsów sejsmicznych w obszarze lokalizacji obiektu jądrowego w okresie od rozpoczęcia budowy do zakończenia likwidacji tego obiektu, z określeniem:
    - maksymalnego naturalnego i indukowanego wstrząsu sejsmicznego w przeszłości,

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 583 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679.

- maksymalnego możliwego naturalnego i indukowanego wstrząsu sejsmicznego, z uwzględnieniem parametrów wstrząsu,
  - maksymalnego możliwego wstrząsu sejsmicznego naturalnego i indukowanego, przy którym zostanie zachowana możliwość bezpiecznego wyłączenia i zamknięcia obiektu, utrzymania go w bezpiecznym stanie oraz możliwość zapobieżenia emisji radionuklidów na zewnątrz obiektu, przy którym nie zostanie uszkodzony rdzeń reaktora oraz nie zostanie naruszony system barier zewnętrznych zabezpieczających przed emisją skażeń na zewnątrz obiektu, z uwzględnieniem parametrów projektowych obiektu i parametrów wstrząsu,
  - maksymalnego możliwego wstrząsu sejsmicznego naturalnego i indukowanego, po którym możliwa będzie dalsza bezpieczna eksploatacja obiektu, z uwzględnieniem parametrów projektowych obiektu i parametrów wstrząsu,
- c) ocenę aktywności uskoków wraz z ich wzajemnym oddziaływaniem oraz prognozę możliwych zmian tej aktywności, z uwzględnieniem regionalnego modelu strukturalnego i możliwych wzajemnych oddziaływań ze strukturami sąsiadującymi, w tym uwzględniającą wpływ działalności górniczej prowadzonej w regionie lokalizacji,
- d) przeszłą, obecną i przyszłą działalność górniczą w regionie lokalizacji obiektu jądrowego, polegającą na wydobyciu kopalini, w tym także wód będących kopalinami w rozumieniu przepisów geologicznych i górniczych, wykonywaną zarówno bez użycia jak i z wykorzystaniem materiałów wybuchowych oraz wpływ tej działalności na obiekt jądrowy, z uwzględnieniem:
- zaobserwowanych indukowanych wstrząsów sejsmicznych i ich charakterystyki,
  - geomechanicznej charakterystyki podatności głębokiego podłoża na rozładowywanie zmian naprężeń spowodowanych procesami tektonicznymi oraz zmian indukowanych,
  - wpływu kompensacji sejsmicznej na zmiany tempa ruchów geotektonicznych,
  - innych czynników mogących negatywnie wpływać na bezpieczeństwo obiektu występujących w regionie lokalizacji,
- e) analizę stabilności strukturalnej i geologiczno inżynierskiej podłoża ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka wystąpienia szkód górniczych z uwzględnieniem ich możliwych rozmiarów i wpływu na obiekt jądrowy w przypadku, gdy w regionie lokalizacji obiektu jądrowego w przeszłości prowadzona była działalność górnicza;
- 2) z zakresu warunków geologiczno – inżynierskich:
- a) ocenę warunków geologiczno inżynierskich podłoża oraz ich zmian, ze szczególnym uwzględnieniem właściwości fizyczno – mechanicznych podłoża, w szczególności nośności, osiadania i zapadowości jak też ryzyka wystąpienia upłynnienia i pęcznienia,
- b) ocenę procesu osiadania obiektu uwzględniającą lokalne warunki geologiczno inżynierskie,
- c) intensywność procesów erozyjnych i akumulacyjnych z oceną możliwego wpływu na obiekt jądrowy, w tym jego zewnętrzne układy chłodzenia, w odniesieniu do:
- erozji powierzchniowej,
  - akumulacji, w tym wodnej, a dla regionów nadmorskich także eolicznej, z uwzględnieniem ekstremalnych zjawisk meteorologicznych i hydrologicznych,

- d) na terenach występowania skał węglanowych oraz gipsowych - charakterystykę ilościową i rodzajową istniejących form krasowych, wraz z oceną możliwości rozwoju krasowienia w zmienionych warunkach obciążeń oraz dynamiki wód podziemnych,
  - e) ocenę występowania i możliwości wystąpienia deformacji filtracyjnych typu sufozji, przebicia hydraulicznego i wyparcia hydraulicznego, z uwzględnieniem zmiany dynamiki krążenia wód podziemnych,
  - f) ocenę stateczności istniejących skarp i zboczy i jej możliwych zmian na skutek statycznego obciążenia od obiektów i działania obciążeń dynamicznych eksploatacyjnych oraz będących skutkiem wstrząsów sejsmicznych,
  - g) propozycje projektowe zapewnienia stateczności podłoża w przypadkach występowania gruntów o słabych parametrach mechanicznych, mogących podlegać upłynnieniu, gruntów pęczniejących, niewystarczającej stateczności istniejących skarp i zboczy, projektowanych skarp, zboczy i nasypów jak też innych procesów geologicznych niepożądanych przy budowie i eksploatacji obiektów jądrowych;
- 3) z zakresu warunków hydrogeologicznych:
- a) charakterystykę systemu hydrogeologicznego z:
    - oceną zasobów wód podziemnych w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych oraz starszego podłoża, dostępnych w rejonie lokalizacji ze szczególnym uwzględnieniem eksploatowanych i potencjalnie użytkowych zbiorników wód podziemnych lub poziomów wodonośnych oraz występowania wód mineralnych, termalnych, leczniczych, solankowych i ich czynnych i planowanych ujęć,
    - kierunkami i prędkościami migracji wód podziemnych,
  - b) właściwości filtracyjne podłoża, ze szczególnym uwzględnieniem dróg i głębokości migracji wód powierzchniowych i opadowych,
  - c) właściwości fizykochemiczne wód podziemnych, w tym zawartości początkowe radionuklidów oraz ocenę agresywności wód podziemnych w stosunku do betonu i stali,
  - d) charakterystykę sezonowych zmian dynamiki wód podziemnych,
  - e) prognozę zmian dynamiki wód podziemnych w wyniku fundamentowania i posadawiania obiektu jądrowego, obejmującą prognozę warunków stabilizacji systemu hydrogeologicznego i maksymalną głębokość oddziaływania obiektu na ten system, wraz z uwzględnieniem dróg i głębokości migracji wód powierzchniowych i opadowych oraz wpływu na eksploatacyjne i potencjalnie użytkowe zbiorniki wód podziemnych lub poziomy wodonośne;
- 4) z zakresu hydrologii i meteorologii:
- a) ocenę zagrożenia obiektu jądrowego powodzią lub zalaniem na skutek anomalii hydrologicznych lub meteorologicznych w regionie lokalizacji, w tym ocenę prawdopodobieństwa wystąpienia w czasie istnienia obiektu jądrowego anomalii mogącej bezpośrednio zagrażać jego bezpieczeństwu w odniesieniu do najwyższych zarejestrowanych stanów, przepływów i spięrzeń wód i największych odnotowanych powodzi w regionie lokalizacji, z uwzględnieniem jego charakterystyki geomorfologicznej i retencyjności podłoża,
  - b) zagrożenia obszaru lokalizacji związane z potencjalnymi uszkodzeniami sztucznych zbiorników wodnych lub innych urządzeń hydrotechnicznych,
  - c) dostęp do ilości wody wystarczającej na potrzeby układów chłodzenia elektrowni wraz z charakterystyką tych układów, w tym wydatkiem wody chłodzącej, stratami

- bezwrotnymi, strefą chłodzenia, warunkami hydrotermicznymi akwenu, systemami odsalania i uzdatniania,
- d) ocenę wpływu obiektu jądrowego na bilans wód powierzchniowych, z uwzględnieniem ujęć wód powierzchniowych oraz warunków niezbędnych dla zapewnienia właściwego funkcjonowania układów chłodzenia,
  - e) wartości zmiennych atmosferycznych, wraz ze wskazaniem wartości skrajnych prędkości wiatru, temperatury, wysokości opadów atmosferycznych, grubości pokrywy śnieżnej i lodowej, wilgotności powietrza, a w przypadku lokalizacji nadmorskich także poziomów morza,
  - f) ekstremalne zjawiska atmosferyczne mogące mieć znaczenie dla bezpieczeństwa obiektu takie, jak huragany, trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne - w tym ich częstość, siłę występowania i kierunki, z uwzględnieniem pomiarów wiatrów o największej sile odnotowanych w danym regionie,
  - g) zjawiska takie, jak szron, szadź, kra lodowa, śryż, z uwzględnieniem najniższej temperatury odnotowanej w regionie lokalizacji oraz ocenę maksymalnej grubości pokrywy lodowej i maksymalnej grubości warstwy szronu mogącej wystąpić przy tej temperaturze,
  - h) wpływ długotrwałych okresów opadów, topnienia zalegającej pokrywy śniegowej, w przypadku zbiorników wód powierzchniowych topnienia pokrywy lodowej na reżim wód podziemnych i powierzchniowych, z uwzględnieniem wpływu wymienionych warunków na obiekt jądrowy wraz z układami chłodzenia oraz stabilność podłoża, przyjmując dla opadów ich maksymalne wysokości odnotowane w regionie lokalizacji, a dla pokrywy śniegowej jej maksymalną grubość w przeliczeniu na ciężar i w przeliczeniu na objętość wody,
  - i) wpływ długotrwałych okresów suchych na reżim wód podziemnych i powierzchniowych ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na zewnętrzne układy chłodzenia elektrowni,
  - j) dane do określenia parametrów do modelu rozpraszania atmosferycznego dla okresu suchego i okresu opadów z uwzględnieniem kierunków wiatru i jego średnich prędkości w danej lokalizacji oraz scenariuszy dla okresu zimowego i letniego, w szczególności wektory wiatrowe, w tym ich kierunek i prędkość, specyficzne wskaźniki turbulencji atmosferycznej, opady, temperatura i wilgotność powietrza, ciśnienie atmosferyczne;
- 5) z zakresu zdarzeń zewnętrznych będących skutkiem działalności człowieka:
- a) potencjalne zagrożenie od strony infrastruktury transportowej, w tym zagrożenie ze strony katastrof lotniczych, kolejowych i drogowych, z uwzględnieniem odległości od najbliższego lotniska i usytuowania pasów startowych względem położenia obiektu, typu i częstości lotów, tras korytarzy powietrznych i położenia krzyżowania się tych tras oraz ryzyka wystąpienia zagrożenia w lokalizacji obiektu jądrowego, jak też odległości od szlaków kolejowych i głównych tras drogowych,
  - b) odległości obiektu od obiektów wojskowych takich, jak lotniska i czynne bądź planowane poligony z oceną ich możliwego wpływu na obiekt jądrowy,
  - c) zagrożenie ze strony zakładów przemysłowych, mogących oddziaływać na obiekt jądrowy chemicznie, biologicznie bądź mechanicznie,
  - d) ocenę zagrożenia pożarowego w wyniku działalności człowieka i zagrożenie eksplozją,
  - e) ocenę zagrożenia działaniami terrorystycznymi bądź sabotażowymi,
  - f) inne zdarzenia mogące prowadzić do naruszenia stabilności podłoża, uaktywnienia uskoków i innych zjawisk niepożądanych w regionie lokalizacji elektrowni jądrowej;

- 6) z zakresu zdarzeń zewnętrznych, będących skutkiem działania sił przyrody:
  - a) ryzyko sezonowej utraty drożności zewnętrznych układów chłodzenia reaktora przez zablokowanie krą, liśćmi, i innymi podobnymi materiałami, z uwzględnieniem projektowych środków zapobiegawczych dla nadmiernego trofizmu zbiorników i kanałów chłodzenia elektrowni i nadmiernej sedymentacji w tych systemach,
  - b) ryzyko szkodliwego wpływu organizmów żywych na obiekt jądrowy zewnętrznymi oraz zewnętrznymi układów chłodzenia,
  - c) możliwy negatywny wpływ aerozoli i pyłów atmosferycznych na obiekt jądrowy, w szczególności agresywność w stosunku do betonu i stali oraz możliwą nadmierną akumulację w zbiornikach poboru wody chłodzącej,
  - d) naturalne zagrożenie pożarowe,
  - e) inne zewnętrzne czynniki naturalne mogące sezonowo lub całorocznie mieć wpływ na bezpieczeństwo jądrowe obiektu jądrowego;
- 7) scenariusze awaryjne wraz z prognozami dotyczącymi tempa, ilości i dróg rozprzestrzeniania się skażeń promieniotwórczych w przypadku awaryjnych uwolnień substancji promieniotwórczych na zewnątrz obiektu jądrowego oraz realne możliwości przeprowadzenia działań interwencyjnych w sytuacji wystąpienia zdarzenia radiacyjnego;
- 8) z zakresu gęstości zaludnienia i zagospodarowania terenu:
  - a) rozmieszczenie ludności i infrastruktury komunikacyjnej,
  - b) rozmieszczenie obiektów użyteczności publicznej oraz zakładów przemysłowych,
  - c) rozmieszczenie obszarów leśnych, rolniczych i hodowlanych,
  - d) rozmieszczenie obszarów chronionych przyrodniczo i kulturowo,
  - e) występowanie złóż kopalin, w szczególności kopalin podstawowych w rozumieniu przepisów geologicznych i górniczych,
  - f) prognozę zmian stanu zaludnienia i zagospodarowania przestrzennego regionu w całym okresie istnienia obiektu jądrowego aż do jego likwidacji.

§ 3. 1. Czynniki wymienione w:

- 1) § 2 pkt 1, 3, 4, 5 rozpatruje się w zasięgu odpowiednim dla ich oceny na wybranym obszarze, nie mniejszym niż region lokalizacji;
- 2) § 2 pkt 2 rozpatruje się w zasięgu odpowiednim dla zapewnienia stateczności podłoża i bezpieczeństwa dla projektowanego obiektu jądrowego, nie mniejszym niż obszar lokalizacji;
- 3) § 2 rozpatruje się z uwzględnieniem istniejących danych historycznych i archiwalnych, uzupełnionych o stosowne badania terenowe, w tym dane monitoringowe z obszaru lokalizacji, przy czym przyjmuje się dla:
  - sejsmiki naturalnej – wszelkie dostępne dane historyczne i archiwalne oraz dane z monitoringu w obszarze lokalizacji prowadzonego w trakcie szczegółowych badań lokalizacyjnych, przy czym minimalny okres prowadzenia monitoringu sejsmicznego powinien wynosić 5 lat,
  - sejsmiczności indukowanej, w przypadku jej występowania – wszelkie dostępne dane z okresu 60 lat bezpośrednio poprzedzających rozpoczęcie badań lokalizacyjnych,
  - czynników meteorologicznych i hydrogeologicznych – dane z ostatnich 30 lat, w tym okresu monitoringu w obszarze lokalizacji, prowadzonego w trakcie szczegółowych badań lokalizacyjnych.

2. W przypadku braku dostępności danych meteorologicznych i hydrogeologicznych z okresu minimum 30 lat, rozpatrywać należy wszystkie dostępne dane, z uwzględnieniem konieczności ich specjalnej interpretacji oraz ustalenia i zachowania dodatkowych marginesów błędu oceny 3.

W przypadku braku możliwości uzyskania niezbędnych do wykonania analiz dokładnych parametrów inżynierskich obiektu od dostawcy technologii, należy wykorzystać dane przywoływane w dostępnych specjalistycznych opracowaniach pochodzących ze sprawdzonych źródeł, z zastosowaniem dodatkowego marginesu bezpieczeństwa w postaci zwiększenia podstawowych parametrów obliczeniowych dla wymiarów obiektu o 10% wartości dla każdego z parametrów, zaś dla masy fundamentu zwiększenie wartości wyjściowej o równowartość 20%.

§ 4. Ocenę czynników wymienionych w § 2, w odniesieniu do modeli prognostycznych, należy przeprowadzić z zachowaniem marginesu bezpieczeństwa dodanego do maksymalnych wartości odnotowanych w danym regionie równego 10% maksymalnych odnotowanych w regionie wartości w szczególności w odniesieniu do temperatury lub wysokości stanów wód.

§ 5. Teren nie może być uznany za spełniający wymogi lokalizacji na nim obiektu jądrowego w przypadku, gdy występuje którykolwiek z następujących czynników:

- 1) występują grunty o słabych parametrach mechanicznych, w tym grunty o słabej nośności, pęczniące lub o innych wysoce niekorzystnych dla posadawiania obiektu parametrach, których usunięcie lub zastąpienie jest niemożliwe;
- 2) w podłożu lokalizacji obiektu jądrowego w odległości mniejszej niż 20 km od planowanego usytuowania obiektu występuje aktywny uskoki lub uskoki, co do którego istnieje w okresie funkcjonowania obiektu jądrowego prawdopodobieństwo uaktywnienia większe niż raz na 10 000 lat;
- 3) w regionie lokalizacji istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia w okresie funkcjonowania obiektu jądrowego trzęsienia ziemi o skali 7 EMS-98 większe niż raz na 10 000 lat, które mimo zastosowanych zabezpieczeń projektowych i konstrukcyjnych może prowadzić do zniszczenia systemu barier i naruszenia rdzenia reaktora lub po którym nie będzie możliwe bezpieczne zamknięcie obiektu;
- 4) w regionie lokalizacji istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia w czasie istnienia obiektu jądrowego trzęsienia ziemi o skali 6 EMS-98 większe niż raz na 1000 lat, po którym nie będzie możliwa dalsza bezpieczna eksploatacja obiektu;
- 5) istnieje ryzyko wystąpienia zjawisk geologicznych zagrażających stabilności podłoża takich, jak silne procesy sufozyjne lub krasowe oraz obrywy, osuwiska i inne zjawiska geodynamiczne mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo obiektu, które nie mogą być skompensowane konstrukcyjnie;
- 6) istnieje ryzyko wystąpienia powodzi zagrażającej bezpośrednio bezpieczeństwu eksploatacji obiektu w okresie jego funkcjonowania;
- 7) w promieniu 50 km w ciągu ostatnich 60 lat była lub jest prowadzona działalność górnicza lub jest prowadzona inna działalność z wykorzystaniem materiałów wybuchowych która zagraża bezpieczeństwu obiektu jądrowego, bądź region jest perspektywiczny dla wydobywania kopalin z użyciem tych materiałów a przeprowadzone analizy wskazują na wysoki stopień zagrożenia bezpieczeństwa obiektu;
- 8) w promieniu 50 km planowana jest odkrywkowa działalność górnicza mogąca stwarzać zagrożenie dla obiektu jądrowego lub jej wznowienie;

- 9) w promieniu 50 km planowana jest podziemna działalność górnicza mogąca stwarzać zagrożenie dla obiektu jądrowego lub jej wznowienie;
- 10) w promieniu 50 km występują lub będą występować szkody górnicze mogące stwarzać zagrożenie dla obiektu jądrowego;
- 11) w promieniu 50 km zlokalizowane są podziemne składowiska lub magazyny gazu lub innych substancji niebezpiecznych, które mogą oddziaływać na obiekt geomechanicznie oraz w przypadku utraty szczelności lub innej awarii;
- 12) mogą wystąpić zdarzenia, przy których nastąpi utrata wody chłodzącej niezbędnej do odbioru ciepła z obiektu jądrowego;
- 13) nie jest możliwe przeprowadzenie niezbędnych działań interwencyjnych w przypadku zdarzenia radiacyjnego w obiekcie jądrowym;
- 14) w odległości mogącej wpływać na bezpieczeństwo obiektu znajduje się czynny poligon wojskowy;
- 15) w polu potencjalnego oddziaływania planowanego obiektu jądrowego znajduje się obszar chroniony przyrodniczo lub obszar występowania wód geotermalnych, wód leczniczych lub solanek o znaczeniu podstawowym w rozumieniu przepisów prawa geologicznego i górniczego;
- 16) w regionie planowanej lokalizacji obiektu jądrowego znajduje się lotnisko lub inny obiekt, który mechanicznie oddziałując na podłoże może wpływać na bezpieczeństwo jądrowe planowanego obiektu;
- 17) w regionie planowanej lokalizacji obiektu jądrowego występuje duże natężenie ruchu lotniczego, w tym liczne korytarze powietrzne, drogi podejść do lądowania lub startu samolotów.

§ 6. Raport lokalizacyjny, zawiera:

- 1) informacje ogólne:
  - a) wskazanie terenu lokalizacji obiektu jądrowego z jego granicami i powierzchnią, wykonane na podkładach topograficznych w skali odpowiedniej dla lokalizacji oraz skali regionu obejmującej przynajmniej obszar obiektu regionu lokalizacji,
  - b) ogólną charakterystykę geologiczną podłoża, z uwzględnieniem warstw i struktur starszych, niż trzeciorzędowe,
  - c) charakterystykę geomorfologiczną regionu lokalizacji,
  - d) ogólną charakterystykę radiologiczną regionu lokalizacji,
  - e) w przypadku reaktorów, wskazanie ich planowanej liczby oraz nominalnej mocy każdego z nich na obszarze lokalizacji będącej przedmiotem oceny, przy czym przy należy także uwzględnić opcje przyszłej potencjalnej rozbudowy,
  - f) w przypadku reaktorów, opis zewnętrznego układu chłodzenia wybranego dla danej lokalizacji wraz ze wskazaniem miejsc poboru i zrzutu wód chłodniczych,
  - g) w przypadku reaktorów plan generalny zagospodarowania obszaru lokalizacji przedstawiający ich usytuowanie w miejscu posadowienia, z zaznaczeniem układów chłodzenia wraz z podaniem istotnych dla przeprowadzania analiz parametrów projektowych obiektu takich jak kubatury, masy łączne obiektów, masy fundamentów i innych parametrów wykorzystanych do sporządzenia ocen, w szczególności ocen stateczności podłoża,
  - h) projektowe scenariusze awaryjne, o których mowa w § 2 pkt 7;
- 2) analizę czynników, o których mowa w § 2 ust. 1, zawierającą:

- a) wskazanie specjalistycznych podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie analizy, w tym w szczególności stosownych badań terenowych, symulacji, opracowania prognoz,
- b) wskazanie źródeł danych wykorzystanych do analizy,
- c) opis metod zastosowanych do oceny ryzyka wystąpienia wstrząsów sejsmicznych i uaktywnienia uskoku, wraz z podaniem sposobu weryfikacji metody i otrzymanych wyników,
- d) dane wykorzystane do sporządzenia analizy, wraz ze wskazaniem zakresu czasowego, jaki obejmują; dla wstrząsów sejsmicznych rejestrowanych instrumentalnie należy dostarczyć opis użytej sieci sejsmicznej, odpowiednie fragmenty oryginalnych zapisów sejsmicznych, pionowe i poziome spektra przyspieszeń podłoża oraz wskazać rodzaj źródła wstrząsu, jego lokalizację, czas wystąpienia, magnitudę, czas trwania, parametry spektralne i mechanizm wstrząsu lub tensor momentu sejsmicznego, oraz kompleksową ocenę poziomu szumu sejsmicznego na obszarze lokalizacji wraz z jego spektrami,
- e) dokumentację budowy geologicznej podłoża sporządzoną zgodnie z przepisami dotyczącymi wykonywania dokumentacji geologicznych, przeprowadzoną dla oceny zjawisk sejsmicznych i tektonicznych,
- f) ocenę hazardu sejsmicznego w miejscu lokalizacji, wraz z podaniem zastosowanych metod wyznaczenia hazardu, weryfikacji wyników i oceny ich niepewności,
- g) ocenę aktywności uskoku na obszarze lokalizacji w odniesieniu do budowy geologicznej podłoża z oceną prawdopodobieństwa i ryzyka uaktywnienia się uskoku, wraz z podaniem zastosowanych metod, weryfikacji wyników i oceny ich niepewności,
- h) w przypadku, gdy w promieniu 50 km od planowanej lokalizacji obiektu jądrowego była lub jest prowadzona działalność górnicza – prognozę prawdopodobieństwa i ryzyka wystąpienia szkód górniczych wraz z danymi wykorzystanymi do jej sporządzenia, określającą rozmiary tych szkód i ich potencjalny wpływ na bezpieczeństwo planowanego obiektu jądrowego,
- i) ocenę stabilności obiektu jądrowego dla kryteriów podanych w § 5 pkt 3 - 5;
- j) dla zastosowanych metod komputerowych: opis metody ze wskazaniem wszystkich parametrów obliczeniowych, wykorzystane dane wejściowe wraz ze źródłem ich pochodzenia, otrzymane wyniki wraz z interpretacją oraz sposób weryfikacji modelu i otrzymanych wyników,
- k) załączniki graficzne w postaci map i przekrojów geologicznych dokumentujących budowę podłoża, wykonane zgodnie z przepisami dotyczącymi wykonywania dokumentacji geologicznej, uwzględniające w szczególności tektonikę lokalizacji, przeszłe źródła trzęsień ziemi i ich parametry oraz rozmieszczenie źródeł wstrząsów przyjętych do obliczeń prognozowych ze wskazaniem ich parametrów oraz punkty położenia stacji monitoringu sejsmicznego;

3) analizę czynników, o których mowa w § 2 pkt 2, uwzględniającą parametry projektowe obiektów oraz kryteria podane w § 3 - 5, zawierającą:

- a) wskazanie specjalistycznych podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie analizy,
- b) wskazanie źródeł pochodzenia danych wykorzystanych do analizy,
- c) dokumentację geologiczno - inżynierską wykonaną zgodnie z przepisami dotyczącymi jej sporządzania, wraz z załącznikami graficznymi, w tym dokumentującymi budowę geologiczną podłoża pod kątem właściwości geologiczno inżynierskich,

- d) model osiadania obiektu sporządzony na podstawie dostępnych danych ze wskazaniem danych wykorzystanych do jego sporządzenia oraz metody jego weryfikacji,
- e) proponowane rozwiązania inżynierskie w celu zwiększenia stabilności podłoża w przypadku, gdy cechuje się ono występowaniem gruntów o słabych parametrach geologiczno inżynierskich i może zagrażać stabilności obiektu, wraz z oceną skuteczności ich zastosowania, zawierającą prognozowane zmiany parametrów geologiczno inżynierskich podłoża po zastosowaniu tych rozwiązań;
- 4) analizę czynników, o których mowa w § 2 pkt 3, zawierającą:
- a) wskazanie specjalistycznych podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie analizy,
  - b) wskazanie źródeł pochodzenia danych wykorzystanych do analizy,
  - c) dokumentację hydrogeologiczną wykonaną zgodnie z przepisami dotyczącymi jej sporządzania i przepisami niniejszego rozporządzenia, zawierającą niezbędne załączniki graficzne, w szczególności uwzględniającą:
    - potencjalne drogi migracji skażeń w przypadku awarii z emisją radionuklidów do wód gruntowych i podziemnych,
    - prognozę zmian warunków hydrogeologicznych w wyniku fundamentowania i posadawiania obiektu, o której mowa w § 2 pkt 3 lit. e, sporządzoną na podstawie dostępnych danych, ze wskazaniem danych wykorzystanych do jej sporządzenia, metody weryfikacji wyników, z uwzględnieniem potencjalnych zmian parametrów geologiczno inżynierskich podłoża;
- 5) analizę czynników, o których mowa w § 2 pkt 4, 6 i 7, przeprowadzoną z uwzględnieniem §5, w tym:
- a) wskazanie specjalistycznych podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie analizy,
  - b) wskazanie źródeł pochodzenia danych wykorzystanych do analizy,
  - c) dane wykorzystane do analizy wraz z zakresem czasowym, jaki obejmują,
  - d) ocenę wydajności zewnętrznych systemów chłodzenia w normalnych warunkach eksploatacji oraz warunkach suszy, sporządzoną ze wskazaniem wykorzystanych danych, ich źródła i zasięgu czasowego,
  - e) modele rozpraszania atmosferycznego dla przyjętych projektowych uwolnień do atmosfery, z uwzględnieniem łańcuchów pokarmowych i oceną dawek indywidualnych narażenia na promieniowanie ludności, wraz ze wskazaniem wykorzystanych parametrów i danych, metodyki obliczeniowej oraz sposobów weryfikacji modelu,
  - f) model rozprzestrzeniania skażenia w wodach powierzchniowych dla przyjętych projektowych uwolnień do wód, z uwzględnieniem łańcuchów pokarmowych i oceną dawek indywidualnych narażenia na promieniowanie ludności, wraz ze wskazaniem wykorzystanych parametrów i danych, metodyki obliczeniowej oraz sposobów weryfikacji modelu,
  - g) ocenę zagrożenia powodzią w ciągu całego okresu istnienia obiektu jądrowego, z podaniem wykorzystanych danych, źródła ich pochodzenia i zasięgu czasowego, przewidywanego maksymalnego stanu wód i proponowanych zabezpieczeń konstrukcyjnych wraz z oceną ich skuteczności,
  - h) ocenę zagrożenia pożarowego pochodzenia naturalnego i powodowanego działalnością człowieka, z uwzględnieniem zagospodarowania przestrzennego, w szczególności odległości kompleksów leśnych, łąkowych i pól rolniczych, ze wskazaniem dróg propagacji pożaru i proponowanych rozwiązań projektowych

zapobiegających pożarowi w obszarze obiektu jądrowego wraz z oceną ich skuteczności,

i) ocenę zagrożenia pochodzącą od czynników, o których mowa w § 2 pkt 6, uwzględniającą proponowane rozwiązania projektowe, w tym konstrukcyjne jak i materiałowe, celem zapobieżenia awarii, wraz z oceną ich skuteczności,

j) załączniki graficzne ilustrujące poszczególne zjawiska, w przypadku map sporządzone na podstawie dostępnych lokalnych i regionalnych zasobów geodezyjnych i kartograficznych;

6) analizę czynników, o których mowa w § 2 pkt 5 i 8, uwzględniającą informacje, o których mowa w § 3 - 5, w tym:

a) część opisową, zawierającą:

- wskazanie specjalistycznych podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie analizy,
- wskazanie źródeł pochodzenia danych wykorzystanych do analizy,
- dane wykorzystane do analizy wraz z zakresem czasowym, jaki obejmują,
- dla prognoz zmian zagospodarowania przestrzennego i innych, wskazanie aktualnych w momencie wykonywania analizy danych wykorzystanych do jej przeprowadzenia, wraz ze źródłem ich pochodzenia,
- ocenę ryzyka zagrożenia obiektu jądrowego od obiektów i zjawisk mogących wpływać na jego bezpieczeństwo, w tym wymienionych w § 2 pkt 5, sporządzoną na podstawie zgromadzonych danych i przeprowadzoną z zachowaniem przepisów § 3 - 5 niniejszego rozporządzenia,

b) część graficzną, zawierającą:

- mapy uwzględniające informacje, o których mowa w § 2 pkt 5 i 8 i § 6 pkt 1, sporządzone na podstawie map aktualnego i prognozowanego zagospodarowania przestrzennego właściwych dla danego regionu i lokalizacji zgodnie z przepisami o planowaniu przestrzennym,
- wykresy i diagramy ilustrujące poszczególne czynniki podlegające ocenie, takie jak np. zagęszczenie ludności;

7) wyniki badań i pomiarów stanowiących podstawę sporządzenia analiz, o których mowa w § 6 pkt 2 – 6.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

Uzasadnienie

W projekcie rozporządzenia zaproponowano uszczegółowienie grup kryteriów wymienionych w art. 35b ust. 2 ustawy - Prawo atomowe o czynniki podlegające szczególnej ocenie w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa jądowego planowanego obiektu jądowego w całym okresie jego istnienia w odniesieniu do możliwych zagrożeń zewnętrznych ze strony lokalizacji, zarówno naturalnych, jak i powodowanych działalnością człowieka. Przy opracowywaniu przepisów szczegółowych opierano się na standardach międzynarodowych, zwłaszcza na seriach wymagań i wytycznych Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej w Wiedniu, a ponadto European Utility Requirements dla reaktorów lekkowodnych. Przeprowadzono przegląd sposobów ich implementacji w wybranych krajach (USA, Czechy, Słowacja, Finlandia), przede wszystkim jednak przeanalizowano specyfikę budowy geologicznej i najistotniejszych zagrożeń obszaru Polski. Przy tym, wspierano się wykonanymi stosownymi specjalistycznymi analizami, dotyczącymi m. in. naturalnej i indukowanej sejsmiczności Polski czy zagrożeń obiektów budowlanych pochodzących od działalności górniczej. W wybranych przypadkach wsparto się także doświadczeniami płynącymi z budowy obiektów jądowych w innych krajach (np. elektrowni jądowej w Olikluoto w Finlandii).

Dla usystematyzowania i wyeliminowania wątpliwości, w §1 wprowadzono niezbędne definicje - ustalono zasięgi przeprowadzania oceny – regionu i obszaru lokalizacji, a także zdefiniowano wybrane pojęcia, w przypadku których mogłyby pojawić się niejasności interpretacyjne.

Grupy czynników w poszczególnych punktach § 2 projektu rozporządzenia pozostają w zgodności z art. 35b ust. 2 ustawy – Prawo atomowe. W każdym z punktów wymienia się szczególnie istotne dla zapewnienia bezpieczeństwa warunki terenu lokalizacji, które wymagają przeprowadzenia stosownych studiów, badań, ocen i prognoz w oparciu o dostępne dane historyczne, archiwalne, przeprowadzone badania terenowe i dane z monitoringu. W oparciu o zgromadzone i przeanalizowane dane i informacje, z zachowaniem zgodności z wymaganiami międzynarodowymi MAEA zaproponowano czynniki wymagające oceny oraz kryteria przydatności lokalizacji dla posadawiania obiektów jądowych w warunkach Polski. Wymogi dotyczące rodzaju i zakresu informacji niezbędnych do przeprowadzenia ocen zawarto w paragrafach 3 i 4 projektu rozporządzenia. W § 3 i 4 zawarto także wymagane do przyjęcia marginesy bezpieczeństwa dla wartości wykorzystywanych do obliczeń w przypadkach, gdy nie są dostępne pełne lub dokładne dane.

W paragrafie 5 zawarto zestaw cech lokalizacji, które w przypadku ich identyfikacji wykluczają daną lokalizację jako nienadającą się do posadawiania obiektu jądowego. Kryteria te także zostały oparte o standardy międzynarodowe i opracowania dotyczące obszaru Polski w sposób umożliwiający ich zastosowanie w warunkach krajowych.

Wymogi dotyczące zawartości raportu lokalizacyjnego określono w § 6 projektu rozporządzenia. Uznaje się przy tym, że przeważająca część badań wykonywanych przy ocenie lokalizacji będzie przeprowadzana zgodnie z już obowiązującymi przepisami dotyczącymi sporządzania stosownych dokumentacji (np. przepisami dotyczącymi sporządzania dokumentacji geologiczno inżynierskich i hydrogeologicznych), w związku z czym uznano, iż nie ma potrzeby szczegółowej wymiany wszystkich składowych dokumentacji, a skoncentrowano się na elementach specyficznych dla oceny lokalizacji na potrzeby posadawiania obiektów jądowych.

Do tej pory w zakresie regulowanym niniejszym projektem rozporządzenia nie obowiązywały w Rzeczypospolitej Polskiej żadne przepisy szczegółowe.

Projekt rozporządzenia podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia .....

w sprawie wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej jakie ma uwzględniać projekt obiektu jądrowego

Na podstawie art. 36c ust. 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje

Dział I Przepisy ogólne

§ 1. W rozumieniu niniejszego rozporządzenia użyte określenia oznaczają:

- 1) analiza (metodologia) oparta na najlepszym oszacowaniu – analizę techniczną przeprowadzaną w oparciu o najlepszy istniejący stan wiedzy o zjawiskach zachodzących w układach i procesach technologicznych, w której tam gdzie istnieją niepewności unika się założeń nadmiernie zachowawczych a nie mających uzasadnienia technicznego, dającą najbardziej prawdopodobne wartości;
- 2) bariera ochronna – jedna z barier fizycznych powstrzymujących rozprzestrzenianie produktów rozszczepienia;
- 3) długookresowe działania interwencyjne – stałe przesiedlenie ludności, długotrwały zakaz lub ograniczenie spożywania skażonej żywności i skażonej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, żywienia zwierząt skażonymi środkami żywienia zwierząt i pojenia skażoną wodą, oraz wypasu zwierząt na skażonym terenie;
- 4) element bierny lub urządzenie bierne – element lub urządzenie, którego działanie nie jest uzależnione od czynnika zewnętrznego takiego jak uruchomienie, przemieszczenie mechaniczne, lub dostarczenie energii;
- 5) element czynny lub urządzenie czynne – element lub urządzenie, którego działanie jest uzależnione od czynnika zewnętrznego takiego jak uruchomienie, przemieszczenie mechaniczne, lub dostarczenie energii;
- 6) fundamentalne funkcje bezpieczeństwa – funkcje bezpieczeństwa mające zasadnicze znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego wskazane w § 6 ust. 1;
- 7) grupa bezpieczeństwa – zestaw urządzeń przeznaczonych do wykonania działań wymaganych w razie wystąpienia postulowanego zdarzenia inicjującego, w celu zapewnienia nie przekroczenia granicznych wielkości określonych w założeniach projektowych dla przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych i awarii projektowych;

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 583 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679.

- 8) jądrowy blok energetyczny – zespół składający się z jądrowego układu wytwarzania pary, obiegu wodno-parowego, turbozespołu, wraz z układami pomocniczymi i układami elektrycznymi, tworzący skoordynowany system konwersji energii cieplnej paliwa jądrowego w energię elektryczną;
- 9) kryterium pojedynczego uszkodzenia – kryterium wymagań projektowych układów zawierających płyny oraz układów elektrycznych obiektu jądrowego, którego spełnienie zapewnia, że pojedyncze uszkodzenie jakiegokolwiek elementu czynnego w sytuacji, gdy element bierny działa prawidłowo, jak też pojedyncze uszkodzenie jakiegokolwiek elementu biernego w sytuacji, gdy element czynny działa prawidłowo, nie skutkuje utratą zdolności układu do wypełniania jego funkcji bezpieczeństwa;
- 10) limity (granice) bezpieczeństwa – wartości tych parametrów fizycznych i technologicznych, które bezpośrednio wpływają na stan barier fizycznych zapobiegających niekontrolowanemu przedostawaniu się substancji promieniotwórczych do środowiska i których przekroczenie jest niedopuszczalne;
- 11) nastawy układów bezpieczeństwa – poziomy parametrów, przy których układy bezpieczeństwa są automatycznie uruchamiane w razie wystąpienia przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych lub warunków awaryjnych, w celu zapobieżenia przekroczeniu limitów (granicy) bezpieczeństwa;
- 12) niezależność funkcjonalna – zaprojektowanie urządzenia lub systemu obiektu jądrowego tak, żeby zdarzenie wewnętrzne wywołujące uszkodzenie urządzenia lub systemu nie powodowało uszkodzenia innego urządzenia lub systemu obiektu jądrowego funkcjonalnie z nim związanego;
- 13) ostateczne ujście (odbiornik) ciepła – ośrodek, do którego można przekazać ciepło powyłączeniowe, także w sytuacji, w której pozostałe środki usuwania ciepła zostały utracone lub są niewystarczające;
- 14) pierwotna obudowa bezpieczeństwa – szczelna konstrukcja zaprojektowana zgodnie z przepisami projektowania na wytrzymanie ciśnień i temperatur oczekiwanych podczas awarii projektowych i rozszerzonych warunków projektowych;
- 15) urządzenie poruszające – urządzenie, które na sygnał sterujący urządzenia uruchamiającego przekształca energię na działanie, w szczególności silnik elektryczny, siłownik elektromagnetyczny lub pneumatyczny;
- 16) pojedyncze uszkodzenie – uszkodzenie, które powoduje utratę zdolności urządzenia do wykonywania jego zamierzonej funkcji bezpieczeństwa, a także uszkodzenia wtórne, będące jego skutkiem;
- 17) postulowane awarie – awarie projektowe i rozszerzone warunki projektowe;
- 18) poziom bezpieczeństwa – zespół cech obiektu jądrowego oraz środków technicznych i administracyjnych zapewniających obronę przed skutkami radiologicznymi awarii;
- 19) przewidywane stany przejściowe bez awaryjnego wyłączenia reaktora – postulowana awaria, mogąca zaistnieć, gdy po wystąpieniu przewidywanego zdarzenia eksploatacyjnego nie następuje automatyczne wyłączenie reaktora i

nie jest możliwe jego awaryjne ręczne wyłączenie przez wprowadzenie do rdzenia reaktora prętów bezpieczeństwa.;

- 20) rozszerzone warunki projektowe – zbiór sekwencji awarii pozaprojektowych, przy których uwolnienia substancji promieniotwórczych mieszczą się w akceptowalnych granicach, uwzględniony w projekcie obiektu jądrowego z zastosowaniem metodologii najlepszego oszacowania, obejmujący: sekwencje złożone, oraz wybrane ciężkie awarie;
- 21) różnorodność – wypełnianie funkcji bezpieczeństwa przez dwa lub więcej urządzeń lub systemów wyraźnie różniących się między sobą;
- 22) sekwencje złożone – sekwencje zdarzeń wykraczające poza sekwencje przyjęte w deterministycznych założeniach projektowych – w kategoriach uszkodzeń urządzeń lub błędów operatora, mogące potencjalnie prowadzić do znaczących uwolnień substancji promieniotwórczych do środowiska, które nie muszą doprowadzać do stopienia rdzenia reaktora, a w szczególności: przewidywane stany przejściowe bez awaryjnego wyłączenia reaktora, całkowity zanik zasilania elektrycznego prądem przemiennym, oraz stany awaryjne związane z ominięciem obudowy bezpieczeństwa;
- 23) separacja fizyczna – separacja przestrzenna lub za pomocą odpowiednich barier fizycznych, albo przez połączenie obu tych metod;
- 24) stan bezpieczny po uszkodzeniu – wymóg, żeby elementy istotne dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego w razie uszkodzenia przechodziły samoczynnie w stan zgodny z wymaganiami bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 25) stan bezpieczny – stan obiektu jądrowego po wystąpieniu przewidywanego zdarzenia eksploatacyjnego lub warunków awaryjnych, w którym reaktor jest podkrytyczny, zaś fundamentalne funkcje bezpieczeństwa są wypełniane i stabilnie utrzymywane w długim okresie czasu;
- 26) stan kontrolowany – stan obiektu jądrowego po wystąpieniu przewidywanego zdarzenia eksploatacyjnego lub warunków awaryjnych, w którym zapewnione jest wypełnianie i utrzymanie fundamentalnych funkcji bezpieczeństwa przez okres czasu dostatecznie długi dla zastosowania środków celem osiągnięcia stanu bezpiecznego;
- 27) system zabezpieczeń – system monitorujący pracę reaktora, który po wykryciu stanu nienormalnego, automatycznie uruchamia działania celem zapobieżenia powstaniu niebezpiecznej lub potencjalnie niebezpiecznej sytuacji;
- 28) średnioterminowe działania interwencyjne – działania związane z czasowym przesiedleniem ludności, podejmowane w oparciu o projekcję dawek promieniowania przez okres do 30 dni od powierzchni skażonego terenu i wtórnie zawieszonych aerozoli, które mogą być wdrożone po praktycznym zakończeniu awaryjnych uwolnień substancji promieniotwórczych;
- 29) system bezpieczeństwa – system przeznaczony do zapewnienia bezpiecznego wyłączenia reaktora, odprowadzenia ciepła powyłączeniowego z rdzenia lub ograniczenia skutków przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych i awarii projektowych;

- 30) system obudowy bezpieczeństwa – zestaw konstrukcji i układów bezpieczeństwa zaprojektowany głównie dla zapobieżenia niekontrolowanym uwolnieniom substancji promieniotwórczych z układu chłodzenia reaktora do środowiska, obejmujący pierwotną i wtórną obudowę bezpieczeństwa, oraz inne urządzenia będące częścią granicy obudowy pierwotnej i wtórnej w szczególności rurociągi pomiędzy armaturą odcinającą obudowę, przepusty, armatura odcinająca, śluzy, drzwi i przejścia przez ściany obudowy pierwotnej i wtórnej;
- 31) ustawa – ustawę Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm.);
- 32) uszkodzenie rdzenia – stopienie jednego lub więcej prętów paliwowych;
- 33) uszkodzenie ze wspólnej przyczyny – uszkodzenie dwu lub więcej zwielokrotnionych konstrukcji, systemów lub urządzeń spowodowane tym samym zdarzeniem lub tą samą przyczyną;
- 34) wczesne działania interwencyjne – działania związane z ewakuacją ludności, podejmowane w oparciu o projekcję dawek promieniowania przez okres do 7 dni, które mogą być wdrożone w we wczesnej fazie awarii podczas, której mogą wystąpić znaczące uwolnienia substancji promieniotwórczych;
- 35) wtórna obudowa bezpieczeństwa – zewnętrzna powłoka ograniczająca przestrzeń, gdzie znajdują się lub mogą znajdować się po awarii promieniotwórcze produkty rozszczepienia, otaczająca całkowicie lub częściowo:
- a) pierwotną obudowę bezpieczeństwa,
  - b) przepusty i armaturę odcinającą pierwotnej obudowy bezpieczeństwa (całkowicie),
  - c) część systemów i urządzeń połączonych z granicą ciśnieniową układu chłodzenia reaktora lub z atmosferą pierwotnej obudowy bezpieczeństwa, które w razie awarii mogą transportować wysoce skażone płyny poza pierwotną obudowę bezpieczeństwa;
- 36) zwielokrotnienie (redundancja) – zastosowanie większej liczby urządzeń lub układów niż wymaga tego funkcjonowanie obiektu, tak, żeby uszkodzenie jakiegokolwiek z nich nie skutkowało niewypełnieniem wymaganej funkcji bezpieczeństwa.

Dział II

Podstawowe wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej jakie ma uwzględniać projekt obiektu jądrowego

Rozdział 1

Cele bezpieczeństwa, sekwencje poziomów bezpieczeństwa, funkcje bezpieczeństwa oraz probabilistyczne kryteria bezpieczeństwa

§ 2. Obiekt jądrowy projektuje się w sposób zapewniający:

- 1) utrzymywanie na najniższym rozsądnie osiągalnym poziomie oraz w granicach określonych przepisami prawa narażenia na promieniowanie jonizujące wewnątrz obiektu oraz dawek promieniowania na skutek uwolnień substancji promieniotwórczych podczas normalnej eksploatacji obiektu jądrowego;
- 2) ograniczenie skutków radiologicznych ewentualnych awarii projektowych i awarii pozaprojektowych bez znaczącej degradacji rdzenia, uwzględnionych w projekcie obiektu jądrowego, tak, by nie powodowały one konieczności ewakuacji ludności ani długoterminowych ograniczeń w użytkowaniu gruntów i wód wokół obiektu jądrowego.

§ 3. Wymóg, o którym mowa w art. 36c ust. 1 pkt 2 ustawy, realizuje się w szczególności przez uwzględnienie w projekcie obiektu jądrowego:

- 1) następujących poziomów bezpieczeństwa:
  - a) pierwszego poziomu bezpieczeństwa – polegającego na zapobieganiu odchyleniom od normalnej eksploatacji oraz uszkodzeniom systemów obiektu jądrowego, w szczególności poprzez jego solidne i zachowawcze zaprojektowanie, z zastosowaniem zwielokrotnienia (redundancji), niezależności i różnorodności układów i urządzeń ważnych dla bezpieczeństwa, oraz wysoką jakość budowy, utrzymania i eksploatacji obiektu,
  - b) drugiego poziomu bezpieczeństwa – polegającego na wykrywaniu i opanowywaniu odchyłeń od normalnej eksploatacji w celu zapobieżenia przekształcenia się przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych w warunki awaryjne, w szczególności poprzez zastosowanie odpowiednich systemów określonych w analizach bezpieczeństwa oraz odpowiednich procedur eksploatacyjnych dla zapobieżenia powstaniu lub ograniczenia uszkodzeń na skutek wystąpienia przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych,
  - c) trzeciego poziomu bezpieczeństwa – polegającego na opanowaniu awarii projektowych, w mało prawdopodobnym przypadku, gdy pewne przewidywane zdarzenia eksploatacyjne nie zostaną opanowane na drugim poziomie bezpieczeństwa, rozwijając się w poważniejsze zdarzenie; realizuje się to poprzez wykorzystanie inherentnych cech bezpieczeństwa obiektu i przewidzianych w projekcie systemów bezpieczeństwa, mających za zadanie doprowadzenie obiektu najpierw do stanu kontrolowanego, a następnie do stanu bezpiecznego wyłączenia, oraz zapewnienie, że przynajmniej jedna bariera izolująca promieniotwórcze produkty rozszczepienia pozostaje nienaruszona,

- d) czwartego poziomu bezpieczeństwa – polegającego na ograniczaniu skutków ciężkich awarii pozaprojektowych w celu utrzymania uwolnień substancji promieniotwórczych na najniższym praktycznie możliwym poziomie, w szczególności poprzez utrzymanie możliwie jak największej skuteczności obudowy bezpieczeństwa w ograniczaniu uwolnień substancji promieniotwórczych do środowiska,
  - e) piątego poziomu bezpieczeństwa – polegającego na łagodzeniu radiologicznych skutków uwolnień substancji promieniotwórczych do środowiska, jakie mogą wystąpić na skutek awarii, w szczególności poprzez zapewnienie działania odpowiednio wyposażonego awaryjnego ośrodka zarządzania oraz zastosowania planów postępowania awaryjnego na terenie i poza terenem obiektu;
- 2) zastosowanie układu kolejnych barier fizycznych zapewniających utrzymanie substancji promieniotwórczych w określonych miejscach obiektu oraz zapobiegających ich niekontrolowanemu przedostawaniu się do środowiska, takich jak: materiał paliwa jądrowego (matryca paliwowa), koszulka paliwowa, granica ciśnieniowa układu chłodzenia reaktora oraz obudowa bezpieczeństwa.

§ 4. 1. W projekcie obiektu jądrowego:

- 1) stosuje się podejście zachowawcze, oraz zapewnia wysoki poziom jakości budowy obiektu, aby zminimalizować występowanie uszkodzeń i odchyłeń od stanu normalnej eksploatacji oraz zapobiec awariom;
- 2) zapewnia się środki techniczne dla opanowania zachowania się obiektu podczas i po wystąpieniu postulowanego zdarzenia inicjującego, z wykorzystaniem jego wbudowanych cech bezpieczeństwa oraz urządzeń technicznych;
- 3) zapewnia się dodatkowe sterowanie obiektem przez zastosowanie automatycznego uruchamiania układów bezpieczeństwa, w sposób ograniczający czynności operatora we wczesnej fazie postulowanego zdarzenia inicjującego, a także poprzez czynności operatora;
- 4) zapewnia się w praktycznie możliwym stopniu urządzenia i procedury do kontrolowania przebiegu i ograniczania skutków awarii;
- 5) stosuje się zwielokrotnione środki techniczne celem zapewnienia wykonywania każdej z fundamentalnych funkcji bezpieczeństwa, w tym sterowania reaktywnością, odprowadzania ciepła, oraz zatrzymywania substancji promieniotwórczych, zapewniając w ten sposób skuteczność barier i ograniczając skutki postulowanych zdarzeń inicjujących.

2. Rozwiązania projektowe zastosowane w ramach sekwencji poziomów bezpieczeństwa zapobiegają:

- 1) narażaniu integralności barier fizycznych;
- 2) uszkodzeniu jednej lub więcej barier;
- 3) uszkodzeniu bariery na skutek uszkodzenia innej bariery lub konstrukcji, systemu lub urządzenia elektrowni jądrowej;
- 4) możliwym szkodliwym skutkom błędów człowieka podczas prowadzenia ruchu lub wykonywaniu czynności utrzymania i remontów obiektu jądrowego.

§ 5. 1. Obiekt jądrowy projektuje się w taki sposób, żeby w razie wystąpienia wszelkich, za wyjątkiem najbardziej nieprawdopodobnych, postulowanych zdarzeń inicjujących, już pierwszy, a co najwyżej drugi poziom bezpieczeństwa, był zdolny zapobiec ich eskalacji do warunków awaryjnych.

2. Rozwiązania projektowe obiektu jądrowego przewidują możliwość niezwłocznego przeciwdziałania sytuacji braku, w wyniku uszkodzenia lub niesprawności, chociażby jednego z poziomów bezpieczeństwa.

§ 6. 1. Obiekt jądrowy projektuje się w taki sposób, żeby w stanach normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń projektowych, podczas awarii projektowych i po takich awariach, oraz przy wystąpieniu wybranych awarii pozaprojektowych były wykonywane następujące fundamentalne funkcje bezpieczeństwa:

- 1) sterowanie reaktywnością;
- 2) odprowadzanie ciepła z reaktora, przechowalnika wypalonego paliwa jądrowego oraz magazynu świeżego paliwa jądrowego;
- 3) osłanianie przed promieniowaniem jonizującym, zatrzymywanie substancji promieniotwórczych, ograniczanie i kontrolowanie ich uwolnień do środowiska, jak również ograniczanie uwolnień awaryjnych.

2. W projekcie obiektu jądrowego określa się systemy oraz elementy konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego niezbędne do wypełniania określonych funkcji bezpieczeństwa w różnych okresach po wystąpieniu postulowanego zdarzenia inicjującego.

§ 7. 1. Rozwiązania projektowe obiektu jądrowego ograniczają do minimum podatność obiektu jądrowego na postulowane zdarzenia inicjujące.

2. Efekt, o którym mowa w ust. 1, osiąga się poprzez zapewnienie następujących uszeregowanych kolejno w hierarchii skuteczności środków bezpieczeństwa:

- 1) zapewnienie, że postulowane zdarzenie inicjujące nie powoduje znaczącego skutku dla bezpieczeństwa lub dzięki inherentnym cechom obiektu powoduje jedynie zmianę w stronę warunków bezpiecznych;
- 2) w sytuacji niemożności zapewnienia środków, o których mowa w pkt 1 – zapewnienie, że po postulowanym zdarzeniu inicjującym obiekt jest sprowadzany do stanu bezpiecznego przez bierne systemy bezpieczeństwa lub działanie układów bezpieczeństwa pracujących w trybie ciągłym, w stanie niezbędnym do opanowania postulowanego zdarzenia inicjującego;
- 3) w sytuacji niemożności zapewnienia środków, o których mowa w pkt 1 i 2 – zapewnienie, że po postulowanym zdarzeniu inicjującym obiekt jest sprowadzany do stanu bezpiecznego dzięki działaniu systemów bezpieczeństwa, które należy uruchomić w reakcji na postulowane zdarzenie inicjujące;
- 4) w sytuacji niemożności zapewnienia środków, o których mowa w pkt 1 - 3 – zapewnienie, że po postulowanym zdarzeniu inicjującym obiekt jest sprowadzany do stanu bezpiecznego dzięki działaniom proceduralnym.

§ 8. W projekcie obiektu jądrowego określa się wszelkie źródła promieniowania jonizującego na terenie obiektu. Rozwiązania projektowe zapewniają, że potencjalne dawki promieniowania dla społeczeństwa i personelu elektrowni nie przekraczają akceptowalnych limitów i są tak małe jak to jest rozsądnie osiągalne.

§ 9. Projekt obiektu jądrowego zapewnia ograniczenie uwolnień substancji promieniotwórczych poza obudowę bezpieczeństwa reaktora w stanach awaryjnych tak, żeby:

- 1) w razie wystąpienia awarii projektowych nie było konieczne podejmowanie jakichkolwiek działań interwencyjnych poza granicami obszaru ograniczonego użytkowania;
- 2) w razie wystąpienia rozszerzonych warunków projektowych nie było konieczne:
  - a) podejmowanie wczesnych działań interwencyjnych podczas trwania uwolnień substancji promieniotwórczych z obudowy bezpieczeństwa poza granicami obszaru ograniczonego użytkowania,
  - b) podejmowanie średnioterminowych działań interwencyjnych w jakimkolwiek czasie poza granicami strefy planowania awaryjnego,
  - c) podejmowanie długookresowych działań interwencyjnych poza granicami obszaru ograniczonego użytkowania.

§ 10. Projekt obiektu jądrowego zapewnia:

- 1) mniejszą niż raz na 100 000 lat pracy reaktora częstotliwość wystąpienia uszkodzeń rdzenia reaktora;
- 2) mniejszą niż raz na 1 000 000 lat pracy reaktora częstotliwość uwolnień do otoczenia substancji promieniotwórczych o wielkości takiej, że poza granicami obszaru ograniczonego użytkowania mogłyby zostać przekroczone którykolwiek z poziomów interwencyjnych wymagający rozważenia ewakuacji lub stałego przesiedlenia ludności, a poza granicami strefy planowania awaryjnego mogłyby zostać przekroczone poziom interwencyjny wymagający rozważenia czasowej ewakuacji ludności;
- 3) znacznie mniejszą niż raz na 1 000 000 lat pracy reaktora częstotliwość sekwencji awaryjnych potencjalnie prowadzących do wczesnego uszkodzenia obudowy bezpieczeństwa lub bardzo dużych uwolnień substancji promieniotwórczych do otoczenia.

Rozdział 2

Klasyfikacja bezpieczeństwa, założenia projektowe, klasyfikacja stanów obiektu jądrowego, zdarzenia inicjujące

§ 11. 1. W projekcie obiektu jądrowego wskazuje się funkcje bezpieczeństwa, jakie mają być wypełniane przez obiekt jądrowy oraz ważne dla bezpieczeństwa systemy oraz elementy konstrukcji i wyposażenia, w tym urządzenia obiektu jądrowego, włączając sprzęt i oprogramowanie dla systemów pomiarów i sterowania, zaklasyfikowane do klas bezpieczeństwa.

2. W projekcie obiektu jądrowego systemom oraz elementom konstrukcji i wyposażenia, w tym urządzeniom, zaklasyfikowanym do wyższej klasy bezpieczeństwa stawia się wyższe wymagania jakościowe i niezawodnościowe niż systemom oraz elementom konstrukcji i wyposażenia zaliczonym do niższej klasy bezpieczeństwa.

3. Klasyfikacja systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego opiera się przede wszystkim na metodach deterministycznych, uzupełnianych tam, gdzie to właściwe, metodami probabilistycznymi.

4. Systemy oraz elementy konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, w tym urządzenia, wypełniające wielorakie funkcje bezpieczeństwa należy klasyfikować według najważniejszej wypełnianej przez nie funkcji bezpieczeństwa.

5. Powiązania pomiędzy systemami oraz elementami konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, włączając oprogramowanie i elektryczną aparaturę łączeniową, należącymi do różnych klas bezpieczeństwa projektuje się w ten sposób, żeby uszkodzenie w układzie zaliczonym do niższej klasy nie powodowało uszkodzenia układu zaliczonego do klasy wyższej.

6. Uszkodzenie w systemie nie będącym systemem bezpieczeństwa nie może wpłynąć na realizację funkcji bezpieczeństwa.

7. Przy określaniu założeń projektowych dla normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych i awarii projektowych stosuje się zachowawcze podejście oraz sprawdzone metody inżynierskie dające wysoki stopień pewności, iż nie dojdzie do znaczącego uszkodzenia rdzenia reaktora, oraz że dawki promieniowania pozostaną w ustalonych granicach i będą na najniższym rozsądnie osiągalnym poziomie.

§ 12. Przy określaniu warunków projektowych:

- 1) stosuje się zachowawcze podejście oraz sprawdzone metody tak, by uzyskać wysoki stopień pewności, iż nie dojdzie do znaczącego uszkodzenia rdzenia reaktora, oraz że dawki promieniowania pozostaną w ustalonych granicach i będą na najniższym rozsądnie osiągalnym poziomie;
- 2) przyjmuje się warunki początkowe i brzegowe z wystarczającym zapasem bezpieczeństwa;
- 3) zakłada się, że systemy nie zakwalifikowane jako systemy bezpieczeństwa będą pracować w sposób powodujący najgorszy możliwy przebieg awarii;
- 4) uwzględnia się wszelkie uszkodzenia, jakie mogą wystąpić wskutek postulowanego zdarzenia inicjującego.

§ 13. Poza warunkami projektowymi, projekt obiektu jądrowego uwzględnia także zachowanie się obiektu przy określonych awariach pozaprojektowych, włączając wybrane ciężkie awarie uwzględnione w rozszerzonych warunkach projektowych. Założenia i metody stosowane przy analizach takich awarii mogą się opierać na zasadzie najlepszego oszacowania.

§ 14. 1. W projekcie obiektu jądrowego identyfikuje się stany obiektu jądrowego i w zależności od prawdopodobieństwa ich wystąpienia i konsekwencji związanych z ich wystąpieniem zalicza się je do kategorii stanów obiektu jądrowego w podziale na normalną eksploatację, przewidywane zdarzenia eksploatacyjne, awarie projektowe i rozszerzone warunki projektowe obejmujące określone sekwencje złożone oraz ciężkie awarie.

2. Każdej kategorii stanu obiektu przypisuje się kryteria akceptacji (częstość występowania i skutki radiologiczne), uwzględniające wymóg, że częste postulowane zdarzenia inicjujące mają tylko nieznaczne skutki radiologiczne lub nie mają żadnych, oraz że zdarzenia mogące prowadzić do poważnych skutków są bardzo mało prawdopodobne.

§ 15. 1. Projekt obiektu jądrowego zawiera wykaz postulowanych zdarzeń inicjujących uwzględnionych przy jego projektowaniu wraz z ich kategoryzacją

uzależnioną od częstotliwości wystąpienia, wybranych na podstawie analiz deterministycznych lub probabilistycznych, albo kombinacji obu tych metod. Zawartość tego wykazu zależy od typu obiektu jądrowego, dla którego jest on sporządzany.

2. Do zdarzeń inicjujących zalicza się:

- 1) prawdopodobne uszkodzenia elementów konstrukcji, systemów lub urządzeń, które bezpośrednio lub pośrednio wpływają na bezpieczeństwo obiektu, rozumiane jako utrata zdolności konstrukcji, urządzenia lub systemu do spełniania jego funkcji lub wykonanie funkcji niepożądaney;
- 2) skutki uszkodzenia sprzętu lub błędów w oprogramowaniu systemów komputerowych realizujących funkcje ważne dla bezpieczeństwa;
- 3) potencjalne błędy człowieka, które mogą prowadzić do skutków podobnych do uszkodzeń urządzeń lub systemów, takie jak: nieprawidłowo wykonane lub niekompletne czynności utrzymania i remontów, nieprawidłowe ustawienie nastaw urządzeń sterujących, albo błędy lub zaniechania w czynnościach operatora.

§ 16. W projekcie obiektu jądrowego uwzględnia się w szczególności następujące wewnętrzne zdarzenia inicjujące i zaistniałe na skutek innych zdarzeń inicjujących zdarzenia wtórne:

- 1) pożary i wybuchy;
- 2) zalania na skutek awarii urządzeń i systemów;
- 3) uszkodzenia różnych elementów pod ciśnieniem, podpór oraz innych elementów konstrukcyjnych;
- 4) powstawanie odłamków, w tym na skutek rozerwania elementów wirujących turbozespołu;
- 5) uwolnienia płynów, gazów, wody, pary, oleju, substancji trujących z uszkodzonych systemów lub urządzeń;
- 6) nadmierne drgania;
- 7) chłostanie rurą;
- 8) oddziaływanie strumienia wypływającego płynu, w tym efekty odrzutu;
- 9) zakłócenia elektromagnetyczne od urządzeń na terenie obiektu.

§ 17.1. Dla obiektu jądrowego projektowanego w określonej lokalizacji, na podstawie połączonych analiz deterministycznych i probabilistycznych, ustala się projektowe zewnętrzne zdarzenia inicjujące, zarówno naturalne, jak i powodowane przez człowieka, na wytrzymanie których obiekt zostanie zaprojektowany, a w szczególności uwzględnia się wszystkie zdarzenia, z którymi może się wiązać istotne zagrożenie radiologiczne. Odpowiednie charakterystyki tych zdarzeń stanowią część założeń projektowych.

2. Zewnętrzne zdarzenia inicjujące podlegające uwzględnieniu, obejmują zdarzenia zidentyfikowane w charakterystyce lokalizacji – naturalne i wywołane przez człowieka. Kompletność wykazu zdarzeń zewnętrznych do uwzględnienia w projekcie sprawdza się na wczesnym etapie procesu projektowania obiektu.

3. Rozwiązania projektowe zapewniają, że systemy i urządzenia istotne dla bezpieczeństwa zdolne są wytrzymać wpływ zdarzeń zewnętrznych uwzględnionych w projekcie, lub w przeciwnym razie stosuje się inne rozwiązania – takie jak bierne bariery – celem ochrony obiektu oraz zapewnienia, że wymagane funkcje bezpieczeństwa zostaną wypełnione.

4. Stosuje się odpowiednie środki techniczne celem zminimalizowania wszelkich interakcji, wynikających ze zdarzeń zewnętrznych uwzględnionych w projekcie, pomiędzy budynkami zawierającymi systemy i urządzenia istotne dla bezpieczeństwa, włączając kable zasilające i sterownicze, oraz jakimikolwiek innymi konstrukcjami obiektu.

§ 18. Przy określaniu założeń projektowych dla obiektu jądrowego rozważa się i odpowiednio – na podstawie analiz – uwzględnia następujące potencjalne zdarzenia inicjujące lub zagrożenia zewnętrzne naturalne:

- 1) trzęsienia ziemi i aktywne uskoki tektoniczne;
- 2) zagrożenia geotechniczne i hydrogeologiczne, w tym:
  - a) niestabilność zboczy lub skarp,
  - b) zapadanie się, osiadanie lub wypiętrzanie powierzchni terenu,
  - c) upłynnienie materiałów podłoża,
  - d) zachowanie się materiałów podłoża przy obciążeniach statycznych i sejsmicznych,
  - e) stan i właściwości chemiczne wód gruntowych (ewentualna agresywność w stosunku do betonu i stali zbrojeniowej);
- 3) zdarzenia meteorologiczne, w tym:
  - a) ekstremalne wartości zjawisk meteorologicznych:
    - max prędkość wiatru,
    - max dobowe wartości opadów atmosferycznych (deszczu, śniegu),
    - skrajne temperatury powietrza,
    - spiętrzenie sztormowe akwenu wodnego,
  - b) rzadkie zjawiska meteorologiczne, w tym:
    - wyładowania atmosferyczne,
    - trąby powietrzne;
- 4) zalania i podtopienia terenu spowodowane opadami i innymi naturalnymi przyczynami;
- 5) inne zdarzenia lub zagrożenia zewnętrzne, takie jak: skrajne temperatury wody chłodzącej, zubożenie zasobów wodnych akwenu z przyczyn naturalnych, susza, zablokowanie przepływu w rzece, nadmierny rozrost organizmów wodnych, zjawiska lodowe mogące spowodować zablokowanie ujęcia wody lub zakłócenie funkcjonowania zamkniętego obiegu chłodzenia.

§ 19. Przy określaniu założeń projektowych dla obiektu jądrowego rozważa się i odpowiednio – na podstawie analiz – uwzględnia następujące potencjalne zdarzenia lub zagrożenia zewnętrzne powodowane przez człowieka:

- 1) uderzenia samolotów, włączając duże samoloty pasażerskie – efekty bezpośredniego uderzenia w obiekt, pożaru i wybuchu;
- 2) akty sabotażu;

- 3) wybuchy chemiczne: przy przetwarzaniu, transporcie, przeładunku i magazynowaniu chemikaliów mogących wybuchnąć lub wytworzyć chmury gazów, które mogą ulegać gwałtownemu spalaniu lub detonacji;
- 4) rozerwanie zapór oraz inne awarie urządzeń hydrotechnicznych lub zagrożenia wywołane ich nieprawidłową eksploatacją;
- 5) inne zdarzenia:
  - a) uwolnienie palnych, wybuchowych, duszących, trujących, korozyjnych, lub radioaktywnych materiałów,
  - b) wybuchy instalacji przemysłowych mogące generować odłamki,
  - c) pożary, w szczególności lasów, torfowisk, roślinności, składów węgla i paliw węglowodorowych o małej lotności, drewna, plastików,
  - d) uderzenie statku jako potencjalne zagrożenie dla konstrukcji ujęcia wody,
  - e) występowanie zakłóceń elektromagnetycznych i prądów wirowych,
  - f) zatkanie wlotów i wylotów powietrza lub zablokowanie ujęć i zrzutów wody przez rumosz,
  - g) rozlewy i pożary oleju,
  - h) zubożenie zasobów wodnych akwenu na skutek działalności człowieka,
  - i) wstrząsy sejsmiczne związane z działalnością górniczą.

§ 20. 1. Przy określaniu założeń projektowych dla obiektu jądrowego uwzględnia się różne oddziaływania pomiędzy obiektem i środowiskiem oraz charakterystyki terenu i rejonu lokalizacji obiektu determinujące wpływ obiektu na środowisko, w szczególności:

- 1) określające przenoszenie substancji promieniotwórczych do osób i środowiska – rozprzestrzenianie się substancji promieniotwórczych w:
  - a) powietrzu (charakterystyki meteorologiczne),
  - b) wodach powierzchniowych i podziemnych (charakterystyki hydrologiczne i hydrogeologiczne);
- 2) mogące mieć wpływ na działania interwencyjne i ocenę ryzyka dla poszczególnych osób i społeczeństwa w razie awarii:
  - a) rozkład zaludnienia wokół obiektu jądrowego,
  - b) wykorzystanie terenów i wód,
  - c) szlaki komunikacyjne.

2. Przy określaniu założeń projektowych dla obiektu jądrowego uwzględnia się także dostępność rezerwowego zasilania z zewnętrznych sieci elektroenergetycznych oraz istnienie zewnętrznych straży pożarnych, które mogą mieć wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa obiektu jądrowego i ochronę ludności.

3. W przypadkach, gdy koincydencje określonych zdarzeń występujących losowo mogłyby prowadzić do przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych lub warunków awaryjnych, zdarzenia takie uwzględnia się w projekcie obiektu jądrowego. Niektóre zdarzenia mogą być skutkiem wtórnym innych zdarzeń, takich jak powódź następująca po trzęsieniu ziemi. Takie zdarzenia wtórne należy traktować jako element pierwotnego postulowanego zdarzenia eksploatacyjnego.

§ 21. 1. Elementy konstrukcji, systemy i urządzenia istotne dla bezpieczeństwa obiektu jądrowego projektuje się w oparciu o reprezentatywne sekwencje zdarzeń grupujące postulowane zdarzenia inicjujące, które wykorzystano do określenia wymagań dla działania urządzeń ważnych dla bezpieczeństwa, przy kompleksowej ocenie bezpieczeństwa i szczegółowych analizach projektowych obiektu tak, żeby

były w stanie wytrzymać z wystarczającą niezawodnością wszystkie postulowane zdarzenia inicjujące.

2. Kryterium, o którym mowa w ust. 1, stosuje się także do wyznaczania limitów i warunków eksploatacyjnych obiektu jądrowego.

3. W projekcie obiektu jądrowego wskazuje się też postulowane zdarzenia inicjujące, których nie uwzględniono w założeniach projektowych, wraz z uzasadnieniem technicznym ich nieuwzględnienia.

4. Rozwiązania sejsmiczne obiektu jądrowego zapewniają wystarczający zapas bezpieczeństwa dla ochrony przed skutkami potencjalnych zdarzeń sejsmicznych.

5. W projekcie wieloblokowych elektrowni jądrowych uwzględnia się możliwość jednoczesnego oddziaływania określonych zdarzeń i zagrożeń zewnętrznych na kilka bloków.

6. Zapobiega się wzajemnym oddziaływaniom pomiędzy systemami bezpieczeństwa lub pomiędzy zwielokrotnionymi (redundantnymi) elementami tych systemów poprzez zastosowywanie środków takich jak: separacja fizyczna, izolacja elektryczna, niezależność funkcjonalna, oraz niezależność komunikacyjna przesyłu danych.

Rozdział 3

Stany eksploatacyjne, awarie projektowe, awarie pozaprojektowe, rozszerzone warunki projektowe

§ 22. Dla każdego systemu oraz elementu konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego określa się w projekcie obiektu jądrowego zbiór limitów bezpieczeństwa, spójnych z kluczowymi parametrami fizycznymi dla stanów eksploatacyjnych i awarii projektowych.

§ 23. 1. Obiekt jądrowy projektuje się tak, by pracował on bezpiecznie w granicach określonego zakresu dopuszczalnych parametrów technologicznych, oraz przy założeniu minimalnej dopuszczalnej dyspozycyjności lub wydajności określonych systemów bezpieczeństwa.

2. Projekt obiektu jądrowego uwzględnia poprzez określenie ograniczeń dotyczących niedyspozycyjności systemów bezpieczeństwa możliwość wystąpienia awarii w stanach pracy na niskiej mocy i przy wyłączeniach, w sytuacjach takich jak uruchamianie, przeładunek paliwa i remont.

3. W projekcie obiektu jądrowego określa się zbiór wymagań i ograniczeń dla bezpiecznej eksploatacji obejmujący:

- 1) granice (limity) bezpieczeństwa;
- 2) graniczne nastawy układów bezpieczeństwa;
- 3) ograniczenia i warunki dla normalnej eksploatacji i przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych;
- 4) ograniczenia wprowadzane w układach sterowania oraz proceduralne dotyczące zakresu parametrów technologicznych i innych ważnych parametrów;
- 5) wymagania dotyczące utrzymania i remontów, testowania i kontroli systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu, w celu zapewnienia, że

funkcjonują one zgodnie z założeniami projektowymi, z uwzględnieniem zasady optymalizacji narażenia na promieniowanie;

- 6) klarownie określone konfiguracje ruchowe obiektu, włącznie z ograniczeniami w przypadku wyłączeń niektórych układów bezpieczeństwa;
- 7) czasy zadziałania systemów zabezpieczeń i bezpieczeństwa obiektu w odpowiedzi na odchylenie od określonych ograniczeń i warunków eksploatacji.

§ 24. W projekcie obiektu jądrowego określa się zbiór awarii projektowych na podstawie katalogu postulowanych zdarzeń inicjujących dla obiektu jądrowego i jego lokalizacji, w celu określenia granicznych warunków, które obiekt ma wytrzymać bez przekroczenia dopuszczalnych limitów ochrony radiologicznej.

§ 25. 1. Projekt obiektu jądrowego zapewnia:

- 1) automatyczne uruchamianie systemów bezpieczeństwa niezbędnych do tego, żeby zapobiec eskalacji postulowanego zdarzenia inicjującego do poważniejszego stanu, w szczególności mogącego zagrozić następnej barierze fizycznej;
  - 2) nieautomatyczne uruchamianie tych systemów bezpieczeństwa, których uruchamianie automatyczne nie jest konieczne dla zapobieżenia eskalacji postulowanego zdarzenia inicjującego;
  - 3) odpowiednią aparaturę kontrolno-pomiarową, monitorującą i sterowania ręcznego umożliwiającą operatorowi prawidłowe zdiagnozowanie stanu obiektu i doprowadzenie go we właściwym czasie do stanu bezpiecznego długookresowego wyłączenia.
2. Wszelkie urządzenia konieczne do ręcznego sterowania oraz opanowania stanów zakłóceń lub awarii, są zlokalizowane w miejscach najbardziej odpowiednich dla zapewnienia ich dyspozycyjności w razie potrzeby oraz umożliwienia dostępu człowieka w przewidywanych warunkach środowiskowych.

§ 26. 1. W projekcie obiektu jądrowego określa się sekwencje awarii pozaprojektowych, dla których można wskazać rozsądnie możliwe do zastosowania w praktyce środki zapobiegawcze lub łagodzące, zwiększające zdolność obiektu do wytrzymania tych awarii, bez przekroczenia akceptowalnych skutków radiologicznych. Zbiór takich sekwencji awarii określa rozszerzone warunki projektowe.

2. Obiekt jądrowy projektuje się tak, żeby w razie wystąpienia rozszerzonych warunków projektowych, mógł on zostać doprowadzony do stanu kontrolowanego przy utrzymaniu funkcji obudowy bezpieczeństwa, a w konsekwencji by praktycznie wykluczone były znaczne uwolnienia substancji promieniotwórczych do środowiska.

3. Przy projektowaniu środków zapobiegawczych lub łagodzących, o których mowa w ust. 1, nie jest konieczne stosowanie zachowawczego podejścia.

§ 27. 1. W projekcie obiektu jądrowego:

- 1) wykazuje się zdolność elementów konstrukcji, systemów i urządzeń do przetrwania i wykonywania wymaganych funkcji podczas rozszerzonych warunków projektowych;
- 2) zapewnia się, że systemy i urządzenia potrzebne do zapobiegania powstaniu lub łagodzenia skutków rozszerzonych warunków projektowych:
  - a) są, w praktycznie możliwym stopniu, niezależne od systemów i urządzeń wykorzystywanych przy częstszych awariach,

- b) są dobrane z uwzględnieniem warunków zewnętrznych (środowiska pracy) powstających wskutek rozszerzonych warunków projektowych – włączając ciężkie awarie i mogą pracować w tych warunkach,
- c) posiadają niezawodność współmierną do funkcji, której wykonanie przez nie jest wymagane.

2. W szczególności, rozwiązania projektowe obudowy bezpieczeństwa wraz z jej systemami bezpieczeństwa gwarantują sprostanie skrajnym scenariuszom awaryjnym, wybranym na podstawie osądu inżynierskiego i probabilistycznych analiz bezpieczeństwa, obejmującym w szczególności stopienie rdzenia reaktora.

§ 28. W rozszerzonych warunkach projektowych uwzględnia się co najmniej następujące sekwencje złożone:

- 1) przewidywane stany przejściowe bez awaryjnego wyłączenia reaktora, mogące prowadzić do uwolnień substancji promieniotwórczych poza pierwotną obudowę bezpieczeństwa, w szczególności - przewidywane zdarzenia eksploatacyjne przy założeniu niepowodzenia w wyłączeniu reaktora;
- 2) całkowity zanik zasilania elektrycznego prądem przemiennym;
- 3) rozerwanie głównego rurociągu pary świeżej połączone z wtórnymi rozerwaniem rurek wytwornic pary;
- 4) awarie związane z ominięciem obudowy bezpieczeństwa;
- 5) rozerwanie rurociągu obiegu chłodzenia reaktora, z jednoczesną utratą jednego ciągu systemu awaryjnego chłodzenia rdzenia;
- 6) niekontrolowany spadek poziomu wody podczas pracy z obniżonym poziomem wody podczas remontu lub wymiany paliwa w reaktorze;
- 7) całkowita utrata funkcji systemu chłodzenia głównych urządzeń jądrowych elektrowni;
- 8) utrata możliwości odprowadzania ciepła do ostatecznego ujścia (odbiornika);
- 9) niekontrolowane rozcieńczenie zatrucia chłodziwa kwasem borowym w reaktorze;
- 10) rozerwanie wielu rurek wymiany ciepła w wytwornicy pary;
- 11) rozerwanie rurociągu parowego z jednoczesnym rozerwaniem rurki wymiany ciepła w wytwornicy pary.

§ 29. Rozwiązania projektowe reaktora – przez odpowiednie połączenie cech jego samoregulacji i zastosowanie zróżnicowanych układów – zmniejszają prawdopodobieństwo wystąpienia przewidywanych stanów przejściowych bez awaryjnego wyłączenia reaktora, a gdy one wystąpią, ograniczają jakiegokolwiek uszkodzenie rdzenia i zapobiegają utracie integralności granicy ciśnieniowej obiegu chłodzenia reaktora.

§ 30. Projekt obiektu jądrowego uwzględnia sekwencje awaryjne z ominięciem obudowy bezpieczeństwa, nawet bez stopienia paliwa, lecz mogące prowadzić do bezpośredniego uwolnienia substancji promieniotwórczych poza pierwotną obudowę bezpieczeństwa. Środki techniczne stosowane niezależnie od prawdopodobieństwa takich awarii obejmują:

- 1) zastosowanie odpowiednich zapasów bezpieczeństwa przy projektowaniu systemów połączonych z obiegiem chłodzenia reaktora;
- 2) minimalizację liczby przepustów przez pierwotną obudowę bezpieczeństwa;
- 3) zastosowanie armatury o odpowiedniej niezawodności i zwielokrotnieniu na rurociągach połączonych z obiegiem chłodzenia reaktora, przechodzących przez pierwotną obudowę bezpieczeństwa;

- 4) zastosowanie niezawodnych środków bezpieczeństwa celem wyeliminowania możliwości utraty chłodziwa w przypadku rozerwań rurek wytwornicy pary.

§ 31. 1. Obiekt jądrowy projektuje się tak, żeby zapobiec ciężkim awariom, które mogłyby prowadzić do wczesnego uszkodzenia pierwotnej obudowy bezpieczeństwa, albo wykazuje się, iż prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest na tyle małe, że nie muszą być one uwzględniane w projekcie. Do takich awarii należą w szczególności:

- 1) wybuch wodoru;
  - 2) uszkodzenie zbiornika reaktora przy wysokim ciśnieniu;
  - 3) wybuch parowy, który mógłby zagrozić integralności pierwotnej obudowy bezpieczeństwa;
  - 4) awarie reaktywnościowe, w tym heterogeniczne rozcieńczenie boru.
2. Projekt obiektu jądrowego przewiduje zastosowanie środków technicznych:
- 1) dla zapobieżenia uszkodzeniu zbiornika reaktora przy wysokim ciśnieniu, które mogłyby prowadzić do wytrysku pod wysokim ciśnieniem materiału stopionego rdzenia i bezpośredniego grzania obudowy bezpieczeństwa, lub powstania odłamków o wysokiej energii, które mogłyby uszkodzić obudowę bezpieczeństwa;
  - 2) służących ograniczeniu przez system obudowy bezpieczeństwa skutków ciężkich awarii związanych z degradacją rdzenia, w szczególności przez:
    - a) zatrzymanie i chłodzenie stopionego rdzenia,
    - b) ograniczenie skutków oddziaływania stopionego rdzenia z betonem,
    - c) ograniczenie przecieków z obudowy bezpieczeństwa, uwzględniając obciążenia związane z utlenianiem koszulek paliwowych i spalaniem wodoru oraz inne obciążenia mogące wystąpić przy bardziej prawdopodobnych ciężkich awariach,
    - d) wydłużenie czasu, po upływie którego potrzebne będą jakiegokolwiek interwencje operatora lub działania celem opanowania awarii.

§ 32. 1. W projekcie elektrowni jądrowej uwzględnia się skutki uderzenia samolotów, włączając duże samoloty pasażerskie. Stosując analizy oparte na najlepszym oszacowaniu określa się odpowiednie rozwiązania projektowe oraz wykazuje się, że przy ograniczonych działaniach operatora:

- 1) rdzeń reaktora pozostaje chłodzony lub obudowa bezpieczeństwa pozostaje nienaruszona;
- 2) utrzymuje się chłodzenie wypalonego paliwa lub integralność basenu wypalonego paliwa.

2. Ocena bezpieczeństwa przeprowadza się przy założeniu uderzenia reprezentatywnego dużego samolotu pasażerskiego używanego w Polsce w długodystansowych rejsach, z ładunkiem paliwa typowym dla takich rejsów, oraz przy prędkości i kącie uderzenia określonych z uwzględnieniem możliwości sterowania dużym samolotem pasażerskim, przez zarówno doświadczonych jak i niedoświadczonych pilotów, na niskiej wysokości typowej dla obudowy bezpieczeństwa i budynku paliwowego.

Dział III
Ogólne wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej
dotyczące projektowania systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia
obiektu jądrowego istotnych dla bezpieczeństwa

Rozdział 1
Zasady ogólne

§ 33. 1. Istotne dla bezpieczeństwa systemy oraz elementy konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego projektuje się tak, by były one w stanie wytrzymać z wystarczającą niezawodnością zidentyfikowane postulowane zdarzenia inicjujące.

2. Obiekt jądrowy wyposaża się w systemy zapewniające wypełnienie fundamentalnych funkcji bezpieczeństwa, o których mowa w § 6 ust. 1.

3. Przy projektowaniu systemów, o których mowa w ust. 2, stosuje się zasady zapewniające wykonanie przez nie funkcji bezpieczeństwa, nawet w razie uszkodzenia lub nieprawidłowego działania, takie jak: zwielokrotnienie, separacja fizyczna i niezależność funkcjonalna, oraz różnorodność rozwiązań. Najważniejsze systemy, konieczne do doprowadzenia obiektu do stanu bezpiecznego wyłączenia i utrzymania go w tym stanie, być projektuje się tak, żeby były zdolne do wypełnienia swoich funkcji nawet w razie niesprawności jakiegokolwiek elementu danego systemu i nawet wówczas gdy jakkolwiek inny element tego samego systemu lub systemu wspomagającego albo pomocniczego koniecznego do jego pracy jest wyłączony z eksploatacji celem przeprowadzenia wymaganych zabiegów utrzymania lub do remontu.

4. Dla zapewnienia wypełniania funkcji bezpieczeństwa w rozwiązaniach projektowych obiektu jądrowego wykorzystuje się przede wszystkim, w stopniu praktycznie możliwym, wbudowane cechy bezpieczeństwa. Tam, gdzie dla zapewnienia wypełniania funkcji bezpieczeństwa nie jest możliwe przez wykorzystanie wbudowanych cech bezpieczeństwa, priorytetem jest stosowanie układów i urządzeń nie wymagających zasilania elektrycznego ze źródeł zewnętrznych (spoza obiektu), albo takich, które w razie utraty zasilania będą przyjmować stan preferowany z punktu widzenia bezpieczeństwa.

5. Obiekt jądrowy wyposaża się w systemy zasilania elektrycznego ze źródeł wewnętrznych i zewnętrznych (spoza obiektu). Wykonanie funkcji bezpieczeństwa powinno być możliwe przy wykorzystaniu jakiegokolwiek z tych dwóch źródeł zasilania elektrycznego.

6. Celem określenia i oceny zagrożeń bezpieczeństwa, w różnych stanach obiektu jądrowego, prowadzi się analizy bezpieczeństwa jego rozwiązań projektowych zarówno metodami deterministycznymi jak i probabilistycznymi.

§ 34. Tam, gdzie jest to możliwe, konstrukcje, systemy i urządzenia istotne dla bezpieczeństwa projektuje się zgodnie z najnowszymi lub aktualnie obowiązującymi normami, stosując rozwiązania sprawdzone w poprzednich równoważnych zastosowaniach o niezawodności dobranej tak, by była ona zgodna z celami bezpieczeństwa jądrowego przyjętymi dla projektu. Tam gdzie wykorzystuje się normy przemysłowe, należy je wyraźnie określić i ocenić czy wystarczają one do

danego zastosowania, czy też należy je zmodyfikować lub uzupełnić tak by zapewnić, że osiągnięta będzie niezawodność współmierna z funkcją bezpieczeństwa wypełnianą przez daną konstrukcję, system lub urządzenie.

§ 35. W razie wprowadzenia urządzenia lub rozwiązania projektowego, które nie były wcześniej sprawdzone, lub gdy występuje odstępstwo od ustalonej praktyki technicznej, wykazuje się bezpieczeństwo poprzez odpowiednio przeprowadzone programy badawcze albo poprzez analizę doświadczenia eksploatacyjnego z podobnych instalacji. Takie nowe urządzenia lub rozwiązania muszą być odpowiednio sprawdzone przed uruchomieniem i muszą być nadzorowane w czasie eksploatacji by sprawdzić, czy ich oczekiwane zachowanie jest osiągalne w praktyce.

§ 36. Przy wyborze wyposażenia elektrowni jądrowej zwraca się uwagę na przypadkowe sytuacje eksploatacyjne i na zachowanie się systemów nie sprzyjające bezpieczeństwu, takie jak w szczególności nie zrealizowanie wyłączenia reaktora, mimo że wymaga tego sytuacja. Jeśli należy oczekiwać możliwego wystąpienia uszkodzeń elementu konstrukcji, systemu lub urządzenia i trzeba zapobiec mu w drodze projektowej, to pierwszeństwo daje się takim urządzeniom, które wykazują przewidywalny sposób działania i znany jest charakter mogących wystąpić w nich uszkodzeń wymagających napraw lub wymiany elementu.

Rozdział 2

Uszkodzenia ze wspólnej przyczyny, kryterium pojedynczego uszkodzenia, stan bezpieczny po uszkodzeniu

§ 37. Projektując obiekt jądrowy analizuje się możliwości wystąpienia uszkodzeń ze wspólnej przyczyny systemów oraz elementów istotnych dla bezpieczeństwa, wynik tej analizy wskazuje gdzie w projekcie obiektu jądrowego należy zastosować zasady różnorodności, zwielokrotnienia (redundancji) i niezależności dla uzyskania koniecznego poziomu ich niezawodności.

§ 38. Systemy i urządzenia istotne dla bezpieczeństwa obiektu jądrowego projektuje się tak, żeby po ich uszkodzeniu przechodziły one w stan bezpieczny.

§ 39. 1. Do każdej grupy bezpieczeństwa włączonej do projektu obiektu jądrowego stosuje się kryterium pojedynczego uszkodzenia. Uszkodzenia wtórne powstałe na skutek wystąpienia zakładanego pojedynczego uszkodzenia uważa się za będące częścią tego pojedynczego uszkodzenia.

2. Wymaganą niezawodność określonej grupy bezpieczeństwa, dla każdego postulowanego wydarzenia inicjującego, przy założeniu, że wystąpi pojedyncze uszkodzenie, zapewnia się przez odpowiedni dobór środków technicznych obejmujący: stosowanie elementów sprawdzonych, zwielokrotnienie (redundancję), różnorodność, rozdzielenie fizyczne i funkcjonalne oraz odizolowanie elementów.

§ 40. Zgodność z kryterium pojedynczego uszkodzenia uznaje się za osiągniętą wówczas, gdy na podstawie analiz niezawodnościowych, zostanie wykazane, że każda grupa bezpieczeństwa realizuje własną funkcję bezpieczeństwa przy następujących założeniach:

1) założono, że wystąpiły wszystkie potencjalnie szkodliwe dla grupy bezpieczeństwa skutki postulowanych zdarzeń inicjujących;

2) założono najgorszą dozwoloną konfigurację systemów bezpieczeństwa realizujących niezbędną funkcję bezpieczeństwa, z uwzględnieniem czynności utrzymania, testowania, kontroli i napraw, oraz dozwolonych czasów wyłączenia urządzeń z ruchu.

§ 41. Ewentualne niespełnienie kryterium pojedynczego uszkodzenia jest sytuacją wyjątkową, co należy wyczerpująco i klarownie uzasadnić w analizie bezpieczeństwa.

§ 42. W analizie pojedynczego uszkodzenia nie jest konieczne zakładanie uszkodzenia elementu biernego, zaprojektowanego, wytworzonego, kontrolowanego i utrzymywanego w czasie eksploatacji z zachowaniem nadzwyczaj wysokiej jakości, o ile element ten nie zostanie uszkodzony na skutek postulowanego zdarzenia inicjującego, z tym, że jeżeli zakłada się, że element bierny nie ulega uszkodzeniom, to należy to wykazać, z uwzględnieniem obciążeń i warunków środowiskowych, a także pełnego okresu po zdarzeniu inicjującym, w którym funkcjonowanie tego elementu jest konieczne.

§ 43. Przy projektowaniu systemów i urządzeń istotnych dla bezpieczeństwa obiektu jądrowego odpowiednio uwzględnia się wymóg stanu bezpiecznego po uszkodzeniu.

Rozdział 3

Pomocnicze urządzenia i systemy istotne dla bezpieczeństwa, czynności utrzymania, remontów, próby, kalibracja, badania kwalifikacyjne

§ 44. 1. Urządzenia oraz systemy pomocnicze wspomagające lub obsługujące systemy istotne dla bezpieczeństwa, traktuje się jako część tych systemów i są one odpowiednio klasyfikowane. Ich niezawodność, zwielokrotnienie (redundancja), różnorodność i niezależność funkcjonalna, a także środki zastosowane celem ich odciążenia i prowadzenia prób funkcjonowania są współmierne do niezawodności wspomaganego lub obsługiwanego przez nie systemu.

2. Urządzenia i systemy pomocnicze, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności: zasilanie w energię elektryczną, dostarczanie wody chłodzącej i sprężonego powietrza lub innych gazów oraz środków smarnych.

3. Urządzenia lub systemy pomocnicze wspomagające lub obsługujące systemy istotne dla bezpieczeństwa projektuje się w taki sposób, żeby uszkodzenie jakiegokolwiek z nich nie powodowało jednoczesnej niesprawności zwielokrotnionych układów bezpieczeństwa.

§ 45. Projekt obiektu jądrowego zapewnia, dzięki zastosowaniu środków takich jak zwiększony stopień zwielokrotnienia (redundancji), możliwość prowadzenia w rozsądnym zakresie czynności utrzymania i prób systemów istotnych dla bezpieczeństwa, bez konieczności wyłączenia obiektu z ruchu. Uwzględnia się przy tym przestoje urządzeń, włącznie z niedyspozycyjnością systemów lub urządzeń na skutek uszkodzenia. Rozważa się także wpływ przewidywanych czynności utrzymania, prób i napraw na niezawodność poszczególnych systemów bezpieczeństwa celem zapewnienia, że funkcja bezpieczeństwa nadal może być wypełniana z konieczną niezawodnością.

§ 46. 1. Rozwiązania projektowe obiektu zapewniają:

- 1) możliwość bezpiecznego wykonywania kalibracji i prób lub czynności utrzymania na systemach oraz elementach konstrukcji i wyposażenia istotnych dla bezpieczeństwa podczas pracy obiektu na mocy, bez konieczności jego wyłączenia i bez istotnego zmniejszenia niezawodności wypełniania funkcji bezpieczeństwa;
  - 2) możliwość bezpiecznego wykonywania kalibracji i prób, czynności utrzymania i remontów, wymiany lub kontroli na systemach oraz elementach konstrukcji i wyposażenia istotnych dla bezpieczeństwa w warunkach wyłączenia obiektu, bez istotnego zmniejszenia niezawodności wypełniania funkcji bezpieczeństwa.
2. Jeżeli istotnych dla bezpieczeństwa systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia nie można zaprojektować w sposób umożliwiający prowadzenie ich prób, kontroli lub monitorowania w pożądanym zakresie, to należy podać wyczerpujące techniczne uzasadnienie zawierające:
- 1) określenie innych sprawdzonych metod alternatywnych lub pośrednich, takich jak obserwowanie elementów referencyjnych lub zastosowanie zweryfikowanych i potwierdzonych metod obliczeniowych;
  - 2) zastosowanie zwiększonych zapasów bezpieczeństwa lub inne właściwe środki ostrożności celem skompensowania skutków możliwych niespodziewanych uszkodzeń.

§ 47. 1. Elementy konstrukcji, systemy i wyposażenie istotne dla bezpieczeństwa poddaje się odpowiednim badaniom kwalifikacyjnym celem potwierdzenia, że przez cały przewidziany w projekcie okres ich użytkowania będą one zdolne do wykonywania swoich funkcji, podlegając warunkom środowiskowym, takim jak drgania, temperatura, ciśnienie, uderzenie strumienia płynu lub odłamków, zakłócenia elektromagnetyczne, napromienienie, zalanie, wilgotność, oraz wszelkie możliwe kombinacje tych czynników, panujących w czasie gdy ich działanie będzie potrzebne.

2. Program badań kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 1, uwzględnia skutki starzenia się spowodowane różnymi czynnikami środowiskowymi, wymienionymi w ust. 1. Jeżeli urządzenie może być poddane zewnętrznym zdarzeniom naturalnym i ma pełnić funkcję bezpieczeństwa podczas takiego zdarzenia lub po jego zakończeniu, to program kwalifikacyjny w praktycznie możliwym zakresie musi odtwarzać warunki, jakim określone zjawisko naturalne poddaje urządzenia, poprzez wykonanie odpowiedniej próby lub analizy, lub połączenie obu tych metod.

3. Program badań kwalifikacyjnych uwzględnia w szczególności wszelkie nadzwyczajne warunki środowiskowe, które można rozsądnie przewidywać i które mogą wystąpić przy określonych stanach eksploatacyjnych, takich jak okresowe próby szczelności obudowy bezpieczeństwa. W praktycznie możliwym zakresie należy wykazać, że urządzenia które mają działać podczas ciężkich awarii, są, z rozsądnym poziomem ufności, zdolne do wypełniania swoich funkcji przewidzianych w projekcie.

Rozdział 4

Starzenie się systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia, czynnik ludzki

§ 48. Przy projektowaniu systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego istotnych dla bezpieczeństwa:

- 1) przewiduje się odpowiednie zapasy bezpieczeństwa uwzględniające mechanizmy starzenia się i zużycia tych systemów i elementów oraz ich potencjalną degradację techniczną związaną ze starzeniem się, tak, żeby zapewnić zdolność systemów i elementów konstrukcji i wyposażenia do wykonywania funkcji bezpieczeństwa przez cały przewidziany w projekcie okres ich użytkowania;
- 2) uwzględnia się efekty ich starzenia się i zużycia w warunkach normalnej eksploatacji, przy wykonywaniu prób oraz zabiegów utrzymania i remontów, a także w stanach obiektu podczas i po wystąpieniu postulowanych zdarzeń eksploatacyjnych.

§ 49. 1. Obiekt jądrowy projektuje się w taki sposób żeby zminimalizować możliwość zaistnienia oraz ograniczyć skutki ewentualnych błędów człowieka, ze szczególnym zwróceniem uwagi na układ przestrzenny obiektu i kwestie ergonomii.

2. Rozwiązania projektowe obiektu ukierunkowuje się na zapewnienie warunków powodzenia działań operatora, uwzględniając przy tym: dostępny czas na jego działania, oczekiwane środowisko fizyczne oraz obciążenie psychologiczne.

3. Rozwiązania projektowe obiektu minimalizują prawdopodobieństwo wystąpienia sytuacji wymagających interwencji operatora w krótkim czasie, a podejmowanie przez niego takich interwencji jest akceptowalne jedynie wówczas, gdy:

- 1) dysponuje on czasem wystarczającym na podjęcie decyzji i działanie;
- 2) informacja niezbędna dla podjęcia przez operatora decyzji o działaniu jest przedstawiona w prosty i jednoznaczny sposób;
- 3) po zaistnieniu awarii, w nastawni blokowej (sterowni) lub w nastawni rezerwowej, oraz na trasie dojścia do nastawni rezerwowej, jest akceptowalne środowisko pracy.

§ 50. Projektując nastawnię blokową lub sterownię reaktora i nastawnię rezerwową:

- 1) analizuje się i odpowiednio uwzględnia czynniki ludzkie, zwłaszcza aspekty współdziałania człowieka z maszyną, żeby zapewnić właściwe i przejrzyste rozdzielanie realizowanych funkcji kontroli i sterowania pomiędzy operatorami a wprowadzonymi układami automatycznymi; w projekcie określa się minimalną liczbę personelu ruchowego wymaganą do jednoczesnego wykonywania czynności koniecznych do doprowadzenia obiektu do stanu bezpiecznego;
- 2) stosuje się rozwiązania zapewniające dostarczanie operatorom informacji kompleksowych, lecz łatwych do zrozumienia, oraz właściwych dla czasu podejmowania koniecznych decyzji i wykonania czynności, w szczególności informacji:
  - a) umożliwiających szybką ocenę stanu obiektu, we wszelkich warunkach eksploatacji, tak podczas normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych jak i w warunkach awaryjnych, a także potwierdzenie, że zaprojektowane automatyczne działania bezpieczeństwa są realizowane,

- b) umożliwiających określenie odpowiednich inicjowanych przez operatora działań bezpieczeństwa, które należy podjąć,
- c) o parametrach poszczególnych systemów oraz elementów wyposażenia, w tym urządzeń, w celu potwierdzenia, że czynności konieczne dla bezpieczeństwa mogą zostać bezpiecznie wykonane.

Rozdział 5

Pozostałe ogólne wymagania projektowe

§ 51. W wieloblokowych elektrowniach jądrowych systemy oraz elementy konstrukcji i wyposażenia istotne dla bezpieczeństwa nie mogą być wspólne dla dwóch lub więcej reaktorów, chyba, że zostanie wykazane, że dla wszystkich reaktorów w stanach eksploatacyjnych, włączając utrzymanie i remonty oraz podczas awarii projektowych spełnione będą wymagania bezpieczeństwa, a w razie wystąpienia ciężkiej awarii jednego z reaktorów, dla pozostałych reaktorów będzie zapewniona możliwość ich uporządkowanego wyłączenia, wychłodzenia i odprowadzania ciepła powyłączeniowego.

§ 52. Elektrownie jądrowe połączone z sieciami ciepłowniczymi lub instalacjami przemysłowymi wykorzystującymi ciepło wytwarzane w reaktorze w procesach fizykochemicznych, projektuje się w sposób zapobiegający przenoszeniu substancji promieniotwórczych z obiektu jądrowego do tych sieci ciepłowniczych lub instalacji przemysłowych w warunkach normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych, awarii projektowych i wybranych ciężkich awarii.

§ 53. 1. Projekt obiektu jądrowego przewiduje wyposażenie obiektu w:

- 1) drogi ewakuacyjne, oznakowane w sposób wyraźny i trwały, z oświetleniem, wentylacją i innymi udogodnieniami istotnymi dla bezpiecznego korzystania z tych dróg;
- 2) systemy alarmowe i środki komunikacji, umożliwiające, także w warunkach awaryjnych, przekazywanie ostrzeżeń i instrukcji osobom obecnym na terenie obiektu jądrowego oraz informowanie osób i podmiotów spoza obiektu zgodnie z zakładowym planem postępowania awaryjnego.

2. Układ przestrzenny obiektu jądrowego i rozwiązania projektowe budynków umożliwiają skuteczną kontrolę dostępu i ruchu osób oraz wyposażenia na teren obiektu, włączając pracowników i pojazdy służb awaryjnych, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed nieuprawnionym wstępem osób i towarów.

3. W projekcie obiektu jądrowego przewiduje się rozwiązania zapobiegające nieuprawnionemu dostępowi lub oddziaływaniu na systemy oraz elementy konstrukcji i wyposażenia istotne dla bezpieczeństwa, w tym sprzęt i oprogramowanie komputerowe.

§ 54. 1. W przypadku, gdy istnieje znaczne prawdopodobieństwo, że konieczne będzie jednoczesne działanie w obiekcie jądrowym dwóch lub więcej systemów istotnych dla bezpieczeństwa, projektując je należy uwzględnić ocenę ich możliwych oddziaływań obejmującą nie tylko wzajemne połączenia fizyczne, ale także możliwe skutki działania i wpływ nieprawidłowego działania lub uszkodzenia jednego systemu na fizyczne środowisko pracy pozostałych istotnych systemów.

2. W przypadku, gdy dwa systemy płynów, pracujące przy różnych ciśnieniach, są ze sobą połączone, oba z nich projektuje się tak, żeby wytrzymały wyższe ciśnienie, albo wprowadza się rozwiązania uniemożliwiające przekroczenie ciśnienia projektowego w systemie pracującym przy niższym ciśnieniu, przy założeniu wystąpienia pojedynczego uszkodzenia.

§ 55. Projekt elektrowni jądrowej uwzględnia jej wzajemne oddziaływanie z siecią elektroenergetyczną, włączając niezależność i liczbę linii zasilających doprowadzonych do elektrowni jądrowej, możliwe wahania i przewidywane zakłócenia napięć i częstotliwości sieci zasilającej, oraz awarie systemowe, z punktu widzenia zapewnienia niezbędnej niezawodności zasilania elektrycznego systemów elektrowni jądrowej istotnych dla bezpieczeństwa.

§ 56. Projekt obiektu jądrowego uwzględnia rozwiązania ułatwiające jego likwidację i demontaż, a w szczególności:

- 1) taki dobór materiałów, by możliwie zminimalizować ilości odpadów promieniotwórczych i ułatwić dezaktywację;
- 2) możliwości dostępu do miejsc, do których dostęp jest konieczny;
- 3) konieczność minimalizacji narażenia pracowników na promieniowanie oraz zapobieżenia skażeniom środowiska substancjami promieniotwórczymi przy demontażu;
- 4) obiekty konieczne do przechowywania odpadów promieniotwórczych powstałych zarówno podczas eksploatacji, jak i likwidacji obiektu jądrowego.

Dział IV
Szczegółowe wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej
dotyczące projektowania systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia
obiektu jądrowego istotnych dla bezpieczeństwa

Rozdział 1
Reaktor

§ 57. 1. Reaktor i związane z nim systemy projektuje się w taki sposób, aby:

- 1) nie posiadały właściwości, które mogłyby spowodować znaczny wzrost reaktywności podczas przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych lub w stanach awaryjnych;
- 2) była zapewniona stabilność i samoregulacja reaktora, tak, żeby łączny efekt fizycznych sprzężeń zwrotnych ograniczał wzrost mocy reaktora;
- 3) wahania mocy reaktora mogące prowadzić do przekroczenia określonych granicznych parametrów (limitów) paliwa były wykluczone, albo mogły być niezawodnie oraz szybko wykryte i stłumione.

2. Rdzeń reaktora i związane z nim systemy chłodzenia oraz sterowania i zabezpieczeń, projektuje się:

- 1) z zachowaniem odpowiednich zapasów celem zapewnienia, że określone ograniczenia projektowe, zwłaszcza dla paliwa, nie zostaną przekroczone, a we wszystkich stanach eksploatacyjnych i przy awariach projektowych zachowane będą normy bezpieczeństwa radiacyjnego, z uwzględnieniem istniejących niepewności;
- 2) w sposób umożliwiający prowadzenie odpowiedniej ich kontroli, badań i testów przez cały okres eksploatacji obiektu jądrowego;
- 3) tak, żeby była zapewniona możliwość usuwania substancji, które mogłyby zagrozić bezpieczeństwu systemu, w szczególności przez zatkanie kanałów chłodziwa, w tym produktów korozji.

3. Rdzeń reaktora i związane z nim konstrukcje znajdujące się wewnątrz zbiornika reaktora projektuje się tak, żeby wytrzymały obciążenia statyczne i dynamiczne oczekiwane w stanach eksploatacyjnych, awariach projektowych i zdarzeniach zewnętrznych, w zakresie koniecznym dla zapewnienia bezpiecznego wyłączenia reaktora, utrzymania reaktora w stanie podkrytycznym i zapewnienia chłodzenia rdzenia.

4. Rozwiązania projektowe reaktora:

- 1) minimalizują prawdopodobieństwo spontanicznego zaistnienia ponownej krytyczności po wyłączeniu reaktora lub nagłego wzrostu reaktywności w następstwie postulowanego zdarzenia inicjującego;
- 2) zapewniają, że maksymalna wielkość dodatniej reaktywności oraz maksymalna szybkość jej wprowadzania w stanach eksploatacyjnych i podczas awarii projektowych będą ograniczone tak, by nie doszło do uszkodzenia ciśnieniowej granicy reaktora oraz by utrzymana była zdolność chłodzenia i nie doszło do znaczącego uszkodzenia rdzenia reaktora.

§ 58. 1. Elementy paliwowe i zestawy paliwowe oraz konstrukcje wsporcze rdzenia reaktora projektuje się tak, aby:

- 1) w zadowalający sposób wytrzymały przewidywane warunki napromieniania i środowiskowe w rdzeniu reaktora, w połączeniu z procesami degradacji, jakie

- mogą wystąpić podczas normalnej eksploatacji i przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych, a także obciążenia występujące przy manipulacjach paliwem;
- 2) w stanach eksploatacyjnych i warunkach awaryjnych innych jak ciężkie awarie zapewniały utrzymanie geometrii rdzenia reaktora umożliwiającej wystarczające chłodzenie oraz nie utrudniającej wprowadzanie prętów sterujących i bezpieczeństwa.
2. Projekt obiektu jądrowego uwzględnia degradację elementów paliwowych wynikającą z:
- 1) różnic rozszerzania i deformacji paliwa i koszulek;
  - 2) zewnętrznego ciśnienia chłodziwa;
  - 3) dodatkowego wewnętrznego ciśnienia spowodowanego przez produkty rozszczepienia w elemencie paliwowym;
  - 4) napromienienia paliwa i innych materiałów w zestawie paliwowym;
  - 5) zmian ciśnienia i temperatury na skutek zmian mocy;
  - 6) reakcji chemicznych;
  - 7) obciążeń statycznych i dynamicznych, w tym drgań wywoływanych przez przepływ i drgań mechanicznych;
  - 8) zmian w procesie wymiany ciepła, które mogą wynikać z odkształceń lub efektów reakcji chemicznych.
3. Obiekt jądrowy projektuje się tak, żeby zapewnić, że:
- 1) podczas normalnej eksploatacji ucieczka produktów rozszczepienia pozostanie w granicach limitów projektowych i będzie utrzymywana na minimalnym osiągalnym poziomie, określonym limitami projektowymi;
  - 2) podczas przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych nie dojdzie do dalszej znaczącej degradacji paliwa;
  - 3) podczas awarii projektowych elementy paliwowe pozostają na swoim miejscu i nie ulegają odkształceniom, jakie prowadziłyby do utraty możliwości skutecznego poawaryjnego chłodzenia rdzenia.
4. Warunki chłodzenia elementów paliwowych mają dawać wysoki stopień pewności, że w warunkach normalnej eksploatacji i przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych strumień cieplny na powierzchni koszulki paliwowej będzie mniejszy od strumienia, przy którym występuje kryzys wymiany ciepła, co osiąga się przez zapewnienie, że minimalna wartość stosunku strumienia krytycznego do miejscowego strumienia cieplnego jest większa od ustalonej wartości, zależnej od korelacji stosowanej w obliczeniach cieplno-przepływowych.

§ 59. Wymagania dla projektu rdzenia i paliwa określone w § 57 i § 58 ust. 1 - 4 należy spełniać również w razie zmian w strategii gospodarki paliwem lub w stanach eksploatacyjnych przez cały okres użytkowania obiektu.

§ 60. 1. Wymagania określone w § 58 i § 59 należy spełniać dla wszystkich poziomów i rozkładów strumienia neutronów, jakie mogą wystąpić we wszystkich stanach rdzenia, włącznie ze stanami po wyłączeniu reaktora lub po przeładunku paliwa, a także stanami wynikającymi z przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych i awarii projektowych. Stosuje się odpowiednie środki do pomiaru rozkładów neutronów zapewniające możliwość wykrycia stref rdzenia, w których mogłoby dojść do naruszenia tych wymagań.

2. Rdzeń reaktora projektuje się w taki sposób, aby ułatwione było utrzymanie we wszystkich stanach eksploatacyjnych, oraz warunkach awarii bez degradacji rdzenia, stabilnego kształtu rozkładu i poziomu strumienia neutronów w ramach określonych limitów.

§ 61. Stosuje się środki techniczne zapewniające możliwość wyłączenia reaktora we wszystkich stanach eksploatacyjnych i w warunkach awaryjnych, oraz utrzymanie go w stanie wyłączenia nawet przy największej reaktywności rdzenia. Efektywność, szybkość działania i zapas wyłączenia zapewniane przez te środki wyłączenia reaktora są wystarczające by nie doszło do przekroczenia wartości określonych limitów bezpieczeństwa. Część środków służących do wyłączania reaktora można wykorzystywać do sterowania reaktywnością i kształtowania rozkładu strumienia podczas normalnej pracy na mocy, pod warunkiem, że przez cały czas zdolność do wyłączenia reaktora będzie utrzymywana z zachowaniem wystarczającego zapasu.

§ 62. 1. Dla zapewnienia zróżnicowania środki techniczne służące do wyłączania reaktora składają się z co najmniej dwóch różnych systemów.

2. Przynajmniej jeden z systemów, o których mowa w ust. 1, jest zdolny do samodzielnego, szybkiego wprowadzenia reaktora w stan podkrytyczny w przewidywanych zdarzeniach eksploatacyjnych i przy awariach projektowych, a także do utrzymywania reaktora w stanie podkrytycznym z odpowiednim zapasem i z dużą niezawodnością, nawet przy największej reaktywności rdzenia, przy założeniu pojedynczego uszkodzenia.

§ 63. W projekcie obiektu jądrowego można wyjątkowo dopuścić do przejściowej ponownej krytyczności, pod warunkiem, że określone limity dla paliwa i urządzeń nie zostaną przekroczone.

§ 64. Środki techniczne służące do sterowania reaktywnością i wyłączania reaktora zapewniają utrzymanie podkrytyczności reaktora także podczas i po ciężkiej awarii.

§ 65. Przy ocenie odpowiedniości środków technicznych służących do wyłączania reaktora uwzględnia się uszkodzenia pojawiające się gdziekolwiek w obiekcie, które mogłyby spowodować, że część tych środków nie będzie funkcjonować, lub mogłyby doprowadzić do uszkodzenia ze wspólnej przyczyny.

§ 66. Środki techniczne służące do wyłączania reaktora są odpowiednie dla zapobieżenia lub skompensowania niezamierzonych wzrostów reaktywności podczas stanu wyłączenia, w tym – podczas przeładunku paliwa w tym stanie. W związku z tym wymogiem uwzględnia się zamierzone działania zwiększające reaktywność w stanie wyłączenia, takie jak: ruch absorbera w związku z czynnościami utrzymania i remontów, rozcieńczenie zawartości boru i czynności przeładunku paliwa oraz pojedyncze uszkodzenie środków służących do wyłączania reaktora.

§ 67. Stosuje się odpowiednią aparaturę kontrolno-pomiarową i prowadzi testy celem zapewnienia, że środki służące do wyłączania reaktora utrzymywane są zawsze w stanie ustalonym dla danych warunków obiektu.

§ 68. Projekt urządzeń służących do sterowania reaktywnością uwzględnia zużycie i efekty napromieniania, takie jak: wypalenie, zmiany właściwości fizycznych i wytwarzanie gazów.

Rozdział 2

Obieg chłodzenia reaktora

§ 69. 1. Obieg chłodzenia reaktora, związane z nim systemy pomocnicze oraz systemy sterowania i zabezpieczeń, projektuje się z zapasami wystarczającymi dla zapewnienia, że w stanach eksploatacyjnych nie dojdzie do przekroczenia parametrów projektowych dla ciśnieniowej granicy chłodziwa reaktora. Wprowadza się rozwiązania zapewniające, że działanie urządzeń zrzutu ciśnienia, nawet podczas awarii projektowych, nie doprowadzi do nieakceptowanych uwolnień materiałów promieniotwórczych z obiektu. Granicę ciśnieniową układu chłodzenia reaktora wyposaża się w odpowiednią armaturę odcinającą celem ograniczenia wycieków płynu promieniotwórczego.

2. Określa się kryteria dla ochrony granicy ciśnieniowej obiegu chłodzenia reaktora, w tym: maksymalne ciśnienie, maksymalna temperatura, zmiany ciśnienia i temperatury w stanach przejściowych oraz naprężenia.

3. Zastosowane rozwiązania zapewniają, że działanie armatury odciążającej zabezpiecza granicę ciśnieniową obiegu chłodzenia reaktora przed nadmiernym ciśnieniem oraz nie doprowadza do uwolnienia substancji promieniotwórczych bezpośrednio do środowiska.

§ 70. 1. Elementy składowe obiegu chłodzenia reaktora zawierające chłodziwo reaktora, takie jak zbiornik ciśnieniowy reaktora oraz rury ciśnieniowe, rurociągi, armatura, osprzęt, pompy, dmuchawy i wymienniki ciepła, wraz z urządzeniami służącymi do mocowania takich części, projektuje się w taki sposób, by wytrzymały one obciążenia statyczne i dynamiczne oczekiwane we wszystkich stanach eksploatacyjnych i podczas awarii projektowych. Materiały stosowane do wytwarzania tych części składowych dobiera się tak, by minimalizować aktywację materiału.

2. Zbiornik ciśnieniowy reaktora oraz kanały ciśnieniowe projektuje się i buduje z zachowaniem najwyższej jakości w odniesieniu do zastosowanych materiałów, norm konstruowania, możliwości prowadzenia kontroli, oraz technologii wytwarzania.

3. Rurociągi połączone z granicą ciśnieniową obiegu chłodzenia reaktora wyposaża się w odpowiednią armaturę odcinającą, w celu ograniczenia wszelkich ucieczek radioaktywnego płynu (chłodziwa reaktora) oraz wykluczenia ucieczki chłodziwa reaktora poprzez przyłączone układy pomocnicze.

4. Granicę utrzymującą ciśnienie chłodziwa reaktora projektuje się tak, by zapoczątkowanie jej uszkodzenia było bardzo mało prawdopodobne, zaś wszelkie powstałe uszkodzenia nie przekształcały się w niestabilne szybko rozszerzające się pęknięcia, żeby umożliwić wykrywanie uszkodzeń we właściwym czasie.

5. Unika się takich rozwiązań projektowych i stanów obiektu jądrowego, w których elementy składowe ciśnieniowej granicy chłodziwa reaktora mogłyby wykazywać zachowania związane z kruchością. Projekt uwzględnia warunki, jakim podlegają materiały granicy ciśnieniowej w stanach eksploatacyjnych, włącznie z zabiegami utrzymania i remontów i próbami, oraz w warunkach awarii projektowych, z uwzględnieniem oczekiwanych właściwości pod koniec okresu użytkowania, na które wpływają: erozja, pełzanie, zmęczenie, środowisko chemiczne, środowisko radiacyjne i proces starzenia się, a także wszelkie niepewności związane z określeniem stanu początkowego urządzeń oraz tempa możliwej degradacji.

6. Elementy znajdujące się wewnątrz granicy ciśnieniowej obiegu chłodzenia reaktora, takie jak wirniki pomp i części armatury, projektuje się w sposób minimalizujący prawdopodobieństwo ich uszkodzenia i powstania wtórnych uszkodzeń innych elementów układu pierwotnego chłodziwa istotnych dla bezpieczeństwa, we wszystkich stanach eksploatacyjnych i przy awariach projektowych, z należytym uwzględnieniem degradacji, jaka może powstać podczas użytkowania.

§ 71. 1. Elementy składowe granicy ciśnieniowej obiegu chłodzenia reaktora projektuje się w sposób umożliwiający przez cały okres użytkowania obiektu prowadzenie w odpowiednich odstępach czasu kontroli i prób stanu technicznego tej granicy. w projekcie przewiduje się środki techniczne dla programu nadzoru stanu materiału ciśnieniowej granicy chłodziwa reaktora, w szczególności w miejscach o wysokim poziomie napromienienia, takich jak zbiornik ciśnieniowy reaktora lub rury ciśnieniowe, a także - w razie potrzeby - dla innych ważnych elementów składowych, w celu wyznaczania skutków metalurgicznych czynników takich, jak napromienianie, pękanie korozyjne naprężeniowe, kruchość termiczna i starzenie się materiałów konstrukcyjnych.

2. Rozwiązania przyjęte w projekcie zapewniają możliwość przeprowadzania bezpośrednich lub pośrednich kontroli lub prób elementów składowych granicy ciśnieniowej obiegu chłodzenia reaktora, zgodnie z ich znaczeniem dla bezpieczeństwa, w celu wykazania braku niedopuszczalnych wad lub znacznego pogorszenia bezpieczeństwa.

3. Wskaźniki stanu integralności granicy ciśnieniowej obiegu chłodzenia reaktora, takie jak przecieki, podlegają monitorowaniu, którego wyniki bierze się pod uwagę przy określaniu, jakie kontrole są niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa. Obieg chłodzenia reaktora wyposaża się w system wykrywania i pomiaru wielkości przecieków, ułatwiający szybkie ich zlokalizowanie.

4. W przypadku, gdy analiza bezpieczeństwa elektrowni jądrowej wskazuje, że określone uszkodzenia w obiegu wtórnym mogą prowadzić do poważnych skutków, zapewnić zapewnia się możliwość przeprowadzania kontroli odpowiednich części obiegu wtórnego.

§ 72. 1. W obiekcie jądrowym stosuje się odpowiedni system dla regulacji ilości i ciśnienia chłodziwa w obiegu chłodzenia reaktora, zapewniający, że w żadnym stanie eksploatacyjnym nie dojdzie do przekroczenia określonych granicznych parametrów projektowych, z uwzględnieniem zmian objętościowych i wycieków. System ten posiada odpowiednią wydajność, to jest natężenie przepływu i pojemności magazynowania, do spełnienia tego wymogu.

2. Stosuje się odpowiednie urządzenia do usuwania substancji promieniotwórczych z chłodziwa reaktora, włącznie z aktywowanymi produktami korozji i produktami rozszczepienia przenikającymi z paliwa. Wydajności niezbędnych systemów oczyszczania chłodziwa określa się na podstawie limitów projektowych dla paliwa dotyczących dopuszczalnych nieszczelności z określonym zapasem, co zapewnia, że obiekt może być eksploatowany przy poziomie aktywności w obiegu tak niskim, jaki w praktyce można rozsądnie osiągnąć, a także, że uwolnienia promieniotwórcze są najniższe jak to rozsądnie osiągalne i mieszczą się w wyznaczonych granicach.

§ 73. W obiekcie jądrowym stosuje się system zapewniający odprowadzanie ciepła powyłaczeniowego wypełniający funkcję bezpieczeństwa polegającą na odprowadzaniu z rdzenia reaktora ciepła rozpadu produktów rozszczepienia i innego ciepła powyłaczeniowego z odpowiednio dużą wydajnością, aby nie dochodziło do

przekroczenia określonych limitów projektowych ustalonych dla paliwa oraz granicy ciśnieniowej układu chłodzenia reaktora.

§ 74. W celu spełnienia z wystarczającą niezawodnością wymagań określonych w § 69, rozwiązania projektowe systemu odprowadzenia ciepła powyłaczeniowego zapewniają możliwości wzajemnych połączeń i odcinania podsystemów, oraz inne odpowiednie elementy projektowe, w szczególności np. system wykrywania nieszczelności, przy założeniu wystąpienia pojedynczego uszkodzenia oraz utraty zasilania elektrycznego z sieci zewnętrznej oraz przy zastosowaniu odpowiedniego zwielokrotnienia (redundancji), zróżnicowania i niezależności.

§ 75. 1. W obiekcie jądrowym stosuje się systemy awaryjnego chłodzenia rdzenia reaktora w celu przywrócenia i utrzymania chłodzenia paliwa w stanach awaryjnych, nawet w razie utraty integralności granicy ciśnieniowej chłodziwa reaktora.

2. W przypadku awarii z utratą chłodziwa – włączając natychmiastowe rozerwanie rurociągu obiegu chłodzenia reaktora o największej średnicy, chłodzenie rdzenia jest prowadzone tak, by zminimalizować uszkodzenia paliwa i ograniczyć ucieczkę produktów rozszczepienia z paliwa, w sposób zapewniający, że:

- 1) parametry graniczne dla integralności koszulki lub paliwa nie przekroczą wartości akceptowanej przy awariach projektowych dla stosownych projektów reaktora;
- 2) możliwe reakcje chemiczne są ograniczone do poziomu dopuszczalnego;
- 3) zmiany w paliwie i w konstrukcjach wewnętrznych nie zmniejszą w znaczący sposób efektywności awaryjnego chłodzenia rdzenia;
- 4) chłodzenie rdzenia będzie zapewnione przez wystarczająco długi czas.

§ 76. W celu spełnienia wymagań, o których mowa w § 75 ust. 2, przez system awaryjnego chłodzenia rdzenia reaktora z wystarczającą niezawodnością dla każdego postulowanego zdarzenia inicjującego i przy założeniu wystąpienia pojedynczego uszkodzenia, stosuje się odpowiednie rozwiązania projektowe, takie jak: wykrywanie nieszczelności, odpowiednie połączenia wzajemne i możliwości odcinania, przy odpowiednim zwielokrotnieniu (redundancji), zróżnicowaniu i rozdzieleniu elementów składowych systemu, a także zapewnia się zasilanie elektryczne tego systemu ze źródeł wewnętrznych w razie zaniku zasilania z sieci zewnętrznej.

§ 77. Rozwiązania projektowe reaktora zapewniają możliwość celowego obniżania ciśnienia w obiegu chłodzenia w razie ciężkiej awarii, w celu rozszerzenia możliwości odprowadzania ciepła z rdzenia reaktora.

§ 78. System awaryjnego chłodzenia rdzenia reaktora projektuje się tak, żeby możliwe było prowadzenie odpowiednich okresowych kontroli jego ważnych urządzeń i elementów oraz wykonywanie okresowych prób w celu potwierdzenia:

- 1) integralności konstrukcyjnej i szczelności jego urządzeń lub elementów;
- 2) zdolności do działania i osiągnięć urządzeń czynnych systemu podczas normalnej eksploatacji w wykonalnym zakresie oraz
- 3) zdolności do działania układu, jako całości, w stanach obiektu określonych w założeniach projektowych w praktycznie możliwym zakresie.

§ 79. 1. W obiekcie jądrowym stosuje się systemy do przenoszenia ciepła powyłaczeniowego z konstrukcji, układów i urządzeń istotnych dla bezpieczeństwa do ostatecznego ujścia (odbiornika) ciepła, zapewniające bardzo wysoki stopień niezawodności w stanach eksploatacyjnych i podczas awarii projektowych. Systemy uczestniczące w transporcie ciepła, w tym w przenoszeniu ciepła, zapewnieniu zasilania lub dostarczaniu płynów do układów transportujących ciepło, projektuje się

mając na uwadze ich udział w realizacji funkcji przenoszenia ciepła, traktowanej jako całość.

2. Wymaganą niezawodność systemów, o których mowa w ust. 1, osiąga się na drodze odpowiedniego doboru środków technicznych takich jak: stosowanie sprawdzonych urządzeń, zwielokrotnienie (redundancja), zróżnicowanie, separacja fizyczna, wzajemne połączenia oraz możliwość odcinania.

§ 80. 1. W rozwiązaniach projektowych systemów, o których mowa w § 79 ust. 1, oraz przy ewentualnym zróżnicowaniu ostatecznych odbiorników ciepła i układów magazynowania, z których dostarczane są płyny służące do transportu ciepła, uwzględnia się zjawiska naturalne oraz zdarzenia wywoływane przez człowieka.

2. Rozwiązania projektowe systemów, o których mowa w § 79 ust. 1, uwzględniają rozszerzenie zdolności do przenoszenia ciepła powyłączeniowego z rdzenia do ostatecznego ujścia (odbiornika) ciepła tak, żeby w razie ciężkiej awarii można było utrzymać na akceptowalnym poziomie temperatury w konstrukcjach, układach i urządzeniach ważnych dla wypełnienia funkcji bezpieczeństwa w zakresie zatrzymywania substancji promieniotwórczych.

Rozdział 3

System obudowy bezpieczeństwa reaktora

§ 81. 1. W obiekcie jądrowym stosuje się system obudowy bezpieczeństwa reaktora, żeby zapewnić lub przyczynić się do osiągnięcia następujących funkcji bezpieczeństwa:

- 1) zatrzymywanie substancji promieniotwórczych w stanach eksploatacyjnych i warunkach awaryjnych;
- 2) ochrona reaktora przed zewnętrznymi zdarzeniami naturalnymi lub powodowanymi przez człowieka;
- 3) osłona przed promieniowaniem jonizującym w stanach eksploatacyjnych i warunkach awaryjnych.

2. System obudowy bezpieczeństwa projektuje się w celu zapewnienia, że wszelkie uwolnienia substancji promieniotwórczych do środowiska będą w stanach eksploatacyjnych tak niskie jak to jest rozsądnie osiągalne i poniżej ustalonych limitów, a w stanach awaryjnych poniżej akceptowalnych limitów.

3. W zależności od przyjętej koncepcji projektowej, system ten może obejmować konstrukcje szczelne, związane z nimi układy ograniczające wielkości ciśnienia i temperatur wewnątrz obudowy oraz urządzenia służące do: odcinania (izolowania od otoczenia) obudowy, ograniczania stężenia lub usuwania z atmosfery obudowy produktów rozszczepienia, wodoru, tlenu i innych substancji, które mogą zostać do niej uwolnione.

§ 82. Projekt obudowy bezpieczeństwa uwzględnia wszystkie zidentyfikowane awarie projektowe, a ponadto, w rozwiązaniach projektowych uwzględnia się cechy służące do łagodzenia skutków wybranych ciężkich awarii tak, żeby ograniczyć uwolnienie materiałów promieniotwórczych do środowiska.

§ 83. Wytrzymałość konstrukcji obudowy bezpieczeństwa, włącznie z otworami dostępu, przepustami i armaturą odcinającą, oblicza się z wystarczającym zapasem bezpieczeństwa:

- 1) uwzględniając w szczególności:
  - a) niepewności analiz zjawisk zachodzących podczas awarii, na podstawie wielkości potencjalnych wewnętrznych nadciśnień, podciśnień i temperatury, oraz oddziaływań dynamicznych takich jak uderzenia odłamków i działanie sił reakcji oczekiwanych na skutek awarii projektowych,
  - b) skutki działania innych potencjalnych źródeł energii, w tym w szczególności energii zakumulowanej w wytwornicach pary, oraz możliwych reakcji chemicznych i radiolizy,
  - c) zjawiska naturalne i zdarzenia wywołane przez człowieka;
- 2) stosując rozwiązania umożliwiające monitorowanie stanu obudowy bezpieczeństwa oraz związanych z nią systemów i urządzeń.

§ 84. 1. Konstrukcję obudowy bezpieczeństwa projektuje się z wystarczającymi zapasami bezpieczeństwa aby zapewnić, że podczas pracy na mocy, czynności utrzymania i remontów, wykonywania prób i w warunkach postulowanych awarii jej materiały ferrytyczne nie będą przejawiać kruchego zachowania, a prawdopodobieństwo powstania szybko rozszerzającego się pęknięcia będzie zminimalizowane.

2. Projekt obudowy bezpieczeństwa uwzględnia temperatury i inne warunki pracy materiałów granicy ciśnieniowej obudowy bezpieczeństwa podczas pracy na mocy, czynności utrzymania i remontów, wykonywania prób i w warunkach postulowanych awarii, oraz niepewności w określaniu, właściwości materiałów, naprężeń resztkowych, ustalonych i przejściowych oraz rozmiarów wad materiałowych.

§ 85. W obiekcie jądrowym stosuje się odpowiednie środki techniczne dla utrzymywania integralności obudowy bezpieczeństwa w razie ciężkiej awarii, uwzględniając w szczególności skutki wszelkich przewidywanych zjawisk spalania gazów palnych wewnątrz obudowy.

§ 86. Konstrukcję obudowy bezpieczeństwa w obiekcie jądrowym projektuje się i buduje tak, by możliwe było wykonywanie prób ciśnieniowych przy określonej wartości ciśnienia, celem wykazania strukturalnej integralności obudowy bezpieczeństwa przed rozpoczęciem eksploatacji obiektu oraz w okresie jego użytkowania.

§ 87. 1. System obudowy bezpieczeństwa w obiekcie jądrowym projektuje się tak, aby podczas awarii projektowych nie dochodziło do przekroczenia ustalonej maksymalnej wielkości przecieków.

2. W elektrowni jądrowej pierwotną, odporną na ciśnienie obudowę bezpieczeństwa otacza się częściowo lub całkowicie obudową wtórną, służącą do zbierania i kontrolowanego uwalniania lub przechowywania substancji, jakie mogą przeniknąć z obudowy pierwotnej podczas awarii lub prowadzenia przeładunku paliwa i remontów, oraz chroniącą pierwotną obudowę bezpieczeństwa przed skutkami zdarzeń i zagrożeń zewnętrznych, które mogłyby zagrozić zdolności do pracy układów obudowy i szczelności obudowy pierwotnej.

§ 88. 1. W obiekcie jądrowym konstrukcję, urządzenia i elementy składowe obudowy bezpieczeństwa wpływające na szczelność obudowy, projektuje się i buduje tak, aby

możliwe było wykonywanie prób szczelności przy ciśnieniu projektowym, po zamontowaniu wszystkich przepustów.

2. Zapewnia się możliwość okresowego wyznaczania natężenia przecieków z systemu obudowy bezpieczeństwa przez cały okres użytkowania reaktora przy ciśnieniu projektowym w obudowie bezpieczeństwa lub przy obniżonych wartościach ciśnienia pozwalających na oszacowanie wielkości przecieków przy ciśnieniu projektowym.

§ 89. 1. Rozwiązania projektowe obiektu jądrowego zapewniają zdolność ograniczania wszelkich uwolnień substancji promieniotwórczych z obudowy bezpieczeństwa w razie ciężkiej awarii.

2. Szczelność obudowy bezpieczeństwa jest zapewniana przez rozsądnie długi czas po ciężkiej awarii.

§ 90. 1. Obudowę bezpieczeństwa projektuje się w ten sposób, żeby liczba przepustów przez obudowę bezpieczeństwa była tak mała jak to jest w praktyce możliwe.

2. Zapewnia się, że wszystkie przepusty przez obudowę bezpieczeństwa spełniają te same wymagania projektowe, co sama konstrukcja obudowy i są chronione przed działaniem sił reakcji wywołanych przemieszczeniami rur lub obciążeniami powstającymi podczas awarii, takich jak: oddziaływanie odłamków, sił strumieniowych i chłostanie rurą.

3. W obrębie poszczególnych przepustów przez obudowę bezpieczeństwa zapewnia się możliwość wykrywania przecieków.

4. Jeżeli w przepustach zastosowano uszczelnienia sprężynujące lub kompensatory mieszkowe, to projektuje się je tak, żeby umożliwiały wykonywanie ich prób szczelności przy projektowym ciśnieniu w obudowie bezpieczeństwa – niezależnie od zintegrowanej próby szczelności całej obudowy – celem wykazania zachowania ich integralności w całym okresie użytkowania obiektu.

5. Rozwiązania projektowe zapewniają zdolność utrzymania funkcjonalności przepustów w razie ciężkiej awarii.

§ 91. 1. W projekcie obiektu jądrowego stosuje się rozwiązania umożliwiające w razie awarii automatyczne, szybkie i niezawodne odcięcie każdego przechodzącego przez obudowę bezpieczeństwa rurociągu stanowiącego część granicy ciśnieniowej obiegu chłodzenia reaktora lub bezpośrednio połączonego z atmosferą obudowy bezpieczeństwa, gdy szczelność obudowy bezpieczeństwa ma zasadnicze znaczenie dla zapobiegania przekraczającym ustalone limity uwolnieniom promieniotwórczym do środowiska.

2. Rurociąg, o którym mowa w ust. 1, wyposaża się w co najmniej dwa zawory odcinające obudowę bezpieczeństwa, ustawione szeregowo, umieszczone jak najbliżej obudowy bezpieczeństwa, zdolne do niezawodnego i niezależnego od siebie uruchomienia. Odcięcie (odizolowanie) od otoczenia obudowy bezpieczeństwa musi być wykonalne przy założeniu wystąpienia pojedynczego uszkodzenia.

3. Odstępstwa od wymagań określonych w ust. 1 i 2, dopuszcza się jedynie w odniesieniu do specyficznych rodzajów rur, takich jak rurki impulsowe układów pomiarowych, lub wówczas gdy zastosowanie tych metod odcinania obudowy bezpieczeństwa zmniejsza niezawodność systemu bezpieczeństwa przechodzącego przez obudowę.

§ 92. Każdy rurociąg przechodzący przez pierwotną obudowę bezpieczeństwa reaktora, który ani nie stanowi części granicy ciśnieniowej obiegu chłodzenia reaktora, ani nie jest bezpośrednio połączony z atmosferą obudowy bezpieczeństwa,

posiada co najmniej jeden zawór odcinający obudowę bezpieczeństwa znajdujący się na zewnątrz obudowy bezpieczeństwa i umieszczony jak najbliżej obudowy bezpieczeństwa.

§ 93. Rozwiązania projektowe obiektu jądrowego zapewniają możliwość prowadzenia okresowych prób sprawności ruchowej armatury odcinającej obudowę bezpieczeństwa i związanych z nią systemów i sprawdzania czy przecieki przez armaturę są w granicach dopuszczalnych. Zapewnia się przy tym możliwość niezawodnego i niezależnego uruchamiania napędu każdego zaworu.

§ 94. 1. Rozwiązania projektowe obiektu jądrowego zapewniają zdolność utrzymania funkcjonalności urządzeń odcinających obudowę bezpieczeństwa w razie ciężkiej awarii.

2. Zapewnia się środki do izolowania obudowy bezpieczeństwa w razie ciężkiej awarii, włączając w to zapobieganie obejściu obudowy bezpieczeństwa, w szczególności przez przeciek w wytwornicy pary lub do obiegów pomocniczych).

§ 95. 1. W projekcie obiektu jądrowego zapewnia się, że dostęp pracowników obiektu jądrowego do obudowy bezpieczeństwa odbywa się poprzez śluzy powietrzne, które są wzajemnie blokowane w celu zapewnienia, że podczas pracy reaktora i w czasie awarii przynajmniej jedne drzwi są zamknięte.

2. Tam, gdzie wprowadzono rozwiązania umożliwiające wejście pracowników w celu prowadzenia czynności kontroli, w projekcie określa się sposoby zapewnienia bezpieczeństwa personelu podczas przeprowadzania takich czynności. Wymogi te stosuje się również w odniesieniu do śluz powietrznych dla urządzeń, jeśli takie zostały zastosowane.

3. Otwory dostępowe w obudowie bezpieczeństwa dla potrzeb ruchu urządzeń i materiałów przez obudowę projektuje się tak, by możliwe było ich szybkie i niezawodne zamykanie w razie gdy wymagane jest izolowanie (odcięcie) obudowy.

§ 96. Rozwiązania projektowe zapewniają zdolność urządzeń izolujących (odcinających) śluz powietrznych i otworów dostępowych w obudowie bezpieczeństwa do utrzymania ich funkcjonalności w razie ciężkiej awarii.

§ 97. Zapewnia się środki techniczne do kontrolowania i redukcji ciśnienia i temperatury w obudowie bezpieczeństwa oraz produktów rozszczepienia i innych substancji gazowych lub stałych, które mogą być uwolnione do obudowy i mogą wpływać na działanie systemów istotnych dla bezpieczeństwa.

§ 98. Rozwiązania projektowe obudowy bezpieczeństwa przewidują dostatecznie duże przekroje tras przepływu pomiędzy odrębnymi przedziałami wewnątrz obudowy. Przekroje otworów między poszczególnymi przedziałami projektuje się na tyle duże aby zapewnić, że różnice ciśnienia istniejące w czasie wyrównywania się ciśnienia w obudowie podczas awarii projektowych, nie spowodują uszkodzenia konstrukcji przenoszących ciśnienie lub innych systemów ograniczających skutki awarii.

§ 99. Rozwiązania projektowe zapewniają zdolność konstrukcji wewnętrznych obudowy bezpieczeństwa do wytrzymania skutków ciężkiej awarii.

§ 100. 1. Zapewnia się możliwość odprowadzania ciepła z obudowy bezpieczeństwa reaktora.

2. Po każdym przypadkowym uwolnieniu płynów o wysokiej energii w trakcie awarii projektowej zapewnia się realizowanie funkcji bezpieczeństwa polegającej na

szybkim obniżaniu ciśnienia i temperatury w obudowie bezpieczeństwa oraz na utrzymywaniu ich na akceptowalnie niskim poziomie.

3. System realizujący funkcję odprowadzania ciepła z obudowy bezpieczeństwa posiada odpowiednią niezawodność poprzez zwielokrotnienie (redundancję) zastosowanych urządzeń i rozwiązań technicznych oraz odpowiednie wzajemne połączenia, aby zapewnić możliwość wypełniania tej funkcji, przy zasilaniu elektrycznym ze źródeł wewnętrznych obiektu bądź z sieci zewnętrznej, zakładając wystąpienie pojedynczego uszkodzenia.

§ 101. Rozwiązania projektowe obudowy bezpieczeństwa zapewniają możliwość:

- 1) prowadzenia okresowej kontroli ważnych urządzeń oraz wykonywania prób ciśnieniowych i funkcjonalnych układu odprowadzania ciepła z obudowy bezpieczeństwa;
- 2) odprowadzania ciepła z obudowy bezpieczeństwa w razie ciężkiej awarii.

§ 102. Stosownie do potrzeb stosuje się systemy służące do redukcji i kontrolowania produktów rozszczepienia, wodoru, tlenu i innych substancji, które mogą być uwolnione do obudowy bezpieczeństwa reaktora, w celu:

- 1) zmniejszenia ilości produktów rozszczepienia, które mogłyby zostać uwolnione do środowiska w warunkach awaryjnych;
- 2) redukcji i kontrolowania stężenia wodoru, tlenu i innych substancji w atmosferze obudowy bezpieczeństwa podczas warunków awaryjnych, aby zapobiec ich gwałtownemu spalaniu lub wybuchowi, mogącym zagrozić integralności obudowy.

§ 103. Systemy służące do oczyszczania atmosfery obudowy bezpieczeństwa projektuje się z należytym stopniem zwielokrotnienia (redundancji) oraz z odpowiednimi wzajemnymi połączeniami, celem zapewnienia, że każda grupa bezpieczeństwa może wypełniać niezbędną funkcję bezpieczeństwa, przy zasilaniu elektrycznym ze źródeł wewnętrznych obiektu bądź z sieci zewnętrznej, zakładając wystąpienie pojedynczego uszkodzenia. Do zmniejszania stężenia palnych gazów stosuje się przede wszystkim urządzenia lub układy nie wymagające zasilania elektrycznego z zewnątrz.

§ 104. Rozwiązania projektowe systemów oczyszczania atmosfery obudowy bezpieczeństwa zapewniają:

- 1) możliwość prowadzenia okresowej kontroli ważnych urządzeń oraz wykonywania prób ciśnieniowych i funkcjonalnych tych układów;
- 2) redukcję i kontrolowanie produktów rozszczepienia, wodoru i innych substancji, które mogą powstawać lub być uwalniane w razie ciężkiej awarii.

§ 105. Materiały pokryć, izolacji cieplnej i powłok urządzeń oraz konstrukcji wewnątrz obudowy bezpieczeństwa dobiera się starannie, a metody ich stosowania określa tak, aby zapewnić wypełnianie ich funkcji bezpieczeństwa i zminimalizować niekorzystny wpływ na inne funkcje bezpieczeństwa w razie degradacji tych pokryć, izolacji i powłok.

Rozdział 4

Systemy pomiarów i sterowania obiektu jądrowego

§ 106. 1. W systemach sterowania i pomiarów istotnych dla bezpieczeństwa obiektu jądrowego stosuje się odpowiednią aparaturę kontrolno-pomiarową dla określenia wartości wszystkich głównych zmiennych, które mogą mieć wpływ na przebieg łańcuchowej reakcji rozszczepienia oraz integralność rdzenia reaktora, układów zawierających chłodziwo reaktora i obudowy bezpieczeństwa, oraz dla pozyskania wszelkich informacji o obiekcie jądrowym koniecznych do prowadzenia jego niezawodnej i bezpiecznej eksploatacji, dla określenia stanu obiektu w warunkach awaryjnych oraz podejmowania decyzji związanych z reagowaniem awaryjnym. Wprowadza się rozwiązania zapewniające automatyczne rejestrowanie wszelkich parametrów pochodnych, ważnych dla bezpieczeństwa, w szczególności zapasu do stanu nasycenia chłodziwa.

2. Aparatura kontrolno-pomiarowa, o której mowa w ust. 1, posiada zakresy pomiarowe odpowiednie do monitorowania parametrów w czasie normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych, awarii projektowych i ciężkich awarii.

3. Aparaturę kontrolno-pomiarową istotną dla bezpieczeństwa kwalifikuje się na warunki środowiskowe mogące występować w odpowiednich stanach obiektu, zapewniając ona odpowiednia do pomiarów parametrów obiektu w stanach awaryjnych tak, by umożliwić operatorowi znajomość sytuacji w obiekcie i klasyfikowanie zdarzeń dla celów reagowania awaryjnego.

§ 107. W obiekcie jądrowym stosuje się odpowiednią aparaturę kontrolno-pomiarową i rejestrującą, celem zapewnienia informacji istotnych dla monitorowania przebiegu awarii i stanu istotnych urządzeń, a także dla prognozowania - w zakresie niezbędnym dla bezpieczeństwa - miejsc uwolnienia i ilości substancji promieniotwórczych mogących uwolnić się z obiektu. Aparatura kontrolno-pomiarowa i rejestrująca zapewnia dostarczanie informacji, umożliwiających określenie stanu obiektu podczas ciężkiej awarii oraz podejmowanie decyzji w ramach postępowania awaryjnego.

§ 108. W obiekcie jądrowym stosuje się odpowiednie i niezawodne środki sterowania, służące do utrzymywania w określonych zakresach eksploatacyjnych parametrów, o których mowa w § 106 ust. 1.

§ 109. 1. Każdy jądrowy blok energetyczny lub inny obiekt jądrowy wyposaża się nastawnię blokową lub sterownię, z której może być on bezpiecznie sterowany we wszystkich stanach eksploatacyjnych i z której można podejmować działania celem utrzymania obiektu w stanie bezpiecznym, lub jego ponownego wprowadzenia w taki stan po wystąpieniu przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych, awarii projektowych i ciężkich awarii.

2. Rozwiązania projektowe zapewniają dostarczanie adekwatnych informacji w celu ochrony osób przebywających w nastawni blokowej lub sterowni przed zagrożeniami, takimi jak: niewłaściwe poziomy promieniowania spowodowane warunkami awaryjnymi lub uwolnieniem substancji promieniotwórczych albo gazów wybuchowych lub toksycznych, które mogłyby przeszkadzać w niezbędnych działaniach operatora.

§ 110. Zastosowane środki ochrony radiologicznej zapewniają możliwość dostępu i przebywania personelu w nastawni blokowej (sterowni) obiektu jądrowego w

warunkach awaryjnych, bez przekroczenia podczas trwania awarii dawek napromieniowania 50 mSv na całe ciało, lub równoważnika tej dawki na jakikolwiek organ ciała.

§ 111. Identyfikuje się zdarzenia wewnętrzne i zewnętrzne względem nastawni blokowej (sterowni) obiektu jądrowego, które mogą stanowić bezpośrednie zagrożenie dla jej funkcjonowania, a w projekcie uwzględnia się rozsądnie osiągalne środki minimalizowania skutków takich zdarzeń.

§ 112. Rozmieszczenie aparatury kontrolno-pomiarowej i sposób prezentowania informacji w nastawni blokowej (sterowni) obiektu jądrowego projektuje się tak, aby personel eksploatacyjny uzyskiwał adekwatny, całościowy obraz stanu i funkcjonowania obiektu. W projekcie nastawni blokowej (sterowni) uwzględnia się czynniki ergonomiczne.

§ 113. W nastawni blokowej (sterowni) obiektu jądrowego wprowadza się urządzenia przekazujące w efektywny sposób wizualne, a tam gdzie jest to właściwe również dźwiękowe, wskazania dotyczące stanów eksploatacyjnych i procesów, które odbiegają od normy i mogą wpłynąć na bezpieczeństwo.

§ 114. Każdy jądrowy blok energetyczny wyposaża się w nastawnię rezerwową, oddzieloną fizycznie i elektrycznie od nastawni blokowej, z aparaturą i urządzeniami sterującymi wystarczającymi, żeby można było szybko wyłączyć reaktor i utrzymywać go w stanie wyłączonym, odprowadzać ciepło powylączeniowe i monitorować najważniejsze parametry obiektu, w razie niemożności wykonywania tych kluczowych dla zapewnienia bezpieczeństwa czynności z nastawni blokowej. Do nastawni rezerwowej wymagania określone w §109 i §110 stosuje się odpowiednio.

§ 115. W przypadku rozwiązań projektowych obiektu jądrowego, w których prawidłowe działanie ważnego dla bezpieczeństwa systemu zależy od niezawodnego funkcjonowania systemu komputerowego, przy opracowywaniu i testowaniu sprzętu komputerowego oraz oprogramowania wdraża się odpowiednie standardy i metody postępowania, stosowane przez cały okres użytkowania systemu, a w szczególności w cyklu opracowywania oprogramowania. Całość prac związanych z opracowaniem systemu komputerowego objęta jest programem zapewnienia jakości.

§ 116. Niezbędny poziom niezawodności sprzętu i oprogramowania komputerowego stosowanego w obiekcie jądrowym jest współmierny do ważności układu dla funkcji bezpieczeństwa. Niezbędny poziom niezawodności systemów komputerowych osiąga się za pomocą kompleksowej strategii, wykorzystującej w każdej fazie procesu opracowania różne środki komplementarne, w tym efektywny reżim analizy i testowania, a także strategii walidacyjnej potwierdzającej, że wymagania projektowe dla systemu zostały spełnione.

§ 117. W analizie bezpieczeństwa obiektu jądrowego zakłada się poziom niezawodności systemu komputerowego, który uwzględnia odpowiednie zapasy bezpieczeństwa, aby skompensować niepewności analizy wynikające ze złożoności układu komputerowego.

§ 118. 1. W projekcie zapewnia się automatyzację działań w zakresie bezpieczeństwa w obiekcie jądrowym, w stopniu gwarantującym, że działanie operatora nie będzie konieczne przez określony czas po wystąpieniu przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych lub awarii projektowych. miec operatorowi zapewnia się dostęp do odpowiednich informacji, w celu monitorowania skutków działań automatycznych.

2. W szczególności, automatyzuje się lub realizuje z użyciem środków biernych uruchamianie i sterowanie systemami lub urządzeniami obiektu wypełniającymi funkcje bezpieczeństwa tak, aby nie było konieczne podejmowanie czynności przez operatora w czasie do 30 minut po wystąpieniu postulowanego zdarzenia inicjującego. Jakikolwiek czynności operatora wymagane zgodnie z projektem w czasie do 30 minut po wystąpieniu postulowanego zdarzenia inicjującego wymagają wyczerpującego uzasadnienia w projekcie.

§ 119. 1. W obiekcie jądrowym stosuje się system zabezpieczeń zdolny wykryć niebezpieczne warunki obiektu i automatycznie uruchomić systemy wymagane do osiągnięcia i utrzymania stanu bezpiecznego.

2. System zabezpieczeń projektuje się tak, żeby:

- 1) był on zdolny do przełamывania niebezpiecznych działań systemu sterowania;
- 2) osiągał stan bezpieczny w razie uszkodzenia;
- 3) zapobiegał czynnościom operatora, które mogłyby zniweczyć skuteczność systemu zabezpieczeń w stanach eksploatacyjnych i warunkach awaryjnych, ale nie uniemożliwiał poprawnych działań operatora w warunkach awaryjnych;
- 4) automatycznie inicjował działanie odpowiednich systemów bezpieczeństwa, w tym w zależności od potrzeb, systemów wyłączania reaktora, tak by przez uzasadniony okres czasu od momentu powstania przewidywanych stanów eksploatacyjnych lub warunków awaryjnych nie było konieczne podejmowanie działań przez operatora;
- 5) zapewniał, że w wyniku przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych nie dojdzie do przekroczenia określonych ograniczeń projektowych; w szczególności system zabezpieczeń zapewnia nie przekroczenie określonych akceptowanych granicznych parametrów paliwa w razie jakiegokolwiek pojedynczego wadliwego działania układów sterowania reaktywnością, jak przypadkowe wyprowadzenie prętów regulacyjnych z rdzenia reaktora, z wyjątkiem nie wyrzucenia lub upadku pręta z lub do rdzenia;
- 6) dostarczał operatorom informacji odpowiednich dla potrzeb monitorowania efektów automatycznych działań.

§ 120. 1. Aparaturę kontrolno-pomiarową i sterowania urządzeń i systemów istotnych dla bezpieczeństwa w obiekcie jądrowym projektuje się tak, aby zapewniona była jej wysoka niezawodność i możliwość okresowego testowania – współmiernie z funkcjami bezpieczeństwa jakie aparatura ta ma wykonywać.

2. W praktycznie możliwym zakresie, żeby zapobiec utracie funkcji bezpieczeństwa, stosuje się rozwiązania projektowe takie jak: możliwości testowania, włączając auto-testowanie – tam gdzie jest to konieczne, przechodzenie w stan bezpieczny po uszkodzeniu, dywersyfikacja funkcjonalna oraz dywersyfikacja rozwiązań projektowych komponentów i zasad działania.

3. Systemy bezpieczeństwa, w tym w szczególności system zabezpieczeń, projektuje się w sposób umożliwiający okresowe testowanie ich funkcjonalności podczas pracy reaktora, włączając możliwość niezależnego testowania kanałów celem wykrycia uszkodzeń i ewentualnej utraty redundancji. Rozwiązanie projektowe umożliwia przetestowanie wszystkich aspektów funkcjonalności: od czujnika, poprzez sygnał wejściowy, do końcowego napędu i wyświetlacza.

4. W przypadku, gdy przetestowanie systemu bezpieczeństwa lub części systemu bezpieczeństwa wymaga jego wyłączenia z pracy, to stosuje się odpowiednie wyraźne oznakowanie wszelkich obejść systemu zabezpieczeń koniecznych w czasie trwania testów lub czynności utrzymania.

§ 121. Wbudowane w system zabezpieczeń obiektu jądrowego zwielokrotnienie (redundancja) i niezależność zapewniają co najmniej, że:

- 1) żadne pojedyncze uszkodzenie nie powoduje utraty funkcji bezpieczeństwa;
- 2) wyłączenie z pracy dowolnego elementu składowego lub kanału nie spowoduje utraty niezbędnego minimum zwielokrotnienia (redundancji), chyba, że można wykazać akceptowalną niezawodność działania systemu zabezpieczeń.

§ 122. Jeśli przewiduje się zastosowanie systemu komputerowego w systemach bezpieczeństwa, w szczególności w systemie zabezpieczeń obiektu jądrowego, to oprócz wymagań określonych w § 115 - § 117 należy spełnić następujące wymagania:

- 1) w odniesieniu do sprzętu i oprogramowania stosuje się wysokie wymagania jakościowe i najlepsze praktyki postępowania, współmierne do znaczenia danego systemu dla bezpieczeństwa;
- 2) proces opracowania, włącznie z kontrolą, testowaniem i przyjęciem zmian projektowych, jest systematycznie dokumentowany i poddawany przeglądowi;
- 3) wysoka niezawodność sprzętu komputerowego potwierdzona jest oceną dokonaną przez specjalistów niezależnych od projektanta i dostawców;
- 4) tam, gdzie wypełniane funkcje bezpieczeństwa mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia i utrzymania stanu bezpiecznego, wprowadza się zróżnicowane środki techniczne zapewniające wypełnienie tych funkcji bezpieczeństwa;
- 5) uwzględnia się uszkodzenia ze wspólnej przyczyny powodowane błędami w oprogramowaniu;
- 6) wprowadza się zabezpieczenia przed przypadkową lub rozmyślną ingerencją w działanie systemu.

§ 123. 1. Rozwiązania projektowe stosowane w obiekcie jądrowym zapobiegają przenoszeniu się zakłóceń pomiędzy systemem zabezpieczeń i systemami sterowania, przez unikanie wzajemnych połączeń lub poprzez ich odpowiednie rozdzielanie funkcjonalne.

2. Jeżeli te same sygnały są wykorzystywane zarówno przez system zabezpieczeń, jak również przez jakikolwiek system sterowania, to zapewnia się:

- 1) odpowiednie rozdzielanie, w szczególności przez odpowiednią izolację galwaniczną;
- 2) spełnienie wymagań bezpieczeństwa określonych w § 119 - § 122.

§ 124. 1. Na terenie obiektu jądrowego projektuje się awaryjny ośrodek zarządzania, oddzielony od nastawni blokowych (sterowni) i nastawni rezerwowych, służący jako miejsce spotkania personelu awaryjnego, który w razie awarii będzie tam działać.

2. W awaryjnym ośrodku kierowania zapewnia się:

- 1) dostęp do informacji o istotnych parametrach obiektu i warunkach radiologicznych w obiekcie i jego bezpośrednim otoczeniu;
- 2) łączność z nastawniami blokowymi (sterowniami) i nastawniami rezerwowymi, oraz z innymi ważnymi punktami w obiekcie, a także z organizacjami reagowania awaryjnego na terenie obiektu i poza nim;
- 3) zastosowanie środków chroniących przez długi czas osoby przebywające w awaryjnym ośrodku zarządzania przed zagrożeniami wynikającymi z ciężkiej awarii.

Rozdział 5

Systemy zasilania elektrycznego

§ 125. 1. Dla niezawodnego funkcjonowania istotnych dla bezpieczeństwa obiektu jądrowego elementów konstrukcji, systemów i urządzeń zapewnia się zasilanie elektryczne ze źródeł wewnętrznych obiektu i z zewnętrznej sieci elektroenergetycznej.

2. Funkcja bezpieczeństwa wewnętrznego systemu zasilania elektrycznego oraz zewnętrznego systemu zasilania elektrycznego, o których mowa w ust. 1, polega na dostarczeniu wystarczającej mocy i ilości energii w sytuacji, gdy jeden z tych systemów nie działa, żeby zapewnić, że:

- 1) w wyniku przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych nie zostaną przekroczone graniczne parametry projektowe paliwa oraz graniczne parametry i warunki projektowe granicy ciśnieniowej układu chłodzenia reaktora;
- 2) w razie postulowanych awarii chłodzony jest rdzeń reaktora oraz utrzymywana jest integralność konstrukcyjna obudowy bezpieczeństwa i wypełniane są inne zasadnicze funkcje bezpieczeństwa.

§ 126. Wewnętrzne źródła zasilania elektrycznego obiektu jądrowego, włączając baterie akumulatorów, oraz elektryczna sieć rozdzielcza wewnątrz obiektu projektuje się tak, żeby posiadały wystarczającą niezależność, zwielokrotnienie (redundancję) oraz możliwość testowania, aby wypełniły swoje funkcje bezpieczeństwa przy założeniu pojedynczego uszkodzenia.

§ 127. Dostarczanie energii elektrycznej z zewnętrznej sieci elektroenergetycznej do sieci rozdzielczej wewnątrz obiektu jądrowego realizuje się za pomocą dwóch fizycznie niezależnych obwodów, zaprojektowanych i zlokalizowanych tak, aby zminimalizować w praktycznie osiągalnym stopniu prawdopodobieństwo ich jednoczesnego uszkodzenia w warunkach eksploatacji, postulowanych awarii i środowiskowych.

§ 128. Rozwiązania projektowe układów zasilania obiektu jądrowego minimalizują prawdopodobieństwo utraty zasilania elektrycznego z jakiegokolwiek z pozostałych źródeł w wyniku lub jednocześnie z utratą zasilania energią wytwarzaną przez jądrowy blok energetyczny, utratą zasilania z zewnętrznej sieci elektroenergetycznej lub utratą zasilania ze źródeł energii elektrycznej na terenie obiektu.

§ 129. Istotne dla bezpieczeństwa obiektu jądrowego systemy elektryczne projektuje się tak, żeby możliwe było prowadzenie:

- 1) ich okresowych kontroli i prób, celem sprawdzenia dyspozycyjności i wydajności tych systemów oraz stanu technicznego ich urządzeń;
- 2) okresowych prób sprawności ruchowej i funkcjonowania zarówno elementów składowych poszczególnych systemów, jak też prób funkcjonalnych systemów jako całości.

§ 130. Jądrowy blok energetyczny projektuje się tak, żeby, po odłączeniu od sieci przesyłowej, był zdolny do zrzutu obciążenia, z dowolnego punktu pracy pomiędzy obciążeniem minimalnym a znamionowym, oraz do stabilnego zasilania potrzeb własnych bloku przez co najmniej 2 godziny.

§ 131. Systemy awaryjnego zasilania elektrycznego obiektu jądrowego projektuje się tak, aby były one zdolne do dostarczania niezbędnej ilości energii w każdym stanie

eksploatacyjnym lub podczas awarii projektowej, przy założeniu następującej jednocześnie utraty zasilania spoza terenu obiektu.

§ 132. 1. Wewnętrzne źródła zasilania elektrycznego i systemy bezpieczeństwa obiektu jądrowego dobiera się tak, aby zapewnić działanie systemów istotnych dla bezpieczeństwa.

2. W razie utraty zasilania zewnętrznego prądem przemiennym wewnętrzne źródła zasilania elektrycznego obiektu zapewniają zasilanie odbiorów istotnych dla bezpieczeństwa przez co najmniej 72 godziny w stanach normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych, awarii projektowych i rozszerzonych warunków projektowych, przy czym baterie akumulatorów zasilających systemy i urządzenia wypełniające fundamentalne funkcje bezpieczeństwa mają pojemność wystarczającą na co najmniej 2 godziny bez doładowania.

§ 133. 1. Kombinowane środki techniczne awaryjnego zasilania elektrycznego obiektu jądrowego, takie jak wykorzystanie hydrozespołów, turbozespołów parowych lub gazowych, agregatów dieslowskich lub baterii akumulatorów, projektuje się tak, żeby:

- 1) posiadały niezawodność i rozwiązania spójne z wymaganiami ze strony systemów bezpieczeństwa, które mają być zasilane;
  - 2) wykonywały swoje funkcje przy założeniu wystąpienia pojedynczego uszkodzenia.
2. Rozwiązania przyjęte w projekcie zapewniają możliwość testowania zdolności funkcjonalnej awaryjnego zasilania energią elektryczną.

§ 134. Założenia projektowe dla wszelkich mających wpływ na bezpieczeństwo obiektu jądrowego silników diesla lub innych systemów napędzanych urządzeniem poruszającym, które zasila w energię system istotny dla bezpieczeństwa obejmują:

- 1) pojemność związanych z nimi zbiorników magazynowych oleju napędowego i wydajność układów zasilających w paliwo, wystarczających do zapewnienia pracy przez określony okres czasu;
- 2) zdolność urządzenia poruszającego do skutecznego działania w określonych warunkach i przez wymagany czas;
- 3) systemy pomocnicze, takie jak systemy chłodzenia.

Rozdział 6

Systemy gospodarki odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym

§ 135. W obiekcie jądrowym wprowadza się odpowiednie systemy do obróbki promieniotwórczych cieczy i gazów tak, żeby utrzymywać w ustalonych granicach ilości i stężenia uwolnień promieniotwórczych, podczas normalnej eksploatacji i przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych, zgodnie z zasadą utrzymania uwolnień promieniotwórczych na najniższym rozsądnie osiągalnym poziomie. W szczególności, zapewnia się odpowiednie możliwości retencjonowania gazowych i ciekłych wypływów zawierających substancje promieniotwórcze, zwłaszcza jeśli oczekuje się, że niekorzystne warunki środowiskowe w rejonie lokalizacji mogą narzucać nadzwyczajne ograniczenia dla ich uwalniania do środowiska.

§ 136. W obiekcie jądrowym wprowadza się odpowiednie systemy i urządzenia do transportu odpadów promieniotwórczych i ich bezpiecznego przechowywania na terenie obiektu.

§ 137. W obiekcie jądrowym stosuje się odpowiednie środki do kontroli i ograniczania uwolnień substancji promieniotwórczych do środowiska tak, żeby spełniać wymóg utrzymania tych uwolnień na najniższym rozsądnie osiągalnym poziomie i zapewnić, że emisje i stężenia tych substancji pozostają w ustalonych granicach.

§ 138. W budynkach obiektu jądrowego wprowadza się systemy wentylacji wyposażone w odpowiednie filtry w celu:

- 1) zapobiegania nieakceptowalnemu rozprzestrzenianiu substancji promieniotwórczych zawartych w powietrzu w obrębie obiektu;
- 2) obniżenia stężenia substancji promieniotwórczych w powietrzu do poziomów zgodnych z potrzebą dostępu do konkretnego obszaru;
- 3) utrzymania poziomu stężeń substancji promieniotwórczych znajdujących się w powietrzu na terenie obiektu poniżej ustalonych granic, żeby spełniać wymóg utrzymania tych stężeń na najniższym rozsądnie osiągalnym poziomie podczas normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych i w stanach awaryjnych;
- 4) wentylowania pomieszczeń zawierających gazy obojętne lub szkodliwe, bez szkody dla zdolności do ograniczania uwolnień promieniotwórczych;
- 5) ograniczania uwolnień do środowiska gazowych substancji promieniotwórczych poniżej ustalonych granic oraz utrzymania ich na najniższym rozsądnie osiągalnym poziomie.

§ 139. W obiekcie jądrowym przepływy gazów kieruje się od stref o niskim skażeniu do stref o wyższym skażeniu, w ten sposób, że w strefach o wyższym skażeniu utrzymywane jest niższe ciśnienie (podciśnienie) w stosunku do stref dostępnych dla pracowników.

§ 140. Układy filtrów w obiekcie jądrowym projektuje się tak, żeby:

- 1) w oczekiwanych dominujących warunkach pracy osiągnięte zostały niezbędne współczynniki zatrzymania;
- 2) możliwe było testowanie ich skuteczności.

§ 141. Urządzenia do transportu i przechowywania paliwa nie napromieniowanego (świeżego) w obiekcie jądrowym projektuje się tak, żeby:

- 1) zapobiec powstaniu krytyczności, za pomocą środków lub procesów fizycznych, najlepiej dzięki stosowaniu geometrycznie bezpiecznych konfiguracji, tak by nawet w stanach obiektu o optymalnej moderacji:
  - a) efektywny współczynnik mnożenia neutronów podczas zakładanych sytuacji awaryjnych (włączając zalanie czystą wodą) nie przekraczał wartości 0,95,
  - b) efektywny współczynnik mnożenia neutronów w warunkach optymalnej moderacji nie przekraczał wartości 0,98;
- 2) umożliwić kontrolę stanu paliwa;
- 3) umożliwić prowadzenie zabiegów utrzymania i remontów, okresowych kontroli i prób urządzeń istotnych dla bezpieczeństwa;
- 4) zminimalizować prawdopodobieństwo uszkodzenia paliwa;
- 5) zapobiec upuszczeniu paliwa podczas przemieszczania;
- 6) zapewnić identyfikację poszczególnych zestawów paliwowych;

7) zapewnić możliwość wdrożenia procedur eksploatacyjnych oraz systemu ewidencji i kontroli celem zapobieżenia utracie paliwa.

§ 142. Urządzenia do transportu i przechowywania paliwa napromieniowanego (wypalonego) w obiekcie jądrowym projektuje się tak, żeby:

- 1) zapobiec powstaniu krytyczności, za pomocą środków lub procesów fizycznych, najlepiej dzięki stosowaniu geometrycznie bezpiecznych konfiguracji, nawet w stanach obiektu o optymalnej moderacji, tak, by:
  - a) efektywny współczynnik mnożenia neutronów podczas zakładanych sytuacji awaryjnych (włączając zalanie wodą) nie przekraczał wartości 0,95,
  - b) efektywny współczynnik mnożenia neutronów w warunkach optymalnej moderacji nie przekraczał wartości 0,98;
- 2) umożliwić odpowiedni odbiór ciepła w stanach eksploatacyjnych i awaryjnych;
- 3) umożliwić kontrolę paliwa napromieniowanego;
- 4) umożliwić prowadzenie okresowych kontroli i prób urządzeń ważnych dla bezpieczeństwa;
- 5) zapobiec upuszczeniu paliwa podczas przemieszczania;
- 6) zapobiec powstawaniu niedopuszczalnych naprężeń w elementach paliwowych lub zestawach paliwowych, związanych z ich przemieszczaniem;
- 7) zapobiegać nieumyślnemu upuszczeniu na zestawy paliwowe ciężkich przedmiotów, takich jak: pojemniki wypalonego paliwa, elementy dźwignic lub inne przedmioty, które potencjalnie mogłyby uszkodzić paliwo;
- 8) umożliwić bezpieczne przechowywanie elementów paliwowych lub zestawów paliwowych uszkodzonych, lub takich które podejrzewa się o uszkodzenie;
- 9) zapewnić odpowiednią ochronę przed promieniowaniem;
- 10) kontrolować stężenie rozpuszczalnych absorberów, jeśli są one stosowane dla bezpieczeństwa w zakresie krytyczności;
- 11) ułatwiać remonty i likwidację urządzeń służących do przechowywania i przemieszczania paliwa;
- 12) ułatwiać w razie potrzeby dezaktywację miejsc i urządzeń służących do przechowywania i przemieszczania paliwa;
- 13) zapewnić identyfikację poszczególnych zestawów paliwowych;
- 14) zapewnić możliwość wdrożenia procedur eksploatacyjnych oraz systemu ewidencji i kontroli celem zapobieżenia utracie paliwa.

§ 143. W przypadku obiektów jądrowych, w których napromieniowane paliwo jądrowe przechowuje się w basenach wodnych, rozwiązania projektowe uwzględniają:

- 1) środki techniczne do kontrolowania składu chemicznego i aktywności wody, w której napromieniowane paliwo jest przechowywane lub przemieszczane;
- 2) środki techniczne do monitorowania i kontrolowania poziomu wody w basenie do przechowywania paliwa oraz wykrywania nieszczelności;
- 3) środki techniczne zapobiegające opróżnieniu basenu w razie rozerwania rurociągu.

Rozdział 7

Systemy chłodzenia

§ 144. 1. W obiekcie jądrowym projektuje się odpowiednie systemy do odprowadzania ciepła od elementów konstrukcji, systemów i urządzeń istotnych dla bezpieczeństwa do ostatecznego odbiornika (ujścia) ciepła, podczas normalnej eksploatacji i w stanach awaryjnych obiektu jądrowego.

2. W projekcie obiektu jądrowego zapewnia się odpowiednie zwielokrotnienie (redundancję) elementów składowych, odpowiednie wzajemne ich połączenia, wykrywanie przecieków, oraz możliwości odcinania, tak aby systemy te mogły wypełnić funkcję bezpieczeństwa, przy zasilaniu elektrycznym ze źródeł wewnętrznych obiektu bądź z zewnętrznej sieci elektroenergetycznej, zakładając wystąpienie pojedynczego uszkodzenia.

§ 145. Systemy wody chłodzącej obiektu jądrowego projektuje się w sposób umożliwiający prowadzenie okresowych kontroli stanu technicznego ich urządzeń, oraz okresowych prób ciśnieniowych i funkcjonalnych.

Rozdział 8

Wymagania w zakresie ochrony przeciwpożarowej i zapobiegania wybuchom, wymagania dla pozostałych systemów wspomagających i pomocniczych

§ 146. 1. Elementy konstrukcji, systemy i urządzenia obiektu jądrowego istotne dla bezpieczeństwa projektuje się i lokalizuje tak, aby zminimalizować prawdopodobieństwo i skutki pożarów oraz wybuchów spowodowanych przez zdarzenia zewnętrzne lub wewnętrzne oraz utrzymać zdolność do wyłączenia reaktora, odprowadzania ciepła powyłłączeniowego, zatrzymania substancji promieniotwórczych oraz monitorowania stanu obiektu.

2. Wymagania, o których mowa w ust. 1, spełnia się przez odpowiednie zwielokrotnienie (redundancję) i różnorodność urządzeń lub systemów, ich separację fizyczną oraz zaprojektowanie w taki sposób aby w razie uszkodzenia przyjmowały one stan bezpieczny, aby osiągnąć następujące cele:

- 1) zapobieganie powstawaniu pożarów;
- 2) wykrywanie i szybkie gaszenie pożarów, a więc ograniczanie szkód;
- 3) zapobieganie rozprzestrzenianiu się pożarów, które nie zostały ugaszone, a więc zminimalizowanie ich skutków w odniesieniu do najważniejszych funkcji obiektu.

§ 147. Przeprowadza się analizę zagrożenia pożarowego obiektu jądrowego celem określenia wymaganej odporności ogniowej barier przeciwpożarowych, oraz projektuje się systemy wykrywania pożarów i sygnalizacji pożarowej oraz gaszenia pożarów – o niezbędnej wydajności.

§ 148. Systemy gaszenia pożarów w obiekcie jądrowym projektuje się tak, żeby:

- 1) tam, gdzie to konieczne były one uruchamiane automatycznie;
- 2) ich rozerwanie lub nieuprawnione albo nieumyślne uruchomienie nie spowodowało znaczącego pogorszenia zdolności wypełniania funkcji przez elementy konstrukcji, systemy i urządzenia istotne dla bezpieczeństwa, oraz nie doprowadziło do uszkodzenia zwielokrotnionych systemów

bezpieczeństwa, czyniąc nieskutecznymi środki techniczne zastosowane w projekcie celem spełnienia kryterium pojedynczego uszkodzenia.

§ 149. Wszędzie tam, gdzie to praktycznie możliwe, w obiekcie jądrowym stosuje się materiały niepalne lub ognioodporne i odporne na wysokie temperatury, zwłaszcza w miejscach takich jak obudowa bezpieczeństwa i nastawnie (sterownie).

§ 150. W obiekcie jądrowym wprowadza się systemy poboru próbek z systemów technologicznych oraz poawaryjnego poboru próbek, celem określenia w odpowiednim czasie stężenia wybranych radionuklidów w systemach technologicznych zawierających płyny, oraz w próbkach gazów i cieczy pobranych z systemów technologicznych, pomieszczeń lub środowiska, w stanach eksploatacyjnych i warunkach awaryjnych.

§ 151. W obiekcie jądrowym, odpowiednio do potrzeb, wprowadza się pomocnicze systemy transportu ciepła, celem odprowadzania ciepła z systemów i urządzeń, które są niezbędne dla utrzymania bezpiecznego stanu obiektu w stanach eksploatacyjnych i warunkach awaryjnych. Rozwiązania projektowe umożliwiają odcięcie tych części systemu, których działanie nie jest niezbędne.

§ 152. W założeniach projektowych dla układu sprężonego powietrza obsługującego w obiekcie jądrowym urządzenie lub system istotny dla bezpieczeństwa określa się jakość, natężenie przepływu i czystość dostarczanego powietrza.

§ 153. W obiekcie jądrowym stosuje się odpowiednie systemy oświetlenia celem ułatwienia bezpiecznej eksploatacji we wszystkich strefach, w których prowadzi się ruch obiektu, podczas normalnej eksploatacji i w warunkach awaryjnych, działające także w razie awarii normalnego zasilania elektrycznego.

§ 154. W obiekcie jądrowym, odpowiednio do potrzeb, wprowadza się systemy klimatyzacyjne, grzewcze, chłodzenia i wentylacji: w pomieszczeniach pomocniczych i strefach obiektu, celem utrzymania wymaganych warunków środowiska dla urządzeń i systemów istotnych dla bezpieczeństwa we wszystkich stanach obiektu.

§ 155. W obiekcie jądrowym zapewnia się odpowiednie urządzenia dźwignicowe dla podnoszenia i opuszczania elementów ważnych dla bezpieczeństwa oraz manipulacji z innymi elementami w pobliżu elementów ważnych dla bezpieczeństwa.

§ 156. Urządzenia dźwignicowe w obiekcie jądrowym projektuje się tak, żeby:

- 1) istniały środki zapobiegające podnoszeniu niedopuszczalnych lub nadmiernych ciężarów;
- 2) istniały środki zapobiegające jakimkolwiek niekontrolowanemu upuszczeniu ciężaru, który mógłby uszkodzić elementy konstrukcji, urządzenia lub systemy istotne dla bezpieczeństwa;
- 3) zapewnione było bezpieczne przemieszczanie się dźwignicy, uwzględniając układ przestrzenny obiektu;
- 4) urządzenia dźwignicowe mogły być używane tylko w określonych stanach obiektu (dzięki zastosowanym blokadom);
- 5) urządzenia dźwignicowe działające w strefach obiektu, w których znajdują się elementy konstrukcji, urządzenia lub systemy istotne dla bezpieczeństwa, były kwalifikowane na obciążenia sejsmiczne.

§ 157. W elektrowni jądrowej systemy pary świeżej, wody zasilającej i turbozespoły projektuje się tak, żeby zapewnione było nieprzekroczenie odpowiednich granicznych

parametrów projektowych granicy ciśnieniowej obiegu chłodzenia reaktora podczas normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych oraz w stanach awaryjnych.

§ 158. W projekcie systemu pary świeżej wprowadza się armaturę odcinającą o odpowiednich charakterystykach i kwalifikowaną na warunki pracy, zdolną do zamknięcia w określonych warunkach podczas normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych oraz w stanach awaryjnych.

§ 159. 1. Systemy pary świeżej i wody zasilającej w obiekcie jądrowym projektuje się tak, żeby posiadały odpowiednią wydajność i zapobiegały eskalacji przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych w stany awaryjne.

2. W projekcie określa się kryteria dla ochrony granicy ciśnieniowej obiegu wodno-parowego, w tym maksymalne ciśnienie, maksymalną temperaturę i ich zmiany w stanach przejściowych oraz naprężenia.

§ 160. Turbozespół w obiekcie jądrowym wyposaża się w odpowiednie zabezpieczenia takie jak regulator bezpieczeństwa (ogranicznik maksymalnej prędkości obrotowej) i zabezpieczenie przed nadmiernymi drganiami. Ponadto, stosuje się środki techniczne celem minimalizacji ewentualnych skutków dezintegracji turbozespołu dla konstrukcji, urządzeń lub systemów istotnych dla bezpieczeństwa.

Dział V

Specyficzne wymagania w zakresie ochrony przed promieniowaniem

§ 161. Ochrona przed promieniowaniem w obiekcie jądrowym ukierunkowana jest na zapobieganie wszelkim możliwym do uniknięcia narażeniom na promieniowanie oraz na utrzymywanie narażenia niemożliwego do uniknięcia na najniższym rozsądnie osiągalnym poziomie. Cel ten osiąga się w projekcie obiektu poprzez:

- 1) kompleksową identyfikację źródeł promieniowania jonizującego występujących w obiekcie i zapewnienie utrzymania narażenia na promieniowanie od tych źródeł na najniższym rozsądnie osiągalnym poziomie, a także utrzymanie integralności koszulek paliwowych, oraz ograniczanie tworzenia i rozprzestrzeniania się produktów korozji i aktywacji;
- 2) zapobieganie uwolnieniom oraz rozprzestrzenianiu się radionuklidów, odpadów promieniotwórczych i skażeń;
- 3) odpowiedni układ przestrzenny, stosowanie odpowiednich osłon konstrukcji, układów i urządzeń zawierających substancje promieniotwórcze oraz systemów wentylacji, a także wydzielenie w obiekcie stref narażenia na promieniowanie jonizujące - stosownie do oczekiwanych czasów przebywania personelu oraz poziomów promieniowania i skażeń w stanach eksploatacyjnych (włączając przeładunek paliwa, utrzymanie i remonty, oraz prowadzenie kontroli), oraz poziomów promieniowania i skażeń, jakie potencjalnie mogą wystąpić w stanach awaryjnych;
- 4) zaprojektowanie obiektu i urządzeń w taki sposób aby zminimalizować ilość i czas trwania czynności pracowników w miejscach występowania narażenia na promieniowanie oraz zmniejszyć prawdopodobieństwo skażenia pracowników obiektu, w szczególności urządzenia wymagające częstych napraw lub ręcznego sterowania należy lokalizować w strefach o niskich mocach dawki promieniowania;

- 5) przetwarzanie substancji promieniotwórczych do odpowiedniej postaci i stanu w celu ich unieszkodliwiania, przechowywania na terenie obiektu lub usunięcia z terenu obiektu;
- 6) stosowanie rozwiązań zmniejszających ilość i stężenie substancji promieniotwórczych wytwarzanych i rozpraszanych w obrębie obiektu oraz uwalnianych do środowiska.

§ 162. Przy projektowaniu środków ochrony radiologicznej w obiekcie jądrowym w pełni uwzględnia się potencjalne narastanie poziomów promieniowania z upływem czasu w miejscach przebywania pracowników, a także potrzebę minimalizowania wytwarzania substancji promieniotwórczych będących odpadami.

§ 163. W obiekcie jądrowym wprowadza się odpowiednie urządzenia do dezaktywacji pracowników i wyposażenia technologicznego oraz do przemieszczania odpadów promieniotwórczych powstających przy dezaktywacji.

§ 164. W obiekcie jądrowym stosuje się odpowiednie urządzenia do monitorowania promieniowania w stanach eksploatacyjnych, podczas awarii projektowych, oraz – w miarę praktycznych możliwości – ciężkich awarii, a w szczególności:

- 1) stacjonarne mierniki mocy dawki do:
  - a) miejscowego monitorowania mocy dawki w miejscach rutynowego przebywania personelu eksploatacyjnego, gdzie zmiany poziomów promieniowania podczas normalnej eksploatacji lub przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych mogą wymagać ograniczenia czasu przebywania,
  - b) pomiaru ogólnego poziomu promieniowania w odpowiednich miejscach w razie awarii projektowych oraz – w miarę praktycznych możliwości – w przypadku ciężkich awarii
- podające w nastawni blokowej (sterowni) i nastawni rezerwowej lub innym odpowiednim miejscu kontroli, informacje wystarczające do inicjowania w razie potrzeby przez personel obiektu właściwych działań korygujących lub interwencyjnych;
- 2) urządzenia monitorujące, mierzące aktywność substancji promieniotwórczych w atmosferze w miejscach rutynowego przebywania pracowników, oraz tam gdzie poziom aktywności substancji promieniotwórczych zawartych w powietrzu może sporadycznie wymagać wprowadzenia środków ochronnych, zapewniające sygnalizację w nastawni blokowej (sterowni) i nastawni rezerwowej, lub innych stosownych miejscach, oraz wykrywanie wysokiego stężenia radionuklidów;
- 3) stacjonarne wyposażenie oraz urządzenia laboratoryjne do wyznaczania we właściwym czasie stężeń wybranych radionuklidów w systemach przetwarzania płynów, a także w próbkach gazów i cieczy pobranych z systemów obiektu i ze środowiska, w stanach eksploatacyjnych i w warunkach awaryjnych;
- 4) stacjonarne urządzenia do monitorowania ścieków przed ich zrzutem do środowiska;
- 5) przyrządy pomiarowe do pomiaru powierzchniowych skażeń promieniotwórczych;
- 6) przyrządy do monitorowania dawek indywidualnych i skażeń pracowników.

§ 165. Niezależnie od monitorowania w obrębie obiektu jądrowego, stosuje się odpowiednie rozwiązania dla oceny ewentualnego wpływu radiologicznego tego obiektu na otoczenie, ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1) dróg przenoszenia radionuklidów do ludności, włączając łańcuch pokarmowy;

- 2) ewentualnych skutków radiologicznych dla lokalnych ekosystemów;
- 3) potencjalnej akumulacji substancji promieniotwórczych w środowisku;
- 4) możliwości istnienia wszelkich nieuprawnionych dróg uwolnień.

Dział VI

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 166. Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do obiektów jądrowych eksploatowanych w dniu jego wejścia w życie.

§ 167. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

Uzasadnienie

Przedstawiony projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 36c ust. 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm).

Nowelizacja ustawy Prawo atomowe związana z wdrożeniem do polskiego prawa postanowień Dyrektywy Rady 2009/71/EURATOM określiła na poziomie ustawowym podstawowe warunki, jakie powinien spełniać projekt obiektu jądrowego z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, a także bezpiecznego funkcjonowania urządzeń technicznych zainstalowanych i eksploatowanych w obiekcie jądrowym. Niniejsze rozporządzenie uszczegóławia oraz doprecyzowuje wymagania zasygnalizowane w ustawie.

§1 wprowadza szereg specjalistycznych pojęć związanych z zagadnieniami bji or obiektów jądrowych. Materia ta nie była dotąd uregulowana w polskim prawie w związku z tym zaistniała konieczność zbudowania siatki pojęciowej umożliwiającej jednoznaczne sformułowanie wymagań bezpieczeństwa. Przy tworzeniu definicji autorzy opierali się na międzynarodowych dokumentach opisujących ww. kwestie, a w szczególności na:

- „Bezpieczeństwo elektrowni jądrowych: projektowanie – wymogi MAEA Nr NS-R-1”^{*}
- „Glosariusz Bezpieczeństwa Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, wersja z 2007 r.”.

W §2-§56 określone zostały ogólne wymagania bezpieczeństwa które muszą być realizowane przez projekt obiektu jądrowego jako całości, a także wymagania dla samego etapu projektowania obiektu jądrowego. Autorzy rozwinęli przedstawioną w art. 36c ust. 1 pkt 2) ustawy koncepcję ochrony w głąb opisując wypełniane funkcje oraz cechy poszczególnych poziomów bezpieczeństwa. Określone zostały również wymogi dla niezwykle istotnych etapów projektowania obiektu jądrowego jakimi są określenie funkcji bezpieczeństwa, które mają być realizowane przez obiekt, a także katalogu postulowanych zdarzeń inicjujących mogących prowadzić do postulowanych zdarzeń eksploatacyjnych lub warunków awaryjnych. Kolejny zestaw przepisów określa ogólne wymagania związane z klasyfikacją, projektowaniem, wyborem oraz funkcjonowaniem istotnych dla bezpieczeństwa systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego.

§57-§160 przedstawiają szczegółowe wymagania bezpieczeństwa dla poszczególnych grup systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego. Opierając się na strukturze zaproponowanej przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej w dokumencie „NS-R-1 – Bezpieczeństwo elektrowni jądrowych: projektowanie”^{*} opisano kolejno wymagania dla: reaktora, paliwa jądrowego, układu chłodzenia reaktora, układu obudowy bezpieczeństwa, systemów pomiarów i sterowania, systemu zasilania, układów unieszkodliwiania odpadów promieniotwórczych, urządzeń do transportu i magazynowania paliwa jądrowego, ochrony przeciwpożarowej oraz układów wspomagających. Przepisy

---

^{*} ² Z uwzględnieniem zmian, których wprowadzenie jest planowane w 2011 r. przez najnowszą wersję tego dokumentu DS-414

rozporządzenia określają wymogi których spełnienie ma zapewnić, że wszystkie ww. systemy oraz elementy konstrukcji i wyposażenia będą realizować fundamentalne funkcje bezpieczeństwa w trakcie normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych, awarii projektowych oraz rozszerzonych warunków projektowych.

Przepis §166 stanowi, iż przepisy niniejszego rozporządzenia nie stosują się do obiektów jądrowych będących już w stadium eksploatacji. Podejście takie jest uzasadnione faktem iż nie da się nałożyć powyżej opisanych wymagań na obiekty (reaktor badawczy MARIA oraz przechowalniki wypalonego paliwa jądrowego 19 i 19a), które zostały zaprojektowane i uruchomione przed wyjściem w życie niniejszego rozporządzenia.

Do tej pory w zakresie regulowanym niniejszym projektem rozporządzenia nie obowiązywały w Rzeczypospolitej Polskiej żadne przepisy szczegółowe.

Projekt rozporządzenia podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia .....

w sprawie okresowej oceny bezpieczeństwa jądrowego

Na podstawie art. 37e ust. 11 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa zakres okresowej oceny bezpieczeństwa obiektu jądrowego, zwanej dalej „oceną okresową” oraz zakres raportu z oceny okresowej.

§2. Ocena okresowa obejmuje następujące zagadnienia:

- 1) projekt obiektu jądrowego;
- 2) aktualny stan systemów struktur i elementów wchodzących w skład obiektu jądrowego;
- 3) kwalifikacja urządzeń istotnych dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego;
- 4) system kontroli starzenia się systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego;
- 5) deterministyczne analizy bezpieczeństwa;
- 6) probabilistyczne analizy bezpieczeństwa;
- 7) analiza zagrożeń zewnętrznych;
- 8) doświadczenia z dotychczasowej eksploatacji ocenianego obiektu;
- 9) doświadczenia z eksploatacji innych obiektów jądrowych oraz z badań naukowych;
- 10) zintegrowany system zarządzania;
- 11) wpływ czynników ludzkich oraz zagadnień związanych z kulturą bezpieczeństwa na stan obiektu jądrowego;
- 12) plany postępowania awaryjnego;
- 13) wpływ obiektu jądrowego na środowisko z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;

§ 3. Raport z oceny okresowej obejmuje:

- 1) opis przeprowadzonych analiz związanych z każdym z zagadnień wymienionych w § 2 obejmujący:
  - a) szczegółowy zakres analizy,
  - b) metodologię i kryteria prowadzenia oceny,

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 583 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679.

- c) porównanie bieżących wymagań bezpieczeństwa związanych z danym zagadnieniem z obowiązującymi podczas poprzedniej oceny okresowej,
  - d) doświadczenia eksploatacyjne związane z danym zagadnieniem zgromadzone od sporządzenia raportu z poprzedniej oceny okresowej,
  - e) wyniki przeprowadzonej analizy ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wymagających działań naprawczych i korygujących,
  - f) przewidywania dotyczące danego zagadnienia w okresie do następnej oceny okresowej;
- 2) podsumowanie analiz o których mowa w pkt 1, pozwalające na ogólną ocenę bezpieczeństwa obiektu jądrowego jako całości;
  - 3) program niezbędnych modernizacji i działań naprawczych mających na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa jądrowego w toku dalszej eksploatacji obiektu jądrowego.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

Uzasadnienie

Przedstawiony projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 37e ust. 11 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm).

Do tej pory w zakresie regulowanym niniejszym projektem rozporządzenia nie obowiązywały w Rzeczypospolitej Polskiej żadne przepisy szczegółowe.

Projekt rozporządzenia podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia .....

w sprawie wymagań dotyczących rozruchu i eksploatacji obiektów jądrowych

Na podstawie art. 38 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1 **Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania dotyczące rozruchu i eksploatacji obiektów jądrowych, w tym w szczególności wymagania dotyczące:

- 1) limitów i warunków eksploatacyjnych obiektu jądrowego;
- 2) postępowania z paliwem jądrowym, w tym jego załadunku do obiektu jądrowego;
- 3) obowiązkowych testów rozruchowych systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego;
- 4) zawartości dokumentacji rozruchowej obiektu jądrowego oraz raportu z rozruchu obiektu jądrowego;
- 5) zawartości dokumentacji eksploatacyjnej obiektu jądrowego.

§ 2. W rozumieniu niniejszego rozporządzenia użyte określenia oznaczają:

- 1) grupa bezpieczeństwa – zestaw urządzeń przeznaczonych do wykonania działań wymaganych w razie wystąpienia postulowanego zdarzenia inicjującego, w celu zapewnienia nie przekroczenia granicznych wielkości określonych w założeniach projektowych dla przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych i awarii projektowych;
- 2) jądrowy blok energetyczny – zespół składający się z jądrowego układu wytwarzania pary, obiegu wodno-parowego, turbozespołu, wraz układami pomocniczymi i układami elektrycznymi, tworzący skoordynowany system konwersji energii cieplnej paliwa jądrowego w energię elektryczną;
- 3) limity (granice) bezpieczeństwa – wartości tych parametrów fizycznych i technologicznych, które bezpośrednio wpływają na stan barier fizycznych zapobiegających niekontrolowanemu przedostawaniu się substancji promieniotwórczych do środowiska i których przekroczenie jest niedopuszczalne;
- 4) nastawy systemów bezpieczeństwa - poziomy parametrów, przy których systemy bezpieczeństwa są automatycznie uruchamiane w razie wystąpienia przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych lub warunków awaryjnych, w celu zapobieżenia przekroczeniu limitów (granice) bezpieczeństwa;
- 5) Prezes Agencji - Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki;

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 583 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679.

- 6) stany eksploatacyjne obiektu jądrowego – normalną eksploatację i przewidywane zdarzenia eksploatacyjne;
- 7) stany obiektu jądrowego – stany eksploatacyjne i warunki awaryjne;
- 8) ustawa – ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe.

Rozdział 2

Wymagania ogólne wspólne dla rozruchu i eksploatacji obiektu jądrowego

§ 3. 1. Rozruch i eksploatację obiektu jądrowego prowadzi się zgodnie z limitami i warunkami eksploatacyjnymi.

2. Limity i warunki eksploatacyjne podlegają okresowym przeglądom i w razie potrzeby są odpowiednio modyfikowane przez Prezesa Agencji na wniosek kierownika jednostki lub z urzędu, z uwzględnieniem doświadczeń eksploatacyjnych, modyfikacji konstrukcji, urządzeń i systemów istotnych dla bezpieczeństwa, wyników nowych analiz bezpieczeństwa, oraz postępu naukowo-technologicznego.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej zamieszcza opis limitów i warunków eksploatacyjnych w odrębnym dokumencie - specyfikacji technicznej dla eksploatacji, udostępnionym pracownikom nastawni (sterowni) obiektu jądrowego.

§ 4. 1. Limity i warunki eksploatacyjne obejmują wszystkie stany eksploatacyjne obiektu jądrowego, w tym pracę na mocy, stany podkrytyczne reaktora i przeładunek paliwa jądrowego, oraz wszelkie przejścia pomiędzy tymi stanami.

2. W ramach limitów i warunków eksploatacyjnych określa się co najmniej:

- 1) limity bezpieczeństwa;
- 2) graniczne wartości nastaw systemów bezpieczeństwa;
- 3) graniczne warunki dla normalnych trybów pracy oraz bezpiecznych stanów przejściowych;
- 4) wymagania dotyczące kontroli i nadzoru konstrukcji, urządzeń i układów ważnych dla bezpieczeństwa;
- 5) minimalną wymaganą obsadę pracowników eksploatacyjnych, w tym operatorów sterowni;
- 6) działania, jakie należy podjąć w razie zaistnienia odchyłeń od limitów i warunków eksploatacyjnych.

§ 5. 1. Limity bezpieczeństwa ustala się stosując zachowawcze podejście uwzględniające niepewności analiz bezpieczeństwa.

2. Przekroczenie limitów bezpieczeństwa powoduje konieczność wyłączenia reaktora.

3. Ponowne uruchomienie reaktora do stanu krytycznego dopuszczalne jest po wyjaśnieniu i usunięciu przyczyn przekroczenia limitów bezpieczeństwa oraz

wykonaniu analiz koniecznych celem określenia stanu obiektu jądrowego po zdarzeniu związanym z przekroczeniem tych limitów.

§ 6.1. Graniczne warunki dla normalnych trybów pracy określają warunki bezpiecznej eksploatacji obiektu jądrowego we wszystkich trybach pracy przewidzianych i przeanalizowanych w raporcie bezpieczeństwa. Obejmują one w szczególności:

- 1) zakresy, w których konieczne jest takie utrzymanie parametrów fizycznych i technologicznych, aby zapewnić, że podczas eksploatacji obiektu jądrowego nie nastąpi niepożądane przekroczenie wartości tych parametrów prowadzące do zadziałania systemów zabezpieczeń;
- 2) wymagania dotyczące dyspozycyjności i wydajności ruchowej systemów i urządzeń istotnych dla bezpieczeństwa, aby mogły one wypełnić funkcje bezpieczeństwa w określonych warunkach;
- 3) działania, jakie należy podjąć dla doprowadzenia obiektu do stanu bezpieczniejszego na wypadek, gdy wymagania, o których mowa w pkt 2 nie mogą być spełnione, oraz czas na przeprowadzenie tych działań.

2. Określając propozycje zakresów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, kierownik jednostki organizacyjnej przyjmuje odpowiednie zapasy pomiędzy granicznymi wartościami parametrów technologicznych ustalonymi dla normalnej eksploatacji a nastawami systemów bezpieczeństwa, aby uniknąć niepożądanych częstych uruchomień systemów bezpieczeństwa.

§ 7.1. W sytuacji, w której jednostka organizacyjna posiadająca zezwolenie na rozruch lub eksploatację nie jest w stanie zapewnić pracy obiektu jądrowego zgodnej z limitami i warunkami eksploatacyjnymi, a także w przypadku, gdy obiekt zachowuje się w sposób nieoczekiwany, niezwłocznie podejmuje się działania mające na celu doprowadzenie obiektu do stanu bezpiecznego i stabilnego.

2. Obiekt jądrowy nie może być ponownie uruchomiony po nieplanowanym wyłączeniu zanim nie zostanie wykazane, że uruchomienie takie będzie bezpieczne.

§ 8. Przed rozpoczęciem rozruchu obiektu jądrowego wdraża się w tym obiekcie i wykonuje przez czas funkcjonowania obiektu jądrowego program ochrony przeciwpożarowej zgodnie z sekwencją poziomów bezpieczeństwa, zapewniając środki dla zapobiegania pożarom, wykrywania i szybkiego gaszenia pożarów, oraz zapobiegania ich rozprzestrzenianiu się i oddziaływaniu na miejsca gdzie mogłyby one zagrozić bezpieczeństwu jądrowemu lub ochronie radiologicznej.

§ 9. W celu zapobieżenia powstawaniu pożarów wdraża się procedury dla zapewnienia kontroli i minimalizowania ilości materiałów palnych oraz zminimalizowania potencjalnych źródeł ognia, które mogłyby uszkodzić elementy obiektu istotne dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Stosuje się także odpowiednie procedury i środki, takie jak kontrole stanu technicznego, zabiegi konserwacyjno-remontowe, próby dla zapewnienia sprawności barier pożarowych, oraz wyposażenia do wykrywania i gaszenia pożarów.

§ 10. Zapewnia się odpowiednie co do rodzaju i ilości ręczne wyposażenie gaśnicze, oraz szkolenia pracowników w zakresie środków ochrony przeciwpożarowej i

postępowania na wypadek pożaru. Opracowuje się i aktualizuje procedury określające obowiązki i działania pracowników obiektu jądrowego w razie pożaru.

§ 11. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność polegającą na rozruchu lub eksploatacji obiektu jądrowego tworzy, zgodnie z przepisami o ochronie przeciwpożarowej, na terenie obiektu jądrowego zakładową straż pożarną, z odpowiednią liczbą pracowników i wyposażeniem.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej opracowuje i aktualizuje strategię gaszenia pożarów w obiekcie jądrowym, obejmującą każdą ze stref, w których pożar mógłby uszkodzić elementy obiektu istotne dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w tym zawierające substancje promieniotwórcze.

§ 12. Kierownik jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność polegającą na rozruchu lub eksploatacji obiektu jądrowego:

- 1) ustanawia odpowiednią strukturę organizacyjną i wyznacza osoby odpowiedzialne za kierowanie i wykonywanie zadań w sytuacjach awaryjnych;
- 2) przeprowadza szkolenie pracowników obiektu jądrowego w zakresie ich obowiązków na wypadek awarii oraz prowadzi okresowe ćwiczenia awaryjne, oparte na realistycznych scenariuszach – uwzględniających połączenia zagrożeń jądrowych z niejądrowymi, takimi jak: pożar w połączeniu ze znaczącymi poziomami promieniowania lub skażeń promieniotwórczych, wydzielenie gazów trujących lub duszących w połączeniu z promieniowaniem lub skażeniami;
- 3) testuje plan awaryjny przez przeprowadzenie ćwiczeń awaryjnych przed rozpoczęciem rozruchu obiektu jądrowego.

§ 13. 1. Odpowiednie środki przeciwawaryjne w obiekcie jądrowym stosowane są poczynając od przywiezienia pierwszego paliwa jądrowego na teren obiektu.

2. Pełne wdrożenie przygotowań awaryjnych następuje przed rozpoczęciem pierwszego załadunku paliwa jądrowego do rdzenia reaktora.

§ 14. Aparatura pomiarowa, narzędzia, urządzenia, dokumentacja i środki łączności przewidziane do użycia w sytuacjach awaryjnych są dostępne oraz utrzymywane w dobrym stanie technicznym i przechowywane w taki sposób, żeby nie zostały one uszkodzone lub nie stały się niedostępne na skutek zakładanych awarii.

§ 15. W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa i jakości eksploatacji obiektu jądrowego, kierownik jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność polegającą na rozruchu lub eksploatacji obiektu jądrowego obowiązany jest zapewnić w szczególności:

- 1) podejmowanie decyzji w sprawach bezpieczeństwa jądrowego po przeprowadzeniu analiz i konsultacjami uwzględniających wszelkie aspekty związane z bezpieczeństwem;
- 2) wystarczającą liczbę pracowników o odpowiednich do realizowanych zadań kwalifikacjach i doświadczeniu zawodowym, przy czym:
  - a) liczbę i kwalifikacje pracowników wymagane dla prowadzenia bezpiecznej eksploatacji systematycznie weryfikuje i dokumentuje,
  - b) dla stanowisk istotnych dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej opracowuje długoterminowy plan ich obsady pracownikami,

- c) zmiany liczby pracowników, które mogłyby mieć istotne znaczenie dla bezpieczeństwa z wyprzedzeniem uzasadnia, starannie planuje i ocenia po ich wdrożeniu,
  - d) dysponuje nie tylko pracownikami znającymi zagadnienia bezpieczeństwa i wymogi licencjonowania, w szczególności dokumentację bezpieczeństwa, na podstawie której wydane zostało zezwolenie, oraz rzeczywiste rozwiązania techniczne i stany eksploatacyjne obiektu, ale też pracownikami potrafiącymi kierować pracami prowadzonymi przez wykonawców zewnętrznych oraz kontrolować pracę tych wykonawców;
- 3) prowadzenie wszelkich działań, które można zaplanować z wyprzedzeniem, zgodnie z zatwierdzonymi procedurami, przedkładanymi do akceptacji Prezesa Agencji – na jego żądanie;
  - 4) pracownikom obiektu jądrowego niezbędne wyposażenie i właściwe warunki w miejscu pracy dla bezpiecznego wykonywania zadań;
  - 5) stałe monitorowanie zagadnień bezpieczeństwa poprzez odpowiedni system przeglądu i oceny;
  - 6) systematyczne analizowanie doświadczeń eksploatacyjnych, rozwoju międzynarodowych norm bezpieczeństwa i nowej wiedzy wynikającej z prac badawczo-rozwojowych, oraz stosowanie wniosków z tych analiz dla poprawy stanu bezpieczeństwa obiektu;
  - 7) kontrolowanie z wykorzystaniem zintegrowanego systemu zarządzania czynności i procesów prowadzonych w obiekcie, w tym działań dostawców i podwykonawców mogących mieć wpływ na bezpieczną eksploatację obiektu.

§ 16. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność polegającą na rozruchu lub eksploatacji obiektu jądrowego:

- 1) opracowuje szczegółowe wymagania kwalifikacyjne dotyczące wykształcenia, szkoleń, wymaganych uprawnień i doświadczenia zawodowego dla pracowników obiektu, w tym w szczególności dla pracowników na stanowiskach istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 2) opracowuje plany i programy rekrutacji pracowników;
- 3) określając w zintegrowanym systemie zarządzania politykę zarządzania kadrami zapewnia, że pracownicy obiektu jądrowego są stopniowo przygotowywani i szkoleni do zajmowania kolejnych wyższych stanowisk, po uzasadnionych okresach dublowania na określonych miejscach pracy;
- 4) zapewnia, że w procesie szkolenia kładzie się nacisk na znaczenie bezpieczeństwa we wszelkich aspektach rozruchu i eksploatacji, a szkolenie obejmuje w szczególności stany awaryjne obiektu, w tym awarie pozaprojektowe;
- 5) zapewnia, że szkolenie operatorów jądrowego bloku energetycznego i operatorów reaktora prowadzi się z wykorzystaniem pełnozakresowego symulatora jądrowego bloku energetycznego w zakresie praktycznego realizowania procedur ruchowych dla stanów normalnej eksploatacji, przewidywanych stanów eksploatacyjnych i stanów awaryjnych;

6) odpowiada także za zapewnienie odpowiednich kwalifikacji i przeszkolenie personelu zewnętrznego wypełniającego czynności mające wpływ na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, w zakresie stosownym do ich czynności.

Rozdział 3 **Rozruch obiektu jądrowego**

§ 17. Kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na rozruch obiektu jądrowego opracowuje organizację prac rozruchowych dla każdego etapu (programy poszczególnych etapów rozruchu), z przejrzystym określeniem kompetencji i zakresów odpowiedzialności osób kierujących pracami i wykonywających odpowiednie prace.

§ 18. Prace rozruchowe prowadzone są zgodnie z pisemnymi instrukcjami lub procedurami. W trakcie rozruchu – w praktycznie możliwym zakresie – podlegają sprawdzeniu także instrukcje i procedury eksploatacyjne obiektu, w szczególności ruchowe.

§ 19. 1 Program rozruchu obiektu jądrowego, o którym mowa w art. 37a ust. 2 ustawy dzieli się na kolejne etapy, dla których opracowuje się szczegółowe programy czynności do wykonania – programy poszczególnych etapów rozruchu.

2. W programie rozruchu przewiduje się punkty zatrzymania, w których dla kontynuacji prac rozruchowych wymagana jest zgoda Prezesa Agencji. Wymaga się w szczególności aby jeden z punktów zatrzymania poprzedzał rozpoczęcie załadunku paliwa do rdzenia reaktora – czyli rozruch fizyczny reaktora.

3. Program określonego etapu rozruchu zawiera:

- 1) określenie celu oraz opis metodologii prowadzenia prac na danym etapie rozruchu;
- 2) harmonogram prac przedstawiający związki czasowe i logiczne pomiędzy poszczególnymi działaniami danego etapu rozruchu;
- 3) wymagania dotyczące przygotowań technologicznych oraz zasilania w energię;
- 4) kryteria akceptacji wyników oraz opis metodologii oceny ich spełnienia;
- 5) opis stanu początkowego i końcowego stanu obiektu dla danego etapu rozruchu;
- 6) opis organizacji – w szczególności: wskazanie osób odpowiedzialnych za kierowanie pracami i ich ocenę, oraz określenie wymagań dotyczących pracowników niezbędnych dla wykonania prac na danym etapie rozruchu;
- 7) określenie sposobu przejścia do następnego etapu rozruchu;
- 8) wykaz cząstkowych programów dla poszczególnych działań (elementów prac), zawierających w szczególności:
  - a) określenie celu oraz opis metodologii wykonania danego działania,
  - b) wymagania dotyczące przygotowań technologicznych oraz zasilania w energię,
  - c) kryteria akceptacji wyników oraz opis metodologii oceny ich spełnienia,

- d) opis początkowego i końcowego stanu obiektu dla danego działania,
- e) opis organizacji oraz wymagań dotyczących pracowników niezbędnych dla wykonania danego działania.

§ 20. Część obiektu jądrowego, taką jak w szczególności jądrowy blok energetyczny, która poddawana jest rozruchowi lub jest w eksploatacji, oddziela się od części obiektu, w której prowadzone są roboty budowlano-montażowe, tak aby prowadzone roboty oraz ewentualne wypadki i awarie związane z budową nie miały negatywnego wpływu na część obiektu będącą w rozruchu lub eksploatacji.

§ 21. Przed rozpoczęciem każdego kolejnego etapu rozruchu kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na rozruch obiektu jądrowego przeprowadza weryfikację przygotowania obiektu jądrowego do danego etapu rozruchu, w szczególności sprawdzając:

- 1) zakończenie prac, prób i testów wymaganych na poprzednim etapie rozruchu;
- 2) wypełnienie kryteriów odbioru prac, prób i testów wymaganych na poprzednim etapie rozruchu;
- 3) przygotowanie pracowników, posiadanie stosownego wyposażenia, oraz przygotowanie odpowiednich systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia, w tym urządzeń, do rozpoczęcia danego etapu rozruchu – zgodnie z wymaganiami określonymi w programie rozruchu;
- 4) istnienie, kompletność i poprawność wymaganej dokumentacji systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego poddawanych rozruchowi na danym etapie;
- 5) wypełnienie wymagań programu zapewnienia jakości dla danego etapu;
- 6) udokumentowanie wypełniania wymagań i warunków uprzednio określonych przez Prezesa Agencji lub Urząd Dozoru Technicznego.

§ 22. 1. W razie wystąpienia w trakcie prowadzenia prób i testów rozruchowych stanu obiektu jądrowego, w którym występuje zagrożenie bezpieczeństwa, kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na rozruch obiektu jądrowego niezwłocznie wstrzymuje prowadzone próby lub testy i doprowadza obiekt do stanu bezpiecznego, niezwłocznie powiadamiając o zaistniałej sytuacji Prezesa Agencji.

2. Wznowienie wstrzymanych prób lub testów dopuszczalne jest po zbadaniu i wyjaśnieniu przyczyn zdarzenia i po uzyskaniu zgody Prezesa Agencji wydawanej w sytuacji, gdy wznowienie testów nie spowoduje zagrożenia bezpieczeństwa.

§ 23. Próby i testy rozruchowe obiektu jądrowego, wymagane na poszczególnych etapach rozruchu, obejmują:

- 1) sprawdzenia i próby funkcjonalne poszczególnych urządzeń, konstrukcji i podukładów, w szczególności: armatury, silników, generatorów, pomp, wentylatorów, dmuchaw, rurociągów, zbiorników ciśnieniowych, aparatury kontrolno-pomiarowej i sterowania, w tym napięcia, prądu, częstotliwości, działania wyłączników, szynoprzewodów, nastawy automatycznego wyłączenia, funkcjonowanie blokad, kalibracja przyrządów;
- 2) testy przedeksplatacyjne systemów obiektu jądrowego, w szczególności:
  - a) układu chłodzenia reaktora i jego urządzeń,

- b) układu moderatora i jego urządzeń (w przypadku reaktorów kanałowych),
  - c) układu sterowania reaktywnością,
  - d) układu zabezpieczeń reaktora,
  - e) układu konwersji energii (obiegu wodno-parowego),
  - f) układów pomocniczych reaktora, turbozespołu lub elektrowni jądrowej, w tym układów wody chłodzącej,
  - g) układów elektrycznych, takich jak:
    - (1) normalny układ rozdzielczy potrzeb własnych prądu przemiennego,
    - (2) awaryjny układ rozdzielczy potrzeb własnych prądu przemiennego,
    - (3) awaryjne źródła zasilające prądu przemiennego,
    - (4) źródła zasilające i układ rozdzielczy prądu stałego,
  - h) układów obudowy bezpieczeństwa, w szczególności:
    - (1) próby szczelności (cząstkowe i integralne) oraz wytrzymałości konstrukcyjnej na nadciśnienie lub podciśnienie wewnętrzne,
    - (2) próby funkcjonalne armatury odcinającej i układu logicznego inicjującego odcięcie obudowy,
    - (3) próby układów pomocniczych obudowy (takich jak: oczyszczania atmosfery obudowy, obróbki gazów i zubożniania atmosfery obudowy, wentylacji i zraszania),
  - i) układów gospodarki odpadami promieniotwórczymi (przetwarzania, magazynowania i uwalniania, ograniczania i kontroli uwolnień odpadów gazowych, ciekłych i stałych), włączając układy automatycznego odcinania i zabezpieczające, oraz aparaturę kontrolno-pomiarową i sygnalizację,
  - j) systemów pomiarów i sterowania, w szczególności testy: obejmujące funkcje sterowania podczas normalnej eksploatacji oraz aparaturę sygnalizacji odchylenia od normalnej eksploatacji; testy przeprowadza się dla całego projektowego zakresu warunków eksploatacyjnych, zaś graniczne niesprawności i uszkodzenia testuje się przez symulację; testuje się także środki ochronne dla zapewnienia integralności układu pomiarów i sterowania,
  - k) układów przeciwpożarowych,
  - l) systemów bezpieczeństwa:
    - (1) układów awaryjnego chodzenia rdzenia wraz z odpowiednimi układami pomocniczymi zapewniającymi ich funkcjonowanie (chłodzenie, zasilanie elektryczne, smarowanie, itp.),
    - (2) układu automatycznej redukcji ciśnienia w układzie chłodzenia reaktora,
    - (3) układów poawaryjnego chłodzenia obudowy bezpieczeństwa, zraszania i wentylacji recyrkulacyjnej, redukcji i kontroli stężenia palnych gazów obudowie bezpieczeństwa,
    - (4) innych układów, w zależności od rozwiązań projektowych obiektu (w szczególności: awaryjny układ wody zasilającej);
- 3) testy na etapie rozruchu fizycznego reaktora:

- a) testy załadunku paliwa i podkrytyczności wykonywane dla:
  - (1) upewnienia się, że paliwo jądrowe zostało załadowane zgodnie z obliczonym układem rdzenia,
  - (2) potwierdzenia, że reaktor jest w stanie odpowiednim do uruchomienia oraz, że zostały spełnione warunki wstępne pozwalające na wprowadzenie reaktora w stan krytyczny,
- b) początkowe testy krytyczności i pracy na niskiej mocy wykonywane dla potwierdzenia, że:
  - (1) funkcjonowanie rdzenia reaktora jest zgodne z przewidzianym w projekcie,
  - (2) rdzeń reaktora jest w stanie odpowiednim do pracy na wyższych poziomach mocy, a charakterystyki chłodziwa reaktora, układów sterowania reaktywnością oraz skuteczność osłon są właściwe,
  - (3) charakterystyki neutronowo-fizyczne rdzenia reaktora są zgodne z przewidzianymi w projekcie;
- 4) testy mocy na etapie rozruchu energetycznego, podczas których stopniowo podwyższa się moc reaktora do 10, 25, 50, 75, 90 i 100% mocy nominalnej, aż po ruch próbny obiektu jądrowego przy mocy nominalnej.

§ 24. 1. Testy przedeksploatacyjne obiektu jądrowego obejmują:

- 1) próby funkcjonalne układów technologicznych na zimno: wstępne uruchomienie układów technologicznych zawierających płyny i układów pomocniczych, a w szczególności wykonanie prób ciśnieniowych obiegu chłodzenia reaktora (pierwotnego) i obiegu wodno-parowego (wtórnego), wraz z ich układami pomocniczymi;
- 2) próby funkcjonalne układów technologicznych na gorąco: symulacja w praktycznie możliwym zakresie warunków eksploatacyjnych obiektu, łącznie z przewidywanymi zdarzeniami eksploatacyjnymi, przy typowych temperaturach, ciśnieniach i natężeniach przepływu.

2. Podczas testów przedeksploatacyjnych w praktycznie możliwym zakresie:

- 1) weryfikuje się efektywność izolacji cieplnej oraz funkcjonowania układów odprowadzających ciepło;
- 2) sprawdza się wielkości natężenia przepływu, drgania, luzy oraz inne środki kompensacji rozszerzalności cieplnej, a także działanie aparatury pomiarowej i innego wyposażenia w wysokich temperaturach;
- 3) sprawdza się poprawność instrukcji i procedur ruchowych.

3. Próby funkcjonalne na gorąco trwają tak długo, aż zostanie osiągnięty stan ustalony dla stwierdzenia czy systemy oraz elementy konstrukcji i wyposażenia działają zgodnie ze specyfikacjami technicznymi (warunkami projektowymi).

§ 25. 1. Początkiem etapu rozruchu fizycznego reaktora jest rozpoczęcie załadunku paliwa do rdzenia reaktora.

2. Testy prowadzone na etapie rozruchu fizycznego mają wykazać prawidłowość załadunku paliwa i charakterystyk neutronowo-fizycznych rdzenia oraz określonych funkcji bezpieczeństwa zależnych od charakterystyk neutronowo fizycznych.

3. Po zakończeniu załadunku rdzenia i w stanie podkrytycznym reaktora prowadzi się testy i pomiary obejmujące w szczególności: sprawdzenie przepływów chłodziwa, aparatury pomiarowej, napędów prętów regulacyjnych i bezpieczeństwa, automatycznego wprowadzania i wyprowadzania prętów regulacyjnych i bezpieczeństwa do i z rdzenia reaktora, systemu zabezpieczeń reaktora, pomiarów wewnątrz-reaktorowych, oraz innych charakterystyk obiegu pierwotnego.

4. Testy i pomiary prowadzone w fazie osiągnięcia pierwszej krytyczności oraz testów na niskiej mocy obejmują w szczególności: zachowanie się i charakterystyki rdzenia, parametry fizyczne reaktora – w tym współczynniki reaktywności, funkcjonowanie układów chłodzenia reaktora, układu sterowania reaktywnością, oraz skuteczność osłon. Podczas prowadzenia tych testów i prób nastawy zadziałania systemu zabezpieczeń reaktora od strumienia neutronów (okresu reaktora) ustawia się na zachowawczym poziomie.

§ 26. 1. Na etapie rozruchu energetycznego na każdym poziomie mocy i podczas ruchu próbnego wykonuje się próby i pomiary mające wykazać, że blok elektrowni jądrowej może być bezpiecznie eksploatowany zgodnie z przeznaczeniem projektowym i pracuje zgodnie z projektem zarówno w warunkach ustalonych jak też podczas i po przewidywanych zdarzeniach eksploatacyjnych, w tym w szczególności przeprowadza się automatyczne wyłączenia reaktora przez system zabezpieczeń i rzuty obciążenia przy różnych poziomach mocy.

2. Pod koniec rozruchu energetycznego przeprowadza się ocenę uzyskanych wyników dla potwierdzenia, czy limity i warunki eksploatacyjne są odpowiednie i możliwe do stosowania w praktyce, oraz określenia ewentualnych ograniczeń dla eksploatacji, konieczność wprowadzenia których wykazały próby i pomiary rozruchowe.

§ 27. 1. Dokumentacja rozruchowa obiektu jądrowego, zwana dalej „dokumentacją rozruchową”, zawiera w szczególności:

- 1) protokoły prób i testów przeprowadzonych na poszczególnych etapach lub fazach (podetapach) rozruchu – potwierdzające ich wykonanie zgodnie z instrukcjami i procedurami, albo określające ewentualne odstępstwa lub ograniczenia w odniesieniu do tych procedur, uwagi bądź zastrzeżenia;
- 2) protokoły zakończenia poszczególnych etapów lub faz (podetapów) rozruchu – sporządzane podczas oceny wyników danego etapu i zawierające wyniki testów i pomiarów, ze wskazaniem ewentualnych niezgodności, uwag lub zastrzeżeń, a także wykaz przeprowadzonych testów i pomiarów;
- 3) protokoły zatwierdzenia poszczególnych etapów lub faz (podetapów) rozruchu.

3. Do protokołów, o których mowa w ust. 1, dołącza się robocze sprawozdania z wykonanych prac, zawierające uzyskane wyniki testów i pomiarów, oraz oceny tych wyników.

§ 28. 1. Niezależnie od dokumentacji wymienionej w § 27, osoby odpowiedzialne w jednostce organizacyjnej za poszczególne działania podejmowane na etapie rozruchu obiektu jądrowego opracowują raporty z poszczególnych prac rozruchowych w szczególności testów i pomiarów, oraz faz (podetapów) i etapów rozruchu. Raporty te zatwierdza kierownik rozruchu obiektu jądrowego.

2. Raporty, o których mowa w ust. 1, zawierają co najmniej:

- 1) opis celu próby, testu lub pomiaru;

- 2) przywołania odpowiednich procedur prowadzenia prób, testów lub pomiarów;
- 3) opis wykonania próby, testu lub pomiaru, w szczególności: stanu początkowego i końcowego obiektu, rzeczywistych zaistniałych ograniczeń, oraz napotkanych trudności i działań podjętych dla ich przewyciężenia, włączając wszelkie modyfikacje wprowadzone w obiekcie lub procedurach;
- 4) zwięzły opis specjalnego wyposażenia zastosowanego przy wykonywaniu próby, testu lub pomiaru;
- 5) podsumowanie uzyskanych danych i ich analizę;
- 6) ocenę wyników próby, testu lub pomiaru; włączając stwierdzenia o spełnieniu kryteriów akceptacji (odbioru);
- 7) wnioski;
- 8) oznaczenie identyfikacyjne raportu.

§ 29. 1. Po zakończeniu etapu rozruchu energetycznego, na podstawie dokumentacji rozruchowej, o której mowa w § 28 i § 29, kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na rozruch obiektu jądrowego sporządza raport z rozruchu obiektu jądrowego, który zawiera:

- 1) zbiorczy opis etapów i faz (podetapów) rozruchu obiektu jądrowego, z wyspecyfikowaniem rodzajów wykonanych prób, testów i pomiarów;
- 2) oświadczenie o zakończeniu rozruchu i wykonaniu wszystkich czynności przewidzianych w programie rozruchu, w tym prób, testów i pomiarów;
- 3) zestawienie wyników ważniejszych testów i pomiarów rozruchowych, wraz z ich ocenami i wnioskami, a w szczególności:
  - a) charakterystyki neutronowo-fizyczne i ciepłno-przepływowe rdzenia reaktora oraz układów sterowania reaktywnością,
  - b) charakterystyki jądrowego układu wytwarzania pary,
  - c) charakterystyki systemów bezpieczeństwa: awaryjnego układu chłodzenia reaktora, obudowy bezpieczeństwa i jej układów, oraz innych systemów i urządzeń (zależnie od rozwiązań projektowych);
- 4) opis limitów i warunków eksploatacyjnych obiektu, zweryfikowanych na podstawie wyników prób i testów rozruchowych;
- 5) podsumowanie i wnioski generalne.

2. Do raportu z rozruchu mogą być załączone raporty z określonych etapów, faz lub czynności rozruchowych, zwłaszcza raporty zawierające wyniki prób, testów lub pomiarów, oraz oceny tych wyników.

Rozdział 4

Eksploatacja obiektu jądrowego

§ 30. 1. Dokumentacja eksploatacyjna obiektu jądrowego obejmuje instrukcje i procedury eksploatacyjne.

2. Instrukcje i procedury, o których mowa w ust. 1, są opracowywane, weryfikowane, zatwierdzane, modyfikowane i wycofywane zgodnie z procedurą opracowaną przez kierownika jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na eksploatację.
3. Procedury eksploatacyjne obiektu jądrowego opracowuje się w oparciu o dokumentację projektową, a w szczególności raport bezpieczeństwa, limity i warunki eksploatacyjne oraz wyniki rozruchu.
4. Procedury eksploatacyjne obiektu jądrowego opracowuje się dla normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych, oraz stanów awaryjnych.
5. Procedury eksploatacyjne mają jednoznaczne oznaczenia identyfikacyjne i są na stałe udostępnione personelowi w nastawni (sterowni) oraz innych miejscach pracy w obiekcie jądrowym.
6. Procedury eksploatacyjne dla warunków normalnej eksploatacji zapewniają bezpieczne prowadzenie ruchu obiektu jądrowego, w zakresie limitów i warunków eksploatacyjnych.
7. Procedury eksploatacyjne poddawane są okresowym przeglądom i w razie potrzeby aktualizowane, z uwzględnieniem doświadczeń eksploatacyjnych, modyfikacji konstrukcji, urządzeń i układów ważnych dla bezpieczeństwa, wyników nowych analiz bezpieczeństwa, oraz postępu naukowo-technicznego.

§ 31. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na eksploatację obiektu jądrowego określa na piśmie:

- 1) zakresy odpowiedzialności i kompetencje operatorów nastawni (sterowni) oraz zmianowych pracowników dozoru ruchu kierujących wyłączeniem reaktora;
- 2) zakresy odpowiedzialności i kompetencje sytuacji ponownego uruchomienia reaktora po jego zatrzymaniu.

2. Pracą obiektu jądrowego kierują jedynie pracownicy ruchu wyznaczeni zgodnie z ust. 1.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej określa na piśmie sposób postępowania w sytuacji, gdy pracownicy eksploatacji stwierdzą, że stan lub warunki działania systemów lub elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego nie są zgodne z procedurami eksploatacyjnymi.

§ 32. 1. W reaktorze dopuszczalne jest jedynie stosowanie paliwa jądrowego o konstrukcji i wzbogaceniu określonym w zezwoleniu na eksploatację obiektu jądrowego wydanym przez Prezesa Agencji.

2. Dla celów prowadzenia gospodarki paliwem w rdzeniu reaktora kierownik jednostki organizacyjnej opracowuje specyfikacje (warunki techniczne) i procedury zakupu, załadunku, prowadzenia kampanii paliwowej, wyładunku oraz prowadzenia badań paliwa i elementów rdzenia reaktora.

3. Paliwo jądrowe załadowuje się do reaktora oraz wyładowuje z niego zgodnie z programem przeładunku paliwa jądrowego opracowanym zgodnie z założeniami projektowymi i zatwierdzonym przez Prezesa Agencji.

4. Stan rdzenia reaktora podczas przeładunku paliwa jest stale monitorowany, a program przeładunku podlega w razie konieczności przeglądowi i modyfikacjom.

5. Po zakończeniu przeładunku paliwa i przed uruchomieniem reaktora przeprowadza się testy w celu sprawdzenia, czy rdzeń reaktora funkcjonuje zgodnie z założeniami projektowymi.

§ 33. 1. Przy przechowywaniu paliwa jądrowego i operacjach związanych z paliwem jądrowym kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na eksploatację obiektu jądrowego podejmuje działania, które wykluczają możliwość zaistnienia reakcji łańcuchowej rozszczepienia, uszkodzeń paliwa oraz niekontrolowanych uwolnień substancji promieniotwórczych do środowiska.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej opracowuje pisemne procedury operacji związanych z paliwem i elementami rdzenia, obejmujące ruch paliwa nienapromieniowanego i napromieniowanego, jego przechowywanie na terenie obiektu jądrowego oraz przygotowanie do wysyłki z terenu obiektu jądrowego.

3. Plan przechowywania paliwa nienapromieniowanego i napromieniowanego kierownik jednostki organizacyjnej przedkłada do zatwierdzenia Prezesowi Agencji.

4. Kierownik jednostki organizacyjnej określa kryteria i opracowuje pisemne procedury postępowania z uszkodzeniami paliwa lub prętów regulacyjnych, celem minimalizacji zawartości produktów rozszczepienia lub aktywacji w chłodziwie reaktora lub w uwolnieniach gazowych.

§ 34. 1. Rozpoczęcie uruchomienia obiektu jądrowego po przeładunku paliwa do stanu krytycznego reaktora jest dopuszczalne, jeżeli systemy oraz elementy konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego niezbędne dla eksploatacji obiektu jądrowego są w stanie sprawności funkcjonalnej dla zapewnienia niezawodnej i bezpiecznej pracy obiektu zgodnie z projektem, raportem bezpieczeństwa, limitami i warunkami eksploatacyjnymi, oraz innymi wymaganiami wynikającymi z zezwolenia wydanego przez Prezesa Agencji oraz z obowiązujących przepisów.

2. Przed rozpoczęciem uruchomienia obiektu do stanu krytycznego reaktora kierownik jednostki organizacyjnej sprawdza:

- 1) czy zakończone zostały prace próby i testy związane z przeładunkiem paliwa oraz planowane czynności utrzymania i remontów;
- 2) czy zostały wypełnione kryteria odbioru działań wymienionych w pkt 1;
- 3) gotowość obiektu i jego pracowników do uruchomienia reaktora do stanu krytycznego i dalszej pracy na mocy.

3. Przed uruchomieniem obiektu jądrowego do stanu krytycznego reaktora po przeładunku paliwa kierownik jednostki organizacyjnej przedkłada Prezesowi Agencji, w terminie określonym w warunkach zezwolenia na eksploatację:

- 1) charakterystyki neutronowo-fizyczne rdzenia;
- 2) dokumenty o gotowości obiektu do rozruchu po przeładunku paliwa obejmujące:
  - a) uzupełnienia i poprawki do raportu bezpieczeństwa zawierające opis zmian wprowadzonych w poprzedzającym okresie,
  - b) oświadczenie o: zaktualizowaniu limitów i warunków bezpiecznej eksploatacji, oraz aktualizacji kompletu procedur i instrukcji eksploatacyjnych, w oparciu o modyfikacje obiektu wprowadzone w poprzedzającym okresie,

- c) dokumentację i protokoły dotyczące prób i gotowości eksploatacyjnej wszystkich określonych urządzeń,
  - d) dokumentację i protokoły z kontroli stanu technicznego określonych urządzeń i o wypełnieniu przez nie kryteriów akceptacji,
  - e) dokument podsumowujący sprawdzenie gotowości obiektu i personelu do dalszej eksploatacji.
- 3) harmonogram dalszej eksploatacji obiektu, włączając program uruchomienia po przeładunku paliwa, obejmujący rozruch fizyczny i energetyczny w koniecznym zakresie.

§ 35. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na eksploatację obiektu jądrowego opracowuje i wdraża program utrzymania i remontów, badań, nadzoru i kontroli systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego ważnych dla bezpieczeństwa, stanowiący część zintegrowanego systemu zarządzania.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia limity i warunki eksploatacyjne, jak również inne wymagania zawarte w zezwoleniu na eksploatację obiektu jądrowego, oraz podlega okresowym przeglądom w świetle doświadczenia eksploatacyjnego.

§ 36. 1. Czynności utrzymania i remontów, badań, nadzoru i kontroli konstrukcji, systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego istotnych dla bezpieczeństwa prowadzi się zgodnie z pisemnymi instrukcjami i procedurami, z częstotliwością zapewniającą niezawodność i funkcjonowanie określonej tych systemów i elementów zgodnie z założeniami projektowymi oraz ocenami zawartymi w raporcie bezpieczeństwa.

2. Przy określeniu częstotliwości czynności, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się:

- 1) znaczenie określonych systemów i elementów dla zapewnienia bezpieczeństwa;
- 2) typowy dla nich poziom niezawodności;
- 3) szacowaną możliwość ich degradacji podczas pracy oraz charakterystyki starzenia się;
- 4) doświadczenie eksploatacyjne.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej zapewnia, że:

- 1) systemy oraz elementy wyposażenia obiektu jądrowego będą odłączane dla celów wykonania czynności utrzymania, remontów, badań, prób, lub kontroli jedynie za zgodą upoważnionych pracowników ruchu, oraz zgodnie z limitami i warunkami eksploatacyjnymi;
- 2) po wykonaniu czynności utrzymania, nie są one ponownie wprowadzane do pracy bez dokonania udokumentowanego sprawdzenia ich konfiguracji, a gdzie jest to uzasadnione – bez przeprowadzenia próby funkcjonalnej.

§ 37. 1. Po wystąpieniu jakiegokolwiek nienormalnego zdarzenia kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na eksploatację obiektu jądrowego ponownie ocenia możliwości wypełniania funkcji bezpieczeństwa i integralność konstrukcyjną wszystkich elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, które zostały narażone na uszkodzenie w wyniku tego zdarzenia i w razie konieczności dokonuje ich napraw.

2. Przed wznowieniem pracy po każdym postoju reaktora, podczas którego układ chłodzenia reaktora był rozszczelniany albo jego szczelność mogła zostać utracona przeprowadza się próby szczelności granicy ciśnieniowej tego układu.

3. Pod koniec każdego interwału kontrolnego zgodnie z programem, o którym mowa w § 35, granica ciśnieniowa układu chłodzenia reaktora musi być poddawana próbie ciśnieniowej.

§ 38. 1. Zmiany na etapie eksploatacji obiektu jądrowego mogą polegać na:

- 1) modernizacji systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego;
- 2) modyfikacji limitów i warunków eksploatacyjnych;
- 3) modyfikacji instrukcji i procedur;
- 4) modyfikacji organizacji jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na eksploatację obiektu jądrowego.

2. Proponowane:

- 1) modernizacje elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego istotnych dla bezpieczeństwa, wpływające na założenia, w oparciu o które wydane zostało zezwolenie na eksploatację,
- 2) modyfikacje limitów i warunków eksploatacyjnych,
- 3) modyfikacje instrukcji i procedur uprzednio zatwierdzonych przez Prezesa Agencji

- kierownik jednostki organizacyjnej przedkłada Prezesowi Agencji w celu uzyskania zgody na proponowaną modernizację lub modyfikację.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej przedkłada Prezesowi Agencji opisy modyfikacji organizacyjnych mających znaczenie dla bezpiecznej eksploatacji obiektu.

4. Propozycje modernizacji i modyfikacji inne, niż określone w ust. 2 i 3, kierownik jednostki organizacyjnej przedkłada do zatwierdzenia przez Prezesa Agencji na jego żądanie.

§ 39. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na eksploatację obiektu jądrowego opracowuje procedurę zapewniającą prawidłowe projektowanie, ocenę, kontrolowanie i wdrażanie wszelkich stałych oraz tymczasowych zmian w obiekcie jądrowym w trakcie eksploatacji obiektu jądrowego.

2. Procedura, o której mowa w ust. 1, zapewnia wypełnienie wymagań zawartych w raporcie bezpieczeństwa obiektu oraz stosownych przepisach technicznych i normach.

3. Proponowane zmiany w trakcie eksploatacji obiektu jądrowego poddawane są wszechstronnym analizom bezpieczeństwa, przez specjalistów lub organizacje niezależne od specjalistów lub organizacji odpowiedzialnych za zaprojektowanie i wprowadzenie określonej modyfikacji.

4. Zmiany tymczasowe, w tym usunięcie blokad, montaż zworek i przewodów wyprowadzających, oznakowuje się w sposób wyraźny w miejscu ich wprowadzenia oraz w miejscu sterowania obiektem jądrowym.

5. Kierownik jednostki organizacyjnej niezwłocznie informuje pracowników ruchu obiektu jądrowego o tymczasowych zmianach oraz o ich skutkach dla prowadzenia ruchu obiektu jądrowego.

6. Przed ponownym wprowadzeniem obiektu jądrowego do eksploatacji po dokonaniu zmiany lub modernizacji kierownik jednostki organizacyjnej aktualizuje dokumenty mające istotne znaczenie dla prowadzenia ruchu obiektu jądrowego, w szczególności procedury ruchowe dla operatorów, oraz zapewnia przeszkolenie pracowników obiektu jądrowego w tym zakresie.

§ 40. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na eksploatację obiektu jądrowego opracowuje i wdraża w ramach programu zapewnienia jakości program ochrony radiologicznej pracowników obiektu jądrowego, stanowiący element zintegrowanego systemu zarządzania, celem zapewnienia, że we wszelkich stanach eksploatacyjnych, dawki na skutek narażenia na promieniowanie jonizujące w obiekcie, oraz na skutek planowanych uwolnień substancji promieniotwórczych utrzymywane są poniżej wartości dopuszczalnych oraz na najniższym rozsądnie osiągalnym poziomie.

2. Program, o którym mowa w ust. 1 uwzględnia co najmniej:

- 1) podział lokalizacji miejsc pracy oraz kontrolę dostępu pracowników i ruchu materiałów, z informacją o rzeczywistych mocach dawki i skażeniach;
- 2) zasady współpracy w opracowywaniu procedur ruchowych i utrzymania dla prac w warunkach przewidywanego narażenia na promieniowanie;
- 3) aparaturę pomiarową i sprzęt do monitorowania zagrożenia radiologicznego;
- 4) wyposażenie indywidualnej i zbiorowej ochrony radiologicznej pracowników;
- 5) szkolenie lub instruktarz pracowników obiektu i wykonawców zewnętrznych w zakresie ochrony radiologicznej;
- 6) monitoring radiologiczny na terenie obiektu;
- 7) dezaktywację pracowników oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego;
- 8) nadzór i monitoring radiologiczny środowiska;
- 9) monitoring uwolnień ciekłych i gazowych substancji promieniotwórczych;
- 10) kontrolę wysyłki substancji promieniotwórczych, włączając przemieszczenia i usuwanie stałych odpadów promieniotwórczych.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej zapewnia komórce organizacyjnej obiektu jądrowego odpowiedzialnej za ochronę radiologiczną w obiekcie niezależność od komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za eksploatację obiektu jądrowego, zwłaszcza odnośnie proponowania środków i działań mających na celu zapewnienie ochrony radiologicznej oraz wystarczające środki do realizacji jej zadań.

4. Kierownik jednostki organizacyjnej weryfikuje prawidłowość wdrożenia zintegrowanego systemu zarządzania w zakresie ochrony radiologicznej, oraz ocenia czy spełnia on założone cele i w razie potrzeby podejmuje odpowiednie działania korygujące i aktualizacje w świetle doświadczeń eksploatacyjnych.

W szczególności cały personel obiektu jądrowego musi być świadom zagrożeń radiologicznych związanych z wykonywaniem określonych działań oraz być

indywidualnie odpowiedzialny za stosowanie w praktyce środków ograniczających narażenie na promieniowanie.

§ 41. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na eksploatację obiektu jądrowego opracowuje i wdraża program bezpiecznej gospodarki odpadami promieniotwórczymi, stanowiący część zintegrowanego systemu zarządzania.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje gromadzenie, segregowanie, obróbkę, przetwarzanie, transport i składowanie na terenie obiektu, oraz wysyłkę odpadów promieniotwórczych.

§ 42. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na eksploatację obiektu jądrowego prowadzi systematyczne analizy bezpieczeństwa dla uwolnień substancji promieniotwórczych do środowiska celem sprawdzenia, czy oddziaływanie radiologiczne i dawki otrzymywane przez ludność nie przekraczają rocznych wartości dopuszczalnych dla obszaru ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego, oraz utrzymywane są na minimalnym rozsądnie osiągalnym poziomie.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej przedkłada analizy, o których mowa w ust. 1, Prezesowi Agencji na jego żądanie.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej opracowuje i realizuje program monitoringu radiologicznego środowiska w otoczeniu obiektu jądrowego w celu oceny wpływu radiologicznego uwolnień substancji promieniotwórczych na środowisko.

§ 43. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na eksploatację obiektu jądrowego opracowuje i stosuje procedury zarządzania dokumentami i rejestrami związanymi z bezpieczeństwem obiektu jądrowego, w szczególności takimi jak:

- 1) specyfikacje projektowe;
- 2) analizy bezpieczeństwa i oceny zagrożenia pożarowego;
- 3) dane o dostawach urządzeń i materiałów;
- 4) dokumentacja pomontażowa;
- 5) dokumentacja elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego dostarczona przez producentów;
- 6) dokumentacja rozruchowa;
- 7) dane z eksploatacji obiektu (raporty ruchowe);
- 8) raporty dotyczące zdarzeń i incydentów w obiekcie jądrowym;
- 9) rejestry ilości i przemieszczeń: materiałów rozszczepialnych i paliworodnych, substancji promieniotwórczych, oraz innych specjalnych materiałów i substancji;
- 10) dokumenty z utrzymania i remontów, badań, nadzoru i kontroli;
- 11) historia i dokumentacja modernizacji obiektu jądrowego;
- 12) dokumentacja zapewnienia jakości;
- 13) dane o kwalifikacjach pracowników, obsadzie stanowisk, badaniach lekarskich i szkoleniu;
- 14) raporty dotyczące reżimu wodno-chemicznego;
- 15) rejestry dawek otrzymanych przez pracowników;

- 16) dane z nadzoru zagrożeń radiologicznych w pomieszczeniach i na terenie obiektu;
- 17) rejestry uwolnień substancji promieniotwórczych do środowiska;
- 18) dane z monitoringu radiologicznego środowiska;
- 19) dane dotyczące magazynowania i transportów odpadów promieniotwórczych;
- 20) okresowe analizy bezpieczeństwa.

2. Dokumenty wymienione w ust. 1 pkt 1÷4, 8, 11 i 15 kierownik jednostki organizacyjnej przechowuje w dwóch egzemplarzach, w dwóch fizycznie oddzielonych od siebie pomieszczeniach, zabezpieczonych przed ogniem i zalaniem.

3. System zarządzania dokumentami w obiekcie jądrowym zapewnia, że wykorzystywane są jedynie ich najnowsze, aktualne wersje.

§ 44. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na eksploatację obiektu jądrowego poddaje systematycznej ocenie doświadczenia z eksploatacji obiektu jądrowego, w tym w szczególności nadzwyczajne zdarzenia w obiekcie jądrowym, w celu bezpośrednich i źródłowych przyczyn.

2. Tam gdzie jest to zasadne, kierownik jednostki organizacyjnej podejmuje niezwłocznie odpowiednie działania korygujące na podstawie wniosków z oceny, o której mowa w ust. 1.

3. Informacje wynikające z badań zdarzeń nadzwyczajnych są zwrotnie przekazywane pracownikom obiektu jądrowego.

4. Kierownik jednostki organizacyjnej pozyskuje i ocenia informacje o doświadczeniach eksploatacyjnych innych obiektów jądrowych, w kraju i za granicą, zwłaszcza podobnego typu, w celu wyciągnięcia wniosków dla eksploatacji własnego obiektu.

5. W celu wykrycia stanów, sytuacji lub niedociągnięć mogących potencjalnie prowadzić do poważnych zdarzeń wyznaczeni kompetentni pracownicy obiektu jądrowego prowadzą analizy doświadczeń eksploatacyjnych, tak aby można było podjąć konieczne działania zaradcze celem zapobieżenia takim zdarzeniom.

6. Procedury wewnętrzne obowiązujące w obiekcie jądrowym zobowiązują pracowników obiektu jądrowego do zgłaszania kierownikowi jednostki organizacyjnej wszelkich zdarzeń mających związek z bezpieczeństwem jądrowym, oraz zachęcają do informowania także o zdarzeniach, które potencjalnie mogą doprowadzić do skutków niekorzystnych z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej.

7. Kierownik jednostki organizacyjnej ma obowiązek utrzymywać kontakty z producentami urządzeń, projektantami i jednostkami badawczo-rozwojowymi celem wymiany informacji o doświadczeniach eksploatacyjnych i, w razie potrzeby, uzyskiwania odpowiednich porad w przypadku wystąpienia uszkodzeń urządzeń lub zdarzeń nadzwyczajnych.

8. Dane o doświadczeniach eksploatacyjnych są gromadzone, dokumentowane i przechowywane w sposób umożliwiający ich łatwe odszukanie, uzyskanie i przeprowadzenie oceny przez wyznaczonych pracowników obiektu jądrowego.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 45. Przepisów rozporządzenia dotyczących rozruchu obiektu jądrowego, limitów i warunków eksploatacyjnych, uruchomienia obiektu jądrowego po przeładunku paliwa oraz utrzymania i remontów, badań, nadzoru i kontroli stanu technicznego konstrukcji, układów i urządzeń ważnych dla bezpieczeństwa nie stosuje się do obiektów jądrowych eksploatowanych w dniu jego wejścia w życie.

§ 46. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

Uzasadnienie

Przedstawiony projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 38 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm).

Do tej pory w zakresie regulowanym niniejszym projektem rozporządzenia nie obowiązywały w Rzeczypospolitej Polskiej żadne przepisy szczegółowe.

Projekt rozporządzenia podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia .....

w sprawie wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dla etapu likwidacji obiektów jądrowych oraz zawartości raportu z likwidacji obiektu jądrowego

Na podstawie art. 38c ust. 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm.¹⁾) zarządza się co następuje

Rozdział 1 Przepisy ogólne

§ 1. W rozumieniu niniejszego rozporządzenia użyte określenia oznaczają:

- 1) jądrowy blok energetyczny – zespół składający się z jądrowego układu wytwarzania pary, obiegu wodno-parowego, turbozespołu, wraz układami pomocniczymi i układami elektrycznymi, tworzący skoordynowany system konwersji energii cieplnej paliwa jądrowego w energię elektryczną;
- 2) Prezes Agencji - Prezes Państwowej Agencji Atomistyki;
- 3) ustawa – ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe (Dz. U. z 207 r. Nr 42, poz. 276 z późn. zm.).

Rozdział 2 Przygotowanie likwidacji obiektu jądrowego

§ 2. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wybiera i opracowuje strategię likwidacji obiektu jądrowego, stanowiącą podstawę do planowania procesu jego likwidacji, która określa się czas trwania i kolejność prac związanych z likwidacją.

2. Strategia likwidacji obiektu jądrowego może być oparta na jednym w dwóch następujących sposobów podejścia:

- 1) niezwłoczny po zakończeniu eksploatacji demontaż i usunięcie wszystkich odpadów promieniotwórczych z terenu obiektu, pozwalające przekazać ten teren do nieograniczonego użytkowania;
- 2) likwidacja odłożona i rozłożona w czasie, realizowana w kilku kolejnych etapach ograniczonych w czasie i co do zakresu prac, pomiędzy którymi występują odstępy czasowe.

§ 3. 1. Niezależnie od wybranej i przyjętej strategii prace likwidacyjne obiektu jądrowego planuje się i realizuje w określonych etapach obejmujących: zakończenie eksploatacji, przygotowania do likwidacji, oraz samą likwidację, która może zostać podzielona na kilka etapów.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 583 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679.

2. Pierwszy etap prac likwidacyjnych obejmuje usunięcie materiałów jądrowych oraz wczesny częściowy demontaż obiektu, pozwalający doprowadzić go do stanu bezpiecznego zamknięcia takiego, że:

- 1) niemożliwe jest wystąpienie awarie reaktywnościowych;
- 2) nie jest konieczne odprowadzanie ciepła powyłączeniowego;
- 3) nie jest już konieczne stosowanie żadnych zabezpieczeń materiałów jądrowych.

3. Poszczególne etapy likwidacji kończy się przez zastosowanie barier zabezpieczających nie zdemontowane jeszcze konstrukcje, systemy i urządzenia obiektu celem zapobieżenia przedostawaniu się substancji promieniotwórczych do środowiska.

§ 4. Przygotowując likwidację obiektu jądrowego uwzględnia się w szczególności:

- 1) stan techniczny obiektu jądrowego, w tym stabilność budynków i budowli oraz układów i urządzeń technologicznych, z uwzględnieniem ich możliwej degradacji technicznej z upływem czasu;
- 2) zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i przygotowania na wypadek awarii radiacyjnej;
- 3) metody postępowania z odpadami promieniotwórczymi: przetwarzania, kondycjonowania, transportu, składowanie i usuwania, uwzględniając ich skład i ilości oraz mając na celu minimalizowanie ilości odpadów powstających w wyniku prac likwidacyjnych;
- 4) przygotowanie personelu i dostępność technologii przewidywanych do zastosowania przy wykonywaniu prac likwidacyjnych, w tym: dezaktywacji oraz demontażu i wyburzania, z uwzględnieniem sprzętu zdalnie sterowanego;
- 5) sposób ponownego wykorzystania i recyklicacji materiałów, oraz wyposażenia technologicznego obiektu pozyskanych z likwidacji;
- 6) planowany sposób wykorzystania terenu obiektu po zakończeniu likwidacji zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania;
- 7) wpływ planowanych prac likwidacyjnych na otoczenie i zdrowie ludności;
- 8) szacowane koszty likwidacji i dostępnych środków finansowych zgromadzonych na funduszu likwidacyjnym.

§ 5. 1. Strategię i proces likwidacji obiektu jądrowego opisuje się w programie likwidacji obiektu jądrowego, o którym mowa w art. 38b ust. 1 ustawy, zawierającym opis możliwych wariantów i czasów trwania likwidacji, ze wskazaniem preferowanego wariantu, przy uwzględnieniu czynników takich jak:

- 1) aspekty bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 2) współzależności pomiędzy różnymi obiektami na terenie lokalizacji;
- 3) możliwe obciążenia dla przyszłych pokoleń;
- 4) możliwa w przyszłości utrata wiedzy i kompetencji w zakresie stanu obiektu i jego likwidacji.

2. Dla lokalizacji mieszczących kilka obiektów jądrowych opracowuje się kompleksowy program likwidacji celem zapewnienia, że wszystkie współzależności zostaną uwzględnione przy planowaniu likwidacji poszczególnych obiektów.

3. W programie likwidacji wyjaśnia się powody wyboru preferowanego wariantu likwidacji. W przypadku przyjęcia strategii likwidacji odłożonej w czasie w programie likwidacji uzasadnia się ten wybór oraz wykazuje, że obiekt będzie przez cały czas utrzymywany w bezpiecznym stanie oraz, że zostanie on w przyszłości zlikwidowany we właściwy sposób, bez nieuzasadnionego obciążenia przyszłych pokoleń.

§ 6. 1. Unieszkodliwianie, składowanie i usuwanie odpadów promieniotwórczych wszelkich kategorii powstających w procesie likwidacji oraz postępowanie z wypalonym paliwem jądrowymi prowadzi się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 51 i art. 55 ustawy.

2. Program likwidacji obiektu jądrowego przedstawiany Prezesowi Agencji do zatwierdzenia wraz z wnioskiem o zezwolenie na budowę zawiera w szczególności:

- 1) opis ogólnego kontekstu likwidacji obiektu, w tym: wymagań przepisów prawnych i dozоровych oraz podstawowych założeń dla likwidacji;
- 2) opis techniczny obiektu jądrowego;
- 3) określenie kubatur i mas konstrukcji i urządzeń oraz ilości substancji promieniotwórczych znajdujących się w obiekcie;
- 4) opis wybranej strategii likwidacji;
- 5) opis środków technicznych i organizacyjnych koniecznych do zastosowania podczas prac likwidacyjnych dla zapewnienia bezpieczeństwa;
- 6) opis metod dezaktywacji i demontażu obiektu – analiza technicznej wykonalności prac dezaktywacyjnych i demontażowych, przy zastosowaniu przewidywanych metod;
- 7) opis zagospodarowania materiałów i odpadów – oszacowanie jakościowe i ilościowe materiałów i odpadów wraz z ich charakterystyką, analiza: możliwości ponownego wykorzystania i recyklicacji materiałów, oraz metod unieszkodliwiania i usuwania odpadów promieniotwórczych i innych;
- 8) harmonogram likwidacji obiektu – opis całościowego harmonogramu likwidacji, z określeniem poszczególnych etapów prac, zgodnie z wybraną strategią;
- 9) oszacowanie kosztów i określenie sposobu sfinansowania likwidacji obiektu.

3. Zaktualizowane wersje programu likwidacji przedstawia się Prezesowi Agencji do zatwierdzenia wraz z wnioskami o zezwolenie na rozruch oraz eksploatację obiektu jądrowego.

§ 7. 1. Jednostka organizacyjna posiadająca zezwolenie na eksploatację obiektu jądrowego prowadzi w czasie eksploatacji obiektu okresowe – nie rzadziej jak co 5 lat – przeglądy strategii i planu jego likwidacji, oraz aktualizuje je w razie potrzeby, opisując w odpowiedniej zaktualizowanej wersji programu likwidacji obiektu. Aktualizacja programu likwidacji obiektu jądrowego konieczna jest w szczególności gdy na terenie danej lokalizacji projektuje się kolejny obiekt, lub w przypadku zakończenia eksploatacji obiektu jądrowego wskutek wydarzeń nadzwyczajnych – niezwłocznie po zakończeniu jego eksploatacji.

2. Szczegółowość kolejnych wersji programu likwidacji obiektu - od programu wstępnego, poprzez jego sukcesywne aktualizacje w czasie eksploatacji obiektu, po wersję końcową (końcowy program likwidacji obiektu jądrowego), jest coraz

większa. W ramach kolejnych aktualizacji uwzględnia się postęp technologiczny w zakresie likwidacji, doświadczenia eksploatacyjne – w tym zaszły anormalne zdarzenia eksploatacyjne, modyfikacje obiektu, zmiany przepisów, oraz aspekty kosztowe i finansowe.

§ 8. Jeżeli likwidacja jest rozłożona na kilka etapów, pomiędzy którymi występują odstępy czasowe, to rozpoczęcie każdego etapu likwidacji wymaga uzyskania zgody Prezesa Agencji. Do wniosku o zezwolenie na likwidację obiektu jądrowego lub realizację określonego etapu likwidacji załącza się zaktualizowany końcowy program likwidacji obiektu.

§ 9. Końcowy program likwidacji obiektu jądrowego zawiera:

- 1) opis obiektu jądrowego obejmujący jego układy technologiczne i konstrukcje, w stanie przed jego wyłączeniem z eksploatacji;
- 2) historię eksploatacji obiektu jądrowego, powody jego wyłączenia z użytkowania, oraz planowane wykorzystanie obiektu i lokalizacji podczas i po likwidacji, z uwzględnieniem zmian jakie zaszły w jego otoczeniu podczas eksploatacji oraz przewidywanego wpływu prac likwidacyjnych na otoczenie;
- 3) opis wymagań przepisów prawnych i wytycznych dozorowych (w tym kryteriów radiologicznych) w oparciu, o które ma być prowadzona likwidacja;
- 4) opis proponowanych prac likwidacyjnych wraz z ich harmonogramem czasowym, oraz planowaną datę rozpoczęcia prac likwidacyjnych;
- 5) uzasadnienie wyboru przyjętej strategii likwidacji, proponowanych metod oraz zakresu prac, jak również procedur technologicznych ich przeprowadzenia, uwzględniając ich dostępność i sprawdzenie w praktyce oraz harmonogram czasowy i cele likwidacji;
- 6) oceny bezpieczeństwa i wpływu na środowisko, obejmujące narażenie radiologiczne i inne zagrożenia dla zdrowia pracowników, ludności i środowiska; wraz z opisem proponowanych do zastosowania procedur ochrony radiologicznej podczas prowadzenia prac likwidacyjnych;
- 7) opis programu monitorowania stanu środowiska, proponowanego do wdrożenia podczas likwidacji;
- 8) opis doświadczenia, zasobów i struktury organizacyjnej jednostki organizacyjnej mającej prowadzić likwidację, ze wskazaniem zakresów odpowiedzialności oraz opisem technicznych kwalifikacji personelu;
- 9) ocenę dostępności wymaganych specjalnych usług, wsparcia technicznego i technologii, w szczególności w zakresie technologii dezaktywacji oraz demontażu i cięcia, w tym zdalnie sterowanych urządzeń do bezpiecznego wykonania prac;
- 10) opis programu zapewnienia jakości dla etapu likwidacji obiektu;
- 11) ocenę ilości, rodzaju i miejsc znajdowania się w obiekcie substancji promieniotwórczych oraz niebezpiecznych substancji nie-radioaktywnych, przez określenie odpowiednio ich: aktywności, toksyczności, masy, objętości i postaci fizycznej i chemicznej; włączając opis metod obliczeniowych i pomiarów użytych do określenia ilości każdej z tych substancji;

- 12) określenie rodzaju i ilości odpadów promieniotwórczych jakie powstaną w trakcie likwidacji oraz opis postępowania z odpadami, włączając ich usuwanie, w szczególności uwzględniając następujące elementy:
  - a) określenie i charakterystyka źródeł, rodzajów i objętości odpadów,
  - b) kryteria segregacji materiałów,
  - c) proponowane metody obróbki, kondycjonowania, transportu, składowania i usuwania,
  - d) możliwości ponownego wykorzystania i recyklicacji materiałów,
  - e) przewidywane uwolnienia do środowiska substancji promieniotwórczych oraz niebezpiecznych substancji nie-radioaktywnych;
- 13) przemieszczanie wypalonego paliwa i innych materiałów jądrowych;
- 14) sposób zapewnienia ochrony fizycznej oraz przygotowania na wypadek awarii radiacyjnej, z analizą możliwych nadzwyczajnych zdarzeń i zagrożeń radiologicznych;
- 15) opis programu monitorowania oraz sprzętu i metod, które zostaną zastosowane do sprawdzenia, że teren lokalizacji spełnia kryteria zwolnienia do nieograniczonego dostępu;
- 16) szczegóły dotyczące oszacowania kosztów likwidacji, włącznie z zagospodarowaniem odpadów, oraz środków finansowych zgromadzonych na funduszu likwidacyjnym.

§ 10. Końcowy program likwidacji obiektu jądrowego podlega okresowym przeglądom i - w razie potrzeby - aktualizacjom w czasie realizacji likwidacji obiektu, w okresach zależnych od ram czasowych likwidacji obiektu. Aktualizacje odzwierciedlają w szczególności ewentualne zmiany w strategii likwidacji, postęp prac likwidacyjnych, odstępstwa od harmonogramu, zmiany w obiekcie lub w wymaganiach dozorowych, postęp technologiczny, oraz potrzebę dalszego prowadzenia prac likwidacyjnej.

Rozdział 3 **Zarządzanie likwidacją obiektu jądrowego**

§ 11. 1. Zarządzanie przygotowaniem i prowadzeniem likwidacji obiektu jądrowego należy ustanowić w ramach jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na eksploatację lub likwidację obiektu, z jednoznacznym określeniem:

- 1) odpowiedzialności za bezpieczne prowadzenie prac likwidacyjnych;
  - 2) hierarchii organizacyjnej i kompetencji decyzyjnych ustalonych w taki sposób, aby nie prowadziło to do sporów pomiędzy różnymi jednostkami organizacyjnymi, co mogłyby negatywnie wpłynąć na bezpieczeństwo.
2. Zarządzanie likwidacją obiektu jądrowego prowadzi się w ramach wdrożonego zintegrowanego systemu zarządzania.
3. System zarządzania likwidacją obiektu dopasowuje się wielkości i złożoności przedsięwzięcia oraz potencjalnych zagrożeń związanych z likwidacją. W szczególności:

- 1) określa się umiejętności potrzebne do zarządzania i wykonywania czynności związanych z likwidacją obiektu;
- 2) ustala się minimum wymagań kwalifikacyjnych dla personelu na poszczególnych stanowiskach;
- 3) zapewnia się, że osoby odpowiedzialne za wykonanie czynności w procesie likwidacji posiadają konieczne umiejętności, doświadczenie oraz odbyły odpowiednie szkolenia aby bezpiecznie wykonać swoje zadania;
- 4) wszystkie osoby uczestniczące w pracach likwidacyjnych zobowiązuje się do zgłaszania kierownictwu likwidacji wszelkich problemów lub potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa. System zarządzania likwidacją zapewnia również odpowiednie kompetencje decyzyjne do zatrzymania prac.

4. W ramach zintegrowanego systemu zarządzania likwidacją, o którym mowa w ust. 2, wdraża się kompleksowy program zapewnienia jakości, obejmujący wszystkie etapy procesu likwidacji obiektu. Program ten obejmuje sporządzanie i archiwizację dokumentów dotyczących likwidacji oraz prowadzenie prac likwidacyjnych. Zagadnienia ważne dla bezpiecznego przeprowadzenia likwidacji, a stąd wymagające uwzględnienia w programie zapewnienia jakości, określa się we wstępnym programie likwidacji.

§ 12. Prace likwidacyjne prowadzi się zgodnie z pisemnymi procedurami. Procedury te podlegają opiniowaniu i zatwierdzaniu przez odpowiednie jednostki organizacyjne odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa i technologiczności metod wykonania prac. Wprowadza się procedurę regulującą wydawanie, modyfikowanie i wycofywanie procedur wykonywania prac.

§ 13. Kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na likwidację obiektu jądrowego sporządza odpowiednią dokumentację prac likwidacyjnych – w tym w szczególności rejestry rodzaju i ilości wytworzonych odpadów, którą należy przechowywać przez określony czas przed, podczas i po zakończeniu likwidacji (wymóg ten dotyczy wszystkich organizacji uczestniczących w procesie likwidacji).

Rozdział 4

Realizacja likwidacji obiektu jądrowego

§ 14. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na eksploatację lub likwidację obiektu jądrowego z co najmniej jednorocznym wyprzedzeniem powiadamia Prezesa Agencji o planowanym terminie jego ostatecznego wyłączenia z eksploatacji.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej przedkłada Prezesowi Agencji do zatwierdzenia końcowy program likwidacji obiektu wraz z prognozą kosztów likwidacji obiektu:

- 1) w przypadku zakończenia eksploatacji obiektu nieuwzględnionego w programie likwidacji nie później niż 6 miesięcy od zakończenia eksploatacji, chyba, że Prezes Agencji wyznaczy inny termin;
- 2) w przypadku zakończenia eksploatacji obiektu nieuwzględnionego w tym programie niezwłocznie.

3. Realizacji prac likwidacyjnych nie można rozpocząć przed uzyskaniem zatwierdzenia końcowego programu likwidacji obiektu przez Prezesa Agencji. Wszelkie zmiany w programie likwidacji obiektu podlegają również zatwierdzeniu przez Prezesa Agencji.

4. Kierownik jednostki organizacyjnej zobowiązany jest zapewnić utrzymanie obiektu jądrowego w bezpiecznym stanie do czasu zatwierdzenia programu jego likwidacji.

§ 15. W przypadku demontażu obiektu jądrowego odłożonego w czasie, kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na eksploatację lub likwidację obiektu jądrowego obowiązany jest zapewnić doprowadzenie obiektu jądrowego do stanu bezpiecznego oraz utrzymanie go w stanie bezpiecznym, tak aby obiekt ten można było właściwie zlikwidować w przyszłości. Celem zapewnienia bezpieczeństwa w okresie przed rozpoczęciem likwidacji opracowuje się odpowiedni program utrzymania i nadzoru, który podlega zatwierdzeniu przez Prezesa Agencji.

§ 16. Z wyprzedzeniem co najmniej 6 miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia realizacji określonego etapu likwidacji, kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na likwidację obiektu jądrowego przedkłada Prezesowi Agencji wniosek o zgodę na realizację tego etapu, załączając do tego wniosku zaktualizowany zgodnie z końcowy program likwidacji.

§ 17. Dla zapewnienia odpowiedniego poziom bezpieczeństwa, kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na likwidację obiektu jądrowego obowiązany jest w szczególności:

- 1) przygotować i wdrożyć odpowiednie procedury bezpieczeństwa;
- 2) stosować właściwe i sprawdzone metody techniczne;
- 3) zapewnić właściwe szkolenia, kwalifikacje i kompetencje personelu;
- 4) sporządzać oraz utrzymywać odpowiednią dokumentację z prac likwidacyjnych i przedkładać ją Prezesowi Agencji na jego żądanie.

§ 18. 1. Wybiera się takie metody dezaktywacji i demontażu, aby zminimalizować zagrożenia dla pracowników, ludności i środowiska, oraz zminimalizować ilości wytwarzanych odpadów.

2. W odniesieniu do czynności likwidacyjnych takich jak dezaktywacja, cięcie i przemieszczanie dużych urządzeń, postępujący demontaż lub usuwanie układów bezpieczeństwa mogących potencjalnie stwarzać zagrożenia ocenia się wpływ tych czynności na bezpieczeństwo i prowadzi je w taki sposób, aby ograniczyć te zagrożenia, utrzymując je w akceptowalnych granicach. Dotyczy to zwłaszcza zachowania funkcji obudowy bezpieczeństwa i związanych z nią układów w zapobieganiu niekontrolowanemu przedostawaniu się do środowiska substancji promieniotwórczych podczas prowadzonych prac demontażowych.

3. Zapewnia się aktualizację procedur kontroli prac - w systemie pisemnych poleceń wykonania prac - w miarę postępujących zmian w obiekcie podczas jego likwidacji. Nie wolno podejmować żadnych operacji likwidacyjnych bez odpowiednich pisemnych procedur prowadzenia prac.

4. Przed zastosowaniem jakichkolwiek nowych lub niesprawdzonych metod wykazuje się, że ich zastosowanie jest zasadne oraz uwzględnia w analizie optymalizacyjnej załączonej do programu likwidacji.

§ 19. Opracowuje się i wdraża plan awaryjny odpowiadający potencjalnym zagrożeniom jakie przewiduje się w procesie likwidacji obiektu, a wszelkie incydenty istotne dla bezpieczeństwa niezwłocznie zgłasza się Prezesowi Agencji.

§ 20. 1. Określa się właściwe sposoby zagospodarowania dla wszystkich odpadów powstających podczas wykonywania prac likwidacyjnych.

2. Jeśli dla określonych rodzajów odpadów nie podjęto ostatecznej decyzji co do ich usunięcia, to kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenia na likwidację zobowiązany jest zapewnić bezpieczne składowanie tych odpadów do czasu ich przeniesienia do ostatecznego składowiska.

3. Jeśli po trwałym wyłączeniu obiektu jądrowego z eksploatacji na jego terenie pozostają odpady wytworzone podczas eksploatacji i paliwo jądrowe, to materiały te należy usunąć i przewieźć do odpowiedniego obiektu składowania, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 51 i art. 55 ustawy, albo - w przeciwnym razie - problem postępowania z nimi należy rozwiązać i przedstawić końcowym programie likwidacji obiektu przekładanym Prezesowi Agencji do zatwierdzenia.

§ 21. 1. Po zakończeniu czynności demontażowych i dezaktywacji przeprowadza się kompleksowe pomiary stanu radiologicznego obiektu jądrowego i jego terenu, w tym określenie aktywności resztkowych radionuklidów pozostałych po likwidacji, celem wykazania, że wypełnione zostały odpowiednie kryteria ochrony radiologicznej ustalone w zezwoleniu na likwidację i w przepisach ustawy oraz osiągnięte zostały cele likwidacji.

2. Dane z pomiarów dozymetrycznych dokumentuje się w postaci końcowego raportu z kontroli dozymetrycznej, który zawiera:

- 1) Wyszczególnienie zastosowanych kryteriów ochrony radiologicznej;
- 2) Opis metod i procedur do zastosowania celem spełniania tych kryteriów;
- 3) Dane pomiarowe wraz z ich analizą statystyczną, oraz opisem systematycznego podejścia w wykonaniu pomiarów dozymetrycznych.

3. Wyniki tych pomiarów dozymetrycznych włącza się do raportu z likwidacji obiektu jądrowego.

§ 22. Do czasu zakończenia likwidacji obiektu jądrowego, po której następuje jego zwolnienie z kontroli dozorowej i przekazanie terenu do nieograniczonego użytkowania, prowadzi się okresowe przeglądy bezpieczeństwa - nie rzadziej jak raz na 10 lat. Zakres tych ocen obejmuje co najmniej:

- 1) określenie rzeczywistego stanu technicznego konstrukcji, systemów i urządzeń obiektu poprzez analizę danych z monitoringu i pomiarów oraz doświadczeń eksploatacyjnych;
- 2) zaktualizowanie danych o ilościach substancji promieniotwórczych znajdujących się w obiekcie;
- 3) aktualne analizy bezpieczeństwa;
- 4) zagadnienia organizacyjne;
- 5) zagadnienia ochrony radiologicznej;
- 6) wypełnienie wymagań bezpieczeństwa oraz ocenę efektywności zarządzania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i jakości;

- 7) obsadę personelem i kwalifikacje personelu;
- 8) przygotowania awaryjne;
- 9) oddziaływanie radiologiczne na ludność i środowisko;
- 10) warunki składowania odpadów;
- 11) starzenie się ważnych dla bezpieczeństwa konstrukcji, systemów i urządzeń obiektu;
- 12) postęp naukowo-technologiczny w odniesieniu do metod likwidacji obiektów jądrowych;
- 13) zmiany w otoczeniu obiektu, z uwzględnieniem zagrożeń naturalnych i powodowanych przez człowieka;
- 14) zmiany stosownych wymagań zawartych w obowiązujących przepisach;
- 15) wnioski wynikające z doświadczeń z prac likwidacyjnych wykonanych w danym obiekcie lub w obiektach podobnych.

Rozdział 5

Zakończenie likwidacji i zawartość raportu z likwidacji obiektu jądrowego

§ 23. Niezwłocznie po zakończeniu prac likwidacyjnych kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na likwidację obiektu jądrowego:

- 1) zawiadamia Prezesa Agencji o zakończeniu likwidacji obiektu;
- 2) przedkłada Prezesowi Agencji do zatwierdzenia raport z likwidacji obiektu jądrowego.

§ 24. Raport z likwidacji obiektu jądrowego stanowi potwierdzenie wykonania prac likwidacyjnych i zawiera:

- 1) opis obiektu;
- 2) opis celów likwidacji;
- 3) kryteria radiologiczne stanowiące podstawę do całkowitego zwolnienia z kontroli dozоровej urządzeń, budynków lub terenu lokalizacji obiektu albo do zastosowania ograniczonego reżimu kontrolnego;
- 4) opis wykonanych prac likwidacyjnych;
- 5) opis wszelkich pozostających budynków lub urządzeń, które nie zostały zlikwidowane lub zostały zlikwidowane częściowo;
- 6) końcowy raport z pomiarów dozymetrycznych terenu obiektu;
- 7) inwentaryzację substancji promieniotwórczych, obejmująca dane o ilościach i rodzajach odpadów wytworzonych podczas likwidacji oraz miejscach ich składowania lub usunięcia;
- 8) inwentaryzację materiałów, urządzeń, pomieszczeń i nieruchomości na terenie obiektu zwolnionych z kontroli dozоровej;
- 9) opis konstrukcji, rejonów lub urządzeń obiektu wyznaczonych do ograniczonego użytkowania lub objętych odpowiednimi ograniczeniami własnościowymi;

- 10) zbiorczy opis wszelkich anormalnych zdarzeń i incydentów jakie wystąpiły podczas likwidacji;
- 11) zbiorczy opis dawek promieniowania otrzymanych przez pracowników i ludność podczas likwidacji, oraz
- 12) opis nabytych doświadczeń z procesu likwidacji obiektu.

§ 25. Obiekt jądrowy lub teren obiektu jądrowego po zakończeniu likwidacji może być zwolniony do:

- 1) nieograniczonego użytkowania, albo
- 2) ograniczonego użytkowania.

§ 26. 1. Jeśli zlikwidowany obiekt jądrowy, lub teren na którym się on znajduje, nie może zostać zwolniony do nieograniczonego użytkowania, to utrzymuje się odpowiednie środki kontroli dostępu do obiektu i jego monitorowania celem zapewnienia ochrony zdrowia publicznego i środowiska.

2. Środki kontroli dostępu i monitorowania, o których mowa w ust. 1, określa jednostka organizacyjna posiadająca zezwolenie na likwidację, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 25 pkt 2 ustawy, oraz podlegają one zatwierdzeniu przez Prezesa Agencji. W szczególności jednoznacznie określa się odpowiedzialność za wdrożenie i utrzymywanie tych środków kontroli.

§ 27. Kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na likwidację obiektu jądrowego zapewnia przechowywanie dokumentacji z likwidacji obiektu zgodnie z:

- 1) wymaganiami dotyczącymi archiwizacji dokumentów określonymi w ramach zintegrowanego systemu zarządzania;
- 2) wymaganiami określonymi w zezwoleniu na likwidację;
- 3) przepisami o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

Rozdział 6

Przepis końcowy

§ 28. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

Uzasadnienie

Przedstawiony projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 38c ust. 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm).

Do tej pory w zakresie regulowanym niniejszym projektem rozporządzenia nie obowiązywały w Rzeczypospolitej Polskiej żadne przepisy szczegółowe.

Projekt rozporządzenia podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia .....

**w sprawie wzoru kwartalnego sprawozdania o wysokości uiszczonej wpłaty na fundusz
likwidacyjny**

Na podstawie art. 38d ust. 9 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się wzór kwartalnego sprawozdania o wysokości uiszczonej wpłaty na fundusz likwidacyjny, stanowiący załącznik do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 583 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679.

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia ..... (poz. ....)

WZÓR

/nazwa i adres jednostki organizacyjnej/

/miejsowość, data/

KWARTALNE SPRAWOZDANIE

o wysokości wpłaty na fundusz likwidacyjny uiszczony za ... kw. roku ...

Wyprodukowana w ciągu ... kw. ... roku energia elektryczna (MWh)	
Cena sprzedaży wyprodukowanej w ciągu ... kw. ... roku 1 MWh energii elektrycznej	
Wysokość uiszczony wpłaty	
Data uiszczenia wpłaty	

/podpis i pieczęć kierownika jednostki/

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie jest wykonaniem upoważnienia ustawowego zawartego w art. 38d ust. 9 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 z późn. zm.).

Ustawa z dnia ..... o zmianie ustawy - Prawo atomowe i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...) wprowadziła art. 38d do ustawy Prawo atomowe, dotyczący obowiązku odprowadzania przez jednostkę organizacyjną, która otrzymała zezwolenie na eksploatację obiektu jądrowego będącego elektrownią jądrową kwartalnej opłaty na fundusz likwidacyjny, z którego będą pokrywane koszty końcowego postępowania z wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi oraz koszty likwidacji tego obiektu. W celu umożliwienia przez Prezesa PAA nadzoru nad wykonywaniem przez jednostkę organizacyjną tego obowiązku ustawa – Prawo atomowe zobowiązuje kierownika tej jednostki do przedstawiania Prezesowi PAA kwartalnego sprawozdania o wysokości wniesionej opłaty na fundusz likwidacyjny (art. 38d ust. 6). Projektowane rozporządzenie określa wzór tego sprawozdania.

Powyższe zmiany mają na celu spełnienie obowiązku państw członkowskich Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej wymagania od posiadaczy zezwoleń zapewnienia i utrzymywania odpowiednich zasobów finansowych w celu wypełniania ich obowiązków związanych z bezpieczeństwem jądrowym obiektu jądrowego, wynikającego z art. 6 ust. 5 Dyrektywy Rady 2009/71/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiającej wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz. Urz. UE L 172 z 02.07.2009, str. 18 i n. oraz Dz. Urz. UE L 260 z 03.10.2009 str. 40).

Do tej pory w zakresie regulowanym niniejszym projektem rozporządzenia nie obowiązywały w Rzeczypospolitej Polskiej żadne przepisy.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA
z dnia .....**

w sprawie wzoru legitymacji służbowej inspektora dozoru jądrowego

Na podstawie art. 65a ust. 8 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się wzór legitymacji służbowej inspektora dozoru jądrowego I stopnia oraz inspektora dozoru jądrowego II stopnia, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Środowiska

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 583 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska
z dnia ..... (Dz. U. Nr ....., poz.....)

Wzór legitymacji służbowej inspektora dozoru jądrowego:

1) I stopnia:

2) II stopnia:

Opis wzoru legitymacji służbowej inspektora dozoru jądrowego:

- 1) forma legitymacji: karta plastikowa 54 x 86 mm.
- 2) kolor tła zależnie od typu uprawnień inspektora dozoru jądrowego:
  - a) I stopnia – kolor niebieski,
  - b) II stopnia– kolor zielony.
- 3) awers legitymacji:

- a) tło pokryte gilozem,
  - b) pole o wymiarach 12 x 86 mm zawierające napis w kolorze białym na ciemnoszarym tle: „LEGITYMACJA SŁUŻBOWA INSPEKTORA DOZORU JADROWEGO”,
  - c) napisy w kolorze czarnym: pięciocyfrowy unikalny numer, imię i nazwisko, typ uprawnień,
  - d) metaliczny nadruk: wizerunek orła,
  - e) na dole karty napis w kolorze czarnym: „Wydana przez PREZESA PAŃSTWOWEJ AGENCJI ATOMISTYKI”.
- 4) rewers legitymacji:
- a) tło pokryte gilozem,
  - b) napisy w kolorze czarnym,
  - c) pola określające ważność legitymacji z miejscem na wpisanie roku ważności i naklejenie hologramu o wymiarach 15 x 15 mm,
  - d) miejsce na podpis posiadacza legitymacji.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 65a ust. 8 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 z późn. zm.) upoważniającego ministra właściwego do spraw środowiska do określenia w drodze rozporządzenia wzoru legitymacji służbowej inspektora dozoru jądrowego.

Do tej pory w zakresie regulowanym niniejszym projektem rozporządzenia nie obowiązywały w Rzeczypospolitej Polskiej żadne przepisy szczegółowe.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia .....

w sprawie inspektorów dozoru jądrowego

Na podstawie art. 71 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 z późn. zm.¹⁾), zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki odbywania praktyki przez kandydata na inspektorów dozoru jądrowego;
- 2) tryb stwierdzania odbycia praktyki, o której mowa w pkt 1;
- 3) sposób i tryb przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego na stanowisko inspektora dozoru jądrowego;
- 4) szczegółowe zadania komisji egzaminacyjnej;
- 5) wysokość wynagrodzenia komisji egzaminacyjnej;
- 6) wzór zaświadczenia o zdaniu egzaminu, o którym mowa w pkt 3;
- 7) dokumenty dołączane do wniosku o powołanie na inspektora dozoru jądrowego.

§ 2. 1. Kandydat na stanowisko inspektora dozoru jądrowego I stopnia, odbywa praktykę I stopnia i po jej zaliczeniu przystępuje do egzaminu kwalifikacyjnego na stanowisko inspektora dozoru jądrowego I stopnia.

2. Praktyka I stopnia trwa 9 miesięcy, w tym:

- 1) 6 miesięcy w jednostkach organizacyjnych, wykonujących działalność wymagającą zezwolenia Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, zwanego

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 583 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679.

dalej „Prezesem Agencji”, lub w instytucjach zagranicznych, zgodnie z programem przygotowanym indywidualnie dla kandydata;

- 2) 3 miesiące w Państwowej Agencji Atomistyki, zwanej dalej „Agencją”, w komórce właściwej w sprawach nadzoru zastosowań promieniowania jonizującego.

3. Kandydat na stanowisko inspektora dozoru jądrowego II stopnia, po uzyskaniu pozytywnego wyniku egzaminu, o którym mowa w ust. 1, odbywa praktykę II stopnia i po jej zaliczeniu przystępuje do egzaminu kwalifikacyjnego na stanowisko inspektora dozoru jądrowego II stopnia.

4. Praktykę II stopnia trwającą 12 miesięcy kandydat odbywa w jednostkach organizacyjnych wykonujących działalność związaną z narażeniem, polegającą na:

- 1) budowie, rozruchu, eksploatacji oraz likwidacji obiektów jądrowych,
  - 2) budowie, eksploatacji, zamknięciu i likwidacji składowisk odpadów promieniotwórczych
- zgodnie z programem przygotowanym indywidualnie dla tego kandydata.

§ 3. Program praktyki, o której mowa w § 2 ust. 2 pkt 2, obejmuje w szczególności:

- 1) analizę przepisów prawnych i umów międzynarodowych w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 2) analizę dokumentacji będącej podstawą udzielenia zezwolenia na wykonywanie działalności wymagającej zezwolenia;
- 3) udział w charakterze obserwatora w przeprowadzanych przez inspektorów dozoru jądrowego kontrolach.

§ 4. 1. Praktykę, o której mowa w § 2 ust. 2 pkt 1 i ust. 4, kandydat odbywa na podstawie umowy między Prezesem Agencji a jednostką organizacyjną, w której kandydat odbywa praktykę.

2. W umowie, o której mowa w ust. 1, ustalane są warunki odbywania praktyki.

§ 5. Główny Inspektor Dozoru Jądrowego, w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu praktyki, wyznacza kandydatowi opiekuna spośród inspektorów dozoru jądrowego.

§ 6. 1. Przebieg praktyki jest udokumentowany w dzienniku praktyki.

2. Dziennik praktyki, prowadzony przez kandydata, zawiera następujące informacje:

- 1) dane osobowe kandydata;
- 2) termin rozpoczęcia i zakończenia praktyki;
- 3) informacje o przebiegu praktyki i wykonywanych w jej trakcie czynnościach;
- 4) opinie kierowników jednostek organizacyjnych, w których kandydat odbywał praktykę;
- 5) opinię sporządzoną przez opiekuna kandydata.

§ 7. Główny Inspektor Dozoru Jądrowego opracowuje program praktyki oraz, w drodze decyzji administracyjnej, uznaje praktykę za zaliczoną.

§ 8. Do zadań komisji egzaminacyjnej należy:

- 1) przygotowanie pytań egzaminacyjnych;
- 2) przeprowadzenie egzaminu;
- 3) ocena egzaminu;
- 4) sporządzenie protokołu egzaminu.

§ 9. Członkom komisji za uczestnictwo w składzie egzaminacyjnym przysługuje wynagrodzenie w wysokości 200 złotych za jedną osobę przystępującą do egzaminu.

§ 10. 1. Egzamin, o którym mowa w § 2 ust. 1 i 3, składa się z części pisemnej, obejmującej 3 tematy obliczeniowe dotyczące parametrów pracy urządzeń dozorowanych z punktu widzenia ich oddziaływania na ludzi i środowisko, oraz z części ustnej, obejmującej 6 pytań wylosowanych przez kandydata spośród zestawu 100 pytań.

2. Egzamin, o którym mowa w § 2 ust. 1, obejmuje sprawdzenie wiadomości z zakresu:

- 1) fizycznych i biologicznych podstaw oddziaływania promieniowania jonizującego i ochrony radiologicznej;
- 2) prawa atomowego oraz innych przepisów z zakresu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) konwencji międzynarodowych z dziedziny bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, których Rzeczpospolita Polska jest stroną;

- 4) Kodeksu postępowania administracyjnego;
- 5) ogólnych zasad stosowania promieniowania jonizującego, z uwzględnieniem systemów zapewnienia jakości, w szczególności w medycynie;
- 6) urządzeń i technologii stosowanych w działaniach przewidzianych do kontroli przez kandydata, zwłaszcza ich elementów istotnych pod względem bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, a w przypadku urządzeń medycznych również ochrony radiologicznej pacjenta;
- 7) aparatury dozymetrycznej i metod kontroli stosowanych w ochronie radiologicznej;
- 8) wydawania zezwoleń na wykonywanie działalności związanej z narażeniem;
- 9) procedur dozorowych, w szczególności dotyczących analizy bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kontrolowanych działalności, przeprowadzania kontroli i sporządzania protokołów oraz wydawania poleceń doraźnych.

3. Egzamin, o którym mowa w § 2 ust. 3, obejmuje sprawdzenie wiadomości z zakresu:

- 1) podstaw fizyki reaktorowej;
- 2) podstaw fizyki wymiany ciepła w reaktorach;
- 3) elementów dokumentacji technicznej i charakterystyk projektowo-eksploatacyjnych dozorowanych obiektów;
- 4) układów sterowania, zabezpieczeń i kontroli technologicznej oraz układów awaryjnych dozorowanych obiektów;
- 5) gospodarki paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi, w tym podstaw technologii stosowanych przy przerobie paliwa jądrowego i przetwarzania odpadów promieniotwórczych;
- 6) zagadnień ochrony radiologicznej w reaktorach;
- 7) planów postępowania awaryjnego dla obiektów jądrowych, zakładów przerobu, przetwarzania, przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego, dla transportu źródeł i odpadów promieniotwórczych oraz materiałów jądrowych;
- 8) procedur dozorowych, w szczególności dotyczących analiz bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kontrolowanych działalności, ochrony fizycznej obiektów i materiałów jądrowych oraz ewidencji i rachunkowości materiałów jądrowych, przeprowadzania kontroli i sporządzania protokołów oraz wydawania poleceń doraźnych.

4. Główny Inspektor Dozoru Jądrowego ustala termin i miejsce egzaminu oraz zawiadamia o tym kandydata co najmniej na miesiąc przed ustalonym terminem egzaminu.

§ 11. 1. Część pisemna egzaminu trwa 90 minut.

2. Za pisemną część egzaminu komisja egzaminacyjna przyznaje, za rozwiązanie każdego tematu obliczeniowego, punkty w skali od 0 do 10 pkt.

3. Ocena zadowalającą z pisemnej części egzaminu otrzymuje kandydat, który uzyskał co najmniej 20 pkt.

4. Za część ustną egzaminu komisja egzaminacyjna przyznaje, za odpowiedź na każde pytanie, punkty w skali od 0 do 5 pkt.

5. Ocena zadowalającą z części ustnej egzaminu otrzymuje kandydat, który uzyskał co najmniej 20 pkt.

6. Warunkiem przystąpienia do części ustnej egzaminu jest otrzymanie oceny zadowalającej z części pisemnej egzaminu.

7. Egzamin uważa się za zdany, w przypadku uzyskania przez kandydata oceny zadowalającej z każdej części egzaminu.

8. Z egzaminu, o którym mowa w § 2 ust. 1 i 3, komisja sporządza protokół, którego wzory zawierają odpowiednio załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia.

9. Kandydat, który nie zdał egzaminu, może ponownie do niego przystąpić nie wcześniej niż po upływie 2 miesięcy od dnia egzaminu.

§ 12. 1. Kandydatowi, który zdał egzamin, Główny Inspektor Dozoru Jądrowego wydaje odpowiednie zaświadczenie o uzyskaniu uprawnienia do zajmowania stanowiska inspektora dozoru jądrowego.

2. Wzory zaświadczeń zawierają odpowiednio załączniki nr 3 i 4 do rozporządzenia.

§ 13. Do wniosku, o którym mowa w § 1 pkt 7 dołącza się:

1) dyplom ukończenia studiów magisterskich w zakresie fizyki, chemii, kierunków technicznych lub innych w specjalnościach przydatnych w dozorcze jądrowym;

2) informację o osobie kandydata z Krajowego Rejestru Karnego;

- 3) orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia;
- 4) zaświadczenie, o którym mowa w § 12 ust. 1.

§ 14. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 sierpnia 2002 r. w sprawie inspektorów dozoru jądrowego (Dz. U. Nr 137, poz. 1154).

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

Uzasadnienie

Przedstawiony projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 71 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm).

Do tej pory w zakresie regulowanym niniejszym projektem rozporządzenia obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 sierpnia 2002 r. w sprawie inspektorów dozoru jądrowego (Dz. U. Nr 137, poz. 1154).

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA**

z dnia .....

w sprawie Rady do Spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej

Na podstawie art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i tryb pracy Rady do Spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej, zwanej dalej „Radą”;
- 2) wysokość wynagrodzenia przysługującego członkom Rady.

§ 2. 1. Rada podejmuje swoje zadania z inicjatywy własnej lub Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, zwanego dalej „Prezesem Agencji”.

2. Rada realizuje swoje zadania w drodze podejmowania uchwał oraz przedstawiania opinii lub ekspertyz.

3. Przewodniczący Rady przekazuje Prezesowi Agencji, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, sprawozdanie z działalności Rady za rok poprzedni. Sprawozdanie publikuje się w Biuletynie Informacji Publicznej Prezesa Agencji.

§ 3. 1. Rada działa na posiedzeniach plenarnych oraz przez swoje organy.

2. Organami Rady są:

- 1) Przewodniczący;
- 2) Prezydium.

§ 4. Przewodniczący:

- 1) kieruje pracami Rady i jej Prezydium oraz przewodniczy ich posiedzeniom;

---

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 583 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679.

- 2) reprezentuje Radę i jej Prezydium na zewnątrz;
- 3) podejmuje inne działania określone rozporządzeniem.

§ 5. 1. W skład Prezydium wchodzi: Przewodniczący, jego zastępca i Sekretarz.

2. Prezydium:

- 1) wykonuje zadania Rady w okresie między jej posiedzeniami plenarnymi;
- 2) opracowuje i przedstawia na posiedzeniu plenarnym Rady projekty planów pracy Rady;
- 3) przygotowuje coroczne sprawozdania z działalności Rady.

3. Posiedzenia Prezydium zwołuje Przewodniczący w miarę potrzeby, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał. Z posiedzenia Prezydium sporządza się protokół, który podpisują uczestnicy posiedzenia.

§ 6. 1. Posiedzenia plenarne Rady zwołuje Przewodniczący z własnej inicjatywy, a także na wniosek co najmniej 1/3 członków Rady lub Prezesa Agencji w terminie nie późniejszym niż 14 dni od dnia zgłoszenia wniosku.

2. W posiedzeniach Rady mogą uczestniczyć:

- 1) Prezes Agencji, wiceprezesi Agencji oraz osoby upoważnione przez Prezesa Agencji;
- 2) osoby niebędące członkami Rady zaproszone na posiedzenie Rady przez jej Przewodniczącego.

§ 7. 1. Posiedzenia Rady są protokołowane.

2. Protokół posiedzenia zawiera w szczególności:

- 1) datę, miejsce i czas trwania posiedzenia;
- 2) listę członków Rady i innych osób obecnych na posiedzeniu;
- 3) informację na temat przebiegu obrad i rozpatrywanych spraw;
- 4) inne sprawy, których odnotowanie zarządza przewodniczący posiedzenia.

3. Protokół podpisują przewodniczący posiedzenia oraz osoba sporządzająca protokół.

4. Obsługę administracyjną prac Rady zapewnia Państwowa Agencja Atomistyki.

§ 8. 1. W razie nieobecności Przewodniczącego, jego zadania wykonuje zastępca Przewodniczącego.

2. Szczegółowe zadania zastępcy Przewodniczącego oraz Sekretarza ustala Przewodniczący.

§ 9. 1. Do ważności uchwały Rady jest konieczna obecność na posiedzeniu Przewodniczącego lub jego zastępcy oraz co najmniej połowy ogólnej liczby członków Rady.

2. Uchwały Rady są podejmowane zwykłą większością głosów.

3. Członek Rady, który nie zgadza się z treścią uchwały, może złożyć pisemne uzasadnienie swojego odrębnego stanowiska, które stanowi załącznik do uchwały.

4. Członek Rady, którego dotyczy podejmowana uchwała, nie bierze udziału w głosowaniu nad jej podjęciem, lecz jest uwzględniany przy ustalaniu kworum.

5. W głosowaniu biorą udział tylko członkowie Rady.

§ 10. 1. Głosowanie odbywa się jawnie, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Głosowanie przeprowadza się w sposób tajny:

- 1) przy podejmowaniu uchwał w sprawach personalnych;
- 2) gdy Rada tak postanowi.

§ 11. 1. Przewodniczący przedstawia uchwały Rady Prezesowi Agencji.

2. Prezes Agencji informuje Przewodniczącego o sposobie wykorzystania uchwał Rady.

§ 12. Członkom Rady przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Rady, płatne z dołu, w wysokości:

- 1) 3200 zł brutto - wynagrodzenie miesięczne dla Przewodniczącego Rady;
- 2) 2630 zł brutto - wynagrodzenie miesięczne dla zastępcy Przewodniczącego Rady;
- 4) 2250 brutto zł - wynagrodzenie miesięczne dla pozostałych członków Rady.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Przedstawiony projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 112 ust. 12 ustawy – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz.276 z późn. zm.).

Upoważnienie nakłada na Radę Ministrów obowiązek określenia, w drodze rozporządzenia, organizacji i trybu pracy Rady do Spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej.

Stosownie do upoważnienia ustawowego projektowane rozporządzenie uwzględnia:

- 1) organizację i tryb pracy Rady do Spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej, zwanej dalej „Radą”;
- 2) wysokość wynagrodzenia miesięcznego przysługującego członkom Rady.

Zakres spraw uregulowanych niniejszym projektem rozporządzenia nie był dotychczas uregulowany. Obecnie obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2001 r. w sprawie składu oraz zakresu i trybu działania Rady do Spraw Atomistyki (Dz. U. Nr 153, poz. 1749). Rada do Spraw Atomistyki została zlikwidowana ustawą z dnia ..... o zmianie ustawy – Prawo atomowe (Dz. U. Nr ... poz. ...) a powołana Rada do Spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktatu Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

Kalkulacja kosztów działania Rady BJIOR przy Prezesie PAA (kwota bazowa dla członków korpusu służby cywilnej w 2010 roku – 1873,84 zł)

Rok	Liczba członków Rady	Wynagrodzenie miesięczne	Koszty
-----	----------------------	--------------------------	--------

		wyrażone		
		jako mnożnik kwoty bazowej	kwotowo	
2012	Przewodniczący -1	1,7	3200,-	151 000
	Zastępca przewodniczącego – 1	1,4	2630,-	
	Członkowie - 3	1,2	2250,-	
2013	Przewodniczący -1	1,7	3200,-	205 000
	Zastępca przewodniczącego – 1	1,4	2630,-	
	Członkowie - 5	1,2	2250,-	
2014	Przewodniczący -1	1,7	3200,-	286 000
	Zastępca przewodniczącego – 1	1,4	2630,-	
	Członkowie - 8	1,2	2250,-	

Wartości wynagrodzeń zostały tak obliczone, aby zachować liczebność Rady w poszczególnych latach i nie przekroczyć kwot kosztów funkcjonowania Rady określonych w założeniach do projektu nowelizacji ustawy *Prawo atomowe*.